استفتائات

آیت اللہ العظمی سیستانی

بسم الله الرحمن الرحیم

استفتاءات آیت اللّه سیستانی

نویسنده:

علی حسینی سیستانی

ناشر چاپی:

علیرضا نیشابوری‌محمدی

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

استفتاءات آیت الله علی حسینی سیستانی

مشخصات کتاب

نویسنده : علی حسینی‌سیستانی

ناشر : مشهد: علیرضا نیشابوری‌محمدی

برگرفته از

http://sistani.org/index.php?p=۸۲۷۰۲۰

الف

آب کر

سؤال :

مقدار آب کر را بیان فرمائید ؟ ...

جواب :

آب کر مقدار آبی است که مساحت ظرف آن سی و شش وجب باشد و این تقریباً معادل ۳۸۴ لیتر است ۱

سؤال :

ترشحات آب کر بعد از برخورد به کاسه دستشوئی پاک است یا نجس ؟

جواب :

پاک است .۲

سؤال :

آیا آب شیر حکم آب کر را دارد؟

جواب :

بله.۳

آرایش (تعداد : ۶)

برخی آرایشگاههای زنانه به کارگر زن، احتیاج دارند آیا یک زن مسلمان می تواند در چنین آرایشگاهی مشغول کار شود و زنان بی حجاب را اعم از مسلمان و غیر مسلمان که در برابر مردان نامحرم، آرایش کرده ظاهر می شوند، آرایش کند؟

جواب :

اگر آرایش کردن آنان، نوعی ترویج فساد و اشاعه گناه، محسوب گردد او چنان حقی را ندارد امّا تحقّق این عنوان، بعید به نظر می رسد.

۱

سؤال :

زنی که روی خود را نمی گیرد می تواند موهای صورت و ابروان را بردارد و پودر طبیعی و سبک بر صورت بزند؟

جواب :

برداشتن موی صورت، و باریک کردن ابروان، مانع از بازگذاشتن رو نمی شود به شرط آنکه از وقوع در حرام، ایمن باشد و بازگذاشتن صورت به انگیزه نگاه نامحرمان، نباشد امّا پس از به کار بردن پودر و وسایل آرایشی، پوشاندن صورت واجب است.۲

سؤال :

رنگ کردن همه و یا قسمتی از مو به نیّت جلب توجه در مجالس بانوان برای ازدواج، جایز است؟

جواب :

اگر، تنها برای آرایش باشد و جنبه فریبکاری و عیب پوشی و یا کم نشان دادن سنّ نباشد، مانعی ندارد.

۳

سؤال :

در کشورهای غربی متداول شده که لنزهای رنگی بر چشم می چسبانند آیا چنین کاری به قصد آرایش و آشکار شدن در برابر انظار مردان نامحرم، جایز است؟

جواب :

اگر زینت حساب شود جایز نیست.۴

سؤال :

بر سر گذاشتن کلاه گیس به نیت خوشگل تر شدن ومورد توجه بانوان قرار گرفتن در مجالس ویژه خانمها جهت پیدا شدن خواستگار، جایز است؟ و آیا چنین کاری عیب پوشی به حساب می آید؟

جواب :

اگر تنها به نیت آرایش باشد و نه فریبکاری و عیب پوشی از چشم خواستگاران، چنان کاری اشکال ندارد.۵

سؤال :

آیا پوشاندن صورت آرایش کرده در صورتی که آرایش صورت مشخص نبوده و حالت طبیعی صورت را داشته باشد لازم است؟

جواب :

اگر زینت شمرده نشود پوشاندن آن لازم نیست.۶

الکل (تعداد : ۱۱)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ ۲ بعد » نمایش همه

سؤال :

آیا همه انواع الکل پاک است؟

جواب :

به نظر آیت الله سیستانی (دام ظله) همه انواع الکل پاک اند، اما خوردن آنها جایز نمی باشد.۱

سؤال :

حکم الکل سفید و الکل صنعتی مثلاً در ترکیبات بعضی از عطرها چنانچه بر بدن مالیده شود آیا بدن نجس می شود؟

جواب :

پاک است .۲

سؤال :

استفاده از ژل مو که دارای ترکیب الکل می باشد، در نماز اشکال دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۳

سؤال :

استفاده کردن از ادکلن که ترکیب الکل دارد چه حکمی دارد؟

جواب :

جایز است.۴

سؤال :

آیا می توانیم با لباس آغشته به عطر و یا ادکلن نماز بخوانیم ؟

جواب :

می توانید .۵

سؤال :

عطر هایی که دارای الکل اتیلیک هستند پاک هستند یاخیر ؟

جواب :

پاک است .۶

سؤال :

آیا مصرف لوازم آرایشی که الکل دارند اشکال دارد؟ مصرف محلولهای موضعی که برای پوست تجویز می شود و الکل دارد چطور ؟

جواب :

اشکال ندارد.۷

سؤال :

آیا خوردن الکل حرام است؟ حتی اگر مصرف دارویی نداشته باشد ولی انسان مست نشود؟

جواب :

حرام است، اگر نوشیدن مقدار زیاد آن موجب مستی بشود خوردن اندک آن هم جایز نیست.۸

سؤال :

استفاده از داروهایی که در آنها مقداری الکل مخلوط شده است (مثلاً ۱۰٪) جایز است ؟

جواب :

جایز نیست، مگر در صورت اضطرار.۹

سؤال :

آیا الکل طبی نجس است؟

جواب :

نجس نیست.۱۰

سؤال :

آیا الکل سفیدی که از داروخانه ها جهت ضد عفونی و پاک کنندگی تهیه می شود نجس می باشد؟ جواب :

پاک است.۱۱

امر به معروف و نهی از منکر (تعداد : ۲)

آیا مرد اجازه دارد که حجاب را به همسر و فرزندان خود تحمیل کند؟

جواب :

مرد نمی تواند همسر خود را مجبور کند به رعایت کردن حجاب ولی می تواند او را از بیرون رفتن منع کند حتی با حجاب. پس می تواند شرط کند که اگر حجاب کامل پوشید حق دارد خارج شود. و اما در مورد فرزندان بالغ نمی تواند آنها را مجبور کند و تنها از راه تبلیغ صحیح و ارشاد و امر به معروف باید آنها را وادار نماید.۱

سؤال :

آیا امر به معروف و نهی از منکر با وجود احتمال تأثیر و ایمنی از ضرر در مورد کسی که از دوستداران اهل بیت نیست و یا کافر است، واجب است؟

جواب :

بلی، اگر همه شرایط فراهم باشد واجب است.

و از جمله شرایط آن است که شخص در ارتکاب منکر و یا ترک واجب، معذور نبوده باشد و جاهل مقصر و معذور نیست پس او را نخست باید ارشاد و راهنمایی کرد سپس اگر مخالفت ورزید مورد امر و نهی قرار داد.

و این، در صورتی است که منکر از چیزهایی نباشد که شارع مقدّس به هیچ وجه راضی به وقوع آن نیست مثل فساد در روی زمین و آدم کشی وخونریزی و امثال آن وگرنه جلو اینگونه کارها باید گرفته شود هرچند که کننده، جاهل قاصر بوده باشد.۲

ازدواج دائم (تعداد : ۶۱)

آیا زن و مرد می توانند از راه دور از پشت تلفن صیغه عقد را خوانده و به عقد دائم هم در آیند؟

جواب :

مانعی ندارد.۱

سؤال :

با توجه به اینکه نکاح با دو خواهر به صورت جمعاً ممنوع است، حکم ازدواج دو قلوهای به هم چسبیده چگونه است؟

جواب :

نمی توانند با هیچ کس ازدواج نمایند.۲

سؤال :

ضمن عقد شرطی با این مضمون وجود دارد که، هر گاه زن ومرد بخواهند از هم جدا شوند مرد متعهّد است که نصف دارایی حاصله در دوران زندگی مشترک را بلا عوض به زن انتقال دهد حکم شرعی قرار دادن این شرط چیست؟

جواب :

مانعی ندارد .۳.

سؤال :

اگر پدر دختر وجد پدری او مرده باشند اجازه گرفتن از عمو برای ازدواج لازم است ؟

جواب :

اجازه عمو لازم نیست .۴.

سؤال :

حکم ازدواج اینجانب با دختری نجیب و پاکدامن که هر دو همدیگر را می خواهیم با علم به اینکه او می داند همسری با سه فرزند دارم و او راضی به ازدواج با من می باشد در ضمن با همسرم موضوع را در میان گذاشته ام اما او راضی به این ازدواج نیست با اینکه در زندگی هیچ کم و کسری در حق او نکرده ام و او این موضوع را خوب می داند چیست؟

جواب :

ازدواج شما اشکال ندارد و رضایت همسر شرط نیست مگر در ضمن عقد ازدواج شرط کرده باشید ازدواج مجدّد نکنید که باید به شرط وفا نمائید ولی به هر حال ازدواج شما صحیح است و در صورتیکه دختر باکره باشد (یعنی اولین ازدواج او است) رضایت پدر یا جد پدری شرط است.۵.

سؤال :

شخصی با خانمی ازدواج کرده است که قبلاً آن خانم مرتکب زنا شده مرد قبل از ازدواج از ارتکاب زنا توسط آن خانم مطلع بوده علیرغم آن با او ازدواج کرده زن به شدّت پشیمان است در این صورت تکلیف شوهر نسبت به مردی که با زنش مرتکب زنا شده است چیست ؟

جواب :

تکلیفی بر ایشان نیست.۶.

سؤال :

در صورتی که میّت به طور طبیعی زنده شود (مثلاً با دعا یا تصرف ولایی یا رجعت) یا در مواردی که زن باید در عده وفات باشد مانند مرتد شدن زوج یا طلاق حاکم در زوج مفقود الاثر بعد از رفع مانع (توبه، رجوع از ارتداد، عودت زوج مفقود الاثر) حکم رجوع زوج به زوجه را شرعاً بیان نمایید ؟

جواب :

رجوع جایز نیست بجز در مورد مفقود الاثری که در ایام عده پیدا شود و مرتد ملی اگر قبل از انقضاء عده توبه کند زوجیّت بحالِ خود باقی است و در فطری اگر مرتدّ در اثناء عده توبه کرد و رجوع کرد احتیاط ترك نشود .۷.

سؤال :

مقصود از باکره چیست؟

جواب :

مقصود از باکره کسی است که از روی عقد شرعی دخول به او قبُلاً یا دُبُراً نشده باشد .۸.

سؤال :

می دانیم که نکاح خواهر زن در صورتی که خود زن در عده طلاق باشد باطل است و بعد از پایان عدّه عقد با خواهر زن جایز است. حال می خواهم بپرسم در صورتیکه دو خواهر از دو مادر باشد یعنی مادر هر کدام غیر از مادر دیگری باشد در اینصورت چه

حکمی دارد؟

جواب :

فرقی نمی کند وحکم به بطلان ازدواج با خواهر زن در عده طلاق رجعی ونیز در عده متعه از باب احتیاط واجب می باشد.۹

سؤال :

آیا ازدواج در اسلام یک امر لازم و واجب است؟ آیا یک مسلمان می تواند تجرّد را انتخاب کند وازدواج نکند (بشرط اینکه مرتکب گناه نشود)؟

جواب :

واجب نیست مگر این که انسان بداند بدون آن در گناه می افتد .۱۰

سؤال :

در صورتی که مطابق نظر شریف حضرتعالی عدم بکارت (ثیبوبت) عیب محسوب می شود بفرمائید: آیا صرف عدم بکارت (ولو بکارت به صورت شرط یا وصف در نکاح نیامده باشد) موجب حق فسخ یا تقلیل مهرّیه به نفع زوج می شود؟

جواب :

صرف عدم بکارت (که عقد مبنیّ بر آن واقع نشده است) موجب حق فسخ نمی شود و شوهر می تواند تفاوت بین مهر باکره و ثیّب را بالنسبه کم کند .۱۱

سؤال :

آیا زن در حال عادت ماهانه (حیض) می تواند نکاح یا عقد کند ؟

جواب :

اشکال ندارد .۱۲

سؤال :

۱ـ مرد صیغه عقد را به چه صورتی می تواند بخواند؟

۲ـ آیا حتما باید عربی خوانده شود؟

۳ـ آیا حتما باید بدانیم که عدّه گرفته است؟

۴ـ اگر مشهور به زنا باشد می توان با او ازدواج کرد؟

جواب :

۱ـ زن می تواند (بعد از تعیین مدّت ومَهر) بگوید: (مَتعتک نفسی فی المدة المعلومة علی المهر المعلوم) و مرد هم بگوید : (قبلتُ).

۲ـ بنابر احتیاط واجب با فرض تمکن از عقد عربی عقد فارسی خوانده نشود.

۳ـ لازم نیست مگر اینکه سابقاً در عده بوده و احتمال بدهد هنوز عده اش ادامه دارد که در این صورت اگر زن متهم باشد به احتیاط واجب تحقیق نماید .

۴ـ به احتیاط واجب جایز نیست مگر اینکه توبه کند .۱۳

سؤال :

من جوانی هستم ۲۴ ساله وقصد دارم با دختری ازدواج نمایم که در اروپا زندگی می نماید واز نظر حجاب کمی سهل‌انگار است ، مثلاـ با موی برهنه رفت وآمد می کند. حال اگر بخواهم با این قبیل اشخاص ازدواج نمایم ، آیا از نظر احکام خداوند در این دنیا ودر دنیای آخرت مسئولیت وبازخواستی برای من وجود دارد؟

جواب :

قبل از ازدواج مسئولیتی ندارید ولی بعد از آن مسؤول حفظ حجاب او هستید وباید اورا از بیرون رفتن بدون حجاب منع کنید پس باید از هم اکنون محاسبه کنید که آیا می توانید با چنین زنی اینطور برخورد نمایید و وظیفه تان را انجام دهید.۱۴

سؤال :

خواهرزنم زنی مطلقه بوده ودارای دو فرزند می باشد ومجبور به زندگی با ما می باشد ، به علت این که هر دو جوان هستیم برای اجتناب از گناه آیا می توانم ایشان را صیغه نموده به شرطی که فقط با هم محرم شویم ودر نهایت در حد لمس کردن دست ویا کارهایی از این قبیل که بعضی اوقات اتفاق می افتد حرام نباشد؟ در ضمن ایشان راضی به ازدواج با کسی نیست ، در صورت منفی بودن مرا راهنمایی فرمایید؟

جواب :

هر عقدی که میان شماصورت بگیرد باطل است و بهتر است او را به ازدواج با شخصی مناسب راضی نمایید واین، راه حل مشکل شما است.۱۵

سؤال :

اگر یک مرد متأهل بنا به مسائل پزشکی با زن خود که حامله است. بمدت یکسال نزدیکی نکند آیا بعد از زایمان زنش می بایست صیغه را مجدد بخوانند؟ یا خیر و در طول مدت یکسال خواهر همین زن را که خود مطلقه می باشند را می توان صیغه کرد؟

جواب :

احتیاجی به تجدید عقد نکاح نیست، و در مدت مزبور نمی تواند خواهر وی را صیغه کند.۱۶

سؤال :

آیا خواندن صیغه محرمیت در موقع خواستگاری لازم است یا اختیاری؟

جواب :

اختیاری است البته با رعایت بقیه شرائط .۱۷

سؤال :

عقد سید با غیر سید چه حکم دارد؟ بعضی ها می گویند این عقد حرام است؟ چون موجب اهانت سادات می باشد، آیا این گفتار با موازین شرعی تطبیق می کند؟

جواب :

اشکال ندارد.۱۸

سؤال :

مردی با خانمی ازدواج کرده است که از شوهر قبلی خود دختری دارد بعد از مدتی شوهر دوم با دختر همسر خود زنا می کند آیا با این زنا به همسر خود که مادر این دختر هست حرام می شود یا خیر؟

جواب :

حرام نمی شود.۱۹

سؤال :

پس از ازدواج دائم با دختر سیده آیا ازدواج با دیگری جایز است یا خیر؟

جواب :

مانعی ندارد.۲۰

سؤال :

اگر دختر و پسری بخواهند با هم ازدواج کنند ولی برای شناخت و آشنایی بخواهند قبل از ازدواج دائم ازدواج موقتی داشته باشند ولی پدر دختر اجازه ندهد آیا دختر و پسر می توانند بدون اذن پدر دختر به عقد موقت یکدیگر درآیند؟

جواب :

جایز نیست و عقد باطل است .۲۱

سؤال :

عاشق دختری شده ام که به هیچ عنوان نمی توانم دست از او بکشم ولی او سنی است در صورتی که از ازدواج با سنی بدم می آید چه کنم؟

جواب :

ازدواج با وی مانعی ندارد و انشاء الله بعد از ازدواج هدایت می شود .۲۲

سؤال :

آیا به حرف یک مرد که صادقانه با ما صحبت می کند و می خواهد با ما ازدواج کند باور کنیم یا نه؟

جواب :

باید خیلی مراقب باشید .۲۳

سؤال :

آیا ازدواج با خواهر زن به اجازه زن احتیاج دارد؟ اصولا می توان با خواهر زن ازدواج کرد یا نه؟

جواب :

جمع بین دو خواهر در ازدواج جایز نیست ولی پس از فوت زن اول یا طلاق دادن و انقضاء عده رجعیه می تواند با خواهر او ازدواج کند .۲۴

سؤال :

اگر دختری را فقط برای محرمیت و بدون ازاله بکارت صیغه کنند در فرض آنکه دختر به سنی رسیده باشد که صلاح و مصلحت خویش را تشخیص بدهد و آیا باز هم اجازه پدر او لازم است؟ اگر ترس وقوع در حرام باشد چطور؟

جواب :

اجازه پدر یا جد پدری در این صورت هم شرط است البته اگر دختر در شئون زندگی خود مستقل است - به احتیاط واجب - اجازه لازم است.۲۵

سؤال :

شوهر من موقع عقد با کارم که معلمی است موافق بود ولی الان می گوید راضی نیستم که سر کار بروی تکلیف من چیست؟

جواب :

در این فرض نمی تواند شما را منع کند .۲۶

سؤال :

آیا برای ازدواج دختر رضایت پدر شرط است؟

جواب :

اذن پدر یا جدَ پدری شرط است و همچنین است به احتیاط واجب اگر دختر در شئون زندگی خود مستقل باشد .۲۷

سؤال :

آیـا مطلقه ثلاـثه به وسـیله وطی محرم محلل (ماننـد وطی در حال احرام یا روزه واجب یا حیض و نفاس یا تنگی وقت نماز واجب یا بالغ نبودن زوجه یا وطی منتهی به افضای غیر بالغه یا)، ... بر زوج اول حلال می شود؟

جواب :

حلال می شود .۲۸

سؤال :

بهترین سن برای ازدواج چه سنی است؟

جواب :

سنی که بتواند زندگی را اداره کند .۲۹

سؤال :

شرایط ازدواج دایم با اهل کتاب چیست؟

جواب :

ازدواج دائم با اهل کتاب به احتیاط واجب جایز نیست .۳۰

سؤال :

چرا یک زن مسلمان نمی تواند با مردی غیر مسلمان ازدواج نماید؟

جواب :

طبق روایات معتبره ازدواج زن مسلمان با مرد غیر مسلمان صحیح نیست .۳۱

سؤال :

چرا مرد نمی تواند دو خواهر را بطور همزمان به نکاح خویش درآورد؟

جواب :

خداوند در قرآن مجید نسبت به حرمت جمع بین دو خواهر می فرماید (حرمت علیکم امهاتکم ... و ان تجمعوا بین الاختین الا ما قد سلف) سوره نساء آیه ۲۳ .۳۲

سؤال :

اگر دختری که شاغل و استقلال مالی دارد و فقط در منزل پدری زندگی می کند و عاقل و بالغ می باشد (۳۴ ساله) نیاز به اذن پدر دارد؟

جواب :

بله به احتیاط واجب اذن لازم است .۳۳

سؤال :

چنانچه زنی در کودکی (۵ سالگی) مورد آزار قرار گیرد و بکارتش را از دست بدهد؛

۱ ـ آیا کلیه مسائلی که در باب دختر باکره وجود دارد را از دست می دهد و به جرم گناه نکرده غیر باکره فرض می گردد؟

۲ ـ اجازه پدر را در موقع ازدواج نیاز دارد یا خیر؟

۳ ـ چنانچه خودش به این مطلب تا زمان ازدواج مطلع نباشد حکمش چیست؟

جواب :

۱ ـ اگر منظور کم شدن مهر در صورت معلوم شدن پس از ازدواج است بدون شک این حکم جاری است و اگر حکمی دیگر است بیان کنید.

۲ ـ نیاز دارد.

۳ ـ فرقی نمی کند.۳۴

سؤال :

اگر مسلمانی زن مسیحی را به همسری انتخاب کند و او اسلام را قبول دارد ولی چون خارجی است نمی تواند شهادتین را بگوید آیا می شود با او ازدواج کرد ؟

جواب :

کافی است که ترجمه شهادتین را به زبان خود بگوید ولی تا آن را نگفته است ازدواج دائم با او اشکال دارد .۳۵

سؤال :

رابطه با یک دختر نامحرم اگر یک رابطه سالم و بدون سوء ظن باشد و تصمیم به ازدواج داشته باشند آیا اذن پدر لازم است؟

جواب :

چنانچه بیم وقوع در حرام باشد جایز نیست و برای ازدواج اذن پدر یا جد پدری دختر لازم است .۳۶

سؤال :

متن خطبه چیست و به چه نحو باید خوانده شود؟

جواب :

اگر عقد منقطع باشد کافی است با تعیین مهر و مدت به وکالت از زن بگوید (انکحت موکلتی نفسی فی المدهٔ المعلومهٔ علی الصداق المعلوم) سپس از طرف خود بگویید (قبلت النکاح لنفسی فی المدهٔ المعلومهٔ علی الصداق المعلوم) البته در هر دو طرف باید با قصد انشاء عقد موقت باشد و قصد قبول آن.و اگر عقد دائم باشد کافی است به وکالت از زن بگوئید (انکحت موکلتی نفسی علی الصداق المعلوم) سپس از طرف خود بگوئید (قبلت النکاح لنفسی علی الصداق المعلوم) البته در هر دو مورد بعد از گفتن موکلتی اسم خانم را ذکر کنید.۳۷

سؤال :

در همه خانواده ها رسم بر این است که در دوران عقد هیچگونه دخولی به منظور جلوگیری از حاملگی انجام نشود. سؤال این است که در این دوران زوجین چگونه باید با هم روابط جنسی داشته باشند که هم مسائل شرعی رعایت شود و هم مشکلی از لحاظ مسائل عرفی پیش نیاید؟

جواب :

دختر و پسر در دوران عقد زن و شوهر هستند و در رابطه بین خودشان با سایر زن و شوهرها فرقی ندارند البته در محیط ما به حسب متعارف شرط ضمنی این است که بر زن لازم نیست خواسته شوهرش در رابطه با دخول را قبول کند.۳۸

سؤال :

در اسلام مدت صیغه چگونه است؟

جواب :

به هر مقدار که توافق طرفین است ولی نباید از محتمل عمر یکی از زوجین بیشتر باشد.۳۹

سؤال :

برای عقد دائم آیا لازم است صیغه محرمیت خوانده شود ؟

جواب :

می توانند ابتدا عقد موقت بخوانند و اگر مدت آن نگذرد و یا شوهر آن را نبخشد عقد دوم صحیح نخواهد بود .۴۰

سؤال :

ازدواج مرد غیر سید با زن سید اشکال دارد ؟

جواب :

اشکال ندارد .۴۱

سؤال :

ازدواج با زن فاحشه چه حکمی دارد ؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب قبل از توبه با وی ازدواج نکند .۴۲

سؤال :

بین زن و مردی عقد واقع شده که زن ادعا دارد دائمی است و مرد ادعا دارد موقت است با توجه به اینکه شاهد و سندی نیست قول کدامیک مقبول است ؟

جواب :

اگر ظاهر حال در کار نباشد در بعضی فروض مرد مدعی است و در بعضی فروض زن و احیاناً هر دو مدعی می باشند خصوصیات مورد را ذکر نمائید تا جواب مناسب داده شود .۴۳

سؤال :

آیا دو نفر می توانند خودشان صیغه عقد را بدون شاهد بخوانند ؟

جواب :

در عقد نکاح حضور شاهد شرط نیست .۴۴

سؤال :

در صورت ثبوت مهر آیا مهر المثل نکاح دائم را ضامن است یا منقطع ؟

جواب :

نکاح دائم .۴۵

سؤال :

آیا اذن پدر در ازدواج دختر شرط است یا خیر ؟

جواب :

اگر باکره باشد و در شؤون زندگی مستقل نباشد اجازه شرط است، و اگر مستقل باشد نیز بنابر احتیاط واجب شرط است .۴۶

سؤال :

آیا کسی می تواند با خواهر زن خود به صورت موقت یا دائم ازدواج کند ؟

جواب :

بعـد از طلاـق همسـر خود و گـذشت عـدّه وی در طلاق رجعی می توانـد با خواهر او ازدواج دائم یا موقت بکنـد و قبل از آن جایز نیست و عقد باطل است .۴۷

سؤال :

آیا بیماری ایدز باعث فسخ عقد نکاح می شود؟

جواب :

بـاعث فسـخ نیست ولی اگر مرد مبتلاـ باشـد و به این دلیـل ناچار به ترک مقاربت با زوجه اش باشـد به احتیاط واجب بایـد او را در صورت درخواست طلاق دهد و اگر زنش را بطور کلی رها کند و او را بلا تکلیف بگذارد می تواند به حاکم شـرع شـکایت ببرد و حاکم شرع مرد را ملزم به ترک هجر یا طلاق می کند و اگر امتناع ورزید طلاق می دهد.۴۸

سؤال :

خواهری به برادر کوچک خودش شیر پستان داده آیا پسر خواهر با دختر برادر می توانند با هم ازدواج کنند؟

جواب :

نمی توانند با هم ازدواج کنند.۴۹

سؤال :

دختری که از طریق زنا بکارت او زایل شده است آیا می تواند بدون اذن ولی ازدواج کند ؟

جواب :

نمی تواند .۵۰

سؤال :

شخصی با کسی لواط نموده آیا می تواند با خواهر او ازدواج کند ؟

جواب :

اگر دخول صورت گرفته باشـد و هنگـام دخول فرد بـالغ و ملوط غیر بـالغ باشـد در این صورت خواهر ملوط بر او حرام است و اگر فاعل نابالغ باشد حکم یاد شده مبنی بر احتیاط وجوبی است .۵۱

سؤال :

ازدواج با زنان اهل کتاب چه حکمی دارد؟

جواب :

عقد دائم به احتیاط واجب جایز نیست وعقد موقت اشکال ندارد.۵۲

سؤال :

اگر مردی با زنی صـیغه عقـد موقت جاری ساخته باشـند و مجامعت نیز واقع شـده باشـد چنانچه به منظور تبـدیل عقد مؤقت به دائم (میان همان مرد و زن) صیغه موقت را فسخ نمایند آیا قبل از جاری ساختن عقد دائم زن می بایستی عده نگه دارد؟ به بیان دیگر آیا برای تبدیل عقد موقت به دائم میان یک زن و مرد واحد نیز می بایستی توسط زن مدت عده رعایت شود؟

جواب :

عده لازم نیست ولی عقد را نمی توان فسخ کرد بلکه اگر وقت باقی است باید مرد باقیمانده را ببخشد.۵۳

سؤال :

زنی با مردی ازدواج می کند و در ضمن عقد، شرط می گذارد که مرد حق ازدواج مجدد را نخواهد داشت. آیا این شرط مشروع و

لازم الاجرا است؟

جواب :

چنانچه شرط شود که ازدواج مجدد نکند بر زوج لازم است که به این شرط عمل کند.۵۴

سؤال :

من برادری دارم که الان ۲۶ ساله هست او با فرزند خاله ام یک هفته در کودکی بصورت دائم از مادر من شیر خورده است، حالا می خواهم بدانم فرزند خاله من به چه کسانی محرم است؟ آیا اگر بخواهد با فرزند خواهر من ازدواج کند آیا می تواند یا خیر؟

جواب :

فرزند خاله شما به همه فرزندان مادر شما محرم است و ازدواج او با فرزند خواهر شما حرام است چون دائی رضاعی او می شود.۵۵

سؤال :

دختر از چه سنی می تواند بدون رضایت پدر ازدواج کند و چگونه و تحت چه شرایطی ؟

جواب :

در هیچ سن و در هیچ شرائطی که حتی اگر مستقل در شؤون زندگی باشد به احتیاط واجب ازدواجش باید با إذن پدر یا جدّ پدری باشد .۵۶

سؤال :

آیا اگر در عده طلاق بائن زن رجوع در مهرش نکند زوج می تواند با دادن یک مهری که رضایت زوجه را جلب کند اورا به عقد موقت یا دائم خود در آورد ؟

جواب :

می تواند .۵۷

سؤال :

با زنی که در ازدواج موقت دیگری بوده ازدواج کردم ودخول صورت گرفته بدون آنکه از همسر داشتن او خبر داشته باشم آیا بعداً می توانم با او ازدواج کنم؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب بر شما حرام ابدی شده است.۵۸

سؤال :

من قصد ازدواج با مردی را دارم که مسلمان است ولی نماز نمی خواند . از نظر شرعی اشکال ندارد ؟

جواب :

اگر ترس انحراف و گمراهی باشد جایز نیست .۵۹

سؤال :

آیا خواندن صیغه ازدواج با زبان عربی توسط غیر عرب کافی است؟ بدون آن که معانی آن کلمات را بداند باعلم به این که در حقیقت، مقصود اجرای عقد ازدواج است؟ وآنگهی صیغه ازدواج را با لغت و زبان غیرعربی نمی توان خواند؟

جواب :

توجه اجمالی به مفاد معنای صیغه، کافی است و بنابر احتیاط، اجرای آن با لغت و زبان دیگرجایز نمی باشد.۶۰

سؤال :

آیا ازدواج زن در دوران عدّه درست است؟

جواب :

ازدواج در دوران عدّه باطل است.

استخاره (تعداد : ۲)

آیا برای ازدواج نیازی به استخاره می باشد ؟

جواب :

قدر متیقن ازموارد استخاره مورد تحیر و تردد و نرسیدن به نتیجه علیرغم مشورت است.۱

سؤال :

آیا استخاره به طریقی که امروزه در میان ما متداول است، شرعاً وارد و پسندیده است؟ و آیا تکرار آن ضرری دارد اگر با تصدّق همراه شود تا با خواسته استخاره کننده، برابر گردد؟

جواب :

استخاره به هنگام حیرت و تساوی احتمالات و رجحان نداشتن یک احتمال، به قصد رجاء انجام می شود آن هم پس از فکر و مشورت، اما تکرار آن به سبب حیرت، صحیح نیست مگر در صورت تغییر موضوع و دادن صدقه به مقدار از مال.۲

استطاعت (حج) (تعداد : ۳۰)

شخصی به عنوان کارمند در مدینه منوره به کارهای اداری و ارائه خدمات به حُجاج مشغول است و مقررات سازمان های دولتی اقتضا می کند که پیش از آغاز موسم حج به شهرش بازگردد. لیکن می تواند با نگرفتن دستمزدش در قبال خدماتی که ارائه می دهد اجازه ماندن را به دست آورد. حال آیا بر او واجب است که چنین کند؟ و آیا حجش، حجهٔ الاسلام (حج واجب) به شمار می رود؟

جواب :

اگر نگرفتن دستمزدی که استحقاقش را دارد برایش سنگین نیست و با این حال شروط دیگر وجوب حج مانند استطاعت مالی و رجوع به کفایت را دارد، حج بر او واجب است و حجش، حجهٔ الاسلام به شمار می رود.۱

سؤال :

زنی برای حج مستطیع می شود و شوهرش در ماه های حج فوت می کند. حال آیا بر او واجب است که در حال عده برای حج حرکت کند، یا نه؟

جواب :

آری، و باید آداب دوران عده وفات را در سفرش مراعات کند.۲

سؤال :

شخصی کفاره افطار عمدی روزه ماه رمضان برای روزهای بسیاری بر ذمه اش است و نمی تواند برای هر روز دو ماه پیوسته روزه بگیرد و اینک مبلغی نزدش فراهم شده است که نمی تواند هم شصت مسکین را به ازای هر روز، اطعام کند و هم حج بگزارد، حال آیا مستطیع به شمار می رود و حج بر او واجب است، یا آن که مبالغ موجود را برای ادای کفاره ای که بر گردن دارد خرج کند؟

جواب :

شرعاً مستطیع به شمار می رود، پس ادای حج بر او واجب است.۳

سؤال :

شخصی هزینه حج را دارد، لیکن به دیگری بدهکار است و طلبکارش به او اجازه داده است که بدهی اش را پنج سال عقب اندازد، تا بتواند حج کند. حال آیا مستطیع به شمار می رود و حج بر او واجب است، یا نه؟

جواب :

بنابر اظهر مستطیع به شمار نمی رود.۴

سؤال :

اگر شخصی در سال جاری خود را برای حج نیابتی از دیگری اجیر کند. سپس بر اثر ارث یا بخشش و یا مانند آن خودش مستطیع گردد، در این صورت آیا باید حج را برای خودش انجام دهد، یا آن که طبق اجاره قبل از حصول استطاعت عمل کند؟

جواب :

اگر اطمینان داشته باشد که در سال بعد می تواند برای خودش حج بگزارد، اجاره صحیح است و به مقتضای آن عمل کند وگرنه باطل است و بر او واجب است که برای خودش حج کند.۵

سؤال :

اگر شخص متمتع پیش از آغاز حج بر اثر مانعی ناگزیر به شهرش بازگردد، آیا در این صورت حج بر او مستقر شده است و ادای آن بر او واجب می شود، گرچه استطاعت مجددی برایش حاصل نشود؟

جواب :

حج بر او مستقر نمی شود.۶

سؤال :

اگر زنی توانایی پرداخت هزینه حج را داشته باشد و شوهرش مبلغ بسیاری بدهکار باشد، در این صورت آیا می تواند حج را ترک کند و به شوهرش برای پرداخت بدهکاری اش کمک نماید، یا آن که ناچار است به حج رود؟

جواب :

ادای حج بر او واجب است.۷

سؤال :

آیا نداشتن بهای کفاره با علم به حصول موجب آن، مانع از حصول استطاعت است؟

جواب :

مانع از آن نیست.۸

سؤال :

آیا نداشتن بهای قربانی، مانع از تحقق استطاعت است؟

جواب :

مانع از آن نیست، و مکلَّف می تواند به جای قربانی روزه بگیرد.۹

سؤال :

شخصی بی آن که مستطیع باشد از شهر خود راه می افتد. سپس چون به میقات می رسد، در آن جا مستطیع می گردد. آیا این حجش برایش از حجةُ الاسلام (حج واجب) مُجزی است؟

جواب :

آری.۱۰

سؤال :

اگر مکلّف در وقت موسم حج استطاعت ادای آن را داشته باشد، آیا پیش از آغاز ماه های حج، به جا آوردن عمره مفرد برایش صحیح است؟

جواب :

صحیح است، اما اگر این کارش بعداً به ناتوانی او برای ادای حج بینجامد، برایش جایز نیست.۱۱

سؤال :

اگر شخصی به اندازه مخارج حج اموالی داشته باشد، لیکن پسرش نیازمند ازدواج باشد، آیا در این حال مستطیع به شمار می رود و حج بر او واجب می گردد یا آن که برایش جایز است که اموالش را برای ازدواج پسرش خرج کند؟

جواب :

اگر صَرف مال برای حج به دلیل زن ندادن پسرش او را دچار حرج و سختی کند، حج بر او واجب نیست وگرنه واجب است.۱۲

سؤال :

اگر مکلّف استطاعت مالی و جسمی برای ادای حج داشته باشد، اما سازمان حج و زیارت به دلیل آن که نوبتش هنوز نرسیده است، به او اجازه رفتن ندهد، در این صورت آیا برای او جایز و یا بر او واجب است که برای ادای حج در همان سال یکی از راه های زیر را دنبال کند : الف : از کسی که آن سال نوبتش فرا رسیده است بخواهد تا با دریافت مبلغی ـ گرچه سنگین ـ نوبتش را به او واگذارد و به نفع او کنار رود؟

ب : به دروغ یا توریه مدعی داشتن پاره ای شروط شود که به دارنده آن ها بیرون از ضوابط عمومی، به طور استثنایی اجازه خروج برای حج داده می شود ؟

ج : به دنبال شخصی که نوبتش در این سال رسیده است و خود فوت کرده و یا شخصاً از رفتن ناتوان شده است بگردد و به طور صوری نیابت از او را بپذیرد، اما در حقیقت برای خود حج بگزارد ؟

جواب :

الف : اگر پرداخت مبلغ خواسته شده برایش سنگین باشد، بر او واجب نیست که آن را بدهد وگرنه واجب است.

ب : اگر سازمان مربوطه عدالت را در فرستادن حُجاج رعایت و اجرا می کند، تخلّف از قوانین آن به شکل مذکور یا مانند آن جایز نیست.

ج : جایز نیست که به این شیوه شخص ناتوان یا ولی مرده را بفریبد.۱۳

سؤال :

شخص مکلَّفی هزینه حج را به سازمان حج و زیارت پرداخت می کند و سال ها منتظر نوبت خود می ماند و چون نوبتش رسید، بیمار می شود و بر اثر آن می میرد. در حال بیماری به یکی از پسرانش وصیت می کند تا به نیابت از او حج کند. اما این پسر خودش استطاعت مالی دارد، لیکن چون هنوز نوبتش نرسیده است، به او اجازه رفتن به حج داده نمی شود. حال تکلیف او چیست؟ آیا به وصیت پدر عمل نماید و به نیابت از او حج کند، یا آن که از حق پدرش استفاده نموده برای خودش حج کند؟

جواب :

وصیت پدرش را اجرا نماید و به نیابت از او حج کند، چون راه بر او بسته است و از این نظر استطاعت رفتن ندارد، تا برای خودش

حج کند.۱۴

سؤال :

شخصی هزینه حج دارد و به مقدار ما یملک خود بدهی دارد. اما این بدی به صورت وام بلندمدت مثلاً چهل ساله است که طی این مدت اقساطش را می پردازد. آیا چنین کسی مستطیع به شمار می رود و حج بر او واجب است؟

جواب :

نه، مگر آن که اقساط سی ساله اول، کم و غیرقابل توجه باشد.۱۵

سؤال :

اگر شخصی مبلغی قرض کند و یا آن چه را که بدان نیازمند است بفروشد و با آن حج کند، آیا این حج از حجهٔ الاسلام (حج واجب) مُجزی است ؟

جواب :

در صورت قرض کردن هزینه حج، مُجزی نیست. اما اگر هزینه آن با فروش لوازم مورد نیازش که از ضروریات معاشش نبوده باشد، به دست آمده باشد، مُجزی است.۱۶

سؤال :

اگر شخصی مالی که برای حجّش کافی باشد، به دست آورد، لیکن بیمار باشد، آیا بر او واجب است که خود را درمان کند تا بتواند خودش حج را به جای آورد؟

جواب :

اگر در عرف اکنون مستطیع شمرده نشود، بر او واجب نیست که با درمان خود را مستطیع کند.۱۷

سؤال :

شخصی در سازمان حج و زیارت ثبت نام می کند و مبلغی را به حساب آن واریز می کند. سپس به دلیل نیازی که به آن مبلغ پیدا می کند، آن را بازپس می گیرد. آیا با این کار حج بر او مستقر شده است؟

جواب :

اگر به آن مبلغ برای هزینه های لازم خودش احتیاج داشته باشد و جز آن اموال نقدی و یا غیر آن که موجب استطاعت مالی اش شود نداشته باشد، حج بر ذمه اش مستقر نمی شود.۱۸

سؤال :

شخصی با تقلید از مجتهدی که «ضرورت رجوع به کفایت» را از شرط های تحقق استطاعت نمی داند، به حج رفت و اینک به شما رجوع کرده است. فتوای حضرت عالی درباره این حج چیست؟

جواب :

مُجزی از حجهٔ الاسلام است.۱۹

سؤال :

آیا برای شوهر جایز است که به زن هاشمی (سید) خود هزینه حج را از سهم سادات بپردازد؟ آیا برای دیگری نیز این کار جایز است؟

جواب :

نمی تواند چنین کند، مگر آن که انجام حج از مؤونه آن زن باشد، مانند آن که حج بر ذمه اش آمده باشد و هزینه انجامش را

نداشته باشد. در این صورت شوهر می تواند هزینه اش را از سهم سادات بپردازد، همچنان که برای دیگری نیز این کار جایز است.۲۰

سؤال :

شخصی برای حج مستطیع می شود. اما موسم حج با امتحانات دانشگاهی او برخورد می کند، به گونه ای که رفتنش به حج موجب از دست دادن امتحانات و عقب افتادن یک سال تحصیلی می شود. در این حال آیا حج بر او واجب است؟

جواب :

اگر از دست دادن امتحانات و عقب افتادن یک سال برای او چنان سخت است که دچار حرج شدید می شود، حج بر او واجب نیست.۲۱

سؤال :

اگر مستطیع در سالی که استطاعت مالی دارد، اجازه سفر به سرزمین مقدس برای انجام حج نیابد، آیا بر او لازم است که استطاعت مالی خود را به مقدار توانش حفظ کند تا آن که در سال آینده حج را به جا آورد؟

جواب :

اگر این نکته را احراز کند که دیگر شرط های استطاعت در سال آینده فراهم خواهد بود، بر او لازم است استطاعت مالی خود را حفظ کند وگرنه بنابر اظهر واجب نیست.۲۲

سؤال :

هرگاه مکلّف عمره تمتع را به نیابت از دیگری انجام دهد، وپیش از انجام حج متوجه شود که هنگام بیرون آمدن از شهرش مستطیع بوده است، آیا بر او واجب است که حج نیابتی را به پایان برساند و یا آن که برای خود حج به جا آورد؟ و اگر واجب است که برای خود حج به جا آورد، برای عمره تمتع از کجا مُحرم شود؟ و اگر پس از انجام دادن عمره نیابتی و پیش از حج مستطیع شود، چه حکمی دارد؟

جواب :

در صورت اول، اگر به خود مطمئن باشد که سال آینده می تواند برای خود حج به جا آورد، حج نیابتی را به پایان برساند وگرنه آن را رها کند و به یکی از میقات ها برود و برای خودش جهت حج مُحرم شود. ودر صورت دوم با استطاعتی که تازه به دست آورده حج بر او واجب نمی شود گرچه با غیر مال الاجاره باشد .۲۳

سؤال :

آیا پولی که دولت در پایان خدمت به عنوان پایان کار به کارمندان پرداخت می کند موجب استطاعت مالی برای حج تمتع می گردد ؟

جواب :

اگر به مقدار کافی باشد و بدهکاری نداشته باشد یا پول زائد بر نیاز به مقدار آن داشته باشد حج واجب است.۲۴

سؤال :

اگر شخصی استطاعت مالی وجانی برای انجام حج واجب داشته باشد اما به خاطر شرکت در یک آزمون بسیار مهم (مثلا دکترا) می تواند حج رفتن خود را یک سال به تعویق اندازد ؟

جواب :

اگر عدم شرکت در آزمون موجب مشقت وحرج است حج در آن سال بر وی واجب نیست .۲۵

سؤال :

پولی که بانک در مقابل پولی که حجاج برای حج ریخته اند می دهد آیا با آن به مکه می شود رفت یا نه؟

جواب :

اگر به صورت قرارداد شرعی باشد جایز است.۲۶

سؤال :

آیا عمره مفرده برفرض استطاعت واجب است؟

جواب :

بر کسانی که وظیفه ایشان حج تمتع است عمره مفرده واجب نیست.۲۷

سؤال :

آیا هزینه ثبت نام حج تمتع که سال از آن گذشته باشد خمس دارد ؟

جواب :

اگر حج بر اومستقر نبوده خمس دارد .۲۸

سؤال :

اگر دانشجویی در موسم حج ، امتحان دانشگاهی دارد آیا می تواند حج واجب را به سال آینده بگذارد خصوصاً اگر امتحان درسی برای او جنبه حیاتی داشته باشد و بسیار مهم است ؟

جواب :

اگر اطمینان داشته باشد که در سال آینده می تواند حج بگذارد چنان کاری جائز است و گرنه حج را نمی تواند تأخیر بیندازد و اگر تأخیر امتحان درسی برای او حرجی باشد و دشوار باشد طوری که عادتاً چنان خسارت و زحمت را نمی توان تحمل کرد در این صورت در سال جاری حج براو واجب نمی شود و مستطیع به حساب نمی آید .۲۹

سؤال :

جوان مجردی است که اخیراً مستطیع شده است و اما به فکر ازدواج می باشد و اگر حج برود ازدواج او عقب می افتد، کدامیک را مقدم بدارد؟

جواب :

حج برود و ازدواج را تأخیر بیندازد مگر آنکه تأخیر ازدواج برای او دشوار بوده و زحمت فوق العاده داشته باشد که عادتاً تحمل ناپذیر است، در این صورت ازدواج را مقدم بدارد .

آیات سجده (تعداد : ۱)

خانمهایی که عذر شرعی دارند به هنگام خواندن قرآن در برخورد با آیات سجده چگونه باید عمل نمایند؟ آیا آیه را نخواند؟ یا سوره ای که در آن آیه سجده است را نباید بخواند؟

جواب :

فقط همان چهار آیه ای که سجده واجب دارد نخواند و خواندن آیات دیگر آن سوره ها اشکال ندارد.۱

آلات قمار (تعداد : ۸)

آیا از نظر شما اگر بازی با پاسور فقط و فقط برای سرگرمی و تفریح باشد و هیچ شرط بندی نباشد باز هم اشکال دارد؟

جواب :

اگر پاسور در شهر شما وسیله قمار باشد ولی شما بدون برد و باخت بازی کنید بنابر احتیاط واجب جائز نیست.۱

سؤال :

آیا بازی کردن با شطرنج بدون برد و باخت با توجه به اینکه در عرف به عنوان آلت قمار استفاده نمی شود؛ جایز است؟ در رابطه با تخته نرد چطور؟

جواب :

شطرنج هنوز هم در دنیا به عنوان قمار مطرح است و بازی با آن حرام است و همچنین تخته نرد و و اما پاسور اگر در شهر شما معمولاً وسیله قمار باشد به احتیاط واجب جایز نیست.۲

سؤال :

می خواستم نظر جنابعالی را در مورد بازیهایی که باید با شک و تردید سراغ آنها رفت بدانم، مثل (بیلیارد) زیرا این بازی در زمان حضرت رسول (ص) وجود نداشته و بعضی بر این عقیده اند که حرام است؟

جواب :

اگر در عرف منطقه ای که زندگی می کنید از وسایل برد و باخت نباشد اشکال ندارد.۳

سؤال :

ملاک اطلاق (آلات قمار) چه می باشد؟

جواب :

وسائلی که در عرف بلد (شهر یا کشور) برای برد و باخت با آن بازی می شود.۴

سؤال :

آیا بازی (اونو) حرام است یا خیر ؟

جواب :

اگر در عرف محل به عنوان آلت قمار شناخته شود به احتیاط واجب بدون برد و باخت هم بازی نشود.

۵

سؤال :

آیا بازی کردن با آلات قمار بدون قمار و شرط بندی اشکال دارد؟

جواب :

اگر وسیله یاد شده شطرنج یا نرد باشد حرام است، و در غیر از آن دو آلات قمار به احتیاط واجب جایز نیست.۶

سؤال :

آیا بازی با آلات قمار همراه با جایزه یا پول مانند فوتبال و غیره اشکال دارد ؟

جواب :

اگر در آن برد و باخت مالی باشد حرام است و اگر جایزه ای برای طرف برنده از شخص سومی غیر از طرفین بازی باشد اشکال ندارد.۷

سؤال :

ورق بازی با کامپیوتر چه حکمی دارد ؟

جواب :

حرام است .۸

آمیزش (تعداد : ۵)

آمیزش با همسر خود در شبهای قدر، شب و روز تاسوعا و عاشورا چه حکمی دارد؟

جواب :

فی نفسه مانعی ندارد .۱

سؤال :

ارتباط زن و شوهر تا چه حدی است یعنی تا چه اندازه ای به هم محرمند؟

جواب :

کاملاً محرم یکدیگرند و هر گونه لذت جنسی از یکدیگر بردن با رضایت طرفین جایز است .۲

سؤال :

نظر اسلام در رابطه با روابط زناشویی زن و شوهر چیست؟ حدود روابط چیست؟ چه کارهایی مجاز و چه کارهایی غیر مجاز است؟

جواب :

زن و شوهر به هر کیفیتی که مورد رضایت طرفین باشد می تواننـد از یکـدیگر التـذاذ و اسـتمتاع ببرنـد و مرد بایـد در حالت عادت ماهیانه زن از نزدیکی کردن با او در قبل خودداری کند .۳

سؤال :

آیا زفاف در شب یا روز عید قربان جایز است؟

جواب :

مانعی ندارد .۴

سؤال :

آیا استفاده از ابزارهای مصنوعی برای ایجاد تحریک اعضای جنسی زن و شوهر جایز است ؟

جواب :

جایز نیست .۵

آب جاری (تعداد : ۱)

آب جاری ترشح شده از غیر نجس العین چه حکمی دارد ؟

جواب :

پاک است .۱

أماکن عمومی (تعداد : ۱)

آیا وضو گرفتن با آب های موجود در ساختمان ها و مؤسسات دولتی دولت های اسلامی، جایز است؟

جواب :

آری، مادام که غصبی بودن آن معلوم نشود، جایز است.۱

افطار عمد (روزه) (تعداد : ۱)

حکم باطل کردن روزه با خوردن یا آشامیدن یا جماع یا استمناء یا باقی ماندن بر جنابت در ماه رمضان چیست؟

جواب :

اگر کسی روزه ماه رمضان را به خوردن یا آشامیدن یا جماع یا استمناء یا باقی ماندن بر جنابت باطل کند ، در صورتی که از روی عمد و اختیار باشد و از روی ناچاری و جبر نباشد ، اضافه بر قضا ، کفاره هم بر او واجب می‌شود . و احتیاط مستحب آن است که کسی که روزه را به غیر آنچه گفته شد باطل کند ، اضافه بر قضا ، کفاره هم بدهد . و اگر کسی چیزی از آنچه را که گذشت انجام دهد ، در حالی که عقیده قطعی داشته که روزه را باطل نمی‌کند ، کفاره بر او واجب نیست . وهمچنین است کسی که نمی‌دانسته روزه بر او واجب است ، مانند کودکان در اوائل بلوغ . و در کفاره افطار روزه ماه رمضان ، کافی است شصت فقیر را سیر کند یا به هر کدام یک مُد که تقریباً «۷۵۰» گرم است ، طعام ـ یعنی گندم یا جو یا نان و مانند اینها ـ بدهد .۱

اینترنت (تعداد : ۲۵)

آیا ارتباط نوشتاری ونامه نگاری دختر وپسر نامحرم از طریق کامپیوتر وشبکه اینترنت جایز است؟

جواب :

جایز نیست.۱

سؤال :

حکم استفاده از اتاق گفتگو (چت کردن) در اینترنت با جنس مخالف چگونه است؟

جواب :

اگر خوف وقوع در حرام باشد جایز نیست.۲

سؤال :

هنگام نگاه کردن به صفحه اینترنت در زمانی که انسان روزه می باشد و یک تصویر غیر اخلاقی ظاهر می شود چه حکمی دارد؟

جواب :

روزه را باطل نمی کند اگرچه شرعاً در مواردی نباید نگاه کرد.۳

سؤال :

موقع کار با اینترنت با تصاویر غیر شرعی برخورد می کنیم تکلیف چیست؟

جواب :

به تصاویر مبتذل نباید با شهوت نگاه کند بلکه بدون شهوت هم بنابر احتیاط واجب جایز نیست.۴

سؤال :

لطفاً حکم چت کردن با شخصی که از جنسیت او بی اطلاع هستیم را بفرمائید. در صورت اطمینان از جنسیت چطور؟

جواب :

در هر دو صورت اگر خوف وقوع حرام است جایز نیست .۵

سؤال :

گفتگوهای اینترنتی (چت) بین زنان و مردان یا دختران و پسران نامحرم ـ چنانچه طرف مقابل نه دیده شود و نه صدایش شنیده شود و مکالمات تنها توسط نوشته تبادل گردد ـ را بدانم . در صورت وجود اشکال لطفا بفرمائید اگر این گفتگو بدون قصد ریبه و تنها با هدف اشنا نمودن طرف مقابل با اسلام و قرآن یا برای رفع شبهات باشد چگونه است؟

جواب :

اگر ترس وقوع در حرام نباشد جائز است .۶

سؤال :

در مراجعه به سایتهـای اینترنتی خارجی زیاد با موارد خلاف شـرع مواجه می شویم . با توجه به اینکه در مسـیر تحقیقات و ارتباط با تکنولوژی روز ناچـار به اسـتفاده از امکانـات اینترنتی مسـتقیم و بـا توجه به اینکه اینگونه سایتها نهایتا اثر سوء خود را بر روان انسان می گذارد؟

جواب :

به عکس های مبتذل و موجب مفسده نگاه کردن جایز نیست .۷

سؤال :

بنده دارای کافی نت (خدمات اینترنت) هستم . سوال اینست که درآمد آن از لحاظ شرعی درست است یا خیر ؟این در صورتیکه علی رغم کنترل عده ای سوء استفاده کرده و مخفیانه بر روی برخی سایتهای غیر مجاز میروند در مورد چت کردن چطور؟

جواب :

اگر شما دستگاه را برای دیدن سایتهای غیر مجاز اجازه ندهید اشکالی بر شما نیست ولی سعی کنید تا جایی که مقدور است کنترل نمایید و همچنین در مورد چت.۸

سؤال :

چت کردن بـا زنـان غیر مسـلمان و انجام صـحبتهای تحریک آمیز با ایشان چه حکمی دارد آیا می شود از طریق اینترنت ایشان را به صرف اینکه غیر مسلمان هستند مورد سوء استفاده قرار داد؟

جواب :

حرام است.۹

سؤال :

نگاه کردن سایتهای مبتذل چه حکمی دارد؟ چه مرد و چه زن در حالی که تصاویر مرد و زن در آن می باشد؟

جواب :

نگاه با شهوت جایز نیست و بدون شهوت هم بنابر احتیاط واجب جایز نیست.۱۰

سؤال :

خرید و فروش اینترنتی جایز است یا خیر؟

جواب :

اگر منظور شـما این است که دو نفر از طریق اینترنت مباشـرتاً خریـد و فروش را انجام دهند، اینگونه معامله صـحیح است و اشـکالی ندارد.۱۱

سؤال :

آیا نگاه کردن به عکسهای مبتذل و چت کردن در باره موضوعات مستهجن روزه را باطل می کنند؟

جواب :

باطل نمی کند.۱۲

سؤال :

آیا تجارت الکترونیک از نوع بازاریابی اینگونه معاملات درست است ؟

جواب :

حضرت آیت الله اینگونه معاملات را اجازه و تصحیح نمی فرمایند .۱۳

سؤال :

آیا می توانم درسهای حوزوی را از طریق اینترنت فرا گیرم ؟

جواب :

اگر از حوزه باشد مانعی ندارد.۱۴

سؤال :

حکم مکالمات اینترنتی و مکاتبه اینترنتی چیست ؟

جواب :

فی نفسه مانعی ندارد.۱۵

سؤال :

حکم نگاه به عکس زنان عریان در اینترنت برای ارضای جنسی چیست ؟

جواب :

حرام است .۱۶

سؤال :

چت کردن با دختر اشکالی دارد و آیا احساس دوست داشتن آن دختر حرام است ؟

جواب :

چون ترس افتادن به گناه هست جایز نیست .۱۷

سؤال :

آیا ارتباط تلفنی و ایمیل به صورت پیوسته با یک خانم چه حکمی دارد ؟

جواب :

حرام است .۱۸

سؤال :

نظر شما در مورد معاملات اینترنتی چیست ؟

جواب :

اگر مقصود معاملات الماس و مانند آن باشد که حضرت آیت الله آن را باطل می دانند و جایز نمی دادند که مؤمنین در چنین معاملاتی وارد شود .۱۹

سؤال :

شرکتهای اینترنتی که اینترنت می فروشند آیا بخاطر رفتن مشترکین به (سایتهای غیر اخلاقی) مسئول هستند؟

آیا در اینگونه شرکتها کنترل کردن مشترکین دخالت در مسائل شخصی نیست؟

جواب :

چون خود اینترنت از آلات مشترکه است لذا فروش آن جایز است مگر طوری باشد که اشاعه منکرات و فحشاء صدق کند که حرام می شود.۲۰

سؤال :

آیا باز کردن کافه نت شرعاً اشکال دارد؟

جواب :

مانعی ندارد ولی به طوری نباشد که وسیله شیوع و انتشار فساد باشد .۲۱

سؤال :

آیا در مورد هک سایت ها و یا استفاده از اشتراک اینترنت (رایگان) که از مورد این طریق بدست می آید مانعی به هر عنوان از نظر شرع یا قانون وجود دارد؟

جواب :

اگر قانون کشور اسلامی آن را منع کند مجاز نیست.۲۲

سؤال :

می خواستم بدانم که شغل کافی نت داری با توجه به اینکه اینترنت کاربردهای مختلف (اعم از حلال و حرام) دارد ـ دارای چه حکمی است؟

جواب :

اگر بتوانید کنترل کنید که استفاده نامشروع نشود اشکال ندارد.۲۳

سؤال :

آیا پولی که از طریق بازاریابی اینترنتی و خرید و فروش طلا از کشور خارجی به طوری که الان معمول می باشد حلال است؟

جواب :

حضرت آیه الله اجازه این گونه معاملات را نمی دهند وگرفتن پول آن مال کافر غیر محترم المال باشد به عنوان استنفاذ مانعی ندارد.۲۴

سؤال :

من در برنامه ای چت با یک دختر دوست هتسم و با هم چت می کنیم واصلا حرف بد یا زشتی نمیزنیم آیا این دوستی و چت کردن اشکال شرعی دارد؟

جواب :

چون خوف وقوع در حرام هست جایزنیست.

اوقات نماز (تعداد : ۱۵)

چگونه نیمه شب را بشناسیم آیا ساعت دوازده و نیم چنانکه در میان مردم شایع است می تواند علامتی باشد؟

جواب :

نصف شب همان نیمه ساعات ما بین غروب تا طلوع فجر است پس اگر آفتاب مثلاً در ساعت هفت عصر غروب کند و طلوع فجر در رأس ساعت چهار باشد ساعت یازده و نیم شب، نصف شب خواهد بود و این قاعده کلی است هر چند که با اختلاف زمان و مکان فرق می کند.

۱

سؤال :

آیا برای انجام نمازهای واجب به مجرد شروع اذان از صدا وسیما می شود اقامه نماز کرد یا باید مقداری صبر کرد؟

جواب :

باید اطمینان به وقت باشد.۲

سؤال :

نماز مغرب و عشا چه موقع قضا میشود؟

جواب :

وقت ان دو تا نصفه شب است و در فرد مضطر مثل شخصی که فراموش کرده است نماز بخواند یا حائض بوده است تا طلوع فجر ادامه دارد.۳

سؤال :

تا چه ساعتی می توان نماز عشاء را به جا آورد ؟

جواب :

تا نصف شب ادامه دارد در صورت اضطرار تا اذان صبح ادامه دارد.۴

سؤال :

وقت فضیلت نماز عصر و نماز عشاء را بیان فرمائید؟

جواب :

وقت فضیلت نماز عصر از هنگامی است که سایه شاخص برسد و تا رسیدن به شش هفتم ادامه دارد و وقت فضیلت نماز عشاء با رفتن شفق شروع می شود و تا شب به یک سوم برسد ادامه دارد .۵

سؤال :

حد زمان شرعی نماز عصر غروب آفتاب است یا اذان مغرب ؟

جواب :

به احتیاط واجب نباید نماز ظهر و عصر را تا غروب آفتاب به تاخیر انداخت بلی در صورت شک در سقوط قرص آفتاب و احتمال اختفای آن پشت ساختمان ها و مانند آن جایز است نماز را قبل از زوال حمر مشرقیه به تاخیر انداخت .۶

سؤال :

تعیین وقت نماز در قطب شمال یا قطب جنوب چگونه است ؟

جواب :

اگر شخص در مکانی باشد که مدت شبانه روز انجا بیشتر از ۲۴ ساعت باشد به احتیاط واجب نماز های خود را طبق اقرب مکانی که شبانه روز انجا ۲۴ ساعت است بجا می اورد.۷

سؤال :

اگر نماز مغرب وعشا از نیمه شب بگذرد بخوانیم چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر مضطر نباشد از نصف شب بیاورد و در صورت اضطرار تا اذان صبح وقت دارد.۸

سؤال :

وقت شرعی نماز صبح را بیان کنید ؟ جواب :

از طلوع فجر صادق تا طلوع خورشید .۹

سؤال :

آیا با پنهان شدن قرص خورشید می توان افطار نمود و نماز مغرب را خواند؟ جواب :

به احتیاط واجب تا ذهاب حمره مشرقیه صبر کند .۱۰

سؤال :

میتوان به خاطر عزاداری امام حسین (ع) نماز اول وقت را به تأخیر انداخت؟

جواب :

بهتر است که نماز را در اول وقت آن انجام داد. ۱۱

سؤال :

می خواستم وقت قضا شدن نماز مغرب و عشا را بدانم؟

جواب :

وقت آن در صورت اختیار تا نیمه شب و در حالت اضطرار تا اذان صبح ادامه دارد.۱۲

سؤال :

اگر نماز مغرب و عشا از نیمه شب بگذرد چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر مضطر نباشد از نصف شب بیاورد و در صورت اضطرار تا اذان صبح وقت دارد.۱۳

سؤال :

نظر حضرتعالی درباره اینکه نماز در وقت مخصوص به خود بخوانند ثواب بیشتری دارد چیست ؟ لطفا وقت مخصوص نماز عصر وعشا را بیان کنید ؟

جواب :

خواندن فریضه در وقت فضیلت آن بلکه در اول وقت فضیلت بهتر است . ۱۴

سؤال :

چگونه نیمه شب را بشناسیم آیا ساعت دوازده و نیم چنانکه در میان مردم شایع است می تواند علامتی باشد؟

جواب :

نصف شب همان نیمه ساعات ما بین غروب تا طلوع فجر است پس اگر آفتاب مثلاً در ساعت هفت عصر غروب کند و طلوع فجر در رأس ساعت چهار باشد ساعت یازده و نیم شب، نصف شب خواهد بود و این قاعده کلی است هر چند که با اختلاف زمان و مکان فرق می کند.

اوراق مشارکت (تعداد : ۱)

آیا سود اوراق مشارکت حرام می با شد؟ جواب :

مشارکت مذکور وجه شرعی ندارد .۱

اقرار (تعداد : ۱)

چنانچه همه یا برخی از وراث میت اقرار به مدیون بودن او نمایند آیا این اقرار نافذ است؟ در صورت نافذ بودن در حق تمام وارثان نافذ است یا تنها در حق اقرار کنندگان؟

جواب :

اگر در بین اقرار کنندگان دو نفر عادل باشد دین میت ثابت می شود و در غیر اینصورت اقرار مقر فقط در حصه خودش آن هم بالنسبه نافذ است.۱

اهل کتاب (تعداد : ۱۵)

ایا سیکها هم همانند یهود و نصاری، اهل ادیان آسمانی اند؟ جواب :

سیکها از اهل کتاب نیستند.۱

سؤال :

حکم اهل کتاب و زرتشتیان چیست؟

جواب :

پاک هستند.۲

سؤال :

حکم رفت و آمد با یک فرد مسلمان با یک فرد ارمنی چیست؟آیا پاک هستند؟

جواب :

اشکال ندارد و پاک هستند.۳

سؤال :

مسیحیان و یا یهودیان که در خارج هستند پاک هستند یا نجس و آیا در معاشرت با آنها مشکلی هست یا خیر؟ اگر غذایی را درست کنند که فرضا از غذاهای حلال باشد ولی به دست یک مسیحی طبخ شده باشد چگونه است؟

جواب :

مسیحی و یهودی و زرتشتی پاک هستند و خوردن غذای آنها اگر دران گوشت نباشد اشکال ندارد و اگر بدانید گوشت مذکی است خوردن آن هم جایز است .۴

سؤال :

احتراما اینجانب قصد عزیمت به کشور هند را دارم . سوال بنده این است که آنها پیروان مذهب هند و مسیحیت و زرتشت نجس هستند و احکام معاشرت با ایشان چگونه است؟ آیا صرف غذا در خانه آنها جایز است؟

جواب :

مسیحی وزرتشتی محکون به طهارت است و معاشرت با ایشان و کفار غیر اهل کتاب فی نفسه مانعی ندارد.۵

سؤال :

اهل کتاب که در ایران زندگی می کنند چه حکمی دارند و آیا استفاده از محصولات آنها مانند سوسیس و کالباس جایز است یا خیر؟

جواب :

محکوم به طهارت اند و اگر محصولات مزبور از بازار مسلمانان تهیه شود استفاده ار آن مانعی ندارد .۶

سؤال :

آیا با زنان غیر اهل کتاب بدون هرگونه متعه می توان نزدیکی کرد؟

جواب :

جایز نیست.۷

سؤال :

ازدواج دائم یا موقت با اهل کتاب (مسیحی، یهودی)چگونه است؟

جواب :

ازدواج دائم مرد مسلمان با اهل کتاب بنابر احتیاط واجب جایز نیست ولی ازدواج موقت جایز است مشروط بر اینکه همسر مسلمان نداشته باشد و گرنه بدون رضایت او صحیح نیست بلکه با رضایت هم بنابر احتیاط واجب جایز نیست.۸

سؤال :

حکم معامله با یهودیان و مسیحیان و کلا کفار اهل کتاب و غیر کتابی را وضعا و تکلیفا بیان نمایید؟

جواب :

اشکال ندارد.۹

سؤال :

اگر یک مسیحی یا یهودی به چیزی که خیس است دست بزنند آیا آن چیز نجس است؟

جواب :

کافر کتابی به نظر آیت الله پاک است.۱۰

سؤال :

اگر مسیحیان معتقد باشند که حضرت عیسی (ع) فرزند خدااست در این صورت ایشان پاکند یا نجس؟ در مورد یهودیان نیز همین سوال مطرح می شود؟

جواب :

پاک هستند.۱۱

سؤال :

آیا دستهای یهود و نصاری پاک است؟

جواب :

پاک است مگر اینکه با چیز نجس تماس پیدا کرده و نجس شده است.۱۲

سؤال :

آیا کفار نجس العین هستند ؟

جواب :

همه کفار غیر از کافر اهل کتاب نجس العین اند .۱۳

سؤال :

اگر آرایشگر کافر غیر اهل کتاب باشد آیا می شود نزد او اصلاح سر و گردن را انجام داد؟

جواب :

اگر دست او با رطوبت تماس داشته است برای نماز تطهیر کنید .۱۴

سؤال :

آیا جایز است کسی از ظرفی استفاده کند که قبلا از آن ظرف یک کافر اهل کتاب مثلا مسیحی استفاده کرده باشد ؟و خلاصه اینکه آیا کفار اهل کتاب نیز مانند کفار بدون کتاب نجس هستند یا نه؟

جواب :

کافر کتابی پاک است .

امانت (تعداد : ۵)

زن و شوهری که در نزد یکدیگر هدایا و امانتی گذارده اند، پس از طلاق تکلیف این هدایا به چه صورتی است؟

جواب :

هدایائی که زن و شوهر به یکدیگر می دهند چنانچه باقی باشد می توانند پس بگیرند مگر اینکه از ارحام یکدیگر باشند .۱

سؤال :

آیا می توان در امانت تصرف نمود و بعد مثل آنرا بجای آن گذاشت یا خیر ؟

جواب :

بدون اجازه صاحب مال تصرف در آن جایز نیست .۲

سؤال :

ودیعه و امانت از عقود است یا ایقاعات ؟ و آیا شرط ضمانت در ان می شود نمود ؟

جواب :

امانت عقد است و نمی توان در آن شرط ضمانت کرد . و امیت در صورت تعدی یا تفریط ضامن است .۳

سؤال :

اگر فردی در حالت خواب به امانت دیگران ضرر وارد کند و سپس آنرا به صاحبش برگرداند و او ملتفت نشود آیا ضامن ضرر هست یا خیر ؟

جواب :

باید جبران کند یا حلالی بخواهد .۴

سؤال :

سئوالم در مورد طلاهایی است که مدتی است نزد فردی امانت گذاشتم آیا میشود ان فرد به نیابت از من استفاده کند ؟

جواب :

آن فرد با رضایت شما میتواند استفاده کند .۵

اجاره (تعداد : ۹)

آیا اجیر با وسعت وقت می تواند در مدت اجاره بدون اذن مستأجر نماز واجب را بجا آورد؟

جواب :

اگر متعارف نباشد نمی تواند.۱

سؤال :

اگر در اجاره شرط دوام بشود یا اجرت مجهول باشد یا مدت مجهول باشد حکم چیست ؟

جواب :

در تمام فروض مذکوره اجاره باطل است ، بلکه هم باید مدت اجاره را تعیین کنند و هم اجرت را باید معلوم کنند .۲

سؤال :

اجاره مشروط به قرض، قرض ربوی است یا خیر؟

جواب :

اجاره به شرط قرض بنابر احتیاط واجب جایز نیست .۳

سؤال :

آیا دادن منزل به رهن بدون اجاره صحیح است یا خیر ؟

جواب :

صحیح نیست و این در واقع قرض گرفتن و دادن سود است که همان استفاده از منزل باشد ، و می شود به جای آن بیع به شرط نمود .۴

سؤال :

اجاره ای بر منزلی صورت گرفت یکساله، و بعد از مدتی توافق بر ۱۰ ماه شد با شروطی و در نتیجه گفته شد چنانچه بعد از ۱۰ ماه تخلیه صورت نگیرد و ۲ هفته طول کشید برای هر ماه باید این مبلغ اجاره پرداخت شود، و چنانچه این مدت سپری شود آیا دریافت آن مبلغ را برای هر ماه دارم؟

جواب :

توافق بعد به معنای فسخ اجاره اول با رضایت طرفین است، و مستاجر باید طبق توافق بعد عمل نماید.۵

سؤال :

اگر مستاجر خانه، منزل را به کسی دیگر اجاره دهد و خود زندان رود و مالک از مستاجر دوم طلب اجاره کند و رضایت ندهد حکم چیست؟

جواب :

اگر مالك با مستاجر اول شرط انتفاع شخصی نکرده باشد و مالك حق اجاره دادن خانه را داشته باشد و چنانچه مدت اجاره باقی است کسی حق رجوع به مستاجر را ندارد ، و در این مدت مستأجر دوم حق انتفاع از منزل مزبور را دارد ولی به هر حال طرف مالك مستاجر اول است و اما باید مبلغ اجاره را بدهد .۶

سؤال :

هر گاه عقد اجاره ای صورت بگیرد به شرط اینکه گرم کردن ساختمان به عهده مؤجر باشد و بعد از مدتی هزینه گرم کردن بیش

از اجرت آن بشود، آیا بایـد مؤجر بر تعهـد باقی باشـد و لو اینکه در قرارداد تعـدیلی بیش بینی نشـده باشـد و اگر عقد به غیر اجاره باشد تکلیف چیست ؟

جواب :

باید به تعهد خود عمل کند و فرقی بین اجاره و غیره نیست و تکلیف همان است .۷

سؤال :

گرفتن اجاره و رهن برای منازل آیا شرعاً جایز است؟

جواب :

اجاره و رهن که مرسوم است که به معنای اجاره و قرض است جایز نیست حتی اگر به نحو اجاره به شـرط قرض باشـد بنابر احتیاط واجب در این صورت جایز نیست .

۸

سؤال :

آیا مرتهن می تواند عین مرهونه را به راهن اجاره دهد ؟

جواب :

مرتهن مالك نیست که اجاره دهد بلکه عین مالك راهن است و منافعش در اختیار او است و می تواند در آن تصرف کند به نحوی که با حق رهانت منافات نداشته باشد .۹

اجرت (تعداد : ۳)

دریافت مزد در مقابل خواندن عقد ازدواج جائز است؟

جواب :

گرفتن پول برای خواندن عقد ازدواج اشکال ندارد.۱

سؤال :

کارمند بانکی یا مؤسـسه ای، بخشـی از کار روزانه اش مربوط به امور قرض ربوی یا فعل حرام دیگر است. اصل عمل و اخذ اجرت در برابر آن چه حکمی دارد؟ جواب :

کار مربوط به معاملات ربوی حرام و اجرت در مقابل آن نیز حرام است و مالك نمی شود. ۲

سؤال :

دریافت مزد در مقابل خواندن نماز میت جائز است؟

جواب :

دریافت مزد، برای نماز میت ـ به احتیاط واجب ـ جایز نیست.۳

احکام مسجد (تعداد : ۱)

اگر مسجد ۲ طبقه باشد ولی زمان خواندن صیغه مسجد یک طبقه بود و طبقه ۲ بعدا اضافه شده آیا طبقه ۲ هم حکم مسجد را دارد (برای خانمها)؟

جواب :

بله مسجد شمرده می شود.۱

احترام به پدر و مادر (تعداد : ۴)

پسری که به پدر خود سلام نمی کند چه حکمی دارد اگر پسر به پدر سلام کند و پدر جواب ندهد چطور؟

جواب :

احترام و احسان به پدر و مادر واجب است حتی اگر او جواب ندهد باز هم شما سلام کنید.۱

سؤال :

اگر روی ازدواج با دختر سنّی پافشاری کنم مطمئنم که پدر و مادرم ناراحت خواهند شد. در صورت عدم رضایت پدر و مادر آیا ازدواج با این دختر جائز است ؟

جواب :

جایز است مگر اینکه ناراحتی آنها ناشی از شفقت و دلسوزی بر شما باشد ولی صلاح این است که این کار را نکنید زیرا علاوه بر نارضایتی پدر و مادر، آثار سوئی ممکن است داشته باشد، این ازدواج ممکن است اثر منفی از نظر مذهبی بر تربیت اولاد داشته باشد.۲

سؤال :

آیا بوسیدن کف پای پدر یا مادر ثوابی دارد ؟

جواب :

چنانکه به قصد احترام و تکریم باشد احسان به ایشان محسوب می شود .۳

سؤال :

آیا پدر و مادر اجازه دارند فرزند و نوجوان خود را از شرکت در مجالس اهل بیت منع نمایند اگر منع نمودند آیا اطاعت از آنها واجب است ؟

جواب :

اگر مخالفت آنها موجب اذیت ناشی از شفقت و دلسوزی آنها به فرزند باشد در این فرض اذیت آنها جایز نیست.۴

احرام (حج) (تعداد : ۲۲)

اگر مکلف فراموش کرد که برای حج تمتع مُحرم شود و یا به حکم وجوب آن جاهل بود و تنها پس از وقوف در عرفات یا مزدلفه، متوجه خطای خود گشت، در این حال تکلیفش چیست؟

جواب :

اگر در عرفات یادش آمد که مُحرم نشده است و یا حکم مسأله را دانست و توانست به مکه بازگردد و از آن جا مُحرم شود، واجب است که چنین کند و اگر به دلیل تنگی وقت یا عذری دیگر نتوانست به مکه بازگردد، از همان جا که هست مُحرم شود و حجش صحیح است. همچنین اگر هنگام وقوف در مزدلفه به یاد آورد و یا حکم مسأله را دانست، از همان جا مُحرم شود، گرچه بتواند به مکه بازگردد و از آن جا مُحرم شود.۱

سؤال :

اگر شخصی برای عمره تمتع از جایی که می پندارد میقات است، مُحرم شود و پس از انجام پاره ای از مناسک، متوجه شود که آن

جا میقات نبوده است، چه کند؟

جواب :

بدان چه انجام داده است، اعتنا نکند و حکم آن که بر اثر جهل از میقات مُحرم نشده است بر او جاری می شود که ما در مسأله ۱۶۹ رساله مناسک ذکر کرده ایم.۲

سؤال :

اگر زن لبیک و یا قرائت نماز طوافش را بلند بگوید، به گونه ای که نامحرم صدایش را بشنود، آیا عملش باطل می شود؟

جواب :

باطل نمی شود.۳

سؤال :

زنی که عادتش مضطرب است اگر پیش از آن که مُحرم شود خون ببیند و نداند که آیا تا روز عرفه بند می آید تا او بتواند عمره تمتع را به جای آورد و در نتیجه بر او لازم شود برای آن مُحرم شود و یا آن که خون بند نمی آید و او باید برای حج اِفراد مُحرم شود، تکلیفش چیست؟

جواب :

مُحرم شدن برای آن چه در علم خدا بر او واجب است، مُجزی است و برایش کفایت می کند.۴

سؤال :

آیا جایز است کسی که برای عمره یا حج مُحرم شده است، از احرامش عدول کند و مناسک را به جای نیاورد؟

جواب :

جایز نیست چنین کند و اگر عدول کرد، در صورتی که در عمره تمتع یا حج باشد و مناسک را به جای نیاورد تا آن که زمان معین آن دو گذشت، احرامش باطل است. اما اگر در عمره مفرده باشد، جز با ادای مناسک از احرامش بیرون نمی آید.۵

سؤال :

اگر زن بخواهد قبل از میقات با نذر مُحرم شود، آیا بدون اجازه شوهرش این نذر صحیح است؟

جواب :

در صورتی که این نذر با حق تمتع شوهر از او منافاتی نداشته باشد ـ مانند آن که در این مدت از او دور باشد ـ یا آن که این حج بر او واجب بوده باشد، مانند حجهٔ الاسلام و یا حجی که پیش از ازدواج بر اثر نذر بر او واجب شده باشد و راه مُحرم شدن منحصر به نذر قبل از میقات باشد، نذرش صحیح است. در غیر این چند صورت، صحت نذرش منوط به اجازه شوهر است.۶

سؤال :

آیا مُحرم شدن از میقات افضل است، یا قبل از آن با نذر؟

جواب :

مُحرم شدن از میقات افضل است.۷

سؤال :

اگر مکلّف نیت انجام حج مستحبی را داشته باشد، اما به هنگام احرام خطا کرد و نیت ادای حجهٔ الاسلام را نمود، چه کند؟

جواب :

اگر شروط حجهٔ الاسلام در او جمع نشده باشد، در هر صورت حجش مستحبی است.۸

سؤال :

آیا راهنمای حجاج که کارش ایجاب می کند مدت بسیاری در کشتارگاه بماند، لازم است لباس احرام خود را در صورتی که با خون یا چیز دیگر نجس شده فوراً عوض یا تطهیر کند؟

جواب :

آری، بنابر احتیاط بر او لازم است که آن را عوض یا تطهیر کند.۹

سؤال :

آیا برای شخص مُحرم جایز است که پس از پایان احرام، «ردا» را از دوش خود بیندازد و تنها با «ازار» بماند و با این حالت اعمال را به جای آورد؟

جواب :

جایز است.۱۰

سؤال :

آیا بر زن واجب است که در حال احرام از لباس های دوخته بپرهیزد، یا آن که جایز است در لباس های عادی خود مُحرم شود؟

جواب :

جایز است که در لباس های عادی خود مُحرم شود.۱۱

سؤال :

اگر حاجی پس از دو وقوف متوجه شد که تلبیه اش به صورت صحیحی نبوده است، تکلیفش چیست؟

جواب :

اگر در آن هنگام به همان صورت ممکن لبیک گفته باشد و غلط در تلفظ در حدی نبوده باشد که مانع صدق عرفی لبیک بر آن شود، تکلیفی ندارد وگرنه باید در همان جا که هست دوباره لبیک بگوید و حجش نیز صحیح است.۱۲

سؤال :

کسی که حج واجب خود را به جای آورده است و بار دیگر امکان رفتن به حج برایش فراهم شده است، نیت این حجش چگونه باشد تا اگر حج اولی او دچار خللی شده باشد، بدیل آن گردد و اگر درست بوده باشد مستحبی گردد؟

جواب :

نیت امتثال فرمانی که بالفعل متوجه او شده است، کند، گرچه نداند که واجب است یا مستحب.۱۳

سؤال :

کسی که برای عمره یا حج نایب دیگری است، آیا جایز است که با نذر قبل از میقات مُحرم شود، یا آن که لازم است از خود میقات مُحرم شود؟

جواب :

جایز است که قبل از میقات با نذر مُحرم شود.۱۴

سؤال :

شخصی در میقات تلبیه را فراموش می کند و تا رسیدن به مکه به یادش نمی آید که لبیک بگوید. تکلیف او چیست؟

جواب :

اگر بتواند به میقات بازگردد و از آن جا مُحرم شود، بر او واجب است که برگردد وگرنه این مسأله چند صورت دارد که در مسأله

۱۶۹ رساله مناسک ذکر کرده ایم. بدان جا رجوع شود.۱۵

سؤال :

آیا احتیاط در مورد ترک وقف به حرکت و وصل به سکون در نماز، در لبیک گویی نیز جاری است؟

جواب :

آری در آن نیز جاری است، لیکن از نظر ما این احتیاط مستحب است.۱۶

سؤال :

آیا استفاده از کمربندهای شلوار بر روی لباس احرام در صورتی که رنگ کمربند مشکی و یا... باشد اشکال دارد؟

جواب :

مانعی ندارد .۱۷

سؤال :

احرام به نذر یعنی چه؟

جواب :

احرام برای حج جز از میقات و یا محاذی آن، جایز نیست و اگر شخصی بخواهد قبل از رسیدن به میقات، احرام ببندد، می تواند با خواندن صیغه نذر شرعی کند مثلاَ بگوید: برای خدا بر عهده من است که در فلان جا محرم شوم.

بدین ترتیب محرم شدن از چنان جایی جایز می شود اگرچه آنجا، میقات و یا محاذی آن نباشد.۱۸

سؤال :

آیا فرد محرم چه مرد و چه زن می تواند از ماسک هایی که بینی و دهان را می پوشاند استفاده کنند؟ در صورتیکه می توان از این ماسکها استفاده کرد در مورد ماسک هایی که بصورت پارچه ای بوده و دوخته شده می باشد حکم چه می باشد؟

جواب :

خانم ها در حال احرام به احتیاط واجب از ماسک استفاده نکنند و نسبت به آقایان اگر مانع از استشمام بوهای بد نباشد مانعی ندارد.۱۹

سؤال :

آیا آویختن تسبیح و نظائر آن به گردن به هنگام وضو (در حال احرام) و یا دو لایه کردن آن در بازو در حال احرام اشکال دارد؟

جواب :

خیر اشکال ندارد.۲۰

سؤال :

هنگام محرم بودن اگر در خواب انسان محتلم شود آیا از محرم بودن خارج می شود ؟ اگر بدین گونه است باید چه کار کرد ؟

جواب :

احتلام به احرام او ضرری ندارد .۲۱

سؤال :

فرودگاه زایران حج ، شهر جدّه می باشد آیا حاجی می تواند از جدّه محرم شود؟

جواب :

شهر جدّه میقات نیست و محاذی یکی از میقات ها هم نمی باشد پس از احرام از آنجا برای حج و یا عمره صحیح نیست اما اگر

حاجی بداند که میان شهر جدّه و حرم، جایی است که با یکی از میقات ها، محاذی می باشد بعید نیست که احرام از آنجا صحیح باشد همچنانکه احتمال دارد حاجی از محاذات جحفه که یکی از میقات هاست بگذرد چنان که او می تواند از جده با نذر محرم شود.

احضار ارواح (تعداد : ۱)

حکم شرعی احضار روح چیست ؟

جواب :

اگر احضار روح موجب ایذاء روح شخص که ایذائش حرام است بشود جایز نیست.۱

اخوت (تعداد : ۱)

آیا می توان با کسی عقد اخوت بست؟

جواب :

آثار برادری حقیقی بر آن جاری نمی شود.

اختلاط (تعداد : ۱)

صحبت کردن دختر و پسری که واقعاً قصد ازدواج دارند؟

جواب :

جایز است اگر حدود ادب و حشمت را رعایت کنند و در گفته های نا اخلاقی وارد نشوند .۱

اذان (تعداد : ۲)

اگر جز (اشهد ان علی ولی الله) در اذان چیزی اضافه کنیم مثل (اشهد ان علیا و ابناءه المعصومین حجج الله) یا (اشهد ان علیا حجهٔ الله) حرام است؟ یا چه حکمی دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۱

سؤال :

اگر شخصی جمله، (اشهد ان علی ولی الله) را به قصد اذان گفت، حرام است؟ و یا اذان صحیح نیست؟

جواب :

اگر قصد به تشریع و خصوصیت بگوید جایز نیست ولی اذان صحیح است.۲

اذان و اقامه (تعداد : ۵)

آیا اذانی که از صدا وسیما پخش می شود برای ما کافی است در علم به دخول وقت یا نه؟

جواب :

باید اطمینان به دخول وقت پیدا کنید.۱

سؤال :

آیـا در روز جمعـه ممکن است اذان ظهر ۱۵ دقیقه قبـل از دخول وقت شـروع شود؟ بخـاطر اینکه در خطبه جمعه زیاد وقت حاصـل شود؟

جواب :

اذان باید در اول وقت گفته شود نه قبل از دخول وقت.۲

سؤال :

حکم اذان و اقامه چیست؟ کدام یک واجب است؟

جواب :

هر دوی آنها مستحب مؤکد است.۳

سؤال :

اگر بین دو نماز به اندازه ده دقیقه (دعا خواندن) فاصله بیفتد، آیا اذان نماز دوم باز هم ساقط است؟ و اگر کسی اذان دوم را در این شرایط می گوید حکم نماز او چیست؟

جواب :

ساقط است، به هر حال به نمازش ضرری نمی زند.۴

سؤال :

خوانـدن اذان و اقـامه در مسـجد وقتی نمـاز جمـاعت برقرار است برای ماموم یا کسـی که می خواهـد نماز خود را فرادی بخوانـد به عنوان یک عمل مستحبی لازم است ؟

جواب :

اذان و اقامه در چنین مواردی ساقط است .۵

ارتداد (تعداد : ۴)

کسی که مرتد می شود نجس است ؟

جواب :

اگر کافر کتابی شود پاک است و اگر مشرک یا ملحد شود نجس است .

۱

سؤال :

کسی که مرتد است (خدا نشناس و منکر خداوند) باشد آیا نجس است؟

جواب :

نجس است و نجس می کند هر چه که با رطوبت با او ملاقات کند.۲

سؤال :

آیا کسی که مرتد می شود حکمش مرگ است و هر کسی می تواند این حکم را اجرا کند یا نه ؟

جواب :

باید ارتداد ثابت شود و این چنین نیست که هر کس بتواند دیگران را به عنوان مرتد به قتل برساند.۳

سؤال :

مرتد چیست؟

آیا اعتقاد به واجب کفایی بودن نماز صبح انکار یکی از ضروریات اسلام محسوب می شود؟

جواب :

۱.مرتد کسی است که دین خودش را تغییر دهد.

۲.انکار ضروری دین است و اگر به تکذیب نبی و نفی رسالت برگردد ارتداد محقق می شود.

استمناء (خود ارضایی) (تعداد : ۹)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

سؤال :

حکم شرعی استمناء چیست ؟ آیا کفاره دارد؟

جواب :

حرام و گناه کبیره است،ولی کفاره نـدارد وحکم آن این است که باید برای نماز ومانند آن غسل نماید وواجب است که توبه نماید واز این کار دست بردارد.۱

سؤال :

گناه استمنا چگونه بخشیده می شود ؟ و چگونه می توان از آن خودداری کرد ؟

جواب :

با توبه بخشیده می شود و با اراده و همت می توان از آن جلوگیری کرد .۲

سؤال :

آیا عمل استمنا در ماه مبارک رمضان حرام است (خود ارضائی) ؟

جواب :

حرام است و یکی از مبطلات است .۳

سؤال :

در مورد اینکه یک پسـر در مواقع صـحبت و با یک برخورد با جنس مخالف بـدون قصـد لـذت دچار خروج منی به مقـدار کم می شود، آیا در حکم استمناء و یا جنب است و تکلیف در برپایی نماز چیست؟ آیا باید غسل کرد؟

جواب :

اگر بر اثر ملاعبه نباشد استمناء نیست ولی غسل واجب است.۴

سؤال :

اگر کسی در ماه رمضان عمداً کاری کند که از او منی بیرون آید آیا باید ۶۰ روز روزه بگیرد یا خیر؟

جواب :

اگر عالم به این بود که این کار روزه را باطل می کنـد بایـد کفاره بدهـد و نیز بنابر احتیاط واجب اگر جاهل مقصـر متردد باشـد. و کفاره آن این است که ۶۰ روز روزه بگیرد یا ۶۰ فقیر را سیر کند ولو به اینکه به هرکدام یک مد (۷۵۰ گرم) طعام بدهد.۵

سؤال :

اگر شخصی استمناء در ماه رمضان انجام دهد البته به نیت آمدن منی نباشد ولی از او منی خارج شود چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر از خود وثوق نداشت روزه او باطل است و اگر با علم به مسأله باشد کفاره هم به علاوه قضاء واجب است و همچنین بنابر احتیاط واجب اگر جاهل مقصر مردد باشید.۶

سؤال :

با توجه به اینکه حکم استمناء در اسلام مجاز نیست، آیا موارد استثناء هم دارد ؟

جواب :

موارد ضرورت مانند مقام معالجه ، با انحصار آن به استمنای محرم .۷

سؤال :

کسانی که قادر به ازدواج دائم و موقت نیستند آیا می توانند به استمناء ارضاء کنند ؟

جواب :

استمناء حرام و گناه است . و تنها راه مشروع برای ارضای غریزه ازدواج است .۸

سؤال :

کسی که با خود عمل شهوت انگیز انجام می دهد (مثل دیدن فیلم) آیا گناهی در این زمینه به پای او نوشته می شود؟ توضیح دهید.

جواب :

عمل یاد شده گناه است و باید اجتناب شود.۹

استبراء (تعداد : ۳)

اگر بعد از انجام عمل استبراء مایع چسبناك و کشداری از آلت خارج شود حکم منی دارد یا خیر؟

جواب :

خیر.۱

سؤال :

استبرا چیست وطرزهای درست استبراء چگونه اند؟

جواب :

استبرا عمل مستحبی است که مردها بعد از بیرون آمدن بول انجام میدهند برای آنکه اطمینان کنند بول در مجری نمانده است وان به گونه هایی انجام میشود یکی از انها این است که بعد از قطع شدن بول اگر مخرج غائط نجس شده اول ان را تطهیر کنند بعد سه دفعه با انگشت میانه دست چپ از مخرج غائط تا بیخ آلت بکشند و بعد انگشت شست را روی الت و انگشت پهلوی شست را زیر ان بگذارند و سه مرتبه تا ختنه گاه بکشند و پس از ان سه مرتبه سر آلت را فشار دهند.۲

سؤال :

بعد از تطهیر وانجام غسل جنابت آبی که از انسان خارج میشود نجس است یا خیر؟

جواب :

اگر قبل از غسل ادرار کرده وبعد از هم ادرار هم استبراء انجام داده است آن آب پاك است.۳

استحاله (تعداد : ۴)

استحاله چیست؟

جواب :

تغییر شکل نوعی یک چیز و دگرگونی آن، طوری که عرفاً، چیز اول نباشد. مانند تبدیل گوشت به خاکستر .۱

سؤال :

اگر خون را تجزبه کنیم آیا اجزای آن محکوم به نجاست است ومصداق استحاله محسوب می شود یا نه سایر نجاسات چطور؟

جواب :

اگر حقیقت خون وخواص آن باقی نمی ماند طاهر می شود.۲

سؤال :

بر روی برخی صابونها نوشته می شود که در آن پی و چربی خوک و یا حیوان تذکیه نشده، به کار رفته است و ما نمی دانیم آیا آن پی و چربی به شئ دیگر استحاله پیدا کرده است یا نه؟ آیا چنین صابونی پاک است؟ جواب :

اگر بدانیم که در ساختن صابونی پی و یا چربی خوک و یا حیوان مردار و غیر مذکی به کار رفته است چنان صابونی نجس است مگر آن که استحاله آن، مسلم و قطعی باشد و استحاله پی و چربی در چنین صابونی، معلوم و مسلم نیست.۳

سؤال :

آیا ژلاتین، پاک است؟ و اگر شک کنیم که استحاله و دگرگونی تحقق یافته است یا نه بدین جهت که درگستردگی وضیقی مفهوم آن، تردید داریم (شبهه مفهومی)آیا استصحاب نجاست ثابق ، جاری می شود؟

جواب :

ژلاتین حیوانی اگر نجاست اصل آن ، محرز نباشد مثل آنکه احتمال بدهیم از حیوان تذکیه شده فراهم شده است، محکوم به طهارت و پاکی است اما آن را نمی توان به خوراکی ها زد مگر به اندازه ای کم باشد که در آن مستهلک شود و یا معلوم باشد که از حیوان حلال گوشت و تذکیه شده گرفته شده و یا استحاله آن محرز باشد و رد اینجا فرق نمی کند که ژلاتین از اعضایی گرفته شده باشد که حیات درانها حلول می کند مصل غضروف و یا از اعضای فاقد حیات مثل استخوان بنابر احتیاط درآخری، و اگر نجاست اصل ژلاتین محرز ومعلوم باشد کما اینکه بدانیم آن ، از حیوان نجس العین و یا از غضروف حیوان تذکیه نشده و یا از استخوان آن حیوان ،قبل از شستشو ،به دست آمده است در این صورت ها ژلاتین فراهم شده به سبب ملاقات با نجس مرطوب ،نجس است و جواز استفاده از آن در خوراکیها منوط به احراز استحاله است و این ،به عرف برمی گردد و ضابطه آن قبلاً یاد آوری شد. می ماند استصحاب، و آن هر چند که در مورد شبهات مفهومی جاری نمی شود نه در ذرات خود موضوع و نه در وصف موضوع حکم و نه در خود حکم ـ چنانکه درعلم اصول تحقیق شده است ـ ولی از آنجا که موضوع برای نجاست ،صورت های نوعی عرفی است و بقای آنها به نظر عقلا، باقی خواص مهم آنجاست پس شک در تحقیق استحاله از جهت شک در مفهوم آن از حیث وسعت وضیق آن، بر می گردد به بقای صورت نوعی به بقای خواص مقوم آن ،و چنان چیزی از امور خارجی است و از اجرای استصحاب در مورد آن مانعی وجود دارند و خدا عالم است.۴

استحاضه (تعداد : ۳)

در استحاضه کثیره آمده که اول وضو بگیریم بعد غسل کنیم حال اگر کسی ندانسته اول غسل بعد وضو بگیرد چه حکمی دارد؟

جواب :

وضو در استحاضه کثیره با انجام غسل لازم نیست.۱

سؤال :

اگرزنی پس از سن یائسگی باز هم خون ببیند چه حکمی دارد ؟

جواب :

خونی که خانمها بعد از شصت سال قمری می بینند استحاضه است .۲

سؤال :

زنی که در ماه مبارک رمضان استحاضه میشود ایا در ان ایام باید روزه بگیرد یا خیر ؟

جواب :

باید روزه بگیرد.۳

اعتکاف (تعداد : ۷)

اگر روزه برای کسی ضرر داشته باشد اعتکاف او چه حکمی دارد؟

جواب :

نمی تواند معتکف شود.۱

سؤال :

اگر زنی روز آخر اعتکاف دچار عذر شرعی شود آیا اعتکاف در سال بعد بر او واجب است؟

جواب :

واجب نیست.۲

سؤال :

ملاقات و گفتگوی اعتکاف کننده با اعضای خانواده اش، همسر، خواهر، مادر در طول اعتکاف چه حکمی دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۳

سؤال :

در ایام اعتکاف در مسجد دانشگاه، رفتن به کلاس و شرکت در درس جایز است ؟

جواب :

موجب بطلان اعتکاف است .۴

سؤال :

گفتگو با تلفن همراه در مسجد در ایام اعتکاف جایز است ؟

جواب :

مانعی ندارد .۵

سؤال :

آیا می توان در ایام البیض (اعتکاف) نیت به روزه قضاء عن ماء فی الذمه گرفت؟

جواب :

اشکال ندارد .۶

سؤال :

آیـا میتوان برای غسـل ام داوود از محـل اعتکـاف خارج شـد ؟ بر فرض خروج باعث بطلان اعتکاف میشود ؟ و چه احکامی از قبیل قضا و کفاره بر مکلف واجب میشود ؟

جواب :

جایز نیست خارج شود زیرا استـحباب ان ثابت نیست و اگر خارج شد کفاره ندارد ولی اگر نذر کرده باشد باید دوباره انجام دهد و اگر نذر معین بوده یا در روز سوم بوده احتیاطا باید قضا کند.۷

اصول دین (تعداد : ۱)

دلایل عقلی برای اصول دین؟

جواب :

بایـد به کتابهای مفصل مراجعه کرد وبرای نمونه یکی از ادله عقلیه بر وجود خداوند متعال برهان نظم است که در حقیقت از معلول پی به کیفیت علت می بریم مـا درجهـان نظم وترتیب وقئانین متقن طبیعی مشاهـده می کنیم وحتی کوچکترین ذرات این عالم (اتم) دارای نظام دقیق خاصـی است واین نظم وترتیب محال است به نحواتفاقی پدیـد آمـده باشـد پس باید خالق مدبر حکیم عاقل دانای قادری باشد.۱

ب

بیمه (تعداد : ۵)

آیا بیمه نمودن ماشین به صورت اقساطی در ازای دادن پول بیشتر امری ربوی محسوب میشود؟ جواب :

ربا نیست و اشکال ندارد.۱

سؤال :

از طرف دولت مقداری پول به عنوان بیمه عمر میت به ورثه داه شده آیا این پول خمس دارد؟ جواب :

خمس دارد.۲

سؤال :

مسـلمانی در یک کشور غیر اسلامی مدعی می شود که او در میهن خود سالها سابقه رانندگی داشته است او سخن خویش را با نامه و استشـهادیه ای توأم می کنـد تا موقعیتش را در خصوص بیمه، بالا ببرد و فایده بیشتری عایدش گردد آیا خلاف حقیقت گفتن در این خصوص هر چند به صورت توریه جایز است و یاری کردن به چنین شخصی روا می باشد؟

جواب :

دروغ گفتن به آن نیت جـایز نیست هم چنـانکه پول به دست آوردن به آن طریق و یاری کردن به چنان کسـی جایز نمی باشـد و از موارد اعانت بر اثم و گناه محسوب می گردد.۳

سؤال :

مسلمانی در اثر سهل انگار، نوعی آتش سوزی عمدی به وجود می آورد تا از شرکت بیمه در کشور غیر اسلامی، مبالغی دریافت کند آیا چنین کاری جایز است و آیا او چنان پولی را مالك می شود؟

جواب :

تلف کردن و هدر دادن مال، جایز نیست و دروغ گفتن و خلاف حقیقت وانمود کردن هم جایز نمی باشد و گرفتن چنان مال و پولی حلال نمی باشد.۴

سؤال :

آیا پولی که از بیمه می رسد و نیز حقوق بازنشستگی و یا دیه ای که در وسط سال دریافت می شود متعلق خمس است؟ جواب :

به پول بیمه و حقوق بازنشستگی خمس تعلق می گیرد اگر تا سر سال صرف در مؤونه نشود خمس آن واجب است و به دیه تعلق نمی گیرد.۵

بیت المال (تعداد : ۳)

کسی که می تواند بدون گرفتن شهریه زندگی کند آیا جایز است شهریه بگیرد؟

جواب :

اگر مقررات دفتر شهریه شامل او است جایز است.۱

سؤال :

لطفا بفرمایید مصرف بیت المال در اموری که اولویت با کارهای دیگر است چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر منظور از بیت المال اموال دولت در کشورهای اسلامی است حضرت آیت الله معتقدند طبق قانون کشور مادامی که مخالف با شرع نیست باید عمل شود.۲

سؤال :

آیا استفاده از امکانات و اموال بیت المال مانند تلفن یا اتومبیل در جهت استفاده شخصی جایز می باشد؟ جواب :

استفاده از اموال دولتی فقط در چارچوب قانون جایز است اگر قانون به او اجازه این کار را می دهد اشکال ندارد.۳

بورس (تعداد : ۲)

عده ای هستند که بورس شغل آنها می باشد . آنها به مطالعه وضعیت شرکتها به این نتیجه می رسند که ارزش سهام شرکتی بالا خواهد رفت و لذا اقدام به خرید سهام آن شرکت می کنند و بعد از گران شدن سهام آن شرکت با فروش سهام سود می کنند . با توجه به نوسانات بازار گاهی سودهای کلانی می کنند البته گاهی نیز ضررهای کلانی می کنند . اگر ما سرمایه مان را دراختیار این اشخاص قرار دهیم پولی که از این راه به دست می اید چه حکمی دارد ? جواب :

اشکال ندارد مگر اینکه سهام شرکتهای معامله با محرمات یا بانکهای ربوی باشد .۱

سؤال :

به طور کلی شرکت در معاملات بورس چه حکمی دارد ؟

جواب :

فی حد ذاته اشکال ندارد .۲

بلیط بخت آزمایی (تعداد : ۵)

فرمودیـد خریـد بلیط بخت آزمایی به قصد کمک به یک موسـسه خیریه و بدون نیت برنده شدن و دستیابی به جایزه، اشـکال ندارد اگر یک مسـلمان با قسمتی از بهای بلیط چنین نیتی کند و با قسمتی دیگر قصد برنده شدن نماید آیا خرید بلیط بخت آزمایی به این شکل چطور است؟ جواب :

جایز نیست.۱

سؤال :

آیا یک مسلمان بالغ می تواند بچه ای را وادارد که بلیط بخت آزمایی بخرد و به او بدهد؟ و یا یک شخص کتابی (یهود، نصاری و غیره) را به چنین کاری وادار کند و قصدش آن باشد که برنده شود؟ جواب :

حرمت خرید بلیط بخت آزمایی با این کارها بر طرف نمی شود و وکیل کردن همانند خرید و اقدام مستقیم است.۲

سؤال :

آیا می توان عسلی را خرید که روی آن برگ بخت ازمایی چسبانده اند و احتمال دارد که در صرت خرید، برنده شویم؟ جواب :

اگر تمام بها را در مقابل عسل بپردازد نه به قصد عوض جایزه احتمالی چنان کاری حلال است.۳

سؤال :

یکی از مسـلمانان بلیط بخت آزمایی خریده و برنده شده است و قرار گذاشته است که قسمتی از آن را اگر به دستش رسیده در راه خیر به مصـرف برسانـد ایا آن خیریه چنان مالی را می توانـد بگیرد و آن را در مصالح مسـلمین خرج کند؟ و اگر چنین تصـمیمی را پیش از خرید بلیط داشته باشد، مسئله فرق می کند؟ جواب :

اگر آن مال و پول به اشخاصی بر می گردد که اموالش محترم نیست تصرف در چنان مال و پولی جایز می باشد.۴

سؤال :

نظر حضـرتعالی در مورد اوراق ارمغـان بهزیستی و خریـد آنان و اینکه آیا شخصـی که از این طریق برنـده جایزه شـده آیا می تواند متصرف آن بشود؟

جواب :

خرید و فروش آن جایز نیست ولی می تواند پول را برای شـرکت در طرحهای گفته شده بدهد و اگر جایزه یاد شده از طرف دولت باشد بعد از صدقه دادن نصف آن، مابقی را برای خود بردارد.۵

بلوغ (تعداد : ۹)

لطفا شرائط بلوغ دختر را بفرمائید؟

جواب :

بلوغ دختر این است که ۹ سال قمری وی کامل شود.۱

سؤال :

نشانه های بلوغ در پسران چیست؟

جواب :

اول: موی زبـر در صورت یا اطراف آلت. دوم: خروج منی. سوم: پانزده سال قمری.۲

سؤال :

آیا دختران در سن نُه سالگی به سن تکلیف میرسند یا بستگی به درک و توانایی جسمی آنها دارد؟ جواب :

بلوغ در دختران اتمام نُه سال قمری است.۳

سؤال :

۱ـ آیا بر من که اکنون ۱۴ سال تمام دارم تکالیف شرعی واجب می باشد؟ ۲ ـ آیا این موضوع که قبل از رسیدن به سن تکلیف گناه های انسان بخشیده می شود درست است؟

جواب :

۱ ـ اگر موی زبر بر زهار یا صورت بروید یا منی خارج شود پسر بالغ می شود و اگر این دو نشود با تمام کردن ۱۵ سال قمری بالغ می شود. ۲ ـ صحیح است ولی بعض از گناهها ضمان مالی دارد و آن ساقط نمی شود و بعضی از گناه ها آثار دیگری مانند حرمت ازدواج با بعضی افراد در پی دارد آنها هم ساقط نمی شود.۴

سؤال :

شرایط سنی برای روزه داری چیست ؟

جواب :

بلوغ است که در دخترها نشانه آن تمام شدن نه سال قمری است و در پسرها یکی از سه چیز اول : روئیدن موی درشت در زیر شکم بالای عورت و همچنین در صورت و پشت لب .دوم: بیرون امدن منی . سوم : تمام شدن پانزده سال قمری .۵

سؤال :

در مورد سن تکلیف دختران (شمسی)بیان بفرمائید ؟

جواب :

از نه سال شمسی ۵/۹۷ روز کم کنید .۶

سؤال :

آیا سن تکلیف فقط به رسیدن به پانزده سالگی است ؟

جواب :

یکی از علائم بلوغ این است که پس پانزده سالش (به سال قمری) کامل شود و یکی دیگر از علائم آن خروج منی یا روئیدن موی زبر در اطراف عورت است .۷

سؤال :

مراد از سن تمییز چه سنی است ؟ جواب :

سنی است که بچه خوب و بد را بداند وا حتمال برود که نگاهش به بدن زن موجب تحریک شهوتش شود .۸

سؤال :

خداوند در قرآن در جزء ۲۶ سوره الاحقاف آیه ۱۵ می فرماید : شما در چهل سالگی به بلوغ میرسید . آیا در اینجا بلوغ معنای دیگری می دهد؟

جواب :

مقصود از « بلغ » در آیه مزبور بمعنای بلوغ تکلیفی نیست بلکه رسیدن به سن چهل است .۹

بن کتاب (تعداد : ۱)

آیا خریدن بن کتاب به قیمت کمتر صحیح است ؟

جواب :

اگر مخالف شرط در ضمن عقد هبه نباشد صاحب بن نباید بفروشد ولی اگر فروخت معامله صحیح است .

بانک (تعداد : ۲۴)

حسابهای سپرده کوتاه مدت وبلند مدت بانکها که ماهیانه درصدی مشخص واز قبل تعیین شدن به سپرده گذار می دهند چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر براساس معامله ای باشد وآن معامله بر حسب موازین فقهی صحیح باشد – مضاربه یا جعاله واحتمال به آن در حق بانکها داده شود سپرده گذاری مذکور صحیح است وتصرف در کل ارباح حاصله مجاز است.۱

سؤال :

حسابهای کوتاه مدت ودرازمدت که سود علی الحساب پرداخت ومدعی هستند در قالب یکی از عقود اسلامی عملیات بانکی انجام می شود چه صورتی دارد؟

جواب :

می توانید با بانک معامله کنید که در صورتی که معاملات بانک به حسب موازین فقهی صحیح باشد – مضاربه یا جعاله– واحتمال عمل به آن معاملات در حق بانکها داده می شود اشکال ندارد وتصرف در کل ارباح حاصله مجاز است مثل سائر معاملات مشروعی که با اموال دولتی صورت می گیرد.۲

سؤال :

اشتغال در بانک (در کشور مثل پاکستان که بانکها ربوی می باشند) چیست؟

جواب :

اگر در ارتباط با قرض ربوی نباشد اشکال ندارد. ۳

سؤال :

حکم وام گرفتن از بانکها چیست ؟ جواب :

اگر پرداخت مبلغ بر اساس معامله ای باشد که به حسب موازین فقهی صحیح باشد باید به مقتضای آن ملتزم شد و الا ماذون در تصرف در مال نمی باشید. و اگر بر اساس معامله ای نباشد می توانید مبلغ را به عنوان مجهول المالك بردارید و آن را از سوی معظم له قرض حساب کنید.۴

سؤال :

وام بانکی که بایستی با بهره پرداخت شود چه حکمی دارد ؟

جواب :

گرفتن وام با بهره حرام است و فرقی بین وام بانکی و غیر بانکی نیست، بله در خصوص بانک های حکومتی یا مشترک، اگر پرداخت مبلغ بر اساس معامله ای باشد که به حسب موازین فقهی صحیح باشد باید به مقتضای آن ملتزم شد و الا ماذون در تصرف در مال نمی باشید. و اگر بر اساس معامله ای نباشد می توانید مبلغ را به عنوان مجهول المالك بردارید و آن را از سوی معظم له

قرض حساب کنید. ۵

سؤال :

لطفاً در مورد وام های مسکن و مسأله سود آنها نظرتان را بفرمائید ؟ جواب :

اگر پرداخت مبلغ بر اساس معامله ای باشد که به حسب موازین فقهی صحیح باشد باید به مقتضای آن ملتزم شد و الا ماذون در تصرف در مال نمی باشید.

و اگر بر اساس معامله ای نباشد می توانید مبلغ را به عنوان مجهول المالك بردارید و آن را از سوی معظم له قرض حساب کنید.۶

سؤال :

اگر انسان به قصد و نیت گرفتن سود از بابت پولی که در بانک میگذارد و با توجه به اینکه همه شرایط را هم خود بانک تعیین می کند و از همان اول نرخ سود و مدت را تعیین می کند اما انسان با رضایت این کار را انجام دهد و شرایط را قبول کند آیا جایز است از این سود استفاده کند یا حکم ربا دارد؟

جواب :

اگر بانک دولتی یا مشترک بین مردم و دولت باشد، در صورتی که پرداخت مبلغ بر اساس معامله ای باشد که به حسب موازین فقهی صحیح باشد واحتمال عمل به آن در حق بانکها داده شود اشکال ندارد و تصرف در کل ارباح حاصله مجاز است مثل سائر معاملات مشروعی که با اموال دولتی صورت می گیرد.۷

سؤال :

در مورد خورد کردن چک به طور کامل توضیح بفرمایید که در چه صورتی جایز و در چه صورتی جایز نیست ؟

جواب :

اگر چك در مقابل یک بدهکاری واقع می شود اشکال ندارد در غیر این صورت جایز نیست .۸

سؤال :

۱ـ حکم گرفتن وام از بانکهای خصوصی چیست؟ ۲ـ سپرده گذاری در بانك مسکن به صورتی که ماهیانه مبلغی سود به صورت علی الحساب پرداخت شود و در انتهای سال مبلغی دیگر که مقدار آن مشخص نشده باشد چه حکمی دارد ؟

جواب :

۱ـ بدون شرط زیادی اشکال ندارد. ۲ـ اگر پرداخت مبلغ بر اساس معامله ای باشد که به حسب موازین فقهی صحیح باشد باید به مقتضای آن ملتزم شد و الا ماذون در تصرف در مال نمی باشید. و اگر بر اساس معامله ای نباشد می توانید مبلغ را به عنوان مجهول المالك بردارید و آن را از سوی معظم له قرض حساب کنید.۹

سؤال :

آیا با توجه به بهره های بسیار بالا بانکها برای ساختن منزل مسکونی آیا خودروهایی که شرکت های خودرو سازی بصورت نقدی —اقساطی میدهند و بهره ۲۴ درصدی هم میگیرند ما مجاز به خریدن هستیم یا خیر در مجموع میتوانیم از سیستم بانکی کشور که بهره های بالایی از مردم میگیرند استفاده کنیم یا خیر و اگر حکم ربا دارد بفرمایید؟

جواب :

اگر پرداخت مبلغ بر اساس معامله ای باشد که به حسب موازین فقهی صحیح باشد باید به مقتضای آن ملتزم شد و الا ماذون در تصرف در مال نمی باشید. و اگر بر اساس معامله ای نباشد می توانید مبلغ را به عنوان مجهول المالك بردارید و آن را از سوی معظم له قرض حساب کنید.۱۰

سؤال :

آیا پولی راکه در بانک می گذارندو ماهیانه مقداری پول به عنوان پول سود در یافت می کند حلال است ؟

جواب :

در صورتی که پرداخت مبلغ بر اساس معامله ای باشد که به حسب موازین فقهی صحیح باشد واحتمال عمل به آن در حق بانکها داده شود اشکال ندارد و تصرف در کل ارباح حاصله مجاز است مثل سائر معاملات مشروعی که با اموال دولتی صورت می گیرد.۱۱

سؤال :

آیا از پولی که به حساب سپرده کوتاه مدت گذاشته می شود و سود به آن تعلق می گیرد ؟ میتواند به زیارت خانه خدا رفت ؟

جواب :

در صورتی که پرداخت مبلغ بر اساس معامله ای باشد که به حسب موازین فقهی صحیح باشد واحتمال عمل به آن در حق بانکها داده شود اشکال ندارد و تصرف در کل ارباح حاصله مجاز است مثل سائر معاملات مشروعی که با اموال دولتی صورت می گیرد.۱۲

سؤال :

آیا سودبانکی در صورتی که شخص به قصد سود برای پول در بانک بگذارد یا به این قصد نباشد در هر دو صورت حکمش چیست ؟

جواب :

در صورتی که پرداخت مبلغ بر اساس معامله ای باشد که به حسب موازین فقهی صحیح باشد واحتمال عمل به آن در حق بانکها داده شود اشکال ندارد و تصرف در کل ارباح حاصله مجاز است مثل سائر معاملات مشروعی که با اموال دولتی صورت می گیرد.۱۳

سؤال :

سود بانک که پول ما برای مدت طولانی(۵سال)در اختیار بانک باشد اشکال دارد ؟

جواب :

اگر سپرده گذاربر اساس معاملاتی که بر حسب موازین فقهی صحیح باشد و احتمال عمل به آن معاملات در حق بانکها داده شود اشکال ندارد و تصرف در کل ارباح حاصله مجاز است مثل ساثر معاملات مشروعی که با اموال دولتی صورت می گیرد .۱۴

سؤال :

آیا کارمزد حواله جات بانکی مصداق ربا می باشد ؟ جواب :

خیر بلکه جعل است .۱۵

سؤال :

آیا پولی که در بانکها یا تعاونیها میگذاریم بهره ان حرام است یا حلال؟

جواب :

اگر سپرده گذاربر اساس معاملاتی که بر حسب موازین فقهی صحیح باشد و احتمال عمل به آن معاملات در حق بانکها داده شود اشکال ندارد و تصرف در کل ارباح حاصله مجاز است مثل ساثر معاملات مشروعی که با اموال دولتی صورت می گیرد .۱۶

سؤال :

گذاشتن پول در بانک برای جایزه چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر هنگام گذاشتن پول شرط سود یا شرکت در قرعه کشی نشود اشکال ندارد.ولی در صورتی که بانک دولتی یا مشترک باشد مأذون در گرفتن جایزه به عنوان مجهول المالك و تصرف در نصف آن هستید و نصف دیگر آن را به فقیر متدین بدهید.۱۷

سؤال :

سپرده گذاری با سود در نزد بانک بخصوص برای باز نشستگان چه حکمی دارد؟

جواب :

جایز نیست ولی میتوانید هنگام سپرده گذاری شرط سود نکنید وبعد از دریافت سود برای اصلاح آن به حاکم شرعی رجوع کنید.۱۸

سؤال :

چنانچه از بانک وام قالی بافی دریافت ولی وجه ان در محل دیگری مصرف شود چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر پرداخت مبلغ بر اساس معامله ای باشد که به حسب موازین فقهی صحیح باشد باید به مقتضای آن ملتزم شد و الا ماذون در تصرف در مال نمی باشید. و اگر بر اساس معامله ای نباشد می توانید مبلغ را به عنوان مجهول المالك بردارید و آن را از سوی معظم له قرض حساب کنید.۱۹

سؤال :

بانک ها مبلغی را بعنوان مضاربه در اختیار افراد قرار میدهند و پس از مدت معینی مبلغ پرداختی را بعلاوه مبلغی (معین شده از قبل) پس میگیرند ایا استفاده از این مبلغ برای ما صحیح است؟

جواب :

مضاربه این است که کسی پول در اختیار دیگری قرار میدهد که با ان خرید و فروش کند و سود را طبق قرار داد و تعیین سهم هر کدام مثلا- نصف یا ثلث تقسیم کنند اگر بانک چنین معامله ای انجام دهد اشکال ندارد و مأذون در صرف پول در مورد دیگر نیستید.۲۰

سؤال :

شخصی در قرعه کشی حسابهای قرض الحسنه بانک برنده کمک هزینه سفر عمره شده است ایا دریافت این پول حلال است؟ ایا باید حتما برای سفر حج خرج شود؟

جواب :

بعد از صدقه دادن نصف ان به فقیر متدین میتواند نصف دیگر انرا در سفر عمره یا غیر ان خرج کنید.۲۱

سؤال :

۱ـ با توجه به این که مضاربه از عقود جایز است آیا می توان به وسیله شرط ضمن عقد برای مضاربه ، مدت زمان تعیین نمود؟
۲ـ آیا می توان به طریقی کلیه هزینه های مضاربه یا بخشی از آن را به عهده عامل قرار داد؟ ۳ـ آیا می توان عامل را عهده دار تامین خسارت نمود؟ ۴ـ آیا بانک مجاز است عامل را مکلف به پرداخت سود مشخص نماید ویا اینکه به اوبگوید حداقل ازاین مقدار نباید کمتر باشد؟ ۵ـ آیا بانک مجاز است در صورتی که مضاربه سود نداشته به اندازه ای که برای سود قبلا مشخص شده بود از وثایقی که قبلا عامل در اختیار بانک در قرار داده بود برداشت کند؟

جواب :

۱ـ ممکن است زمانی تعیین شود وشرط شود که تا آن زمان هیچکدام فسخ نکنند ولی این امر فقط حکم تکلیفی به حرمت فسخ را در پی دارد واگر فسخ کنند فسخ می شود ولی می توانند شرط کنند که هر کدام اگر فسخ کردند فلان مقدار پول به دیگری بپردازد. ۲ـ اشکال ندارد. ۳ـ مالك می تواند شرط کند که اگر خسارت شد یا سرمایه تلف شد عامل به مقدار آن از مال خود جبران کند واین صیغه با صیغه ضمان خسارت فرق می کند.

۴ـ مالك که در این فرض بانك است می تواند شرط کند که اگر سود به این مقدار نرسید عامل باید تا سقف این مقدار از مال خود بپردازد. ۵ـ مالك می تواند شرط کند که اگر سود نداشت حق داشته باشد به مقدار مال یاد شده از اموال اوبردارد.۲۲

سؤال :

تصرف در جایزه ای که از حساب قرض الحسنه بانکها برده میشود چگونه است؟

جواب :

بعد از اینکه نصف جایزه را به فقیر متدین صدقه دادید از نصف دیگر آن می توانید استفاده کنید.۲۳

سؤال :

اگر مسلمانی بخواهد از ماشین حساب بانکی خود مبلغی از موجودی اش را بکشد اتفاقاً پولی بیشتر در آید و بانک ،آن را نداند آیا گرفتن چنین پولی جایز است؟ جواب :

جایزنیست.

بازیگری (تعداد : ۹)

آیا از نظر شرعی فرا گرفتن هنر تئاتر برای دانشجویان پسر و دختر به صورت مختلط جایز است یا خیر ؟ آیا تمرین تئاتر در سالن دربسته بین ۶ یا ۱۲ نفر پسر و دختر دانشجو مجاز است یا خیر ؟ آیا به نمایش گذاشتن تئاتر با بازیگر و بینندگان مختلط جایز است یا خیر ؟

جواب :

با رعایت حدود و موازین شرعی اشکال ندارد .۱

سؤال :

ایا بازیگری با توجه به اینکه ممکن است با مرد نا محرم ارتباط داشت و باید گریم داشت اشکال شرعی دارد؟

جواب :

باید حدود شرعی را رعایت کرده و بازیگری مجوز عدم رعایت ان نمیشود.۲

سؤال :

استفاده از موی مصنوعی توسط زنان در هنرپیشگی چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر زینت بحساب آید باید آنرا بپوشاند .۳

سؤال :

آرایش زنان در فیلم وتئاتر چه حکمی دارد ؟ جواب :

چهره آرایش کرده زنان باید از نامحرم پوشانده شود .۴

سؤال :

استفاده از زنان و مردان غیر مسلمان در نقشهایی که برای مسلمین جائز نیست ، چه حکمی دارد ؟ و آیا بین کشورهای اسلامی و غیره فرقی است ؟

جواب :

فی حد ذاته اشکال ندارد مگر اینکه مستلزم مفسده باشد و فرقی بین کشور مسلمان و غیر مسلمان نیست .۵

سؤال :

در آغوش گرفتن دختر یا پسر ممیز توسط نامحرم در صورتیکه نقش محارم مثل پدر یا مادر را ایفاء می کند چه حکمی دارد ؟

جواب :

جائز نیست .۶

سؤال :

آیا بازیگران می توانند در نمایش در نقش شخصیتهای مقدسی همچون حضرت زینب (س) و حضرت عباس (ع) بازی کنند ؟

جواب :

اگر مشتمل بر هتک یا محرّمی دیگر باشد جائز نیست .۷

سؤال :

آیا بازیگری در سینما جایز است ؟

جواب :

فی حد ذاته مانعی ندارد مگر این که مستلزم حرام باشد .۸

سؤال :

صورتگری و یا صحنه سازی از زندگانی محمد (صلی الله علیه و آله) و یا دیگر پیامبران گذشته و یا معصومین (علیهم السلام) و یا هر راز و رمز مقدس تاریخی و نشان دادن آنها بر پرده سینما و یا صفحه تلویزیون و یا تئاتر و غیره جایز است؟

جواب :

اگر اصل حرمت و بزرگداشت آنان رعایت شود و شخصیت مقدّس آنان را در اذهان مردم خدشه دار نکند مانعی ندارد.۹

بازیهای کامپیوتری (تعداد : ۳)

آیا بازی فوتبال کامپیوتری که در ان یکی پیروزمیشود یا بازنده و یا مساوی بین طرف و کامپیوتر از نظر شرعی اشکال دارد ؟

جواب :

اشکال ندارد .۱

سؤال :

درآمد مغازه های (بازیهای رایانه ای) از نظرشرعی چه حکمی دارد در صورتیکه در بازی دو نفره پول را پرداخت نماید؟

جواب :

پول بدست امده از قمار حرام است.۲

سؤال :

ورق بازی با کامپیوتر چه حکمی دارد ؟

جواب :

حرام است .۳

بازاریابی (تعداد : ۱)

آیا پورسانت حلال است ؟ جواب :

فی نفسه اشکال ندارد ولی اگر کارمند دولت باشد و قانون أن را منع کندجایز نیست .۱

پ

پرستاری (تعداد : ۱)

پرستاری مسلمان، در یک کلینیک کار می کند و به مقتضای شغلش به اندام مردان اعم از مسلمان و غیر مسلمان دست می زند آیا چنین عملی جایز است؟ با علم به اینکه او ناگزیر است کار کند و کار، کمتر پیدا می شود وانگهی آیا فرقی میان لمس اندام مسلمان و غیر مسلمان، هست؟

جواب :

جایز نیست زن به اندام مرد نامحرم دست بزند اعم از مسلمان و غیر مسلمان مگر آنکه ضرورتی پیش آید که برطرف کننده حرمت باشد.۱

پزشکی (تعداد : ۱۰)

به منظور مرتفع نمودن بوی بد دهان و نیز کشتن میکروب های دهان و لثه ها آیا استفاده از دهان شوهای محتوی الکل بلا اشکال است یا خیر ؟ دهان شوهای مذکور از نظر پزشکی برای غرغره در دهان است و فرو بردن آنها مضر است ؟

جواب :

به نحو مذکور مانعی ندارد .۱

سؤال :

حکم طبابت برای شخص بهائی را از نظر فقهی ذکر کنید؟

جواب :

اشکال ندارد.۲

سؤال :

آیا الکل طبی (نه الکل صنعتی) که برای تزریقات استفاده می شود پاک است؟

جواب :

پاک است.۳

سؤال :

آیا رفتن مرد به دکتر زن و یا مراجعه مرد به امپول زن خانم اشکال شرعی دارد یا نه این سوال را یکبار در صورتی در نظر بگیرید که دکتر و امپول زن مرد در دسترس نباشد و یکبار در دسترس باشد ؟

جواب :

اگر دکتر مرد در دسترس نباشد مانعی ندارد و همچنین اگر با مراجعه به خانم حدود شرعیه مراعات شود .۴

سؤال :

با توجه به اینکه اغلب پزشکان مرد حاذق تر از پزشکان زن میباشند بطور کلی استفاده مرد از پزشک زن و استفاده زن از پزشک مرد حتی برای بیماریهای تناسلی چه حکمی دا رد؟

جواب :

جایز نیست مگر در حال اضطرار به معالجه و پزشک مرد ـ مثلاً ـ حاذق تر باشد. ۵

سؤال :

در رشته دندانپزشکی مشغول تحصیل هستم و در کلاس درس مجبوریم به جسد یا اجزای آن به طور جداگانه دست بزنیم تکلیف چیست ؟

جواب :

اگر دستکش بین جسد میت و دست حائل باشد این تماس موجب غسل نمی شود و در صورتی که جسد میت متفرق الاجزاء باشد مس بعضی از آن ـ اگر به حد معظم الاجزاء نرسد ـ موجب غسل نمی شود . ۶

سؤال :

کادر پزشکی در بیمارستان چه موقعی باید بعد از مس فردی که در حالت مرگ است غسل نماید ؟

جواب :

خیر غسل نمی خواهد مگر اینکه سرد شده باشد .۷

سؤال :

مراجعه یک خانم به دکتر مرد در صورتی که دکتر زن حاذق تر از وی را سراغ نداشته باشد چه حکمی دارد ؟ و همچنین جهت انجام عمل پزشکی مثل سونوگرافی و رادیولوژی رجوع یک خانم به پزشک مرد چه حکمی دارد ؟

جواب :

در فرض مسئله اشکالی ندارد .۸

سؤال :

بستن لوله های زن و مرد که مستلزم عقیم شدن است چه حکمی دارد و آیا رضایت طرف شرط است و اگر پزشک انجام دهد مستلزم دید می باشد ؟

جواب :

اگر مستلزم ضرر کلی نباشد مانعی ندارد و اگر عمل مذکور موجب ضرر کلی شود مانند اینکه مستلزم قطع یکی از اعضاء رئیسی بدن باشد پس عمل مذکور جائز نمی باشد و رضایت مراجعین مرجب رفع حرمت شرعی نمی شود . و اگر موجب قطع یکی از اعضاء رئیسی بدن مانند تخمدان در زن شود پس فعل حرام می شود و بر ذمه پزشک مباشر عمل دیه ثابت می شود .۹

سؤال :

بیمار بعلت بیماری دیگری تحت عمل جراحی قرار می گیرد و آیا در اینجا می توان بیمار را وازکتومی کرد؟ در مقام اضطرار چطور ؟ جواب :

اگر لمس و نظر زائدی لازم نیاید اشکال ندارد ولی در مقام ضرورت اشکال ندارد .۱۰

ت

تهمت (تعداد : ۱)

تهمت را برایم تعریف کنید؟

جواب :

تهمت یعنی نسبت ناروا وخلاف واقع به کسی زدن.

تدلیس (تعداد : ۱)

تدلیس را توضیح دهید؟

جواب :

ارائه شخص ویا چیزی غیرآن وضع وصفتی که در واقع هست به قصد ترغیب مشتری ویا برانگیختن شخصی برای ازدواج با وی.۱

تیمم (تعداد : ۶)

اگر انسان به خاطر ترس از ابرو به جای غسل تیمم کند تیمم او صحیح است ؟

جواب :

چنانچه غسل کردن برای او حرجی باشد ، تیمم وی صحیح است .۱

سؤال :

آیا در مرحله اول می توان بر سنگ تیمم کرد یا حتماً باید خاک باشد ؟ جواب :

با وجود خاک می توانید بر سنگ هم تیمم کنید ولکن بنابر احتیاط واجب باید مقداری هرچند کمی خاک روی آن باشد .۲

سؤال :

اگر شخص جنب بدلیل تنبلی غسل نکند و بجای آن تیمم کند اما بعد غسلش را انجام دهد این کار گناه دارد ؟

جواب :

اگر با ان تیمم نماز خوانده نمازش باطل است .۳

سؤال :

آیا تیمم بدل از غسل جنایت کفایت از وضو هم میکند ؟

جواب :

کفایت میکند .۴

سؤال :

آیا می توان با تیمم در وقت موقع نماز را در اول وقت خواند؟

جواب :

اگر بداند که عذر او تا پایان وقت باقی می ماند جایز است وگرنه باید صبر کند.۵

سؤال :

آیا می توان با تیمم امام جماعت شد؟

جواب :

اگر امام جماعت بواسطه عذری با تیمم نماز بخواند می شود به او اقتداء کرد.۶

تکبیرة الاحرام (تعداد : ۳)

در نمازهای پنج گانه چند بار الله اکبر میگوئیم؟

جواب :

تکبیر واجب همان تکبیرة الاحرام است که دراول نمازگفته میشود و تکبیرهای دیگر مستحب است.۱

سؤال :

درچه صورت بالا بردن دست موقع تکبیر الاحرام نماز را باطل میکند؟

جواب :

در هیچ مورد نماز باطل نمیشود.۲

سؤال :

هنگام قرائت نماز آیا نازک تلفظ کردن کلمه الله اگر پیش از آن لام مکسور آمده باشد مانند الحمد لله واجب است؟ درشت تلفظ کردن الله در تکبیرة الاحرام ابتدای نماز چطور؟

جواب :

هر دو جایز است.۳

توبه (تعداد : ۱)

اگر کسی در ابتدای دوران بلوغ مرتکب عمل لواط شده باشد وبعد توبه نماید آیا توبه اش پذیرفته است یانه از کجا این موضوع را درک نماید ؟

جواب :

خداوند متعال در قرآن مجید وعده داده است که توبه را می پذیرد حاشا و کلا که او به وعده خود وفا نکند.۱

تقیه (تعداد : ۱)

تقیه یعنی چه ؟

جواب :

تقیه یعنی حفظ کردن ، و غالبا به معنای پنهان کردن عقیده به جهت حفظ خود از خطر است .۱

تقلید (تعداد : ۲۷)

آیا می شود که انسان بعد از تحقیق مرجع تقلید خود را عوض کند زیرا او زمانی که مکلف شده ممکن است تحقیق کاملی نکرده باشد؟

جواب :

باید برای تشخیص مرجع تقلید اعلم به اهل خبره مراجعه نمائید وعدول از تقلید اعلم به غیر اعلم جائز نیست.۱

سؤال :

آیا شنیدن مساله از طریق تلفنی که منسوب به مرجع تقلید است برای مکلف حجیت دارد؟ و آیا می تواند آن مساله ای را که شنیده برای مردم به عنوان حکم شرعی و نظر مجتهد بیان کند؟

جواب :

اگر اطمینان به درستی آن پیدا نماید می تواند برای مردم بیان کند.۲

سؤال :

عدول از مجتهد مساوی به مساوی چه حکمی دارد؟

جواب :

چنانچه هردو مساوی باشند ویکی از دیگری اَورع در مقام فتوا نباشد می تواند عملش را با فتوای هر کدام تطبیق دهد مگر در مساله ای که درخصوص علم اجمالی به تکلیف دارد مثل مواردقصر و تمام که احتیاط واجب در این صورت این است که به هر دو فتوا عمل کند.۳

سؤال :

کسی از بنده سوال کرد که می توان مرجع خود را تغییر داد جواب چیست ؟

جواب :

نمی توان تغییر داد مگر اینکه بقاء بر تقلید مرجع سابق جایز نباشد مثل اینکه مجتهدی از او اعلم باشد.۴

سؤال :

آیا می توان در مسایل شرعی به آسانترین فتوا عمل کرد، یعنی درست بر خلاف احتیاط ؟

جواب :

خیر.۵

سؤال :

آیا در یک مورد خاص می توان از یک مرجع تقلید ، غیر از مرجع تقلید خود تقلید کرد؟

جواب :

خیر.۶

سؤال :

آیا من که قبلاً از مرجعی تقلید می کردم و بعد رحلت آن مرجع در باب نماز و روزه از مرجعی دیگر تقلید کردم، حال در مورد هدیه که مرجع اول می گفتند هدیه خمس ندارد چکار باید بکنم؟ آیا بر طبق نظر مرجع اول میتوانم باقی بمانم؟

جواب :

بستگی به تقلید فعلی شما دارد.۷

سؤال :

دختری در سن ۹ سالگی بدون تحقیق از مرجع پدر و مادرش تقلید می کرده است بعد از مدتی احساس می کند که مرجع دیگری اعلم هستند آیا می تواند به ایشان برگردد ؟

جواب :

اگر از گفته پدر و مادر به اعلمیت مرجع خود وثوق پیدا کرده بود با فرض اینکه آنها از اهل خبره تحقیق کرده اند و به اعلمیت آن

مرجع رسیده اند جایز نیست از تقلید خود عدول کنید تا اعلمیت مرجع دیگر ثابت شود و اگر این طور نبود لازم است از اعلم تفحص کنید و آن مرجع را تقلید کنید .۸

سؤال :

چنانچه فردی مقلد مرحوم آیت الله خوئی بوده سپس مقلد حضرتعالی گردیده و در بقا به میت باقی مانده بر اساس فتوای آن مرحوم چنانچه در نیمکره رویت حلال ماه در شهری مشخص شود مثلا در عربستان هلال رویت شود برای مومنین مقلد ایشان در شهر شیراز کفایت می کند اما در شهر شیراز از عموم مردم بر اساس فتوای بقیه مجتهدین روزه بوده تقاضا می شود مشخص فرمائید اگر فردی در روز پنج شنبه با تشخیص پیش گفت عید گرفته چه حکمی دارد ؟

جواب :

بنابر فتوای مرحوم آیت الله خوئی اگر هلال ماه در عربستان رویت شود برای شیراز کافی است و چنانچه رویت ماه در عربستان برای شما ثابت است قضای آن روز لازم نیست .۹

سؤال :

اینجانب مقلد مرجعی بوده ام و از ایشان تقلید می کردم ولی بعد از فوت آن مرجع اکنون هیچ مرجعی برای خود انتخاب ننموده ام؟

جواب :

از اهل خبره بپرسید و از اعلم تقلید کنید که معذّر روز قیامت عملی که مستند باشد به فتوای اعلم سپس نظر ایشان نسبت به بقاء در تقلید و حکم اعلم گذشته خود جویا شوید .۱۰

سؤال :

آیا می شود مقلد مرجعی باشیم ولی در یک مسئله از مرجع دیگری تقلید کنیم ؟

جواب :

تقلید یعنی عمل به قول اعلم است و با فرض اعلمیت دیگر رای غیر اعلم معذر نخواهد شد البته اگر با شهادت اهل خبره ثابت شود که دیگری در یک یا دو باب از ابواب فقه اعلم است لازم است در آن مورد از دیگری تقلید کند زیرا که تقلید اعلم واجب است .۱۱

سؤال :

اگر بعد از انتخاب مرجع تصمیم به تغییر مرجع اعلم تر یا مساوی دیگری گرفته شود چه حکمی دارد ؟ آیا جایز است ؟

جواب :

اگر اعلم باشد عدول واجب است و اگر مساوی باشند حتی در ورع مکلف مخیر است عمل خود را طبق فتوای یکی از آنها انجام دهد .۱۲

سؤال :

با تحقیقاتی که انجام داده ام ولی هنوز نتوانسته ام مرجع اعلم را تشخیص دهم لطفا مرا راهنمائی بفرمائید ؟

جواب :

می توانید در مسائل اختلافی بین فتاوای مراجعی که یقینا اعلم یکی از آنها است احتیاط کنید و با فرض عدم امکان تشخیص اعلم میتوانید از یکی از آنها تقلید کنید البته در مواردی که در خصوص مسئله علم اجمالی به تکلیف است مثل قصر و تمام در سفرهائی که وظیفه تان را نمی دانید ، احتیاط واجب جمع است .۱۳

سؤال :

آیا مقلـدین در مورد تعیین روز عیـد فطر بایـد به مراجع خود رجوع کننـد یا همان روزی که در کشور عیـد فطر اعلام می شود باید مدنظر همه باشد ؟

جواب :

این امر تقلیدی نیست و شخص باید اطمینان پیدا بکند .۱۴

سؤال :

آیا می توان مرجع را بعد از سن تکلیف عوض کرد؟ اگر امکان دارد در چه صورت؟

جواب :

چنانچه حجت شرعی داریـد که مرجع شـما اعلم از دیگران است نمیتوان از تقلیـد او عدول کرد و به هر حال فرقی بین تقلید قبل از تکلیف و بعد از آن نیست.۱۵

سؤال :

اگر طبق نظر اهـل خبره بر تقلیـد از یکی از مراجع فوت شـده باقی بمانیم در مسائلی که در رساله وجود نـدارد از چه کسـی اسـتفتاء کنیم ؟

جواب :

در مسائلی که مرجع اعلم میت فتوا ندارد یا فتوای وی معلوم نیست به مرجع زنده ای که اعلم احیا است رجوع می شود.۱۶

سؤال :

مرجع تقلید را چگونه انتخاب کنم؟ آیا حتماً باید مرجع خاصی داشت یا چند تایی هم می شود؟

جواب :

معذر روز قیامت تنها فتوای اعلم است و اعلم را می توان با شهادت اهل خبره شناخت.۱۷

سؤال :

هر فرد در چه سنی می تواند دین خود را تعیین کند و آیا در این کار مختار است یا نه؟

جواب :

برای بچه مسلمان که در سن تمییز اسلام را اظهـار داشته است راهی جز عمـل کردن به دسـتورات اسـلام نیست، و انکـار آن عین گمراهی و ضلالت و موجب زیان است. و احکام مرتد که من جمله قتل است بر او بار می شود.۱۸

سؤال :

شخصـی که مسـئله ای برایش پیش می آیـد و در توضـیح المسائل هم چیزی در آن مورد ذکر نشـده باشد آیا بر او واجب است که استفتاء کند ؟

جواب :

لازم است فتوای مرجع خود را در مسأله بپرسد و اگر راه رسیدن نباشد می تواند به فتوای مرجع دیگری که اعلم است عمل کند.۱۹

سؤال :

آیا در موارد احتیاط واجب و یا مستحب می توانیم به مرجع دیگری مراجعه نمود ؟ جواب :

در موارد احتیـاط واجب می توان به مرجع دیگر مراجعه کرد بـا رعـایت اعلم فالاـعلم و در موارد احتیـاط مسـتحب نیـازی به رجوع نیست .۲۰

سؤال :

آیا عمل به احتیاط کار ساده ای است و برای ما قابل توصیه است ؟ جواب :

عمل به احتیاط کار مشکلی است و اگر تشخیص اعلم برای شما میسر نیست از یکی از کسانی که احتمال می دهید اعلم یا مساوی باشند تقلید کنید .۲۱

سؤال :

آیا می توانم مرجع تقلیدم را تغییر دهم ؟ جواب :

اگر مرجع شما اعلم از دیگران است نمی توانید آنرا تغییر دهید و اگر دیگری اعلم است لازم که از او تقلید کنید و ملاک در هر دو شهادت اهل خبره در مسأله اعلمیت است .۲۲

سؤال :

در یک کاروان که به قصد زیارت بیت الله الحرام می رود یک روحانی هست که مسائل شرعی را بیان می کند، اگر در کاروان مقلدین هر یکی از مراجع تقلید باشد وظیفه روحانی کاروان چیست؟ او که نمی تواند رساله توضیح المسائل همه مراجع تقلید را همراه خود به حج ببرد، حکم مقلدین چه می شود؟

جواب :

اگر فتوای مرجع شخص را نمی داند نباید به او مسأله را طبق فتوای دیگران بگوید بلکه او را به کسی که مسأله را می داند راهنمایی کند.۲۳

سؤال :

آیا در مسأله ای که معظم له حکم احتیاط واجب داده اند می توان از آیت الله خوئی تقلید نمود؟

جواب :

در احتیاط واجب نمی توان به مرجع میت رجوع کرد وفقط می توان به مرجع حی رجوع کرد.۲۴

سؤال :

اگر احتمال دهیم که فتوی عوض شده آیا باید به احتمال عمل کنیم یا به رساله؟

جواب :

باید به رساله عمل کرد.۲۵

سؤال :

اینجانب مقلد شما هستم. آیا همسرم باید به تبعیت از من از مقلدی که من از او تقلید می نمایم تقلید نماید؟ جواب :

تبعیت از شوهر در مرجع تقلید لازم نیست.۲۶

سؤال :

نظر معظم له در مورد بقا بر میت چیست ؟ (تقلید کردن)

جواب :

اگر میت اعلم باشد باید بر تقلید اوباقی باشد واگر حی أعلم باشد باید به اوعدول کند .

تقلب (تعداد : ۳)

آیا تقلب در امتحانات جائز است ؟

جواب :

تقلب در امتحان جایز نیست .۱

سؤال :

اگر مرتکب تقلب شویم وبه واسطه آن دارای مدرکی شویم که در شؤون زندگی ما تاثیر دارد تکلیف چیست؟

جواب :

استفاده از مدرک مذکور اشکال ندارد ولی اگر تخصص لازم را در رابطه با کاری که به شما واگذار می شود نداشته باشید پذیرفتن آن کار جایز نیست.۲

سؤال :

آیا در مدارس دولتی در اروپا و یا آمریکا، می توان تقلب کرد؟ در مدارس غیر دولتی چطور؟ اعم از اسلامی و غیر اسلامی؟

جواب :

به طور کلی، تقلب در هیچ جا و در هیچ موردی، صحیح و جایز نمی باشد.۳

تلویزیون (تعداد : ۴)

استفاده از تلویزیون در کشورهای اسلامی که آهنگهای مختلف و فیلمهای خارجی در آن وجود دارد حکم آن چیست ؟

جواب :

استفاده از آن مانعی ندارد و گوش داده به موسیقی مناسب مجالس لهو و لعب و گوش دادن به غنا یعنی آوازی که مناسب مجالس لهو و لعب باشد چنانچه مضمون آن باطل باشد و یا قرآن و ذکر و دعا باشد حرام است و در غیر آنها بنابر احتیاط واجب جایز نیست و نگاه کردن به فیلمهای خارجی بدون شهوت جایز است .۱

سؤال :

حرمت فیلمها و نمایشها و سریالهائی که در تلوزیون و سینما بنمایش در می آید چه معیاری دارد ؟

جواب :

دیدن فیلمهای مبتذل و فیلمهایی که گمراه کننده و سوق دهنده به گناه و تبهکاری است مطلقا جائز نیست و در غیر آنها نگاه باشهوت یا با خوف وقوع در حرام جائز نیست و همچنین به احتیاط واجب نگاه زن به فیلم برهنه مرد بیش از مقدار معمول و نگاه کردن مرد به فیلم برهنه زن بیش از مقدار معمول نزد بی حجابان حتی اگر باشهوت نباشد جائز نیست .۲

سؤال :

آیا دیدن تلویزیون که زنان ومردان را با هم نشان میدهد گناه است؟

جواب :

نگاه غیر التذاذی اشکال ندارد.۳

سؤال :

آیا نگاه به تصویر تلویزیونی و غیر تلویزیونی زنان غیر مسلمانی که پوشش ندارد و برهنه و یا شبه برهنه هستند جایز است؟ آن هم به قصد کنجکاوی و امثال آن، با این که اطمینان نداریم لذّت جنسی حاصل شود. و در خیابان ها نگاه به زنان نه به آن قصد که گذشت بلکه به نیّت تحریک شدن مرد نسبت به همسر خود، چطور است؟

جواب :

نگاه کردن به صحنه های برهنه، به طور مستقیم و یا در صفحه تلویزیون و امثال آن جایز نیست بلکه احتیاط واجب آن است به طور

مطلق به آن مناظر نگاه نکند.۴

تارک الصلاهٔ (تعداد : ۴)

آیا رفت و آمد با افرادی که می دانیم اهل نماز نیستند جایز است؟

جواب :

مانعی ندارد ولی با احتمال تأثیر نهی از منکر لازم است بلکه بنابر احتیاط واجب با عدم احتمال تأثیر اظهار کراهت کنید.۱

سؤال :

تارك الصلوهٔ در چه صورت كافر است و آیا نجس هم می باشد ؟

جواب :

مجرد ترك نماز موجب كفر نمی شود اگر چه ترك آن از گناهان بزرگ است .۲

سؤال :

آیا نماز خواندن و غذا خوردن در منزل کسی که تارك الصلاهٔ باشد جایز است ؟

جواب :

اشكالی ندارد .۳

سؤال :

من قصد ازدواج با مردی را دارم که مسلمان است ولی نماز نمی خواند . از نظر شرعی اشکال ندارد ؟

جواب :

اگر ترس انحراف و گمراهی باشد جایز نیست .۴

تجوید (تعداد : ۴)

در مسابقات بین المللی قرائت قرآن یکی از قاریان خانم بود حکم معظم له در مورد قرائت قرآن توسط خانم چیست؟

جواب :

اگر مهیج نباشد و مستلزم مفسده نباشد حرام نیست.۱

سؤال :

آیا به قرائت قاریی که صدایش را ترجیع می دهد و می لرزاند، بدون قصد لذّت می توان گوش داد؟

جواب :

اگر آهنگی که در قرائت، از آن آهنگ استفاده می شود از نوع غنای حرام نباشد شنیدن آن، مانعی ندارد.۲

سؤال :

در خواندن نمازها اعم از مستحب و واجب رعایت قواعد تجویدی تا چه میزان واجب است؟

جواب :

رعایت قواعد تجویدی لازم نیست کافی است که قرائت صحیح باشد.۳

سؤال :

آیا در قرائت نماز توقف در جایی که توقف جایز نیست اشکال دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۴

تخلی (تعداد : ۱)

آیا ایستاده بول کردن حرام است؟

جواب :

مکروه است.۱

تذکیه حیوان (تعداد : ۳)

تذکیه را توضیح دهید؟

جواب :

راه حلال وپاک گشتن گوشت وپوست حیوان است با شرایط معین. مثلاً تذکیه ماهی ، زنده بیرون آورده شدن آن است از دریا وآب ویا لااقل در داخل تور وابزار صید مرده باشد نه در بیرون آن ودر آب. وهمینطور اگر چهار رگ گاو، گوسفند ومرغی را که قابل تذکیه هستند ببرند گوشت وپوست آنها پاک وحلال می شود وحتی اگر حیوان حرام گوشت قابل تذکیه باشد وچهار رگ اوقطع شود پاک می گردد هر چند گه خوردن گوشت آن حرام است پس تذکیه ماهی ، زنده از آب بیرون آوردن آن است ودر جز ماهی با بریدن چهار رگ .۱

سؤال :

بر روی برخی صابونها نوشته می شود که در آن پی و چربی خوک و یا حیوان تذکیه نشده، به کار رفته است و ما نمی دانیم آیا آن پی و چربی به شئ دیگر استحاله پیدا کرده است یا نه؟ آیا چنین صابونی پاک است؟

جواب :

اگر بدانیم که در ساختن صابونی پی و یا چربی خوک و یا حیوان مردار و غیر مذکی به کار رفته است چنان صابونی نجس است مگر آن که استحاله آن، مسلم و قطعی باشد و استحاله پی و چربی در چنین صابونی، معلوم و مسلم نیست.۲

سؤال :

آیا می توان گوشتی را از سوپر مارکتی خرید که صاحب آن مسلمان است و به عنوان گوشت تذکیه شده می فروشد با علم به اینکه او شراب هم می فروشد؟

جواب :

بلی، جایز است و خوردن آن گوشت حلال می باشد هر چند که قبلا به دست غیر مسلمان بوده، به شرط آنکه احتمال بدهیم که فروشنده مسلمان تذکیه شرعی آن را احراز کرده است اما بدون چنین احتمالی، حلال نیست.۳

تربیت فرزندان (تعداد : ۲)

تا چه حد می توان به فرزندان در مورد نماز و حجاب اجبار کرد ؟

جواب :

نسبت به بالغین باید امر به معروف و نهی از منکر کند و بدون اجازه حاکم شرع بنابر احتیاط واجب زدن و مانند آن جایز نیست

ولی می تواند از روشهایی مانند منع بعضی کمکها استفاده نماید .۱

سؤال :

اگر پـدری جهت انجام فریضه نماز صـبح فرزنـد بالغ خود را از خواب بیـدار کنـد و این نوع بیـدار کردن نوع بـدی باشـد که باعث ناراحت شدن فرزند شود آیا فرد بیدار کننده معصیت کرده است یا خیر؟

جواب :

اگر مقتضای تربیت دینی باشد و بیدار نشدن فرزند بر اثر اهمال باشد بیدار کردن ضروری می شود.۲

تسلیم (تعداد : ۱)

پس از گفتن دو سلام آخر هر نماز ، سلام سوم که السلام علیکم ورحمته الله وبرکاته را در حال چرخاندن سر بطرف راست وچپ صحیح گفته شود نماز صحیح است یا خیر؟

جواب :

اگر التفات به سمت راست وچپ زیاد نبوده که موجب کج شدن گردن ودیدن جهت پشت هر چند مافی الجمله باشد نماز صحیح است.۱

تسبیحات اربعه (تعداد : ۳)

در صورت شک در تعداد تسبیحات اربعه چه کاری باید انجام داد ؟

جواب :

یک بار واجب است .۱

سؤال :

آیا یک بار خواندن تسبیحات اربعه جایز است ؟

جواب :

جایزاست.۲

سؤال :

آیاتسبیحات اربعه حتما باید سه بار گفته شود یا یک بار کافی است ؟ جواب :

یک بار کفایت می کند .۳

تشهد (تعداد : ۱۰)

خواندن شهادت ثالثه (اشهد ان علیاً ولی الله) در تشهد نماز چه حکم دارد؟ جواب :

به احتیاط واجب جایز نیست.۱

سؤال :

اگر در حالت نیم خیز یادمان بیاید که تشهد نگفته ایم باید چه کنیم ؟

جواب :

بر می گردید و آنرا بجا می آورید .۲

سؤال :

اگر تشهد را در نماز فراموش کنم آیا اول باید قضای آن را بجا بیاورم یا اینکه دو سجده سهو یا اینکه قضا اصلا واجب نیست؟

جواب :

قضای تشهد واجب نیست.۳

سؤال :

حکم نمازکسانی که در تشهد این عبارت (و اشهد ان امیرالمؤمنین و امام المتقین علیا ولی الله و اولاده المعصومین حجهٔ الله) را می خوانند چست؟

جواب :

احتیاط واجب آنستکه در تشهد ترک شود.۴

سؤال :

فراموش کردن قنوت یا تشهد در رکعت دوم باید نماز را دوباره تکرار کنیم یا خیر ؟

جواب :

قنوت مستحب است و برای تشهد فراموش شده دو سجده سهو به جا آورید .۵

سؤال :

اگر کسی پس از خواندن تشهد و بعد از صلوات آن و عجل فرجهم را هم بگوید نمازش صحیح است یا خیر ؟

جواب :

مانعی ندارد ولی مستحب است بعد از صلوات بگوید : و تقبّل شفاعه و ارفع درجته.۶

سؤال :

آیا ذکر تشهد در نماز جماعت وقت تجافی واجب است؟

جواب :

واجب نیست.۷

سؤال :

آیا بعد از صلوات در تشهد نماز(وعجل فرجهم) را می توان گفت؟

جواب :

می توان گفت.۸

سؤال :

ایا ذکر تشهد در نماز جماعت وقت تجافی واجب است؟

جواب :

واجب نیست.۹

سؤال :

اگر کسی پس از خواندن تشهد وبعد از صلوات آن وعجل فرجهم را هم بگوید نمازش صحیح است یا خیر ؟

جواب :

مانعی ندارد ولی مستحب است بعد از صلوات بگوید : وتقبّل شفاعته وارفع درجته .۱۰

تشریح (تعداد : ۲)

۱- دردانشگاه های علوم پزشکی ایران برای آموزش دانشجویان اقدام به تشریح جسد می کنند آیا این کار جایز است ؟ در غیر این صورت وظیفه دانشجو چیست وباتوجه به اینکه حضور دراین کلاس ها لازم است ؟

۲- درصورت جواز اگر گفته شود که آنها را غسل داده اند آیا مس آنها غسل لازم دارد ؟

جواب :

۱- تشریح بدن مسلمان برای آموزش جایز نیست مگر این که حفظ حیات مسلمانی هرچند درآینده متوقف بر آن باشد وبه هرحال حضور درکلاس بدون مباشرت تشریح اشکال ندارد البته نگاه به عورت وهمچنین بدن زن جایز نیست مگر درمورد یاد شده .

۲- گفتن آنها کافی است وغسل ندارد البته غسل جسد کافر اثری ندارد ومس آن موجب غسل است . ۱

سؤال :

برخی اداره ها (پزشکی قانونی) در مواردی می خواهند جنازه ای را برای فهم علت مرگ و یا قتل، تشریح کنند آیا چنین اجازه ای هست یانه و چه موقعی جایز نمی باشد؟

جواب :

ولیّ میّت، نمی توانـد به تشـریح جنازه مرده ای برای مقصد یاد شده، اجازه دهد. ودر صورت امکان، باید از آن جلو گیری به عمل آورد.۲

تظلیل (حج) (تعداد : ۲)

ایا استظلال در شب صدق میکند ؟

جواب :

استظلال در شب صدق نمیکند ولی در شب بارانی بنابر احتیاط واجب محرم سوار ماشین سقف دار نشود .۱

سؤال :

ایا در شب میتوان از میقات تا مکه مکرمه را با وسیله مسقف طی طریق کرد؟

جواب :

جایز است.۲

تعقیبات نماز (تعداد : ۳)

آیا تعقیبات مشترک نمازهای روزانه سه بار بایست به جا آورد یا پنج بار ؟ جواب :

تعقیبات نمازهای یومیّه بعد از هر نمازی خوانده می شود .۱

سؤال :

آیا می شود بعد از نماز صبح در روز جمعه به جای تعقیبات نماز صبح اعمال روز جمعه را انجام داد ؟

جواب :

مانعی ندارد .۲

سؤال :

آیا تعقیبات مشترک نمازهای روزانه سه بار بایست به جا آورد یا پنج بار ؟

جواب :

تعقیبات نمازهای یومیّه بعد از هر نمازی خوانده می شود .۳

تعرب پس از هجرت (تعداد : ۴)

آیا مسافرت به کشوری که شک برود ایمان در آن تضعیف شود جایز است؟

جواب :

اگر احتمال عقلائی بدهد نباید به آنجا مسافرت کند.۱

سؤال :

آیا میتوانیم به خارج از کشور به کشورهایی که دینشان اسلام نیست برویم چون در انجا بی حجاب هستند؟

جواب :

اگر خوف وقوع در حرام و عدم رعایت شؤونات اسلامی باشد جایز نیست .۲

سؤال :

معنای تعرّب پس از هجرت که از گناهان کبیره است، چیست؟

جواب :

برخی فقهـا فرموده انـد در این زمـان معنـای جمله آن است که انسـان در سـرزمینی اقامت کنـد که دین و ایمانش کاستی پـذیرد. و منظور آن است که او سـرزمین اسـلامی را که می توانست معارف دینی و احکام شـرعی را بیاموزد و واجبات تکالیف خود را انجام دهد و محرمات را ترک نماید رها و به کشوری برود که همه و یا بعضی آنها را نتواند به جا آورد.۳

سؤال :

مسلمانی که از نقصان دین و ایمان فرزندانش بیمناک است اقامت در کشورهای غربی بر او محرام می شود؟

جواب :

بلی، همانند بیم از نقصان دین و ایمان خود او.۴

تغییر جنسیت (تعداد : ۲)

منقلب کردن زن به مرد و بالعکس چه حکمی دارد و در صورت انقلاب مرد حکم زن را می گیرد یا خیر ؟

جواب :

بر فرض امکان اشکال ندارد اگر مستلزم کار حرامی نباشد و بر فرض تحقق احکام جنسی جدید را دارد .۱

سؤال :

آیا تغییر جنسیت اشکال دارد ؟

جواب :

چون مستلزم نگاه به عورت است بدون ضرورت جایز نیست.۲

تصویر (تعداد : ۱۱)

نگاه کردن به تصویر سکس چه حکمی دارد با توجه به اینکه انسان به حرام نمی افتد؟

جواب :

بنابر احتیاط جایز نیست.۱

سؤال :

موقع کار با اینترنت با تصاویر غیر شرعی برخورد می کنیم تکلیف چیست؟

جواب :

به تصاویر مبتذل نباید با شهوت نگاه کنید بلکه بدون شهوت هم بنابر احتیاط واجب جایز نیست.۲

سؤال :

نگاه کردن به تصویر عورت مرد و زن نامحرم غیر مسلمان چه حکمی دارد اگر احتمال مفسده نرود؟

جواب :

با شهوت جایز نیست بلکه بدون شهوت هم بنابر احتیاط واجب جایز نیست.۳

سؤال :

آیا نگاه کردن به نقاشی های مبتذل منظور یادگیری نحوه جماع با همسر و تنوعات در مقاربتهای جنسی برای مردی که ازدواج کرده است و می خواهد تنوعی در جماع با همسرش در زمینه مقاربت جنسی داشته باشد ایراد دارد ؟ جواب :

اگر بدون شهوت باشد بنابر احتیاط واجب جایز نیست .۴

سؤال :

دیدن ترانه های تصویری (شو) زن یا مرد چه حکمی دارد؟ و اگر حرام است ما این سؤال را از معلم دینی پرسیدیم و گفتند اگر بر روی انسان تأثیری نداشته باشد مسأله ندارد. آیا این حرف درست می باشد یا نه؟

جواب :

ملاک حرام بودن این است که نواختن آلات مخصوص موزیك به نحوی باشد که مناسب مجالس لهو و لعب و عیاشی ها باشد. چه تأثیر بگذارد و چه نگذارد.۵

سؤال :

آیا نگاه کردن به تصویر مبتذل حرام است؟

جواب :

با شهوت و ترس وقوع در حرام، حرام است و بدون آن هم ـ بنابر احتیاط واجب جایز نیست.۶

سؤال :

آیا نگاه کردن به عکس زنهای مبتذل که خودشان راضی هستند دیگران عکسهای آنها را ببینند و در صورتیکه فرد از خودش مطمئن باشد که در حرام نمی افتد اشکال دارد ? گناه کبیره است یا صغیره یا مکروه است یا هیچکدام ؟ لطفا اگر حدیث یا آیه ای در این خصوص داریم ذکر بفرمائید ؟

جواب :

نگاه التذاذی به آن جایز نیست و همچنین است بنابر احتیاط واجب اگر نگاه غیر التذاذی می باشد .۷

سؤال :

مشاهده تصاویر ورزشی زنان که قسمتی از بدن آنان عریان است بطور مستقیم و یا غیر مستقیم از تلویزیون برای مردان چه حکمی

دارد ؟ آیا متاهل یا مجرد بودن مرد تفاوتی در حکم مسئله می کند ؟ جواب :

نگاه کردن به شهوت و خوف وقوع در حرام ، حرام است و همچنین بنابر احتیاط واجب اگر بدون شهوت و خوف وقوع در حرام باشد و فرقی میان متاهل و غیره در حکم مذکور نیست .۸

سؤال :

حکم دیدن عکس زن خارجی نیمه عریان را بفرمائید ؟ جواب :

نگاه التذاذی جایز نیست و بدون التذاذ هم بنابر احتیاط جایز نیست .۹

سؤال :

نشانه ریبه در دیدن عکس زنان چیست ؟

جواب :

ریبه یعنی خوف وقوع در عمل حرام مثل استمناء و زنا و دیدن عکس هائی که انسان با نگاه به آن مأمون از این افعال حرام نیست جایز نیست و برای شکستن شهوت که انسان دچار لغزش و انحراف نشود ، اشتغال به کارهای مفید مثل تفریحات سالم ، ورزش و مطالعه و امثال آن مفید می باشد.۱۰

سؤال :

نگاه کردن به تصاویر انسانها (اعم از عکس، نقاشی، نقاشی متحرک و فیلم) در چه صورت اشکال دارد؟

اگر عدم لذت شرط است آیا نگریستن به هر چهره ای (خود چهره یا تصاویر آن) که انسان از آن خوشش می آید حرام است؟ چون ظاهراً انسان از هر چه خوشش بیاید لذت می برد؟

جواب :

اگر بدون لذت جنسی باشد و نترسد که به حرام می افتد جائز است تنها خوش آمدن ملاک حرمت نیست باید لذت جنسی باشد.

ج

جواب سلام (تعداد : ۳)

کسی که فقط می گوید سلام در جوابش گفتن چه چیزی واجب است؟

جواب :

کافی است بگوید سلام علیکم.۱

سؤال :

پسری که به پدر خود سلام نمی کند چه حکمی دارد اگر پسر به پدر سلام کند وپدر جواب ندهد چطور؟

جواب :

احترام واحسان به پدر ومادر واجب است حتی اگر او جواب ندهد بازهم شما سلام کنید.۲

سؤال :

آیا جواب دادن به مجریان تلویزیون و گویندگان رادیو می دهند واجب است ؟

جواب :

واجب نیست .۳

جنابت (تعداد : ۷)

آیا عرق شخصی که از طریق نا مشروع جنب شده است نجس است یاخیر؟

جواب :

پاک است.۱

سؤال :

حکم عرق حاصل از خود ارضائی چیست ،آیا عرقش نجس است و اگر دستش خیس باشد چطور؟

جواب :

پاک است ونجس نیست وفقط آنچه با آن رطوبت (منی) ملاقات کند نجس است .۲

سؤال :

برای آقایان حالت جنب مشخص است ولی برای خانمها چه زمانی اتفاق می افتد؟ آیا زمانی که بدن بی حس می شود؟

جواب :

اگر آبی خارج شود به شهوت و بدن سست شود جنابت حاصل شده و این آب نجس است ولی اگر این سستی حاصل نشود در صورتی که آب زیاد باشد و با شهوت خارج شود بنابر احتیاط واجب همان حکم را دارد.۳

سؤال :

اگر بر من دو غسل واجب باشد (غسل حیض و جنابت) آیا می توانم در یک غسل بگویم نیت می کنم غسل حیض و جنابت انجام دهم و با دو نیت یک غسل انجام دهم؟

جواب :

اشکال ندارد بلکه اگر یکی از آنها را هم انجام دهید و دیگری را اصلاً نیت نکنید هم کافی است.۴

سؤال :

آیا هر مایعی که بدون اراده از بدن دفع شود حکم جنابت را دارد ؟

جواب :

رطوبتی که بر اثر شدّت تهییج جنسی خارج می شود اگر زیاد باشد نجس است و موجب غسل است .۵

سؤال :

اگر شخصی جنب باشد و نماز و روزه گیرد ولی نداند که جنب است وبعد از چند مدت متوجه شود و بداند که جنب بوده تکلیف چه میباشد؟

جواب :

روزه های وی صحیح است و نمازهایی که قبل بجا اورده است قضا کند.۶

سؤال :

اگر انسان نداند که جنب است و با همین حالت به مسجد برود آیا مرتکب حرام شده است ؟

جواب :

چون نمیدانسته گناهی صورت نگرفته است .۷

جلوگیری (تعداد : ۲)

آیا استفاده از کاندوم برای جلوگیری از بار دار شدن اشکال دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۱

سؤال :

زنی که نمی خواهد فرزند دار بشود به پزشک مراجعه کرده و از او می خواهد تا لوله های رحم اورا ببندد اعم از آن که باز کردن آن لوله ها بعداً ممکن باشد و یانه و اعم از آنکه شوهر راضی باشد ویا نه، آیا چنین کاری جایز است؟

جواب :

چنان عملی برای زن جایز است به شرط آن که اگر به دست زدن و نگاه نامحرم نکشد اعم از ان که باز کردن لوله ها بعدا امکان داشته باشد یانه. و اجازه شوهر از این جهت که بستن لوله های رحم، از فرزندداری، مانع می شود، لازم نیست بلی گاهی اجازه شوهر لازم می شود و آن، جهت خروج از خانه برای مراجعه به پزشک می باشد زیرا خروج از خانه بدون اجازه شوهر جایز نیست.۲

جهر و اخفات در نماز (تعداد : ۶)

جهر به قرائت در رکعات اول و دوم نمازهای مغرب و عشاء برای زنان چه حکمی دارد؟

جواب :

جایز است.۱

سؤال :

جهر در نمازهای غیر از ظهر و عصر تا چقدر باید بلند خواند ؟

جواب :

باید عرفاً جهر صدق کند و بگویند بلند می خواند .۲

سؤال :

بنده خواهری دارم که نمازشان را با صدای بلند میخوانند و به طوری که صدایش از اتاقی دیگر نیز شنیده می شود و نیز کلیه متن نماز را چندین بار تکرار می کنند و هر با نمازشا ن مدتی بسیار طولانی میشود آیا نماز خواندن بدینگونه برای بانوان صحیح است یا خیر؟

جواب :

بانوان نماز ظهر و عصر را به احتیاط واجب باید آهسته بخوانند و در بقیه مخیرند و می توانند بلند بخوانند.۳

سؤال :

چه قسمتهای از نماز ظهر را باید با صدای بلند خواند ؟

جواب :

می توانید تکبیرات و سبحانیات را با صدا خواند .۴

سؤال :

مرد کدام نمازها را باید با صدای بلند و کدام را آهسته بخواند و ایا این حکم فقط برای قرائت حمد و سوره است یا دیگر واجبات نماز را هم شامل میشود ؟ در مورد الله اکبر – تکبیر- بسم الله اول حمد و سوره و تسبیحات اربعه چطور؟

جواب :

بر مرد به احتیاط واجب لازم است که حمد وسوره و همچنین بسم الله آنرا در نماز صبح و مغرب و عشاء بلند بخواند و بقیه لازم نیست.۵

سؤال :

چه قسمتهای از نماز ظهر را باید با صدای بلند و چه قسمتهای را بدون جهر صدا زد ؟

جواب :

می توانید تکبیرات و سبحانیات را با صدا خواند .۶

جمع بین صلاتین (تعداد : ۱)

ایا فاصله انداختن بین دونماز واجب مثلا بین ظهر و عصر یا بین نماز مغرب و عشاء مستحب است؟

جواب :

مستحب است.۱

جبیره (تعداد : ۳)

از نظر معظم له ((جبیره)) به چه چیزی گفته می شود؟

جواب :

چیزی که با آن زخم و شکستگی را می بندند و دوائی که روی زخم و مانند آن می گذارند ((جبیره)) نامیده می شود.۱

سؤال :

آیا با وضوی جبیره ای (مسح پا جبیره ای) می توان به عنوان امام جماعت اقامه نماز جماعت کرد؟

جواب :

بلی می شود و اشکالی ندارد.۲

سؤال :

اگر دست تا آرنج در گچ باشد جهت وضو حکم آن چیست ؟ و اگر شخص غسل جنابت بر او واجب شود حکم آن چیست ؟

جواب :

وضو و غسل جبیره ای واجب است .۳

چ

چک (تعداد : ۲)

در مورد خورد کردن چک به طور کامل توضیح بفرمایید که در چه صورتی جایز ودر چه صورتی جایز نیست ؟

جواب :

اگر چک در مقابل یک بدهکاری واقع می شود اشکال ندارد در غیر این صورت جایز نیست .۱

سؤال :

بنده در ارتباط با یک معامله ملک چکی را از شخص سومی در ارتباط با این معامله گرفته ام که البته این چک هم متعلق به فرد دیگری بوده است. چک مدت دار بوده است و به دلایلی از زمان چک وصول نشده است. لطفا بفرمایید ضامن این چک چه کسی است؟

جواب :

خریدار ملک ضامن ثمن آن می باشد نه صاحب چک یا دیگری.۲

چرم (تعداد : ۱)

در خارج کشور غیراسلامی در منزل استیجاری مبلی داریم که مطمئن نیستیم که چرم آن از کشور اسلامی است یا نه بفرمایید حکم آن چیست نجس است یا پاک است اگر دست خیس به آن بخورد حکمش چیست؟

جواب :

اگر معلوم باشد که چرم حیوانی باشد یا طبیعی یا اینکه بدانید حیوانی است ولی احتمال می دهید که از حیوانی گرفته شده که ذبح شرعی شده است پاک است.۱

ح

حدود حرمین شریفین (تعداد : ۱)

لطفا حد مسجد النبی وبیت الله الحرام کجاست ؟

جواب :

تمام ساختمان جدید مسجد الحرام ومسجد النبی محسوب می شود.۱

حریم (تعداد : ۸)

درباره اموال واشیایی که در سطح زمین قرار ندارند بلکه در اعماق زمین یا درهوا و فضا قرار دارند آیا می توان حریمی در نظر گرفت ؟(مانند حریم برای ماهواره ها، ایستگاه های فضایی، پل های هواییِ، مترو و راه های زیر زمینی و)...

جواب :

هر شیءای که استفاده از آن متوقف بر مقداری از فضا و مکان اطراف آن است آن فضا حریم آن شیء به حساب می آید.۱

سؤال :

برای تعیین حدود حریم آیا صرفاً کمال انتفاع مالک از ملک باید مورد نظر قرار گیرد (پس هر مقدار از اطراف ملک که برای کمال انتفاع لازم است جزء حریم است ولو این که به ضرر مالکین مجاور باشد) یا عدم اضرار به مالکین مجاور نیاز باید در نظر گرفته شود؟

جواب :

در مواردی که کمال انتفاع جامعه اقتضا میکند که حریمی به ضرر مالکان بر برخی املاک تحمیل شود آیا میتوان این کمال انتفاع را مجوز در نظر گرفتن حریم دانست؟ (مانند حریم مقرر برای جاده ها جهت کاربری فضای سبز و...).۲

سؤال :

شخصـی درختی در بالای زمین خودش می نشانـد و ریشه آن به زمین کسـی دیگر می رسـد و از آن نهال می روید آن نهال از آن کیست ؟

جواب :

از آن صاحب درخت است .۳

سؤال :

شخصـی در حریم زمین دیگران عمارت می سازد و در ابتدا کسی متعرض نمی شود ولی بعد از تکمیل مانع می شوند حکم چیست ؟

جواب :

تصرف که مزاحم حق او شود در حریم شرعی ملک دیگران بدون اجازه ذیحق جایز نیست .۴

سؤال :

آیا حریم ملک صاحب حریم است یا حق وی است یا متعلق حق است یا صورت دیگران؟

جواب :

متعلق حق است.۵

سؤال :

در صورتی که حریم مانع از تملک یا تصرفات دیگران شود تکلیف چیست؟

جواب :

تکلیف این است که تصرف و تملک نکنند.۶

سؤال :

آیا در حریم در فروض ۱ و ۲ میان حریم نهر آب، خانه، قنات، چاه، روستا تفاوتی هست؟

جواب :

تفاوتی ندارد.۷

سؤال :

استفاده از بعضی میوه درختانی که در کوچه وخیابان ویا از خانه مردم به داخل کوچه آمده چگونه است؟

جواب :

استـفاده خوردن از میوه درختان داخل کوچه یا خیابان اشـکال ندارد ولی اسـتفاده از درختانی که شاخه آنها به بیرون آمده است به احتیاط واجب جایز نیست.۸

حیوانات (تعداد : ۱۸)

فضله کلاغ پاک است ؟

جواب :

فضله کلاغ پاک است .۱

سؤال :

آیا مدفوع طوطی نجس است؟

جواب :

پاک است.۲

سؤال :

آیا پرورش قورباغه به منظور صادرات به ممالک دیگر جایز است؟

جواب :

صادر کردن آن به ممالک کافره مانعی ندارد.۳

سؤال :

آیا سگهای شکاری که برای گرفتن حیوانات یا آوردن آنها استفاده می شوند ، نجس هستند؟ آیا دست زدن به سگ باعث نجس شدن می شود ؟

جواب :

بله نجس است و دست زدن به آنها با رطوبت مسری موجب تنجس دست است .۴

سؤال :

آیا راه رفتن سگ بر روی برف موجب نجس شدن آن می شود؟

جواب :

همان مقداریکه با رطوبت مسریه با پای سگ ملاقات کرده نجس می شود.۵

سؤال :

آیا نجاست سگ خشک با نجاست سگ خیس برابر است؟

جواب :

اگر خشک باشد منجس نیست مگر اینکه ملا قی آن خیس باشد.۶

سؤال :

آیا برای تشخیص پرنده حرام گوشت باید همه علائم را دارا باشد ؟

جواب :

اگر یکی از علامتها باشد کافی است .۷

سؤال :

آیا فضله طوطی و خرگوش و سنجاب پاک است ؟

جواب :

فضله طوطی پاک است و مدفوع خرگوش و سنجاب نجس است .۸

سؤال :

پرنده ای پیدا کردم در محل کارم که بسیار قیمتی است و از خانواده طوطیان است و سخنگو است با توجه به نامعلوم بودن صاحب پرنده حکم چیست و می توانم در آن تصرف بکنم؟

جواب :

اگر می تواند پرواز کند حق دارید آن را تملک کنید و اگر نتواند چنانچه بدانید صاحب دارد و گم شده است باید یکسال اعلام کنید اگر صاحب آن پیدا نشد می توانید قیمت آن را به فقیر صدقه بدهید و تملک کنید .۹

سؤال :

شرایط نگهداری سگ در منزل و باغ جهت نگهبانی چگونه می باشد ؟

جواب :

مانعی ندارد و شرط خاص برای آن نیست .۱۰

سؤال :

تربیت ونگهداری گربه وخرگوش در منزل چه حکمی دارد؟ آیا موی آنها نماز را باطل می کند؟

جواب :

مانعی ندارد نماز را باطل نمی کند.۱۱

سؤال :

آیا گوشت لک لک حرام است؟

جواب :

حلال است.۱۲

سؤال :

ایا خوردن خرچنگ حلال است؟

جواب :

حرام است.۱۳

سؤال :

ایا روغن حیوانات غیر از حلال گوشت مانند مار یا ببر و غیره نجس است ؟

جواب :

اگر حیوان خون جهنده نداشته باشد یا تذکیه شده باشد روغن ان هم پاک است و استفاده غیر خوراکی از ان مانعی ندارد.۱۴

سؤال :

فضولات پرندگان (حرام گوشت – یا حلال گوشت – گوشت خوار یا غیر گوشت خوار – دارای چنگال یا بدون چنگال) پاک است یا نجس؟

جواب :

فضولات همه انها پاک است.۱۵

سؤال :

ایا گوشت ملخ و خرگوش حلال است؟

جواب :

گوشت ملخ حلال است. گوشت خرگوش و تمام انواع ان حرام است.۱۶

سؤال :

آیا فضله ی کلاغ نجس است؟

جواب :

پاک است.۱۷

سؤال :

لطفا بفرمائید ایا فروش گوشت گراز به کشورهای غیر مسلمان جایز است یا خیر؟

جواب :

فروش آن جایز نیست ولی گرفتن پول از کافر به عنوان استنقاذ اشکال ندارد البته اگر این مستلزم تقدیم گوشت گراز باشد به احتیاط واجب جایز نیست.

حیض (تعداد : ۳۱)

عادت ماهیانه من هشت روزه است. در روز نهم لک زرد رنگی دیدم و دوباره غسل کردم و نماز خواندم. برای نماز شب روی لباس زیرم لک زردی بود نماز نخواندم و شب نزدیکی داشتم به امیدی که پاک شده ام اگر دوباره لک دیدم حکمش چیست؟ و اگر حامله شوم؟

جواب :

آبهایی که قبل از عادت ماهیانه خارج می شود تا وقتی که صدق خون نکند حکمی ندارد و اگر به هنگام وارسی خود در اواخر عادت ماهیانه بر روی پنبه زردی ببیند، به معنای استمرار عادت ماهیانه محسوب می شود، مادامی که از ده روز تجاوز نشده باشد ـ و اگر ترشحات دیگری غیر از خون ببیند ربطی به عادت ماهیانه ندارد و محکوم به طهارت است هرچند رنگش رو به زردی باشد.۱

سؤال :

خانمهای غیر سید که بعد از ۵۰ سالگی قمری وخانمهای سید که بعد از ۶۰ سالگی خون را با او صاف ایام پریودی مشاهده می کنند ان خون حیض به حساب بیاورند یا خون استحاضه؟

جواب :

خونی که بعد از ۶۰سالگی دیده می شود استحاضه است وفرقی بین سید وغیر سید نیست وقبل از شصت سالگی اگر با شرائط باشد حیض است چه سید باشد چه نباشد.۲

سؤال :

زنی هستم ۲۸ ساله که به مدت ۱۵ روز مشکل پریودی داشتم . بعد از دو هفته از پاک شدن پرید قبلی به مدت ۵ روز لک بینی داشته که یکی دو بار از این ۵ روز مقدار خون بیشتر و سیاهتر بود . روزه ها را کامل گرفته و برای هر نماز نیز وضو گرفتم (بعضی وقتها که بیشتر بود تیمم بدل از غسل هم می کردم . از روز ششم تا پانزدهم خون به صورت غلیظ و روشن جاری شد (احتمالا پرید اصلی) حال ۵ روز اول استحاضه است یا حیظ ؟ و اعمال (نماز وروزه) در این شرایط چه خواهد بود ؟ مخصوصا ۵ روز اول ؟

جواب :

آن ۵ روز که بصورت لکه بینی بوده است استحاضه است و باید نماز را با شرایطی که در سال امده است و همچنین روزه را باید گرفت .۳

سؤال :

اگر زنی در هنگام عادت ماهیانه یا دانسته و یا ندانسته با شوهر خود جماع کند حکم شرعی انرا بیان فرمائید؟

جواب :

حکم خاصی ندارد فقط اگر از روی علم و اختیار بوده باید توبه کند .۴

سؤال :

برخی خانمها در اثر بستن لوله رحم دیگر خون حیض نمی بینند ، مساله طهر غیر مواقعه و عده چنین زنهایی را بیان بفرمائید ؟

جواب :

حکم خانمهای را دارد که به صورت طبیعی حیض نمی شوند .۵

سؤال :

خوانـدن قرآن ، تفسـیر قرآن و حفظ قرآن در ایام حیض چه حکمی دارد؟ در رساله نوشـته شده است که خواندن بیش از هفت آیه کراهت دارد آیا به این معنی است که نباید خوانده شود ؟

جواب :

مانعی ندارد .۶

سؤال :

چه حکمی دارد اگر زن حائض پس از ۷ روز آب زردی می بینـد آیا اگر غسل کند می تواند با آن نماز بخواند و روزه بگیرد اگر مقاربتی انجام دهد و سپس آن اب زرد را ببیند چه حکمی دارد ؟

جواب :

اب زرد اگر خون نباشد پاک شده است و اگر خون باشد تا دوازدهم اگر قطع شود حیض است و الا استحاضه حساب می شود .۷

سؤال :

دختری دارم ۱۱ ساله که مشـکل ذهنی دارد او در اوایل آبانماه تکلیف شده و دوران پریود او را شـروع گردید. سؤال من این است که پس از اتمام هر دوره پریود با توجه به اینکه او مشـکل ذهنی دارد آیا من میتوانم هنگام اسـتحمام ایشان نیت غسل نمایم و ایشان را غسل بدهم یا خیر و یا اگر راه دیگری وجود دارد لطفاً بفرمائید؟

جواب :

اگر مسائـل را درک نمی کنـد تکلیفی بر او نیست و لاـزم نیست غسل کنـد و اگر متوجه می شود بایـد به او بگویـد که بایـد غسـل حیض کند و همین کافی است و نیت چیزی نیست که به زبان بیاورد و یا از قلب بگذراند.۸

سؤال :

تا به حال سابقه نداشـته که من لک بینی داشته باشم و عادت ماهانه ام مرتب بوده، الان که در ماه مبارک رمضان هستیم طبق هر ماه سر موقع اتفاق افتاده ولی بصورت لک بینی مختصـر که به شـکل حیض نیست ولی زمان حیض است، می باشـد که من هر روز قبل از اذان غسل می کنم و روزه می گیرم ولی در حین روز به طور مختصر لک قهوه ای رنگ می بینم، نمی دانم روزه های این روزها به چه صورت است؟ آیا باید قضای آن را بگیرم؟

جواب :

اگر زمان حیض باشد و خون سه روز مستمر باشد هرچند اولش بیرون بیاید و پس از آن بیرو نیاید ولی طور است که اگر پنبه ای را داخل کنید آلوده می شود حیض به حساب می آید ولی اگر منقطع شود حیض نیست بلکه استحاضه است.۹

سؤال :

آیا زن در حال عادت ماهانه (حیض) می تواند نکاح یا عقد کند ؟

جواب :

اشکال ندارد .۱۰

سؤال :

در حیض منظور از پاک شدن چیست ؟

جواب :

منظور این است که در باطن هم خون نباشد .۱۱

سؤال :

تعداد روزهای حیض را چگونه باید حساب کرد ؟

جواب :

تا پایان آلودگی.۱۲

سؤال :

اگر تا ده روز در باطن خون بود ده روز تعدادش شود و سر ده روز غسل شود ؟

جواب :

اگر از ده روز تجاوز نکرد همه آن حیض است و پس از پاک شدن کامل باید غسل کند و اگر از ده روز تجاوز کرد اگر عادت عددی نداشته باشد روزهایی که خون صفات حیض داشته باشد حیض است و غیر آن استحاضه است و اگر همه آن یک نواخت باشد و عدد مشخص در زنان فامیل نباشد می تواند عددی را که مناسب او از ۳ تا ۱۰ حیض قرار دهد و بهتر است هفت را انتخاب کند و مابقی را استحاضه قرار می دهد .۱۳

سؤال :

آیا شنیدن تمام آیات سوره هایی که در آن سجده واجب دارد به صورت مستقیم برای خانم حائض اشکال دارد ؟

جواب :

شنیدن حرام نیست .۱۴

سؤال :

اگر بعد از اذان ظهر عادت شوم و نماز خوانده باشیم آیا باید قضای آن را بجا بیاوریم؟

جواب :

اگر بمقداری بوده که فرصت برای نماز بوده باید آنرا هم قضا کنید.۱۵

سؤال :

اگر زن وشوهر بعد از نزدیکی بفهمند زن حائض است تکلیف چیست ؟

جواب :

چون نمیدانسته اند گناهی مرتکب نشده اند و زن بعد از پاک شدن برای حیض و جنابت یک غسل انجام میدهند.۱۶

سؤال :

خانم هایی که عذر شرعی دارند به هنگام خواندن قران در برخورد با آیات سجده چگونه باید عمل نمایند؟آیا ایه را نخواند؟ یا سوره ای که در ان ایه سجده است را نباید بخواند؟

جواب :

فقط همان چهار ایه ای که سجده واجب دارد نخواند و خواندن آیات دیگر ان سوره ها اشکال ندارد.۱۷

سؤال :

نزدیکی با زن در هنگام حیض چه حکمی دارد؟

جواب :

حرام است .۱۸

سؤال :

برای خانمها در عادت ماهیانه مربوط به سوره های سجده دار باید کل سوره را سجده کند؟

جواب :

فقط برای آیه سجده دار سجده لازم است ، البته خواندن آیات سجده در هنگام عادت ماهانه جایز نیست.۱۹

سؤال :

دوره عادت ماهیانه ام منظم نیست اکثرا جلووکاهی عقب می افتد چندین بارهم حدود یک هفته قبل از شروعش لک می بینم وبعد از ان به تدریج خون بیشتر میشود وجمعا ازده روز تجاوز میکند در این حال تکلیف را بفرمایید؟

جواب :

از اولی که خون مستمر است حیض به حساب می اید پس اگر از ده روز تجاوز کرد وهمه قرمز یا سیاه بود اگر در زنان فامیل عادت مشخصی نباشد میتوانید هفت روز را حیض وما بقی را استحاضه قرار دهید.۲۰

سؤال :

خانم هایی که عذر شرعی دارند به هنگام خواندن قران در برخورد با ایات سجده چگونه باید عمل نمایند؟آیا آیه را نخواند؟ یا سوره ای که در ان آیه سجده است را نباید بخواند؟

جواب :

فقط همان چهار آیه ای که سجده واجب دارد نخواند و خواندن آیات دیگر ان سوره ها اشکال ندارد.۲۱

سؤال :

حوله یا لباسی که قبل از غسل در موقع حیض استفاده شد بعد از غسل پاکی ایا برای استفاده نجس است؟

جواب :

پاک است و میتوانندااستفاده کنند.۲۲

سؤال :

آیا زردی بجا مانده از لکه بینی خانمها بر روی لباسها که بعد از شستشو باقی مانده است نجس است یا خیر لکه های بعد از حیض که بعد از شستشو بر روی لباس می ماند چطور ؟

جواب :

در صورتیکه فقط رنگ باشد و جرمیت نداشته باشد آن لکه خون نیست و لباس طاهر میشود .۲۳

سؤال :

اگر روزی ۷ حیض غسل کنم و به خیال این که پاک شده ام حنا به دست و پا بندم و بعد متوجه شوم که پاک نشده ام و حنا هم رنگ انداخته تکلیف چیست ؟

جواب :

گذاشتن حنا در ایام حیض مانعی ندارد .۲۴

سؤال :

آیا میشود در ایام حیض به حمام رفت ؟

جواب :

مانعی ندارد.۲۵

سؤال :

برای خانمهایی که عذر شرعی دارند تا چه حدی می توانند به ضریح ائمه (علیهم السلام)نزدیک شوند ؟

جواب :

رفتن به رواقها مانعی ندارد و فقط از همان قسمتی که ضریح در آنجاقرار دارد به احتیاط واجب دوری کنند .۲۶

سؤال :

دختر من دوازده ساله است وتازه عادت ماهانه شده است ولی مرتب خونریزی دارد وبه علت اینکه مدرسه می رود وسن اوکم است نمیتواند برای هر نماز غسل کند دکتر هم می گوید این امر در شروع عادت ماهانه دختران طبیعی است . تکلیف نمازهای اوچیست ؟

جواب :

اگر از ده روز تجاوز نکرد حیض است واگر تجاوز کرد وهمه آن یک نواخت بود به مقدار ایام عادت دختران فامیل هم سن وسال اوحیض وما بقی استحاضه است واگر یک نواخت نبود . آن چه به صفات حیض است حیض وما بقی استحاضه است واگر عادت دختران فامیل مختلف است می تواند ۷ روز حیض حساب کند ودر استحاضه اگر خون کم باشد که پنبه را فرا نمی گیرد غسل لازم نیست ووضوکفایت می کند ولی باید برای هر نماز وضوبگیرد واگر پنبه را فرا می گیرد اگر از آن تجاوز نمی کند یک غسل در شبانه روز کافی است وبه احتیاط واجب لازم است برای نمازهایی که استحاضه متوسط قبل از آن شد غسل کند وبرای هر نماز وضوبگیرد واگر تجاوز می کند باید برای نماز صبح یک غسل وبرای ظهر وعصر یک غسل وهمچنین مغرب وعشاء یک غسل انجام دهد .۲۷

سؤال :

قرائت سوره فصلت وسجده آن برای زن حائض چه حکمی دارد؟

جواب :

اشکال ندارد وفقط آیاتی که سجده واجب دارد نباید خوانده شود.۲۸

سؤال :

در موسم حج، برخی بانوان، داروهای طبّی می خورند تا عادت ماهانه را با تأخیر اندازد امّا در همان روز های عادت، به طور منقطع خون می بینند آیا چنان خونی، حیض است؟

جواب :

اگر سه روز پی در پی خون ببیند اگر چه در درون رحم باشد حیض است وگرنه احکام حیض را ندارد.۲۹

سؤال :

آیا بانوان حائض می توانند بیشتر از هفت آیه از قرآن بخوانند به جز آیات سجده و اگرچنان کاری جایز و مکروه باشد معنی کراهت آن چیست؟

جواب :

تلاوت بیش از هفت آیه به جز آیات سجده که به کلی نیست کراهت دارد ومعنای کراهت دراینجا کمتر بودن ثواب می باشد.۳۰

سؤال :

سن واقعی یائسگی بانوان چند است ؟

جواب :

در باب حیض شصت سالگی و در باب عدّه پنجاه سالگی، با فرض انقطاع خون .۳۱

حواله (تعداد : ۱)

آیا کارمزد حواله جات بانکی مصداق ربا می باشد ؟

جواب :

خیر بلکه جعل است .۱

حق والدین (تعداد : ۵)

آیا رضایت والدین در انجام مستحبات و شرکت در مراسم و شعائر اسلامی نسبت به فرزندان شرط است ؟

جواب :

خیر شرط نیست ولی اگر انجام اعمال مستحبی باعث اذیت آنها بعلت شفقت بر او شود جائز نیست.۱

سؤال :

آیا والدین حق دارند که حجاب را به فرزندان بالغ تحمیل نمایند؟

جواب :

حق دارند ولی نه با کتک ومانند آن.۲

سؤال :

آیا والدین می توانند فرزندان خود را از گوش دادن به موسیقی روز ویا تراشیدن ریش منع کنند؟

جواب :

حق دارند.۳

سؤال :

آیا والدین می توانند فرزندان را از پوشش لباسهای مد روز منع کنند ؟

جواب :

پدر ومادر میتوانند از بعضی کمکها امتناع کنند مگر اینکه فرزند چنین باشد وچنان نباشد وفرزند هم ناچار است برای رسیدن به مقاصد خود آنها را اطاعت کند.۴

سؤال :

حدود اطاعت از پدر و مادر چیست؟

جواب :

فرزند در برابر پدر و مادر دو نوع واجب دارد: اول: نکویی و انفاق به ایشان اگر بینوا وتهیدست اند و تأمین نیازمندی های زندگیشان و برآوردن خواسته های مشروعان در حدود شئون عادی زندگانی آنگونه که فطرت سالم ایجاب می کند. و ترک این وظیفه نوعی انکار نکویی های ایشان است. و این نکویی بر حسب اختلاف حال پدر و مادر از حیث تنگنایی و گشایش و نیرو و ضعف فرق می کند. دوم: نیک رفتاری وخود داری از بد رفتاری در سخن و عمل اگر چه به او ستم کرده باشد و در روایت آمده

است که اگر پدر و مادرت تو را زدند نباید به آنان تندی کنی بلکه باید بگویی خدا شما را بیامرزد. این دو وظیفه نسبت به شئون پدر مادر است و اما در شئون فرزند نیز امر دو نوع است : اول: اذیت شدن پدر و مادر از این ناحیه باشد که دلسوز فرزندشان هستند و از کاری که او انجام می دهد هر چند در ارتباط با ایشان نباشد، رنج می کشند، فرزند، چنین کاری را نباید بکند اعم از اینکه او را نهی کنند و یا نه.

دوم: اذیت شدن پدر و مادر از این جهت باشد که آنان برخی خصلت های نکوهیده دارند مثلاًدوست نمی دارند فرزندانشان به دنبال خیر دنیا باشد چنین اذیت شدنی اثری برای فرزند ندارد و واجب نیست فرزند در مقابل این نوع توقعات تسلیم آنان باشد. و از همین مطلب معلوم می شود که اطاعت از پدر و مادر در خصوص او امر ونواهی شخصی شان در حد ذات خود واجب نیست.و خدا عالم و داناست.۵

حق چاپ (تعداد : ۶)

اگر کپی یک کتاب را خریداری کنیم وبعد از آن متوجه شدیم که کپی از آن کتاب توسط ناشر منع شده استفاده از آن چه حکمی دارد؟ آیا کپی مجدد از آن جایز است؟

جواب :

اگر از نظر قانونی ممنوع باشد حضرت آیهٔ الله اجازه مخالفت چنین قانونی را نمی دهند.۱

سؤال :

تکثیر cd در صورت راضی نبودن صاحب امتیاز جایز است ؟

جواب :

اگر از نظر قانون ممنوع باشد جایز نیست .۲

سؤال :

به تازگی برای کامپیوتر رایتر خریدام ، استفاده از این رایتر برای رایت سی دی های غیر مجاز برای دوستان و آشنایان دیگران با گرفتن حق رایت چه حکمی دارد ؟ توضیح دهید .

جواب :

رایت کردن سی دی های غیر اخلاقی جایز نیست .۳

سؤال :

آیا استفاده از کتاب های خارجی که بدون اجازه ناشرچاپ مجدد شده است جایزاست؟ جواب :

اگر مخالف قانون نباشد جایز است .۴

سؤال :

آیا خریدن کتابی که بدون اجازه مؤلف آن تکثیر شده برای مطالعه درسی اشکال دارد؟

جواب :

خرید آن اشکال ندارد.۵

سؤال :

لطفاً حکم خرید سی دی های قفل شکسته ای که در بازار به فروش می رسد و قطعاً پایین تر از قیمت سی دی اصلی (قفل نشکسته) است، در دو صورت ایرانی بودن و خارجی بودن آن بیان فرمایید؟

جواب :

اگر مخالف قانون آن شرکتها باشد جایز نیست.۶

حق الناس (تعداد : ۲)

حکم کسی که حق الناس (اعم از مالی یا غیر مالی) بر گردنش هست چیست؟

جواب :

اگر صاحبـان آنها را می شناسید بایـد مال یا بـدهی خود را به آنها اداء کنیـد و اگر نمی شناسـید یا دسترسـی نداریـد از طرف آنها صدقه بدهید .۱

سؤال :

اگر شاخه های درخت میوه ی همسایه از روی دوار داخل حیاط خانه ی ما شده باشد آیا خوردن میوه های آن حلال است یا خیر ؟

جواب :

باید با اجازه مالك باشد .۲

حقوق همسر (تعداد : ۱۱)

حلق و تقصیر (حج) (تعداد : ۱۷)

حملدار حج (تعداد : ۱)

مسؤولان کاروان های حج و راهنمای حُجاج که هر ساله کارشان این است، آیا نمازشان شکسته است، یا تمام؟

جواب :

اگر کارشان کوتاه مـدت باشد، مانند سه هفته، وظیفه شان نماز قصـر است و اگر بلندمدت مثلاً سه ماهه باشد، وظیفه شان نماز تمام است و در موارد اشـتباه و شک در این که کثیرالسـفر هستند یا نه، احتیاط آن است که میان قصر و تمام جمع کنند و نمازشان را هم شکسته بخوانند و هم تمام.۱

حج (تعداد : ۲۷)

کسی که پاره ای از پوشش کعبه مشرفه را برداشته است، آیا بر او لازم است که آن را برگرداند؟ آن را به چه کسی برگرداند؟

جواب :

اگر مسؤولین امور کعبه معظمه آن را به او داده باشـند، برایش که از آن اسـتفاده کند، به این که آن بفروشد، هدیه دهد، جانمازش کنـد و یا جلـد قرآنش قرار دهـد و مانند آن. اما اگر مخفیانه آن را برداشـته باشد، احتیاط واجب آن است که مسؤولین آن جا را از این مسأله باخبر کند.۱

سؤال :

آیا مقصود از «احتیاط اولی» هر جا در مناسک آمده باشد، احتیاط مستحب است؟

جواب :

آری.۲

سؤال :

اگر بعد از حج عمره انسان بفهمد سعی او باطل بوده تکلیف چیست؟ آیا در احرام است ونمی تواند همسر بگیرد؟

جواب :

دراحرام خود باقیست وباید آن را تدارک کند وبنابر احتیاط واجب باید شخصا آن را انجام دهد.۳

سؤال :

کسی که به عمره مفرده می رود از کدام میقات احرام ببندد چون از طریق هواپیما سفر می کند آیا برای او جائز است که از جده احرام ببندد یا نه؟

جواب :

میقات او جحفه است.۴

سؤال :

کسی که تا بحال خمس نداده است واولین بار به عمره مفرده می رود می تواند از مصارف عمره خمس بدهد وبعداً حساب کامل را بکند یا نه؟

جواب :

می تواند گرچه تأخیر خمس گناه است.۵

سؤال :

خانه پدری خود را فروختم به خاطر قرض پسرم وخانه ای دیگر را خریدم مقداری برای دخترم گذاشتم که رهن خانه را بدهد وجای اجاره بگیرد واز این پول خانه مثلا ۴ میلیون باقی می ماند آیا می توانم به بقیه بچه هایم کمک کنم چون خیلی محتاج هستند؟ وآیا من واجب الحج شدم ؟ در حالی که وضع مالی بچه هایم خوب نیست ومی خواهم به آنها از پول باقی مانده کمک کنم ؟

جواب :

اگر از صرف آن مال در حج در حرج وسختی واقع می شوید هر چند به خاطر وضعیت فرزندان حج واجب نیست .۶

سؤال :

اگر کسی طلاهایش را برای رفتن به حج بفروشد آیا باید خمس انرا بدهد ؟

جواب :

مابه التفاوت بین خرید وفروش از ربح سال فروش حساب می شود وچنانچه تا سر سال خمسی در زندگی مصرف نشود باید خمس انرا داد .۷

سؤال :

خانمی که ۶۸ سال دارد خانه پدرش را فروخت تا برای اینکه قرض پسرش را بدهد ویک خانه کوچکتر برای خودش خرید مابقی از پول خودش را می خواهد به بچه های دیگرش بدهد چون قرض دارند الان می خواهد بداند که آیا با این شرط واجب الحج شده است یا نه ؟

جواب :

چنانچه مبلغ باقیمانده بعد از خرید خانه به مقدار هزینه های سفر حج هست ایشان مستطیع می باشد .۸

سؤال :

آیا معنی مسئله ۲۴۲ کتاب مناسک حضرتعالی در مورد استفاده از فتق بند قابل تعمیم به کمربند طبی جهت فتق دیسک مهره های کمر بمنظور جلوگیری از تشدید بیماری در زمان مناسک حج تمتع نیز می شود واستفاده از آن نیز جایز است ؟

جواب :

استفاده از کمربند طبی جهت دیسک مانعی ندارد .۹

سؤال :

مادر من در مدت ۵ سال است که واجب الحج شده است ولی به علت خوف از تنهایش وبه امید اینکه سال بعد پدرم با ایشان بتوانند به سفر حج بروند اقدام به رفتن به سفر حج را به تاخیر انداخته اند . حال با توجه به اینکه پدرم هم به علت داشتن مشکلاتش نمی تواند فعلا با ایشان به این سفر مبارک بروند . آیا مادرم باید برای رفتن به حج اقدام کنند یا خیر ؟

جواب :

حضور همسر در حج زن شرط نیست واگر استطاعت دارد باید حج را بجا آورد .۱۰

سؤال :

اگر کسی طواف یاسعی را رها کند و بدون فوت موالات از اول انجام دهد حکم چیست فرمودید اگر جاهل قاصر باشد اشکال ندارد و منظور از جاهل قاصر و جاهل غیر قاصر چیست ؟

جواب :

جاهل مقصر کسی است که در تعلم احکام شرعی کوتاهی کرده باشد والا جاهل قاصر است .۱۱

سؤال :

اگر کسی از جده مُحرم شد ورفت مکه، بعد معلوم شد که اشتباه کرده وموقف نرفته حالا چکار باید کند؟ آیا کفاره دارد یا به جحفه رود ودوباره احرام ببندد؟

جواب :

باید به میقات برود واحرام ببندد واگر نتواند از حرم خارج شود واحرام ببندد واگر این هم ممکن نیست همانجا که هست دوباره احرام ببندد.۱۲

سؤال :

آیا به نظر آیت الله جده محاذی میقات است؟ و آیا می شود از آنجا مُحرم شد؟

جواب :

حضرت آیت الله فرموده اند: جده قبل از محاذات میقات است و می توان با نذر صحیح از آنجامحرم شد .۱۳

سؤال :

همسر اینجانب امسال مستطیع حج شد وهمه چیز برای سفر حج واجب ایشان مهیا می باشد ولی ایشان باردار هستند وزمان تشرف حدود ۴ ماه دارند وچون ایشان با کاروان وبدون ما هستند نمی دانم که آیا سفر برای ایشان و حمل مضر است و احتمال سقط هم می رود یا خیر، حال تکلیف چیست؟

جواب :

اگر خوف سقط یا ضرر دیگر باشد ساقط است ولازم نیست حج برود.۱۴

سؤال :

آیا کسی که یک تعهد اخلاقی برای بازگرداندن سهامی داشته وعازم تشرف به مکه جهت حج واجب بوده اگر این تعهد اخلاقی

را اجرا نماید موجب تعهد مالی گشته آیا این امر موجب برهم زدن استطاعت مالی او برای حج واجب می شود؟

جواب :

موجب نمی شود.۱۵

سؤال :

من ماه پیش به حج عمره رفتم، که هزینه سفرم را خودم پرداختم اینجانب کارمند هستم. آیا برای لباس و... باید خمس می دادم؟

جواب :

اگر آنچه صرف کرده اید از منافع امسال بوده خمس ندارد وسال از روز ابتدای به اشتغال شروع می شود.۱۶

سؤال :

آیا یک زن با مهریه خود می تواند به حج واجب مشرف شود ؟

جواب :

بله .۱۷

سؤال :

اینجانب مبتلا به قند خون هستم وباید انسولین تزریق نمایم در هنگام احرام تکلیف چیست ؟

جواب :

مانعی ندارد .۱۸

سؤال :

در عمره مفرده برای تقصیر فقط ناخن خود را کوتاه کرده ام ودر ایران متوجه شده ام که باید طبق نظرمعظم له آیت الله موی خود را هم کوتاه می کرده ام حال وظیفه من چیست ؟

جواب :

هر جا هستید احتیاطا موی خود را به قصد تقصیر کوتاه کنید وچیزی بر شما نیست .۱۹

سؤال :

آیا مردی که به حج واجب میرود باید رضایت همسر خود جلب نماید ؟

جواب :

لازم نیست .۲۰

سؤال :

آیا خانمهایی که دارای تاتو بر روی ابروهای خود می باشند می توانند به حج بروند؟

جواب :

اشکال ندارد وبه حج ضرری نمیرساند.۲۱

سؤال :

با توجه به اینکه پس از محرم شدن در مسجد شجره وحرکت بطرف مکه بعد از نماز شب بوسیله اتوبوس های سقف دار ایا برای مرد ان خطا وتقصیر محاسبه میشود؟

جواب :

اگر باران نبارد اشکال ندارد وکفاره لازم نیست.۲۲

سؤال :

ایا استظلال در شب صدق میکند ؟

جواب :

استظلال در شب صدق نمیکند ولی در شب بارانی بنابر احتیاط واجب محرم سوار ماشین سقف دار نشود.۲۳

سؤال :

آیا در شب میتوان از میقات تا مکه مکرمه را با وسیله مسقف طی کرد؟

جواب :

جایز است.۲۴

سؤال :

آیا عمره مفرده بر فرض استطاعت واجب است؟

جواب :

بر کسانی که وظیفه ایشان حج تمتع است عمره مفرده واجب نیست.۲۵

سؤال :

زمانیکه با پول ومالی حرام ویا غصبی به حج مشرف می شوند چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر عین لباس طواف وهدی غصبی نباشد حج وعمره صحیح است هر چند ضامن پول غصبی است.۲۶

سؤال :

زمانیکه حقی (مال) از همسر وفرزندان بر عهده زائر بیت الله الحرام میباشد چطور؟

جواب :

این امر موجب بطلان حج یاعمره نیست.۲۷

حج نیابت (تعداد : ۳۲)

اگر شخصی ناقص العضو باشد، آیا می توان او را برای حجهٔ الاسلام و جز آن نایب گرفت؟

جواب :

اگر نقص عضو او موجب خلل در انجام عمل اختیاری نشود، نیابتش جایز است وگرنه مشمول پاسخ پرسش های ۵۸ و ۵۹ می شود.۱

سؤال :

اگر کسی خودش را برای حج نیابتی اجیر کرد و چون مُحرم شد دریافت که بنابر فتوا یا احتیاط، عملش مُجزی نیست، حال چه کند؟

جواب :

اگر بنابر فتوا، عملش مُجزی نباشد، احرامش باطل است و اگر بنابر احوط مُجزی نباشد، احتیاط کند و حجش را به نیابت از منوب عنه رجاءً به پایان برساند.۲

سؤال :

اگر کسی را که قادر به ادای عمل اختیاری در جایی که بنا به فتوا یا احتیاط نایب گرفتن در آن جایز نیست، به سبب جهل به حکم یا موضوع نایب بگیرد وبعد از گذشت وقت علم پیداکند، آیا جهل او باعث معذوریتش می گردد و می تواند به عمل نایب اکتفا کند؟

جواب :

خیر.۳

سؤال :

اگر حج در فرض های سؤال قبل، حج مستحبی باشد، آیا اجیر گرفتن برایش صحیح است؟

جواب :

اگر عمل اجیر درباره خودش صحیح باشد، صحیح است. لیکن بر او لازم است که اجیرکننده را از وضع خود باخبر سازد.۴

سؤال :

آیا جایز است کسی را برای ادای حجهٔ الاسلام اجیر کنند، در صورتی که از پیش معلوم باشد که به یکی از طرق زیر از ادای عمل اختیاری ناتوان است : ۱. اگر از وقوف اختیاری در عرفه یا مزدلفه معذور باشد و وقوف اضطراری را انجام دهد ؟

۲. اگر از ادراک وقوف اختیاری برای همه وقت معذور باشد و تنها به مقدار رکن توقف کند ؟

۳. اگر شخصاً از انجام طواف عمره تمتع یا حج و یا سعی آن دو معذور باشد و ناچار برای آن ها نایب بگیرد ؟

۴. اگر لبیک گویی اش غلط باشد و حتی با تلقین نتواند جملات را درست ادا کند، لذا خود لبیک بگوید و دیگری را هم نایب بگیرد تا لبیک بگوید ؟

۵. اگر در قرائتش غلطی باشد که با آن نتواند نماز طواف را طبق روش معتبر شرعی به جای آورد، لذا خود نماز بخواند و دیگری را هم برای ادای آن نایب بگیرد ؟

۶. اگر شخصاً از رمی جمره عقبه در روز عید معذور باشد، لذا دیگری را برای آن نایب بگیرد ؟

۷. اگر از مبیت در منی معذور باشد ؟

۸. اگر شخصاً از رمی جمرات در روز یازدهم و دوازدهم معذور باشد، لذا دیگری را نایب بگیرد ؟

۹. اگر نسبت به ارتکاب پاره ای محرمات احرام، چون در سایه قرار گرفتن و پوشاندن سر و مانند آن ها معذور باشد ؟

جواب :

۱- بنابر احوط نیابت او مُجزی نیست.

۲- بعید نیست که نیابتش جایز باشد.

۳- بنابر احوط نیابتش مجزی نیست.

۴- احوط مُجزی نبودن نیابتش است.

۵- احوط مُجزی نبودن نیابتش است.

۶- احوط مُجزی نبودن نیابتش است.

۷- بنابر اظهر نیابتش جایز است.

۸- بعید نیست که نیابتش صحیح باشد.

۹- نیابتش جایز است.۵

سؤال :

آیا به جای آوردن حج یا عمره به نیابت از حضرت ولی عصر ـ ارواحنا له الفدا ـ جایز است؟

جواب :

آری، جایز است.۶

سؤال :

اگر شخصی برای ادای حج بلدی اجیر شد و چون به مدینه منوره رسید، از مسجد شجره جهت عمره مفرده برای خودش مُحرم شد و پس از انجام آن به مدینه بازگشت و دوباره برای حج نیابتی مُحرم شد. حال آیا با این کار وظیفه اش را درباره حج بلدی انجام داده است؟

جواب :

مانعی ندارد و به حج نیابتی لطمه نخورده است.۷

سؤال :

کسی برای ادای عمره تمتع خودش وارد مکه شد و حجش مستحبی بود، آیا می تواند از ادای حج تمتع اعراض کند و در آن جا برای ادای حج نیابتی اجیر شود و به یکی از میقات ها برود تا به نیابت از منوب عنه، برای عمره تمتع محرم شود؟

جواب :

باید حج خود را همان طور که آغاز کرده است به پایان برساند و با اعراض از آن، عمره اش باطل نمی شود. البته اگر عمره اش قبل از ماه ذی حجه باشد و او پس از فراغت از اعمال عمره از مکه بیرون رود و تا پایان ماهی که در آن برای عمره مُحرم شده است بدان بازنگردد، عمره اش باطل می شود و او در این حال می تواند از یکی از میقات ها به نیابت از آن که می خواهد، برای عمره تمتع مُحرم شود. در این صورت حجش صحیح است. اگرچه به سبب باطل کردن عمره اش گناهکار است.۸

سؤال :

اگر شخصی برای حج نیابتی اجیر شد و پاره ای از مقدمات کار را انجام داد و در این راه مبلغی صرف کرد، آن گاه دولت مانع از سفرش به سرزمین مقدس شد. حال آیا می تواند مبلغی را که صرف تهیه مقدمات کرده است، از اجیرکننده خود مطالبه کند یا نه؟

جواب :

اگر برای حج و مقدمات آن اجیر شده باشد و اجرت در قبال همه آن ها باشد، در این صورت می تواند مبلغی را که خرج کرده است مطالبه کند و اگر تنها برای حج اجیر شده باشد و مقدمات با آن لحاظ نشده باشد، استحقاق دریافت چیزی ندارد.۹

سؤال :

اگر شخصی برای حج نیابتی اجیر شد، آیا می تواند دیگری را برای ادای آن اجیر کند؟

جواب :

اگر اجیرکننده به صراحت و یا به انصراف با او شرط نکرده باشد که خودش حج را به جای آورد، جایز است. لیکن جایز نیست که قیمت اجرت اجیر دوم کمتر از اجرت خودش باشد.۱۰

سؤال :

اگر شخصی به نیابت از دیگری برای عمره مفرده مُحرم شد، لیکن فراموش کرد و برای خودش طواف نمود، در این صورت آیا باید طواف را برای منوب عنه اعاده کند و عملش صحیح است؟

جواب :

آری، باید طواف را به نیابت از منوب عنه، اعاده کند .۱۱

سؤال :

ورثه، شخصی را اجیر می کنند تا در قبال مبلغی معین و در سالی معین، به نیابت از میت شان حج کند. اما پیش از موسم حج به دلائلی هزینه حج افزایش می یابد. در این صورت آیا اجیر ملزم به ادای حجی که بابتش اجیر شده و به همان مبلغ تعیین شده است، یا آن که می تواند اجاره را فسخ کند و یا از ورثه بخواهد آن کاستی را جبران کنند؟

جواب :

در صورتی که در قرارداد شرط معاملی که استحقاق یکی از این دو حالت را نشان دهد، نباشد، اجیر حق فسخ یا مطالبه مبلغ بیشتر را ندارد.۱۲

سؤال :

آیا نایب برای حج، می تواند جهت ادای برخی اعمال که نایب گرفتن در آن ها جایز است، دیگری را نایب کند؟

جواب :

اگر عذری که مجوز نایب گرفتن است، برایش پیش آید، جایز است و در مورد ذبح مطلقاً جایز است.۱۳

سؤال :

آیا افضل آن است که انسان برای خودش حج مستحبی به جای آورد، یا آن که هزینه حج را به مؤمنان فاقد استطاعت ببخشد تا حج واجب به جای آورند و یا آن که خودش به نیابت از دیگری حج به جای آورد ؟

جواب :

صورت اول افضل است.۱۴

سؤال :

شخصی به قصد ادای حجهٔ الاسلام، به مدینه می رسد و پیش از انجام اعمال فوت می کند. حال آیا برای متولیان کارش جایز است که کسی را از اموال به جا گذاشته اش اجیر کنند تا به نیابت از او حج کند؟ و آیا با علم به این که حج بر او مستقر شده است، نایب گرفتن نیازمند کسب اجازه از ورثه اش است یا آن که اجازه حاکم شرعی کفایت می کند؟

جواب :

واجب است که از ورثه اش اجازه بگیرند و اجازه حاکم شرعی کافی نیست و این که زاد و راحله اش را باید ـ طبق روایت ـ برای حج معین کنند به این معنی نیست که بر این امر غیر از ورثه ولایت دارند.۱۵

سؤال :

شخصی نایب می شود که به نیابت از دیگری حج کند و از شهر خودش برای همین غرض راه می افتد و چون به میقات می رسد و برای عمره تمتع مُحرم می شود، آن را فراموش می کند، به گونه ای که اگر از او بپرسند : «چه می کنی؟» خواهد گفت : «برای خودم مُحرم می شوم» و نمی گوید که به نیابت از فلانی مُحرم می شوم و متوجه خطای خود نمی شود، مگر پس از آن که خود را در مکه می یابد. حال چه کند؟ آیا می تواند از احرام خود اعراض کند و برای منوب عنه دوباره مُحرم شود، یا آن که بر او واجب است که حج خودش را به پایان برساند؟

جواب :

جایز نیست از احرام خودش اعراض کند. لیکن اگر اعمال عمره تمتع را به جا آورد و آن گاه از مکه بیرون رفت و در ماهی که عمره را در آن به جا آورده بود، بدان بازنگشت ـ مانند آن که عمره را در ماه ذی قعده به جای آورد و از شهر بیرون رفت و تا پایان آن برنگشت ـ و در نتیجه عمره اش باطل شد، در این صورت اگرچه به سبب باطل کردن عمره اش گناهکار است، می تواند

به نیابت از منوب عنه برای عمره تمتع از یکی از میقات ها مُحرم شود.۱۶

سؤال :

آیا همان طور که ایمان نایب در انجام حج شرط است، برای ادای پاره ای از اعمال حج نیز شرط است؟

جواب :

آری. بنابر احوط ـ جز در مورد ذبح و نحر ـ شرط است.۱۷

سؤال :

اگر شخصی برای نیابت از دیگری خود را اجیر کرد یا قصد نیابت تبرعی از او را داشت، در حالی که برای عمره یا حج مُحرم شده بود، اینک شک دارد که آیا به هنگام احرامش قصد نیابت داشته است یا آن که برای خود مُحرم شده است. در این صورت تکلیفش چیست؟

جواب :

اگر انگیزه و محرکش به سوی عملْ نیابت از آن غیر باشد، به گونه ای که اگر او نبود، اقدام نمی کرد، همین برای انجام آن کفایت می کند.۱۸

سؤال :

شخصی برای خودش به عنوان عمره مستحبی مُحرم می شود، حال آیا برایش جایز است که از آن به حج به نیابت از پدرش عدول کند؟

جواب :

عدول جایز نیست.۱۹

سؤال :

آیا واجب است که اعمال نایب در حج بر طبق تقلیدش باشد یا ناچار باید مطابق تقلید منوب عنه باشد؟

جواب :

طبق تقلید خودش عمل کند، البته اگر فرض شود که مورد اجاره صریحاً ـ یا بر اثر انصراف اطلاقش ـ مقید به عمل صحیح در نظر منوب عنه یا اجیرکننده باشد، در آن صورت وظیفه اش عمل به مقتضای آن است مادام که به فساد عبادت یقین حاصل نشود.۲۰

سؤال :

اگر شخصی برای حج بلدی اجیر شد، لیکن در ساعت حرکت غفلت کرد که آن را نیت کند، آیا نیت سابقش کافی است؟

جواب :

اگر حج نیابتی محرک او به سوی عمل باشد، کافی است.۲۱

سؤال :

اگر شخصی برای حج بلدی اجیر شد و مثلاً یک ماه پیش از موسم حج به شهر میت رفت. و به عنوان نیابت حج حرکت نمود و به شهر خود رفت و از آن جا راهی مکه مکرمه شد، آیا عملش مُجزی است و حجش، بلدی خواهد بود؟

جواب :

آری.۲۲

سؤال :

شخصی همه کارهایش را به پسرش می سپارد و او به دلیل ناتوانی پدر از ادای حج، برایش کسی را اجیر می کند تا به نیابت از او

حج بگزارد. حال آیا اگر پدر از مسأله نیابت یکسره بی خبر باشد، عمل نایب برایش مُجزی است؟

و اگر پیش از آن که نایب در میقات مُحرم شود، از مسأله خبردار شد و با آن موافقت کرد، چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر وکالت پسر عام و شامل نایب گرفتن برای پدر باشد ـ گرچه پدر نداند که در چه سالی این نیابت صورت خواهد گرفت ـ عمل نایب برایش مُجزی است وگرنه مُجزی نخواهد بود، مگر آن که با اطلاع و موافقتش باشد، گرچه این اطلاع و موافقت پیش از مُحرم شدن حاصل شود.۲۳

سؤال :

کسی که به دلیل پیری یا ضعف و مانند آن جایز است که برای حجةُ الاسلام نایب بگیرد، آیا شرعاً برایش بهتر است که تا جایی که می تواند خود با تحمل سختی و مشقت مناسک حج را به جای آورد و آن چه را که نمی تواند خودش به جای آورد مانند سعی و رمی و جز آن به نایب واگذارد و یا آن که برایش ارجح آن است که برای همه مناسک حج نایب بگیرد؟

جواب :

ظاهراً صورت اول ارجح است.۲۴

سؤال :

کسی که به اندازه هزینه حجش بدهی دارد، از نظر حضرت عالی مستطیع به شمار نمی رود. حال آیا برایش جایز است که از طرف خود و یا دیگری حج مستحبی به جای آورد؟

جواب :

جایز است. البته اگر آن بدهی حالّ (مهلت آن سررسیده) و طلبکار خواستار آن باشد و هزینه کردن اموالش برای ادای حج مستحبی موجب ناتوان شدنش از ادای آن گردد، این کار برایش جایز نیست و اگر مخالفت کرد، معصیت کرده است، اما حجش صحیح است.۲۵

سؤال :

کسی که در انجام طواف عمره تمتع و حجش و نمازهای دو طواف نایب شده است لازم است در حین ادای آنها مُحرم باشد؟

جواب :

لازم نیست.۲۶

سؤال :

آیا گرفتن اُجرت برای انجام عمره مفرده نیابتی که آن را رجاءً به جای می آورند، جایز است؟

جواب :

مانعی ندارد.۲۷

سؤال :

آیا نایب شدن زن برای مرد در حج تمتع جایی که احتمال می رود به سبب حیض شدن و تبدیل حجش به حج اِفراد نتواند عمره تمتع را به جا آورد، صحیح است؟ و اگر نایب شد و حیض گشت، آیا عمل نیابتی او مُجزی است؟

جواب :

اگر به ناتوانی او در حج تمتع اطمینان حاصل نشود، اقرب آن است که نایب شدنش جایز و عملش مُجزی است، حتی در صورت تبدیل حج.۲۸

سؤال :

آیا انجام حج نیابتی از سوی چند تن جایز است و آیا اگر برخی یا همه آنان مرده باشند، تفاوت می کند؟

جواب :

در حج مستحبی، مطلقاً اشکالی ندارد، اما در حج واجب جز در یک مورد که در مسأله ۱۲۶ مناسک آمده است، جایز نیست.۲۹

سؤال :

آیا نیابت تبرّعی از سوی کسی که از انجام پاره ای مناسک حج ناتوان است، صحیح است؟ مثلاً اگر حاجی روز عید قربان و پیش از انجام اعمالش بازداشت شود، آیا کفایت می کند که یکی از دوستانش به جایش بی آن که او خبر داشته باشد رمی جمره و قربانی کند؟

جواب :

این کار کافی نیست، بلکه نیابت باید به درخواست او بوده باشد.۳۰

سؤال :

آیا زن می تواند برای مرد ویا زن نیابت حج انجام دهد؟

جواب :

می تواند.۳۱

سؤال :

در حج نیابت طواف نساء چه ثمره ای دارد ، در حالی که زن و شوهر مرده اند ؟

جواب :

در حج نیابی اثر طواف نساء نسبت به شخص نایب است .۳۲

حج افراد (تعداد : ۳)

کسی که وظیفه اش حج تمتع است، آن را به جای می آورد و سال بعد با احرام عمره مفرده وارد مکه می شود. سپس می خواهد حج اِفراد به جای آورد. آیا حق این کار را دارد؟ و اگر دارد از کجا مُحرم شود؟ از مکه یا جای دیگر؟

جواب :

اگر پیش از ماه های حج عمره را به جای آورده باشد، می تواند حج اِفراد به جای آورد و اگر در مکه باشد می تواند از همان جا مُحرم شود. اما اگر عمره مفرده را در ماه های حج به جا آورد و سپس بخواهد حج به جای آورد و تا یوم الترویه در مکه بماند، عمره اش عمره تمتع خواهد بود و باید حج تمتع به جای آورد و نمی تواند حج اِفراد به جای آورد. البته اگر پیش از روزهای حج از مکه خارج شود، می تواند برای حج افراد از یکی از میقات ها مُحرم شود.۱

سؤال :

آن که در مکه مکرمه است، اگر بخواهد حج اِفراد به جای آورد، از کجا مُحرم شود؟

جواب :

برایش جایز است که از خود مکه مُحرم شود.۲

سؤال :

آیا لازم است که عمره مفرده را بلافاصله پس از حج اِفراد به جای آورند، یا آن که جایز است ادای آن را به تأخیر اندازند؟

جواب :

وجوب عمره مفرده مانند وجوب حج، فوری است.۳

حج تمتع (تعداد : ۵)

کسی که در حال حج تمتع است اگر از منی به مکه بازگردد، آیا جایز است پیش از طواف حج و نمازش از آن جا خارج شود؟

جواب :

ظاهراً جایز است.۱

سؤال :

شخصی پس از فراغت از اعمال عمره تمتع، دچار حادثه ای می شود که به سبب آن به بیمارستانی بیرون از مکه منتقل می گردد و پزشك عملاً او را از بازگشت به مکه جهت مُحرم شدن برای حج بازمی دارد. در صورتی که توانایی وقوف در عرفات و مشعر را داشته باشد، تکلیفش چیست؟

جواب :

از هرجایی که بتواند، مُحرم شود و راهی عرفات گردد.۲

سؤال :

در مناسک فرموده اید کسی که عمره تمتع را به جای می آورد، جایز نیست به اختیار خود حج را ترک کند، اگرچه اصل حج مستحبی باشد. حال آیا می تواند از حج تمتع به حج اِفراد عدول کند؟

جواب :

عدول جایز نیست.۳

سؤال :

اگر مکلّف عمره تمتع را انجام داد سپس مسأله ای برایش پیش آمد که از انجام حج بر جانش ترسید و یا از این که دچار ضرر مهمی شود هراسان شد، آیا می تواند از حج تمتع اعراض کند؟

جواب :

اگر ترسش عقلایی باشد، واجب نیست حج را کامل کند، در این صورت احتیاط آن است که آن را به عمره مفرده تبدیل نماید و طواف النساء به جای آورد.۴

سؤال :

اگر ولیّ کودك، او را به عمره تمتع وادارد، آیا بر او واجب است که به حج تمتع نیز وادارش کند و اگر واجب نیست، آیا بر او متعیّن است که او را طواف نسا دهد؟

جواب :

اگر آن کودك غیرممیز باشد، هیچ بر او واجب نیست و اگر ممیز باشد انجام طواف النساء و نمازش کفایت می کند.۵

حجاب (تعداد : ۵۴)

آیا بیرون گذاشتن قسمتی از روسری از زیر چادر برای زنان اشکال دارد؟

جواب :

مانعی ندارد ولی موهایش را باید بپوشاند.۱

سؤال :

شغل اینجانب پرستاری است و در بیمارستان کار می کنم آیا معاینه و لمس بدن نامحرم اشکال شرعی دارد؟

جواب :

بدون پوشش مانند دستکش جایز نیست مگر این که نشود کار را انجام داد و بیمار مضطر به معالجه متوقف بر لمس باشد و مردی که این کار را بتواند انجام دهد نباشد.۲

سؤال :

من دختری ۱۷ ساله هستم که مادرم با مردی دارای یک پسر ۱ ساله ازدواج کرده. خواهشمند است حکم حجاب مرا در برابر این پدر و پسر بیان فرمائی؟

جواب :

پدر بر شما محرم است ولی پسر نامحرم است.۳

سؤال :

آیا پوشاندن روی پا برای زن در نماز واجب است ؟

جواب :

واجب نیست ولی از نامحرم باید پوشاند .۴

سؤال :

آیا منظور از حجاب پاکی و عفت زن و جلوگیری از انحراف جامعه و عدم نگاه آمیخته با گناه به زن نیست ؟ در این صورت اگر زنی بتواند با پوشیدن لباسهای ساده ای که ابدا جلب توجه نمی کند عفت را رعایت و از نگاه شهوت آمیز مردان جلوگیری کند آیا لازم است روری سر کند و اگر بله چرا ؟

جواب :

حجاب یعنی مستور کردن تمام بدن و زینتها و مواضع فتنه انگیز زن با پوششی که خود زینت یا موجب تحقیر و استهجان نباشد واجب است و علل احکام از راه شرع معلوم می شود و علتی برای این حکم بیان نشده است .۵

سؤال :

چرا حجاب زن غیر مسلمان در یک کشور اسلامی واجب است ولی کشف حجاب زن مسلمان در یک کشور غیر اسلامی ممنوع می باشد؟

جواب :

بر زن حجاب واجب است مسلمان باشد یا غیر مسلمان، در کشور اسلامی باشد یا غیر اسلامی.۶

سؤال :

آیا مرد اجازه دارد که حجاب را به همسر خود تحمیل کند؟

جواب :

مرد نمی تواند همسر خود را مجبور کند به رعایت کردن حجاب ولی می تواند او را از بیرون رفتن منع کند حتی با حجاب. پس می تواند شرط کند که اگر حجاب کامل پوشید حق دارد خارج شود.۷

سؤال :

من جوانی هستم ۲۴ساله وقصد دارم با دختری ازدواج نمایم که در اروپا زندگی مینماید واز نظر حجاب کمی سهل‌انگار است ، مثلا- با موی برهنه رفت وآمد می کند. حال اگر بخواهم با این قبیل اشخاص ازدواج نمایم ، آیا از نظر احکام خداوند در این دنیا ودر دنیای آخرت مسئولیت وبازخواستی برای من وجود دارد؟

جواب :

قبل از ازدواج مسئولیتی ندارید ولی بعد از آن مسؤول حفظ حجاب او هستید وباید اورا از بیرون رفتن بدون حجاب منع کنید پس باید از هم اکنون محاسبه کنید که آیا می توانید با چنین زنی اینطور برخورد نمایید ووظیفه تان انجام دهید.۸

سؤال :

نقاب برای زن جوان چه حکمی دارد ؟

جواب :

واجب نیست .۹

سؤال :

نحوه پوشش با چادر و یا مانتو چگونه باید باشد؟

جواب :

زن باید لباسی بپوشد که زینت نباشد و گرنه مانند هر زینتی دیگر باید پوشانده شود و همچنین لباس نباید موجب فریفته شدن مردان و جلب توجه آنان شود .۱۰

سؤال :

آیا پوشیدن حجاب برای زن دراسلام فرض است ؟ حتی درکشورهای خارجی ؟ ومقصودم از حجاب روسری است ؟

جواب :

واجب است که زن تمام بدن خود را به استثناء صورت ودستهای تا مچ از چشم نامحرم با حجابهای که خود زینت نباشد مستور کند ۱۱.

سؤال :

پوشاندن پا برای خانمها با جوراب تا چه حدی باید باشد ؟

جواب :

اگر پا و ظاهر آن مرئی نباشد اشکال ندارد و لو اینکه حجم آن را نشان بدهد .۱۲

سؤال :

تا چه حد می توان به فرزندان در مورد نماز و حجاب اجبار کرد ؟

جواب :

نسبت به بالغین باید امر به معروف و نهی از منکر کند و بدون اجازه حاکم شرع بنابر احتیاط واجب زدن و مانند آن جایز نیست ولی می تواند از روشهایی مانند منع بعضی کمکها استفاده نماید .۱۳

سؤال :

آیا پوشیدن پوشیه بر خانمها واجب است؟

جواب :

پوشاندن صورت بر خانمها واجب نیست.۱۴

سؤال :

آیا در جایی که نداشتن حجاب مستوجب به گناه انداختن کسی نمیشود پوشاندن سر برای خانمها واجب هست (مشروط بر اینکه بقیه نقاط بدن کاملاـ پوشیده باشد). مثلا در اروپا که مردم اهمیتی برای حجاب قائل نیستند دیده شدن موی سر یک خانم چه مشکلی می تواند ایجاد کند. کما اینکه در قرآن آمده است خودتان را بپوشانید تا مانع از تحریک مردان نشوید. البته همینطور گفته شده است که با حجاب شما از غیر مسلمان میشوید. یعنی ارزش برای زن مسلمان قائل شده است.

جواب :

حجاب بر بانوان واجب است ولو اینکه بی حجابی وی موجب به گناه افتادن دیگری نشود.۱۵

سؤال :

آیا ابروی اصلاح شده برای زن حکم زینت را دارد؟ تا چه حد باید پوشانده شود؟ آیا ابرو به طور کامل باید پوشانده شود؟

جواب :

پوشاندن ابروی اصلاح شده لازم نیست.۱۶

سؤال :

نپوشانیدن وجه و کفین و کعبین چه حکمی دارد ؟

جواب :

پوشاندن کعبین در خانم ها از نامحرم لازم است.۱۷

سؤال :

حکم نگاه کردن و صحبت کردن با زن مسلمان که حجاب خود را به طور کامل رعایت نمی کند چیست ؟

جواب :

اگر نگاه شهوی ، یا خوف وقوع در حرام باشد جایز نیست .۱۸

سؤال :

آیا دیدن موی زن کافر حرام است؟

جواب :

بدون شهوت اشکال ندارد.۱۹

سؤال :

آیا برای حجاب می توان از مانتو و روسری استفاده کرد؟

جواب :

مانعی ندارد.۲۰

سؤال :

آیا زینت کردن (در حد معمول) دستها تا مچ و یا آرایش ساده صورت محل اشکال است؟(برای غیر همسر در جامعه)؟

جواب :

چهره آرایش کرده لازم است پوشانده شود.۲۱

سؤال :

آیا حجاب اسلامی برای خانواده های مذهبی و روحانی متفاوت از دیگران می باشد ؟

جواب :

شرعا تفاوت نمی کند ولی باید شؤونات خانواده حفظ شود .۲۲

سؤال :

آیا پدر ومادر شوهر اجازه اجباری نمودن چادر را برای عروس بعد یا قبل از ازدواج دارند ؟

جواب :

نمیتوانند اجبار کند ولی شوهر میتواند اجازه ی خارج شدن از منزل را بدون چادر به همسر خود ندهد.۲۳

سؤال :

آیا رعایت حجاب کامل در مقابل پسر ممیزی که هنوز به سن تکلیف نرسیده واجب است یا خیر ؟

جواب :

واجب است .۲۴

سؤال :

آیا رانندگی برای خانم ها جایز است ؟ با چه شرایطی؟

جواب :

رانندگی برای زن با حفظ حجاب اسلامی و سایر شئون جایز است.۲۵

سؤال :

ایا من باید خودم را از پسرهای ۱۳– ۱۴ ساله فامیل بپوشانم؟

جواب :

زن باید موی سر و بدن غیر از صورت و دستهای خود را از مرد نا محرم بپوشاند و احتیاط لازم ان است که بدن و موی خود را از پسری هم که بالغ نشده ولی خوب و بد را میفهمد و احتمال میرود که نگاهش به بدن زن موجب تحریک شهوتش شود بپوشاند ولی زن میتواند صورت و دستهایش را تا مچ از مرد نا محرم نپوشاند مگر در صورتی که بترسد به حرام بیفتد یا به قصد مبتلا کردن مرد به نگاه حرام که پوشانیدن در این صورت واجب است.۲۶

سؤال :

ایا نشستن یک دختر در کنار یک پسر در یک کلاس دانشگاه چه حکمی دارد؟

جواب :

با رعایت حدود شرعی اشکال ندارد.۲۷

سؤال :

آیا یک زن مسلمان دارو ساز میتواند در داروخانه کار کند ؟

جواب :

با رعایت حجاب و حدود شرعی اشکال ندارد.۲۸

سؤال :

زن از چه سن می تواند حجاب نداشته باشد ؟

جواب :

قبل از سن بلوغ که نه سال قمری کامل .۲۹

سؤال :

آیا می توانیم عکس خودمان را(بدون حجاب) به دوستان بدیم ؟

جواب :

جایز نیست .۳۰

سؤال :

۱- آیا عکس انداختن بدون روسری و حجاب کامل حرام است یا نه ؟

۲-و برای ظاهر کننده نگاتیو چه حکمی دارد ؟

جواب :

۱-فی نفسه مانعی ندارد . ۲-اگر صاحب عکس را نشناسد و نگاه با شهوت نداشته باشد اشکال ندارد .۳۱

سؤال :

اگر چادر نماز از پشت آن سایه بدن پیدا باشد اشـکال دارد یا نه؟ میزان ضخامت چادرهای معمولی به گونه ای است که کمی سایه می اندازد؟

جواب :

اشکال دارد.۳۲

سؤال :

ایا زن میتواند موهای مصنوعی خود را (چه پوستیک و چه چسبیده) به نا محرم نشان دهد؟

جواب :

اگرزینت باشد باید پوشانده شود.۳۳

سؤال :

در صورتی که زن در محیطی امن و مطمئن بخواهد نماز بخواند که هیچ نا محرمی وجود ندارد ایا برای نماز نیاز به حجاب دارد؟

جواب :

پوشش در هنگام نماز— ولو نامحرمی نباشد- لازم است.۳۴

سؤال :

گردی صورت تا چه حد جایز است ؟ اگر ابروها برداشته شده باشد حکم چیست ؟ایا با مقنعه مشکی که زیر چانه را بپوشاند و کنار صورت وتـا بالای ابروان بیایـد و مانتو کاملا گشاد مشـکی بلنـد وشـلوار، حجاب رعایت شـده یا نه ؟ اگر مقنعه یا مانتو رنگی باشـد اشکال دارد؟

جواب :

حجاب کافی ان است که موها و بدن را بپوشانده و خود زینت شمرده نشود و برجستگیهای زن را نمایان نسازد و صورت و دستها تا مـچ لـازم نیست پوشانـده شود و چـانه و مقـداری از زیر چـانه که معمولاـ مقنعه ان را نمیپوشانـد لـازم نیست پوشانـده شود و چهره پیرایش کرده از قبیل ابرو برداشتن لازم نیست پوشانده شود ولی باید که با ارایش زینت نشده باشد .۳۵

سؤال :

ایا یک زن مسلمان دارو ساز میتواند در داروخانه کار کند ؟

جواب :

با رعایت حجاب و حدود شرعی اشکال ندارد.۳۶

سؤال :

نپوشانیدن وجه وکفین وکعبین چه حکمی دارد ؟

جواب :

پوشاندن کعبین در خانم ها از نامحرم لازم است .۳۷

سؤال :

اگر زنی چادر نمی پوشیده وقبل از عقد هم شرط کرده که نمی تواند چادر سر کند ، در صورتی که از حد شرعی حجاب تخطی نمی کند آیا مرد مأذون است اورا به چادر مجبور نماید ؟

جواب :

چنین حقی برای اونیست .۳۸

سؤال :

اگر زن به رعایت حجاب مصمم است ولی در اثر بی احتیاطی وحواس پرتی گاهی اوقات موی از پوشش بیرون می زند ، آیا شوهر وظیفه تذکر دارد ؟ اگر آری آیا حق دارد در صورت تکرار همراه تذکر دادن با عصبانیت برخورد کند ؟

جواب :

می تواند تذکر بدهد وموردی برای عصبانیت نیست .۳۹

سؤال :

حکم نگاه کردن وصحبت کردن با زن مسلمان که حجاب خود را به طور کامل رعایت نمی کند چیست ؟

جواب :

اگر نگاه شهوی ، یا خوف وقوع در حرام باشد جایز نیست .۴۰

سؤال :

درس دادن یا سخنرانی کردن یک مرد در مقابل زنهائی که حجاب اسلامی دارند چه حکمی دارد ؟

جواب :

مانعی ندارد .۴۱

سؤال :

آیا والدین حق دارند که حجاب را به فرزندان بالغ تحمیل نمایند؟

جواب :

حق دارند ولی نه با کتک ومانند آن.۴۲

سؤال :

به نظر شما درکشور ما به دبستان ودانشگاهها به خانمهای با حجاب اجازه نمیدهند که بروند میشود که از روی روسری موی مصنوعی پوشید؟

جواب :

استفاده از روسری برای حجاب کا فی است .۴۳

سؤال :

آیا گرفتن صورت برای حفظ حجاب واجب است ؟

جواب :

پوشاندن صورت لازم نیست .۴۴.

سؤال :

آیا عکس گرفتن بی حجاب و بدون روسری در مجلس دوستانه اشکال دارد و اگر دوستان قول بدهند که عکس فرد را به نامحرم نشان ندهند اما بعداً نشان دهند گناه آن به عهده کیست با توجه به این که شخص به گفته دوستان خود اعتماد کند تکلیف این شخص چیست ؟

جواب :

گرفتن عکس در چنین مواردی فی حد نفسه اشکال ندارد . مسؤولیت به عهده کسی است که عکس را نشان داده است .۴۵.

سؤال :

عده ای از زنان با حجاب مسلمان، عادت کرده اند که چانه و قسمتی از زیر چانه را باز می گذارند امّا گردن را می پوشانند. آیا چنین کاری جایز است؟ و چه اندازه ای از صورت را می توان باز گذاشت و آیا گوشها را هم می توان بیرون گذاشت؟

جواب :

صورت شامل دو گوش نمی شود، پس پوشاندن آنها واجب است امّا چانه و مقدار اندکی از زیر چانه، در حکم صورت می باشد.۴۶.

سؤال :

اگر پوشیه و نقاب زدن بر چهره در یک شهری مایه شگفتی و پرس و جو شود و لباس شهرت تلقی گردد واجب است آن را کنار گذاشت؟

جواب :

واجب نمی شود مگر زمانی که پوشیه زدن بر صورت توجّه بیشتری را جلب کند و یا مردم شهر آن را زشت و غیر عادی بشمارند و لباس شهرت به حساب آید که کنار گذاشتن آن واجب است.۴۷.

سؤال :

آیا زن با حجاب تنها می تواند از مرد نامحرم رانندگی یاد بگیرد در صورتی که هنگام آموزش، بیم وقوع در حرام هم نباشد؟

جواب :

با وجود ایمنی از فساد، جایز است.۴۸.

سؤال :

برخی آرایشگاههای زنانه به کارگر زن، احتیاج دارند آیا یک زن مسلمان می تواند در چنین آرایشگاهی مشغول کار شود و زنان بی حجاب را اعم از مسلمان و غیر مسلمان که در برابر مردان نامحرم، آرایش کرده ظاهر می شوند، آرایش کند؟

جواب :

اگر آرایش کردن آنان، نوعی ترویج فساد و اشاعه گناه، محسوب گردد او چنان حقی را ندارد امّا تحقّق این عنوان، بعید به نظر می رسد.۴۹.

سؤال :

زنی که روی خود را نمی گیرد می تواند موهای صورت و ابروان را بردارد و پودر طبیعی و سبک بر صورت بزنند؟

جواب :

برداشتن موی صورت، و باریک کردن ابروان، مانع از بازگذاشتن رو نمی شود به شرط آنکه از وقوع در حرام، ایمن باشد و بازگذاشتن صورت به انگیزه نگاه نامحرمان، نباشد امّا پس از به کار بردن پودر و وسایل آرایشی، پوشاندن صورت واجب است.۵۰

سؤال :

آیا یک زن جوان می تواند جوراب به رنگ پا که ساق پا را زیباتر نشان می دهد به عنوان حجاب بپوشد؟

جواب :

پوشیدن چنان جورابی اشکالی ندارد امّا اگر آن، زینت به حساب آید باید آن را از دید نامحرمان بپوشاند.۵۱

سؤال :

آیا پوشیدن جورابی که ساتر است امّا پا را مجسّم می کند، جایز است؟

جواب :

پوشیدن چنان جورابی فی حد ذاته جایز است.۵۲

سؤال :

بر سر گذاشتن کلاه گیس به نیت خوشگل تر شدن ومورد توجه بانوان قرار گرفتن در مجالس ویژه خانمها جهت پیدا شدن خواستگار، جایز است؟ و آیا چنان کاری عیب پوشی به حساب می آید؟

جواب :

اگر تنها به نیت آرایش باشد و نه فریبکاری و عیب پوشی از چشم خواستگاران، چنان کاری اشکال ندارد.۵۳

سؤال :

آیا زن مؤمنه می تواند از روی باز و مستقیم و با خنده با نامحرم حرف بزند؟

جواب :

چنانچه مهیج نباشد اشکال ندارد.۵۴

حدود و تعزیرات (تعداد : ۳)

آیا بیماری های روانی که موجب نقص یا زوال عقل یا اراده گردد از نظر رافع بودن حدود و تعزیرات در حکم جنون است؟

جواب :

اگر عرفا جنون نباشد حکم آن را ندارد و اگر به حدی باشد که واقعا اراده و اختیار از فرد زایل شود حد و تعزیر ساقط می شود.۱

سؤال :

آیا رجم مجازات جایگزین ندارد ؟

جواب :

ندارد .۲

سؤال :

اگر به شخصی ولد الزنا گفته شود با درخواست پدر وی حد قدف جاری می شود یا مادر وی یا هر دو ؟

جواب :

اگر لفظ مزبور دشنام بوده نه نسبت ناروا حق قذف برای کسی ثابت نیست .۳

حرمین شریفین (تعداد : ۱۲)

در نمازهـایی که در مکه مکرمه و مـدینه منوره برپا می شود رسم است که امام جماعت پس از رکعت دوم در نماز صـبح و پس از رکعت سوم در نماز مغرب قنوت می خوانـد و بعـد از هر فقره از دعایی که در قنوتش می خواند مأمومین آمین می گویند. آیا برای مؤمنانی که در این نماز جماعت ها شرکت می کنند جایز است همراه دیگر مأمومین آمین بگویند؟

جواب :

آمین گفتن مبطل نماز ـ به شـرحی که در رساله آمـده است ـ آن است که پس از قرائت سوره حمـد باشد، اما در جاهای دیگر نماز اگر بـدان قصد دعا داشـته باشـند اشـکالی ندارد. البته، اگر مأموم به تبعیت از دیگری آمین گفت و به معنای آن جاهل بود، از آمین های باطل کننده نمازش خواهد بود.۱

سؤال :

در نمازهـای جمـاعتی که در مسـجدالحرام و مسـجد نبوی برگزار می شود، برخی از مردم به طبقه بالاـ می رونـد و از آن جا به امام جماعت اقتـدا می کننـد، با این که به دلیل بلنـدی دیوارها نه امام را می بیننـد و نه چیزی از صف های جماعت را. آیا برای شـخص امامی جایز است که به این گروه در طبقه دوم بپیوندند؟

جواب :

جایز است، لیکن در نمازش آن چه را در باب نماز پشت سر غیرامامی مراعاتش لازم است، رعایت کند.۲

سؤال :

آیا سجده بر سـنگ های کف مسجدالحرام جایز است نظر به این که به دلیل برگرداندن حرارت و اثر نگرفتن از خورشید، با سنگ های دیگر متفاوت است و می گویند که سنگ مصنوعی است و طبیعی نیست؟

جواب :

مصنوعی بودن این سنگ ـ در صورتی که مواد تشکیل دهنده اش از آنجه که سجده بر آن صحیح است باشد و یا آن مواد دیگر در آن مسـتهلک شده باشد ـ مانع از سـجده بر آن نیست. این در مورد حالت غیر تقیه است ولی در حالت تقیه سـجده بر آن جایز است اگرچه از چیزی ساخته شده باشد که سجده بر آن جایز نیست.۳

سؤال :

آیا سجده بر فرش های مسجد نبوی جایز است، یا نه؟

جواب :

اگر تقیه اقتضای آن را داشـته باشد، جایز است و واجب نیست برای رهایی از سـجده بر فرش، به جای دیگری بروند، همچنین تأخیر انداختن نماز تا زوال به سبب تقیه واجب نیست.۴

سؤال :

آیا احتیاط حضـرت عالی در مورد صـحیح نبودن نماز زن و مردی که در حال نماز محاذی یکدیگر بوده باشـند یا زن جلوتر از مرد باشد، در مسجدالحرام نیز جاری است؟

جواب :

در مکه مکرمه به هنگام ازدحام جاری نیست و بنابر اظهر در آن جا تقدم و تأخر جایز است.۵

سؤال :

اگر مردی به نماز ایستاد و بعد زنی آمد و محاذی او و یا جلوتر از او به نماز مشغول شد، آیا با این کار تنها نماز زن باطل می شود، یا نماز مردم هم باطل می گردد؟ اگر حکم عکس این مسأله چیست؟

جواب :

بنابر احتیاط هر دو نماز با هم باطل می شوند. زیرا به نظر ما مانعیت محاذات یا جلوتر ایستادن زن، اختصاص به آن که نماز را بعداً شروع کرده است ندارد و هر دو را شامل می شود.۶

سؤال :

آیا نماز جماعت با دایره زن پیرامون کعبه مشرفه صحیح است؟

جواب :

نماز کسی که در موقفش بر امام مقدم شده باشد، اشکال پیدا می کند، لیکن برای مؤمنان شرکت در این نمازهای جماعت دایره ای که امروزه در مسجدالحرام برپا می شود، با رعایت شروط معتبر در مورد نماز پشت سر شخص غیرامامی جایز است.۷

سؤال :

این که می گویند نماز در حجر اسماعیل جایز نیست، صحیح است؟

جواب :

این گفته اساسی ندارد.۸

سؤال :

اخباری که در فضیلت نماز در مسجدالحرام و مسجد نبوی رسیده است، آیا شامل گسترش ها و افزایش های جدید این دو مسجد نیز می شود؟ همچنین سایر احکام مترتب بر آن ها را دربر می گیرد؟

جواب :

آری، اگر این افزایش ها، گسترش ها مسجد ـ نه اضافه یا پیوست آن ها ـ به شمار آید.۹

سؤال :

حکم کسی که قبلاً بر اثر جهل به حکم با آن وضو گرفته است، چیست؟

جواب :

بنابر اظهر وضویش صحیح است.۱۰

سؤال :

آیا وضو گرفتن با آبی که به وسیله آب سردکن در مکه و مدینه برای نوشیدن اختصاص داده شده است، جایز است؟

جواب :

اگر مختص نوشیدن باشد، وضو گرفتن با آن جایز نیست.۱۱

سؤال :

هرگاه قسمتی از مسجدالحرام نجس شود، مسؤولین عین نجاست را برطرف می کنند و سپس با پارچه های آغشته به آب و مواد پاک کننده، محل آن را پاک می کنند و معلوم است که این کار برای طاهر کردن محل کفایت نمی کند. سپس رطوبت باقی مانده بر اثر رفت و آمد مردم و پا گذاشتن بر آن به جاهای دیگر مسجد سرایت می کند و در نتیجه علم عادی به نجس شدن بیشتر جاهای مسجد حاصل می شود، آیا در این حال سجده بر کف مسجدالحرام در حال اختیار جایز است، یا فقط در حال تقیه جایز است؟ همچنین حکم طواف کننده اگر به بدنش در مطاف رطوبتی مسری اصابت کرد، آیا طوافش صحیح است، یا آن که لازم

است آن را اعاده کند؟

جواب :

حصول علم به نجس شدن بیشتر قسمت های مسجد ـ که در سؤال آمده است ـ نادر است و سزاوار نیست که به ظن به نجاست ـ چه برسد به احتمال آن ـ اعتناد شود.۱۲

حضانت (تعداد : ۳)

مساله حضانت فرزندان را با مراعات مسائل روز بیان بفرمائید ؟

جواب :

حق حضانت تا دو سالگی کودک چه پسر باشد چه دختر متعلق به پدر و مادر به تساوی است و باید در صورت جدائی به نحوی توافق کنند و احتیاط مستحب این است که پدر کودک را قبل از هفت سالگی ازمادر جدا نکند هر چند پسر باشد .۱

سؤال :

بچه ای که نه پدر و نه جد پدری ندارد حق حضانت او با طائفه مادر مثل دائی و جد مادری است یا حق عمو می باشد ؟

جواب :

هیچکدام حق ولایت ندارند و باید به حاکم شرع مراجعه شود و اگر دست رسمی نبود عدول مؤمنین می توانند در حدود مصلحت یتیم دخالت کنند .۲

سؤال :

حق حضانت طفل سالم برای مادر مبتلا به ایدز و دادن شیر آغوز و یا جز آن چیست؟

جواب :

حق حضانت و سرپرستی مادر نسبت به فرزندش، ساقط نمی شود لیکن لازم است، مراقبت به عمل آید تا از سرایت بیماری پیشگیری شود واگر احتمال سرایت ویروس، احتمالی معقول باشد و شیر خوردن مستقیم از پستان مادر برای طفل خطرناک باشد، اجتناب لازم است.۳

حقوق همسر (تعداد : ۱۱)

زنی که خودش مال دارد آیا برای خرج کردن آن مال باید از شوهرش اجازه بگیرد؟

جواب :

لازم نیست.۱

سؤال :

آیا مرد می تواند بدون داشتن دلیل مانع از اشتغال همسر خویش گردد؟

جواب :

اگر قبل از ازدواج زن طبق قرارداد شرعی استخدام شده ویا در هنگام ازدواج شرط کرده دراین جهت آزاد باشد شوهر نمی تواند اورا منع نماید ، در غیر اینصورت می تواند.۲

سؤال :

در یک زندگی مشترک چه چیزهایی مهم است ؟

جواب :

رعایت حقوق شرعی یکدیگر و گذشت از اشتباهات طرف و سعی در این که کانون خانواده پر از محبت و گذشت باشد .۳

سؤال :

آیا زن میتواند برای کسب علم بدون اجازه شوهر از خانه خارج شود ؟

جواب :

برای کسب علم اجازه شوهر لازم نیست ولی بیرون رفتن از خانه رضایت او لازم است و در منزل هم میشود تحصیل علم کرد.۴

سؤال :

آیا زن می تواند بدون اجازه شوهر به خانه والدین برای دیدار برود ؟

جواب :

جائز نیست مگر در حد صله رحم واجب .۵

سؤال :

اطاعت امر شوهر تا چه اندازه ای است ؟حد آن ذکر شود ؟

جواب :

اطاعت شوهر فقط در استمتاعات و در بیرون رفتن از خانه واجب است .۶

سؤال :

اطاعت زن از شوهر در چه مواردی واجب است؟

جواب :

تمکین خود برای شوهر واجب است وخارج شدن زن از منزل با اجازه شوهر باشد.۷

سؤال :

آیا زن می تواند در قبال کار در منزل پول دریافت کند؟

جواب :

می تواند.۸

سؤال :

خواهشمند است توضیح دهید که آیا اجازه شوهر برای کار کردن زن لازم است یا خیر ؟

جواب :

اگر قبل از ازدواج قرار داد کارمندی بسته باشد یا با شوهر شرط کرده باشد که کار کردن مجاز باشد شوهر نمی تواند مانع شود در غیر اینصورت برای بیرون رفتن از خانه نیاز به اجازه شوهر دارد واما اگر کار در خانه انجام دهد وبا حقوق شوهر منافات نداشته باشد نمی تواند مانع شود .۹

سؤال :

اگر زن به رعایت حجاب مصمم است ولی در اثر بی احتیاطی وحواس پرتی گاهی اوقات موی از پوشش بیرون می زند ، آیا شوهر وظیفه تذکر دارد ؟ اگر آری آیا حق دارد در صورت تکرار همراه تذکر دادن با عصبانیت برخورد کند ؟

جواب :

می تواتند تذکر بدهد وموردی برای عصبانیت نیست .۱۰

سؤال :

هر زنی برعهده شوهرش حقوقی دارد که باید آنها را ادا کند پس اگر شوهری از انجام آنها سر باز زد آیا زن می تواند مانع همبستر شدن وی شود؟

جواب :

زن چنان حقی را ندارد اما اگر پند و هشدار برای مرد مفید واقع نشود زن به حکم حاکم شرع رجوع می کند و از او تعیین و تکلیف می خواهد.۱۱

حلق و تقصیر (حج) (تعداد : ۱۷)

کسی که عذری دارد و به سبب آن می تواند طواف و سعی را بر دو وقوف مقدم دارد، اگر بر اثر جهل به حکم پس از سعی تقصیر کرد، چه حکمی دارد؟

جواب :

بر او چیزی نیست و تقصیرش بی اثر است.۱

سؤال :

اگر شخصی بر اثر جهل یا فراموشی دو بار تقصیر کند : یک بار پس از نماز طواف و دیگری پس از سعی، چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر این مسأله در عمره تمتع باشد و او پس از نماز طواف بر اثر فراموش کردن سعیْ تقصیر کرده باشد، بنابر احتیاط بر او لازم است که یک گاو کفاره دهد و در غیر آن چیزی بر او نیست.۲

سؤال :

اگر شخصی ریش یا سبیل خود را تراشید با این اعتقاد که این کار برای تقصیر کافی است و از آن جا برای حج تمتع مُحرم شد، چه حکمی دارد؟

جواب :

ظاهراً حجش به حج اِفراد تغییر می یابد و باید پس از آن اگر توانست عمره مفرده به جای آورد و احتیاط اولی آن است که در سال بعد نیز حج خود را اعاده کند.۳

سؤال :

آیا برای شخص متمتع جایز است که پس از بیرون آمدن از احرام عمره تمتع و پیش از مُحرم شدن برای حج، سرش را بتراشد؟

جواب :

جایز است، گرچه احوط ترک آن پس از گذشتن سی روز از عید فطر است و اگر چنین کند، بنابر احتیاط اولی باید گوسفندی کفاره دهد.۴

سؤال :

آیا برای تقصیرکننده جایز است که خارج از مکه تقصیر کند، یا آن که ناگزیر از تقصیر در آن است؟

جواب :

تقصیر خارج از مکه نیز جایز است، گرچه اولی رعایت احتیاط در این باب است.۵

سؤال :

آیا بر کسی که اولین بار حج می کند متعیّن است که حلق کند (سرش را بتراشد) یا آن که میان حلق و تقصیر (کوتاه کردن موی سر) مخیّر است؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب، باید حلق کند.۶

سؤال :

اگر کودکی حج کند، از عنوان «صروره» (کسی که اولین بار حج می کند) خارج می شود، همچنین کسی که به نیابت از دیگری حج می کند؟

جواب :

ظاهراً از این عنوان خارج می شوند، زیرا صروره کسی است که اولین بار است که حج می کند و پیشتر حج نکرده است.۷

سؤال :

اگر حاجی شب یازدهم ذی حجه حلق یا تقصیر کند، مُجزی از او است؟

جواب :

بعید نیست که مُجزی باشد.۸

سؤال :

اگر حاجی در کشتارگاه جدید واقع شده در خارج از حدود منی پس از ذبح با علم به این که تقصیر باید در منی باشد و یا بر اثر جهل به مسأله، تقصیر کرد، حکمش چیست؟

جواب :

بعید نیست که تقصیرش مُجزی باشد اگرچه متعمّد باشد، لیکن در صورت امکان باید موی چیده شده را به منی منتقل کند.۹

سؤال :

اگر حاجی خودش آرایشگر باشد، آیا برایش جایز است پیش از آن که خودش حلق یا تقصیر کند، سر دیگری را بتراشد؟ و اگر چنین کرد، آیا باید کفاره بدهد؟

جواب :

جایز نیست چنین کند، ولی اگر چنین کرد، کفاره ندارد.۱۰

سؤال :

آیا می توان برای حلق به جای تیغ از ماشین نرم (درجه صفر) استفاده کرد؟

جواب :

جایز است، لیکن احتیاط مستحب انتخاب حلق به وسیله تیغ است.۱۱

سؤال :

در رساله مناسک فرموده اید : «احتیاط در تأخیر انداختن حلق و تقصیر تا به دست آوردن قربانی در منی است.» حال آیا برای تحقق به دست آوردن، کافی است که وکیل گروهی به تعداد موکلین خود قربانی بخرد، بی آن که معین سازد که این قربانی برای فلان شخص است، تا حلق یا نقصیر برای موکلین او جایز باشد؟

جواب :

این کار کافی نیست، بلکه باید قربانی برای یکایک افراد معین شده باشد. گرچه تنها تعیین آن نزد وکیل حاصل شده باشد.۱۲

سؤال :

اگر شخص صروره (که اولین بار حج می کند) سرش زخمی باشد و نتواند حلق کند، آیا تقصیر از او مُجزی است؟

جواب :

اگر بتواند با ماشین نرم (درجه صفر) سرش را بتراشد، بنابر احتیاط تقصیر از او مُجزی نیست، حتی مُجزی بودن تقصیر در صورتی که حلق حرجی باشد نیز خالی از اشکال نیست، گرچه اقرب مُجزی بودن است.۱۳

سؤال :

اگر حاجی به عمد ذبح را به تأخیر اندازد، آیا برایش جایز است که پیش از آن حلق کند؟

جواب :

اگر پس از به دست آوردن قربانی در منی باشد، حلق کردن برایش جایز است اما پیش از آن بنابر احتیاط جایز نیست.۱۴

سؤال :

اگر حاجی بر اثر جهل یا فراموشی خارج از منی حلق کرد و تنها پس از بازگشت به وطنش حکم مسأله را دانست یا به یاد آورد، تکلیفش چیست؟

جواب :

اگر برایش ممکن باشد که موی چیده اش را به منی بفرستد، لازم است که چنین کند وگرنه بر او چیزی نیست.۱۵

سؤال :

کسیکه در سرش مو کاشته و سفر اول حج تمتع اوست سر تراشیدن برای او واجب است ؟

جواب :

سر تراشیدن در سفر اول حج مبنی بر احتیاط است ومی تواند رجوع به غیر کند با رعایت الأ علم فا لأ علم ولی کسی که مو کاشته اگر موها رشد نکند غسل اوباطل است و همچنین مسح او در وضو اگر نتواند بر قسمتی از پوست پا ك موهای طبیعی جلوی سر مسح کند.۱۶

سؤال :

اگر سر حاجی به هنگام تراشیدن آن ، زخمی شود و خون آید ،او چه باید بکند؟

جواب :

هر گاه او در این زخمی کردن و خون در آوردن متعمّد نبوده است چیزی بر او نیست .۱۷

خ

خمس (تعداد : ۸۷)

من در دبی تجارت میکنم من خمس از درامد خالص و بعضی از اقلام در انبار به فروش نمیرسد و سال بعد با کالاهای جدید قاطی میشود وسال دوباره به اخر میرسد و دوباره خمس باید پرداخت کنم؟ لطفا توضیح دهید؟

جواب :

در اخر سال خمسی موجودی را حساب کنید و خمس انرا بدهید و در سال بعد همین کار را انجام دهید و فقط مقدار خمس سال گذشته را کم کنید .۱

سؤال :

۱- پولی را که انسان بابت خرید خانه جمع آوری می کند خمس دارد؟

۲- پولی را که فرد در قرارداد به رهن واجاره بعنوان قرض الحسنه به موجر می پرداخت خمس دارد؟

۳- پولی را که فرد به فرد دیگر قرض می دهد خمس دارد؟

جواب :

هر سه مورد خمس دارد.۲

سؤال :

آیا استفاده از کتب وجزواتی که سال گذشته به آنها نیاز داشته ام واکنون یک سال از آخرین مورد استفادهٔ آنها گذشته است جایز است یا باید خمس آنها را بدهم؟

جواب :

خمس ندارد.۳

سؤال :

مهریه من شامل سکه طلاـ می باشد. من چند عدد از آنها را دریافت نموده ام، اگر یک سال خمسی از آن بگذرد در حالی که مهریه می باشد آیا به آن خمس تعلق می گیرد یا نه؟

جواب :

مهری را که زن می گیرد، و مالی را که مرد عوض طلاق خلع می گیرد، و همچنین دیه ای که دریافت می شود، خمس ندارد. و همچنین است ارثی که بر اساس قواعد معتبر در باب ارث به انسان می رسد.۴

سؤال :

۱- آیا می شود از خمس امسال مال پارسال را داد؟ ۲- پیش پول خانه که مستأجرها بعد از مدتی آن را از صاحبخانه می گیرند و قصد خرید خانه دارند تا چه موقع می تواند بدون دادن خمس آن را نگهدارند تا به مقصد برسند؟ ۳- سید فقیری که فوت کرده و یک فرزند و نوادگانش به فکر دادن دین و نمازش نیستند آیا می توان از سهم امام (ع) آن را ادا کرد؟ جواب :

۱- مانعی ندارد و اگر مالی که می خواهید خمس آن را بدهید موجود است باید ربع آن را به عنوان خمس بدهید. ۲- سر سال باید خمس آنرا بدهند و در صورت زحمت دستگردان کنند. ۳- اگر مورد استفاده بوده یا هست خمس ندارد. ۵

سؤال :

مقداری دیسک های مذهبی برای فروش تهیه کرده ام. چند روزی است که به سال خمسی رسیده ام با توجه به اینکه هیچ یک از این دیسک ها را نتوانسته ام بفروشم و سودی بدست نیاورده ام آیا باید خمس این دیسک ها را پرداخت کنم؟

جواب :

باید خمس آنها را پرداخت کنید.۶

سؤال :

آیا هزینه ثبت نام حج تمتع که سال از آن گذشته باشد خمس دارد ؟

جواب :

اگر حج بر او مستقر نبوده خمس دارد .۷

سؤال :

من سال گذشته مقداری طلا خریدم و آن را برای پوشیدن در اختیار مادرم گذاشتم و قرار شد در هنگام نیاز آنها را به من پس بدهد . با توجه به اینکه بنده هنوز تحت تکفل پدرم می باشم و این اموال هدیه بوده اند آیا بر آنها خمس تعلق می گیرد ؟

جواب :

خمس دارد .۸

سؤال :

به جهاز دختر خمس تعلق می گیرد ؟

جواب :

اگر به مقدار متعارف باشد تخمیس آن لازم نیست .۹

سؤال :

زنی هستم با سه فرزند از همسرم طلاق گرفتم برای امرار معاش فرزندانم خانه ام را فروختم و با آن یک ماشین تهیه کردم و خانه اجاره نمودم آیا به این مال خمس تعلق میگیرد؟ جواب :

خمس ندارد.۱۰

سؤال :

آیا خرید ماشین و موبایل میتواند جزو مخارج سالیانه به حساب بیاید یا نه ؟

جواب :

در صورت نیاز جزء هزینه ها ی سال به حساب می آید در صورتی که قبل از گذشت سال خریداری شود.۱۱

سؤال :

اگر وسیله ای هم برای کار و هم برای استفاده شخصی تهیه نماید مانند موبایل یا ماشین آیا به آن خمس تعلق می گیرد اگر وسیله را جهت شغل خود تهیه نمود لیکن استفاده شخصی نیز از آن نمود حکم خمس چیست؟

جواب :

در فرض اول خمس واجب نیست و در فرض دوم واجب است . ۱۲

سؤال :

آیا خمس را می توان به غیر مرجع تقلید داد؟

جواب :

بااجازه از ایشان اشکال ندارد.۱۳

سؤال :

۱ـ آیا خمس در هنگام حج فقط بر لباس احرام واجب است یا اگر لباس یا وسیله ای که در حج استفاده شود شامل خمس می شود؟ ۲ـ مادر بنده مقداری از خمس را به یک سید داده است . اما اگر ما مطمئن نباشیم که آیا سید مستحق است یا خیر (درامد سید از راه خیاطی باشد) می توانیم به کار مادر اطمینان کرد یا ما جدا گانه خمس بدهیم ؟

جواب :

۱ـ اگر بر لباس احرام سال گذشته باشد و از آن استفاده نکرده است باید خمس آنرا بدهد و همچنین سایر وسایل دیگر.

۲ـ برشما لازم نیست که خمس آنرا بپردازید.۱۴

سؤال :

من دوسال پیش مقداری طلا خریدم وبرای استفاده آنها را درا ختیار مادرم گذاشتم آیا باید خمس آنها را پرداخت کنم؟

جواب :

برشما نیست.۱۵

سؤال :

افرادی که مستطیع حج شده اند فقط آن مقدار پولیکه آنها را تا مکه میرساند پرداخت نموده اند . آیا به پول و مخارجی که در حین انجام کل اعمال حج مثلا برای خرید گوسفند قربانی و غیرهم که به مصرف خواهد رسید خمس تعلق میگیرد یا نه؟

جواب :

اگر پول در عرض سال باشد خمس ندارد و اگر سال خمسی بر آن گذشته باید خمس آنرا بدهند چه برای مصرف حج باشد چه مصارف دیگر.۱۶

سؤال :

من حدود یک سال پیش تعدادی کتاب خریدم ولی از آنها استفاده نکردم آیا باید خمس آنها را بپردازم؟

جواب :

خمس قیمت فعلی آنها لازم است بپردازید.۱۷

سؤال :

یک سی دی برنامه خارجی از طرف دوستم برای من آورده شد بعد از نصب فهمیدم که این سی دی از مالی بوده که خمس آن را نداده اند آیا استفاده از این سی دی درست است؟

جواب :

استفاده از آن جایز است .۱۸

سؤال :

آیا هدیه و کادوهایی را برای عروس می خرند و از یکسال رد شود خمس به آن تعلق می گیرد ؟

جواب :

اگر در سال اول ار آن استفاده نشود خمس دارد.۱۹

سؤال :

آیا مواد غذایی که خانواده عروس در جهاز میگذارند و از یکسال بگذرد به آن خمس تعلق میگیرد ؟

جواب :

خمس دارد.۲۰

سؤال :

به مبلغی که به عنوان رهن که در اجاره مغازه و یا منزل سپرده می شود خمس تعلق می گیرد؟

جواب :

هر گاه آن مبلغ را پس بگیرد، خمس دارد .۲۱

سؤال :

آیا ماهیانه کارمندان دولت که از حقوق آنها کسر می شود کفایت از خمس و زکات می کند ؟

جواب :

کفایت نمی کند .۲۲

سؤال :

آیـا وامهـایی که مثلا برای خانه پرداخت می شود و در آن فاصـله زمانی بین اولین قسط و دریافت وام ۴ سال باشد خمس تعلق می گیرد ؟

جواب :

آن مقـدار از وام را که پرداخت کرده ودر سر سال خمسـی باید خمس آنرا بدهد و در صورتی که وام را در زندگی صـرف کرده خمس آن لازم نیست .۲۳

سؤال :

آیا به اجناس که برای زندگی روزمره خریداری میشوند و سالیان سال قابل استفاده اند خمس تعلق می گیرد ؟

جواب :

آن مقداری که تا آخر سال مصرف نشده است باید تخمیس شود .۲۴

سؤال :

اینجانب چند سال است بدهی هایم از داراییهایم بیشتر است آیا پرداخت خمس و زکات به من تعلق میگیرد ؟

جواب :

اگر بـدهی برای موونه همان یا موونه های دائمی ماننـد خانه باشد خمس واجب نیست ولی بدهی که در مقابل ان جنس دارید مانع ثبوت خمس نمیشود.۲۵

سؤال :

آیا به زمینی که شخص خریداری می کند تا قیمت ان بالا رفته و آنرا بفروشد و در آمد کسب کند خمس تعلق میگیرد؟

جواب :

خمس تعلق میگیرد.۲۶

سؤال :

آیا خمس فرزندان خود را که هنوز مکلّف نیستند از اموال آنها پرداخت کنند ؟

جواب :

بر پدر واجب است که خمس متعلق به اموال فرزند نابالغ را بپردازد و می تواند از مال خود آنها بدهد .۲۷

سؤال :

پولی که برای ازدواج و خرید مسکن مورد نیاز کنار گذاشته میشود ایا خمس دارد؟

جواب :

بله خمس دارد.۲۸

سؤال :

اگر بدانیم که شخصی خمس و زکات خود را نمیدهد استفاده از اموال چذین شخصی چه حکمی دارد ؟

جواب :

جایز است .۲۹

سؤال :

زوجی از جهیزیه استفاده نکرد و مبلغی بدهکار هستند آیا خمس جهیزیه را باید بدهند ؟

جواب :

اگر وسائل مورد استفاده قرار نگرفته، از وسائلی باشد که عادتا باید در خانه باشد مثل اشیائی که برای پذیرایی از مهمان لازم است خمس ندارد .۳۰

سؤال :

من دانشجو هستم و خرج من را پدرم میدهد به تازگی درآمدی پیدا کرده ام از طرفی پدرم به شدت زیر قرض است و خرج ما را به سختی میدهد با این وجود آیا به این در آمد من خمس تعلق می گیرد ؟

جواب :

اگر مبلغی از آن اضافه بر مخارج سالانه بود باید خمس آنرا بدهید در ضمن کمک به پدر جزو مخارج شما محسوب می شود .۳۱

سؤال :

آیا به سوغات خمس تعلق میگیرد ؟

جواب :

تعلق میگیرد .۳۲

سؤال :

من از در آمد همان سال تعداد ۷عدد تلفن موبایل ثبت نام کرده ام ولی تلفن هارا سال بعد می دهند می خواهم تلفن ها را سال بعد بفروشم و شود ببرم آیا از نظر خمس مشکلی وجود دارد ؟ چون همه ی پولهایم را آخر سال برای خرید تلفن داده ام ؟

جواب :

پولهایی را که بابت ثبت نام تلغن داده اید باید تخمیس کنید .۳۳

سؤال :

نظر به اینکه بنده سال خمس دارم اگر قبل از فرا رسیدن سال خمسی ام مقداری سهام را که برای خرید خانه سر مایه گذاری کرده بودم بفروشم و بلافاصله خانه بخرم اولا باید خمس این مال را بپردازم (با توجه به اینکه بدون سر مایه گذاری در این راه قادر به خرید ملک نبودم) ؟

جواب :

اگر سال آن سهام رسیده است باید خمس آنرا بدهید ولو آن را نفروشیده و اگر نرسیده است می توانید در اثناء سال آن را به خانه تبدیل کنید و خمسی بر شما نیست . – دین شما در این صورت از مؤونه حساب می شود و می توانید آن را از ربح همان سال کم بکنید .۳۴

سؤال :

شخصی منزلی را بمبلغ ۱۰ میلیون خرید پس از استفاده ۳ سال بعد به چند برابر آن مبلغ فروخت و اکنون دنبال منزل دیگری است اگر چنانچه سال خمس سر رسید و هنوز منزلی پیدا نکرده است در مورد خمس اصل پول و افزایش ان چه تکلیفی دارد؟

جواب :

فقط خمس افزایش را باید بدهد.۳۵

سؤال :

زرگری که تعداد قابل ملاحظه ای طلای مسکوک دارد به لحاظ زکات وظیفه اش چیست؟

جواب :

زکات ندارد ولی تخمیس ان واجب است.۳۶

سؤال :

خمس از چه سنی واجب است؟

جواب :

به اموال بچه ها هم خمس تعلق میگیرد.۳۷

سؤال :

آیا دیه خمس دارد یا خیر؟

جواب :

خمس ندارد.۳۸

سؤال :

خرجهای حج عمره از ثبت نام و خرید وسایل ضروری سفر آیا جزء خرج سال محاسبه میشود یا خمس تعلق میگیرد؟

جواب :

اگر همان سال مشرف شود خمس ندارد.۳۹

سؤال :

۱سال خمسی پدر من اول فروردین است خرید لباس من در اواخر اسفند ماه است در حالیکه به آن نیاز داریم به سال خمسی پدر من برخورد می کند در ضمن من شاغل نیستم آیا به این لباس خمس تعلق می گیرد ؟ ۲ ـ در پانزده سال پیش پدرم منزلی خرید که به یک میلیون و دویست هزار تومان آن خمس تعلق گرفته بود الآن پول خمس را چگونه بدهیم به قیمت فعلی که ترقی کرده یا قیمت سابق ؟ نمازهایی که در این منزله خوانده ایم چگونه است ؟

۳ ـ اگر بخواهیم روز سال خمسی را عوض کنیم چگونه است ؟ ۴ ـ آیا به هدیه خمس می گیرد ؟ ۵ ـ نماز خواندن با لباسهایی که به آن خمس گرفته بود و ما نمی دانستیم به آن خمس گرفته آیا باید قضا کنیم ؟

جواب :

۱ـ اگر پدر لباس را به شما تملیک می کند خمس ندارد . ۲ ـ اگر خمس به قیمت آن تعلق گرفته همان مقدار پول را باید بپردازید و نمازها اشکالی ندارد . ۳ ـ می توانید سال را جلو بیاندازید به این ترتیب که در یکی از روزهای سال قبل از روز خمس ، خمس موجودی خود را بپردازید سپس اولین روز بعد از آن که کار یا کاسبی انجام می دهید سر سال خواهد بود . ۴ ـ اگر در مؤونه مصرف نشود خمس دارد . ۵ ـ در این صورت نماز صحیح است .۴۰

سؤال :

ـ آیا به اجناس مصرفی یا سرمایه ای که قسطی هستند خمس تعلق می گیرد ؟ ۲ ـ آیا به هدایای ازدواج دانشجویی که از طرف نهاد در دانشگاه به دانشجویان داده می شود خمس تعلق می گیرد با توجه به اینکه وجهی به عنوان ثبت نام در ابتدا از دانشجویان گرفته می شود ؟ ۳ ـ آیا اگر شخصی که هدایای ازدواج دانشجویی را دریافت می کند مقلد مرجعی باشد که قائل بر تعلق خمس بر هدیه است قبل از اینکه به آن هدایا که نقدی یا جنسی و یا بن است سال بگذرد به مرجع دیگری که قائل بر تعلق خمس بر هدیه نیست رجوع کند باید طبق فتوای مرجع اول عمل کند یا دوم (خمس بدهد یا نه) ؟

جواب :

۱ ـ مادامیکه اقساط آنرا نداده خمس ندارد اما بعد از دادن هر قسطی خمس آنرا بدهد . ۲ ـ اگر بر آن سال نگذرد خمس ندارد و اگر بعد از گرفتن هدیه آنرا در مؤونه صرف نکرد بعد از گذشت یکسال بر آن خمس آنرا باید بدهد و وجهی را که در ابتدا بعنوان ثبت نام از او گرفته اند اگر دوبار به او بر می گردانند و یکسال از دادن آن گذشته باشد باید خمس آنرا هم بدهد . ۳ ـ در صورتیکه ثابت نشود مرجع دوم از متوفی اعلم است بایـد به فتوای اولی اگر چه فوت کرده باشدعمل کند و بهرحال اگر هدایا را در اثنای سال مصرف کند خمس ندارد .۴۱

سؤال :

اگر پدر شخصی به اوسرمایه ای به عنوان هدیه یا غیر آن بدهد سر سال براصل سرمایه خمس تعلق می گیرد؟ بر سود آن؟

جواب :

به هر دو(سرمایه وسود) خمس تعلق می گیرد البته اگر سود صرف در موونه بشود خمس آن واجب نیست.۴۲

سؤال :

اگر وام قرض الحسنه برای مسکن دریافت کرده باشیم که بعد از گذشت یک سال باید برگردانیم واین پول سودی داشته باشد آیا به اصل وام هم خمس تعلق می گیرد یا فقط به سود وام؟

جواب :

خمس فقط به سود تعلق می گیرد.۴۳

سؤال :

اگر انسان با دوستی که می دانیم خمس نمی دهد شراکت کند چه حکمی دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۴۴

سؤال :

اگر پدر شوهر انسان خمس ندهد حکم مالی که برای خانواده پسرش می خرد چگونه است؟

جواب :

حلال است.۴۵

سؤال :

دخترم فوت نموده وچون فرزندی نداشته از اوبه من ارث رسیده آیا ارث اوخمس دارد؟

جواب :

خمس ندارد.۴۶

سؤال :

از طرف دولت مقداری پول به عنوان بیمه عمر میت به ورثه داه شدهط آیا این پول خمس دارد؟

جواب :

خمس دارد.۴۷

سؤال :

دومنزل دارم که در یکی زنـدگی می کنیم ودیگری در رهن است ویکی به نـام خودم ودیگری به نام همسرم می باشـد آیا به خانه ای که در رهن است خمس تعلق می گیرد یا نه؟

جواب :

خمس دارد.۴۸

سؤال :

این جناب سه سال پیش دومیلیون تومان پدرم به من بخشید وآن پول در بانک به صورت سپرده گذاری کوتاه مدت بود ، من ساله خمسی دارم چطور باید خمس این پول وسود آن را حساب کنم؟

جواب :

خمس در اصل پول واجب است وهمچنین بر سود آن اگر سپرده گذاری بر اساس معامله شرعی صحیح بوده واحتمال می دهد که بانک به مفاد آن عمل می کند.۴۹

سؤال :

یک مشکل مالی داشتم لذا به همین جهت درخواست وام کردم، بعد از مدتی بانک به من مبلغی وام داد در همین روزها موقع خمس من بود، آیا باید خمس وام را بدهم؟

جواب :

خمس ندارد.۵۰

سؤال :

کسی که در بلاد غیر مسلم زندگی میکند چگونه باید خمس خود را بپردازد؟

جواب :

اگر موارد صرف خمس در آنجا وجود ندارد به کشورهائی می فرستد که وجود دارد.۵۱

سؤال :

اقلامی مانند خانه ، زمین زراعتی ، قطعه زمینی برای خانه، ساختمان ماشین وحیوانات آیا خمس دارند؟

جواب :

هر در آمدی که در هزینه سالانه زندگی صرف نشود خمس دارد.۵۲

سؤال :

آیا به سیسمونی بچه که خانواده همسر می دهند خمس تعلق میگیرد یا خیر اگر توان تهیه ان را در اینده نداشت چطور؟

جواب :

اگر قبل از گذشت یکسال از آنها استفاده بشود خمس ندارد.۵۳

سؤال :

اگر تقریباً اطمینان داشته باشیم کسی خمس نمی دهد آیا غذا خوردن در منزلش ایراد دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۵۴

سؤال :

اگر بدانیم که شخصی خمس و زکات خود را نمیدهد استفاده از اموال چنین شخصی چه حکمی دارد ؟

جواب :

جایز است .۵۵

سؤال :

ایا کسی را که سودی از پول خود در کاسبی داشته است و نیازمندیهایی مثل خانه و ماشین دارد خمس تعلق میگیرد و در چه صورت به پول کاسبی خمس تعلق میگیرد؟

جواب :

خمس دارد ولی اگر بدهکار باشد و بدهی را صرف در موونه زندگی همان سال یا مخارج دائمی مانند خانه و ماشین کرده باشد مقدار بدهی را میتواند از درامد کسر کند.۵۶

سؤال :

آیا به اجناس مصرفی یا سرمایه ای که قسطی هستند خمس تعلق می گیرد ؟

جواب :

مادامیکه اقساط آنرا نداده خمس ندارد اما بعد از دادن هر قسطی خمس آنرا بدهد .۵۷

سؤال :

آیا شهریه مراجع تقلید خمس دارد ؟

جواب :

شهریه حضرت آیت الله به طلبه ها تملیک می شود اگر یک سال بماند خمس دارد .۵۸

سؤال :

من سال گذشته مقداری طلا خریدم وآن را برای پوشیدن در اختیار مادرم گذاشتم وقرار شد در هنگام نیاز آنها را به من پس بدهد . با توجه به اینکه بنده هنوز تحت تکفل پدرم می باشم واین اموال هدیه بوده اند آیا بر آنها خمس تعلق می گیرد ؟

جواب :

خمس دارد .۵۹

سؤال :

نظر معظم له در مورد ارتباط ونشست وبرخاست با اقوامی که خمس نمی دهند چیست ؟

جواب :

اشکال ندارد ۶۰

سؤال :

اینجانب مبلغ ۳۸۶ هزار تومان جهت خوابگاه ووامهای دانشجویی به صندوق رفاه دانشجویان بدهکار میباشم وقرض خود را باید از سال ۸۴ به بعد بپردازم اکنون که در سربازی هستم برجی حدوداً ۲۰ هزار تومان حقوق میگیرم آیا با کامل شدن یک سال از دریافت اولین حقوق اگر چیزی از این پول باقی مانده بود به آن خمس تعلق می گیرد یا نه ؟

جواب :

خمس بر شما واجب نیست .۶۱

سؤال :

بانک مبلغ ۵ میلیون تومان برای تهیه مسکن در صورت سپرده گذاری در آن بانک به سپرده گذار وام می دهد : ۱ ـ بانک فقط در صورت سپرده گذاری وام می دهد . حال اینجانب مبلغ دوونیم میلیون تومان در آن بانک سپرده گذاشته ام تا به اینجانب وام دهد تا با آن خانه ای بخرم . سؤال اینجانب این است که آیا با گذشت سال به پول سپرده اینجانب یعنی دوونیم میلیون تومان خمس تعلق

میگیرد یا نه ؟ (مبلغ دوونیم میلیون تومان برای تهیه مسکن لازم است .)

جواب :

خمس دارد .۶۲.

سؤال :

آیا خرید ماشین وموبایل میتواند جزومخارج سالیانه به حساب بیاید یا نه ؟

جواب :

در صورت نیاز جزء هزینه های سال به حساب می آید در صورتی که قبل از گذشت سال خریداری شود.۶۳

سؤال :

آیا به هدایای ازدواج (طلا های زینتی) که به زن می دهند اگر یک سال از آن بگذرد واز آنها به عنوان زینت استفاده شود خمس تعلق می گیرد؟

جواب :

خمس ندارد.۶۴

سؤال :

آیا کسی که خرجی خود را از کسی دیگر می گیرد اگر بداند یا شک داشته باشد که آن شخص خمس می دهد باید خمس پولی را که اومیگیرد به او بپردازد؟

جواب :

لازم نیست.۶۵

سؤال :

دانشجوی که مخارجش را دیگری می دهد ودر آمد ثابتی ندارد وگاهی اوقات از طریق اموری مانند تدریس خصوصی واز این قبیل در آمدی کسب می کند آیا سال خمسی برای این درآمد باید در نظر بگیرید ودر این صورت آیا باید اولین روزی که در آمدی کسب کرد را سال خمسی خود محسوب کند؟

جواب :

هر پولی که بدست می آورید اگر تا یک سال بماند خمس دارد.۶۶

سؤال :

اگر انسان به عنوان میهمان به منزل شخصی برود که می داند یا گمان می کند که اوخمس نمی دهد , آیا خوردن غذا یا وضوء گرفتن یا استفاده از وسایل دیگر در این خانه اشکال دارد؟ آیا لازم است خمس آنچه را که خورده است بپردازد؟

جواب :

اشکال ندارد وبراوچیزی نیست.۶۷

سؤال :

کسیکه مهر به همسرش بدهکار است وقصد پرداخت آن را هم دارد آیا تامیزان مهر به وی خمس تعلق می گیرد اگر عملا مهر را به همسرش نپردازد حکمش چیست؟

جواب :

درسال اول ازدواج می تواند مقدار مهر را از در آمدن آن سال استثنا ء کند هر چند نپردازد.۶۸

سؤال :

اگر وسیله ای هم برای کا ر وهم برای استفاده شخصی تهیه نماید مانند موبایل یا ماشین آیا به آن خمس تعلق می گیرد اگر وسیله را جهت شغل خود تهیه نمود لیکن استفاده شخصی نیز از آن نمود حکم خمس چیست؟

جواب :

اگر فقط برای شغل مورد نیاز است خمس دارد هر چند استفاده شخصی هم داشته باشد واگر برای استفاده شخصی مورد نیاز است خمس ندارد واگر برای هر دومورد نیاز است باز هم خمس ندارد.۶۹

سؤال :

آیا خمس در هنگام حج فقط بر لباس احرام واجب است یا اگر لباس یا وسیله ای که در حج استفاده شود شامل خمس می شود؟

جواب :

اگر بر لباس احرام سال گذشته باشد واز آن استفاده نکرده است باید خمس آنرا بدهد وهمچنین سایر وسایل دیگر.۷۰

سؤال :

سکه طلایی را به قیمت ۱۰۰۰ تومان خریداری می شود قبل از آن که یک سال شود قیمت سکه بالارود شخص آن را می فروشد آیا به آن خمس تعلق میگیرد؟ اگر سکه نفروشد چه ؟

جواب :

اگر با پول خمس نداده خریده است وبرای فروش نگه داشته است همه آن خمس دارد وا گر با پول خمس داده شده خریده ارتقاع قیمت آن سرسال خمس دارد هر چند نفروشد واگر فروخت سود آن که باقی مانده خمس دارد.۷۱

سؤال :

اگر چند نفر به صورت مشارکتی خانه ای را خریداری نمایند و آنرا اجاره دهند و راه دیگری برای خرید خانه نداشته باشند آیامبلغی که هر یک جهت خرید خانه هزینه کرده اند شامل خمس می شود ؟

جواب :

هر کدام باید خمس سهم خود را بدهند بلی اگر یکی از آنها در نظر دارد به تدریج سهم بقیه را بخرد و یا اجاره کند و در آن سکونت کند و ترک آن عرفا کوتاهی در حق خانواده شمرده شود تخمیس آن بر او واجب نیست .۷۲

سؤال :

من قبلاً یک مقدار پول داشتم ولی الآن شک دارم که به آن پول خمس تعلق می گرفته یا نه ؟ الآن برای کار کردن از کسی پول قرض گرفته ام ، می خواستم بدانم که آیاباید از این پول خمس پول قبلی را بدهم یا انیکه به شک اعتنا نکنم ؟

جواب :

به احتیاط واجب باید با حاکم شرع یا وکیل او مصالحه کنید و به نسبت احتمال خمس بپردازید مثلا اگر احتمال تعلق خمس ۵۰٪ باشد نصف آن را خمس بدهید .۷۳

سؤال :

زنی هستم که از خود درآمدی ندارم مقدار ۲۰۰۰۰۰۰به من ارث رسیده که من آن را به کار بستم ایا به این پول خمس تعلق میگیرد ؟

جواب :

خمس ندارد.۷۴

سؤال :

شخصی مقداری پول جهت خرج سفر، خرید قربانی، سوغات و دیگر مخارج حج همراه خود برده است و در اثنای سفر موعد سال خمسی وی فرا می رسد، آیا پرداخت خمس این پول لازم است یا اینکه جزء مؤونه سال قبل محسوب می گردد؟

جواب :

خمس دارد.۷۵

سؤال :

کسی که برای عمره یا حج مستحبی مبلغی برای ثبت نام پرداخت کرده و پس از یک سال یا بیشتر از دنیا رفته است آیا پرداخت خمس بر ورثه واجب است؟

جواب :

اگر متوفی اهل خمس بوده است تخمیس آن مبلغ لازم است.۷۶

سؤال :

آیا سرقفلی مغازه خمس دارد؟

جواب :

خمس دارد.۷۷

سؤال :

در صورتی که سرقفلی مغازه مشمول خمس است، خمس سرقفلی را به قیمت زمان خرید آن باید پرداخت یا قیمت فعلی (موعد محاسبه خمس)؟

جواب :

به قیمت فعلی مگر اینکه با پولی خریداری شده باشد که سال بر آن گذشته است که در اینصورت همان قیمت خرید ملاک است.۷۸

سؤال :

آیا افزایش ارزش سرقفلی مشمول خمس است وآیا افزایش قیمت هر سال باید محاسبه گردد یا هنگام فروش؟

جواب :

افزایش قیمت آن خمس ندارد مگر هنگام فروش که جزو درآمد همان سال حساب می شود.۷۹

سؤال :

مبلغی را که به عنوان ودیعه به مؤجر می دهیم، خمس دارد؟ مبلغی را که به عنوان ودیعه از مستأجر می گیریم، خمس دارد؟

جواب :

اولی خمس دارد و دومی ندارد.۸۰

سؤال :

تعیین قیمت کالاهای موجود مغازه هنگام موعد سال خمس مشکل است، آیا تخمیناً محاسبه شود یا احتیاج به مصالحه دارد؟

جواب :

تخمین کافی است.۸۱

سؤال :

آیا سکه های بهار آزادی جزو طلای مسکوک محسوب می شود تا مشمول زکات گردد؟ در صورت مثبت بودن پاسخ، آیا پس از پرداخت زکات، پرداخت خمس نیز واجب است؟

جواب :

زکات ندارد.۸۲

سؤال :

اگر شخصی از برخی اقلام مورد نیاز مثل لباس و زینب الات بی نیاز شود آیا خمس آنها واجب است؟

جواب :

خمس آن لازم نیست.۸۳

سؤال :

آیا در منافع اموال صغیر و سفیه خمس واجب است؟

جواب :

خمس دارد.۸۴

سؤال :

آیا پولی که از بیمه می رسد و نیز حقوق بازنشستگی و یا دیه ای که در وسط سال دریافت می شود متعلق خمس است؟

جواب :

به پول بیمه و حقوق بازنشستگی خمس تعلق می گیرد اگر تا سر سال صرف در مؤونه نشود خمس آن واجب است و به دیه تعلق نمی گیرد.۸۵

سؤال :

چگونه می شود به رهن خانه خمس تعلق نگیرد؟

جواب :

اگر رهن خانه از پولی باشد که اگر صرف در مؤونه نشود باید خمس آن را داد راه فرار و چاره ای که خمس ندهید وجود ندارد.۸۶

سؤال :

بنده مقلد جناب آقای سیستانی می باشم، آیا می توانم از سهم امام (علیه السلام) برای شخصی که قصد ازدواج دارد وتوانایی مالی ندارد ومستحق می باشد بدهم؟

جواب :

از موارد صرف سهم امام ضرورات مؤمنین است و لازم است با اجازه مرجع تقلید باشد.

خواندن کتاب (تعداد : ۱)

حکم خواندن کتابهایی که در آن داستانهای غیر اخلاقی نوشته شده است چیست؟

جواب :

جایز نیست.۱

خواستگاری (تعداد : ۱)

وقتی شخصی میخواهد با یک دختر ازدواج کند چه مواردی را باید در مورد دخترتوجه داشته باشد؟ مثلاـ دختر باید چه نوع شخصیتی داشته باشد؟

جواب :

بر حسب مورد فرق میکند در هر صورت خانواده مهم است اخلاق و فهمیده بودن و عفیف بودن مهم است.۱

خودکشی (تعداد : ۲)

میخواهم نظر اسلام و سایر ادیان الهی را راجع به خودکشی بدانم ؟

جواب :

حرام است.۱

سؤال :

آیا برای جلوگیری از گناه میتوان خود کشی کرد؟

جواب :

خود کشی حرام است و از گناهان کبیره است۲

خوردن و آشامیدن (تعداد : ۱۱۸)

حکم خوردن گوشت کوسه ماهی چیست؟ ودر صورت تجویز آن از سوی پزشک معالج نظر خویش را مرقوم فرمایید ؟

جواب :

جایز نیست ودر مقام معالجه وضرورت مانعی ندارد.۱

سؤال :

آیا گوشت خرگوش حرام است ؟

جواب :

حرام است .۲

سؤال :

آیا می توانیم در رستورانی غذا بخوریم که مالک آن هندو باشد؟

جواب :

از غذاهای غیر گوشتی آنجا می توانیم استفاده کنید.۳

سؤال :

خوردن گوشت شاهین حرام است؟

جواب :

حرام است.۴

سؤال :

آیا استفاده کردن موادهای غذایی خارجی که دارای شماره های E است حرام است یا خیر؟

جواب :

اگر حاوی گوشت نباشد استفاده از آنها مانعی ندارد.۵

سؤال :

ما از سفر خارج مقدار زیادی پاستیل آورده ایم که نمی دانیم از ژله خوک است یا نه اکنون خوردن آن چه حکمی دارد؟

جواب :

چنانچه معلوم نباشد که ازژله حیوانی است مانعی ندارد.۶

سؤال :

من در کشور کانادا زندگی می کنم و می خواستم بپرسم : مطمئن هستم در این شهر مسلمانان زیادی زندگی می کنند و مشغول به کار هستند آیا در این صورت حتما باید مطمئن شوم بخاطر گوشتی که می خورم که آیا صد درصد ذبح اسلامی شده یا نه؟

جواب :

می توان در آن بلاد از مسلمانی که گوشت را برای خوردن عرضه می کند یا می فروشد گوشت خریداری نمود.۷

سؤال :

آیا خوردن غذاهای اصلاح شده ژنتیکی جایز است؟

جواب :

اشکال ندارد.۸

سؤال :

امروزه بسیارند کسانی که خمس نمی دهند وقتی ایشان ما را برای صرف نهار یا شام دعوت می کنندآیا باید قطع صله رحم کنیم ؟

جواب :

رفتن به منزل افرادی که خمس نمی دهند و استفاده از خوراک آنها مانعی ندارد و وظیفه شما نسبت به ایشان امر به معروف است.۹

سؤال :

حکم مصرف خوراکی قورباغه در شرع مقدّس چگونه است؟

جواب :

جایز نیست.۱۰

سؤال :

من در خارج از کشور زندگی می کنم ونمی دانم دقیقا که مواد غذایی که استفاده می کنم حلال است یا خیر چون نمی دانم که استحاله می شود یا خیر ؟مانند پنیر، در این صورت چه باید بکنم؟

جواب :

پنیری که با پنیرمایه حیوانی ساخته‌اند ، اگر بدانید پنیر مایه را از پوسته داخلی معده چهارم گرفته‌اند وحیوان ذبح شرعی نشده حرام ونجس است ، واما اگر پنیرمایه حیوانی نباشد اشکال ندارد.۱۱

سؤال :

در کشور نروژ زندگی می کنم ودر میهمانی‌ها از گوشت غیر ذبح اسلامی پخت می کنند، درصورت خوردن از آن گوشت چه حکمی دارد؟

جواب :

نجس و خوردنش حرام است.۱۲

سؤال :

آیا برای خرید گوشت مصرفی می توان به مغازه‌هایی که درپشت شیشه‌هایشان کلمه (حلال) نوشته شده مراجعه کرد یا باید تحقیق نمود؟

جواب :

کافی نیست مگر فروشنده مسلمان باشد ویا یقین حاصل نمایید حتما آن گوشت تذکیه شده است.۱۳

سؤال :

من در جایی زندگی می کنم که امکان خرید گوشت اسلامی وجود ندارد، لطفاً مرا راهنمایی کنید که چه کار بکنم؟

جواب :

می توانید از گوشت ماهی و تخم مرغ و غیره استفاده کنید. البته ماهی فلس دار باشد.۱۴

سؤال :

غذایی که اشخاص مختلف به ما می دهند آیا خوردن آن ایرادی دارد در صورتیکه حلال و حرام بودن آن برای ما مشخص نیست و آیا روی باطن ما اثر خواهد گذاشت؟

جواب :

خوردن آن مانعی ندارد.۱۵

سؤال :

آیا خوردن کشمش در غذا حلال است و آیا هنگامی که باد می کند می شود آنرا خورد؟ جواب :

مانعی ندارد.۱۶

سؤال :

۱ ـ در شهر ما (ناروی) فقط دو مغازه مرغ می فروشند که در پشت پاکت نوشته شده (حلال) و مالك هر دو غیر مسلمانند آیا می توانیم از این گوشت استفاده کنیم؟ ۲ ـ آیا خوردن مربا و امثال اینها هم اشکال دارد؟ ۳ ـ منزل بعضی دوستان برایمان غذایی از گوشت ذبح غیر اسلامی درست کرده اند، آیا خوردنش اشکال دارد؟

جواب :

۱ ـ اگر تولید کننده مسلمان باشد و احتمال احراز تذکیه بدهید کافی است.

۲ ـ اشکال ندارد. ۳ ـ جایز نیست.۱۷

سؤال :

خوردن گوشت خرچنگ ، لابستر و شاه میگو و خرگوش چه حکمی دارد ؟ آیا نوع خاصی از انان قابل خوردن می باشد ؟

جواب :

جایز نیست .۱۸

سؤال :

آیا خوردن خاویار حلال است؟

جواب :

خوردن تخم ماهی که فلس ندارد جایز نیست .۱۹

سؤال :

آیا خوردن گوشت ماهی اوزونبرون و خاویار آن جایز می باشد ؟

جواب :

اگر در اصل خلقتش فلس دار باشد هرچند از جهت عارضی فلس از او جدا شده باشد حلال است .۲۰

سؤال :

اخیرا اعلام شده است که کوسه فلس دارد . اینجانب تمایلی به تناول کوسه ندارم لیکن به جهت دانستن میخواهم بدانم که حکم کوسه چیست ؟ حرام است یا حلال با توجه به اینکه هیچگونه دسترسی برای مشاهده فلس کوسه ندارم . در ضمن بفرمائید که حکم در تناول و صید هشت پا و خرچنگ چگونه است ؟

جواب :

کوسه فلس ندارد و خوردن آن حرام است و نیز هشت پا و خرچنگ حرام است .۲۱

سؤال :

آیا خوردن ران مرغ مکروه است ؟

جواب :

کراهت آن ثابت نیست .۲۲

سؤال :

آیا خوردن گوشت میگو حرام است یا حلال ؟

جواب :

میگو حلال است .۲۳

سؤال :

۱- یهودیها مثل ما مسلمانها گوشت حیوانات را ذبح می کنند . آیا می توانیم از آن تناول کنیم ؟ ۲ - اگر بچه ۱۱ ساله بعضی وقتها که مجبور بود تناول کند چطور ؟

جواب :

۱- جایز نیست . ۲- بحد تکلیفی ندارد . ۲۴

سؤال :

آیا در کشور غیر مسلمان خوردن ماهی که توسط غیر مسلمان صید گردیده حرام است یا حلال ؟

جواب :

مانعی ندارد بشرط اینکه بدانید که در بیرون اب یا داخل تور مرده است .۲۵

سؤال :

آیا مدفوع یا مردمک سیاه چشم ماهی حرام است ؟

جواب :

مدفوع ماهی بنا بر احتیاط واجب حرام است و مردمک چشم ماهی حرام نیست .۲۶

سؤال :

آیا استعمال داروهایی که در آنها ژلاتین و انواع امولاتورها بکار رفته جایز است؟ (ژلاتین و انواع امولاتورها از استخوان و چربی و بافتهای پیوندی حیوانات حلال گوشت و حرام گوشت تهیه می شود ودر اینجا (آلمان)از حیوانات شرعی ذبح شده در صنعت دارو سازی استفاده نمی شود)

جواب :

خوردن آنها جائز نیست حتی اگر از استخوان حیوان حلال گوشت باشد بنابر احتیاط در این صورت ولی اگر ضرورت دارد با آن معالجه کند مانعی ندارد .۲۷

سؤال :

در غذاهائی که ژله بکار رفته باشد از جمله مربا خوردنش اشکال دارد یا نه ؟

جواب :

اگر معلوم نباشد که در آن از موارد حیوانی استفاده شده است استفاده از آن مانعی ندارد .۲۸

سؤال :

من در امریکا در رستورانی کار می کنم . و غذاهایی که در این رستوران است حلال نیستند . بعضی وقتها کسانی که به این رستوران می آیند و غذا می گیرند مسلمان هستند . در حالیکه می دانند این غذا حلال نیست . آیا در این حال غذا به دست آنها دادن حرام است یا حلال ؟

جواب :

مانعی ندارد و اگر میداند که آنها علم دارند که گوشت حرام است اعلام هم واجب نیست ولی تقدیم گوشت خوک بنا بر احتیاط واجب جایز نیست حتی به اشخاصی که اعتقاد به حلال بودن آن هم داشته باشند .۲۹

سؤال :

خواهشمند است بفرمایید منظور از (دشول) که در قسمت (خوردن و آشامیدن) رساله نوشته شده چه غددی می باشد؟

جواب :

مقصود غده های کوچك گرد به اندازه فندق است.۳۰

سؤال :

در این کشور بعضی از تنقلات که مورد علاقه بچه ها است مثل پاستیل (مانند ژله ایرانی) در ساخت آن از ژلاتین استفاده شده که می گویند در ساخت ژلاتین از پودر پای مرغ استفاده شده که مرغ در اینجا ذبح اسلامی نیست. حال استفاده آن چه حکمی دارد؟ همچنین ژله هایی که در فروشگاه ها هست پودر پای مرغ غیر ذبح اسلامی در آن بکار رفته است؟

جواب :

اگر معلوم باشد که از حیوان گرفته شده است جایز نیست مگر اینکه معلوم باشد که حیوان تذکیه (ذبح شرعی) شده است حتی اگر از استخوان آن گرفته شده است بنابر احتیاط واجب.۳۱

سؤال :

گوشت مرغ که الان در بازار هست آیا حلال است یا نه چون ما پرسیدیم و فهمیدیم که فقط در ذبح اولین مرغ بسم الله الرحمن الرحیم میگویند و بقیه بدون بسم الله ذبح می شود همچنین گوشت گوسفند را . و اصلا برای ما مقدور نیست که برویم گوسفند یا مرغ زنده بگیریم و خودمان ذبح کنیم چه راه حلی برای ما دارید ؟

جواب :

می توانید آنها را از بازار خریداری کنید .۳۲.

سؤال :

اگر در ظرف غذایی بعد از پخت شدن متوجه فضله موش گردیم آیا پارچه ای که برای دم کردن روی ظرف استفاده شده است نجس است؟

جواب :

نجس نیست.۳۳

سؤال :

صاحب خانه ما مسلمان و نماز خوان است ولی متأسفانه شراب نیز می خورد. با او ارتباط نزدیک دارم. گاهی اوقات مرا سر سفره خود دعوت می کند و گاهی نیز غذایی به خانه ما می دهد. آیا این غذاها که همه آنها از نظر اسلام حلال و طیب است، تنها به صرف اینکه متعلق به چنین فردی است پاک و خوردن آن بلا اشکال است؟ و آیا از چنین شخصی در خصوص مسایل نجاست و طهارت باید احتیاط کرد؟ یعنی لوازم و وسایلی که در خانه این شخص و یا در اختیار او بوده پاک است؟ جواب :

استفاده از آن غذا مانعی ندارد و احتیاط از وسایل شخص وی لازم نیست.

۳۴

سؤال :

آیا نماز خواندن و غذا خوردن در منزل کسی که تارک الصلاة باشد جایز است ؟

جواب :

اشکالی ندارد .۳۵

سؤال :

آیا برای تشخیص پرنده حرام گوشت باید همه علائم را دارا باشد ؟

جواب :

اگر یکی از علامتها باشد کافی است .۳۶

سؤال :

آیا ماء الشعیر که در بازار موجود است حلال است ؟

جواب :

حلال است .۳۷

سؤال :

آیا خوردن (شاه میگو) جایز است ؟

جواب :

جایز نیست .۳۸

سؤال :

حکم سرکه جوشانده شده جهت تهیه ترشی چیست ؟

جواب :

اگر سرکه آب غوره یا خرما باشد حلال است .۳۹

سؤال :

در مورد صرف غذا در اماکن و رستورانهایی که در آن مشروبات الکلی می باشد حکم چیست؟

جواب :

مانعی ندارد ولی نشستن بر سر سفره ای که در آن شراب می خورند بنابر احتیاط واجب جایز نیست و چیز خوردن از آن حرام است.۴۰

سؤال :

در کشورهای خارجی گوشت مرغ با برچسب حلال به صورت یخ زده عرضه می شود آیا مصرف این گوشتها جایز است ؟

جواب :

اگر فروشنده یا وارد کننده مسلمان باشد و احتمال داده شود که او احراز حلال بودن کرده کافی است .۴۱

سؤال :

مرغهایی که در کشتارگاه های صنعتی ذبح می شوند حلال است یا حرام؟

جواب :

اگر با رعایت شرایط باشد و کسی که دستگاه را به کار می اندازد مسلمان باشد و خود او مرتب بر مرغها نام خدا را بگوید هر چند با یک بسم الله دهها مرغ ذبح شود و سایر شرایط هم باشد اشکال ندارد .۴۲

سؤال :

تا چه حد لازم است در خوردن غذا احتیاط کرد و از غذاهای کشوری که به دین معتقد هستند احتیاط کرد ؟

جواب :

از گوشت اجتناب کنید مگر اینکه از مسلمان بخرید و احتمال بدهید که حلال بودن آن را او احراز کرده است و همچنین از خوردن ماهی مگر این که بدانید پولک دارد و صید آن به وسیله تور و امثال آن است ، و همچنین از غذاهائی که بدانید کافر غیر اهل کتاب با آن تماس داشته یا به دلیل دیگری نجس شده یا در آن اجزائی که حرام است وجود دارد در غیر این موارد خوردن اشکالی ندارد .۴۳

سؤال :

خوردن شیر و میوه در کشور غیر اسلامی چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر علم به نجاست نباشد اشکال ندارد .۴۴

سؤال :

خوردن صدف دریایی حلال است ؟

جواب :

جایز نیست .۴۵

سؤال :

اگر در خانه مسلمانی در خارج از کشور میهمان باشیم باید حتماً برای مطمئن شدن از ذبح شرعی گوشت سؤال شود یا اصل بر برائت است ؟

جواب :

سؤال و فحص لازم نیست و می توانید از غذای آنها استفاده کنید.۴۶

سؤال :

من در یک جایی کار می کنم که گاهی اوقات مجبور به سرو مشروبات الکلی می باشم حکم آن چیست ؟

جواب :

جایز نیست .۴۷

سؤال :

خوردن گوشت گراز جایز است ؟

جواب :

جایز نیست .۴۸

سؤال :

مرغهائی که از ممالك نصاری می آید و بر آنها نوشته شده (هذا مذبوح بطریقة إسلامیة) خوردن آنها جائز است ؟

جواب :

ملاك حصول اطمینان بتحقق تذکیه شرعی است و صرف نوشتن عبارت اعتبار ندارد .۴۹

سؤال :

استفاده از ماهی دریائی بنام سقنقور برای خوردن و مداوا چه حکمی دارد ؟

جواب :

سقنقور حیوانی است از جنس خزندگان ، و ماهی نیست ، و بهر حال استفاده از آن اگر برای خوردن نباشد اشکال ندارد و اگر برای خوردن باشد در غیر مورد ضرورت جایز نیست .۵۰

سؤال :

خوراکی هایی که از بلادی مثل چین ، فرانسه و هلند وارد می شود چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر مشتمل بر گوشت و پوست و مانند آن نباشد ، و علم به نجاست یا حرمت آن نداشته باشید حلال است .۵۱

سؤال :

آیا طاووس حلال گوشت است ؟

جواب :

حلال است .۵۲

سؤال :

حکم سوسیس و کالباس متعارف در بازار چیست و آیا تحقیق لازم است ؟

جواب :

آنچه در بازار مسلمانان است حلال است و تحقیق لازم نیست . و همچنین اگر در کشورهای خارجه ساخته شود و احتمال برود که وارد کننده آن مسأله تذکیهً گوشتیکه با او مخلوط می شود احراز نموده است .۵۳

سؤال :

خرید آرد از نانوایی برای پختن نان در منزل چه حکمی دارد و حال آنکه نانوایی حق دادن آرد را ندارد ؟

جواب :

اگر بیش از مقدار متعارف که دولت اجازه می دهد باشد جایز نیست .۵۴

سؤال :

نوشیدن نوشابه های خارجی و آب جو چگونه است ؟

جواب :

استفاده از نوشابه مانعی ندارد مگر اینکه معلوم شود یک چیز نجس با آن مخلوط شده است و خوردن آب جو حرام است ۵۵٠

سؤال :

آیا خوردن خرما و کشمش که در آب بجوشد و پخته شود اشکال دارد ؟

جواب :

اشکال ندارد ۵۶٠

سؤال :

خوردن استخوانهای حیوانات حلال گوشت جایز است ؟

جواب :

اشکال ندارد ۵۷٠

سؤال :

اعضای حرام حیوانات مثل طحال و حدقه چشم را باید در پختن جدا نمود یا می شود آنها را پخته بعد آنها را دور ریخت ؟

جواب :

اشکال ندارد .۵۸

سؤال :

حکم شرکت در مهمانی هایی که در مجلس آن مشروب صرف می شود؟

جواب :

بر سر میزی که بر آن شراب نوشیده می شود خوردن و نوشیدن حرام است بلکه نشستن نیز به احتیاط واجب جایز نیست.۵۹

سؤال :

آیا خوردن گوشتی که از گاو تهیه شده با پودر گوشت صحیح است؟

جواب :

مانعی ندارد.۶۰

سؤال :

حکم خوردن میگو چیست؟

جواب :

حلال است.۶۱

سؤال :

حکم کشمش مانده در غذا که باده کرده باشد چیست؟

جواب :

پاک است.۶۲

سؤال :

اگر از خارج از کشور برایمان آدامسی آورده شود که در آن به میزان اندکی شکر الکلی وجود داشته باشد خوردن آن چه حکمی دارد ؟(میزان این شکر فقط یک گرم است)؟

جواب :

اشکال ندارد .۶۳

سؤال :

در مدارس فلاندی گوشت ماهی می آورند که به دست خود فنلاندی ها گرفته شده است و از طرف دیگر معلوم نیست فلس داشته باشد یانه ؟ خوردن این ماهی چه حکمی دا رد ؟ آیا خورده شوند یا نه ؟

جواب :

خوردن ماهی که ازدست کافر گرفته میشودونحوه ی صیدماهی وفلس واشتن آن مشکوک است جائز نیست .۶۴

سؤال :

آیا خوردن خرچنگ حرام است؟

جواب :

حرام است .۶۵

سؤال :

من در اروپا زندگی می کنم . جدیدا یک سازمان اروپایی جزوه ای منتشر کرده که در آن تعدادی شماره آمده و نوشته شده اگر این شماره ها برروی ماده ای غذایی نوش ته شده باشد علامت این است که احتمالا از اجزای حیوانات در آن ماده غذایی بکار رفته ولی من به این مساله یقین ندارم تکلیف چیست ؟ آیا می توان از آن غذا استفاده کرد در صورتی که خانه یک مسلمان برویم و فرد مذکور به این مسائل بی توجه باشد آیا می توان غذای او را خورد ؟

جواب :

نمیتوانید از ان غذا استفاده کنید .۶۶

سؤال :

خرید ماهی از بازار مسیحی ها چه حکمی دارد؟ با وجودی که نمیدانم این ماهی آیا بیرون از آب مرده یا داخل آب ولی عقل می گوید باید بیرون از آب مرده باشد و احتمال این که داخل آب مرد ه باشد خیلی کم است ؟

جواب :

در این صورت می توانید استفاده کنید .۶۷

سؤال :

در بیشتر کپسولهای دارویی و غیر دارویی نوشته شده که حاوی ژلاتین است که در واقع روکش جلد کپسول است حکم خوردن ان چیست با توجه به اینکه این داروها خارج تهیه میشود ؟

جواب :

اگر علم به نجاست ندارید اشکال ندارد .۶۸

سؤال :

خوردن ماهی یا سیب زمینی در رستوران های خارجی چه حکمی دارد در حالی که احتمال داده میشود که گوشت و مرغ را هم در ان سرخ میکنند ایا حرف انها مبنی بر اینکه در غذا شراب نیست با مثلا مورد فوق ای سخنشان حجیت دارد ؟

جواب :

خوردن سیب زمینی – با عدم علم به نجاست – اشکال ندارد و همچنین نسبت به ماهی اگر مطمئن هستید که زنده از اب گرفته شده است .۶۹

سؤال :

اگر مسلمانی که مشکوک به این است که گوشت ذبیحه تهیه نمیکند آیا خوردن غذا در منزل آنها جایز است ؟

جواب :

خوردن گوشت در منزل فرد یاد شده اشکال ندارد .۷۰

سؤال :

ضربه زدن به سر ماهی چند دقیقه پس از صید ان اشکال داردوآیا خوردن ان اشکال دارد؟

جواب :

اشکال ندارد و خوردن ان جایز است۷۱

سؤال :

آیا خوردن ژله خارجی با توجه به اینکه برای درست کردن ژلاتین از استخوان گاو هم استفاده میشود حلال است یانه؟

جواب :

خرید ان در کشور های اسلامی و استفاده از ان اشکال ندارد در صورتی که احتمال بدهید وارد کننده ان در این زمینه تحقیق کرده است.۷۲

سؤال :

آیا روغن حیوانات غیر از حلال گوشت مانند مار یا ببر و غیره نجس است ؟ حکم استفاده از انها به عنوان دارو یا تقویت کننده چیست؟

جواب :

اگر حیوان خون جهنده نداشته باشد یا تذکیه شده باشد روغن ان هم پاک است و استفاده غیر خوراکی از ان مانعی ندارد.۷۳

سؤال :

آیا خوردن الکل طبی حرام است ؟ حتی اگر مصرف دارویی نداشته باشد ولی انسان مست نشود؟

جواب :

اگر نوشیدن مقدار زیاد ان موجب مستی بشود خوردن اندک ان هم جایز نیست.۷۴

سؤال :

خوردن کشمش سرخ کرده جایز است یا کراهت دارد؟

جواب :

جایز است.۷۵

سؤال :

اینجانب در منطقه ای در انگلیس تحصیل می نمایم و متاسفانه در این منطقه به هیچگونه دسترسی به گوشت حلال و قصابی

مسلمان نیست طبق نظر جناب عالی آیا بنده می توانم از گوشت مرغ یا گاوکه در رستوران دانشگا ه طبخ می گردد استفاده نمایم ؟

جواب :

جایز نیست و می تواند از گوشت ماهیهای پولك دار استفاده بکنید .۷۶

سؤال :

آیا خریدن غذا (سیبزمینی یا برنج پخت شده) از یک فرده مسیحی حلال است یا حرام ؟

جواب :

حلال است .۷۷

سؤال :

آیا در زمانی که در غذا انگور یا کشمش هم مخلوت باشد آن غذا نجس است ؟

جواب :

خیر پاک است .۷۸

سؤال :

در بعضی از مواد غذایی مثل شیرینی و مقدار کمی الکل بکار رفته که نقش فراوری دارد و سکر آور نیست آیا می توان استفاده کرد ؟

جواب :

جایز است .۷۹

سؤال :

شیرینی هایی که در عمل پختن انها از مشروبات الکلی استفاده می شود آیا حکم استحاله در ان مورد صدق می کند یا خیر ؟ ودر مورد غذاهای سرخ کردنی که هنگام سرخ شدن به آن مشروب میزنند چطور ؟

جواب :

استفاده از شیرینی و غذای یاد شده جایز نیست .۸۰

سؤال :

آیا خورن صدف هایی که گوشت خوار نیستند حلال است یا خیر ؟

جواب :

جایز نیست .۸۱

سؤال :

اینجا در خیلی از مواد غذایی از (ژلاتین) حیوانی استفاده میشود که از استخوان حیوانات ذبح اسلامی نشده گرفته می شود . آیا خوردن این مواد غذایی حرام است ؟

جواب :

اگر مطمئن هستید که در آن از اجزای حیوان استفاده شده است خوردن آن جایز نیست .۸۲

سؤال :

آیا استفاده از ماءالشعیره از نظر شرع جایز است ؟ با توجه به اینکه این نوع ماءالعشیره توسط کارخانه های ایرانی ارائه می گردد ؟

جواب :

مانعی ندارد .۸۳

سؤال :

خوردن غذا در ظروف نقره چه حکمی دارد ؟ اگر میوه یا شیرینی در این ظروف تعارف شود چطور ؟

جواب :

جایز است. جایز است.۸۴

سؤال :

میخواستم بدانم خوردن شکلات و امثال آن که در کشورهایی غیر مسلمان چه حکمی دارد؟

جواب :

مانعی ندارد.۸۵

سؤال :

آیا گوشت ملخ و خرگوش حلال است؟

جواب :

گوشت ملخ حلال است. گوشت خرگوش و تمام انواع آن حرام است.۸۶

سؤال :

من در دانمارک زندگی میکنم من دکان پیتزا دارم گوشت خوک میپزم برای خود دانمارکی ها از نظر شرعی چه حکمی دارد؟

جواب :

فروش گوشت خوک حرام است و تقدیم گوشت خوک برای خوردن به احتیاط واجب جایز نیست هر چند برای مستهل ان.۸۷

سؤال :

حکم غذا خوردن برای دانشجویان مسلمان که در کشورهایی درس میخوانند که گوشت ذبح اسلامی در دانشگاه عرضه نمیشود و در شهر نیز نایآب و اگر هم باشد گران و کمیآب است چیست؟

جواب :

نمیتوانند از گوشتهایی که تذکیه نشده است استفاده بکنند.۸۸

سؤال :

به خاطر ماموریت شوهرم درآمریکا در محله یهودی نشین زندگی میکنیم و همه یهودی هستند آیا برای ما اشکال ندارد از این مغازه ها خرید می کنیم و دیگر اینکه در فروشگاه ها مواد گوشتی با مارک حلال موجود میباشد ایا صرف نوشته ما می توانیم از آنها مصرف کنیم یانه ؟

جواب :

اگر به دولت صهیونیزم کمک نمیکنند اشکال ندارد،مجرد نوشته کافی نیست باید اطمینان به صحت آن پیدا کنید .۸۹

سؤال :

من دانشجوئی در یک کشور غیر اسلامی هستم ومی خواستم بدانم که آیا می توان گوشت های ذبح شده در اینجا را که در فروشگاههای غیر اسلامی به فروش می رسد را خورد یا نه؟ وآیا حکم این گوشتها حلال است یا نه؟ در ضمن این که بعضی از افراد می گویند غذای اهل کتاب حلال است صحیح است یا نه؟

جواب :

اگر گوشت را از فروشنده مسلمان واحراز تذکیه می کند جایز است واگر ذبح اسلامی نباشد خوردن آن گوشت حرام است.۹۰

سؤال :

خوردن گوشت کوسه ماهی چه حکمی دارد؟

جواب :

جایز نیست.۹۱

سؤال :

تخم مرغی که لکه خون در آن باشد نجس است یا خیر؟ واگر در غذایی بریزیم اگر همان قسمت را برداریم مابقی پاک است یا خیر؟

جواب :

اگر خون داخل زرده باشد وآن را هم بزنند خوردن ان اشکال ندارد.۹۲

سؤال :

آیا خوردن سوسیس وکالباس ایراد شرعی دارد؟

جواب :

اگر از گوشت حلال باشد جایز است.۹۳

سؤال :

گوشت ومحصولات گوشت که از کشورهای خارجی وارد می شود وروی آنها کلمه حلال نوشته شده استفاده کردن چه حکمی دارد؟ آیا حلال است؟

جواب :

اگر احتمال بدهید که وارد کننده تحقیق کرده است در ذبح آن گوشت استفاده از آنها اشکال ندارد.۹۴

سؤال :

هم غذا شدن با کفار چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر کافر بت پرست ومشرک باشد وبا رطوبت دستش یا بدنش با غذا تماس بگیرد نجس است وغذا خوردن حرام است ودر غیر این صورت نجس نیست پس اگر شک بکنیم در تماس با رطوبت پاک است وهمچنان اگر کافر کتابی (یهودی یا نصرانی باشد) طاهر است.۹۵

سؤال :

مصرف گوشت وسایر اقلام خوراکی در کشورهای مسیحی چه حکمی دارد؟

جواب :

نسبت به گوشت ها باید احراز تذکیه بشود .۹۶

سؤال :

چگونه تشخیص دهیم که ماهی حلال گوشت است؟

جواب :

ماهی اگر فلس دار باشد.۹۷

سؤال :

حکم پنیر با توجه به استفاده از مایه پنیر در آن چیست؟

جواب :

استفاده از پنیر اشکالی ندارد.۹۸

سؤال :

حکم سرکه ای که از شراب تهیه شده ونوشته شده سرکه شراب چیست؟ حکم سایر سرکه ها چیست؟ با توجه به اجتناب اهل سنت با عنوان اینکه در صد الکل آن بالاست ؟

جواب :

استفاده از سرکه اشکال ندارد.۹۹

سؤال :

آیا می توان با غیر مسلمانان اهل شراب همنشین بود زیرا محل کارم نزدیک آنها است؟

جواب :

هم نشینی حرمت ندارد ولکن غذا خوردن بر سر میز غذا اگر شراب گذاشته باشند جایز نیست.۱۰۰

سؤال :

آیا گوشت لک لک حرام است؟

جواب :

حلال است.۱۰۱

سؤال :

آیا خوردن مربای انگور حرام است یا ایراد دارد؟

جواب :

حلال است.۱۰۲

سؤال :

خام خوردن تخم مرغ چه حکمی دارد؟

جواب :

جایز است.۱۰۳

سؤال :

بعضی مرغداران پرورش دهنده مرغ تخم گذار تخم مرغ های شکسته و لمبه و ... را که از لحاظ بهداشتی در پایین ترین حد سلامتی و بهداشتی هستند را به شیرینی فروشها می فروشند تا جهت مصرف در تهیه شیرینی استفاده گردد. خریداران نیز با اذعان به این مهم اقدام به خرید می کنند. آیا عملکرد آنها درست است و چه حکمی دارد؟

جواب :

چنانچه خلاف مقررات نباشد اشکال ندارد.۱۰۴

سؤال :

خوردن گوشت شتر مرغ چه حکمی دارد؟

جواب :

حلال است.۱۰۵

سؤال :

خوردن تخم شتر مرغ چه حکمی دارد؟

جواب :

جایز است.۱۰۶

سؤال :

در فرانسه زندگی می کنم و پسر دو ساله ای دارم که به مهد کودك می رود و ظهرها برای نهار در مهد کودك می ماند. از ابتدا درخواست کردم که به او گوشت ندهند چون ذبح شرعی نیست و تا به حال مشکلی نبود ولی جدیداً پسرم موقع نهار که می بیند بقیه گوشت می خورند او هم درخواست می کند که به او بدهند. لطفاً بفرمایید آیا می شود در صورتی که در مهد کودك تقاضا کرد به او گوشت غیر ذبح شرعی داد یا خیر؟

جواب :

مانعی ندارد مگر گوشت خوك باشد.۱۰۷

سؤال :

روی شیشه خیار شور که از مغازه تهیه می کنیم نوشته است که از سرکه الکل تهیه شده، آیا می توانیم از این خیارشور استفاده کنیم یا خیر؟

جواب :

اشکال ندارد.۱۰۸

سؤال :

در بعضی فروشگاه های بزرگ فرانسویان قسمتی مخصوص گوشت حلال است و گوشتهای بسته بندی با مهر تایید مسجد بزرگ پاریس وجود دارد آیا می توان از این گوشتها استفاده کرد و یا باید حتماً از مسلمان خرید کنیم؟

جواب :

باید به صحت نوشته اطمینان داشته باشید مگر اینکه فروشنده مسلمان باشد و احتمال بدهید که او تذکیه آن را احراز کرده است.۱۰۹

سؤال :

قهوه حرام است؟

جواب :

حرام نیست.۱۱۰

سؤال :

نظر اسلام در مورد خوردن صدف ، خرچنگ و حیوانات دیگر دریایی چیست ؟ آیاحکمی کلی در مورد حلال یا حرام بودن موجودات دریایی وجود دارد ؟

جواب :

خوردن حیوانات دریائی غیر از ماهیهائی که پولك دارند و یا میگو حرام است .۱۱۱

سؤال :

تخم مرغ که لکه خون دارد حکمش چیست؟

جواب :

اگر لکه خون در داخل زردی باشد میتوانید بعد از به هم زدن ان استفاده کنید و اگر درپ سفیده است بنابر احتیاط واجب اجتناب شود.۱۱۲

سؤال :

آیا خون موجود در زرده و یا سفیده تخم مرغ، آن را نجس می کند؟ خوردن آن چطور است و راه حل، کدام است؟

جواب :

خون موجود در درون تخم مرغ، پاک است و اما خوردن آن حرام می باشد پس می توان خون را جدا کرد و از بقیه تخم مرغ استفاده نمود مگر آن که به اندازه ای کم باشد که در کل، مستهلک شده که در این صورت تمام تخم مرغ پاک و حلال است.۱۱۳

سؤال :

آداب خوردن و آشامیدن را ذکر کنید ؟

جواب :

به هنگام خوردن و شروع به آن ، نام خدا بر زبان آوردن. با دست راست خوردن. لقمه ها را کوچک گرفتن . نشستن طولانی بر سر سفره. خوب جویدن طعام. بعد از خوردن حمد و ثنای خدا گفتن. خوداری از خوردن باوجود سیری .

قبل از سیر شدن دست از طعام کشیدن و شکم رااز طعام پر نکردن به هنگام خوردن، به روی مردمان نگاه نکردن . از جلوی دیگران غذا نکشیدن آنگاه که بر سر سفره ، جمعی نشسته اند . شروع با نمک و ختم با نمک.۱۱۴

سؤال :

گاهی روی قوطی های کنسرو ماهی نام و یا عکس آن چاپ شده است و از همین راه می فهمیم که ماهی درون قوطی ماهی پولک دار است آیا شایسته است که ما به نام و عکس روی قوطی اعتماد کنیم با علم به اینکه دروغ در اینگونه امور شرکت ها را با ضرر و خسارت بزرگ و شاید خیلی سخت تر، روبرو می سازد؟

جواب :

اگر به صدق و راستی آنچه در روی قوطی ها نوشته شده است، اعتماد داشته باشیم مطابق آن می توانیم عمل کنیم .۱۱۵

سؤال :

آیا ماهی را می توان از یک مسلمان سنّی خرید در حالی که نمی دانیم آن پولک دارد یا نه؟

جواب :

خریداری، جایز است لیکن اگر پولک دار بودن آن احراز نشود خوردن آن جایز نیست.۱۱۶

سؤال :

خوردن طعام حلالی که بخار گوشت تذکیه نشده پخته شده است، جایز است؟

جواب :

جایز نیست و آن طعام، نجس است زیرا با آب و بخار گوشت نجس در آمیخته و نجس شده است.۱۱۷

سؤال :

آیـا از روغن مـاهیی که از مـاهی هـای حرام گوشت تهیه میشود و (قواقع) مرغـان دریـایی در خوراکیها و جز آنها می توان اسـتفاده کرد؟

جواب :

خوردن آنها جایز نیست لیکن در غیر موارد خوردن می توان از آنها استفاده کرد و خدا داناست.۱۱۸

ختنه (تعداد : ۲)

حد واجب در ختنه چیست ؟

جواب :

حد واجب در ختنه بریدن پوستی که حشـفه را ستر می کند که به نام (غلفه) ذکر شده است حدی که سوراخ حشـفه و مقداری از بشـره آن ظاهر شود هر چند تمام آن پوست بریده نشود و تمام حشـفه ظاهر نشود . و به هر حال لازم است پوست حشفه به مقداری بریده شود که صدق اغلف (و ختنه نکرده) و بریدن بیشتر از آن واجب نیست .۱

سؤال :

آیا ختنه اولاد بر والدین واجب است ؟

جواب :

ختنه کردن اولاد بر ولی آنها مستحب است .۲

خرید و فروش (تعداد : ۹۹)

خرید و فروش و یا استعمال فرچه مسواکی که از موی خوک فراهم شده است جایز است؟

جواب :

خریـد و فروش و حـتی اسـتعمال آن جـایز است امـا دهـان بـدان وسـیله آلوده و نجس می شود و بـا بیرون آوردن و بر طرف کردن بقایای آن فرچه، دهان نیز پاک می شود.

۱

سؤال :

در مورد خرید و فروش ماهواره کمی توضیح دهید؟

جواب :

معظم له نگهداری آن را به کسـی که برخودش و یا برخی اعضاء خانواده اش مطمئن نیست که اسـتفاده حرام از آن نبرد اجازه نمی دهد.۲

سؤال :

من در کشور کانادا زندگی می کنم و می خواستم بپرسم : مطمئن هستم در این شهر مسلمانان زیادی زندگی می کنند و مشغول به کار هستند آیا در این صورت حتما باید مطمئن شوم بخاطر گوشتی که می خورم که آیا صد درصد ذبح اسلامی شده یا نه؟

جواب :

می توان در آن بلاد از مسلمانی که گوشت را برای خوردن عرضه می کند یا می فروشد گوشت خریداری نمود.۳

سؤال :

آیا فروشنده باید عیب موجود در کالا را به خریدار بگوید؟ در صورتی که نگوید حکم عمل وی و معامله چه خواهد بود؟

جواب :

اگر چه اخفاء عیب جایز نیست ولی اظهار آن لازم نیست و بعد از ظهور عیب خریدار حق فسخ معامله را دارد.۴

سؤال :

آیا خرید وفروش ارزاق دانشگاهی که توسط دانشگاه عرضه می شود اشکال دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۵

سؤال :

آیا کشیدن سود بر روی قیمت جنسی که به صورت اقساط به فروش می رسد حلال است ؟

جواب :

اگر با ملاحظه سود، قیمت فروش معین شود و با قیمت تعیین شده فروخته شود مانعی ندارد.۶

سؤال :

آیا فروش چک با مبلغ پایین تر از بهای آن مثلاً چند ماه آینده آن اشکال شرعی ندارد و آیاحلال است یا حرام؟

جواب :

اگر چک به اِزاء طلبی باشد که صاحب چک از دیگران دارد فروش آن به نقد اشکال ندارد.۷

سؤال :

اینکه یک فرد شغلش فقط این باشد که جنسش را اَقساطی بفروشد و از سودی که در مدت چکها می برد ارتزاق کند آیا این شغل اشکال شرعی ندارد؟

جواب :

مانعی ندارد.۸

سؤال :

آیا فروش نقدی یک جنس به یک فرد و بلا فاصله خرید اقساطی همان جنس از همان شخص و پرداخت سود بر روی اقساط آن جنس اشکال شرعی دارد یا خیر؟

جواب :

اگر بیع جدی باشد و در ضمن ِ بیع ِ اول بیع ِ دوم شرط نشود اشکال ندارد.۹

سؤال :

آیا پرورش قورباغه به منظور صادرات به ممالک دیگر جایز است؟

جواب :

صادر کردن آن به ممالک کافره مانعی ندارد.۱۰

سؤال :

در معامله نسیه اگر مشتری ثمن را نپردازد آیا فروشنده امکان فسخ معامله را دارد ؟ جواب را در دو فرض وجود شرط ضمن عقد (مثلا ضمن عقد بگوید اگر ثمن را تا فلان زمان ندهی موجب خیار است) و عدم آن بفرمایید؟

جواب :

فروشنده در هر دو فرض می تواند عقد بیع را فسخ کند.۱۱

سؤال :

حکم معامله با یهودیان و مسیحیان و کلا کفار اهل کتاب و غیر کتابی را وضعا و تکلیفا بیان نمایید؟

جواب :

اشکال ندارد.۱۲

سؤال :

در مورد فروختن گوشت حرام آیا کار کردن در مکانی مثل (مکدونالد) که یک رستوران آمریکایی است و گوشت حرام می فروشد جایز است ؟

جواب :

کار کردن در آنجا اشکال ندارد ولی بنابر احتیاط واجب تقدیم گوشت خوک به کسانی که آن را می خورند جایز نیست و به هر حال بیع او جایز نیست و بنابر احتیاط واجب فروش گوشت غیر مذکی هم جایز نیست .۱۳

سؤال :

حکم خرید اوراق مشارکت چیست ؟ آیا سودی که دولت پرداخت می کند حلال است وگیرنده آن مالکش می شود؟

جواب :

اگر شرکت در طرح‌های سودآور باشد، حلال است.۱۴

سؤال :

نظر حضرتعالی درباره مغازه هایی که به فروش می رسد و مالک هنگام فروش طبقه فوقانی را برای خود شرط می کند اما در رابطه با طبقه تحتانی صحبتی نمی شود اگر خریدار بعداً خواسته باشد زیرزمین بسازد حق با مالک قبلی است یا مالک فعلی؟

جواب :

اگر زمین را فروخته باشد حق تصرف ندارد و اما اگر فقط سرقفلی مغازه را فروخته باشد که این در واقع فروش نیست میتواند طبقه تحتانی را بسازد ولی باید تصرف در طبقه همکف با رضایت مستأجر باشد.۱۵

سؤال :

آیا خریدن سنتور اشکال دارد؟

جواب :

اگر از آلات مختصه آهنگ حرام باشد حرام است.۱۶

سؤال :

حکم خرید کالا از کشورهایی که بصورت مستقیم و یا غیر مستقیم از اسرائیل حمایت می کنند چیست؟

جواب :

اگر شرکت سازنده کالا به اسرائیل کمک نکند اشکال ندارد.۱۷

سؤال :

در رساله توضیح المسائل آمده است (اگر چیزی را که می شود استفاده حلال از آن ببرند به قصد این بفروش که انرا در حرام مصرف کنند مثلا انگور را به این قصد بفروشد که از آن شراب تهیه نمایند معامله آن حرام بلکه بنابر احتیاط باطل است). حال سوال بنده اینست اگر شخصی چیزی را مثل ضبط صوت تلویزیون و خدمات اینترنتی تهیه نمود و در هنگام خرید استفاده حرام از

آن هم مدنظرش بوده ولی پس از مدتی پس از این خرید (پرداخت وجه کالا تحویل کالا و مدتی مصرف) توبه نمود و تصمیم گرفت که دیگر استفاده حرام از آن نکند کعامله صورت گرفته چگونه است آیا این مال و یا وسیله و یا اشتراک خدمات مال او می باشد و می تواند در او تصرف کند ؟

جواب :

معامله صحیح است .۱۸

سؤال :

از کسی مبلغ زیادی قرض الحسنه گرفته ام بمدت یک ماه که جنسی را خرید و فروش کنم . آن شخص به هیچ عنوان سود و یا بهره از من نخواسته است . در صورتیکه من با خرید و فروش آن جنس (خودرو) نه سود کنم و نه ضرر آیا می توانم بدون خبر او هدیه یا مبلغی تشکر بپردازم ؟ آیا راه تشکر دیگر شرعی که در آن هدیه ای باشد وجود دارد ؟

جواب :

جایز بلکه مستحب است .۱۹

سؤال :

سود متعارفی که از فروختن قطعه ای جایز و حلال می باشد چند درصد است ؟

جواب :

در شرع درصد خاصی معین نشده است و مربوط به توافق طرفین است .۲۰

سؤال :

آیا خریدن بن کتاب به قیمت کمتر صحیح است ؟

جواب :

اگر مخالف شرط در ضمن عقد هبه نباشد مانعی ندارد .۲۱

سؤال :

گوشت مرغ که الان در بازار هست آیا حلال است یا نه چون ما پرسیدیم و فهمیدیم که فقط در ذبح اولین مرغ بسم الله الرحمن الرحیم میگویند و بقیه بدون بسم الله ذبح می شود همچنین گوشت گوسفند را . و اصلا برای ما مقدور نیست که برویم گوسفند یا مرغ زنده بگیریم و خودمان ذبح کنیم چه راه حلی برای ما دارید ؟

جواب :

می توانید آنها را از بازار خریداری کنید .۲۲

سؤال :

به طور کلی شرکت در معاملات بورس چه حکمی دارد ؟

جواب :

فی حد ذاته اشکال ندارد .۲۳

سؤال :

عده ای هستند که بورس شغل آنها می باشد . آنها به مطالعه وضعیت شرکتها به این نتیجه می رسند که ارزش سهام شرکتی بالا خواهد رفت و لذا اقدام به خرید سهام آن شرکت می کنند و بعد از گران شدن سهام آن شرکت با فروش سهام سود می کنند . با توجه به نوسانات بازار گاهی سودهای کلانی می کنند البته گاهی نیز ضررهای کلانی می کنند . اگر ما سرمایه مان را دراختیار این

اشخاص قرار دهیم پولی که از این راه به دست می اید چه حکمی دارد ؟

جواب :

اشکال ندارد مگر اینکه سهام شرکتهای معامله با محرمات یا بانکهای ربوی باشد .۲۴

سؤال :

آیا خرید و فروش وام مسکن حلال است ؟

جواب :

تابع شرایط بانک .۲۵

سؤال :

می تواند در حضور اشخاص مورد وثوق خود بدون اینکه به مشتری اطلاع دهد معامله را فسخ کند؟

جواب :

می تواند.۲۶

سؤال :

اعمال خیار مشروط به رد ثمن است؟

جواب :

مشروط نیست.۲۷

سؤال :

اگر قدرت بر رد ثمن نداشته باشد می تواند عین مبیع را قهراً از مشتری مسترد و عند الاستطاعهٔ ثمن آن را بپردازد؟

جواب :

می تواند.۲۸

سؤال :

اگر پس از اعلام فسخ جهت رد ثمن و استرداد مبیع به مشتری مراجعه نکند حق استرداد مبیع تا چه زمانی برای او باقی است؟

جواب :

حق او از بین نمی رود.۲۹

سؤال :

برادر من چندی پیش یک سکه قدیمی را پیدا کرده است حالا می تواند این سکه را بفروشد؟

جواب :

اگر در جایی پیدا کرده که احتمال اینکه ملک یک مسلمان باشد احتمال قوی نیست می تواند بفروشد.۳۰

سؤال :

خرید و فروش اینترنتی جایز است یا خیر؟

جواب :

اگر منظور شما این است که دو نفر از طریق اینترنت مستقیماً خرید و فروش را انجام دهند، اینگونه معامله صحیح است و اشکالی ندارد.۳۱

سؤال :

ما در دانمارك زندگی می کنیم. میخواهیم یک رستوران بخریم که در آن باید غذاهای غیر اسلامی تهیه شود. آیا به نظر شما اشکال دارد یا خیر؟

جواب :

خرید رستوران مزبور فی حد نفسه مانعی ندارد.۳۲

سؤال :

من در آمریکا زندگی می کنم و طبق قانون آمریکا اگر یک رستوران مشروبات الکلی نفروشد مردم می توانند مشروب خود را با خود به رستوران ببرند. سؤال این است که آیا شرعاً اجازه داریم که یک رستوران با این اوصاف تأسیس کنیم، در ضمن مصرفی گوشت ذبح اسلامی خواهد بود؟

جواب :

مانعی ندارد.۳۳

سؤال :

در مورد خرید و فروش پول (صرفی) نظر خود را اعلام فرمایید. حکم کسی که نزد آنان کار می کند چیست؟ آیا تلاش برای درآمد بیشتر صاحبکار جایز است؟

جواب :

صرافی نقدی مانعی ندارد و همچنین نسیه ای با اختلاف پول.۳۴

سؤال :

آیا خرید و فروش عروسک جایز است؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب جایز نیست.۳۵

سؤال :

فروش نسیه می تواند فروشنده صریح به مشتری بگوید نقد فلان مبلغ اما غیر نقد با تأخیر مثلاً دو ماه می شود فلان مبلغ؟

جواب :

با این کیفیت صحیح است.۳۶

سؤال :

منظور از عقود شرعی چه عقودی است؟

جواب :

مراد همان معاملاتی است که معمولاً بین مردم رائج است. (مثل خرید و فروش، اجاره، مضاربه، قرض، ضمان و غیره) که شرایطی را که شرع معین نموده است دارا باشد.۳۷

سؤال :

در باب احکام معاملات آیا خود چکهای بانکی (دسته چکها) قابل خرید و فروش کردن هستند . مثلا آیا می توان ۱۲ چک تاریخ دار صد هزار تومانی رابه مبلغ یک میلیون تومان خریداری کرد ؟

جواب :

فروختن مالی که در ذمه دیگران است چه بانک باشد و چه اشخاص حقیقی به قیمت کمتر و نقدی مانعی ندارد . ۳۸

سؤال :

آیا فروش لوازم آرایش زنانه توسط مرد جایز است ؟

جواب :

فی حد ذاته مانعی ندارد مگر ترس وقوع در حرام باشد که حرام است .۳۹

سؤال :

حکم معاملات کالی به کالی چیست ؟

جواب :

اگر مقصود بیع (معامله) دین به دین باشد باطل است .۴۰

سؤال :

نظر حضرت عالی در باره کسی که در کشور کفر شراب می فروشد چیست ؟

جواب :

فروختن مشروب مطلقاً حرام است.۴۱

سؤال :

در کشوری اشخاصی وسائلی می فروشند که معلوم نیست مسروقه است یا نه، آیا خرید از آنها جائز است ؟

جواب :

اگر مسروق مِنهُ و سارق کافر باشند اشکال ندارد .۴۲

سؤال :

دروغ گفتن در کار و در معاملات چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر برای دفع ضرر باشد اشکال ندارد نه برای جلب منفعت.۴۳

سؤال :

آیا معاملات با هر گونه شرکت هرمی مانند «پرایم بانک» و «دیاموند» و «گولد کویست» «گلد ماین» «وست ویژن» و غیره صحیح است ؟

جواب :

حضرت ایت الله اجازه ورود در این گونه معاملات را نمی دهد.۴۴

سؤال :

حکم خریدن سکه های تلفن چیست ؟

جواب :

اشکال ندارد.۴۵

سؤال :

آیا خرید پول و نگهداری آن برای افزایش سود (ارزش) پول محل اشکال است یا خیر ؟

جواب :

اشکال ندارد .۴۶

سؤال :

آیا خرید پیانو جهت استفاده شخصی و بدون لهو و لعب جایز است ؟

جواب :

جایز نیست .۴۷

سؤال :

آیا کسب طلا فروشی بیع است ؟

جواب :

بیع است و به هر قیمت بخواهند می توانند بفروشند .۴۸

سؤال :

حکم خرید و فروش و ساخت و استماع به نی چیست ؟

جواب :

اگر از آلات موسیقی حرام باشد ساخت و استفاده و آموزش و معامله با آن حرام است و اگر مشترک باشد ساخت و معامله با آن اشکال ندارد و استفاده و آموزش روش غیر محرم آن جائز نیست .۴۹

سؤال :

اگر برای حلوا درست کردن مثلا از نانوائی ۳ کیلو آرد بخریم آیا اشکال دارد ؟

جواب :

اگر خلاف مقررات نباشد اشکال ندارد .۵۰

سؤال :

اگر جنسی را بخرد که به آن خمس یا زکات تعلق گرفته باشد در این صورت باید به مقداری بخرد که بمقدار آن حقوق نزد بایع بماند یا اگر تمام را خرید با احتمال اینکه او حقوق را می دهد کفایت می کند یا اگر تمام را خرید و احتمال دادن آن بعد از بیع بدهد کافی است و یا اگر تمام را خرید و علم داشت اورا پرداخته نکرده و نمی کند ، حکم او در این صورت چیست ؟

جواب :

در همه صور بیع صحیح است و بر مالک است که خمس و زکات آن را از مال دیگر خود بپردازد . ولی در مورد زکات اگر مشتری یقین داشته باشد که بایع زکات را نمی پردازد باید خود زکات سال را بپردازد ، و اگر از طرف بایع فریب خورده باشد می تواند از او مطالبه کند .۵۱

سؤال :

زمینی که دارای درخت بوده فروش رفته و درختها قید نشده است ، و بایع منکر فروش درختهاست و مشتری عدوانا متصرف شده است و در قولنامه قیدی نسبت به درختها وجود ندارد آیا درختان جزء مبیع است یا خیر و در صورت تصرف ضمان دارد یا خیر ؟

جواب :

اگر درختها را جزء مبیع قرار نداده اند و متعارف در آنجا هم چنین نبوده است که هر کس زمین را بفروشد درخت هم جزء آن است در این صورت درخت جزء مبیع شمرده نمی شود . و در ضمن عدم متمول بیع ضامن است .۵۲

سؤال :

اگر اهل قریه زمینهای موات را بین خود تقسیم کند آیا این زمینها را حق فروش دارند در حالیکه احیاء نشده است و بیع آنان

چگونه است ؟

جواب :

با تقسیم مالک نمی شود و بیع صحیح نیست .۵۳

سؤال :

فروش کاه بدون وزن آیا صحیح است یا خیر ؟

جواب :

اگر متعارف در خرید و فروش آن تعیین مقدار با مشاهده است کافی است . و بهر حال اگر مصالحه کنند اشکالی ندارد .۵۴

سؤال :

اگر عوض در بیع کاملا بدست بایع نرسد آیا خیار دارد یا خیر ؟

جواب :

خیار دارد .۵۵

سؤال :

اگر زمینی را با دو قسط بفروشد و قسط دومی آن یکسال بعد از فروش باشد و مشتری تخلف کند حکم چیست ؟

جواب :

بیع صحیح است ولی خیار فسخ معامله دارد .۵۶

سؤال :

اگر جنسی را بفروشد با تاخیر ثمن بمدت معین ، اگر بعد از آن تاخیر شود آیا آن جنس ملک مشتری است یا بایع ؟

جواب :

مال مشتری است . اما بایع حق خیار تخلف شرط دارد .۵۷

سؤال :

اگر ساختمان در حال احداث را بفروش برسانیم و پول آنرا مقداری چک و بقیه را در مدت معین بنحو قسط پرداخت نماید صحت آن چگونه است ؟

جواب :

معامله مذکور از اصل باطل است زیرا مبیع در خارج وجود نداشته بلکه بصورت کلی در ذمه بوده است و شرط صحت بیع کلی در ذمه این است که ثمن آن فی المجلس قبض و اقباض شود . و اگر بعض آن قبض شود نسبت به همان مقدار صحیح است در حالیکه در مورد سوال مقداری که قبض شده است نیز به صورت چک بوده و این بیع دین به دین است و صحیح نیست .۵۸

سؤال :

اگر افرادی جنسی را می آورند که من بفروشم ولی از قیمت آنان مشکوک می شوم تحقیق لازم است یا خیر ؟

جواب :

لازم نیست .۵۹

سؤال :

قصد خرید جنسی را برای یکی از دوستانم را دارم و قرار است که ایشان که مبلغ را در یک چک برای پنج ماه بعد بدهد آیا جایز است که ماهی سه درصد ازایشان سود دریافت کنم ـ در صورت وجود اشکال لطفاً بفرمایید چگونه می توان سود پول خویش را

نیز محاسبه کنم؟

جواب :

می توانید آن جنس را برای خود بخرید و به طرف با سود مورد نظر بصورت قسطی بفروشید.۶۰

سؤال :

اگر در کشوری کفر کالائی خریده باشم و بدلیل بی توجهی اشکالی برای آن ایجاد کرده باشم در صورتی که اولا کالا گارانتی دارد و دوما اشکال ایجاد شده از طرف خودم بوده چه باید بکنم؟

آیا پس بدهم و از گارانتی که مربوط به اشکالات احتمالی خود کالاست استفاده کنم یا خیر؟

جواب :

در این صورت نمی توانید کالای یاد شده را برگردانید.۶۱

سؤال :

خرید محصولات برخی از کارخانجات که خود کارخانه یا زمین آن غصبی باشد جایز است؟

جواب :

جایز است.۶۲

سؤال :

اشتغال به تولید یا خرید و فروش ماهیان آکواریومی چه حکمی دارد؟

جواب :

مانعی ندارد .۶۳

سؤال :

خرید مواد از شخصی که از درآمد حاصل مالیات به دولت مسیحی نمی دهد چه حکمی دارد ؟

جواب :

اشکال ندارد .۶۴

سؤال :

ایا خریدن صد هزار تومان به صدو ده تومان درست است ؟

جواب :

نقدا مانعی ندارد و به احتیاط واجب از فروش با اجل اجتناب شود؟۶۵

سؤال :

به خاطر ماموریت شوهرم درآمریکا در محله یهودی نشین زندگی میکنیم و همه یهودی هستند آیا برای ما اشکال ندارد از این مغازه ها خرید می کنیم و دیگر اینکه در فروشگاه ها مواد گوشتی با مارک حلال موجود میباشد ایا صرف نوشته ما می توانیم از آنها مصرف کنیم یانه ؟

جواب :

اگر به دولت صهیونیزم کمک نمیکنند اشکال ندارد . مجرد نوشته کافی نیست باید اطمینان به صحت آن پیدا کنید .۶۶

سؤال :

با توجه به اینکه چرم وارداتی از خارج کشور حکم نجاست را دارد آیا فروش کفش چرم وارداتی از خارج کشور اشکال دارد؟

جواب :

اشکال ندارد در صورتیکه احتمال قابل توجهی بدهید که ذبح کرده اند ان پوستها محکوم به طهارت است.۶۷

سؤال :

آیا به دام انداختن پرندگان از روی پشت بام و فروش آنها اشکال دارد ؟

جواب :

اگر ملک کسی نباشد اشکال ندارد .۶۸

سؤال :

با توجه به این که از کامپیوتر میتوان هم در مورد دینی و علمی و هم میتوان درزمینه گناه از آن استفاده کرد ،کسب ودر آمد در زمینه فروش این محصول(کامپیوتر) چه حکمی دارد ؟

جواب :

فروش آن محصول جایز است .۶۹

سؤال :

عده ای برای محاسبه قیمت فروش اجناس بصورت قسطی به مشتری از فرمولهای خاصی استفاده می کنند.آیا این نوع فروش صحیح است؟

جواب :

اگر قبل از فروش قیمت کالا ولوبه صورت قسطی معین شود اشکال ندارد.۷۰

سؤال :

بعضیها برای فروش کالاهای خود بصورت اقساطی از فرمول ۲۴۰۰/ درصد*(۱+ مدت)* وام= سود استفاده می کنند ایا این فرمول شرعی است؟

جواب :

فروش کالا به صورت قسطی بیشتر(که اضافه به صورت قطعی معلوم شده است) اشکال ندارد.۷۱

سؤال :

خرید وفروش جنس حلال با کفار چه حکمی دارد؟

جواب :

جایز است.۷۲

سؤال :

آیا خریدن کتابی که بدون اجازه مؤلف آن تکثیر شده برای مطالعه درسی اشکال دارد؟

جواب :

خرید آن اشکال ندارد.۷۳

سؤال :

آیا خرید فروش مواد آتش بازی همچون سیگارت وفشفشه که در مغازه ها نیز خرید وفروش می شود حلال است ؟ جواب :

خرید وفروش آن اگر بر خلاف قانون باشد جایز نیست.۷۴

سؤال :

آیا هنگام نماز جمعه خرید وفروش ایراد دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۷۵

سؤال :

آیا خریدن عروسک یا بازی کردن بچه ها با آن اشکال دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۷۶

سؤال :

بعضـی مرغـداران پرورش دهنـده مرغ تخـم گـذار تخم مرغ هـای شکسـته و لمبه و ... را که از لحـاظ بهـداشتی در پـایین ترین حد سلامتی و بهداشتی هستند را به شیرینی فروشها می فروشند تا جهت مصرف در تهیه شیرینی استفاده گردد. خریداران نیز با اذعان به این مهم اقدام به خرید می کنند. آیا عملکرد آنها درست است و چه حکمی دارد؟

جواب :

چنانچه خلاف مقررات نباشد اشکال ندارد. ۷۷

سؤال :

گران فروختن تخم مرغ با توجیهات مختلف چه حکمی دارد؟

جواب :

جایز است ولی کار شایسته ای نیست.۷۸

سؤال :

آیا قرار دادن جایزه مانند اسباب بازی ـ جاکلیدی و کارت اینترنت و... در بسته های تخم مرغ جهت فروش جایز است؟

جواب :

اشکال ندارد.۷۹

سؤال :

تبلیغات برای فروش مواد غذایی به مردم تا چه حد جایز است؟

جواب :

تا حدی که دروغ و غش در معامله نباشد.۸۰

سؤال :

بعضـی تولیـد کننـدگان جوجه یکروزه به علت قیمت کم جوجه در بـازار و عـدم تـأمین هزینه های تولیـد در برخی فصول اقـدام به معدوم کردن جوجه ها می کنند. آیا این عمل آنها مجاز است و چه حکمی دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۸۱

سؤال :

بـا توجه به این که از کـامپیوتر میتوان هم در مورد دینی و علمی و هم میتوان در زمینه گناه از آن اسـتفاده کرد کسب و در آمـد در زمینه فروش این محصول (کامپیوتر) چه حکمی دارد ؟

جواب :

فروش آن محصول جایز است .۸۲.

سؤال :

اینجانب در منطقه ای در انگلیس تحصیل می نمایم و متاسفانه در این منطقه به هیچ وجه دسترسی به گوشت حلال و قصابی مسلمان نیست طبق نظر جناب عالی آیا بنده می توانم از گوشت مرغ یا گاو که در رستوران دانشگاه طبخ می گردد استفاده نمایم ؟

جواب :

جایز نیست و می تواند از گوشت ماهیهای پولک دار استفاده بکنید .۸۳.

سؤال :

آیا خریدن غذا (سیب زمینی یا برنج پخت شده) از یک فرد مسیحی حلال است یا حرام ؟

جواب :

حلال است .۸۴.

سؤال :

خرید ونواختن آلت موسیقی گیتار که به استفاده در مجالس عیاشی نباشد چگونه است ؟

جواب :

خرید آلات مختص به موسیقی لهوی جایز نیست وهمچنین نواختن آن هم به کیفیت لهوی جایز نیست .۸۵.

سؤال :

نظر شما در مورد خرید وفروش مواد مخدّر چیست ؟

جواب :

جایز نیست .۸۶.

سؤال :

آیا ساخت مجسمه دلفین با سنگ برای فروش جایز است ؟

جواب :

به احتیاط واجب جایز نیست .۸۷.

سؤال :

اگر در مراسماتی چون ازدواج که برای مرد انگشتر طلا خریداری میشود مرد طلای خریداری شده را بپذیرد وبعد آنرا بفروشد پولی که از فروش انگشتر بدست می آورد آیا حلال است یا حرام؟ ضمنا بدست کردن حلقه طلا برای امتحان اندازه بودن یا نبودن ایراد شرعی دارد یا ندارد؟

جواب :

می توانید پول را در مقابل نگین آن بگیرد ومجرد اندازه گرفتن پوشیدن شمرده نمی شود.۸۸.

سؤال :

لطفا بفرمائید ایا فروش گوشت گراز به کشورهای غیر مسلمان جایز است یا خیر؟

جواب :

فروش آن جایز نیست ولی گرفتن پول از کافر به عنوان استنقاذ اشکال ندارد البته اگر این مستلزم تقدیم گوشت گراز باشد به

احتیاط واجب جایز نیست.۸۹

سؤال :

فروش غذا با گوشت ذبح غیر اسلامی به آنها در رستوران چه حکمی دارد؟

جواب :

فروش بنابر احتیاط واجب جایز نیست و گرفتن پول جایز است.۹۰

سؤال :

ارایه مشروبات الکلی وفروش آن در رستوران چه حکمی دارد؟

جواب :

حرام است.۹۱

سؤال :

خرید محصولات برخی از کارخانجات که خود کارخانه یا زمین آن غصبی باشد جایز است؟

جواب :

جایز است.۹۲

سؤال :

آیاکفش ساخت ایتالیا نجس است ؟ و آیاخرید و فروش آن بلا مانع است ؟

جواب :

استفاده و خرید و فروش آن اشکال ندارد .۹۳

سؤال :

خرید و فروش و یا استعمال فرچه مسواکی که از موی خوک فراهم شده است جایز است؟

جواب :

خرید و فروش و حتی استعمال آن جایز است اما دهان بدان وسیله آلوده و نجس می شود و با بیرون آوردن و بر طرف کردن بقایای آن فرچه، دهان نیز پاک می شود.۹۴

سؤال :

آیا جایز است از مغازه هایی خرید کرد که آنها قسمتی از سود کار خود را برای کمک به اسراییل اختصاص داده اند؟

جواب :

جایز نیست.۹۵

سؤال :

در کشورهای غربی خرید وفروش سگ ،بازارویژه ای وجود دارد آیا خرید و فروش سگ فقط برای مأنوس شدن و زندگی همراه آن، جایز است؟

جواب :

جایز نیست.۹۶

سؤال :

آیا فروش گوشت خوک برای یهود و نصاری و به طور کلی اهل کتاب که آن را حلال می پندارند، جایز است؟ جواب :

کسب و کار با گوشت خوک به طور کلی جایز نمی باشد.۹۷

سؤال :

آیا جایز است در یک مغازه قصّابی که گوشت خوک می فروشد کار کرد؟ حتی در این حد که مسلمانی به یکی از کارگرانش دستور بدهد که به فلان مشتری گوشت خوک بده؟

جواب :

فروش گوشت خوک حتی برای کسانی که آن را حلال می انگارند جایز نیست و فرق نمی کند با واسطه و یا بی واسطه باشد و اما بدون فروش و فقط در اختیار گذاشتن گوشت خوک برای کسی که آن را حلال می داند آن هم اشکال دارد و احتیاط واجب ترک آن است.۹۸

سؤال :

آیا خرید مجسمه آدمی و برهنه اعم از مجسمه زن و یا مرد جایز است ؟ و خرید مجسمه و تندیس حیوانات که برای زینت می تراشند چه طور است ؟

جواب :

دومی بی اشکال است اما اولی اگر ترویج فساد باشد ، جایز نیست .

خطاطی (تعداد : ۱)

خطاط و هنرمند مسلمان می تواند تابلویی بنویسد و یا رسم کند که در آن، نوعی شراب و یا مجلس رقص و یا گوشت خوک اعلان و آگهی می شود؟

جواب :

چنین کاری برای او جایز نیست چون آن، اشاعه گناه و ترویج فساد و تباهی است.۱

د

دیه (تعداد : ۱۴)

آیا به دیه خمس و یا زکات تعلق می گیرد؟

جواب :

به دیه نه خمس ونه زکات تعلق می گیرد.۱

سؤال :

در جایی که اسقاط حمل جایز است دیه ثابت است ؟

جواب :

بر کسی که مباشرت به اسقاط کرده ثابت است . ۲

سؤال :

دیه یعنی چه؟

جواب :

مالی است که باید به فرد جنایت شده پرداخت شود .۳

سؤال :

اگر در حوادث ورزشی در مسابقه ای از سوی یکی از ورزشکاران به دیگری صدمه ای من غیر قصد وارد شود از لحاظ کیفری جرمی ندارد لکن آیا به خاطر جرح و کسری که وارد کرده است ضمان دارد و دیه ای باید پرداخت بکند ؟

جواب :

دیه واجب است مگر اینکه شخص مجروح مقصّر باشد ۴۰

سؤال :

اولادی که توسط والدین مضروب می شوند و سیلی می خورند و همچنین دانش آموزان که از معلمان خود کتک می خورند اگر ضرب بحد دیه برسد آیا اولیاء و مربیان مدیون این بچه ها هستند و چگونه باید آنها را راضی کنند و بعد سالها از یکدیگر جدا شوند و شاید هم دیگر تا آخر عمر نبینند ؟

جواب :

دیه واجب است ۰ در مورد پدر می تواند بعضی از مصارف غیر نفقه از آنها بحساب آورد و در مورد معلم اگر می تواند باید آنها را پیدا کند و راضی نماید و اگر از یافتن آنها مأیوس شد باید رد مظالم بدهد ۵۰

سؤال :

اگر کسی عمدا یا سهوا به پای فردی چاقو بزند چه حکمی دارد ؟

جواب :

حرام است و دیه دارد و گاهی هم حکم قصاص۶۰

سؤال :

تنبیه دانش آموزان از لحاظ شرعی جایز است یا خیر ؟

جواب :

اگر منع آنها از کاری که نباید انجام بگیرد بدون تنبیه بدنی ممکن نباشد زدن به آرامی و بمقدار سه ضربه نه بیشتر با اجازه ولی آنها جایز است و اگر بدن آنها قرمز یا کبود شود دیه واجب است ۷۰

سؤال :

دیه سقط جنین بر مادر واجب است یا بر پزشک معالج که آن عمل را انجام می دهد ؟

جواب :

بر پزشک واجب است ۰ و پدر و مادر که وارث هستند می توانند ببخشند ۸۰

سؤال :

فردی زن خود را به شدت کتک زده و دیه لازم شده است ولی قدرت پرداخت ندارد چه کند ؟

جواب :

اگر زن او را نبخشد باید هر وقت متمکن بود بپردازد ۹۰

سؤال :

اگر فردی کشته شود و پزشک قانونی برای کشف حقایق کالبد شکافی کنند دیه لازم است یا خیر ؟ و مصرف آن چیست ؟

جواب :

دیه بر کسی که مباشرت قطع کرده واجب است ٠و باید در راه خود میت مصرف شود ١٠

سؤال :

چنانچه فرد محکوم به پرداخت دیه ، فوت کند و ورثه او قادر به پرداخت به پرداخت دیه مذکور نباشند ، آیا می توان آن را از بیت المال پرداخت نمود ؟

جواب :

در بعضی از موارد اینچنین است مانند دیه قتل شبیه به عمد که با مرگ قاتل و نداشتن ترکه بمقدار کافی از نزدیکانش (الاقرب فالاقرب) استیفاء می شود و چنانچه ممکن نباشد از بیت المال اداء می گردد و همچنین در دیه قتل خطأ محض که با عجز عاقله و عدم کفایت ترکه قاتل از بیت المال اداء می شود .١١

سؤال :

اگر خانمی از شوهرش اصلا اطاعت نکند و در موردی بین انها مشاجره ای رخ دهد و منجر به این شود که بدن خانم کبود شود و همچنین خانم جراحاتی را به بدن مرد ایجاد کند ایا به این امر دیه تعلق میگیرد ؟ اگربله چقدر ؟ و اگر طرفین یکدیگر را حلال کنند ایا از گردن مرد پرداخت دیه ساقط میشود یا خیر ؟

جواب :

دیه تعلق میگیرد و هر کدام از ان دو میتوانند دیه ای را که مستحقند ببخشند واگر صورت سیاه شود ۶ مثقال شرعی طلا است و اگر سرخ شود ۵/۱ مثقال شرعی و اگر در غیر صورت باشد نصف ان است.١٢

سؤال :

آیا پولی که از بیمه می رسد و نیز حقوق بازنشستگی و یا دیه ای که در وسط سال دریافت می شود متعلق خمس است؟

جواب :

به پول بیمه و حقوق بازنشستگی خمس تعلق می گیرد اگر تا سر سال صرف در مؤونه نشود خمس آن واجب است و به دیه تعلق نمی گیرد.١٣

سؤال :

هرگاه مجموع صدمات وارده بدنی به زن موجب شود دیات متعلقه بیشتر از ثلث دیه کامل مرد باشد آیا زن برای جلوگیری از تنصیف دیات متعلقه می تواند نسبت به بعضی از صدمه یا صدمات ودیات متعلقه اعلام گذشت نموده و بقیه را مطالبه نماید؟

جواب :

اگر جنایتی که موجب صدمات وارد شده یکی باشد دیه آن صدمات علی کل حال تنصیف می شود وگذشت از بعضی تأثیری در زیان مقدار دیه ندارد، واگر جنایت متعدد باشد دیات ثابته در این صورت تنصیف نمی شود.

دیدن فیلم (تعداد : ۲)

آیا نگاه کردن به سایتهای آموزش سکس جهت لذت بردن در عمل زنا شوی برای متاهلین اشکال دارد ؟

جواب :

جایز نیست وحرام است متاهل یا مجرد بودن ملاک نیست.١

سؤال :

آیا به فیلم های جنسی بدون لذت جنسی می توان نگریست؟

جواب :

به طور مطلق جایز نیست.۲

دفن (تعداد : ۶)

لطفا بیان بفرمایید اگر میتی دارای دوسر باشد وهمچنین هر سری دارای مغز مجزا وبا توجه به اینکه روی میت باید به سمت قبله باشد چه باید کرد وهمچنین هر کدام از سرها را که روقبله قرار دهیم سر دیگر پشت به قبله قرار می گیرد؟

جواب :

آن سری را روبه قبله بگذارید که وقتی صورت آن روبه قبله باشد جلوی بدن هم روبه قبله خواهد شد.۱

سؤال :

میتی که جنازه اش بعد از آنکه مدتی در بیابان افتاده بوده و شدیدا بو گرفته ومتلاشی شده بدست آمده و قابلیت غسل و تیمم ندارد چه باید کرد و ثانیا کفن کامل برای او لازم است ؟

جواب :

یک بار آن تیمم دهند و بر او نماز خوانده شود و مثل دیگران کفن گردد .۲

سؤال :

در برخی کشورهای غربی و غیر اسلامی متداول است که مرده را در صندوقی می نهند و همانطور دفن می کنند، چه باید کرد؟

جواب :

نهادن مرده در صندوق چوبی به هنگام دفن اشکالی ندارد به شرط آنکه آداب شرعی دفن مراعات شود از جمله آن است که او را بر طرف راست رو به قبله بخوابانند.۳

سؤال :

اگر مسلمانی در کشور غیر اسلامی بمیرد و در آنجا گورستان ویژه مسلمین وجود نداشته باشد و از سویی، انتقال او به یک کشور اسلامی مستلزم زحمت فوق العاده و هزینه سنگینی باشد آیا همین معنی، مجوز آن می شود که میت را در گورستان کفار دفن کنند؟

جواب :

کفایت نمی کند.۴

سؤال :

کدام بهتر است، دفن مسلمان در یک گورستان اسلامی واقع در یک کشور غیر اسلامی که در آنجا، مرده است و یا نقل جنازه او به یک کشور اسلامی که هزینه سنگینی را لازم دارد؟

جواب :

اگر کسی هزینه انتقال جنازه را احسان کند و بپردازد اعم از ورثه و یا دیگران و یا اگر ثلث مال و دارایی میت برای این کار کفایت کند به ویژه اگر وصیّت برای احسان و نیکوکاری کرده باشد، با فضیلت تر آن است که او را به یکی از مشاهد مشرّفه و اماکن مستحبی ببرند و خدا داناست.۵

سؤال :

هر گاه نقل جنازه مسلمان به یک کشور اسلامیهزینه زیادیلازم داشته باشد آیا میتوان او را در گورستان غیر مسلمان از پیروان ادیان

آسمانی به خاک سپرد؟

جواب :

دفن کردن مسلمان در گورستان کافران، جایز نیست مگر آن که گورستان منحصر به آن باشد و ضرورتیکه تکلیف را بر طرف کند پیش بیاید.۶

دوچرخه سواری (تعداد : ۱)

آیا دوچرخه سواری برای دخترام درمکانی مانند پارک مانعی دارد اسکیت چطور؟

جواب :

اگر در معرض دید نامحرم باشد ووضع اوتحریک کننده باشد جایز نسیت.۱

دادن خمس مالی که با آن حج می کنند (تعداد : ۳)

آیا ادای حج مستحبی از مؤونه استثنا شده از خمس به شمار می رود؟ یا آن که ناچار باید خمس هزینه آن را در صورتی که از سودهایی باشد که خمس بدان تعلق می گیرد پرداخت کرد؟

جواب :

پرداخت خمس آن، واجب نیست.۱

سؤال :

اگر مکلّف نداند که لباس احرام خود را از سودی که بدان خمس تعلق گرفته، خریده است و یا از سود همان سال و یا از آن چه اصلاً خمس بدان تعلق نگرفته است، تکلیفش چیست؟

جواب :

مُحرم شدن در لباس مذکور مانعی ندارد و احوط آن است که به حاکم شرعی مراجعه و با او به نسبت احتمال وجوب خمس، مصالحه کند.۲

سؤال :

اگر اموال شخصی مشمول خمس باشد، آیا تنها پرداخت خمس مالی که می خواهد با آن حج کند با این شرط که خمس باقی اموالش را پس از حج بپردازد، برای صحت حج او مُجزی است؟

جواب :

تأخیر در جدا کردن خمس و نپرداختن آن جایز نیست بلکه غصب و حرام است و اگر خمس پاره ای از اموال خود را بپردازد و با آن حج کند، حجش صحیح است. لیکن به دلیل تأخیر در پرداختن خمس بقیه اموال خود، گناهکار است.۳

دروغ (تعداد : ۳)

می گویند از موارد دروغ مصلحتی این است که مرد به زن خود وعده ای بدهد که قصد انجام آنرا ندارد چون زن اصرار بر آن خواسته دارد. آیا این حرف صحیح است؟

جواب :

خلف وعده با اهل وعیال به احتیاط واجب جایز نیست.۱

سؤال :

آیا دروغ مصلحت آمیز ایراد دارد؟

جواب :

دروغ حرام است وتوریه جایز است.۲

سؤال :

آیـا دروغ گفتن برای به راه آوردن یـک نفر جـایز است؟ مثلا به کسـی که کارهای زشتی انجام می دهـد به دروغ بگوییم که تو را دیشب در خواب دیدم که در جهنم بودی تا به وسیله ترس از کارهای زشت خود دست بکشد. و یا آشتی دادن بین دو نفر به وسیله دروغ و از این گونه. و لطفا بفرمایید آیا گفتن دروغ مصلحتی جایز است یا خیر؟

جواب :

دروغ گفتن در دو مورد جـایز است: ۱ـ دفع ضـرر از خود یا مؤمنی دیگر. ۲ـ اصـلاح بین دو نفر به جایز دروغ برای هدایت دیگری می تواند توریه کند. و دروغ برای جلب مصلحت جایز نیست.۳

درختکاری (تعداد : ۲)

اگر زمین را بفردی واگذار کند که در آن درختکاری کند بشـرط آنکه محصول آن میان هر دو باشد صـحیح است یا خیر و اگرراه دیگری وجود دارد بیان بفرمائید ؟

جواب :

این معامله مغارسه می گوینـد و جایز است . و بهتراست به صورت صـلح معامله رابرقرار کند به این صورت که صاحب زمین بگوید با تو صلح می کنم که در مقابل کار ، این مقدار از حاصل از آن تو باشد .۱

سؤال :

اگر یکی از شرکاء در زمین مشترك درختکاری کند این درختها مشترك می شود یا حق کسی است که مالك آنها است ؟

جواب :

درختها ملك مالك است ولی اکر او اجازه ندهد باید درختها را از ریشع بکند ، و می تواند مطالبه اجرت باقیماندن آنها را بکند .۲

دست دادن (تعداد : ۶)

آیا دست دادن از روی اجبار با زن غیر مسلمان خارجی و بدون قصد لذت ایراد دارد یا خیر در حالی که هیچ لذتی به وجود نیاید ؟

جواب :

با وجود حاجب مثل دستکش مانعی ندارد .۱

سؤال :

چنانچه دست مرطوب باشد می توان با کافر یا اهل کتاب دست داد ؟

جواب :

اگر یقین کردید نجس است یا آن شخص کافر غیر کتابی است برای نماز دست خود را بشویید .۲

سؤال :

حکم دست دادن بـا زن نـامحرم در صورتیکه امتناع کردن موجب بروز ناراحتی و یا قطع رابطه فامیلی گردد و یا اعتراض والـدین را

به همراه داشته باشد ؟

جواب :

دست دادن با نامحرم جایز نیست و اگر حائلی باشد مانعی ندارد .۳

سؤال :

دخترم برای رشته پزشکی مجبور به دست دادن به مرد نا محرم است آیا اشکال دارد؟

جواب :

جایز نیست مگر به حد ضرورت برسد.۴

سؤال :

آیا دست دادن با زنان کافر فی ذاته حرام است؟

جواب :

حرام است.۵

سؤال :

در کشورهای اروپایی دست دادن به عنوان سلام و درود مطرح است گاهی ترک آن کار به محرومیت و اخراج از کارخانه و مدرسه و امثال آن می کشد، آیا یک مرد و یا یک زن مسلمان می تواند در چنین حالات استثنایی دست بدهد؟

جواب :

اگر با پوشیدن دستکش و امثال آن نمی شود از آن مشکل رهایی یافت جایز است مرد و یا زن مسلمان با دیگری مصافحه کند آنجا که ترک چنان کاری موجب ضرر و زیان طاقت رسا می شود.۶

دعا (تعداد : ۳)

شرایط استجابت دعا و ارتباط آن با سعی انسان ؟

جواب :

استجابی که خدا وعده داده است شرایطی ندارد هر کس خدا را بخواند خوداوند پاسخ می گوید و اهل معرفت را همین کافی است و اگر انسان لذت آن را درک کند حاجتی دیگر نمی خواهد و اما خواستنی حاجت از خدا شرایطی برای تحقق دارد از جمله شرایطی است که از اختیار انسان خارج است . چه بسا انسان حاجتی می خواهد که به مصلحت او نیست و ممکن است تا آخر هم متوجه نشود که به مصلحت او نیست و مکن است حاجت او با توجه به شرایط خارجی غیر ممکن باشد یا با نظام تکوینی جهان منافات داشته باشد ولی انسان نمی داند .۱

سؤال :

آیا دعای عشرات بعد از نماز صبح و عصر مستحب است فقط؟ بعد از نماز عشا چطور؟

جواب :

دعای عشرات از دعاهای معتبر که در هر روز صبح وشام خوانده می شود و بهترین وقت آن بعد از عصر روز جمعه.۲

سؤال :

آیا خواندن دعا به فارسی در حالت سجده در نماز واجب ومستحبی اشکال ندارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۳

دعا نویسی (تعداد : ۱)

ایا مراجعه به دعا نویس اشکال دارد؟ نظر شما در مورد سحر و جادو چیست؟

جواب :

مراجعه به دعا نویس اشکال ندارد ولی سحر وجادو جایز نیست.۱

ذ

ذبح (تعداد : ۴۵)

آیا ذبح کردن با کارد استیل جایز است، یا نه؟

جواب :

جواز ذبح با آن خالی از شائبه اشکال نیست و جای احتیاط دارد.۱

سؤال :

حکم کفش چرم که روی آن نوشته (ساخت ایتالیا) و آن را از کشور اسلامی شهر مدینه خریده ایم حکم آن چیست؟ آیا نجس است؟

جواب :

در صورت احتمال تذکیه (ذبح شرعی) حکم به طهارت آن می شود.۲

سؤال :

گوشت مرغ که الان در بازار هست آیا حلال است یا نه چون ما پرسیدیم و فهمیدیم که فقط در ذبح اولین مرغ بسم الله الرحمن الرحیم میگویند و بقیه بدون بسم الله ذبح می شود همچنین گوشت گوسفند را . و اصلا برای ما مقدور نیست که برویم گوسفند یا مرغ زنده بگیریم و خودمان ذبح کنیم چه راه حلی برای ما دارید ؟

جواب :

می توانید آنها را از بازار خریداری کنید .۳

سؤال :

من در کشور کانادا زندگی می کنم و می خواستم بپرسم : مطمئن هستم در این شهر مسلمانان زیادی زندگی می کنند و مشغول به کار هستند آیا در این صورت حتما باید مطمئن شوم بخاطر گوشتی که می خورم که آیا صد درصد ذبح اسلامی شده یا نه؟

جواب :

می توان در آن بلاد از مسلمانی که گوشت را برای خوردن عرضه می کند یا می فروشد گوشت خریداری نمود.۴

سؤال :

آیا ذبح گوشت توسط اهل سنت انجام شود خوردن آن گوشت حلال است ؟

جواب :

اگر یقین ندارید اهل کتاب ذبح کرده است حلال می باشد .۵

سؤال :

آیا سر بریدن حیوان توسط سنی اشکال دارد ؟

جواب :

اشکال ندارد .۶

سؤال :

خونی که بعد از ذبح کردن جانور در گوشت موجود است آیا آن خون پاک است یا نجس ؟

جواب :

خونی که بعد از تمام شدن تذکیه شرعی در حیوان باقی می ماند پاک است .۷

سؤال :

چند گوسفند ذبح شده است. پس از تمیز کردن و پاک کردن لاشه آنها متوجه شدیم که یکی از آنها به طور صحیح ذبح نگردیده است با توجه به اینکه گوشت آنها با هم مخلوط شده است تکلیف چیست ؟

جواب :

همه آنها حرام است .۸

سؤال :

آیا استفاده از حیواناتی که ذبح شرعی نشده است استفاده از چرم آن اشکال دارد ؟

جواب :

چرم آنها نجس است .۹

سؤال :

افرادی که نسبت به اهل بیت (ع) منافق هستند و نزد ما معلوم هستند ذبیحه آنها حلال است ؟

جواب :

اگر شخص اعلان عداوت به اهل بیت (ع) نکند محکوم به کفر نیست ولی اگر اعلان کرد کافر و نجس است و ذبیحه او حرام است .۱۰

سؤال :

مرغیکه معلوم نیست ذبح شرعی شده یا نه اگر از دست مسلمانی بخرد یا بگیرد خوردن آن حلال است ؟

جواب :

مرغیکه از دست مسلمان می گیرد یقین به حرام بودن آن ندارد حلال است .۱۱

سؤال :

با توجه به اینکه چاقوهای آهنی فعلا کاربرد خوبی در کشتارگاهها نـدارد چون هم زنگ می زنـد و هم زود کند می شود آیا ذبح کردن با چاقوی فولادی که همان استیل است جائز است ؟

جواب :

ذبح با چاقوهای فولادی اشکال ندارد ولی چاقوی استیل خالی از اشکال نیست به دیگری رجوع شود .۱۲

سؤال :

ذبح معمول که با دستگاه برقی انجام می شود چه حکمی دارد ؟

جواب :

با تحقق شرائط ذبح شرعی حلال است .۱۳

سؤال :

آیا ذبیحه اهل کتاب با تمام شرایط دیگر حلال است ؟

جواب :

به احتیاط واجب حرام است .۱۴

سؤال :

ذبح کسانی که به علی اللهی معروفند چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر معتقد به الوهیت آن حضرت باشند یا منکر ضروری دین باشند بنحوی که مستلزم تکذیب رسالت باشد کافر ونجس اند و ذبح آنها حرام است .۱۵

سؤال :

آیا ذبیحه ناصبی حلال است ؟

جواب :

حرام است .۱۶

سؤال :

آیا ذبیحه خوارج حلال است ؟

جواب :

اگر دشمنی با اهل بیت (ع) را ابراز کنند ذبیحه آنها حرام است .۱۷

سؤال :

آیا در ذابح مرد بودن شرط است ؟

جواب :

شرط نیست .۱۸

سؤال :

آیا در ذابح بلوغ شرط است ؟

جواب :

شرط نیست .۱۹

سؤال :

آیا در ذابح عقل شرط است ؟

جواب :

شرط نیست .۲۰

سؤال :

آیا ذبیحه ای که از روی اجبار ذبح شود حلال است ؟

جواب :

حلال است .۲۱

سؤال :

اگر کاردی که دو دسته دارد و دو نفر آنرا بگیرند و ذبح کنند آیا تسمیه احدهما یا نصفی این و نصف دیگر را دومی بگوید کافی است یا خیر؟

جواب :

مانعی ندارد ولی باید هر دو تسمیه بگویند .۲۲

سؤال :

در ذبح شرعی آیا قطع رگهای چهارگانه لازم است و یا تنها قطع حلقوم کافی است ؟

جواب :

قطع آنها لازم است و بنا بر احتیاط واجب قطع حلقوم به تنهائی کافی نیست .۲۳

سؤال :

اگر بعد از ذبح با تفنگ مغز حیوان را داغون کنند حلال است یا خیر؟

جواب :

حلال است.۲۴

سؤال :

آیا تسمیه به زبان غیر عربی کفایت می کند ؟

جواب :

کافی است .۲۵

سؤال :

آیا در تسمیه با گفتن نام الله کافی است ؟

جواب :

کافی است .۲۶

سؤال :

در ذبح با دستگاههاتی جدید که یک نفر کلید برق را می زند و می رود ، اگر به سبب قطع برق دستگاه به کار نیفتد و پس از مدتی با آمدن برق دستگاه روشن شود و حیوانت آماده را ذبح کند ، آیا ذبح صحیح است ؟

جواب :

صحیح نیست .۲۷

سؤال :

ذبح با دستگاههای تمام اتوماتیک صنعتی چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر کارد آن آهن باشد و کسی که آن را روشن می کند مسلمان باشد و ذبیحه رو به قبله باشد و همراه با ذبح تسمیه بگوید هرچند با یک تسمیه چندین جیوان ذبح شود ولی او مرتب تسمیه بگوید اشکال ندارد .۲۸

سؤال :

شرایط حلیت جنین در شکم حیوان مذبوح کدام است ؟

جواب :

۱ – تام الخلقه باشد و مو یا کرک یا پشم داشته باشد هرچند روح نداشته باشد . ۲ – قبل از ذبح مادرش نمرده باشد . ۳ – پس از ذبح در شکافتن شکم و خارج ساختن آن سستی نشده باشد ، سپس اگر سستی شود و به این دلیل جنین بمیرد حرام است .۲۹

سؤال :

تسمیه با ضبط صوت چه حکمی دارد ؟

جواب :

کافی نیست .۳۰

سؤال :

آیا با یک تسمیه می توان حیوانات زیادی را ذبح کرد ؟ در این مساله طولی بودن و یا عرضی بودن ذبح ها فرقی می کند یا نه ؟

جواب :

مانعی نـدارد ولی باید همراه با همان تسـمیه باشد مانند ذبح با ماشـین . و اما اگر پس از ذبح یک حیوان و پایان یافتن تسـمیه حیوان دیگری را ذبح کند تسمیه دیگری لازم است .۳۱

سؤال :

آیا تسمیه و ذبح را دو شخص می توانند عهده دار شوند بطوریکه یکی تسمیه بگوید و دیگری حیوان را ذبح کند ؟

جواب :

کافی نیست .۳۲

سؤال :

در هنگام ذبح ذابح هم لازم است رو به قبله باشد ؟

جواب :

لازم نیست .۳۳

سؤال :

آیا آلت ذبح حتماً باید از جنس آهن باشد یا هر چیز تیز کافی است ؟

جواب :

باید آهن باشد در صورت امکان .۳۴

سؤال :

شک در مورد ذبح حیوانات مانند مرغ گاو و گوسـفند که در موقع ذبح بسم ال.... گفته میشود یا نه و اصـلا با یک بسم ال... برای کل انها کافی است شرعی هست یا نه در کشتارگاه ایا تحقیق لازم است ؟

جواب :

اگر ان را از مسلمان میخرید و احتمال میدهید که تذکیه را احراز کرده است جایز است ان را بخرید.۳۵

سؤال :

بـا توجه به اینکه دولت عربسـتان محـل قربـانی را از منی خارج کرده وبه سـمت مشعر برده نظر آقا چیست وآیا اجازه می دهنـد که

حاجی در همان روز (روز عید قربان) در شهر وخانه خود به نیت قربانی حجهٔ الاسلام علاوه بر آن قربانی که در عربستان ذبح می کند، ذبح نماید؟

جواب :

ذبح در همان مکان فعلی کفایت میکند.۳۶

سؤال :

در فرانسه زندگی می کنم و پسر دو ساله ای دارم که به مهد کودک می رود و ظهرها برای نهار در مهد کودک می ماند. از ابتدا درخواست کردم که به او گوشت ندهند چون ذبح شرعی نیست و تا به حال مشکلی نبود ولی جدیداً پسرم موقع نهار که می بیند بقیه گوشت می خورند او هم درخواست می کند که به او بدهند. لطفاً بفرمایید آیا می شود در صورتی که در مهد کودک تقاضا کرد به او گوشت غیر ذبح شرعی داد یا خیر؟

جواب :

مانعی ندارد مگر گوشت خوک باشد.۳۷

سؤال :

در بعضی فروشگاه های بزرگ فرانسویان قسمتی مخصوص گوشت حلال است و گوشتهای بسته بندی با مهر تایید مسجد بزرگ پاریس وجود دارد آیا می توان از این گوشتها استفاده کرد و یا باید حتماً از مسلمان خرید کنیم؟

جواب :

باید به صحت نوشته اطمینان داشته باشید مگر اینکه فروشنده مسلمان باشد و احتمال بدهید که او تذکیه آن را احراز کرده است.۳۸

سؤال :

مرغ رابدون بسمله وبه طرف قبله نگرفته میشود برید؟

جواب :

باید روبه قبله وبه اسم الله باشد.۳۹

سؤال :

فروش غذا با گوشت ذبح غیر اسلامی به آنها در رستوران چه حکمی دارد؟

جواب :

فروش بنابر احتیاط واجب جایز نیست وگرفتن پول جایز است.۴۰

سؤال :

در ایران که ذبح مرغ به صورت کاملا ماشینی در آمده است تکلیف چیست ؟ آیاصرف اینکه انشاء الله ذبح شرعی است کفایت می کند ؟

جواب :

محکوم به تذکیه است .۴۱

سؤال :

برخی شرکت ها مقدار زیادی مرغ یکجا می کشند اگر بر سر ماشین ذبح ، مسلمانی بایستد و هنگام ذبح برای همه شان یکبار و یکجا نام خدا را برزبان آورد آیا خوردن آنها حلال می شود و اگر در حلیت آنها شک کنیم می توانیم آنها را پاک بدانیم و بخوریم؟

جواب :

اگر مسئول ماشین مادام که ماشین کار می کند به طور مکرر نام خدا را بر زبان آورد کافی است و در صورت شک درحلیت از ناحیه این که آیا بسم الله گفته شده است یا نه آنها پاکند و خوردنشان هم حلال می باشد.۴۲

سؤال :

آیا می توان گوشتی را از سوپر مارکتی خرید که صاحب آن مسلمان است و به عنوان گوشت تذکیه شده می فروشد با علم به اینکه او شراب هم می فروشد؟

جواب :

بلی، جایز است و خوردن آن گوشت حلال می باشد هر چند که قبلا به دست غیر مسلمان بوده، به شرط آنکه احتمال بدهیم که فروشنده مسلمان تذکیه شرعی آن را احراز کرده است اما بدون چنین احتمالی، حلال نیست.۴۳

سؤال :

آیا برای ذبح تعدادی از طیور یک بار تسمیه کافی است یا باید برای ذبح هر یک از آنها یک بسمله گفته شود؟

جواب :

برای هر یک باید بسم الله گفته شود و اگر چند عدد آنها را همزمان ذبح کند یک بار بسم الله کافی است.۴۴

سؤال :

در اینجاب اول گلوله ای به سر حیوان شلیک می کند و بعد آن را ذبح می نمایند. اگر قبل از جان دادن حیوان مسلمانی حیوان حلال گوشت را ذبح کند گوشت آن حلال است؟

جواب :

حلال است.۴۵

ر

رکوع (تعداد : ۲)

آیا گفتن یک (سبحان الله) در رکوع و سجود در نماز واجب کفایت می کند ؟

جواب :

به احتیاط واجب به یک (سبحان الله) اکتفا نشود .۱

سؤال :

ایا در رکوع و سجده های نماز غیر از اذکار واجب میتوان ایات قران مجید خوانده شود؟

جواب :

مانعی ندارد.۲

روزه (تعداد : ۵۷)

اگر اخلاط سینه از حلق پایین برود روزه را باطل می کند؟

جواب :

فرو بردن اخلاط سر و سینه، تا به فضای دهان نرسیده اشکال ندارد، ولی اگر داخل فضای دهان شود، احتیاط مستحب آن است که آن را فرو نبرند.۱

سؤال :

آیا تزریق خون به بدن موجب ابطال روزه می شود؟

جواب :

مبطل نیست.۲

سؤال :

لطفا بفرمایید اینکه فرد در ۴ جا میتواند نمازش را تمام بخواند ایا مثالا اگر هتلی در کربلا و یا مکه و یا مدینه و یا کوفه باشد نیز میتواند نمازش را تمام بخواند و روزه اش را بگیرد یا تنها اختصاص حائر دارد اگر صحن و سرای جدید اضافه شود چطور؟ جواب : درمکه و مدینه جایز است ولی در شهر کربلا و کوفه جایز نیست بلکه تنها در حرم یا مسجد کوفه جایز است .۳

سؤال :

اگر بر اثر فراموشی مسئله کاری انجام دهیم که باعث باطل شدن روزه می شود ، آیا روزه باطل است یا نه ؟

جواب :

باطل نمی شود.۴

سؤال :

من از بدو تولد در شیراز زندگی کرده و آنجا وطن من بود. حدود هفت سال پیش برای تحصیل به تهران رفته و در آنجا ساکن شدم. البته از وطن اصلیم نیز عدول نکردم پس از شش سال زندگی در تهران، حدود یک سال پیش به شیراز برگشتم. در حال حاضر در شیراز زندگی می کنم و در همانجا هم کار می کنم، اما شغلی نیز در تهران دارم. به همین دلیل قبلاً هفته ای دو روز و در حال حاضر یک هفته در میان، سه روز در تهران هستم. لازم به ذکر است که احتمال زیاد دارد دوباره به تهران برگردم و در آنجا زندگی کنم. به همین دلیل از تهران نیز عدول نکردم و در این یک سال در تهران نمازم را تمام میخواندم. می خواستم بپرسم آیا این عمل صحیح بوده یا خیر و تکلیف من چیست؟ ضمناً اگر می بایست نمازم را شکسته می خواندم تکلیف نماز و روزه این مدت چیست؟

جواب :

کاری که می کنید صحیح است و هر دو شهر برای شما حکم وطن را دارد.۵

سؤال :

من در خانواده ای بدنیا آمده ام که هیچ آشنایی با مسایل مذهبی نداشتم و حتی پدرم مخالف مذهب است ولی به لطف خدا به مرور زمان با مسایل مذهبی آشنا شدم و پله پله معارف دینی را آموختم ولی این مسیر طولانی بود و مسایلی چون ولایت امامان، نیاز به مرجع و... را تا مدتی خیلی توجه نمی کردم.

من نمازهایی را که در آن زمان خوانده ام بدلیل اینکه مثلاً مقید به قرائت از مخارج درست نبوده ام و... را که چند سال می شود دوباره بخوانم آیا واجب است؟ در مورد روزه هایم با توجه به درست نبودن غسلهایم در اوایل و روزه هایی که اجازه روزه به من نمی دادند چه؟

جواب :

اگر مطمئن بودید که قرائت به آن نحو صحیح است قضا لازم نیست و اگر غسل صحیح نبوده نماز باطل است ولی روزه صحیح

است البته بهتر است وجه بطلان غسل را بنویسید و روزه هایی که با اجبار خورده اید قضاء لازم است و کفاره ندارد.۶

سؤال :

من اولین سالی هست که روزه بر من واجب شده و امروز که روز اول هست را روزه گرفته ام. می خواستم بپرسم من که نمی دانستم اگر اخلاط سینه به دهان برسد نباید فرو برد و من که فرو بردم، روزه من باطل است یا نه؟

جواب :

باطل نیست.۷

سؤال :

در سوئد فعلاً روزها کوتاه است اما بعد ممکن است اینطور نباشد و اگر ماه مبارک رمضان در تابستان بیفتد ممکن است طول روز از ۲۰ ساعت هم تجاوز کند. در این مورد نظر معظم له چیست؟

جواب :

در فرض تمکن باید روزه گرفت.۸

سؤال :

نگاه کردن به صفحه اینترنت در زمانی که انسان روزه می باشد و یک تصویر غیر عادی ظاهر می شود چه حکمی دارد؟

جواب :

روزه را باطل نمی کند اگرچه شرعاً در مواردی نباید نگاه کرد.۹

سؤال :

من سه روز در هفته از حد ترخص می گذرم تکلیف نماز و روزه من چیست؟

جواب :

تمام است.۱۰

سؤال :

آیا خوردن یا نخوردن سحری در ماه رمضان اشکالی در روزه گرفتن دارد یا خیر؟

جواب :

اشکال ندارد.۱۱

سؤال :

با توجه به یکسان نبود تاریخ شبهای قدر در ایران و کشورهای دیگر آیا شب واقعی در ایران است یا در آن کشورها؟ و آیا برای هر سرزمین یک شب قدر جداگانه وجود دارد یا خیر؟

جواب :

هر یک عمل به تکلیف خود می کند.۱۲

سؤال :

آیا بخارات آب داخل حمام اگر استشمام شود مبطل روزه می باشد یا خیر؟ در صورتی که مبطل روزه باشد برای استحمام چه باید کرد در مورد مه غلیظ حکم چگونه است؟

جواب :

استنشاق آن مبطل روزه نیست بله در صورتیکه بخار غلیظ یا مه به آب تبدیل شود و وارد جوف گردد مبطل روزه است.۱۳

سؤال :

مدت یکسال و نه ماه است که به فرزندم شیر می دهم. در ۲۳ دی ماه امسال دو سال شیردهی تمام می شود. در طول روز فرزندم به تناوب شیر می خورد. میخواستم بپرسم که آیا در ماه رمضان امسال باید روزه بگیرم یا نه؟

جواب :

روزه بگیرید.۱۴

سؤال :

مسواک زدن بعد از اذان صبح با خمیر داندانهای موجود چه حکمی دارد؟

جواب :

مانعی ندارد ولی رطوبت آن را نبلعد.۱۵

سؤال :

استفاده از عطر و ادکلن برای روزه دار چه حکمی دارد؟

جواب :

مانعی ندارد.۱۶

سؤال :

در چه صورتی باطل کردن روزه مستحب است؟

جواب :

مستحب است برای کسی که صوم مستحب گرفته روزه خود را قطع کند اگر برادر مؤمنی او را به طعامی دعوت کند.۱۷

سؤال :

با توجه به اینکه مسافر می تواند در چهار مکان مقدس که در رساله عملیه ذکر گردیده نماز را تمام بخواند آیا شامل روزه هم می شود؟ به عبارتی مسافر می تواند در مکه مکرمه و یا مدینه منوره بدون قصد ده روز، روزه بگیرد؟

جواب :

شامل روزه نمی شود.۱۸

سؤال :

من متولد شهرستان ارومیه هستم بیش از ۲۰ سال است که در تهران ساکن و شاغل هستم در حال حاضر در کرج ساکن شده ام و برای کار هر روز به تهران می آیم و برمی گردم آیا روزه بر من صحیح می باشد یا خیر؟

جواب :

چنانچه پس از یک ماه از سکونت در کرج و رفت و آمد هر روزه به تهران باشد روزه شما اشکال ندارد حتی اگر در کرج و یا در بین راه باشید.۱۹

سؤال :

آیا شخصی که محل شغل دائم او در شهری دیگر در فاصله بیش از ۳۰ کیلومتر قرار دارد و هر روز در رفت و برگشت می باشد. حکم روزه داشتن او چگونه است؟

جواب :

کثیر السفر هستید و روزه شما در تمام سفرها صحیح است.۲۰

سؤال :

حکم مهاجرین در چگونگی روزه گرفتن (بیشتر از ۲ سال در بلاد غرب) چیست؟

جواب :

نماز را تمام بخوانند و روزه را کامل بگیرند.۲۱

سؤال :

در ایام ماه مبارک اگر شخصی بعد از اذان صبح بیدار شود در حالی که احتیاج به غسل جنابت داشته باشد تکلیف چیست؟ آیا آن روز را نمی شود روزه گرفت؟

جواب :

روزه درست است و برای نماز غسل کنید.۲۲

سؤال :

کسانی که در نزدیکی قطب شمال زندگی می کنند در روزهایی که طولش ۲۰ ساعت تا ۲۲ ساعت است چه تکلیفی برای روزه دارند؟

جواب :

چنانچه تمکن دارد روزه بگیرد و اگر تمکن ندارد بعداً قضاء کند و اگر از آنهم متمکن نیست فقط فدیه بدهد.۲۳

سؤال :

زدن آمپول تقویتی برای فرد روزه دار حکمش چیست؟

جواب :

مانعی ندارد و مضر به روزه نیست.۲۴

سؤال :

کسی که در قطبین (شش ماه شب و شش ماه روز) زندگی می کند حکم نماز و روزه آن چطور است ؟

جواب :

در مورد نماز به احتیاط واجب باید ملاحظه نزدیکترین مکانی کند که هر ۲۴ ساعت یک شبانه و روز دارد و به نیت قربت مطلق نمازهای پنجگانه را طبق اوقات آنجا بجای آورد و در مورد روزه نیز واجب است که در ماه رمضان به شهری برود که بتواند در آن روزه بگیرد یا بعد از آن برود و قضا کند و اگر نمی تواند به جای روزه باید فدیه بدهد .۲۵

سؤال :

همسر اینجانب برای اینکه بتواند تمام ماه مبارک رمضان را روزه بگیرد از قرص ضد بارداری استفاده می کند . اما متاسفانه در یک شب که نتوانسته بودیم سحر بیدار شویم و نتواتنسته بود از قرص استفاده کند در اثر غفلت و عدم اشنائی با مساله شرعی (بخاطر اینکه دوره ماهانه اش اغاز نشود و حداقل ۱ هفته از ماه مبارک را از دست ندهد) صبح بعد از اذان از قرص استفاده کرده و بعد برای رفع ناراحتی معده که در اثر استفاده از قرص بوجود امده اندکی غذا نیز مصرف نموده است .

حال سوال این است که آیا به خاطر این اشتباه باید کفاره هم بدهد ؟

با توجه به اینکه بعد از وقوف به مساله تا افطار امساک کرده است . در ضمن در صورتی که کفاره واجب گردد آیا بعد از ادای آن از گناه مبرا هست یا خیر ؟

جواب :

اگر اطمینان داشت که خوردن آن جایز است فقط آن روز را قضا کند .۲۶

سؤال :

روزه شخص جنبی که بعد از اذان صبح از خواب بیدار شده است و بعد از اذان صبح غسل جنابت کرده چه حکمی دارد ؟

جواب :

روزه صحیح است .۲۷

سؤال :

شرایط سنی برای روزه داری چیست ؟

جواب :

بلوغ است که در دخترها نشانه آن تمام شدن نه سال قمری است و در پسرها یکی از سه چیز اول : روئیدن موی درشت در زیر شکم بالای عورت و همچنین در صورت و پشت لب .دوم: بیرون امدن منی . سوم : تمام شدن پانزده سال قمری .۲۸

سؤال :

در اوایل سن تکلیف ۶ روز ماه رمضان را به حرام شکستم ولی با توجه به این موضوع که بعدا کفاره آن را می دهم روزه مستحبی زیادی گرفتم حکم چیست ؟ آیا باز هم می توانم بگیرم ؟مبلغ ریالی آن چقدر می شود و چگونه قابل پرداخت است ؟

جواب :

تا قبل از قضاء آن روزه ها نمی توانید روزه مستحبی بگیرید و کفاره برای هر یک روز اطعام ۶۰ فقیر است که می توانید به هر یک ۷۵۰ گرم کندم بدهید .۲۹

سؤال :

در روزه غیر ماه رمضان در حالیکه نماز صبح خوانده و می خوابد و در خواب محتلم می شود روزه اش درست است یا نه ؟

جواب :

روزه صحیح است .۳۰

سؤال :

اگر در زمان روزه بودن منی بدون دخالت از مجری بیرون اید آیا روزه باطل می شود یا نه ؟ بطوریکه در روز دو دفعه یسا بیشتر این اتفاق بیفتد ؟ و آیا غسل باید انجام شود یا نه ؟ هر بار ؟

جواب :

روزه باطل نمی شود و غسل لازم است .۳۱

سؤال :

آیا دخول در ماه رمضان بدون انزال روزه را باطل می کند ؟

جواب :

مبطل روزه است .۳۲

سؤال :

در ماه مبارک رمضان قبل از اذان صبح به منظور انجام غسل جنابت به حمام رفتم . کمی بعد از شروع غسل اب بطور غیر معمول سرد شد طوریکه از ادامه غسل باز ماندم و اذان گفته شد . بعد از آن با تهیه شدن مقداری اب گرم غسل را ادامه دادم و بعد اب حمام هم گرم شد و غسل را به پآیان رساندم ولی هوا روشن شده بود . خواهشمندم بفرمائید :

۱ ــ آیا گناهی مرتکب شده ام ؟

۲ ــ روزه این روز چه حالتی پیدا می کند ؟

جواب :

روزه مزبور صحیح است و در چنین حالتی وظیفه تیمم است و بعد غسل انجام می دهد و نماز را بعد از غسل می خواند .۳۳

سؤال :

برای گرفتن روزه و نماز قضا برای میت (مثلا ده سال) آیا چند نفر در یک زمان می توانند این تکلیف را انجام دهند . (برای مثال ۵ نفر و هرکدام دو سال نماز و روزه بگیرند) ؟

جواب :

می توانند و ترتیب معتبر نیست .۳۴

سؤال :

اگر روزه باشیم و در هنگام خواب منی از بدن خارج شود و متوجه شویم، روزه باطل است یا نه؟

جواب :

روزه باطل نمی شود.۳۵

سؤال :

جوانی هستم ۱۷ ساله که درجه چشمانم روی هم بالای ۱۱ است. آیا روزه گرفتن بر من واجب است؟

جواب :

اگر ترس ضرر یا شدت مرض باشد واجب نیست.۳۶

سؤال :

آیا سیگار کشیدن در هنگام روزه را باطل می کند یا نه؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب باطل می کند.۳۷

سؤال :

پایین بردن آب دهان در ماه رمضان به صورت عمدی چه حکمی دارد؟

جواب :

مبطل روزه نیست.۳۸

سؤال :

ما زنان مسلمان شیعی که در اروپا هستیم برای متحد الشکل بودن و جلوگیری از بعضی توهین های از روسری استفاده نمی کنیم ولی روزه را می گیریم آیا شرعاً مورد قبول هست یا خیر؟ اگر نه چه باید کرد؟

جواب :

روزه صحیح است.۳۹

سؤال :

بنده دانشجو در یکی از ایالتهای امریکا مشغول به تحصیل هستم. در حال حاضر که ماه مبارک رمضان می باشد، یک سؤالی برایم پیش آمد که من بخاطر نبودن امکانات لازم و کمبود وقت بیشتر اوقات مجبورم بیرون از محل سکونتم افطار کنم و در عین حال

غذاهایی که در آنها گوشت مصرف شده مانند مرغ و گوشت سفارش دهم که در این صورت آنها به طریق اسلامی ذبح نشده اند. در این حال خواستم نظر علماء را در این باره سؤال کنم و راه حلی را برای من جویا باشند؟

جواب :

روزه باطل نمی شود ولی خوردن آنها حرام است و دهان شما و آنچه با آن اصابت کند نجس می شود.۴۰

سؤال :

آیا نگاه کردن به عکسهای مبتذل و چت کردن در باره موضوعات مستهجن روزه را باطل می کنند؟

جواب :

باطل نمی کند.۴۱

سؤال :

آیا ریختن قطره در چشم با توجه به اینکه مقداری از آن از راه مجرای اشکی وارد دهان می شود روزه را باطل می کند؟ استفاده از اسپری ریه برای آسم چطور؟ جواب :

در هر دو مورد روزه صحیح است مگر در اینکه در اسپری علم پیدا کند که آن ماده که اسپری مذکور مشتمل بر آن است وارد دستگاه هاضمه می شود.۴۲

سؤال :

من شخصی دانشجو هستم که در شهری دیگر تحصیل می کنم. شهر من قزوین و محل تحصیلم تهران می باشد من ممکن است هر هفته یا هر دو هفته یک بار به وطنم برگردم (پنج شنبه ها و جمعه ها در شهر خود میباشم) و دوباره به محل تحصیلم تهران برمیگردم حال سؤالم این است که آیا نمازم در محل تحصیلم تهران تمام است یا شکسته و اینکه روزه ام شکسته است یا تمام و سؤال دیگرم ایکه آیا حضرت آیت الله محل تحصیل را وطن میدانند یا خیر؟

جواب :

اگر مدت تحصیل به دو سال یا بیشتر طول می کشد تهران در حکم وطن خواهد بود.۴۳

سؤال :

حکم نماز و روزه دانشجویان و طلاب در سفر برای تحصیل و در محل تحصیل چیست؟

جواب :

اگر در ماه به طور متوسط ده روز سفر کند باید نماز را در همه سفرها تمام بجا آورد و روزه را بگیرد و اگر قصد داشته باشد در محل تحصیل دو سال بماند آنجا مقرّ وی است و نماز را بجا آورد و روزه بگیرد.۴۴

سؤال :

اگر زن و شوهر جوانی در ماه رمضان در زمانی که روزه هستند ناخاسته و بدون کنترل خود با هم نزدیکی کنند و روزه شان باطل شود چه باید بکنند؟

جواب :

قضا و کفاره واجب است و کافی است اطعام شصت مسکین هر مسکینی ۷۵۰ گرم گندم یا آرد برای هر یک از زن و شوهر.۴۵

سؤال :

در ماه مبارک رمضان امتناع از خوردن سحری چه حکمی دارد؟ و آیا خوردن سحری مستحب است؟

جواب :

ممکن است موجب شدت ضعف شود، لذا خوب است که انسان سحری بخورد.۴۶

سؤال :

مالیدن روژ به لب در ماه مبارك رمضان برای خانمها چه حکمی دارد؟

جواب :

مانعی ندارد.۴۷

سؤال :

در روزه قضای ماه رمضان اگر سهواً (قبل از ظهر ـ بعد از ظهر) چیزی خورده شود و زمان کافی برای گرفتن روزه قضا باشد حکم روزه چیست؟

جواب :

اگر از روی سهو باشد روزه را باطل نمی کند.۴۸

سؤال :

با توجه به اولین مسأله در رساله در مورد روزه که باید مقداری قبل و مقداری قبل از اذان صبح و مغرب نباید کار مبطل روزه کرد تا یقین حاصل شود که تمام را روزه بوده ایم، این مقدار زمانی چقدر است؟ و با توجه به معین کردن وقت اذان بطور دقیق در ایران آیا لزومی دارد؟ و اگر شخصی ندانسته این زمان را رعایت نکند ولی یقین حاصل کرده باشد، حکم چیست؟

جواب :

لازم نیست قبل از طلوع فجر امساك کند مگر اینکه یقین که اگر احتیاط نکند بعضی از روزها خوردن او بعد از فجر خواهد بود در این صورت از باب احتیاط لازم است قبل از فجر امساك کند و به هر حال در طرف فجر تا یقین به طلوع فجر حاصل نشده است امساك لازم نیست ولی در طرف مغرب تا یقین به دخول وقت حاصل نشده خوردن جایز نیست و معیار اذان یا تعیین وقت توسط تقویم نیست بلکه معیار در طرف مغرب از بین رفتن سرخی طرف مشرق است و این حکم در صورتی که علم به سقوط قرص باشد مبنی بر احتیاط است و نسبت به گذشته اگر یقین به خوردن در روز حاصل نشود حکم به صحت می شود.۴۹

سؤال :

اگر کسی در شب ماه رمضان در خواب محتلم شود و بعد بیدار شود و دوباره بخوابد بدون اینکه بداند آیا صبح شده یا حکم آن چه می باشد؟

جواب :

اگر یقین و یا اطمینان داشته باشد که اگر دوباره بخوابد پیش از اذان صبح بیدار می شود، و تصمیم هم داشته باشد که بعد از بیدار شدن غسل کند چنانچه دوباره بخوابد و تا اذان بیدار نشود روزه او صحیح است و اگر اطمینان نداشته باشد بنابر احتیاط واجب قضا بر او واجب می شود.۵۰

سؤال :

آیا زنان می توانند برای گرفتن همه روزه های ماه رمضان از قرص ضد بارداری استفاده کنند تا حیض نشوند؟

جواب :

مانعی ندارد.۵۱

سؤال :

شستن دهان برای شخص روزه دار چه حکمی دارد؟

جواب :

مانعی ندارد.۵۲

سؤال :

اگر کسی در ماه رمضان عمداً کاری کند که از او منی بیرون آید آیا باید ۶۰ روز روزه بگیرد یا خیر؟

جواب :

اگر عـالم به این بود که این کـار روزه را باطـل میکنـد بایـد کفاره بدهـد و نیز بنابر احتیاط واجب اگر جاهل مقصـر متردد باشـد. و کفاره آن این است که ۶۰ روز روزه بگیرد یا ۶۰ فقیر را سیر کند ولو به اینکه به هرکدام یک مد (۷۵۰ گرم) طعام بدهد.۵۳

سؤال :

اگر شخصی استمناء در ماه رمضان انجام دهد البته به نیت آمدن منی نباشد ولی از او منی خارج شود چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر از خود وثوق نـداشت روزه او باطـل است و اگر بـا علم به مسأله باشـد کفـاره هم به علاـوه قضـاء واجب است و همچنین بنـابر احتیاط واجب اگر جاهل مقصر مردد باشید.۵۴

سؤال :

آیا عمل استمنا در ماه مبارك رمضان حرام است (خود ارضائی) ؟

جواب :

حرام است و یکی از مبطلات است .۵۵

سؤال :

حکم کسی که ماه رمضان بر اساس شهادت دو نفر ۲۹ روز روزه گرفته اند چیست ؟

جواب :

قضا لازم نیست .۵۶

سؤال :

در برخی کشورها چندین روز آفتاب طلوع و یا غروب نمی کند نماز و روزه در این کشورها چگونه است؟

جواب :

احتیـاط واجب آن است که نمـاز را بـا اوقـات نزدیکترین کشور و یـا شـهری که در بیست چهار ساعت دارای شب و روز می باشـد تطبیق دهد و نمارهای پنجگانه را برابر اوقات شرعی آنجا بخواند هر چند با قصد قربت مطلقه.

و اما روزه را بایـد به کشوری برود که بتواند روزه ماه رمضان را بگیرد که فضـیلت بسـیار دارد و اگر ممکن نشد در غیر ماه رمضان چنان کند و قضا به جا آورد.۵۷

روزه مریض (تعداد : ۱۱)

آیا انجام سونوگرافی در ماه مبارك رمضان روزه را باطل می کند؟

جواب :

موجب باطل شدن روزه نمی شود مگر اینکه همراه با موادی باشد که فرو بردن دستگاه را آسان می کند که بدین جهت روزه باطل می شود.۱

سؤال :

بیماری که مبتلا به مرض چشم است روزه اش چه حکمی دارد؟ آیا مریض می تواند روزه بگیرد؟

جواب :

روزه بیمار هرچند بیماری چشم باشد در صورتی که ضرر داشته باشد صحیح نیست، چه به این دلیل که بیماری را زیاد کند یا علاج را طولانی کند یا درد را تشدید نماید. البته در همه آنها باید ضرر به مقدار معتنابهی باشد که معمولاً تحمل نمی شود. و فرقی نیست بین اینکه یقین به ضرر داشته باشد یا گمان بلکه حتی اگر احتمال بدهد ولی به نحوی باشد که موجب خوف بشود و این خوف مستند به موجبات عقلایی باشد. و همچنین صحیح نیست روزه از انسان سالمی که خوف بروز بیماری از آن داشته باشد چه رسد به اینکه بیماری قطعی باشد. و اما بیماری که روزه برای او ضرر ندارد باید روزه بگیرد و روزه اش صحیح است. و اگر بیماری تا رمضان سال بعد ادامه داشت قضا از او ساقط است و باید برای هر روز ۷۵۰ گرم گندم یا نان و امثال آن به یک فقیر فدیه بدهد.۲

سؤال :

جوانی هستم ۱۷ ساله که درجه چشمانم روی هم بالای ۱۱ است. آیا روزه گرفتن بر من واجب است؟

جواب :

اگر ترس ضرر یا شدت مرض باشد واجب نیست.۳

سؤال :

کسی که بیمار است و بیماری او دایمی است و هرگز نمیتواند روزه بگیرد آیا کفاره بر او تعلق می گیرد ؟

جواب :

باید برای هر روز یک مد (۷۵۰ گرم تقریبا) طعام یعنی گندم یا جو یا نان و مانند اینها به فقیر بدهد .۴

سؤال :

برای معالجه به دکتر مراجعه کردم، قرص تجویز کرد. حالا این قرص ها را باید موقع افطار بخورم؟ یا می توانم در وقتش (وقتی که روزه ام) بخورم و دیگر چیزی نخورم؟

جواب :

اگر ضرری مترتب نمی شود وقت افطار بخورید و اگر در روز خوردید روزه شما باطل می شود.۵

سؤال :

احتراماً پدری دارم که حدود چهار سال است که در اثر سکته مغزی یک سمت ایشان فلج شده و بر روی صندلی چرخدار نشسته است و همچنین نمیتواند روزه بگیرد، تکلیف ایشان چیست؟ آیا باید در ماه رمضان طعام داد یا خیر؟

جواب :

باید برای هر یک روز ۷۵۰ گرم گندم یا آرد به عنوان فدیه به فقیر بدهد.۶

سؤال :

حکم استفاده از اسپری آسم برای فرد روزه دار چیست؟ (استفاده طبق دستور پزشک است)

جواب :

اگر گازی باشد که وارد ریه می شود مبطل نیست واگر موادی از آن وارد معده می شود مبطل است. ۷

سؤال :

در ماه رمضان پس از یک روز روزه گرفتن خون ریزی لثه به وجود آمد حکم آن چیست و آیا کفاره دارد و مقدار آن چقدر است

؟

جواب :

اگر خون در حال خواب و مانند آن بی اختیار داخل در حلق او می شود و نمی تواند جلوی آن را بگیرد اشکال ندارد و اگر جلوگیری از آن برای او حرج شدید دارد روزه اش باطل می شود ولی گناه نکرده و بعداً قضا می کند اگر تا سال دیگر خوب شود و الا ـ برای هر روز ۷۵۰ گرم گندم به فقیر بدهد و اگر می تواند بدون حرج از آن جلوگیری کند ولی به علت جهل به مسأله این کار را نکند روزه اش باطل است ولی گناه ندارد مگر جاهل مقصر ملتفت باشد که احوط اداء کفاره است ۸.

سؤال :

اگر زنی بیمار باشد و نتواند روزه بگیرد ایا کفاره روزه بر او واجب است؟

جواب :

کفاره ندارد واگرمرض او تا سال بعد ادامه داشت به احتیاط واجب برای هر روز ۷۵۰ گرم گندم به فقیر بدهد.۹

سؤال :

هر کسی که مریض باشد وچند سال پی درپی نتواند روزه را بگیرد در صورتی که خوب شود چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر تا ماه رمضان بعدی خوب نشده باشد قضا ندارد وفقط برای هر یک روز ۷۵۰گرم گندم به فقیر صدقه بدهد.۱۰

سؤال :

من ۲ سال است که بدلیل زایمان و شیر دادن طفل روزه نگرفتم سال گذشته که بچه هنوز ۱ ساله نشده بود سؤال کردم در مورد روزه گفتند باید خودت بفهمی می توانی یا نه حالا من سؤال دارم که بچه ام هنوز شیر می خورد و ۲ سالش نشده وبعد از رمضان ۲ ساله می شود حکم روزه من چیست و سالهای گذشته چطور وبچه از سن ۶ ماهگی غذای کمکی می خورد ؟

جواب :

روزهائی که روزه نگرفته اید قضا کنید و علاوه بر قضا ، برای هر یک روز که تا ماه رمضان بعدی قضا نکرده اید ۷۵۰ گرم طعام به فقیر صدقه بدهید .۱۱

رهن (تعداد : ۹)

گرفتن اجاره و رهن برای منازل آیا شرعا جایز است ؟

جواب :

جایز است و تصرف در عین مرهونه بدون اذن رهن جایز نیست .۱

سؤال :

اگر منزلی را رهن کنیم و در آن ساکن شویم چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر رهن قرض بدون اجاره باشد سکنای آن خانه ربا و حرام است . و همچنین اگر قرض بشرط باشد و اگر اجاره بشرط قرض باشد باحتیاط واجب جایز نیست .۲

سؤال :

اگر مغازه مرهونه در قبال پولی که به او داده شده بخود صاحب مغازه یعنی راهن اجاره داده شود صحیح است یا خیر ؟

جواب :

منافع مغازه ملک او است و او می تواند بدون اجرت از آن استفاده کند ، و اجاره دادن آن باطل است چون مالک نیست .۳

سؤال :

اگر ملکی رهن واقع شود و شرط شود که راهن در این مدت هیچگونه حق تصرف در آنرا ندارد چنانچه آنرا معامله کند عقد صحیح است یا خیر ؟

جواب :

اگر مرتهن آن وارد کند باطل است و اگر اجازه دهد صحیح است .۴

سؤال :

آیا مرتهن می تواند عین مرهونه را به راهن اجاره دهد ؟

جواب :

مرتهن مالک نیست که اجاره دهد بلکه عین مالک راهن است و منافعش در اختیار او است و می تواند در آن تصرف کند به نحوی که با حق رهانت منافات نداشته باشد .۵

سؤال :

آیا آنچه که بین مردم متداول است که بعنوان رهن منزل مبلغ کلانی پیش پرداخت می کنند ودیگر از اجاره ماهانه معاف هستند ودر پایان انقضاء اجاره مبلغ را پس میگیرند آیا شرعیت دارد ؟

جواب :

این کار حرام است وسکنای در آن منزل سود پول است وجایز نیست .۶

سؤال :

رهن کامل دادن منزل بدون اخذ اجاره فقط در مقابل وجه نقد پیش؟

جواب :

اگر قرض به شرط سکنی باشد حرام است.۷

سؤال :

چگونه می شود به رهن خانه خمس تعلق نگیرد؟

جواب :

اگر رهن خانه از پولی باشد که اگر صرف در مؤونه نشود باید خمس آن را داد راه فرار و چاره ای که خمس ندهید وجود ندارد.۸

سؤال :

آیا خانه رهن تنها دادن یعنی بدون دریافت هیچگونه اجاره ایراد دارد؟

جواب :

اگر حقیقت رهن باشد اشکال ندارد یعنی مبلغی را به شخصی قرض بدهد و طرف هم خانه خود را به عنوان رهن در اختیار او بگذارد و به او اجازه استفاده از خانه را بدهد.۹

رایانه (تعداد : ۱۴)

آیا کپی کردن سی دی برای استفاده شخصی اشکال دارد؟

جواب :

اگر مخالف قانون باشد جایز نیست.۱

سؤال :

رایت کردن سی دی چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر نسخه اصلی باشد و شرکت سازنده اجازه ندهد وقانون دولت هم حمایت کند ودر کشور مسلمان باشد حضرت آیهٔ الله اجازه مخالفت این قانون را نمی دهند.۲

سؤال :

استفاده از CD های کپی شده در جهت امور علمی دینی و تحقیقاتی چه حکمی دارد؟

جواب :

مانعی ندارد مگر اینکه از نظر قانون ممنوع باشد.۳

سؤال :

آیا رایانه برای کودکان مضر است ؟ تماشا کردن فیلمهای خارجی از رآیانه چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر خوف کشیده شدن به گناه باشد و اگر ترس تاثیر در تربیت دینی کودکان باشد حرام است .۴

سؤال :

بازی کردن پاستور با کامپیوتر به صورت تک نفره چه حکمی دارد؟

جواب :

بنا بر احتیاط واجب جایز نیست .۵

سؤال :

آیا خریدن یا کپی سی دی های مذهبی که روی آن نوشته شده هر گونه تکثیر شرعا حرام و پیگرد قانونی دارد اشکال دارد یا نه ؟

جواب :

تکثیر جایز نیست و خرید کپی مانعی ندارد .۶

سؤال :

آیا با توجه به اینکه سی دی های مذهبی اورجینال با قیمتهای گزافی در بازار به فروش می رسد و رایت شده آنها با قیمت بسیار کمتری در بازار به فروش می رسند رایت این سی دیها و خرید و فروش آن برای فروشنده و خریدار چه حکمی دارد ؟ لازم به ذکر است که قیمت سی دی های لهو ولعب و امکان دسترسی به آنها بیشتر از سی دی های مذهبی است . و این باعث شده که رواج سی دی های لهو و لعب در بین خانواده ها بیشتر از سی دی های مفید مذهبی است ؟

جواب :

اگر از نظر قانونی ممنوع باشد حضرت آیت الله مخالف با این قانون را جایز نمی داند .۷

سؤال :

آیا می توان سی دی هایی مبتذل را بشکنیم یا بوسیله ای از خوانده شدن آن جلوگیری کنیم ؟ در صورتی که صاحب آن راضی نیست ؟ همانطور که می دانید یک بار رایت هستند و نمی توان مطالب آن را عوض کرد ؟

جواب :

اگر نهی از منکر مستلزم اتلاف مال غیر یا ایراد ضرب باشد باید با اذن حاکم شرع باشد بنابر احتیاط واجب .۸

سؤال :

آیا استفاده از سی دی نور الانوار برای زیارت عتبات عالیت و ترجمه قرآن آن اشکال شرعی دارد در حالیکه روی سی دی نوشته تکثیر ممنوع است؟

جواب :

استفاده شخصی مانعی ندارد مگر این از نظر قانونی ممنوع باشد.۹

سؤال :

اگر بر روی یک سی دی نوشته باشد: (کلیه این حقوق متعلق به ... و هرگونه کپی برداری از این مجموعه پیگرد قانونی دارد) آیا می توان از روی آن رایت کرد؟ (سی دی برای کسی که راضی از رایت آن است) اگر رایت شد و فهمیدیم که رایت از روی آن حرام بوده باید چه کار کرد؟

جواب :

فعلاً چیزی بر شما نیست.۱۰

سؤال :

آیا رایانه برای کودکان مضر است ؟

جواب :

اگر ترس و تأثیر در تربیت دینی کودکان باشد حرام است.۱۱

سؤال :

آیا از لحاظ شرعی بازیهایی که مانند شطرنج ، پاسور و بازی های مشابه که برد و باخت در آن می باشد در کامپیوتر می باشد ؟

جواب :

بازی شطرنج با کامپیوتر و پاسور و بازی های مشابه ـ به احتیاط واجب ـ جایز نیست .۱۲

سؤال :

با توجه به این که از کامپیوتر میتوان هم در مورد دینی و علمی و هم میتوان درزمینه گناه از آن استفاده کرد ،کسب ودر آمد در زمینه فروش این محصول(کامپیوتر) چه حکمی دارد ؟

جواب :

فروش آن محصول جایز است .۱۳

سؤال :

آیادر اختیار قرار دادن کامپیوتر برای نوجوانان در صورتی که احتمال مفسده توسط سایت های خلاف اخلاقی برود جایز است یا خیر ؟ (این احتمال اکنون به یقین تبدیل شده است)

جواب :

اگر ترس آن باشد که به فساد کشیده شوند جایز نیست .۱۴

ریش تراشی (تعداد : ۱۵)

تراشیدن ریش با تیغ یا با ماشین صفر آیا اشکال دارد؟ برای کسی که صدق ریش نکرده چطور؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب جایز نیست. و تراشیدن موهای نازکی که از کودکی می روید اشکال ندارد.۱

سؤال :

چرا تراشیدن ریش حرام است؟ منبع آن را لطفاً اعلام نمائید؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب جایز نیست و دلیل احتیاط ممکن است وجود بعضـی روایات غیر معتبر و اجتناب از مخالفت مشهور و احتیاط در دین.۲

سؤال :

تراشیدن ریش با ماشین فیلیپس چه حکمی دارد؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب جایز نیست.۳

سؤال :

در صورت حرمت تراشیدن ریش حدود آن کدام است؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب نباید تراشیده شود و در حدی ریش بگذارد که در عرف گفته شود ریش دارد.۴

سؤال :

زدن ریش بطوریکه بر روی چانه باقی باشد چه حکمی دارد ؟

جواب :

بنا بر احتیاط واجب جایز نیست .۵

سؤال :

تراشیدن ریش به اندازه ای که صورت سفید شود حکمش چیست؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب جایز نیست.۶

سؤال :

آیا درآوردن توی ریش یعنی زدن تیغ در قسمت بالایی ریش و روی لپ ها حرام است یا خیر؟

جواب :

حرام نیست.۷

سؤال :

یک ملاک برای ریش بگویید. آیا ریش مدل دار مجاز است؟

جواب :

آنچه بنابر احتیاط لازم است این است که مقداری ریش بگذارد که گفته شود ریش دارد.۸

سؤال :

اقتداء کردن به کسی که موی صورتش را با ماشین شماره صفر می تراشد چه حکمی دارد؟

جواب :

در جماعت باید عدالت امام را احراز نمود.۹

سؤال :

آیا گذاشتن ریش که مستلزم حرج باشد جایز است ؟

جواب :

اگر گذاشتن ریش مستلزم حرج باشد تراشیدن جایز است .۱۰

سؤال :

زدن ریش با تیغ چه مساله دارد و در این موضوع میشه عدول کرد به مرجع دیگری؟

جواب :

بنا به احتیاط واجب جایز نیست و نیست مجتهدی که فتوای به حلیّت داده باشد.۱۱

سؤال :

من جوان هستم و بخشی از موی صورتم روییده آیا کوتاه کردن آن با پایینترین شماره ماشین اصلاح اشکال دارد؟

جواب :

کوتاه کردن آن به مقداری که عرفا صدق ریش کند مانعی ندارد.۱۲

سؤال :

زدن ریش با ماشین که از ته نمیزند و چانه را با شماره کمتر چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر به مقداری بماند که عنوان ریش صدق کند مانعی ندارد.۱۳

سؤال :

آیا والدین می توانند فرزندان خود را از گوش دادن به موسیقی روز ویا تراشیدن ریش منع کنند؟

جواب :

حق دارند.۱۴

سؤال :

گاهی برخی شرکت های اروپایی برای استخدام در شرکت خود امتیازی برای افراد ریش تراشیده قایل می شوند آیا جایز است برای استخدام در آن شرکت، ریش را تراشید؟

جواب :

بنابر حرمت ریش تراشی، چنانکه مقتضای احتیاط است مطلب فرضی سؤال، جایز نمی شود.۱۵

روزه کثیر السفر (تعداد : ۱)

روزه کسی که همیشه در سفر است، مثل راننده چیست؟ و به چه کسی «کثیر السفر» می گویند؟

جواب :

در صدق عنوان راننده و مانند آن، معتبر است که تصمیم بر ادامه رانندگی داشته باشد، و زمان استراحتش بیش از مقدار معمول

رانندگان طولانی نباشد، پس کسی که مثلاً در هفته یک روز سفر می‌رود، راننده بر او صدق نمی‌کند، و اما عنوان «کثیر السفر» بر کسی صدق می‌کند که حداقل ده بار در ماه، و در ده روز آن سفر برود، یا ده روز در حال سفر باشد هر چند در ضمن دو یا سه سفر، با این شرط که تصمیم بر ادامه داشته باشد به مدت شش ماه در یک سال، و یا سه ماه در چند سال را داشته باشد، و در این صورت نماز او در همه مسافرتها هر چند غیر سفرهای متکرر او باشد تمام است. البته در دو هفته اول بین نماز شکسته و تمام احتیاطاً جمع نماید. و اگر عدد و یا روزهای مسافرت او در ماه هشت یا نه باشد ـ بنابر احتیاط واجب ـ در همه سفرها باید هم شکسته بخواند و هم تمام، و اگر کمتر از این باشد نماز شکسته است.۱

روزه و مسواک زدن (تعداد : ۱)

ایا شستن دهان و دندان با فرچه و خمیر،روزه باطل می شود ؟

جواب :

شستن دهان و دندان با فرچه و خمیر،روزه باطل نمیکند مادام که آنچه در اثنای شستشو با آب دهان در آمیخته ،وارد معده نشود اما چیزی اندکی که با آب دهان درمی آمیزد ،مانعی ندارد.۱

روزه و اماله و قی کردن (تعداد : ۴)

اگر آروغ بزند و چیزی در گلو یا دهانش بیاید روزه باطل است ؟

جواب :

اگر آروغ بزند و چیزی در گلو یا دهانش بیاید , باید آن را بیرون بریزد , واگر بی اختیار فرو رود , روزه اش صحیح است .۱

سؤال :

اگر روزه دار بتواند از قی کردن خود داری کند حکمش چیست ؟

جواب :

اگر روزه دار بتواند از قی کردن خود داری کند , اگر به طبع خود حادث شده است لازم نیست از آن جلوگیری کند.۲

سؤال :

هرگاه روزه دار عمدا قی کند روزه اش باطل است ؟

جواب :

هرگاه روزه دار عمدا قی کند اگرچه بواسطه مرض و مانند آن ناچار باشد , روزه اش باطل می شود, ولی اگر سهوا یا بی اختیار قی کند اشکال ندارد.۳

سؤال :

ایا اماله کردن روزه را باطل می کند ؟

جواب :

اماله کردن با چیز روان اگرچه از روی ناچاری وبرای معالجه باشد , روزه را باطل می کند.۴

روزه و استمناء (تعداد : ۱)

آیا استمناء در روز ماه رمضان روزه را باطل می کند؟ اعم از آنکه منی بیرون بیاید یا نه و کفاره آن چیست؟ وانگهی اگر چنان

کاری را زنان انجام دهند حکم آن چیست؟

جواب :

اگر به قصد انزال، استمنا کند و انزال هم بشود روزه باطل می شود و بر او قضا و کفاره واجب است (روزه دو ماه پی در پی و یا اطعام شصت فقیر) اما اگر استمناء کند و قصد انزال هم داشته باشد لیکن منی خارج نشود او باید روزه آن روز را به قصد قربت مطلقه بگیرد آنگاه قضا هم بکند.

و اگر استمناء کند و قصد انزال نداشته باشد و عادت او هم چنان نبوده است که انزال بشود ولی احتمال انزال می داده و اتفاقاً منی هم خارج شود بر او واجب است قضا کند و کفاره واجب نمی شود.

و اما اگر بر خودش مطمئن بوده که منی خارج نخواهد شد از قضا منی بیرون آید نه قضا واجب می شود و نه کفاره و در این مسائل فرقی میان زن و مرد نیست.۱

روزه و بقاء بر جنابت (تعداد : ۸)

کسی که در شب ماه رمضان جنب است و می داند که اگر بخوابد تا صبح بیدار نمی شود تکلیف چیست ؟

جواب :

کسی که در شب ماه رمضان جنب است و می داند که اگر بخوابد تا صبح بیدار نمی شود بنابر احتیاط واجب , نباید غسل نکرده بخوابد , وچنانچه پیش از غسل اختیارا بخوابد و تا صبح بیدار نشود , باید روزه آن روز را تمام کند و قضا و کفاره بر او واجب می شود.۱

سؤال :

اگر بداند وقت برای غسل ندارد وخود را جنب کند وتیمم کند چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر بداند وقت برای غسل ندارد وخود را جنب کند وتیمم کند یا با این که وقت دارد عمدا غسل را تاخیر بیاندازد تاوقت تنگ شود وتیمم کند روزه اش صحیح است هر چند گناهکار است .۲

سؤال :

کسی که در شب ماه رمضان برای هیچ کدام از غسل و تیمم وقت ندارد حکمش چیست ؟

جواب :

کسی که در شب ماه رمضان برای هیچ کدام از غسل و تیمم وقت ندارد , اگر خود را جنب کند , روزه اش باطل است وقضا و کفاره بر او واجب می شود.۳

سؤال :

کسی که در شب ماه رمضان جنب است , چنانچه عمدا غسل نکند تا وقت تنگ شود حکمش چیست ؟

جواب :

کسی که در شب ماه رمضان جنب است , چنانچه عمدا غسل نکند تا وقت تنگ شود , باید تیمم کند وروزه بگیرد و روزه اش صحیح است .۴

سؤال :

در غیر روزه ماه رمضان و قضای آن ـ از اقسام روزه های واجب و مستحب ـ اگر جنب عمدا تا اذان صبح بر حال جنابت باقی بماند

, ایا می تواند آن روز را روزه بگیرد ؟

جواب :

در غیر روزه ماه رمضان و قضای آن ـ از اقسام روزه های واجب و مستحب ـ اگر جنب عمدا تا اذان صبح بر حال جنابت باقی بماند , می تواند آن روز را روزه بگیرد.۵

سؤال :

کسی که می خواهد قضای روزه ماه رمضان را بگیرد , هرگاه تا اذان صبح عمدا جنب بماند حکمش چیست ؟

جواب :

کسی که می خواهد قضای روزه ماه رمضان را بگیرد , هرگاه تا اذان صبح عمدا جنب بماند , نمی تواند آن روز را روزه بگیرد , واگر از روی عمد نباشد , می تواند ,اگر چه احتیاط در ترک آن است .۶

سؤال :

ایا باقی ماندن برجنابت درماه رمضان تاطلوع فجر ،روزه را باطل میکند ؟

جواب :

باقی ماندن برجنابت درماه رمضان تاطلوع فجر ،روزه را باطل میکند پس کسی که درماه رمضان عمداً بدون غسل مانده و فجر طلوع کرده است،آن روز از به قصد مافی الذمه،واجب است امساک کند ولی بعداً باید روزه آن روزرا باز به قصد مافی الذمه قضا نماید .اما مریضی که نتواند غسل کند تیمم می کند و روزه اش صحیح میباشد.۷

سؤال :

شخصی بدون آنکه بداند بقاء بر جنابت روزه را باطل می کند، روزه گرفته است روزه او چطور است؟

جواب :

اگر نمی دانسته است که بقاء بر جنابت روزه را باطل می کند و یا اصلا به این معانی توجّه نداشته است روزه او صحیح است و قضا و کفاره ندارد.۸

روزه و تنفس مصنوعی (اسپری) (تعداد : ۲)

حکم استفاده کردن از اسپری برای تنگی نفس در ماه رمضان چیست؟

جواب :

اسپری که برای تنگی نفس استعمال می شود اگر دارو را فقط وارد ریه کند روزه را باطل نمی کند، و همچنین دارو در چشم و گوش ریختن، روزه را باطل نمی کند، اگر چه مزه آن به گلو برسد. و اگر در بینی بریزد اگر به حلق نیز نرسد روزه را باطل نمی کند.۱

سؤال :

آیا تنفّس مصنوعی روزه را باطل می کند؟

جواب :

اگر ماده ای که در تنفّس مصنوعی وارد بدن انسان می شود فقط از مجرای تنفّس باشد نه از راه معده، اشکال ندارد و روزه را باطل نمی کند.۲

روزه و تزریق آمپول و سرم (تعداد : ۱)

سرم و یا آمپول خوراکی که از رگ تزریق می شود روزه را باطل می کند اعم از این که مریض ناچار باشد و یا نباشد؟

جواب :

در هر دو صورت باطل نمی کند.۱

روزه و شیر دادن (تعداد : ۱)

حکم زن شیرده در ماه رمضان چیست؟

جواب :

زنی که بچه شیر می دهد و شیر او کم است چه مادر بچه یا دایه او باشد , یا بی اجرت شیر دهد , اگر روزه برای خودش یا بچه ای که شیر می دهد ضرر دارد , روزه بر او واجب نیست , و باید برای هر روز یک مد طعام به فقیر بدهد , و در هر دو صورت روزه هایی را که نگرفته باید قضا نماید , ولی بنابر احتیاط واجب این حکم اختصاص به موردی دارد که شیر دادن بچه منحصر به همین راه باشد , و اما اگر راه دیگری برای شیر دادن بچه باشد - مثلا این که چند زن در شیر دادن او شرکت کنند - ثبوت این حکم محل اشکال است .۱

روزه و ضعف (تعداد : ۱)

کسی در ماه رمضان توانایی روزه ندارد و ضعف بر او غالب می شود آیا می تواند روزه نگیرد؟

جواب :

ضعف به تنهایی مجوز روزه خواری نیست هرچند شدید باشد مگر این که موجب حرج باشد که در این صورت خوردن جایز است وباید بعد از آن قضا نماید. وهمچنین اگر ضعف موجب عجز از کار لازم برای کسب روزی باشد با فرض این که متمکن از کار دیگری نیست وهمچنین اگر کارگر به دلیل تشنگی شدید نتواند روزه را ادامه دهد ودر این دو صورت به احتیاط واجب باید در خوردن وآشامیدن به مقدار ضرورت اکتفا کند واز زائد بر آن اجتناب نماید.۱

روزه و غبار رساندن به حلق (تعداد : ۳)

فرو بردن تمام سر در آب روزه را باطل است ؟

جواب :

فرو بردن تمام سر در آب روزه را باطل نمی کند ولی کراهت شدید دارد.۱

سؤال :

سیگار کشیدن در حال روزه روزه باطل است ؟

جواب :

احتیاط واجب آن است که روزه دار دود سیگار و تنباکو و مانند اینها را هم به حلق نرساند.۲

سؤال :

رساندن غبار به حلق در حال روزه حکمش چیست ؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب رساندن غبار غلیظ به حلق روزه را باطل می کند , چه غبار از چیزی باشد که خوردن آن حلال است مثل آرد ,یا غبار چیزی باشد که خوردن آن حرام است مثل خاک .۳

روزه قضا (تعداد : ۱۰)

حکم قضای روزه چیست؟

جواب :

باید روزه هایی را که نگرفتید قضا کنید و اگر کسی روزه ماه رمضان را به خوردن یا آشامیدن یا جماع یا استمناء یا باقی ماندن بر جنابت باطل کند ، در صورتی که بداند آن کار روزه را باطل می کند، اضافه بر قضا ، کفاره هم بر او واجب می‌شود . و همچنین – بنا بر احتیاط واجب– نسبت به کسی که جاهل به حکم است ولی در جهل خود معذور نیست و مطمئن هم نیست یعنی احتمال می دهد که مبطل باشد.

و اما کسی که مساله را نمی داند و در جهل خود معذور است یا مطمئن است که آن کار روزه را باطل نمی کند کفاره بر او نیست ولی اگر می داند مبطل است و نمی داند کفاره دارد باید کفاره بدهد.

و در کفاره افطار روزه ماه رمضان، کافی است به شصت فقیر غذا بدهد به هر کدام ۷۵۰ گرم گندم یا آرد یا نان و مانند آنها. و اگر می دانست که باید قضا کند و قضای آن را یک سال به تأخیر انداخت تا ماه رمضان بعد برسد باید بابت هر روزعلاوه بر قضا ۷۵۰ گرم گندم، آرد یا نان را به یک فقیر بدهد و اگر بیش از یک سال تأخیر بیاندازد کفاره تکرار نمی شود. و نسبت به قضا اگر در مقدار فوت شده شک دارید مقدار متیقن یعنی کمتر کافی است.

۱

سؤال :

در روزه قضای ماه رمضان اگر سهواً (قبل از ظهر ـ بعد از ظهر) چیزی خورده شود و زمان کافی برای گرفتن روزه قضا باشد حکم روزه چیست؟

جواب :

اگر از روی سهو باشد روزه را باطل نمی کند.۲

سؤال :

اگر زن و شوهر جوانی در ماه رمضان در زمانی که روزه هستند ناخاسته و بدون کنترل خود با هم نزدیکی کنند و روزه شان باطل شود چه باید بکنند؟

جواب :

قضا و کفاره واجب است و کافی است اطعام شصت مسکین هر مسکینی ۷۵۰ گرم گندم یا آرد برای هر یک از زن و شوهر.۳

سؤال :

برای گرفتن روزه و نماز قضا برای میت (مثلا ده سال) آیا چند نفر در یک زمان می توانند این تکلیف را انجام دهند . (برای مثال ۵ نفر و هرکدام دو سال نماز و روزه بگیرند) ؟

جواب :

می توانند و ترتیب معتبر نیست .۴

سؤال :

آیا کسی که روزه ای بر گردنش باشد از سال گذشته و تا بحال نتوانسته آن را بگیرد می تواند معادل آن بجای ۶۰ روز کار دیگری انجام دهد؟

جواب :

می تواند برای هر روز که عمداً نگرفته است ۶۰ فقیر را اطعام کند یا به هر یک ۷۵۰ گرم گندم یا نان و امثال آن بدهد.۵

سؤال :

در مسافرت می توانیم روزه قضا بگیریم (مسافرت کمتر از یک هفته می باشد) ؟

جواب :

روزه قضا را نمی توان در سفر گرفت .۶

سؤال :

کسی که روزه قضا بر مستحب بگیرد آیا میتواند جایگزین کند؟

جواب :

جایگزین نمیشود و کسی که روزه ماه رمضان به ذمه او باشد صحیح نیست روزه مستحبی بگیرد و روزه باطل است.۷

سؤال :

حکم کسی که ماه رمضان بر اساس شهادت دو نفر ۲۹ روز روزه گرفته اند چیست ؟

جواب :

قضا لازم نیست .۸

سؤال :

مادرم تعدادی روزه قرضی دارد. با هر زحمتی که هست روزهای ماه مبارك رمضان را روزه می گیرد ولی توانایی ادای روزه های قرضی خود را (به دلیل کهولت سن وبیماری) در خود نمی بیند. حال آیا من به عنوان فرزند اومی توانم (در حالی که در قید حیات است) روزه های قرضی را ادا کنم؟

جواب :

قبل از فوت ایشان جایز نیست.۹

سؤال :

اگر شخصی جنب باشد و نماز و روزه بگیرد ولی نداند که جنب است وبعد از چند مدت متوجه شود و بداند که جنب بوده تکلیف چه میباشد؟

جواب :

روزه های وی صحیح است و نمازهایی که قبل بجا آورده است قضا کند.۱۰

روزه نیابت (تعداد : ۱)

می شود روزه را فروخت؟ جواب :

می توان برای میتی اجیر شد.۱

روزه مسافر (تعداد : ۳۲)

من در یکی از روستاهای اطراف قزوین بدنیا آمده ام که با قزوین ۱۰۰ کیلومتر فاصله دارد تا سن ۱۵ سالگی در آنجا بوده و سپس به تهران رفته و تا سن ۲۹ سالگی در تهران به تحصیل و کار مشغول بوده درسن ۲۹ سالگی ازدواج نموده و بخاطر کار به قزوین مسافرت نموده ام ولی همچنان به تهران تردد مینمایم بطوریکه شاید هفته ای یکبار و بعضی مواقع دوهفته یکبار به تهران میروم و جهت تدریس نیز هفته ای دو بار به یکی از شهرستانها که با قزوین ۵۰ کیلومتر فاصله دارد میروم تکلیف نماز و روزه اینجانب چیست؟

جواب :

اگر از وطن اصلی اعراض نکرده باشید به این معنی که احتمال می دهید در آینده به آنجا باز خواهید گشت نماز در آنجا تمام وروزه صحیح است.۱

سؤال :

اگر شخصی در ماه رمضان با قصد ده روز از مکانی که قرار دارد هر روز کمتر از مسافت شرعی برود وبرگردد، آیا روزه آن شخص صحیح است یاخیر؟ البته بیشتر طلاب با این مسئله در ایام تبلیغ مواجه هستند.

جواب :

اگر مدتی که بیرون از محل است زیاد نباشد که عرفاً گفته شود ده روز فلان محل ماند روزه صحیح است.۲

سؤال :

من ساکن تهران نیستم ولی محل تحصیلم در تهران است و فعلاً در تهران هستم و تا یک سال می مانم اگر برای انجام کاری بعد از ظهر به شهر قم رفته و همان شب دوباره به تهران بازگردم می توانم همان روز را روزه بگیرم یا خیر؟ دوم اینکه اگر شب به قم روم و اذان صبح به آنجا وارد شوم و تا قبل از ظهر به تهران برگردم می توانم همان روز را روزه بگیرم؟ جواب :

در هر دو فرض جایز است و در فرض دوم نیت روزه را بعد از رسیدن به تهران بکنید البته این در فرضی است که در قم یا در راه مفطری مرتکب نشده باشید.۳

سؤال :

من در دانشگاه کرج قبول شده و می بایست یک سال یا بیشتر، هر هفته پنج الی شش روز در ساعتهای مختلف روز به کرج بروم و برگردم تکلیف نماز و روزه واجب و مستحب من چگونه است؟

جواب :

کثیر السفر هستید و در تمام مسافرتهای خود نماز شما تمام است و در ماه اول احتیاط کنید یعنی هم شکسته و هم تمام بخوانید.۴

سؤال :

اگرشخص روزه داربعداز ظهر حرکت کند و روز بعد ، قبل از اذان ظهر برسد روزه او در این دو روز چه حکمی دارد؟

جواب :

روزه در روز اول صحیح است و در روز دوم درسفر نیت روزه نکند تا وقتی که قبل ازظهر به وطن خود برسد که آنجا نیت روزه بکند بشرط اینکه در سفر مفطری مرتکب نشده باشد.۵

سؤال :

بنده ساکن تهران و دانشجوی شهر رودهن می باشم از لحاظ شکسته شدن یا نشدن روزه توضیح بفرمایید؟

جواب :

اگر در هفته سه روز به آنجا میروید نمازتان تمام و روزه شما هم صحیح است.۶

سؤال :

در مورد نماز و روزه ای که بر اثر بعد مسافت شکسته می شود سوال داشتم . من در خارج از کشور زندگی می کنم و اینجا مردم از دوچرخه هم استفاده می کنند و جاده دوچرخه با جاده ماشین متفاوت است و طول آن یکسان نیست . چطور باید مسافت را حساب کرد ؟

جواب :

معیار مسافتی است که شخص طی می کند .۷

سؤال :

اگر کسی در ماه مبارک رمضان قبل از ظهر از سفر به وطن خود رسیده و در سفر هیچ کاری که مفطر روزه باشد انجام نداده است فقط یک سیگار کشیده روزه آن روز را بگیرد ؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب بقیه روز را رجاء قصد روزه کند و بعد انرا قضا کند .۸

سؤال :

اگر روزه دار در ماه رمضان قبل از ظهر به وطن خود برسد و در سفر فقط یک سیگار کشیده باشد تکلیف روزه آن روز او چیست ؟

جواب :

بنا بر احتیاط واجب قضا کنید .۹

سؤال :

شخصی است اهل خراسان و بیش از شش ماه است که برای راه اندازی یک باب نانوایی در شهریار دائما در رفت و امد است و گاهی ۱۰ روز و گاهی کمتر یا بیشتر در آنجا می ماند و دوباره به زادگاه خویش برمی گردد و همین مدت را نیز در زادگاهش میماند ضمنا مدتی را که به مسافرت می رود برای پیگیری کار به تهران و کرج نیز می رود و دوباره به شهریار برمی گردد ، حال حکم نماز و روزه او چیست ؟

جواب :

اگر از اول قصد تکرار مسافرتهای مذکور نداشته است نماز او شکسته است و اما اگر از همان اول میدانست که برای شش ماه یا بیشتر ادامه دارد پس اگر در ماه ده روز یا بیشتر در مسافرت باشد البته در دو نوبت یا بیشتر کثیر السفر است و نماز او در تمام مسافرتهایش تمام است .۱۰

سؤال :

حکم سفر دانشجویان و سربازان که فاصله محل تحصیل آنها تا خانه بیشتر از مسافت شرع است چیست ؟

جواب :

چنانچه این مسافرت بطور متوسط در ماه حداقل ده روز باشد و این برنامه برای شش ماه ادامه پیدا کند نماز و روزه در همه سفرها تمام است .۱۱

سؤال :

حکم در مورد روزه معلمی که محل کارش در شهری به فاصله ۳۰ کیلومتر از شهر محل سکونتش است چه می باشد ضمنا حدود ۹

سال با گمان اینکه شغل وی اقتضا به مسافرت می نماید (مقلد امام بوده است) روزه هایش رابطور کامل گرفته است ؟

جواب :

نماز و روزه اش تمام است .۱۲

سؤال :

درباره دانشجویی که هفته ای ۵ روز از اصفهان به میمه می رود، آیا نماز و روزه او شکسته است؟

جواب :

نماز او در همه سفرها و در همه جا تمام و روزه اش صحیح است.۱۳

سؤال :

اینجانب در هفته، ۲ روز در شهر (تورنتو) و ۵ روز در شهر (همیلتون) زندگی می کنم. شهر (تورنتو) اقامتگاه خانوادگی و شهر (همیلتون) اقامتگاه شخصی بنده است. نماز و روزه کامل است یا مسافر؟

جواب :

در هر دو جا نمازتان تمام است.۱۴

سؤال :

من به خاطر شغلم هفته ای دو روز شنبه و یکشنبه ها و گاهی از عصر روز جمعه ها به سفر می روم. تصادفاً امکان دارد محل کار در همان حومه شهر باشد. محل سفر شهرهای مختلف است ولی تعدادشان تقریباً مشخص است. شغل من فروشندگی است و هر کجا نمایشگاه باشد از طرف شرکتی که برایش کار می کنم به محل نمایشگاه می فرستند، سؤال من این است که حکم نماز و روزه من چیست؟

جواب :

اگر به طور متوسط در ماه ده روز در سفر می باشید نماز شما در همه سفرها تمام است و روزه را هم میگیرید. و اگر کمتر از هشت روز است نماز شما شکسته است. و اگر ۸ یا ۹ روز است بین نماز شکسته و تمام جمع کنید و در روزه هم بین امساك در سفر و قضاء آن احتیاط کنید.۱۵

سؤال :

اینجانب طلبه ای هستم که حدود ۲۲ سال در تهران سکونت داشتم و آنجا را وطن دائمی خود قرار داده بودم ۴ ماه قبل برای مراقبت از والدینم که هر دو مریض هستند به اصفهان محل سکونت و تحصیل علوم دینی خود را تغییر دادم و به خیال اینکه به تهران باز نخواهم گشت از تهران نیت اعراض کردم و در طی این ۴ ماه نماز را در تهران که میرفتم شکسته میخواندم حال بعد از ۴ ماه معلوم شد که نیت اعراض اشتباه بوده و احتمال بازگشت به تهران بسیار زیاد است به سبب اصرار مأمومین که در مسجد بازار در خدمت آنها بودیم و نیز احتمال انتقال والدینم به تهران همراه خودم سؤال من این است آیا میتوانم از این نیت اعراض رجوع کنم و تهران به عنوان وطن قبلی (وطن دوم) من باقی بماند؟

جواب :

می توانید دوباره آنجا را وطن قرار دهید.۱۶

سؤال :

ما در محلی کار می کنیم که وضعیت شغلی ما طوری است که ۱۴ روز کار و ۱۴ روز هم منزل می رویم که بیشتر از ۶ فرسخ است در این مدت ۱۴ روز کار شاید یک یا دو بار هم مأموریت شغلی پیش بیاید که بیشتر از ۶ فرسخ باشد و این از مسئولت شغلی ما نیز

می باشد.

در محل کار وظیفه نماز و روزه ما چیست؟

در مأموریت وظیفه نماز و روزه ما چیست؟

در بین محل کار و منزل وظیفه نماز و روزه ما چیست؟

اگر مأموریت در هر هفته باشد ولی در ۱۴ روز منزل مسافرتی در بین باشد یا نباشد وظیفه نماز و روزه ما چیست؟

اگر ۷ روز در محل کار و ۱۴ روز در منزل باشد وظیفه نماز و روزه ما چیست؟

و اگر ما بواسطه کار باید هر روز این ۱۴ روز شغلی را در تردد باشیم وظیفه نماز و روزه ما چیست؟

جواب :

اگر یک هفته یا دو هفته در محل کار هستید و این وضع به مدت یکسال و نیم ادامه دارد آنجا در حکم وطن است و نمازتان در آنجا تمام و روزه صحیح است ولی در مأموریتها نماز شکسته است و اگر قبل از ظهر باشد روزه را میتوانید بخورید و همچنین در سفر بین محل کار و وطن مگر اینکه مأموریتها به علاوه سایر مسافرتها به طور مستمر در ماه ده روز بشود که در اینصورت کثیر السفر شمرده میشوید و نمازتان در همه مسافرتها حتی اگر به کشور دیگر باشد تمام است و همین حکم در صورتی است که ۱۴ روز شغلی را در تردد باشید.۱۷

سؤال :

من در تهران زندگی م یکنم ودانشجو در اسلامشهر هستم و در روزهای ۴ شنبه و ۵ شنبه به آنجا می روم می خواستم بدانم که آیا روزه من درست است یا خیر؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب هم باید روزه را بگیرید و هم قضا کنید.۱۸

سؤال :

با توجه به اینکه مسافر می تواند در چهار مکان مقدس که در رساله عملیه ذکر گردیده نماز را تمام بخواند آیا شامل روزه هم می شود؟ به عبارتی مسافر می تواند در مکه مکرمه و یا مدینه منوره بدون قصد ده روز، روزه بگیرد؟

جواب :

شامل روزه نمی شود.۱۹

سؤال :

من برای رفتن به سر کار هر روز مسافتی حدود ۱۵۰ کیلومتر طی می نمایم آیا با این شرایط بنده می توانم روزه بگیرم؟

جواب :

چنانچه این وضعیت، شش ماه در یک سال یا سه ماه در بیشتر از یک سال طول میکشد شما کثیر السفر هستید و د رهمه سفرها باید نمازتان را تمام بخوانید و روزه بگیرید و در ماه اول هم باید احتیاط کنید.۲۰

سؤال :

حکم نماز و روزه دانشجویان در محل آموزش خارج از وطن چیست؟

جواب :

اگر در محل درس سه یا چهار یا پنج روز میمانند و قصد استمرار برای مدت ۲ سال داشته باشند محل درس آنها در حکم وطن است و اگر روزانه رفت و آمد میکنند یا حداقل در ماه ۱۰ بار سفر میکنند کثیر السفر و در همه جا نمازشان تمام و روزه صحیح

است.۲۱

سؤال :

من سه روز در هفته از حد ترخص می گذرم تکلیف نماز و روزه من چیست؟

جواب :

تمام است.۲۲

سؤال :

دانشجویی که در شهری غیر از شهر خودش می باشد حکم نماز و روزه او چیست ؟

جواب :

اگر قصد داشته باشد تا دو سال در آنجا باشد هر چند هفته ای ۴۸ ساعت تمام با استقرار در خانه و غیره باشد محل درس در حکم وطن است و نماز و روزه اش تمام است البته در ماه اول احتیاط کند مگر اینکه قصد ۱۰ روزه بکند .

۲۳

سؤال :

حکم روزه مستحب در سفر چیست ؟

جواب :

مشروع نیست مگر با نذر.۲۴

سؤال :

آیا کسی که محل کارش در شهر دیگری است ولی منزلش در شهر دیگری و از این جهت باید هفته ای دو بار مسافرت کند باید نماز و روزه خود را چگونه بجا آورد؟

جواب :

اگر کار او تا دو سال حداقل به همین نحو است در هر دو شهر نمازش تمام است.۲۵

سؤال :

مسافرت در ماه رمضان برای روزه دار چه صورت دارد؟

جواب :

مانعی ندارد ولی اگر مسافرت برای فرار از روزه باشد مکروه است.۲۶

سؤال :

اگر کسی قصد مسافرت به خارج از محل زادگاه خود داشته باشد و قصد هر روز ماندن نداشته باشد میتواند روز ه بگیرد و نماز تمام بخواند یا خیر ؟

جواب :

نمیتواند روزه بگیرد و نماز را شکسته بخواند.۲۷

سؤال :

شغل اینجانب در ورامین میباشد و وطنم تهران و ساعت کاریم از صبح تا شب میباشد نماز و روزه بنده چه حکمی دارد؟

جواب :

کثیر السفر هستید و در تمام سفرهایتان نمازتان تمام و روز تان صحیح است.۲۸

سؤال :

زنی هستم که برای دیدن والدینم از دبی به ایران آمدم وفقط ۸ روز مرخصی دارم الان منزل ابوی هستم آیا روزه بگیرم یا نه؟

جواب :

اگر شهر پدرتان زادگاه شما نباشد نماز شما شکسته وروزه صحیح نیست .۲۹

سؤال :

۱) بدلیل کاری که دارم حداقل ۳ روز در هفته از محل سکنت خود خارج می شوم آیا روزه کامل است یا خیر؟

۲) اگر به جهت تفریح وکار متفرقه به سایر شهرها نیز سفر کنم چگونه است؟

جواب :

اگر این برنامه خداقل ۶ ماه ادامه دارد نماز وروزه شما در همه جا تمام است.۳۰

سؤال :

لطفا بفرمایید اینکه فرد در ۴ جا میتواند نمازش را تمام بخواند ایا مثالا اگر هتلی در کربلا و یا مکه و یا مدینه و یا کوفه باشد نیز میتواند نمازش را تمام بخواند و روزه اش را بگیرد یا تنها اختصاص حائر دارد اگر صحن و سرای جدید اضافه شود چطور؟

جواب :

درمکه و مدینه جایز است ولی در شهر کربلا و کوفه جایز نیست بلکه تنها در حرم یا مسجد کوفه جایز است .۳۱

سؤال :

من دانشجو هستم در شهری دور و در هر هفته شاید ممکن باشد از محل تحصیلم دور شوم حکم نماز و روزه من در محل تحصیلم چطور است؟

جواب :

اگر تحصیل شما در انجا حد اقل ۲ سال ادامه دارد نماز و روزه شما در انجا تمام است و در ماه اول اگر کمتر از ده روز انجا بمانید احتیاطا بین شکسته و تمام جمع کنید.۳۲

روزه مستحب (تعداد : ۴)

آیا عمل جماع به هنگام روزه مستحبی در طول روز باعث ابطال روزه می گردد و آیا کفاره دارد ؟ جواب :

روزه باطل می شود و کفاره ندارد .۱

سؤال :

در چه صورتی باطل کردن روزه مستحب است؟

جواب :

مستحب است برای کسی که صوم مستحب گرفته روزه خود را قطع کند اگر برادر مؤمنی او را به طعامی دعوت کند.۲

سؤال :

اگر انسان بر اثر فراموشی در روزه مستحبی چیزی بخورد یا بیاشامد حکم آن چیست ؟

جواب :

روزه صحیح است .۳

سؤال :

کسی که روزه قضا بر مستحب بگیرد آیا میتواند جایگزین کند؟

جواب :

جایگزین نمیشود و کسی که روزه ماه رمضان به ذمه او باشد صحیح نیست روزه مستحبی بگیرد و روزه باطل است.۴

روزه باردار (تعداد : ۴)

زنی که زائیدن او نزدیک است و روزه برای او ضرر دارد حکمش چیست؟

جواب :

زنی که زائیـدن او نزدیـک است و روزه برای خودش یا حملش ضـرر دارد ، روزه بر او واجب نیست ، و بایـد برای هر روز یک مُد طعام به فقیر بدهـد . واگر زاییـدن او نزدیک نباشـد کفاره واجب نیست و در هر دو صورت روزه هائی را که نگرفته باید قضا نماید ۱.

سؤال :

زن باردار در ماه هفتم است آیا می تواند روزه بگیرد در صورتی که دکتر به آن گفته ضرر دارد؟

جواب :

روزه نگیرد و بعد قضاء کند و برای هر یک روزه ۷۵۰ گرم گندم یا نان به فقیر بدهد.۲

سؤال :

روزه‌هایی که از زمان بارداری تا پایان شـیردهی قضا دارم را چگونه بایـد ادا نمایم؟ آیا در صورت ناتوانی جسـمی باید همه آنها را بگیرم؟

جواب :

مقداری را که توانایی دارید باید قضا کنید.۳

سؤال :

زنی که به علت زایمان نتواند روزه بگیرد چه مقدار باید کفاره بدهد؟

جواب :

فقط قضاء می کند.۴

روزه در روزهای بلند (تعداد : ۱)

اینجانبان در کشور دانمارك زندگی مینماییم روز در ماه مبارك رمضان ۱۸ تا ۱۹ ساعت است حکم روزه ما چیست ؟

جواب :

هر شخصـی که می توانـد از طلوع فجر تـا اول شب روزه بگیرد و از این جهت در زحمت غیر قابل تحمل واقع نمی شود وظیفه دارد روزه بگیرد و یا آنکه سفر کند و سپس روزه اش را قضا نماید و اما کسانی که روزه گرفتن به این مدت برایشان میسـر نیست باید یا سـفر کنند و یا آنکه از اول طلوع فجر نیت روزه نمایند ولی هر وقت احساس کردند ادامه روزه برایشان غیر قابل تحمل است افطار نموده ـ به مقدار لازم آب و یا غذا بخورند ـ و سپس روزه این روز را قضا نمایند و کفاره ای بر آنان نیست ۱.

روزه زن بعد از حیض و نفاس (تعداد : ۴)

اگر زن نزدیک اذان صبح در ماه مبارک رمضان از حیض یا نفاس پاک شود وبرای هیچ کدام از غسل وتیمم وقت نداشته باشد ایا روزه اش صحیح است ؟

جواب :

اگر زن نزدیک اذان صبح در ماه مبارک رمضان از حیض یا نفاس پاک شود وبرای هیچ کدام از غسل وتیمم وقت نداشته باشد , روزه اش صحیح است .۱

سؤال :

اگر زن پیش از اذان صبح در ماه رمضان از حیض یا نفاس پاک شود و برای غسل وقت نداشته باشد تکلیف چیست ؟

جواب :

اگر زن پیش از اذان صبح در ماه رمضان از حیض یا نفاس پاک شود و برای غسل وقت نداشته باشد , باید تیمم نماید ولی لازم نیست تا اذان صبح بیدار بماند وهمچنین است حکم جنب در صورتی که وظیفه اش تیمم باشد.۲

سؤال :

اگر زن در شب ماه رمضان پیش از اذان صبح از حیض یا نفاس پاک شود و عمدا غسل نکند حکمش چیست ؟

جواب :

اگر زن در شب ماه رمضان پیش از اذان صبح از حیض یا نفاس پاک شود و عمدا غسل نکند , واگر وظیفه اش تیمم است تیمم ننماید , روزه آن روز را باید تمام کند و قضای آن را نیز بگیرد , و در روزه قضای ماه رمضان اگر عمدا غسل وتیمم را ترک کند , بنابر احتیاط واجب نمی تواند آن روز را روزه بگیرد.۳

سؤال :

ایا زن پس از قطع خون حیض و نفاس که میتوانسته قبل از طلوع فجر غسل کند وروزه بگیرد ؟

جواب :

زن پس از قطع خون حیض و نفاس که میتوانسته قبل از طلوع فجر غسل کند و روزه بگیرد اگر اهمال کرده تا طلوع فجر ناپاک بماند روزه آن روزش باطل است و همانند بقاء عمدی بر جنابت میباشد و آن روز را از روی ادب امساک میکند و بعد،قضا به جا میآورد و اگر غسل ممکن نباشد باید تیمم نماید.۴

رقص (تعداد : ۱۰)

رقصیدن شخص در آینه برای خودش چه حکمی دارد؟

جواب :

به احتیاط واجب جایز نیست.۱

سؤال :

حکم رقصیدن برای مردان و زنان چیست؟

جواب :

رقص زن برای زنان و مرد برای مردان بنابر احتیاط واجب جایز نیست و تنها رقص زن و شوهر اگر دور از دید دیگران باشد جایز

است .۲

سؤال :

می خواستم حکم رقص زن برای زن را در مجالس عروسی اگر صرفا برای ابراز شادی عروسی باشد را بدانم؟

جواب :

بنابر احتیاط لازم جایز نیست.۳

سؤال :

رقصیدن مرد در مجلس مردانه چه حکمی دارد؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب جایز نیست.۴

سؤال :

آیا رقصیدن سنتی با رقصهای نوین و غربی در حکم متفاوتند ؟

جواب :

اگر رقص باشد اشکال دارد.۵

سؤال :

آیا رقصیدن زن برای شوهر با نوار موسیقی جایز است ؟

جواب :

جایز نیست .۶

سؤال :

آیا رقص برای ورزش و ایجاد شادی با خواهر یا مادر اشکال دارد؟

جواب :

به احتیاط واجب جایز نیست.۷

سؤال :

آیا رقصیدن در تنهایی نیز اشکال دارد ؟

جواب :

رقصیدن زن برای زن یا به تنهایی ـ به احتیاط واجب ـ جایز نیست .۸

سؤال :

آیا یادگیری هنر رقص جایز است؟ جواب :

بنابر احتیاط به طور مطلق جایز نمی باشد.۹

سؤال :

آیا زن می تواند دربرابر شوهرش با موزیک و یا بدون آن، برقصد؟

جواب :

بدون موزیک، جایز می باشد.۱۰

رمی جمرات (تعداد : ۲۰)

در مناسک فرموده اید رمی در شب عید برای زنان و دیگر کسانی که مجاز به حرکت از مشعر در شب هستند، مُجزی است. از جمله کسانی که حرکت در شب برایشان مجاز شمرده شده است «متولی امور افراد معذور» است. حال آیا برای چنین کسی رمی در شب ـ اگرچه روز نیز بتواند رمی کند ـ جایز است، یا نه؟

جواب :

اگر افراد معذور بتوانند در روز عید به مقدار رمی کردن از او بی نیاز باشند، رمی کردن در شب برایش مُجزی نیست.۱

سؤال :

اگر پس از پایان ماه ذی حجه، متوجه خلل شود، وظیفه اش چیست ؟

جواب :

احتیاط اولی آن است که اگر خودش حج کرد، آن را قضا کند وگرنه دیگری را نایب خود سازد تا در سال بعد به نیابت از او روز عید، رمی جمره کند.۲

سؤال :

اگر در فرض سؤال قبلی، حاجی پس از روز دوازدهم متوجه شود، چه کند؟

جواب :

تا هنگامی که در منی یا مکه است، آن را جبران کند.۳

سؤال :

اگر بر اثر جهل یا فراموشی در رمی جمره عقبه روز عید خللی رخ دهد و حاجی فقط پس از طواف و سعی متوجه آن شود، وظیفه اش چیست؟

جواب :

فقط رمی را جبران کند و دیگر بر او چیزی نیست.۴

سؤال :

علامت های جدید حدود منی نشان می دهند که انتهای منی کنار جمره کبرا قرار دارد، به گونه ای که اگر حاجی بخواهد پشت به قبله، جمره را رمی کند و فقط یک ذراع (گز) با آن فاصله داشته باشد، باز خارج از حدود منی قرار می گیرد، در این حال وظیفه اش چیست؟

جواب :

هنگام رمی جمره عقبه، در منی بودن معتبر نیست، لذا مانعی ندارد که حاجی هنگام رمی از طرف رو به رو از آن دور بایستد، بلکه مستحب است که رمی کننده به مقدار ده ذراع یا پانزده ذراع از آن دورتر بایستد.۵

سؤال :

آیا رمی به وسیله سنگریزه هایی که مشکوک الاستفاده است، مُجزی است؟

جواب :

آری، رمی با آن ها مُجزی است.۶

سؤال :

اگر نزدیک جمره سنگریزه هایی بود که معلوم نشد از آن ها برای رمی استفاده شده است یا آن که هنوز دست نخورده است و بر

اثر ازدحام یا غیر آن از دست حُجاج بر زمین افتاده است، آیا رمی با آن ها مُجزی است؟

جواب :

تا وقتی که اجمالاً معلوم نشود که در آنها سنگریزه های استفاده شده از قبل است، مُجزی است وگرنه رعایت احتیاط لازم است.۷

سؤال :

آیا می توان از بالای کوه های محیط بر مشعرالحرام برای رمی جمرات سنگریزه برداشت؟

جواب :

کوه های مذکور اگر داخل منطقه حرم باشد، رمی با سنگریزه های آن جایز است.۸

سؤال :

اخیراً نیروهای دولت سعودی دیوار پشت جمره عقبه را برداشته اند، آیا رمی از این سوی جمره مُجزی است؟

جواب :

بنابر احوط ـ اگر اقوی نباشد ـ مُجزی نیست.۹

سؤال :

آیا رمی جمرات از طبقه بالایی کافی است؟

جواب :

احتیاط در رمی جمرات، رمی مقداری است که در دوران پیامبر و ائمه (علیهم السلام) موجود بوده و امروزه به دلیل ارتفاع قاعده زمینی اش از زمین بالاتر است. حال اگر حاجی نتوانست این مقدار را رمی کند، احتیاط واجب آن است که هم برای رمی خود نایب بگیرد و هم خودش آن مقدار زاید را رمی کند.۱۰

سؤال :

فرموده اید : احتیاط در رمی جمرات، رمی مقداری است که در دوران پیامبر و ائمه(علیهم السلام) موجود بوده است. چه خوب بود لطف می کردید و طول و عرض این مقدار را معین می کردید ؟

جواب :

از نظر عرفی ظاهراً افزایش در آن صورت نگرفته است و اما از نظر طول، بعید نیست رمی مقداری که بر قاعده زمینی اش قرار دارد و از زمین بالا آمده و به اندازه قامت یک انسان معمولی و بلکه کمی بیشتر از آن است، مُجزی باشد.۱۱

سؤال :

آیا برای زن، بیمار و مانند آن ها جایز است که شب یازدهم و دوازدهم، رمی جمرات کنند؟

جواب :

جواز رمی شبانه ـ به جز رمی جمره عقبه در شب عید ـ مختص کسانی است که از توقف در روز حتی به مقدار رمی کردن معذور باشند، مانند شخصی که می ترسد، چوپان و بنده، اما زنان، افراد ناتوان و کودکان و مانند آن ها که به دلیل شدت ازدحام نمی توانند در روز رمی کنند، بر آنان لازم است که برای آن نایب بگیرند، گرچه احتیاط اولی آن است که هم خودشان شبانه رمی کنند و هم برای رمی در روز نایب بگیرند.۱۲

سؤال :

هنگام رمی جمرات سه گانه، سزاوار است که حاجی چگونه بایستد؟

جواب :

هنگـام رمی جمره عقبه مسـتحب است که رو به آن و پشت به قبله و در فاصـله ده تـا پـانزده ذراعی آن بایسـتد. اما برای رمی جمره اُولی و وسطی سزاوار است که رو به قبله بایستد.۱۳

سؤال :

اگر به رمی جمره عقبه در روز عیـد و رمی جمرات سه گـانه در روز یـازدهم، خللی وارد شـود و لازم شود که آن را روز دوازدهم قضا کنند، دو سؤال پیش می آید :

الف : آیا واجب است که قضا را بر ادا مقدم دارند؟

ب : آیا واجب است که میان قضا و ادا فاصله اندازند؟ مقدار آن چقدر است؟

جواب :

الف : آری، بنابر احتیاط واجب، باید آن را مقدم دارند.

ب : آری، بنابر احتیاط واجب باید میان آن دو فاصله انداخت و برای این کار، مقداری از وقت را فاصله انداختن کافی است.۱۴

سؤال :

اگر حـج گزاری برای رمی جمرات نیز از سوی دیگری نایب شد و خواست هم برای خودش رمی جمرات کند و هم به نیابت از او، آیـا بر او لازم است که نخست جمرات سه گـانه را برای خـودش رمی کنـد و چون همه را به پایـان رسانـد بـازگردد و به نیـابت از دیگری رمی کند، یا آن که برایش جایز است که جمره اولی را نخست برای خودش و سپس به نیابت از دیگری رمی کند و پس از آن نزد جمره دوم و جمره کبرا برود و به همین ترتیب عمل کند؟

جواب :

انتخاب شیوه دوم نیز برایش جایز است.۱۵

سؤال :

وظیفه زن برای رمی جمرات در حالات زیر چیست :

۱ـ اگر ازدحام شدید باشد به حدی که نتواند خودش رمی کند، اما احتمال دهد که پس از آن، خلوت شود؟

۲ـ اگر بداند که شدت ازدحام به زودی کم می شود و می تواند خودش رمی کند؟

۳ـ اگر به سوی محل رمی رفت و شدت ازدحام را دید و از این که بتواند تا آخر وقت هم رمی کند، نومید شد؟

۴ـ اگر نایب گرفت و در طول روز از برطرف شدن ازدحام باخبر شد ؟

۵ـ اگر شبانه رمی کرد و سپس ازدحام در روز برطرف شد؟

۶ـ اگر می توانست خودش رمی کند، اما بر اثر جهل به حکم، برای رمی نایب گرفت؟

۷ـ اگر می توانست خودش رمی کند، اما بر اثر جهل به موضوع نایب گرفت؟

۸ـ در حالاتی که قضا بر او واجب است، آیا برایش جایز است که قضای رمی را شبانه به جای آورد؟

جواب :

۱– در این صورت جایز است که نایب بگیرد، اما اگر پس از خودش توانست رمی کند، باید چنین کند.

۲– در این صورت جای نایب گرفتن نیست و باید صبر نماید تا بتواند خودش رمی کند.

۳– بر او لازم است که برای این کار دیگری را نایب بگیرد.

۴– به محل رمی بازگردد و خودش رمی کند.

۵- این سؤال مبنی بر جواز رمی شبانه برای زن و دیگرانی است که از ازدحام روزانه می ترسند، لیکن از نظر ما جایز نیست.

۶- در صورتی که وقت باشد باید آن را اعاده کند و اگر وقت گذشته باشد، باید قضای آن را به جای آورد.

۷- مشمول جواب قبلی است.

۸- نه، بلکه بر او لازم است که در روز قضا کند.۱۶

سؤال :

اگر حج گزاری برای رمی جمرات نیز از سوی دیگری نایب شد و خواست هم برای خودش رمی جمرات کند و هم به نیابت از او، آیا بر او لازم است که نخست جمرات سه گانه را برای خودش رمی کند و چون همه را به پایان رساند بازگردد و به نیابت از دیگری رمی کند، یا آن که برایش جایز است که جمره اولی را نخست برای خودش و سپس به نیابت از دیگری رمی کند و پس از آن نزد جمره دوم و جمره کبرا برود و به همین ترتیب عمل

کند؟

جواب :

انتخاب شیوه دوم نیز برایش جایز است.۱۷

سؤال :

اگر بر حاجی در روز دوازدهم قضای رمی جمره عقبه برای روز دهم و رمی جمرات سه گانه برای روز یازدهم واجب شد، آیا برایش جایز است که دو جمره اولی و دوم را به عنوان قضای روز یازدهم و ادای روز دوازدهم رمی کند و سپس جمره عقبه را به عنوان قضای روز دهم و یازدهم و ادای روز دوازدهم رمی نماید؟ یا بر او لازم است که جمره عقبه را به عنوان قضای روز دهم رمی کند و آن گاه یک بار جمرات سه گانه را به عنوان قضای روز یازدهم رمی کند و سپس یک بار دیگر به عنوان ادای روز دوازدهم رمی نماید؟

جواب :

نخست جمره عقبه را به عنوان قضای روز دهم رمی کند. سپس در مورد رمی جمرات سه گانه به عنوان قضای روز یازدهم و ادای روز دوازدهم، یکی از دو راه زیر را می تواند پیش بگیرد : ۱ـ نخست جمرات سه گانه را یکجا برای روز یازدهم و سپس برای ادای روز دوازدهم رمی کند و میان ادا و قضا اندکی فاصله زمانی به مقداری قرار دهد.

۲ـ هر جمره را دوبار رمی کند : نخست آن را به عنوان قضای روز یازدهم و سپس به عنوان ادای روز دوازدهم رمی کند و میان این دو رمی نیز اندکی فاصله بیندازد.۱۸

سؤال :

رمی جمره در طبقه دوم مجاز است یا نه ؟

جواب :

احتیاط واجب جایز نیست ومجزی نیست .۱۹

سؤال :

نظر آقا در مورد رمی جمره جدید چیست با توجه به اینکه طول دیوار ۲۵ متر شده وحین انجام رمی مکان قبلی واصلی رمی مشخص نیست ودر عین حال ناممکن است تکلیف چیست؟

جواب :

کافی است که بر وسط دیوار رمی شود.۲۰

رؤیت هلال (تعداد : ۱۴)

دلیل اینکه ماه شب اول رمضان را باید با چشم غیر مسلح دید چیست؟

جواب :

روایات اهل بیت (علیهم السلام) : (صم للرؤیة) یعنی: (با رؤیت هلال روزه بگیرید).۱

سؤال :

اگر مرجع تقلید فردی مثلًا در نجف اشرف باشد و خودش در یک کشور دیگر باشد مرجع تقلید حلول ماه را رؤیت نماید و حلول ماه در محل سکونتش مشخص نشود و مراجع آن منطقه حلول ماه را اعلام ننمایند تکلیف فرد چیست؟

جواب :

کافی نیست مگر برای شهرهائی که غروب آفتابشان همزمان یا بعد از آن شهر باشد که هلال در آن دیده شده آنهم مشروط به اینست که در خطوط عرضیه اختلاف زیادی بین آنها نباشد.۲

سؤال :

در خصوص افق شرعی برای کسی که مقلد حضرتعالی می باشد ولی در سرزمینی زندگی می کند که به لحاظ افق شرعی با افق شرعی شما اختلاف زیادی دارد مسئله رؤیت هلال ماه و روز اول ماه رمضان برای چنین شخصی چه حکمی پیدا می کند؟ آیا باید به حکم شرعی مرجعی که هم افق با بنده است اقتدا کنم؟ یا به حکم مرجع تقلید خودم که حضرتعالی می باشید ولی به لحاظ افق شرعی با بنده هم افق نیستید؟ و آیا حکمی را که شما مثلًا در خصوص اول ماه صادر می فرمائید برای بنده که هم افق با شما نمی باشم نیز لازم الاجراء می باشد؟ و یا شما برای کسانی که با شما هم افق نیستند حکم دیگری صادر می فرمائید که میبایستی افرادی امثال من از آن پیروی بکنند؟ ضمناً آیا افق شهر نجف با افق شهر تهران یکی می باشد؟

جواب :

ثبوت هلال نیاز به رؤیت یا شهادت عدول یا اطمینان شخصی دارد و حکم مرجع اثری ندارد و ایشان هم حکمی صادر نفرموده اند و فقط فرمودند نزد من به شهادت شهود عدول ثابت شده است و البته این شهادت اگر برای شما اطمینان بخش باشد کافی است در صورتی که افق یکی باشد و چون بحسب ظاهر شهر رؤیت حسا و قطیف بوده است برای تهران کافی است.۳

سؤال :

برای من که مقلد شما هستم وقتی حلول ماه در عراق برای شما رؤیت می شود و به اثبات می رسد برای من هم که ساکن تهران هستم حلول ماه قابل قبول است ؟

جواب :

بلی چنین است زیرا که فرق دو افق ده دقیقه یا کمتر است .۴

سؤال :

آیا می توان در تشخیص اول ماه مبارک رمضان و عید فطر از ابزار و دستگاه پیشرفته جدید و علم نجوم بدون رویت با چشم استفاده نمود ؟ چرا ؟ و چر در چند سال اخیر در تشخیص اول ماه مبارک رمضان و عید فطر این همه اختلاف پیش امده است ؟

جواب :

اگر به نحوی باشد که موجب اطمینان بوجود ماه در افق شهر بحدی که قابل رویت باشد با چشم غیر مسلح مانعی ندارد . و ممکن است یکی از عوامل اختلاف نظر باشد .۵

سؤال :

آیا مقلدین در مورد تعیین روز عید فطر باید به مراجع خود رجوع کنند یا همان روزی که در کشور عید فطر اعلام می شود باید مدنظر همه باشد ؟

جواب :

این امر تقلیدی نیست و شخص باید اطمینان پیدا بکند .۶

سؤال :

با وجود مراکز مهم رصدخانه ای و ژئوفیزکی و علم روز دنیا که حلول ماه را ثابت می کند آیا باز هم اثبات آن باید از طریق رؤیت چشم غیر مسلح باشد؟ دلایل شرعی این الزام چیست؟ در غیر اینصورت دیدگاه حضرتعالی چه می باشد؟

در هنگام همزمانی ماه مبارك رمضان با فصل پاییز و زمستان و شرایط خاص جوی چگونه میتوان به رؤیت هلال از طریق چشم غیر مسلح اکتفا کرد؟ آیا به لحاظ شرعی مانعی بر سر راه اثبات این امر از طریق علوم جدید وجود دارد؟

جواب :

اگر از طرق علمی اطمینان حاصل شود که ماه در آن شب بر افق بلد بوده به نحوی که قابل رؤیت با چشم غیر مسلح باشد کافی است، و اما اگر فقط اصل بودن را ثبات بدانند ولی به قدری ضعیف باشد که به هیچ وجه با چشم غیر مسلح دیده نشود اول ماه شمرده نمی شود.۷

سؤال :

با توجه به اختلافات فاحش در رؤیت هلال ماه: (۱) میزان رؤیت چیست؟ (۲) آیا استفاده از تقویمهای موجود کافی می باشد یا اینکه باید از طرف مراجع اعلام رؤیت گردد؟ (۳) آیا دیدن ماه در یک کشور ملاك برای دیگر کشورها نیست؟ افق یك کشور تا کجاست؟ (۴) آیا به محض رؤیت در یک شهر بقیه شهرهای آن کشور باید تبعیت نمایند؟

جواب :

هلال ثابت می شود وقتی که انسان خودش رؤیت کند، یا اینکه دو نفر عادل به آن شهادت دهند، یا رؤیت هلال به حدی شایع شود که برای انسان علم آور باشد اگر ماه در منطقه ای رؤیت شود برای تمامی مناطقی که با آن منطقه هم افق است ثابت می شود. یعنی تمامی مناطقی که اگر مانعی نباشد ماه در آنجا هم قابل رؤیت است.۸

سؤال :

مقلد معظم له هستیم آیا باید برای رؤیت هلال و عمل به تکالیف وابسته به این موضوع مثل روزه و عید فطر باید طبق نظر ایشان عمل کنیم؟ و نیز چطور می توانیم مثلاً راجع به هلال ماه شوال نظر ایشان را بفهمیم؟

جواب :

ملاك در وجوب افطار تحصیل وثوق به بودن ماه در افق شهری که مقیم هستید به نحوی که قابل رؤیت باشد با چشم غیر مسلح.۹

سؤال :

چنانچه فردی مقلد مرحوم آیت الله خوئی بوده سپس مقلد حضرتعالی گردیده و در بقا به میت باقی مانده بر اساس فتوای آن مرحوم چنانچه در نیمکره رویت حلال ماه در شهری مشخص شود مثلا در عربستان هلال رویت شود برای مومنین مقلد ایشان در شهر شیراز کفایت می کند اما در شهر شیراز از عموم مردم بر اساس فتوای بقیه مجتهدین روزه بوده تقاضا می شود مشخص فرمائید اگر فردی در روز پنج شنبه با تشخیص پیش گفت عید گرفته چه حکمی دارد ؟

جواب :

بنابر فتوای مرحوم آیت الله خوئی اگر هلال ماه در عربستان رویت شود برای شیراز کافی است و چنانچه رویت ماه در عربستان برای شما ثابت است قضای آن روز لازم نیست .۱۰

سؤال :

آیا برای تعیین عید فطر باید از حاکم شرع تبعیت کرد؟

جواب :

از اطمینان خود به بودن ماه در افق مکانی که هستید به نحوی که با چشم غیر مسلح قابل رویت باشد تبعیت کند.۱۱

سؤال :

اگر هلال ماه در عربستان دیده شود آیا ما هم در ایران باید آن روز را عید قرار دهیم؟

جواب :

اگر به طوری نباشد که رؤیت در آنجا ملازم با رؤیت در مکان شما است البته در صورت نبود مانع ثابت می شود.۱۲

سؤال :

آیا اگر هلال در خاور زمین ثابت شود در باختر، هم به ثبوت می رسد و یا اگر هلال در آمریکا دیده شود در اروپا هم ثابت می شود؟

جواب :

اگر هلال در خاور زمین ثابت شود برای باختر نشینان هم ثابت می شود به شرط آن که فاصله دو مکان از حیث عرض جغرافیایی زیاد نباشد اما اگر هلال در باختر ثابت شود لازم نیست در خاور هم ثابت گردد هر چند از طریق ماندن هلال در مکان نخست به زمان نسبتاً طولانی که با مکان دوم از جهت وقت طلوع و غروب آفتاب متفاوت است.۱۳

سؤال :

در برخی بلاد شرقی به استناد سخن عده ای شاهد که رؤیت هلال کرده اند اول ماه نزد بعضی علما ثابت می شود با این ویژگی:

۱- شهود هر چند سی تن باشند مثلآ در بلاد مختلف پراکنده مثل این که دو تن از اصفهان ،سه تن ازقم ،دو تن از یزد چهار تن ازکویت ،پنج تن از بحرین ،دو نفراز أحساء،شش نفر از سوریه و همینطور.

۲- افق در برخی سرزمینهای باختری هم صاف بوده و امکان رؤیت در آنجاها توسط مؤمنان ، امکان داشته باشد و مانعی از رؤیت نبوده است.

۳- رصد خانه انگلستان اعلام کرده که دیدن هلال در امشب (مثلأ)در انگلستان بدون تلسکوپ و چشم مسلح ممکن نیست اما فردا شب رویت بدون وسیله میسر می باشد.

حکم دراین مورد چیست ؟نظر مبارک را بفرمایید.

جواب :

مهم آن است که انسان شخصأ به رؤیت هلال پیدا کند و یا بینه شرعی بدون معارض بررؤیت هلال اقامه شود اما در حالات مذکوردر سؤال و امثال آنها ،غالبأ اطمینان حاصل نمی شود بلکه اطمینان به عدم رؤیت بیشتر است وحتی احتمال هست که شهادت و گواهی افراد بر پایه خیال و خطای چشم بوده باشد و خدا داناست.۱۴

رانندگی (تعداد : ۱)

ایا رانندگی برای خانمهاجایز است ؟

جواب :

رانندگی برای زن با حفظ حجاب اسلامی و سایر شؤون جایز است .۱

ربا (تعداد : ۱۳)

در مورد پس انداز در بانک به خاطر جبران ارزش پول در مقابل اخذ سود نظر آیةالله سیستانی چیست ؟ وآیا اگر صرف اخذ سود، پولی را در بانک گذاشتیم اخذ سود آن جایز است یا خیر ؟

جواب :

چنانچه طبق معامله شرعیه مثل مضاربه با رعایت شرائط آن باشد گرفتن سود جایز است و در غیر این صورت شرط سود نکنید و هر چه به شما دادند نصف آن را به فقیر متدین صدقه داده ونصف دیگر را تملک کنید.۱

سؤال :

درصورت پرداخت وام قرض الحسنه به صورتی که مقداری از سپرده شخص تا اتمام اقساط نزد صندوق جهت استفاده دیگر اعضا باقی بماند از نظر شرعی چه حکمی دارد همچنین کارمزدی که بابت این امر در یافت می گردد؟ از نظر شرعی چه حکمی دارد؟

جواب :

سپردن به شرط قرض گرفتن و قرض دادن به شرط سپردن و همچنین گرفتن کارمزد ربا و حرام است.۲

سؤال :

خواهشمند است در رابطه با سود سپرده بانکها (کوتاه مدت – بلند مدت) اعلام نظر بفرمائید؟

جواب :

اگر بر اساس عقود شرعی باشد حلال است.۳

سؤال :

اینکه می گویند از بانک کافر می شود ربا گرفت پس مراد از بانک کافر چه بانکی است اگر چنانچه مراد از آن بانکی باشد که تمام مشترکین آن کافر باشند که در هیچ جا چنین چیزی وجود ندارد .

جواب :

یعنی مالک و سهامداران بانک غیر مسلمان باشند.۴

سؤال :

شخصی را می شناسم که از مردم پول بصورت ربا دریافت می کرده و سود انرا به طرف حسابهایش پرداخت مینموده است . متاسفانه این شخص که مرد مسلمانی هم هست به واسطه این کار مبلغ سنگینی ورشکست شده است و بقول خودش زندگیم به خاک سیاه نشسته است . پس از توبه و گذشت مدت زمانی به دوستان و خیرین رو آورد و از آنها بصورت قرض الحسنه دریافت می کند تا با این پولها مبلغی از بدهیهایش را پرداخت کند (به هر ربا خواری حدودا یک سوم پرداخت می کند) . سوال من اینست که با توجه به رقم بالای بدهی این فرد و رقم پایین قرض الحسنه ای که دریافت می کند حکم این کار و برخورد این آقا با رباخواران چگونه است ؟

جواب :

با فرض اضطرار گناهی بر او نیست .۵

سؤال :

چون گرفتار نزول می باشم و طبق نص قرآن کریم اعلام جنگ با خدا نموده ام آیا نماز و روزه اینجانب صحیح می باشد و اگر صحیح است قول خداوند نسبت به اعلام جنگ چه مفهومی دارد.

جواب :

اگر نماز و روزه واجد شرائط معتبر باشد صحیح است و منافاتی با اعلام جنگ از سوی خدا ندارد و نتیجه این است که اگر توبه کنید قضای این اعمال لازم نیست و البته همین جنگ با کسی است که نزول بخورد نه آنکه می دهد.۶

سؤال :

کارمند بانکی یا مؤسسه ای، بخشی از کار روزانه اش مربوط به امور قرض ربوی یا فعل حرام دیگر است. اصل عمل و اخذ اجرت در برابر آن چه حکمی دارد؟

جواب :

کار مربوط به معاملات ربوی حرام و اجرت در مقابل آن نیز حرام است و مالک نمی شود.۷

سؤال :

کارمند بانکی یا مؤسسه ای، بخشی از کار روزانه اش مربوط به امور قرض ربوی یا فعل حرام دیگر است. اصل عمل و اخذ اجرت در برابر آن چه حکمی دارد؟

جواب :

کار مربوط به معاملات ربوی حرام و اجرت در مقابل آن نیز حرام است و مالک نمی شود.۸

سؤال :

حکم ربا خواری و ربا گیر چیست ؟

جواب :

ربا خواری به چه صورت باشد گناه کبیره و مستوجب عقاب دنیوی و اخروی است .۹

سؤال :

آیا معاوضه ۱۰ کیلو برنج درجه ۳ با قیمت ۱۰۰ تومان با ۱کیلو برنج درجه یک با قیمت ۱۰۰۰ تومان حکم ربا دارد ؟

جواب :

ربا است .۱۰

سؤال :

آیا بیمه نمودن ماشین به صورت اقساطی در ازای دادن پول بیشتر امری ربوی محسوب میشود؟

جواب :

ربا نیست و اشکال ندارد.۱۱

سؤال :

اگر شخصی بخواهد وسیله ای را به صورت اقساط بخرد آیا سودی که فروشنده در هر ماه از خریدار می گیرد حالت نزول دارد یا خیر؟

جواب :

اگراقساط آن گرانتر فروخته شود حالت نزول ندارد وحلال است.۱۲

سؤال :

اینجانب مبلغی پول به عنوان قرض الحسنه به شخصی داده ام و مقرر شده او با این پول کار کرده و ۳۰ درصد از سود حاصله را به من بدهد. به علت سختی حساب برای ایشان مقرر شد ایشان علی الحساب ماهانه ۳۰ هزار تومان به من بدهند و سر سال دو طرف در ما بقی سود مصالحه و صرف نظر کنند آیا این عمل ربا نیست؟

جواب :

ربا است.۱۳

رد مظالم (تعداد : ۲)

رد مظالم را توضیح دهید ؟

جواب :

انفاق بر فقراء به نیابت از سوی کسی که اوبر انفاق کنند ه حق مالی داشته است اما شناسایی اوودفع مال به وی ، ممکن نمی باشد وحتی به کسان ووارثان شرعی اوهم دسترسی ندارد.۱

سؤال :

برای پرداخت رد مظالم اجازه مجتهد لازم است؟

جواب :

بله به احتیاط واجب.۲

رشوه (تعداد : ۴)

دادن و گرفتن رشوه در جائی که رسیدن به حق ، متوقف بر دادن آن باشد چه حکمی دارد ؟

جواب :

رشوه شرعاً اختصاص به محدوده قضاء دارد ، و دادن آن برای رسیدن به حق خود جایز است ، گرچه گرفتن آن حرام است .۱

سؤال :

در صورتیکه رسیدن بحق منوط به دادن رشوه نباشد بلکه تسریع در کار می شود چه حکمی دارد و آیا اگر بعنوان صدقه یا هدیه بدهد چطور ؟

جواب :

اگر هدف مشروع باشد و موجب تضییع حق کسی نشود اشکال ندارد و سایر عناوین همان حکم را دارد .۲

سؤال :

اگر معلمی برای دادن نمره به دانش اموز که نمره کم اورده است پول بگیرد حکم این پول چیست؟

جواب :

جایز نیست.۳

سؤال :

رشوه دادن چه حکمی دارد؟

جواب :

رشوه حرام است.۴

ز

زیارت (تعداد : ۲)

برای خانمهایی که عذر شرعی دارند تا چه حدی می توانند به ضریح ائمه (علیهم السلام)نزدیک شوند ؟

جواب :

رفتن به رواقها مانعی ندارد و فقط از همان قسمتی که ضریح در آنجا قرار دارد به احتیاط واجب دوری کنند .۱

سؤال :

حائر حرم حضرت حسین(ع) را که میتوان نماز را بطور کامل خواند کجاست؟

جواب :

وحائرحسینی (که مسافر در آن جا مخیر بین قصر وتمام است) بمقدار ۱۱ ۲/۱ متر است از هر طرف قبر شریف.۲

زکات (تعداد : ۱۴)

چون امروز سکه طلا (بهار آزادی) در معاملات استفاده نمی شود غیر از خمس زکات هم به آن تعلق می گیرد یا نه؟

جواب :

زکات ندارد.۱

سؤال :

آیا دامدار می تواند بدون اجازه شریکش زکات حیوان را بدهد؟

جواب :

اگر سهم او به حد نصاب میرسد باید زکات سهم خود را بدهد.۲

سؤال :

حقوق من در ماه ۱۱۴۰۰۰ تومان است . می خواهم بدانم وضع زکالت و خمس من چگونه است . من از نظر روحی منعی برای پرداخت هر میزان مبلغ که تعیین شود ندارم منتها می خواهم بدانم من در حالیکه خودم جهیزیه برای ازدواج در آینده نامعلوم ندارم و جز خودم کسی عهده دار این مسئله نیست . بر من خمس واجب است ? چقدر ? و زکات من در ماه چقدر است?

جواب :

بر اموال شما زکات واجب نیست ولی باید هر چه را که در اثناء سال خمسی صرف در مخارج خود از جمله تهیه جهیزیه و مانند آن نکردید و تا سرسال خمسی باقی مانده تخمیس نمائید و سال خمسی شما از روز شروع به کار حساب می شود .۳

سؤال :

اگر جنسی را بخرد که به آن خمس یا زکات تعلق گرفته باشد در این صورت باید به مقداری بخرد که بمقدار آن حقوق نزد بایع بماند یا اگر تمام را خرید با احتمال اینکه او حقوق را می دهد کفایت می کند یا اگر تمام را خرید و احتمال دادن آن بعد از بیع بدهد کافی است و یا اگر تمام را خرید و علم داشت اورا پرداخته نکرده و نمی کند ، حکم او در این صورت چیست ؟

جواب :

در همه صور بیع صحیح است و بر مالک است که خمس و زکات آن را از مال دیگر خود بپردازد . ولی در مورد زکات اگر مشتری یقین داشته باشد که بایع زکات را نمی پردازد باید خود زکات سال را بپردازد ، و اگر از طرف بایع فریب خورده باشد می

تواند از او مطالبه کند .۴

سؤال :

طلا چه ساخته شده و چه ساخته نشده ارزش مالی دارد. در چه حالت به آن زکات تعلق می گیرد؟ آیا طلای زینتی زکات دارد؟

جواب :

در هر دو حالت به آن زکات تعلق نمی گیرد و زکات به طلائی تعلق می گیرد که سکه و پول رایج باشد.۵

سؤال :

نصاب غلات برای زکات چقدر است و چه مقدار آن را باید به عنوان زکات بدهد ؟

جواب :

غلات اگر از ۸۴۷ کیلوگرم کمتر باشد زکات ندارد و در این مقدار و بیشتر اگر آبیاری آن با باران یا آب رودخانه بدون استفاده از پمپ و امثال آن بوده یک دهم است و اگر با استفاده از وسایل بوده یک بیستم است .۶

سؤال :

۱ ـ آیا به طلایی که برای زینت زن استفاده می شود زکات تعلق می گیرد ؟ ۲ ـ آیا به طا یا سکه هایی که مهریه زن است زکات تعلق می گیرد ؟

جواب :

۱– زکات ندارد .

۲– زکات ندارد .۷

سؤال :

۱ـ آیا به آرد گندم زکات تعلق می گیرد؟ ۲ـ آیا به کشمشی که هنوز شبیه انگور است زکات تعلق می گیرد؟ ۳ـ آیا برای شهر نشینان اتومبیل مصداق مواشی را از جهت زکات دارد؟ ۴ـ درصورت نپرداختن زکات از طرف قیم من آیا من مکلف به پرداخت آن هستم؟ ۵ـ وجوب زکات در مورد طلافروشان چیست آیا سکه بهارآزادی زکات دارد؟ ۶ـ مقدار دینار در زما ن فعلی چیست؟ ۷ـ اگر به فردی ارث رسیده به نصاب زکات بدهند پس از فوت وصیت کننده و عدم قبول ارثی مانند طلا باوجودی که ارث قانونی مال اوست باید زکا ت بدهد؟

جواب :

۱ـ زکات به گندم تعلق می گیرد و اگر بعد از تعلق آرد شود آنهم متعلق زکات است.

۲ـ اگر بر آن انگور صدق کند زکات به آن تعلق می گیرد. ۳ـ با ماشین زکات تعلق نمی گیرد. ۴ـ اگر زکات در اموال شخصی شما است باید آنرا بپردازد. ۵ـ زیور و آلات و سکه های فعلی زکات ندارد. ۶ـ دینار (یا مثقال شرعی) معادل ۵۱/۳ گرم است. ۷ـ زکاتی بر او نیست.۸

سؤال :

حکم دادن زکات به شخصی که گناه کبیره را آشکارا به جا می آورد بفرمائید آیا انسان میتواند طلبی را که از کسی دارد به عنوان زکات حساب کند چند نفر در مالی که زکات به ان تعلق میگیرد با هم شریک هستند ولی سهم یکی از آنها به حد نصاب رسیده و سهم بقیه کمتر از نصاب اول است زکات این مال چگونه محاسبه میشود آیا زکات تعلق میگیرد اگر صاحب طلا و نقره در تمام سال دیوانه باشد ایا زکات براو واجب است اگردرمقداری از سال دیوانه باشد چطور؟

جواب :

۱-به احتیاط واجب نباید به او داد ۲-اگر مستحق زکات باشد اشکال ندارد ۳- آن که سهمش به حد نصاب رسیده باید زکات قسمت خود را بپردازد ۴- تعلق نمیگیرد ۵- واجب نیست .۹

سؤال :

اگر بدانیم که شخصی خمس و زکات خود را نمیدهد استفاده از اموال چنین شخصی چه حکمی دارد ؟

جواب :

جایز است .۱۰

سؤال :

زرگری که تعداد قابل ملاحظه ای طلای مسکوک دارد به لحاظ زکات وظیفه اش چیست؟

جواب :

زکات ندارد ولی تخمیس ان واجب است.۱۱

سؤال :

نصاب غلات برای زکات چقدر است وچه مقدار آن را باید به عنوان زکات بدهد ؟

جواب :

غلات اگر از ۸۴۷ کیلوگرم کمتر باشد زکات ندارد ودر این مقدار وبیشتر اگر آبیاری آن با باران یا آب رودخانه بدون استفاده از پمپ وامثال آن بوده یک دهم است واگر با استفاده از وسایل بوده یک بیستم است .۱۲

سؤال :

درصورت نپرداختن زکات از طرف قیم من آیا من مکلف به پرداخت آن هستم؟

جواب :

اگر زکات در اموال شخصی شما است باید آنرا بپردازد.۱۳

سؤال :

اگر به فردی ارث رسیده به نصاب زکات بدهند پس از فوت وصیت کننده وعدم قبول ارثی مانند طلا باوجودی که ارث قانونی مال اوست باید زکا ت بدهد؟

جواب :

زکاتی بر اونیست.۱۴

زنا (تعداد : ۳)

شخصی با خانمی ازدواج کرده است که قبلاً آن خانم مرتکب زنا شده مرد قبل از ازدواج از ارتکاب زنا توسط آن خانم مطلع بوده علی رغم آن با او ازدواج کرده زن بشدّت پشیمان است در این صورت تکلیف شوهر نسبت به مردی که با زنش مرتکب زنا شده است چیست ؟

جواب :

تکلیفی بر ایشان نیست.۱

سؤال :

آیا در زنا به عنف زانی ضامن مهر المثل می باشد ؟

جواب :

بلی ضامن است .۲

سؤال :

آیا قرار دادن نطفه مرد اجنبی در رحم زن اجنبیه فی نفسه جایز است ؟ آیا این عمل شبیه به زنا نیست ؟

جواب :

جایز نیست ولی حکم زنا را ندارد .

زینت (تعداد : ۵۲)

لاک زدن به انگشتان پادرست است ؟ برای وضو گرفتن البته همه انگشتان و از نظر بیرون رفتن از منزل بدون جوراب چطور است ؟

جواب :

مسح بر ناخن لاک زده صحیح نیست ولی اگر فاصل بین یک ناخن وناخن دیگر بمقداری باشد که بتوان بر آن مسح نمود مسح بر آن مقدار بی مانع است و پوشیدن پا از نامحرم بدون آرایش هم واجب است .۱

سؤال :

حکم آشکار موی زن ولو کم (از جلو یا عقب) در ملا عام (خیابان) چیست؟

جواب :

جایز نیست .۲

سؤال :

حکم آرایش زن در ملا عام (خیابان) وجلوی مردم نا محرم چیست؟

جواب :

جایز نیست .۳

سؤال :

کاشتن ابرو برای زنان اشکال دارد یا خیر ؟ جواب :

کاشتن ابرو به جهت وضو و غسل اشکال دارد ولی خالکوبی کردن آن مانعی ندارد .۴

سؤال :

آیا برداشتن زیر ابرو دراماکن عمومی برای زنان زینت حساب شده و بنابر این حرام است؟ جواب :

پوشاندن آن واجب نیست.۵

سؤال :

حکم جوراب پوشیدن خانمها در مقابل نامحرم چیست؟

جواب :

لازم است پاهای خود را از نامحرم مستور کند.۶

سؤال :

حکم پوشیدن لباس مردانه توسط خانمها در تآتر در مجلس زنانه چیست؟

جواب :

مانعی ندارد.۷

سؤال :

آیا استفاده از طلای سفید برای مردان اشکال دارد؟

جواب :

حرام است. و اگر مقصود پلاتین یا آلیاژ دیگری باشد اشکال ندارد.۸

سؤال :

آیا با حلقه ای که از جنس طلای سفید است می شود نماز خواند؟ در حالت عادی همراه مرد باشد چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر از جنس طلا باشد پوشیدن آن حرام و نماز خواندن هنگام پوشیدن آن باطل است ولی اگر آلیاژ دیگر مانند پلاتین باشد مانعی ندارد.۹

سؤال :

حکم سرمه کشیدن برای خانمها چیست؟

جواب :

مانعی ندارد.۱۰

سؤال :

آیا آرایش لب در ماه رمضان اشکال دارد؟

جواب :

مانعی ندارد.۱۱

سؤال :

آیا به مژه برای وضو حتماً باید آب برسد؟ اگر لوازم آرایشی استفاده شود که با آب پاک نمی شود چه؟

جواب :

باید آب برسد.۱۲

سؤال :

آرایش کردن در بیرون برای زن تا چه حد جایز است؟

جواب :

در صورت آرایش کردن باید آن را از نامحرم پوشاند.۱۳

سؤال :

استفاده از عطر و اسپری برای زن در بیرون از خانه چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر موجب تهییج و تحریک باشد جایز نیست.۱۴

سؤال :

حکم عمل کردن بینی چیست ؟

جواب :

مانعی ندارد .۱۵

سؤال :

مالیدن ژل به موی سر چه حکمی دارد ؟

جواب :

مانعی نـدارد ولی اگر مانع رسـیدن اب به موی سـر باشـد یا احتمال داشـته باشد که مانعی باشد باید برای مسح سـر در وضو بمقدار واجب آن را برطرف ساخت .۱۶

سؤال :

آیا برداشتن مقداری از ابرو برای مرد حرام است ؟

جواب :

فی نفسه مانعی ندارد .۱۷

سؤال :

حکم پوشیدن لباس آستین کوتاه برای مرد چیست؟ آیا زن میتواند بدون قصد لذت به دست چنین مردی نگاه کند؟

جواب :

هر دو مورد جایز است.۱۸

سؤال :

حکم پوشیدن حلقه ازدواج توسط زن در صورتی که مرد نامحرم آنرا ببیند چیست؟

جواب :

اشکال ندارد.۱۹

سؤال :

حکم بلند بودن ناخن زن چیست؟ آیا زینت محسوب شده و باید از نامحرم پوشانده شود؟

جواب :

اشکال ندارد.۲۰

سؤال :

انگشـتر سـاده ای که به عنـوان حلقه نـامزدی و ازدواج بر دست زن است برای وی چه حکمی دارد؟ و نگـاه به آن از طرف نـامحرم چگونه است؟ و آیا زینت حرام حساب میشود؟ حتی اگر تنها یک انگشتر ساده ای باشد که به آن صورت جلب توجه نکند؟

جواب :

مانعی ندارد و جزء زینت ظاهره است.۲۱

سؤال :

لطفاً حکم کروات را بفرمایید؟

جواب :

جایز است مگر اینکه عنوان ثانوی منطبق شود که مقتضی تحریم باشد.۲۲

سؤال :

آیا استفاده از کلاه گیس بجای روسری کفایت می کند یا خیر؟

جواب :

جایز نیست زیرا که خود کلاه گیس زینت است و باید ستر شود.۲۳

سؤال :

آیا زدن موهای پا ، سینه و پشت جایز است؟ ائمه در این مورد چه می فرمایند ؟

جواب :

جایز است و از ائمه اطهار تاکید شده است که موهای زهار و نحوه را با نوره و مانند آن برای مرد هر چهل روز و برای خانمها هر بیست روز است .۲۴

سؤال :

آیا کلاه گیس زینت محسوب می شود ؟

جواب :

کلاه گیس خود یک نوع زینت است که باید از نامحرم پوشانده شود .۲۵

سؤال :

اگر ناخنهای انگشتان دست یک خانم (بدون اینکه تزئین شده باشد) بلند باشد آیا باید از نامحرم پوشیده شود ؟

جواب :

لازم نیست .۲۶

سؤال :

آیا استفاده از حلقه برای زن در اماکن عمومی مثل محل کار زینت محسوب شده و استفاده از آن جایز است ؟

جواب :

جایز است.۲۷

سؤال :

حلقه برای مردان باید از چه جنسی باشد که از نظر شرعی اشکال نداشته باشد ؟

جواب :

هر جنسی جایز است مگر حلقه طلا.۲۸

سؤال :

اگر مردی طلایی مثل انگشتر یا گردنبند طلا در جیب خود داشته باشد در هنگام نماز خواندن نماز او باطل است؟ و اگر گردنبند طلا به گردن داشته باشد ولی آن پیدا نباشد چطور؟

جواب :

نماز در صورت اول صحیح است و در صورت دوم باطل است .۲۹

سؤال :

آیا آرایش صورت بانوان در حد ملایم در صورتی که زننده نباشد اشکال دارد ؟

جواب :

اشکال ندارد و چنانچه زینت شمرده شود باید از نامحرم پوشانده شود .۳۰

سؤال :

آیا کرم صورتی که خانمها برای صاف کردن پوست صورت استفاده می کنند مصداق آرایش صورت است که باید از نامحرم پوشانده شود ؟

جواب :

استفاده از کرم معمولی صورت به طور خفیف مصداق آرایش نیست .۳۱

سؤال :

آیا استفاده از ژلاتین که در ژل ها استفاده می شود جایز است ؟ (این محصولها از کشورهای غیر مسلمان است) .

جواب :

خرید آن در کشورهای اسلامی و استفاده از آن اشکال ندارد .۳۲

سؤال :

استفاده از موی مصنوعی توسط زنان در هنرپیشگی چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر زینت بحساب آید باید آنرا بپوشاند .۳۳

سؤال :

گریم کردن چه حکمی دارد ؟

جواب :

گریم فی حد ذاته اشکال ندارد ولی لمس بدن نامحرم جائز نیست و گریم کردن زن توسط مرد نامحرم حتی اگر مستلزم لمس نباشد جائز نیست .۳۴

سؤال :

با توجه به حرمت طلا برای آقایان ، چنانچه در ساخت ساعت مچی مثلاً عقربه های آن از طلا باشد نیز آیا حرمت وجود دارد و حکم نماز در این خصوص چیست ؟

جواب :

اشکال ندارد و نماز هم صحیح است .۳۵

سؤال :

دندانهای اینجانب روکش طلا دارند . برای نماز اشکال دارد یا خیر ؟

جواب :

نماز صحیح است .۳۶

سؤال :

آیا بوی عطر مردان برای زنان مشکل دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۳۷

سؤال :

تاتو کردن ابروها چه حکمی دارد ؟

جواب :

مانعی ندارد ولی اگر زینت شمرده شود باید زنان از نامحرم آن را بپوشانند .۳۸.

سؤال :

آیا استفاده از لینز (که معمولا روی مردمک چشم گذاشته میشود) جایز است ؟

جواب :

فی حد ذاته جایز است .۳۹.

سؤال :

آیا برق لب اشکال دارد ؟

جواب :

اشکال ندارد و اگر زینت شمرده شود باید آن را از نامحرم پوشاند.۴۰

سؤال :

آیا میتوانم در مورد استفاده از حلقه ازدواج از جنس طلای سفید به مرجع دیگری رجوع نمایم؟

جواب :

ایشان در این مساله فتوی دارند و مقلدین ایشان نمیتوانند به غیر مراجعه بکنند.۴۱

سؤال :

جراحی وعمل بینی از نظر شرعی اشکالی ندارد (برای زنان)؟

جواب :

مانعی ندارد.۴۲

سؤال :

آیا نوشتن با خودنویس طلا برای مرد ایراد دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۴۳

سؤال :

تاتوکردن ابروها ولبها چه حکمی دارد؟

جواب :

اشکال ندارد ولی زنها باید آن را چنانچه عرفاً زینت حساب شود باید از نامحرم بپوشانند.۴۴

سؤال :

آیا مصرف لوازم ارایشی وعطرهای که الکل دارند اشکال دارد مصرف محلولهای موضعی که برای پوست تجویز می شود والکل دارد چطور ؟

جواب :

اشکال ندارد.۴۵

سؤال :

استفاده از روغن حیوانات حرام گوشت مثل مار به عنوان وسایل ارایشی دارویی چه حکمی دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۴۶

سؤال :

حکم خال کوبی بر روی بدن چیست؟

جواب :

بلا مانع است.۴۷

سؤال :

اگر دست وصورت به طور مصنوعی برنزه شود وضوء باطل است واصلاً گناه دارد وحرام است؟

جواب :

وضوء صحیح است وبرنزه کردن بدن اشکال ندارد.۴۸

سؤال :

آیا زیور آلاتی مثل خلخال برای زن حلال است ؟

جواب :

حلال است .۴۹

سؤال :

آیا دوشیزه گان می توانند با آرایش خفیف و استفاده از پودرهای زیبایی برای جلب توجه بانوان در مجالس ویژه و یا برای زیبایی بیشتر، حاضر شوند و قصدشان آن باشد که خواستگار پیدا شود و آیا چنین کاری عیب پوشی به حساب می آید؟

جواب :

آن چنان آرایشی را جایز است انجام دهند و آن، پنهان کردن عیوب،محسوب نمی شودبا این وجود اگر عیب پوشی هم به حساب آید باز هم حرام نیست مگر آنکه فریبکاری برای خواستگاران تلقی شود.۵۰

سؤال :

زنی که روی خود را نمی گیرد می تواند موهای صورت و ابروان را بردارد و پودر طبیعی و سبک بر صورت بزند؟

جواب :

برداشتن موی صورت، و باریک کردن ابروان، مانع از بازگذاشتن رو نمی شود به شرط آنکه از وقوع در حرام، ایمن باشد و بازگذاشتن صورت به انگیزه نگاه نامحرمان، نباشد امّا پس از به کار بردن پودر و وسایل آرایشی، پوشاندن صورت واجب است.۵۱

سؤال :

آیا زن می تواند از انگشتر زینتی و یا دست بند و یا گردن بند به قصد آرایش استفاده کند و آیا چنان کاری حلال است یا حرام؟

جواب :

چنان کاری حلال است امّا پوشاندن آنها از نامحرم، واجب می باشد مگر انگشتر و النگو به شرط ایمن بودن از وقوع در حرام و یا آشکار کردن آنها به انگیزه جلب توجه نامحرمان نباشد.۵۲

ژ

ژلاتین (تعداد : ۲)

در غرب، چیزی به نـام ژلا‌ـتین ساخته می شود و آن را در بسـیاری از نوشـیدنی و خوارکی ها داخل می کننـد، ما که نمی دانیم آن ژلاتین از چه چیز گرفته شـده است از گیاه یا حیوان؟ و اگر از حیوان گرفته شـده باشـد آیا آن، از اسـتخوان او بر گرفته شده و یا از بـافت هـای محیـط بر اسـتخوان، چنـان چیزی را می تـوانیم بخوریم در حـالی که نمی دانیم آن حیوان، حلاـل گوشت بوده یـا حرام گوشت؟

جواب :

اگر شک داشـته باشـیم که آن، از گیاه برگرفته شـده و یا از حیوان، خوردن آن جایز است ولی بنابر احتیاط اگر بدانیم که از حیوان گرفته شده و تذکیه شـرعی آن محرز نباشد خوردن آن جایز نیست حتی اگر از اسـتخوان های حیوان فراهم شده باشد. بلی اگر علم و یقین داشـته باشـیم که موادّ آن استحاله پیدا کرده و در ضـمن عملیات شـیمیایی دگرگون شده است خوردن آن مطلقاً بی اشکال است و می توان آن را خورد. چنانکه می توان مقداری از آن را داخل غذای دیگر کرد که در آن مسـتهلک شود با وجود شک در تذکیه آن حیوان.۱

سؤال :

آیـا ژلاـتین، پـاک است؟ و اگر شـک کنیم که اسـتحاله و دگرگونی تحقق یـافته است یا نه بـدین جهت که درگستردگی وضـیقی مفهوم آن، تردید داریم (شبهه مفهومی)آیا استصحاب نجاست ثابق ، جاری می شود؟

جواب :

ژلاـتین حیوانی اگر نجـاست اصـل آن ، محرز نباشـد مثـل آنکه احتمـال بـدهیم از حیوان تـذکیه شـده فراهم شـده است، محکوم به طهارت و پاکی است اما آن را نمی توان به خوراکی ها زد مگر به اندازه ای کم باشد که در آن مسـتهلک شود و یا معلوم باشد که از حیوان حلال گوشت و تـذکیه شده گرفته شده و یا اسـتحاله آن محرز باشد و رد اینجا فرق نمی کند که ژلاتین از اعضایی گرفته شـده باشـد که حیـات درانها حلول می کنـد مصل غضـروف و یا از اعضای فاقـد حیات مثل اسـتخوان بنابر احتیاط درآخری، و اگر نجـاست اصـل ژلاتین محرز ومعلوم باشـد کما اینکه بـدانیم آن ، از حیوان نجس العین و یا از غضـروف حیوان تـذکیه نشـده و یا از اسـتخوان آن حیوان ،قبـل از شستشو ،به دست آمـده است در این صورت هـا ژلاـتین فراهم شـده به سـبب ملاقات با نجس مرطوب ،نجس است و جواز استفاده از آن در خوراکیها منوط به احراز استحاله است و این ،به عرف برمی گردد و ضابطه آن قبلًا یاد آوری شـد. می مانـد استصـحاب، و آن هر چنـد که در مـورد شـبهات مفهومی جـاری نمی شود نه در ذرات خود موضوع و نه در وصـف موضـوع حکم و نه در خود حکم ـ چنـانکه درعلم اصول تحقیق شـده است ـ ولی از آنجـا که موضوع برای نجـاست ،صورت هـای نوعی عرفی است و بقـای آنها به نظر عقلا، باقی خواص مهم آنجاست پس شک در تحقیق اسـتحاله از جهت شک در مفهوم آن از حیث وسـعت وضـیق آن، بر می گردد به بقـای صـورت نـوعی به بقـای خواص مقوم آن ،و چنـان چیزی از امور خـارجی است و از اجرای استصحاب در مورد آن مانعی وجود دارند و خدا عالم است.۲

س

سینما (تعداد : ۴)

آیا رفتن به سینما با توجه به وجود صحنه ها یا صداهای غیر شرعی جایز است ؟

جواب :

نگاه کردن به فیلمهای فاسد و عریان با شـهوت حرام است و همچنین نگاه بدون شـهوت و همچنین شـنیدن موسیقی مناسب مجالس

لهو و لعب و خوشگذرانی است حرام است و همچنین شنیدن غنا .۱

سؤال :

آیا دیدن شبکه های تلویزیونی و فیلمهای سینمائی جایز است؟

جواب :

اگر مشتمل بر مقاطع لخت و کارهای منکر یا مشتمل بر مفسده باشد حرام است.۲

سؤال :

آیا رفتن به سینما به طور مطلق جایز است؟

جواب :

به طور مطلق جایز نیست ولی اگر فیلم گمراه کننده و تحریک کننده شهوت نباشد و نگاه هم از روی شهوت نباشد و محیط هم فاسد نباشد جایز است.۳

سؤال :

آیا می توان به سینماهای مختلط و دیگر اماکن لهو و نا مشروع رفت با این وجود که مطمئن نیستیم در حرام نیفتیم؟

جواب :

جایز نیست.۴

سجده سهو (تعداد : ۱)

آیا بین نماز احتیاط یا سجده سهو و نمازی که برایش احتیاط یا سجده را میخوانیم میتوان کاری که نماز را باطل میکند انجام داد؟

جواب :

قبل از نماز احتیاط منافی باید ترک شود و همچنین نسبت به سجده سهوی بنابر احتیاط واجب.۱

سیگار کشیدن (تعداد : ۳)

نظرمعظم له درباره استعمال دخانیات از جمله قلیان وسیگار ومواد مخدر چیست؟

جواب :

استفاده از مواد مخدر جایز نیست ، ونسبت به سیگار وامثال آن اگر ضرر معتد به برای خودش یا دگیری نداشته باشد اشکال ندارد.۱

سؤال :

در برخی اتوبوس ها و دیگر وسایل نقلیه نوشته می شود" استعمال دخانیات ممنوع است "آیا سیگار کشیدن در چنین اماکنی جایز است؟

جواب :

اگر این امر به منزله شرط ضمنی باشد که سوار شونده به آن وسیله، پذیرفته است و یا چنان چیزی قانون دولتی می باشد که پس از ورود به کشور ملتزم شده است که آنها را رعایت کند لازم است مطابق تهد، عمل کند و مخالفت جایز نیست.۲

سؤال :

توصیه های پزشکی می گوید سیگار کشیدن عامل اصلی بیماری های قلبی و سرطان است و گاهی هم سبب کوتاهی عمر می شود

پس حکم سیگار کشیدن بالنسبه به اشخاص ذیل چیست؟ ۱ـ کسی که تازه شروع کرده است. ۲ـ به سیگار کشیدن معتاد شده است. ۳ـ در کنار کسی نشسته ایم که او سیگار می کشد و پزشکان می گویند آن کس که در کنار شخص سیگاری می نشیند ضرری قابل توجّه، به او می رسد.

جواب :

۱- کشیدن سیگار اگر موجب ضرر و زیان می شود هر چند در آینده واعم از اینکه آن ضرر معلوم باشد ویا گمان ضرر وجود داشته باشد طوری عقلا بر سلامت شخص بیمناک باشند، حرام است.و اما اگر ایمن از ضرر و زیان شدید باشد هر چند بدین جهت که کمتر می کشد، مانعی ندارد.

۲ـ اگر ادامه کشیدن سیگار ضرر شدیدی می آورد باید دست برداردمگر آنکه ترک سیگار موجب ضرر دیگری شود مثل ضرر حاصل از سیگار کشیدن و یا سخت تر از آن و یا اینکه ترک سیگار برای او حرجی باشد طوری که عادتاً تحمّل ناپذیر است. ۳ـ چنین شخصی همانند شخص مبتدی است، و جواب بخش اول شامل حال او هم می شود.۳

سود (تعداد : ۱)

اگر مسلمانی بخواهد از ماشین حساب بانکی خود مبلغی از موجودی اش را بکشد اتفاقاً پولی بیشتر در آید و بانک ،آن را نداند آیا گرفتن چنین پولی جایز است؟

جواب :

جایزنیست.۱

سقط جنین (تعداد : ۲۲)

سقط جنین ۴۰ روزه آیا دیه دارد؟ چه مقدار؟

جواب :

انداختن حمل پس از انعقاد نطفه، جایز نیست و دیه و کفاره (دو ماه روزه متوالی) دارد، مگر اینکه باقی ماندن حمل برای مادر ضرر جانی داشته باشد، یا مستلزم حرج شدیدی باشد که معمولاً تحمل نمی‌شود، که در این صورت قبل از دمیدن روح و جان گرفتن جنین اسقاط آن جایز است، و بعد از آن مطلقاً جایز نیست. و اگر مادر حمل خود را بیاندازد، دیه آن بر مادر واجب است، و باید آن را به پدر یا دیگر ورثه اش بپردازد. و اگر پدر حمل را بیاندازد، دیه اش بر او واجب است، و باید آن را به مادر بپردازد. و اگر مباشر اسقاط پزشک باشد دیه بر او واجب است، مگر اینکه وارث ببخشد، هرچند اسقاط جنین به درخواست پدر و مادر باشد. و کافی است در دیه جنین پس از جان گرفتن آن پرداختن پنج هزار و دویست و پنجاه مثقال نقره، اگر جنین پسر باشد، و نصف این مقدار اگر دختر باشد. و ـ بنابر احتیاط واجب ـ دیه جنینی که در رحم بمیرد نیز همین مقدار است. و اگر جنین جان نداشته باشد در صورتی که نطفه باشد کافی است در دیه آن یکصد و پنج مثقال نقره و اگر خون بسته باشد دویست و ده مثقال، و اگر گوشت باشد سیصد و پانزده مثقال، و اگر استخوان داشته باشد چهارصد و بیست مثقال، و اگر اعضا و جوارحش کامل باشند پانصد و بیست و پنج مثقال. و ـ بنابر احتیاط واجب ـ فرقی بین پسر و دختر در فرض جان نداشتن نیست. و دمیده شدن روح در نطفه در ماه چهارم است مگر اینکه توسط دستگاه های جدید غیر از آن ثابت گردد.۱

سؤال :

اگر مامایی با اخذ پول کاری کند که موجب مرگ نوزاد هنگام ولادت شود آیا قصاص می شود؟

جواب :

فقط دیه دارد.۲

سؤال :

حکم اسقاط جنین معلول عقب مانده ذهنی یا ناقصُ الخلقه چیست؟

جواب :

در هیچ حالی جایز نیست مگر این که بقای آن در شکم مادر برای او موجب ضرر و یا حرج فوق تحمّل باشد و روح در او دمیده نشده باشد .۳

سؤال :

خانمی در ماههای آخر حاملگی (ماه هشتم یا نهم) پس از سونوگرافی به تشخیص پزشکان جنین او ناقص الخلقه است و قطع نخاع و از نظر بیماریهای مغزی دارای مشکل بسیار زیاد می باشد که معلوم نیست در حال زایمان و پس از زایمان بمیرد یا زنده بماند از طرفی مادرش با شنیدن این خبر تعادل خود را از دست داده و به شدت روحش در عذاب است آیا سقط جنین جایز است؟ زیرا نگهداری چنین فرزندی برای خانواده اش قابل تحمل نیست؟

جواب :

حرام است.۴

سؤال :

اگر انعقاد نطفه ناخواسته صورت گرفته باشد سقط جنین تا چند ماهگی اشکال ندارد ؟

جواب :

سقط جنین بعد از دمیده شدن روح در آن مطلقاً جایز نیست و قبل از آن اگر حفظ جنین برای مادر ضرر داشته باشد یا مشقتی داشته باشد که نوعاً قابل تحمل نیست سقط آن اشکالی ندارد .۵

سؤال :

در جایی که اسقاط حمل جایز است دیه ثابت است ؟

جواب :

بر کسی که مباشرت به اسقاط کرده ثابت است .۶

سؤال :

آیا سقط جنین در قبل از سه ماهگی جایز است ؟

جواب :

اگر ماندن جنین در رحم مادر موجب ضرر برای مادر شود و یا اینکه مادر را در عسر و حرج شدید قرار می دهد می تواند او را سقط نماید مگر اینکه جان در او رسیده شده باشد که به هیچ وجه جایز نیست .۷

سؤال :

آیا از لحظه انعقاد نطفه سقط آن حرام است ؟

جواب :

در همه مراحل حرام است مگر ماندن آن برای زن موجب ضرر یا حرج شدید باشد و در هر صورت کسی که مباشر اسقاط می کند باید دیه بپردازد ولی چون مستحق آن پدر و مادرند می توانند ببخشند .۸

سؤال :

آیا سقط جنین چهار ماهه که طبق نظر دکتر پس از تولد زنده نمی ماند و فلج مطلق خواهد بود صحیح است ؟

جواب :

جایز نیست .۹

سؤال :

آیا بعد از انعقاد نطفه از بین بردن آن اشکال دارد ؟

جواب :

بله و در حکم اسقاط جنین است و جایز نیست .۱۰

سؤال :

در چه مواردی اسقاط حمل مانعی ندارد ؟

جواب :

اگر درحمل روح دیده نشده باشد وبقاء آن برای مادر خوف ضـرر یا حرج مهمی که قابل تحمل نیست داشـته باشد اسقاط آن جائز است ولی دیه دارد .۱۱

سؤال :

آیا می شود جنین ناقص الخلقه در هنگام حمل با علم به آن بوسیله دستگاههای پزشکی اسقاط نمود یا نابود کرد ؟

جواب :

جایز نیست .۱۲

سؤال :

اگر بازن کافره زنا صورت بگیرد وبعد مسلمان شود و عقد کند آیا سقط جنین سابق چه حکمی دارد ؟

جواب :

در هیچ شـرایطی سـقط جنین جان دار جایز نیست و قبل از ولوج روح در صورتی جائز است که ضـرر مهمی برای مادر داشـته باشد ۱۳.

سؤال :

زنی که ۲ هفته حامله است و ۲ فرزند دارد و می خواهد سـقط جنین کند چه حکمی دارد؟ (می ترسد که چون دارو استعمال کرده فرزند ناقص باشد)؟

جواب :

سقط جنین جایز نیست مگر اینکه نگه داشـتن آن برای مادر ضـرری باشـد یا مشـقّت زیاد داشـته باشد که در اینصورت سـقط آن ما دامیکه و لوج روح نشده باشد مانعی ندارد.۱۴

سؤال :

اگر کسی باردار شود ناخواسته درحالی که سه هفته است میتواند به هر روشی بچه را بیاندازد؟

جواب :

اگر حفظ جنین برای مادر موجب حرج و مشقت زیاد است میتواند انرا اسقاط کند.۱۵

سؤال :

خانمی به مدت شش هفته از حاملگی ایشان گذشته اوبه علت بیماری ودستور پزشک جنین را سقط نموده اند آیا این کار دیه دارد واگر دارد بر عهده چه کسی است ؟

جواب :

دیه بر عهده کسی است که مباشر در اسقاط بوده است.۱۶

سؤال :

جنینی توسط پدر و مادر سقط شده است. سن او بین ۲۲ تا ۴۸ روز بوده است. دیه او چقدر است؟ و به چه کسانی تعلق می گیرد؟

جواب :

پرداخت دیه بر کسی واجب است که مباشر در سقط بوده است و به ورثه جنین یعنی پدر و مادر می رسد به شرط آنکه مباشر در سقط نباشند و نسبت به مقدار آن می توانند ببخشند یا مصالحه کنند و مقدار دیه آن ۲۰ دینار شرعی معادل ۱۵ مثقال طلا می باشد.۱۷

سؤال :

از نظر شرع سقط کردن کودکی که در شکم مادر است و مشخص شده که معلول است در صورت اینکه زیر ۴ ماه باشد چگونه است؟ اگر از ۴ ماه بگذرد چگونه است؟

جواب :

بعد از ولوج روح مطلقاً جایز نیست و قبل از آن اگر حفظ جنین برای مادر ضرری یا حرجی باشد سقط آن مانعی ندارد.۱۸

سؤال :

آیا زنی که به بیماری ایدزمبتلاست می تواند سقط جنین کند ؟

جواب :

این کار جایز نیست بخصوص پس از آنکه روح به جنین دمیده شده اما اگر ادامه حاملگی برای مادر ضرر داشته باشد قبل از حلول روح در جنین، اسقاط آن جایزاست اما پس از آن نه.۱۹

سؤال :

چه موقعی سقط جنین جایز است؟ آیا برای آن سن خاصیّ مطرح است؟

جواب :

پس از انعقاد نطفه، سقط جنین به هیچ وجه جایز نمی باشد مگر زمانی که مادر بر جان خود بترسد و یا ماندن جنین در شکم او ان قدر پر زحمت باشد که غیر قابل تحمل گردد و خلاصی از آن ،جز سقط جنین راهی دیگری ندارد، در این صورت تا روح در جنین دمیده نشده است سقط، جایز است و اما پس از دمیده شدن روح در جنین سقط آن به هیچ وجه جایز نیست.۲۰

سؤال :

گاهی پزشکان، چنان تشخیص می دهند که جنین بیماری خطرناکی دارد واگر زاده شود اوناقص الخلقه خواهد بود و یا پس از اندك زمانی، خواهد مرد و پزشکان، ترجیح می دهند که جنین را ساقط کنند آیا چنان حقی را دارند؟ و آیا مادر می تواند خود را دراختیار پزشکان قرار دهد تا جنین او را در آورند؟ وسرانجام دیه او به عهده کیست؟

جواب :

تنها بدین جهت که جنین ناقص الخلقه و یا پس از تولد، فقط مدت کوتاهی زنده خواهد بود، مجوز سقط جنین نمی شود پس مادر نمی تواند اجازه چنین کاری را به پزشکان بدهد و آنان نیز نمی توانند جنین را خارج کنند و دیه بر عهده کسی است که عملاً به

چنان کاری دست زده است.۲۱

سؤال :

آیا مادری که فرزند نمی خواهد می تواند جنین خود را قبل از حلول روح بیندازد در حالی که ماندن جنین، خطری جدی برای مادر ندارد؟

جواب :

او چنان حقی را ندارد مگر آن که بقای جنین برای مادر موجب زحمت فوق العاده و طاقت فرسا باشد.۲۲

سلام کردن (تعداد : ۱)

حکم سلام کردن در موقع ورود به مساجد ، چون باعث پرت شد ن حواس می شود چه حکمی دارد؟

جواب :

بهتر است نگوئید.۱

سهام (تعداد : ۸)

حکم خرید اوراق مشارکت چیست ؟ آیا سودی که دولت پرداخت می کند حلال است وگیرنده آن مالکش می شود؟

جواب :

اگر شرکت در طرح‌های سودآور باشد، حلال است.۱

سؤال :

آیا سود اوراق مشارکت حلال است یا حرام ؟

جواب :

اگر اوراق مشارکت مربوط به طرح هایی باشد که فعلاً سود می دهد اشکال ندارد .۲

سؤال :

آیا خرید و فروش سهام در بورس اوراق بهادار تهران خمس دارد ؟

جواب :

این نوع معامله مانند هر تجارت دیگر است سر سال بر سودی که کرده اید خمس لازم است طبیعی است مقدار قرض جزء سود نیست .۳

سؤال :

پولی که بعنوان سود از بانکهای دولتی به اعضاء و سهامداران پرداخت می شود که نوعا سود آن در ظرف یکسال معین و طبق قرارداد است آیا حکم ربا دارد ؟

جواب :

خریدن سهام بانکهائی که معامله ربوی انجام می دهند جایز نیست و سود آنها حرام است .۴

سؤال :

یکی از شرکاء می گوید یا سهام مرا بخرید یا اینکه سهم خودتان را به من بفروشید و آنها قبول نمی کنند تکلیف من چیست ؟

جواب :

ملزم نیستند نه به خرید و نه به فروش ، و شریک می تواند سهم خود را به دیگری بفروشد .۵

سؤال :

آیا سرمایه گذاری در بازار سهام وخرید وفروش سهام جایز است؟

جواب :

فی حد نفسه اشکال ندارد.۶

سؤال :

دوسهم از دوشرکت خریده ام آیا می توان برای سود در آوردن این سهم را خرید وفروش کرد؟

جواب :

فی حد نفسه اشکال ندارد.۷

سؤال :

برخی شرکت های بازرگانی و صنعتی از بانکهای ملی و یا دولتی اسلامی و یا غیر اسلامی وام ها بهره دار (ربوی) می گیرند و در اثر کار کردن بابانک ها سودهای کلان به دست می آورند ،آیا ما می توانیم از چنان شرکت هایی سهام بخریم و یا در پروژه های آنها شرکت کنیم ؟

جواب :

اگر خرید سهام و یا شرکت در پروژه ها ،نوعی شرکت در داد و ستدهای ربوی باشد چنان عملی جایز نیست ،بلی اگر شرکت از آن مسلمانان باشد و آنان از بانک های غیر اسلامی سودهای را به دست می آورند از این جهت مانعی نیست.۸

سجود (تعداد : ۳۵)

نماز خواندن بر مهرهایی که دارای تصاویر و نوشته هایی هستند البته از جنس مهر چه حکمی دارد؟

جواب :

مانعی ندارد.۱

سؤال :

در سجده کدام اعضا از بدن باید روی زمین باشد آیا انگشتان دست انگشتان پا به ج شصت پا باید روی زمین باشد از مچ تا آرنج چطور ؟

جواب :

در سجود نماز، واجب است مساجد سبعه روی زمین باشد پیشانی، دو کف دست، دو زانوها، پیشانی، دو انگشت بزرگ پا (ابهام).۲

سؤال :

حکم دو بار خوردن سر به مهر در نماز چیست؟

جواب :

اگر بی اختیار سر از مهر برداشته شود و دو مرتبه به مهر بخورد یک سجده حساب می شود.۳

سؤال :

با توجه به اینکه خواندن نماز بر مهر سیاه شده جایز نیست لذا مهرهای سیاه را چه باید کرد ؟

جواب :

اگر جرم نداشته باشد سجده اشکال ندارد و می توانید آن را روی بخاری بگذارید که سیاهی برود و یااینکه آن را حک کرده و خاک آن را دفن کنید.۴

سؤال :

آیا در نماز مهر باید روی چیز سفتی باشد مانند فرش یا اینکه فرقی ندارد ؟

جواب :

اگر پس از فرو رفتن مهر سر مستقر و آرام می شود اشکال ندارد .۵

سؤال :

آیا گفتن یک (سبحان الله) در رکوع و سجود در نماز واجب کفایت می کند ؟

جواب :

به احتیاط واجب به یک (سبحان الله) اکتفا نشود .۶

سؤال :

آیا در سجده اگر انگشتان پا به جز شست پا روی زمین نباشد اشکال دارد ؟

جواب :

اشکال ندارد .۷

سؤال :

آیا سجده بر پارچه سفید در حرم پیامبر (ص) که تمام فرش است می توان سجده کرد ؟

جواب :

اشکالی ندارد .۸

سؤال :

وجود مقداری از موی سر بین پیشانی ومهر درهنگام سجده چه حکمی دارد درصورتیکه به اندازه معمول پیشانی روی مهرقرار گرفته باشد واصولا چه مقدار از پیشانی باید روی مهر باشد قرار گرفته باشد و اصولا چه مقدار از پیشانی باید روی مهر باشد.

جواب :

اشکال ندارد. همین که سجده بر پیشانی صدق کند کافی است.۹

سؤال :

اگر در سجده علاوه بر انگشت بزرگ ، سایر انگشتان با زمین برخورد داشته باشد چه حکمی دارد ؟

جواب :

اشکال ندارد .۱۰

سؤال :

سطحی که باید روی آن سجده کرده چه مقدار باید باشد ؟ یک سانتی متر ؟ دو سانتی متر ؟

جواب :

بمقدار سطح یک ناخن کفایت می کند .۱۱

سؤال :

آیا می شود که مهر شیب دار باشد ؟

جواب :

اشکال ندارد .۱۲

سؤال :

قرار گرفتن دستها تا آرنج روی زمین به هنگام سجده برای خانمها واجب است یا مستحب ؟

جواب :

مستحب است .۱۳

سؤال :

آیا خواندن دعا به فارسی در حالت سجده در نماز واجب و مستحبی اشکال ندارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۱۴

سؤال :

آیا خانم ها در حین سجده میتواند علاوه بر کف دست ساعد ها را نیزبر زمین بگذارند ؟

جواب :

می توانید و فرقی با مردها ندارد .۱۵

سؤال :

اگر در سجده اخر عبارت پایان زیارت عاشورا از" الاهم ارزقنی شفاعهٔ الحسین "تا پایان خوانده شود چه حکمی دارد ؟

جواب :

جایز است.۱۶

سؤال :

کدام قسمت از پیشانی و بینی را باید در روی مهر قرار داد؟

جواب :

هر قسمت از پیشانی را که بر روی مهر بگذارید کفایت میکند و گذاشتن بینی و گذاشتن بینی برروی زمین لازم نیست.۱۷

سؤال :

آیا مهر امین (ضد شکیات) مورد قبول هست با اینکه حرکت میکند؟

جواب :

هنگام سجده باید محل سجده استقرار روثبات داشته باشد و حرکت قبل از استقرار مانعی ندارد.۱۸

سؤال :

آیا اگر مهری رنگش از حالت عادی تغییر کند و قهوه ای تیره بگیرد دیگر نمی توان بر رویان نماز خواند ؟ اگر نمی شود لطفا حد تیرگی آن را بیان نمایید.

جواب :

باید اطمینان پیدا شود که پیشانی به خاک می رسد و لایه ای از چرکی بین آن دو حائل نمی شود .۱۹

سؤال :

آیا سجده بر کاغذ دستمالی ویا قرطاس معمولی جایز است؟

جواب :

اشکال ندارد.۲۰

سؤال :

اگر به صورتمان کرم سفید کننده یا پودر بزنیم آیا هنگام سجده که پیشانی باید به مهر بخورد اشکال ندارد؟

جواب :

اشکال ندارد چون پیشانی به مهر می رسد.۲۱

سؤال :

در سجده باید کف دستها بر زمین باشد. آیا شامل همه انگشتهای دست (و تمام قسمت انگشتها) هم می شود؟

جواب :

گذاشتن انگشت دستها لازم نیست.۲۲

سؤال :

آیا در هنگام ذکر سجده یکی از اعضای بدن که باید روی زمین باشد اندکی روی زمین حرکت کند باید ذکر را دوباره گفت؟

جواب :

حرکت جزئی اشکال ندارد.۲۳

سؤال :

اگر شخصی بتواند قیام و رکوع نمازش را ایستاده به جا آورد ولی نتواند در حالت ایستاده به سجده برود وظیفه اش چیست؟

جواب :

در هنگام سجده مینشیند و در حال نشسته سجده میکند.۲۴

سؤال :

ایا در رکوع و سجده های نماز غیر از اذکار واجب میتوان ایات قران مجید خوانده شود؟

جواب :

مانعی ندارد.۲۵

سؤال :

کدام قسمت از پیشانی و بینی را باید در روی مهر قرار داد؟

جواب :

هر قسمت از پیشانی را که بر روی مهر بگذارید کفایت میکند و گذاشتن بینی برروی زمین لازم نیست.۲۶

سؤال :

اگر در سجده علاوه بر ۷ عضو واجب اعضاء دیگر با زمین برخورد داشته باشد چه حکمی دارد ؟

جواب :

اشکال ندارد .۲۷

سؤال :

آیا خواندن دعا به فارسی در حالت سجده در نماز واجب ومستحبی اشکال ندارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۲۸

سؤال :

به دستمال جیبی پمبه ای به جای مهر میشود سجده کرد؟

جواب :

جایز نیست مگر إحراز کنید از چیزهائی که سجده بر آن صحیح است گرفته شده است.۲۹

سؤال :

در مکه و مدینه هنگام نماز آیا باید بر مهر سجده کنیم ؟ اگر خیر لطفاً راهنمایی فرمایید ؟

جواب :

اگر در مسجدی که نماز می خوانید قسمتی نباشد که سجده بر آن صحیح است می توانید بر فرش و امثال آن سجده کنید .۳۰

سؤال :

چرا باید در سجده از مهر استفاده نمود ؟

جواب :

در نماز باید سجده بر زمین یا آنچه از زمین روئیده است باشد و خوردنی وپوشیدنی نباشد و در زندگی امروزی چون خانه ها مساجد و سالن ها با موکت وفرش و امثال آن پوشیده شده است که سجده بر آنها صحیح نیست لذا از مهر که از جنس خاک است برای سجده استفاده می شود و نیز موضع سجده باید پاک باشد التزام بر این شرط در مهر آسانتر است . البته سجده بر تربت سیدالشهدا از همه بهتر است .۳۱

سؤال :

آیا سجده کردن بر موزائیک و سنگ های معدنی جایز است؟

جواب :

بلی، صحیح است.۳۲

سؤال :

آیا بر کاغذهای نوشتنی و یا بر دستمال های کاغذی و امثال آن می توان سجده کرد؟ در حالی که از مواد اصلی آنها بی خبر هستیم و نمی دانیم آنها از اشیای جایز السجود فراهم شده اند یا نه؟

جواب :

سجده بر اوراق و کاغذهای نوشتنی و یا بر دستمال های کاغذی جایز نیست مگر پس از حصول اطمینان به این که آنها از چیزهای جایز السجود درست شده اند و همچنین سجده بر کاغذهایی که از پنبه و یا کتان و امثال آنها ساخته می شوند جایز می باشد.۳۳

سؤال :

از نوار کاست، صدای قرآن پخش می شود و قاری، آیه سجده می خواند و ما هم می شنویم آیا بر ما سجده کردن واجب می شود؟

جواب :

نه، سجده کردن در این صورت واجب نمی شود.۳۴

سؤال :

اگر موی سر بین پیشانی و مهر قرار بگیرد (مثلا نیمی از مهر را بپوشاند) آیا سجده درست است؟

جواب :

اشکال ندارد.۳۵

سحر (تعداد : ۱)

سحر وجادوچه حکمی دارد ؟

جواب :

سحر وجادواز محرمات ومعاصی کبیره است و جایز نیست.۱

سحر (تعداد : ۱) سحر وجادوچه حکمی دارد ؟

جواب :

سحر وجادواز محرمات ومعاصی کبیره است و جایز نیست.۱

سر بریدن حیوانات (تعداد : ۷)

آیا ذبح حیوان با استیل جایز است؟

جواب :

خلاف احتیاط است مگر در هنگام ذبح به چاقویی از آهن دسترسی نداشته باشد.۱

سؤال :

دلیل مصرف ذبیحه حلال چیست؟

جواب :

دلیل آن تعبدی است.۲

سؤال :

ذبح حیوان با وسایل اتوماتیک با رعایت همه شرایط فقط تکمه را مسلمانی با بسم الله فشار دهد چیست؟

جواب :

اشکال ندارد.۳

سؤال :

گوشت مرغ که الان در بازار هست آیا حلال است یا نه چون ما پرسیدیم و فهمیدیم که فقط در ذبح اولین مرغ بسم الله الرحمن الرحیم میگویند و بقیه بدون بسم الله ذبح می شود همچنین گوشت گوسفند را . و اصلا برای ما مقدور نیست که برویم گوسفند یا مرغ زنده بگیریم و خودمان ذبح کنیم چه راه حلی برای ما دارید ؟

جواب :

می توانید آنها را از بازار خریداری کنید .۴

سؤال :

محل دقیق سر بریدن پرندگان (مرغ) در کجای گردن می باشد ، آیا صرف بریدن رگهای اصلی در هر منطقه کردن مجاز می باشد ؟

جواب :

باید چهار رگ موجود در گردن بریده شود و آن مهره ای که که در گردن است بعد از بریدن رگها در طرف سر واقع شود .۵

سؤال :

آیا برای ذبح هر حیوان ذکر نام خداوند بطور جداگانه لازم است؟ نظر حضرتعالی در مورد ذبح با دستگاه که به علت سرعت برای هر یک از حیوانات نام خدا برده نمی شود چیست؟

جواب :

کافی است که در حال ذبح نام خدا گفته شود هرچند در آن زمان هزار مرغ از دستگاه بگذرد ولی باید گوینده ذکر همان کس باشد که کلید دستگاه را زده است.۶

سؤال :

بنده دانشجو در یکی از ایالتهای امریکا مشغول به تحصیل هستم. در حال حاضر که ماه مبارک رمضان می باشد، یک سؤالی برایم پیش آمد که من بخاطر نبودن امکانات لازم و کمبود وقت بیشتر اوقات مجبورم بیرون از محل سکونتم افطار کنم و در عین حال غذاهایی که در آنها گوشت مصرف شده مانند مرغ و گوشت سفارش دهم که در این صورت آنها به طریق اسلامی ذبح نشده اند. در این حال خواستم نظر علماء را در این باره سؤال کنم و راه حلی را برای من جویا باشند؟

جواب :

روزه باطل نمی شود ولی خوردن آنها حرام است و دهان شما و آنچه با آن اصابت کند نجس می شود.۷

سرقفلی (تعداد : ۵)

دکانهای که با پرداخت سرقفلی واقع در پاساژی بدون شرط ضمن العقد اجاره داده شده و مدت اجاره آنها تمام شده ، چنانچه اجرت المثل آنها بمیزان اجرۀ دکانهای مشاجر در همان مجموعه واقع است مطالبه شود آیا موافق موازین شرعی است یا خیر ؟

جواب :

موافق موازین شرعی است .۱

سؤال :

آیا زن از شوهر خود از سرقفلی مغازه ارث می برد یا خیر؟

جواب :

زن از سرقفلی ارث می برد.۲

سؤال :

آیا سرقفلی مغازه خمس دارد؟

جواب :

خمس دارد.۳

سؤال :

در صورتی که سرقفلی مغازه مشمول خمس است، خمس سرقفلی را به قیمت زمان خرید آن باید پرداخت یا قیمت فعلی (موعد محاسبه خمس)؟

جواب :

به قیمت فعلی مگر اینکه با پولی خریداری شده باشد که سال بر آن گذشته است که در اینصورت همان قیمت خرید ملاک است.۴

سؤال :

آیا افزایش ارزش سرقفلی مشمول خمس است وآیا افزایش قیمت هر سال باید محاسبه گردد یا هنگام فروش؟

جواب :

افزایش قیمت آن خمس ندارد مگر هنگام فروش که جزو درآمد همان سال حساب می شود.۵

سرقت (تعداد : ۶)

شخصی از طریق اینترنت توانسته است کاری کند که به هنگام خرید کالا به جای پرداخت پول از کارت اعتباری خود به حساب موبایل اشخاص دیگر این پول نوشته شود حال که وی توقیف شده و مبلغ سرقت وی بسیار می باشد و مال باخته ها شکایت دارند آیا قطع ید در این جا جاری است؟

جواب :

گرچه مرتکب حرام شده ولی حد سرقت بر او جاری نمی شود.۱

سؤال :

اگر شخصی چیزی را دزدیده باشد و بعداً پشیمان شده می خواهد به صاحبش برگرداند ولی دسترسی ندارد. لطفاً در این زمینه حکم فرمایی؟.

جواب :

اگر از یافتن صاحبش مأیوس شده باید صدقه بدهد و به احتیاط واجب از حاکم شرع اجازه بگیرد.۲

سؤال :

بنده در سنین کوچکی ام چند باری چیز و پول از اشخاصی دزدیده ام که اکنون جای یکی از آنها را نمیدانم و دو نفر دیگر نیز فوت کرده اند حالا وظیفه من چیست؟

جواب :

نسبت به آن که جایش را نمیدانید اگر پس از تفحص مایوس شدید به همان مقدار صدقه بدهید و نسبت به آنها که فوت کرده اند به ورثه آنها برسانید.۳

سؤال :

آیا پولی که فرزندی بدون اجازه پدر خود از جیب اوبرمیدارد در حالی که پدرش خرج اورا میدهد حرام است؟

جواب :

حرام است.۴

سؤال :

زید موتورش را به نگهبان آپارتمان سپرده که مواظب آن باشد لکن به سرقت رفته آیامیتواند قیمت آنرا از نگهبان مطالبه نماید ؟

جواب :

اگر در نگهداری کوتاهی کرده باشد ضامن است .۵

سؤال :

آیا مسلمان می تواند در یک کشور اروپایی و یا آمریکایی از دارایی کفار بدزدد؟ و آیا او می تواند برای به دست آوردن پول از

راههایی که نزد خود آنان معمول است، چاره اندیشی کند؟ و بدان وسایل توسل جوید؟

جواب :

به طور کلی سرقت اموال عمومی و خصوصی جایز نیست، و نیز تلف کردن آن هم جایز نیست حتی اگر چنان عملی به آبروی اسلام و مسلمانان لطمه وارد نسازد ولی نسبت به تعهد ضمنی ای که هنگام گرفتن ویزا از آن دولت داده است خیانت و فریبکاری و بر خلاف امانتداری محسوب گردد، زیرا عهدشکنی و فریبکاری به هر کس و به هر صورت باشد، حرام است.۶

سعی صفا و مروه (تعداد : ۳۴)

گاه سعی کننده بر صندلی های متحرک، در این که همه مسافت میان دو کوه را پیموده است شک می کند، در این حال چه کند؟

جواب :

بر او واجب است که پیمودن همه مسیر را احراز کند.۱

سؤال :

کسی که بر اثر جهل به مسأله سعی را بر طواف مقدم می دارد، چه حکمی دارد؟

جواب :

پس از طواف و نماز آن، سعی را اعاده کند.۲

سؤال :

گاه شخص ناچار می شود که به سبب ازدحام در راه دیگر از راه مسجدالحرام به مسعی برود، در چنین حالتی حکم زن حائض و نفساء چیست؟

جواب :

بر آنان لازم است که صبر کنند تا آن راه دیگر خلوت شود و اگر وقت تنگ شد، برای سعی کسی را نایب خود کنند.۳

سؤال :

اگر عمره گزار پیش از سعی، عالماً و عامداً و یا بر اثر جهل یا فراموشی تقصیر کرد، حکمش چیست؟

جواب :

اگر این کار را عالماً و عامداً کرده باشد، در صورتی که تقصیرش با ناخن گرفتن باشد ـ بنابر این که می توان به آن به عنوان تقصیر اکتفا کرد ـ کفاره ناخن گرفتن بر عهده اش است.

لیکن اگر با کوتاه کردن مویش تقصیر کرده باشد، اگرچه گناهکار است، بنابر اظهر کفاره بر او ثابت نمی شود.

اما جاهل و فراموش کار، کفاره ندارد و در هر تقدیر بر چنین کسی واجب است که دوباره سعی و پس از آن تقصیر کند. این حکم در مورد عمره مفرده است.

اما در مورد عمره تمتع نیز حکم چنین است، جز در باب فراموش کار، یعنی کسی که فراموش کرد سعی نماید و برای بیرون آمدن از احرام تقصیر کرد، که بنابر احتیاط باید یک گاو کفاره دهد و بنابر احتیاط پس از سعی دوباره تقصیر کند.۴

سؤال :

آیا رعایت موالات میان شوط های سعی معتبر است؟ و حد آن چیست؟

جواب :

اعتبار موالات میان شوط های سعی، بنابر احتیاط واجب لازم است و ملاک آن همان طور که در مسأله ۳۴۰ رساله مناسک گفته

ایم، صدق عرفی است.۵

سؤال :

اگر سعی کننده پیش از رسیدن به مروه میان شوط هفتم و نهم شک نماید، چه کند؟

جواب :

سعی اش باطل است و بر او لازم است که آن را از سر بگیرد.۶

سؤال :

شخصی می بیند که مردم در مسعی هروله می کنند و می پندارد که این کار واجب است، لذا به عقب بازمی گردد و سعی خود را با هروله کردن ادامه می دهد، حال حکمش چیست؟

جواب :

به احتیاط واجب سعی اش باطل است، مگر آن که جاهل قاصر باشد.۷

سؤال :

اگر حاجی پس از سعی تقصیر کرد و آن گاه متوجه نقصان سعی خود شد، چه کند؟

جواب :

اگر این مسأله در عمره تمتع بوده و این نقصان بر اثر فراموشی رخ داده باشد، بنابر احتیاط یک گاو کفاره بدهد و سعی خود را کامل کند و بنابر احتیاط دوباره تقصیر کند. اما اگر این نقصان بر اثر جهل مثلاً به تعداد شوط های سعی و یا در عمره مفرده یا حج باشد، کفاره ای بر عهده اش نیست و تنها سعی خود را کامل و دوباره تقصیر کند و دیگر چیزی بر او نیست.۸

سؤال :

آیا قطع کردن سعی، برای نوشیدن آب و یا جستجوی گمشده ای، جایز است؟

جواب :

جایز است، لیکن اگر موجب فوت موالات عرفی میان شوط های سعی شود، مُجزی بودن تکمیل آن محل اشکال است و احوط اعاده آن است.۹

سؤال :

اگر حاجی نتواند خود سعی کند و از دیگری کمک بگیرد تا او را سعی دهد و آن شخص او را بر دوش خود بگیرد و یا در گاری بنشاند و او را سعی دهد و او در حال سعی خوابش ببرد، آیا سعی اش صحیح است؟

جواب :

سعی اش باطل است.۱۰

سؤال :

حکم کسی که نیت می کند سعی خود را در چهارده شوط به جای آورد و پس از آن که شوط هفتم را به جای آورد، حکم مسأله را دانست چیست؟

جواب :

سعی اش صحیح است و چیزی بر او نیست.۱۱

سؤال :

اگر پاره ای از زیبایی های زن ـ مانند موهایش ـ در هنگام سعی آشکار شود، سعی اش چه حکمی دارد؟

جواب :

به صحت سعی او ضرر نمی زند.۱۲

سؤال :

آیا حکم کثیر الشک که در کتاب الصلاهٔ آمده است، بر کسی که در سعی خود بسیار شک می کند نیز جاری است؟

جواب :

بر او نیز جاری است.۱۳

سؤال :

اگر شخصی پس از تقصیر به بطلان سعی خود در عمره پی ببرد، آیا بر او لازم است که برای اعاده آن لباس های احرام را دوباره بر تن کند؟

جواب :

او همچنان در حال احرام است و بر او واجب است که از محرمات احرام مانند دوختنی و غیره اجتناب کند، تا آن که با انجام عبادتش از احرامش خارج شود.۱۴

سؤال :

شخصی در سعی چهارده شوط با اعتقاد به این که همین بر او واجب است، به جای آورد، حکمش چیست؟

جواب :

اگر جاهل قاصر باشد، سعی اش صحیح است و گرنه صحتش محل اشکال است.۱۵

سؤال :

اگر شخصی نتواند خود سعی کند و صاحبان صندلی ها از او مبلغ کلانی که برایش سنگین است می خواهند تا او را سعی دهند، در این حال آیا می تواند دیگری را نایب خود کند؟

جواب :

در فرض این سؤال جایز است.۱۶

سؤال :

آیا نیابت در مورد برخی از شوط های سعی ـ همان طور که در مورد کل آن صحیح می باشد ـ صحیح است، یا نه؟

جواب :

دلیلی بر صحت نیابت برخی شوط ها در دست نیست، لذا اگر شخصی از انجام مجموع سعی ناتوان است هر چند بر تعدادی از شوطها قادر باشد باید برای همه آن نایب بگیرد.۱۷

سؤال :

اگر شخصی سعی اش را با تردید در صحت آن یا شک در تعداد شوط هایش به پایان رساند، سپس به صحت و کم نبودن آن یقین پیدا کرد، آیا عملش صحیح است؟

جواب :

سعی او صحیح است.۱۸

سؤال :

اگر شخصی پس از ماه ذی حجه متوجه باطل بودن سعی اش در عمره تمتع یا حج شد، تکلیفش چیست؟

جواب :

حجش محکوم به بطلان است.۱۹

سؤال :

آیا با می توان دویدن سعی کرد؟

جواب :

جایز است، لیکن هروله کردن ـ نه دویدن ـ میان دو مناره مستحب است.۲۰

سؤال :

زمان مجاز برای فاصله انداختن میان نماز طواف و سعی، چه مقدار است؟

جواب :

انجام سعی بلافاصله پس از نماز طواف، واجب نیست. لذا اگر شخصی نماز را اول روز به جای آورد، برایش جایز است که سعی را تا آخر شب به جای آورد. البته، به تأخیر انداختن آن تا روز بعد جایز نیست.۲۱

سؤال :

آیا به جای آوردن طواف پیش از نماز صبح و سپس خواندن نماز صبح و سعی کردن پس از آن جایز است؟

جواب :

جایز است.۲۲

سؤال :

آیا جایز است که نماز طواف را پس از نماز عشا به جای آورند و سعی را تا پس از نماز صبح به تأخیر اندازند؟

جواب :

در حالت اختیار، جایز نیست که سعی را تا روز بعد به تأخیر اندازند.۲۳

سؤال :

آیا جایز است که شخص در حال سعی از کنار مسعی حرکت کند، نه از وسط آن؟

جواب :

جایز است.۲۴

سؤال :

آیا در حال نیت برای سعی، لازم است که شخص همه قسمت جلو بدنش را رو به روی مروه قرار دهد؟

جواب :

این کار لازم نیست، بلکه کافی است که هنگام شروع به حرکت رو به روی آن باشد.۲۵

سؤال :

آیا در سعی میان صفا و مروه، جایز است که شخص راه برگشت را برای رفتن و راه رفتن را برای برگشت، انتخاب کند؟

جواب :

فی نفسه جایز است.۲۶

سؤال :

آیا قطع کردن سعی در حال اختیار و از سر گرفتن آن جایز است؟

جواب :

آری، بنابر اظهر قطع اختیاری آن جایز است، لیکن باید پس از فوت موالات عرفی آن را از سر بگیرد.۲۷

سؤال :

حکم کسی که در حال حرکت به سوی مروه است و بر اثر ازدحام و یا دیدن کسی بدان پشت می کند، چیست؟

جواب :

اگر این کار را در حال راه رفتن به سوی آن انجام داده باشد، مُجزی نیست و باید بازگردد و آن مقداری را که دچار خلل شده تدارک کند، همین حکم را دارد اگر در حال حرکت به سوی صفا، بدان پشت کند.۲۸

سؤال :

در مناسک فرموده اید در حال اختیار سواره سعی کردن جایز است، آیا سعی کردن بر صندلی های متحرک اگر متولی حرکت دادنش شخص دیگری باشد و سعی کننده فقط بر آن بنشیند، جایز است؟

جواب :

این کار در حال اختیار جایز نیست، زیرا در این صورت دیگری او را سعی داده است نه این که خودش سعی کرده باشد.۲۹

سؤال :

آیا سعی از طبقه دوم جایز است یا نه؟ و اگر جایز نیست، وظیفه کسی که به تصور جایز بودن آن را انجام داده است، چیست؟

جواب :

اگر طبقه بالایی میان دو کوه باشد، نه بالاتر از آن ها سعی در آن جایز است وگرنه جایز نیست و در صورت دوم حکم کسی که از طبقه دوم سعی کرده است، حکم کسی است که بر اثر جهل سعی نکرده است که در رساله مناسک ذکر شده است.۳۰

سؤال :

اگر مکلّف خیال کرد که طهارت شرط صحت سعی است، لذا سعی خود را قطع کرد و وضو گرفت و سعی خود را از نو آغاز کرد، تکلیفش چیست؟

جواب :

اگر سعی را پس از فوت موالات عرفی از سر گرفته باشد، سعی اش صحیح است و اگر پیش از فوت آن باشد، به احتیاط واجب صحیح نیست، مگر آن که جاهل قاصر باشد که در این صورت نیز بنابر اظهر صحیح است.۳۱

سؤال :

شخصی که بر اثر فراموشی ده شوط سعی می کند، سپس متوجه زیاد شدن شوط هایش می شود و سعی خود را قطع می کند و تقصیر می نماید، چه حکمی دارد؟

جواب :

سعی اش صحیح است و چیزی بر او نیست.۳۲

سؤال :

راهنمای حُجاج در هنگام سعی گاه پیش می افتد و گاه پس می رود و غافل است که این کارش موجب زیادی در سعی است، حال حکمش چیست؟

جواب :

اگر جاهل قاصر (غیر معذور) باشد، به صحت سعی اش ضرر نمی زند.۳۳

سؤال :

اگر سعی کننده شوط هایی را که به جای آورده بود رها کرد و سعی را از سر گرفت، آیا عملش صحیح است؟

جواب :

اگر این کار پس از فوت موالات عرفی باشد، سعی اش صحیح است و گرنه به احتیاط واجب صحیح نیست. البته اگر این کار را بر اثر جهل ناشی از قصور انجام داده باشد، صحیح است.۳۴

ش

شنا (تعداد : ۲)

آیا زن ومرد در یک استخر می توانند شنا کنند؟

جواب :

جایز نیست مگر اینکه زن وشوهر باشند.۱

سؤال :

آیا شنا در استخر مختلط که هدف، لذت نمی باشد، جایز است؟

جواب :

بنابر احتیاط، رفتن به اماکن لهو و فساد، به طور مطلق جایز نمی باشد.۲

شراکت (تعداد : ۱)

۱ـ آیا در مشارکت یکی از شرکا می تواند سهم الشرکه خود را به صورت اقساطی بپردازد؟

۲ـ آیا می توان با شرط ضمن عقد در سود سهیم شد؟ ۳ـ آیا در مشارکت یکی ازشرکا می تواند از دیگری وثیقه دریافت نماید تا در صورت زیان از آن برداشت کند؟ ۴ـ در عملیات مشارکت آیا می توان از ابتدا سود را بر مبنای سرمایه ای که در عملیات به کار خواهد رفت تعیین نمود یا این که ابتدا باید درصد سود را مشخص نمود مقدار دقیق سود بعد از حصول سود حاصل شود؟

جواب :

۱ـ اشکال ندارد که هر بار به اندازه قسط پرداختی شریک می شود. ۲ـ می شود با ضمن شرط عقد یکی از شرکاء متعمد شود که خسارت را از مال خود جبران نمود. ۳ـ اگر مال در اختیار اوست اشکال ندارد. ۴ـ ظاهراً منظور شما مضاربه است مضاربه نیز همان شرط صحیح است ومیشود پس از تعیین درصد سود شرط کند که اگر سود کمتراز فلان مقدار بود عامل از جیب خود آن را تا آن مقدار تکمیل کند.۱

شیر دادن (تعداد : ۷)

مدت شیر دادن بچه چه مدتی است؟

جواب :

مستحب است بچه را بیست و یک ماه تمام شیر بدهند و شایسته نیست بیش از دو سال شیر بدهند.۱

سؤال :

حکم شیر دادن به فرزند در زمان جنب بودن چیست ؟

جواب :

اشکال ندارد و بهتر است که با طهارت باشد .۲

سؤال :

اگر چنانچه مادری بچه اش را مادر خود شیر بدهد از نظر شرعی چه میشود ؟

جواب :

اگر شیر به مقدار باشد که موجب محرمیت شود مادر بچه بر شوهرش حرام می شود .۳

سؤال :

آیا زن می تواند در قبال شیردادن به فرزند از شوهر درخواست پول کند؟

جواب :

می تواند.۴

سؤال :

محرم رضائی چنانچه فرزندی بمدت یک هفته از شیر مادر از سینه بصورت دائم استفاده کند چه کسانی به فرزند شیر خورده محرم و ایا محرمیت او با برادران وی نیز صادق است ؟

جواب :

طفل شیر خورده بر شیر دهنده و شوهری که شیر از اوست و اولاد مادر رضایی خود محرم است .۵

سؤال :

من برادری دارم که الان ۲۶ ساله هست او با فرزند خاله ام یک هفته در کودکی بصورت دائم از شیر مادر من استفاده میکرده است حالا میخواهم بدانم فرزند خاله من به چه کسانی محرم هست ؟ ایا اگر بخواهد با فرزند خواهر من ازدواج کند ایا میتواند یا خیر؟

جواب :

فرزند خاله شما به همه فرزندان مادرشما محرم است و ازدواج او با فرزند خواهر شما حرام است چون دائی رضاعی او میشود.۶

سؤال :

اگر چنانچه مادری بچه اش را مادر خود شیر بدهد از نظر شرعی چه میشود ؟

جواب :

اگر شیر به مقدار باشد که موجب محرمیت شود مادر بچه بر شوهرش حرام می شود.۷

شکیات نماز (تعداد : ۸)

شک بین دو و بیشتر در نماز چهار رکعتی چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر قبل از سجده دوم باشد نمازش باطل است و اگر بعد از آن باشد بنا را بر بیشتر می گذارد و نماز احتیاط را می خواند .۱

سؤال :

من در تعداد سجده های نمازم از روی حواسپرتی بسیار شک می کنم تکلیف چیست ؟

جواب :

اعتنا به شک نکنید و بنا را بر صحت بگذار .۲

سؤال :

حکم شک بین رکعت دوم و سوم در نماز چیست ؟

جواب :

چنانچه بعد از دخول در سجده دوم شک کند بنا را بر سه می گذارد و بعد از اتمام نماز یک رکعت ایستاده به عنوان احتیاط به جا می آورد .۳

سؤال :

شک در تعداد سجده نماز چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر قبل از داخل شدن در مثل تشهّد و یا شروع در قیام شک بکند بنابر اقل می گذارد و یک سجده دیگر بجا می آورد.۴

سؤال :

اگرکسی در نماز شک کند حکم چیست ؟

جواب :

به شک اعتنا نکند۵

سؤال :

آیا فراموش کردن قیام پیش از رکوع (متصل به رکوع) نماز را باطل میکند؟

جواب :

قیام که متصل به رکوع از حال قیام باشد نه اینکه از حالته نشستن به صورت خم بلند شود تا به حد رکوع برسد.۶

سؤال :

من در نماز شک میکنم که سه یا چهار رکعت خوانده ام باید چه انجام بدهم؟

جواب :

اگر کثیر الشک هستید به شک خود اعتنا نکنید وبنابر اتیان عمل بگذارید مگر اینکه انجام آن باطل باشد که در اینصورت بنابر عدم انجام می گذارید.۷

سؤال :

پولی که به صورت نذر به هیئتهای عزاداری می دهند در صورتیکه حسینیه به آن نیاز نداشته باشد آیا می شود از آن برای رفع نیاز مستمندان شیعه استفاده کرد؟

جواب :

باید در عزاداری صرف شود.۸

شهادت دادن (تعداد : ۱)

آیا شهادت دادن فردی که از موضوع آن هیچ اطلاع درستی ندارد جایز است یا خیر ؟

جواب :

جایز نیست .۱

شبیه سازی (تعداد : ۲)

حکم شبیه سازی و موارد شرعی آن چیست ؟

جواب :

اصل این عمل فی حد ذاته حرام نیست ولی با توجه به مفاسد و خطراتی که ممکن است بر آن مرتکب شود ولی امر می تواند از آن منع کند و در این صورت حرام خواهد بود .۱

سؤال :

آیا شبیه سازی انسان از خودش مجاز می باشد یا خیر ؟

جواب :

اصل این عمل فی حد ذاته حرام نیست ولی با توجه به مفاسد و خطراتی که ممکن است بر آن مترتب شود، ولیّ امر می تواند از آن منع کند و در این صورت حرام خواهد شد .۲

شرکت (تعداد : ۲)

ایا جایز است شرکت ساختمانی مسلمانان برای مشتری مسیحی کلیسا بسازد؟

جواب :

جایز نیست.۱

سؤال :

شخصی وصیت نموده بعد از فوت وی ۵ ، ۸ سهم از ۱۷ ملکی وی از یک شرکت با مسؤولیت محدود در اختیار یکی از بنیادهای خیریه قرار گرفته تا به مصرف محرومین وفقرا تحت حمایت نهاد موصوف برسد متعاقباً پس از فوت موصی وراث نیز وصیت را تنفیذ نموده اند لیکن مطابق ماده ۱۰۲ قانون تجارت مصوب ۱۳۰۹ هر گونه انتقال سهام شرکت با مسؤولیت محدود منوط به رضایت سه چهارم شرکای شرکت می باشد . به نظر مرجع معظم آیا قانون موصوف تسری به وصیت دارد واصولاً شمول قانون موصوف بر وصیت یا وقف شرعی است یا خیر ؟ اگر شرکای شرکت در فرض قانون راضی به وصیت موصی نباشد آیا وصیت باطل است وقابل عمل نیست؟ با وجود تأکیدات شارع مقدس بر انجام وصایای میت تکلیف وصیت مذکور که بنفع محرومین است چیست ؟

جواب :

۱ ـ تشخیص شمول قانون وعدم آن وظیفه کارشناس است واز نظر شرعی اگر قانون شامل باشد وشرکت بر اساس قانون تأسیس شده باشد وبه عنوان شرط ضمنی لازم الإجرا است . ۲ ـ می توانند ورثه در آمد آن مقدار از سهام را به بنیاد مذکور بدهند ودر یک سند قانونی ثبت کنند که گر چه رسماً سند منتقل نشده است ولی این مقدار از سهام ملك این بنیاد است ومنافع آن به آنجا داده شود .۲

شرکتهای خارجی (تعداد : ۲)

آیا در آمد حاصل از مشارکت در شرکت های هرمی(Network Marketing) (گلد ماین، گلد کوئست، وست ویژن،الماس وغیره) حلال است ومیتوان از آن استفاده کرد؟

جواب :

حضرت ایت الله اجازه ورود در چنین معاملاتی را نمی دهند .۱

سؤال :

آیا خرید از مغازه ای که متعلق به یک اسرائیلی است مجاز می باشد؟

جواب :

حضرت آیهٔ الله خرید کالاهای اسرائیلی و یا معامله با شرکت ها یا افرادی که جزئی از سودشان را به اسرائیل می دهند تحریم نموده است.۲

شرط بندی (تعداد : ۶)

شرط بندی حلال چیست ؟ و آیا می توانیم در ورزشهای رایج مثل فوتبال و یا امور دیگر شرط بندی نمود (البته با رضایت طرفین)؟

جواب :

شرط بندی حلال فقط در تیراندازی و اسب دوانی و وسائل جنگی کنونی همچون تفنگ و هفت تیر می باشد.۱

سؤال :

شرط بندی در مقادیر جزئی مثل (نوشابه) اشکال دارد ؟

جواب :

اگر بعد از شرط بندی از روی رضایت بدهد اشکال ندارد .۲

سؤال :

آیا شرط بندی برای مسابقات اسب سواری حلال است یا حرام؟

جواب :

شرط بندی فقط بین افراد شرکت کننده در مسابقه حلال است.۳

سؤال :

ایا در مسابقات فوتبال که تیم برنده پول میگیرد حلال است یا حرام؟

جواب :

اگر با شرط باشد حرام است.۴

سؤال :

میدانیم که شرط بندی حرام است آیا اگر بگوییم هر کس که باخت مثلا بجای پول باید چند تا صلوات بفرستد باز هم حرام است ؟

جواب :

حرام نیست .۵

سؤال :

اگر انسان با دوست خود قرار بگذارد که اگر مثلا در مسابقه پینگ پنگ هر کدام برد دیگری را مهمان کند به مثلا نوشابه این کار برای هر یک از طرفین حکمی دارد و اصولا اینکه قرار ما با چه نیتی برای طرفین می تواند بلا اشکال باشد؟

جواب :

چنانچه به صورت شرط بندی باشد حرام است.۶

شطرنج (تعداد : ۴)

اگر بازی با شطرنج به عنوان یک علم ، هنر و یک ورزش فکری انجام شود و مسلما هیچگونه قمار یا شرط بندی هم در کار نباشد آیا اشکالی وجود دارد ؟

جواب :

بازی با شطرنج جایز نیست بلی اگر احراز شود در هیچ کجا بازی با برد و باخت مالی با آن معمولا انجام نمی شود بازی با آن جایز خواهد بود ولی ظاهرا این فرض محقق نیست .۱

سؤال :

بازی کردن نرده تخت و سایر بازیهایی از این نوع چه حکمی دارد؟

جواب :

بازی نرد حرام است، و همچنین بقیه بازیها اگر همراه شرط بندی باشد و همچنین بنابر احتیاط واجب اگر همراه با شرط بندی نباشد اگر در عرف محل به عنوان آلات قمار شناخته شود.۲

سؤال :

آیا در مورد حکم شطرنج می توانم به حکم مراجع دیگر رجوع کنم تا بازی کردن با آن (بدون قمار) ایرادی نداشته باشد؟

جواب :

قابل رجوع نیست.۳

سؤال :

حکم بازی کردن شطرنج فقط برای هوش و حافظه چیست؟

جواب :

حرام است.۴

شعائر دینی (تعداد : ۷)

پهن کردن سفره هفت سین در ایام ماه محرم چه حکمی دارد؟

جواب :

کارهائی که نوعا بی مبالاتی به مصائب اهل بیت(ع) شمرده شود باید ترک شود.۱

سؤال :

نظر شریف را درخصوص دست زدن در مراسم مذهبی که به مناسبت تولد اهلبیت (ع) برگزار می گردد اعلام فرمائید؟

جواب :

کف زدن مانعی ندارد ولی مناسب است که در مجالس ائمه (ع) به جای صلوات و ذکر قرار نگیرد.۲

سؤال :

سینه زنی از نظر شرعی چه حکم دارد؟

جواب :

بهتر است به نحو معمول و متعارف عزاداری باشد .۳

سؤال :

در بعضـی از مجـالس عزاداری امام حسـین (ع) بعضـی از افراد پیراهن های خود را درمیآورنـد آیا اشـکال دارد و به طوری که افراد نزدیك آنها از بوی عرق در اذیت هستند آیا این پیراهن درآوردن اشکال ندارد؟

جواب :

مانعی ندارد.۴

سؤال :

می خواسـتم بـدانم که اگر انسـانی فقـط در مراسم عزاداری و یـا بوسـیله نوارهای عزاداری گریه اش بگیرد بگیرد اینکه در خلوت و تنهایی خودش نمیتواند گریه کند نشانه کم بودن درجه اخلاص وی است؟ لطفاً توضیح بفرمایید.

جواب :

خیر چه بسا انسان در جمع و از مستقیم شنیدن واقعه بهتر آن را ترسیم می کند و این موجب تأثر بیشتر می گردد.۵

سؤال :

آیا خواندن اشعار و مراثی بالات لهو که توأم با غناست و مؤمنین را به گریه وا می دارند حکمش چیست ؟

جواب :

خواندن اشعار و مراثی اگر بنحو غنا باشد بنابر احتیاط جائز نیست .۶

سؤال :

استفاده از طبل و سنج در دسته جات سینه زنی سید الشهداء (ع) آیا جائز است ؟

جواب :

مانعی ندارد .۷

شعبده بازی (تعداد : ۲)

آیا شعبده بازی برای تفریح و سرگرمی بدون در آمد ایراد دارد؟

جواب :

اگر مستلزم ضرر رساندن به مؤمن و مانند او باشد حرام است.۱

سؤال :

آیا جادووجود دارد وکسی که عنوان می کند با جادووجادوگری می تواند حال یکی را پریشان کند واقعیت دارد؟

جواب :

سحر و جـادو چنـانکه از قرآن کریم بـدست می آیـد اثر دارد (فیتعلمون منهمـا مـایفرقون بین المرء وزوجه) والبته دعاهائی هم برای ابطال جادووسـحر هم هست واکثر کسانی که ادعای سـحر و جادو دارنـد دروغ می گویند و با ترفندهائی مردم را فریب می دهند و گاهی در اثر تلقین شخصی را مریض و بیمار می کنند و اوگمان می کند جادوشده است.۲

شعر (تعداد : ۳)

آیا در مجالس بانوان و در حضور آنان می توان غزلهای عاشقانه خواند اعم از آنکه هدف عشق بازی با آنان باشد یانه؟ به ویژه اگر آن زنان دارای همسر نباشند و آن اشعار غزلی در وجود آنان موثر واقع شود؟

جواب :

چنان کاری جایز نیست.۱

سؤال :

آیا غزلسرایی به شعر و یا غیر شعر، با یک زن معیّن و یا عموم زنان، جایز است؟

جواب :

اگر در آن غزلها، درخواست حرام نباشد و یا مفسده دیگر را در پی نداشته باشد، اشکالی ندارد.۲

سؤال :

آیا شاعری می توانـد مجلس شعر خوانی (شب شعر) برای خود ترتیب دهد در حالی که او می داند در چنان مجلسی بانوانی برای شنیدن اشعار او بی حجاب و نیمه برهنه حضور خواهند یافت ؟

جواب :

این کار در حـد ذات خود مانعی نـدارد اما بر آن شاعر لازم است که امر به معروف و نهی از منکر کند هرگاه شـرایط چنان تکلیفی فراهم باشد .۳

شغل (تعداد : ۲۴)

اگر کسی با پارتی سر کار برود ایا حقوق او حلال است یا حرام؟

جواب :

اگر خود شغل عمل حلالی است حقوقی که میگیرد حلال است.۱

سؤال :

کارمند بانکی یا مؤسسه ای، بخشـی از کار روزانه اش مربوط به امور قرض ربوی یا فعل حرام دیگر است. اصل عمل و اخذ اجرت در برابر آن چه حکمی دارد؟

جواب :

کار مربوط به معاملات ربوی حرام و اجرت در مقابل آن نیز حرام است و مالک نمی شود.۲

سؤال :

اگر ما بخواهیم در قصابی که خوک می کشد کار کنیم آیا به نظر شما اشکالی دارد یا خیر؟

جواب :

مانعی نـدارد و نمی توانـد در مقابل ذبح خنزیر اجرت دریافت کند و پولی که به او پرداخت می شود می تواند برای خودش تملک کند.۳

سؤال :

در شـرایط ضـیق کـاری می توانم در رسـتورانهای اروپـایی که مشـروبات می فروشـند، گارسـنی و یـا در آشپزخـانه کمـک نمایم؟ امکانات کارهای دیگر نیست و از طرف دیگر اداره کار وادار به این کار می نماید؟

جواب :

کار کردن در زمینه حمل و یا فروش و یا تحویل دادن خمر و مسکرات به دیگران جائز نیست.۴

سؤال :

در مورد فروختن گوشت حرام آیا کار کردن در مکانی مثل (مکدونالد) که یک رستوران آمریکایی است و گوشت حرام می فروشد جایز است ؟

جواب :

کار کردن در آنجا اشکال ندارد ولی بنابر احتیاط واجب تقدیم گوشت خوک به کسانی که آن را می خورند جایز نیست و به هر حال بیع او جایز نیست و بنابر احتیاط واجب فروش گوشت غیر مذکی هم جایز نیست .۵

سؤال :

من در بانک کار می کنم بعضی اوقات یعنی بیشتر اوقات در بانک پول کم می آورم و باید از جیبم پول بگذارم در بعضی مواقع نیز کمی پول زیاد می آورم. می خواستم ببینم من اگر آن پولهائی را که بجای آن کسریها برمی دارم حلال هست یا نه؟ در صورتی که من نه می دونم صاحب آن پول کیست و نه می شود پیدایش کنیم. و اگر حرام است و من قبلاً از این پول برداشته باشم باید چه کنم؟

جواب :

جایز نیست و باید آ نها را صدقه بدهید و آنچه قبلاً برداشته اید نیز باید صدقه بدهید.۶

سؤال :

اینکه ما در سینما صندلی می سازیم و کار ما همین است ولی می توانیم کار دیگری هم بکنیم و مزد بگیریم ولی نمی کنیم آیا این کار جایز است یا نه ؟

جواب :

اشکال ندارد .۷

سؤال :

آیا مسلم می تواند در ارتش کشور غیر اسلامی خدمت کند؟

جواب :

اشتغال در مانند پلیس راهنمائی مانعی ندارد.۸

سؤال :

شغل اینجانب پرستاری است و در بیمارستان کار می کنم آیا معاینه و لمس بدن نامحرم اشکال شرعی دارد؟

جواب :

بدون پوشش مانند دستکش جایز نیست مگر این که نشود کار را انجام داد و بیمار مضطر به معالجه متوقف بر لمس باشد و مردی که این کار را بتواند انجام دهد نباشد.۹

سؤال :

آیا فروش لوازم آرایش زنانه توسط مرد جایز است ؟

جواب :

فی حد ذاته مانعی ندارد مگر ترس وقوع در حرام باشد که حرام است .۱۰

سؤال :

کار کردن در حکومت ظالم چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر اعانت بر ظم ظالم نباشد مانعی ندارد.۱۱

سؤال :

هزینه ای که بعضی از مداحان ما در مجالس دریافت می کنند درست است اشکال ندارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۱۲

سؤال :

حکم کسی که در کشور غیر اسلامی در رستورانی کار میکند که گوشت خوک برای غیر مسلمان استفاده میشود چیست؟

جواب :

اشکال نداردولی بنابر احتیاط واجب گوشت خوک را برای خوردن جلوی دیگران نگذارد.۱۳

سؤال :

درآمدمغازه های (بازیهای رایانه ای) از نظرشرعی چه حکمی دارد در صورتیکه در بازی دو نفره پول را پرداخت نماید؟

جواب :

پول بدست امده از قمار حرام است.۱۴

سؤال :

من در دانمارک زندگی میکنم من دکان پیتزا دارم گوشت خوک میپزم برای خود دانمارکی ها از نظر شرعی چه حکمی دارد؟

جواب :

فروش گوشت خوک حرام است و تقدیم گوشت خوک برای خوردن به احتیاط واجب جایز نیست هر چند برای مستهل ان.۱۵

سؤال :

آیا داشتن شغل وفعالیت اقتصادی برای زنان جایز است؟ آیا زنان می توانند از طریق درآمد شغلشان نیازهای مادی شان را بر طرف کنند؟

جواب :

با حفظ حدود شرعی جایز است. - می تواند.۱۶

سؤال :

اگر کسی کارمند دولت باشد ودر یک سفر طولانی دوساله به خارج از کشور مسافرت کند ودر آنجا شغلی گیر بیاورد آیا می تواند در یک زمان از دوجای حقوق بگیرد ؟

جواب :

اگر بر خلاف قانون کشور متبوع خود یا کشور که ته آنجا سفر کرده است نباشد اشکال ندارد.۱۷

سؤال :

ایا کار کردن در روز عاشورا حرام یا مکروه است؟

جواب :

کار کردن و کسب در روز عاشورا مکروه است.۱۸

سؤال :

ایا یک زن مسلمان دارو ساز میتواند در داروخانه کار کند ؟

جواب :

با رعایت حجاب و حدود شرعی اشکال ندارد.۱۹

سؤال :

آیا در برخی مجله فروشی ها و محل های دیگر که نشریه ها و مجله هایی با صور قبیحه و عکس های برهنه و نیمه برهنه، به فروش می رسد ،می توان کار کرد و اصولاً داد و ستد آنها و چاپ چنان نشریاتی جایز است؟

جواب :

هیچکدام ازآن کارها، جایز نمی باشد زیرا آنها ترویج حرام و اشاعه فساد است.۲۰

سؤال :

آیا برای یک مسلمان جایز است در یک بقالی و یا سوپر مارکتی که در گوشه ای از آن شراب فروخته می شود، کار کند در حالی که کار او فقط صندوقداری گرفتن پول است؟

جواب :

اگر خریدار و فروشنده هر دو نامسلمان باشند او می تواند در چنان جایی کار کند و بهای شراب و غیر آن را بگیرد.۲۱

سؤال :

کار طبابت ایجاب می کند که پزشکان بعضی خانمهای بیمار را با دقت معاینه کنند و چون در کشورهای اروپایی در آوردن لباسهای رویی به هنگام معاینه،معمولی است آیا پرداختن به شغل پزشکی در آنجاها و به این صورت جایز است؟

جواب :

با اجتناب از نگاه کردن و دست زدن که حرام می باشند جایز است، مگر به مقداری که تشخیص بیماری به آن بستگی دارد.۲۲

سؤال :

برخی آرایشگاههای زنانه به کارگر زن، احتیاج دارند آیا یک زن مسلمان می تواند در چنین آرایشگاهی مشغول کار شود و زنان بی حجاب را اعم از مسلمان و غیر مسلمان که در برابر مردان نامحرم، آرایش کرده ظاهر می شوند، آرایش کند؟

جواب :

اگر آرایش کردن آنان، نوعی ترویج فساد و اشاعه گناه، محسوب گردد او چنان حقی را ندارد امّا تحقّق این عنوان، بعید به نظر می رسد.۲۳

سؤال :

پرستاری مسلمان، در یک کلینیک کار می کند و به مقتضای شغلش به اندام مردان اعم از مسلمان و غیر مسلمان دست می زند آیا چنین عملی جایز است؟ با علم به اینکه او ناگزیر است کار کند و کار، کمتر پیدا می شود وانگهی آیا فرقی میان لمس اندام مسلمان و غیر مسلمان، هست؟

جواب :

جایز نیست زن به اندام مرد نامحرم دست بزند اعم از مسلمان و غیر مسلمان مگر آنکه ضرورتی پیش آید که برطرف کننده حرمت باشد.

ص

صله رحم (تعداد : ۴)

رحم در صله رحم به چه طبقه گفته می شود و حد آن را بیان کنید ؟

جواب :

کسانیکه با انسان در یک رحم شریکند و از اقارب بشمار می آیند ، بنابراین شامل نزدیکان سببی نمی شود و همچنین کسانیکه ارتباط نسبی دور دارند را شامل نمی شود . و صله رحمی که واجب است این است که به نحوی نسبت به آنها احسان کند در مقامی که جای احسان است . مثلا در وقت بیماری عیادت نماید و در وقت دعوت بپذیرد و در وقت ملاقات احوال پرسی کند و در وقت نیاز کمک مالی نماید و امثال آن .۱

سؤال :

صله رحم آیا واجب است و اگر مستلزم غیبت یا فعل حرام دیگر شود چطور ؟

جواب :

صله ارحام واجب است و قطع رحم حرام است و آن بمعنای نیکی و احسان به ارحام است ، و لازم نیست در مجالس آنها شرکت شود . و اگر شرکت مستلزم گناه است جائز نیست .۲

سؤال :

صله رحم با اقوام بی دین و گناهکار چه حکمی دارد؟ آیا باید آن را فراموش کرد؟ اگر هنگام حضور ما گناه انجام بدهند چه؟

جواب :

صله رحم را نباید ترک کنید ولی معنای صله رحم دید و بازدید نیست بلکه عدم قطع رابطه است وبه هر حال باید سعی در هدایت آنان داشت باشید.۳

سؤال :

اگر کسی نخواهد با من صحبت کند ویا ارتباط خود را با من ادامه دهد، درآنصورت آیا باز هم صله رحم واجب است یا نه؟ آیا من میتوانم او را به حالش بگذارم؟

جواب :

شما قطع نکنید و کافی است که هرگاه دیدید سلام کنید و احوال بپرسید و اگر مریض شد عیادت کنید اگر نیاز به کمک داشت کمک کنید.۴

صید (تعداد : ۱۱)

اگر کسی نیاز واقعی به گوشت شکار نداشته باشد شکارکردن چه حکمی دارد؟

جواب :

جایز است.۱

سؤال :

شرایط حلیت در حیوانی که با اسلحه صید می گردد چیست ؟

جواب :

۱ – تیر در بدن حیوان فرو رود مانند ساچمه . ۲ – صیاد مسلمان باشد . ۳ – تسمیه بگوید (بسم الله الرحمن الرحیم) . ۴ – به قصد صید، تیراندازی کند .

۵ – به مرده آن رسد، یا اگر زنده بود فرصت یا امکان ذبح نباشد .۲

سؤال :

اگر آب حوض را خالی کنیم و ماهی بمیرد آیا صید حساب می شود ؟

جواب :

این صید نیست .۳

سؤال :

آیا به تور انداختن ماهی در آب برای حلیت کافی است یا خروج از آب لازم است ؟

جواب :

اگر در تور ماهی بمیرد حلال است .۴

سؤال :

در صید ماهی آیا لازم است صیاد مسلمان باشد ؟

جواب :

لازم نیست .۵

سؤال :

آیا صید در سفر معصیت جائز است ؟

جواب :

جایز است .۶

سؤال :

ملاک لهوی بودن صید چیست ؟ آیا صید ماهی از باب تفریح لهوی است یا نه ؟

جواب :

صید لهوی آن است که برای تفریح می شود ولی اشکال ندارد ، تنها حکم خاص آن تمام بودن نماز در سفری است که به آن قصد باشد .۷

سؤال :

اگر فلس با چشم مسلح فقط دیده شود حکم صیدشان چیست ؟

جواب :

اگر فلس بر آن صدق کند عرفا کافی است .۸

سؤال :

اگر ماهی را در آب بیهوش کنند و بعد صید کنند چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر زنده صید شود اشکال ندارد .۹

سؤال :

اگر در شکم ماهی صید شده به وجه شرعی ، ماهی مرده ای پیدا شود چه حکمی دارد ؟

جواب :

به احتیاط واجب حرام است .۱۰

سؤال :

صید پرندگان شکاری و خرید و فروش آن از نظر شرعی چگونه است ؟

جواب :

فی حد ذاته اشکال ندارد .۱۱

صحبت کردن (تعداد : ۲)

ایا صحبت کردن با نامزد جایز است ؟

جواب :

اشکال ندارد .۱

سؤال :

در مورد زنی که پزشک است و مجبور به معاینه مردان و لمس انها میشود و با نام اینکه پزشک است مجبور به صحبت با پزشکان دیگر مرد می باشد آیا اشکال دارد ؟

جواب :

اگر ضرورت باشد اشکال ندارد.۲

صدقه (تعداد : ۸)

صدقه مستحبی را توضیح دهید ؟

جواب :

یعنی صدقاتی که کلاً داده می شود زکات وزکات فطره نباشد.۱

سؤال :

آیا مثلا پیراهن یا مواد غذایی که تاریخ مصرف آن گذشته ویا دارای کیفیت بسیار پایین است و قابل استفاده نمی باشد را می توان به عنوان صدقه داد؟

جواب :

در صدقه شرطی نیست و کافی است که ارزش مالی داشته باشد ولی تقدیم خوراکی که خوف عقلا ئی ضرر در آن هست در هیچ موردی جایز نیست چه صدقه باشد چه به عنوانی دیگر .۲

سؤال :

اگر پسری بالغ و رشید باشد وپدر پولدار داشته باشد ولی پدرش به او پول نمی دهد ، آیا می شود به او صدقه مستحبی داد؟ ودر صورت عدم بلوغ چطور؟

جواب :

در صدقه مستحبی فقر شرط نیست ، لیکن باید توجه داشت غیر بالغ نمی تواند صدقه راقبض نماید ، و ولی او باید صدقه قبض نماید.۳

سؤال :

آیا سید می تواند صدقه مستحب بگیرد ؟

جواب :

مانعی ندارد و احتیاط واجب انست که سید ، صدقه اندکی را که برای رفع بلا می دهند نگیرد .۴

سؤال :

آیا می توان صدقات مستحبی را به سادات فقیر داد ؟

جواب :

جائز است .۵

سؤال :

آیا میتوان صدقه را برای ساخت حسینیه مجتمع خیریه ایجاد کتابخانه مذهبی چاپ و نشر کتب مصرف نمود یا خیر؟

جواب :

صدقه ای که برای فقراء جمع آوری شده است را نمی توان در موارد فوق صرف کرد .۶

سؤال :

آیا میشود پول صدقه را برای معالجه ی بچه داد ؟

جواب :

اشکال ندارد .۷

سؤال :

آیا به بینوایان کافر اعم از کتابی و غیر کتابی ،صدقه می توان داد چنان کاری ثواب دارد؟

جواب :

به هر کسی که با حق مردم محق ،سرعناد و دشمنی ندارد می توان صدقه داد و خدا به چنان عملی ،پاداش می دهد.۸

ض

ضمانت (تعداد : ۳)

آیا وکیل می تواند اصل سرمایه را در شرط ضمن عقد تضمین کند ؟ اگر خساراتی ناخواسته به سرمایه وارد آید آیا وکیل ضامن است ؟

جواب :

می تواند شرط کند که اگر خسارتی وارد آید از جیب خود تدارک کند .۱

سؤال :

زید موتورش را به نگهبان آپارتمان سپرده که مواظب آن باشد لکن به سرقت رفته آیامیتواند قیمت آنرا از نگهبان مطالبه نماید ؟

جواب :

اگر در نگهداری کوتاهی کرده باشد ضامن است .۲

سؤال :

بنده در ارتباط با یک معامله ملک چکی را از شخص سومی در ارتباط با این معامله گرفته ام که البته این چک هم متعلق به فرد دیگری بوده است. چک مدت دار بوده است و به دلایلی از زمان چک وصول نشده است. لطفا بفرمایید ضامن این چک چه کسی

است؟

جواب :

خریدار ملک ضامن ثمن آن می باشد نه صاحب چک یا دیگری.۳

ضرب وشتم (تعداد : ۲)

آیا ضرب وشتم زن توسط شوهر جایز است ؟

جواب :

جایز نیست مگر در مورد خوف نشوز در شرایط خاص.۱

سؤال :

در قرآن کریم مسئله جواز زدن زن توسط شوهر بیان شده است، اولاً در چه مواردی و ثانیاً حکم آن چیست ؟

جواب :

فقط در موردی که زن در آنچه که اطاعت بر او واجب است یعنی تمتع جنسی تمکین نکند و پس از اینکه نصیحت تأثیر نکند ابتدا باید مرد از او رو بگرداند آن هم ابتدا در رختخواب و سپس جای خواب را تغییر دهد اگر باز هم مؤثر نشد می تواند او را بزنند، اگر احتمال تأثیر باشد آن هم باید به قصد انتقام نباشد و زدن به نحوی نباشد که بدن او را قرمز یا کبود کند در واقع فقط نوعی خشونت و درشتی به کار ببرد اگر مؤثر بداند و اگر بدن او قرمز یا کبود شود دیه دارد .۲

ط

طهارت (تعداد : ۱۶)

اگر خون زخم خودمان به دستمان مالیده شود آیا برای نماز خواندن لازم است آنرا بشوییم؟

جواب :

اگر کمتر از یک بند انگشت باشد اشکال ندارد.۱

سؤال :

آیا ماشین لباسشوئی قابلیت دفع نجاست را دارد؟ یعنی در صورت شستن لباسی که دارای نجاست می باشد لباس پاك می شود؟

جواب :

بلی می توان با آن لباس متنجس را تطهیر کرد.۲

سؤال :

تطهیر لباس با ماشین لباسشویی به اغسال ثلاثه چه حکمی دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۳

سؤال :

آیا حرکت اتومبیل بر روی جای اسفالت باعث تطهیر تایر آن می شود یا خیر ؟

جواب :

موجب پاک شدن چرخ ماشین نیست .۴

سؤال :

آیا شستن لباسها با ماشین لباسشویی پاک است ؟

جواب :

اگر عین نجس زائل شده باشد پاک می کند .۵

سؤال :

اگر به دختر حدود ۷ ساله مراحل استنجا و شستشوی بعد از تخلی را آموزش دهند می توان حکم به طهارت او داد ؟

جواب :

اگر ممیز باشد به تطهیر خود او می شود اکتفا کرد .۶

سؤال :

آیا استفراغ بچه پاک است یا نه؟

جواب :

پاک است.۷

سؤال :

می خواستم بدانم آیا خودکار و لاک مانع رسیدن آب به بدن می شود؟

جواب :

اگر احتمال میدهید که مانع رسیدن آب وضو به بدن شود باید برطرف شود ولی رنگ آن اگر با جرم نباشد مانع نیست.۸

سؤال :

آیا می توان غایط را با دستمال کاغذی تطهیر نمود؟

جواب :

اشکال ندارد.۹

سؤال :

چه طور می شود جای را که نجس شده بدون آب تمیز کرد ؟

جواب :

با تابیدن آفتاب هم پاک می شود البته با شرایطی که در رساله ی عملیه مذکور است .۱۰

سؤال :

اگر جایی آن قدر نجاست گسترش پیدا کرده باشد که نشود آن را طاهر کرده چاره چیست ؟

جواب :

لازم نیست همه جا را تهیر کنید فقط کافی است که موضع سجده در هنگام نماز پاک باشد .۱۱

سؤال :

بعد از تطهیر و انجام غسل جنابت آبی که از انسان خارج میشود نجس است یا خیر؟

جواب :

اگر قبل از غسل ادرار کرده و بعد از هم ادرار هم استبراء انجام داده است آن آب پاک است.۱۲

سؤال :

آب جاری ترشح شده از غیر نجس العین چه حکمی دارد ؟

جواب :

پاک است .۱۳

سؤال :

ابی که در موقع کشیدن سیفون توالت به بیرون تراوش میکند پاک است یا خیر ؟

جواب :

پاک نیست مگر این که شیلنگ متصل به کر بر آن باز باشد .۱۴

سؤال :

حوله یا لباسی که قبل از غسل در موقع حیض استفاده شد بعد از غسل پاکی آیا برای استفاده نجس است؟

جواب :

پاک است و میتوانندااستفاده کنند.۱۵

سؤال :

اگر سگ به بدن و یا جامه ما دهان زد چگونه آن را پاک کنیم؟

جواب :

با یک بار شستن با آب، پاک می شود البته اگر با آب قلیل تطهیر شود غساله آن باید جدا شود و به همین جهت در مورد جامگان، فشار و خارج کردن غساله لازم است.۱۶

طواف وداع (تعداد : ۱)

ایا مستحب است طواف وداع برای کسی که می خواهد از مکه بیرون رود ؟

جواب :

مستحب است برای کسی که می خواهد از مکه بیرون رود طواف وداع نماید، و در هر شوطی حجر الاسود و رکن یمانی را در صورت امکان استلام نماید، و چون به مستجار رسد مستحباتی که قبلا در صفحه (۳۴۸) برای آن مکان ذکر شد به جا آورد، و آنچه خواهد دعاء نماید، بعداً حجر الاسود را استلام نموده و شکم خود را به خانه کعبه بچسباند، و یک دست را بر حجر و دست دیگر را به طرف در گذاشته، سپس حمد و ثنای الهی نماید و صلواتت بر پیغمبر و آل او بفرستد، سپس این دعا را بخواند:

«اللهم صل علی محمد عبدک و رسولک و نبیک و امینک و حبیبک و نجیک و خیرتک من خلقک، اللهم کما بلغ رسالاتک و جاهد فی سبیلک و صدع بامرک و اوذی فی جنبک و عبدک حتی اتاه الیقین، اللهم اقلبنی مفلحا منجحا مستجابا لی بافضل ما یرجع به احد من و فدک من المغفرة و البرکة و الرحمة و الرضوان و العافیة».

و مستحب است وقت بیرون آمدن از در حنّاطین که مقابل رکن شامی است بیرون رود، و از خداوند متعال توفیق مراجعت را بطلبد.

و مستحب است، وقت بیرون رفتن یک درهم خرما خریده و آن را به فقراء صدقه دهد.۱

طواف النساء (تعداد : ۱۹)

اگر شخصی بر اثر جهل یا فراموشی در عمره مفرده طواف النساء را قبل از تقصیر به جای آورد، تکلیفش چیست؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب پس از تقصیر، طواف و دو رکعت نماز آن را دوباره به جای آورد.۱

سؤال :

اگر پس از طواف النساء تقصیر ک

جواب :

احتیاط آن است که طواف و نمازش را دوباره به جای آورد.۲

سؤال :

گر حاجی یا عمره گزار پس از بازگشت از مکه مکرّمه در این که طواف النساء را به جای آورده است یا نه شک کرد، تکلیفش چیست؟

جواب :

باید برگردد و خودش آن را انجام دهد و اگر بازگشتش ممکن نبود یا بسیار دشوار بود، باید نایب بگیرد و زن بر او حلال نمی شود تا آن که خودش یا نایبش آن را به جای آورد.۳

سؤال :

اگر کسی طواف النساء را به جای آورد، بی آن که این عنوان را نیت کند، بلکه همان طور که دیگر حُجاج طواف می کردند یا آن گونه که تعلیم دهنده مناسک حج به او فرمان داد، طواف کرد، آیا این کارش مُجزی از طواف النساء است؟

جواب :

برای نیت کردن این عنوان معتبر نیست، بلکه اگر نیت طوافی که پس از طواف زیارت است بکند مُجزی است.۴

سؤال :

اگر مردی طواف النساء را به جای نیاورد، آیا بر زنش حرام است که خود را در اختیار شوهر بگذارد؟

جواب :

در فرض سؤال، احتیاط آن است که خود را در اختیارش نگذارد و تمکین نکند.۵

سؤال :

کسی که در حج نایب دیگری است آیا طواف النساء را باید برای خودش به جای آورد یا به نیابت از منوب عنه؟

جواب :

به نیابت از منوب عنه به جای آورد.۶

سؤال :

اگر کسی به نیابت از مستطیعی که شخصاً عاجز از ادای حج بود، حج کرد و طواف النساء را ترک نمود، آیا زن بر منوب عنه حرام می گردد یا بر نایب؟

جواب :

بر نایب حرام می شود.۷

سؤال :

اگر زن مؤمن باشد و شوهرش از مخالفین و لذا طواف النساء حج را ترک نمود، آیا بر زن واجب است که از آمیزش او خودداری نماید، تا طواف کند؟

جواب :

این کار بر او واجب نیست.۸

سؤال :

آیا مقدم داشتن طواف النساء برای کسی که می ترسد پس از حج بر اثر شدت ازدحام نتواند آن را به جای آورد، جایز است؟

جواب :

جایز است، لیکن پیش از به جای آوردن مناسک منی ؛یعنی رمی، ذبح و حلق یا تقصیر، زن بر او حلال نمی شود.۹

سؤال :

حج گزاری از مکه مکرّمه بازمی گردد و ازدواج می کند و خداوند چند فرزند به او می دهد، سپس متوجه می شود که طواف النساء را به جای نیاورده است، در این صورت ازدواجش و فرزندانش چه حکمی دارند؟

جواب :

ازدواجش بنا به نظر ما صحیح است، زیرا آن چه پس از حلق بر حاجی حرام می شود تمتع از زنان است، نه عقد آنان. فرزندانش نیز در هر صورت ملحق به او هستند.۱۰

سؤال :

اگر شخص محرم پس از چهارمین شوط از طواف النسا با زنش همبستر شد، چه کند؟

جواب :

از خداوند آمرزش بخواهد و استغفار کند و طوافش را کامل نماید و کفاره ندارد.۱۱

سؤال :

شخصی پیش از به جا آوردن طواف النساء، با زن خود بازی می کند، حکمش چیست؟

جواب :

اگر منی از او خارج شده باشد، باید شتری کفاره دهد و در صورت ناتوانی از آن گوسفندی کفاره دهد و اگر منی از او خارج نشده باشد، استغفار کند و کفاره ندارد.۱۲

سؤال :

زنی طواف حج و نماز آن را بر دو وقوف مقدم می دارد و پیش از به جای آوردن طواف النساء ناگاه عادت می شود، آیا می تواند کسی را نایب خود سازد تا به جای او طواف کند؟

جواب :

نمی تواند چنین کند، بلکه باید طواف النساء را تا پس از پاکی اش و بعد از فراغت از اعمال روز عید به تأخیر اندازد. حال اگر کاروان منتظر پاک شدنش نماند و او نتواند از آن بازماند، برایش جایز است که طواف النساء را ترک نماید و با کاروان خارج شود. در این حال احتیاط آن است که برای طوافش و نماز آن نایب بگیرد.۱۳

سؤال :

شخصی در عمره مفرده طواف النساء را ترک می کند و به یکی از میقات ها می رود تا از آن جا برای عمره تمتع مُحرم شود. حال می پرسد :

۱- آیا این کار برایش جایز بوده است، یا نه؟

۲- اگر این کارش جایز نبوده باشد، آیا به صحت احرامش برای عمره تمتع ضرر می زند، یا نه؟

۳- اگر به صحت احرامش ضرر نمی زند، چه وقت باید آن را به جای آورد؟ آیا می تواند آن را تا پس از اعمال عمره تمتع به تأخیر اندازد؟

جواب :

۱- خالی از اشکال نیست، گرچه اقرب جایز بودن آن است.

۲- در صورت اعتقاد به عدم جواز، این حکم وضعی خواهد بود ;یعنی تا طواف النساء را به جای نیاورد، احرامش صحیح نیست.

۳- تأخیر برایش جایز است.۱۴

سؤال :

اگر شخصی طواف نسا عمره مفرده را به تأخیر انداخت تا آن که اعمال حج را به جای آورد، در این صورت آیا بر او لازم است که دو طواف نسا به جای آورد یا یک طواف برایش کافی است؟

جواب :

بنابر احتیاط بر او لازم است که دو طواف به جای آورد.۱۵

سؤال :

کسی که چندبار عمره به جای آورده است و طواف النساء را به جای نیاورده، آیا یک طواف نسا جهت همه آن ها برایش کافی است؟

جواب :

بنابر احتیاط کافی نیست، لذا باید به تعداد عمره ها طواف نسا به جای آورد.۱۶

سؤال :

در مناسک فرموده اید : «کسی که عمره مفرده را در ماه های حج به جای بیاورد و تا یوم الترویه (روز هشتم ذی حجه) در مکه بماند و نیت حج کند، عمره اش، عمره تمتع خواهد بود.» حال اگر چنین کسی قبلاً طواف نسا را به جای نیاورده باشد، آیا بر او لازم است که آن را به جای آورد؟

جواب :

بعید نیست که در این صورت ساقط شود.۱۷

سؤال :

اگر شخصی عمره تمتع را به جای آورد و آن گاه نتوانست اعمال حج را به جای آورد و به شهرش بازگشت، آیا برایش جایز است که پیش از به جای آوردن طواف نسا با زنش همبستر شود؟

جواب :

احتیاط در ترک آن است.۱۸

سؤال :

آیا احرام برای عمره مفرده قبل از به جای آوردن طواف نسا در حج جایز است؟

جواب :

بعید نیست جایز باشد، گرچه جای احتیاط دارد.۱۹

طلاق (تعداد : ۲۹)

زنم پس از ترک منزل حجابش را کنار گذاشته وبه اعمال خلاف شرع مشغول شده، اکنون می خواهم او را طلاق بدهم اما او از من مهریه اش را (۵۰۰ دلار) می طلبد فکر می کنم از آنجا که او تقاضای طلاق نموده و با رفتارهایش در ازدواج عهد شکنی نموده است مستحق آن نیست لطفاً مرا راهنمائی کنید؟

جواب :

شما مهریه را مدیون هستید و چنانچه او نبخشد باید پرداخت نمائید و می توانید طلاق اورا منوط به بخشیدن مهر نمائید.۱

سؤال :

برخی خانم‌ها در اثر بستن لوله رحم دیگر خون حیض نمی بینند ، مسأله طهر غیر مواقعه و عده چنین زن‌هایی را بیان نمایید؟

جواب :

طلاق باید سه ماه پس از آخرین نزدیکی باشد وعده آنها سه ماه است.۲

سؤال :

اگر زن طبق وکالت مرد دارای حق طلاق بوده و هم اکنون مرد به دلیل عدم تمکین زن با اجازه دادگاه تجدید فراش نماید آیا حق طلاق از زن ساقط می شود یا نه ؟ جواب :

اگر وکالت در طلاق عام بوده و شامل این فرض هم می شود زن می تواند خود را وکالتا از طرف شوهر طلاق بدهد .۳

سؤال :

زنی که به شبهه با کسی نزدیکی کند ، حکمش این است که باید عده طلاق نگه دارد . اکنون حکم فوق شامل کدام یک از حالتهای زیر می شود ؟ ۱ – جایی که اشتباه تنها از ناحیه زن باشد ، نه مرد ؟

۲ – جایی که اشتباه از ناحیه هر دو (زن و مرد) باشد ؟ ۳ – اگر زوجه منقطعه به شبهه با کسی نزدیکی کند ، از نظر عده تکلیف عده او چیست (زیرا در نکاح موقت طلاق جاری نیست) ؟ جواب :

۱ – احتیاط واجب این است که عده نگه بدارد . ۲ – باید عده نگه بدارد و عده آن مثل عده طلاق است . ۳ – حتی در نکاح موقت باطل است . ۴

سؤال :

زوجه ای با اذن زوج به منزل غیر مسکونی خود منتقل می شود و سپس زوج وی را طلاق می دهد . آیا بعد عده را در منزل دوم بگیرد ؟

جواب :

هر جا که زوج اذن دهد باید بماند .۵

سؤال :

اگر محل سکونت زوجین ، کشتی یا اتومبیل مخصوص باشد آیا زوجه مطلقه باید در همان جا عده نگه دارد ؟

جواب :

فرق نمی کند .۶

سؤال :

اگر زن و شوهری طلاق بگیرند و شوهر معتاد باشد آیا زن اجازه دارد فرزندان را تحت مراقبت خود قرار دهد ؟

جواب :

چنانچه مرد فاقد صلاحیت برای سرپرستی اطفال باشد حق سرپرستی و مراقبت با ما در آنها است .۷

سؤال :

می دانیم در شرع مقدس اسلام حق طلاق با شوهر است و مرجع یا حاکم شرع در موارد خاص می تواند زن را مطلقه نماید . این موارد کدامند ؟

جواب :

یکی در مورد عدم نفقه است و دیگری در مورد کسی که شوهرش مفقود است و هر کدام شرایطی دارد که می توانید به رساله عملیه مراجعه کنید .۸

سؤال :

چرا یک زن پس از طلاق گرفتن از همسرش به پدر شوهر سابق خود محرم می ماند؟

جواب :

حکم شرع است.۹

سؤال :

مردی کسی را وکیل کرده که همسرش را طلاق دهد. همسر برای اینکه زوج دیگر حق رجوع نداشته باشد، مهرش را بذل نموده تا طلاق مبارات صورت پذیرد. وکیل با کسب رضایت موکل، صیغه طلاق مبارات جاری می کند. آیا حق رجوع برای زوج باقی است؟ نیز در صورتی که زوجه از بذل خود در زمان عده رجوع کند، آیا حق رجوع برای زوج باقی است؟

جواب :

مبارات در صورتی صحیح است که هر دو از یکدیگر کراهت داشته باشند و اگر فقط از طرف زوجه باشد خلع است و به هر حال اگر با شرایط طلاق خلع یا مبارات انجام بگیرد زوج حق رجوع ندارد مگر اینکه زوجه در عده از بذل خود رجوع کند.۱۰

سؤال :

خانمی از شوهر خود در دادگاه طلاق می گیرد آیا او می تواند طبق قوانین این کشور یعنی آمریکا نصف اموال مرد را بگیرد و در صورت گرفتن آیا می تواند تقاضای مهر هم بکند؟

جواب :

نمی تواند نصف اموال را مطالبه کند مگر مطالبه شرط شده باشد و اگر شرطی که شده مبنی بر طلاق باشد باز هم نمی تواند زیرا طلاق دادگاه شرعیت ندارد و باطل است، و اما مهر با خود عقد واجب می شود و ربطی به طلاق ندارد.۱۱

سؤال :

من یک ایرانی هستم که در خارج از کشور زندگی می کنم آیا می شود با زنی با مشخصاتی مانند زنی مسیحی که حدود یک سال از شوهرش جدا شده ولی از نظر قانون آن کشور هنوز منتظر طلاق می باشد ولی از نظر مذهبی خودشان جدا شده اند می شود ازدواج متعه کرد ؟

جواب :

اگر از نظر شرع آنها و عرف مطلقه می باشد مانعی ندارد .۱۲

سؤال :

حکم زنانی که درگیر طلاق می باشند که قطع یقین به طلاق است در این مدت جهت رفع مسائل جنسی چه حکمی دارند ؟

جواب :

تا طلاق داده نشده است متأهل هستند و ازدواج صحیح نیست و عدّه نیز باید پس از طلاق شروع شود .۱۳

سؤال :

اگر فردی صیغه طلاق را بغیر عربی بگوید و بعد همسرش را رها کند حکمش چیست و چه کار باید کرد ؟

جواب :

اگر می توانسته است طلاق را به عربی بگوید یا وکیل بگیرد ولی عمدا طلاق را به زبان دیگر بگوید صحیح نیست . و باید از راههای قانونی یا شرعی او را ملزم کنید یا نفقه بدهد وسایر حقوق زوجیت را رعایت نماید یا طلاق صحیح شرعی بدهد .۱۴

سؤال :

اگر طلاق را با تهدید انشاء کنند آیا صحیح واقع می وشد یا خیر ؟ و اگر زن با مهر خود مبلغی را بعنوان خلع به شوهر خود ببخشد و سپس فقط به مهر خود رجوع کند و شوهر بگوید اگر به مهر خود رجوع کنی من هم رجوع می کنم آیا این رجوع صحیح است یا خیر ؟

جواب :

اگر طلاق بخاطر ترس از تهدید او واقع شده و دفع خطر تهدید بدون طلاق ممکن نبوده است طلاق باطل است . ولی اگر رفع خطر ممکن و میسور باشد هر چند باشکایت و مانند آن طلاق صحیح است . و اما رجوع در صورتی است که زن آنچه را پرداخته است مطالبه کند .۱۵

سؤال :

اگر شک در صحت طلاق بکنم یا اینکه فرضا طلاق صحیح نباشد آیا لازم است به خانم خبر بدهم و بگوئیم که طلاق صحیح واقع نشده و شوهر فعلی بر تو حرام است یا خیر ؟

جواب :

اگر طلاق صحیح نبود به احتیاط واجب باید به او خبر می دادید ولی طلاق (با شك در صحت آن) صحیح است .۱۶

سؤال :

اگر مردی زن خود را طلاق بدهد و نتواند خبر را به او بدهد آیا می توان بعد از عده به او رجوع کند ؟

جواب :

اگر طلاق رجعی باشد تا در عده است می تواند رجوع کند و بعد از آن نمی شود و همچنین در طلاق بائن نمی وشد رجوع کرد .۱۷

سؤال :

اگر دختر از شوهر تنفر شد و حقوق خودش را بذل نمود آیا مرد حق سرپیچی دارد ، وآیا حقی برای زن برای طلاق خود دارد ؟

جواب :

طلاق به دست شوهر است ، کگر اینکه حقوق همسری را رعایت نکند که در این صورت به حاکم شرع باید مراجعه شود که در شرائط خاصی که در رساله ذکر شده است می تواند مطالبه طلاق نماید .۱۸

سؤال :

طلاقی که به درخواست زوجه و بدون موافقت زوج واقع می شود چه نوع طلاقی است ؟ آیا قاضی می تواند بدون رضایت زوج قبول بذل نماید و رای به طلاق خلع دهد ؟

جواب :

مواردیکه حاکم شرع می تواند زن را بدون رضایت زوج طلاق بدهد در جلد ۳ منهاج الصالحین از مساله ۳۵۶ تا ۳۶۰ با ذکر نوع

طلاق در آنها ، بیان شده مراجعه شود ، و اما طلاق زوجه بنحو خلع بدون وکالت از طرف شوهر صورت شرعی ندارد .۱۹

سؤال :

توضیح دهید آیا طلاق عسر و حرج نیازی به دادن مهریه دارد یا نه و نحوه تلاوت طلاق عسر و حرج به چه شکلی است (رجعی، بائن، خلع، مبارات) و نحوه تلاوت آن را به صورت کامل عربی برای اینجانب بنویسید؟

جواب :

طلاق به دلیل عسر و حرج شرعیت ندارد بلکه فقط در موارد خاصی حاکم شرع یا وکیل خاص او می توانند طلاق دهند.۲۰

سؤال :

اگر در طلاق رجعی زوج بجای رجوع در زمان عده زوجه را متعه سه ماهه کند و در این مدت به او رجوع نکند آیا بعد از انقضاء عده و در ضمن آن سه ماه مدت صیغه هم بگذرد آیا زوجه می تواند با مرد دیگری ازدواج کند آیا نیاز به عده یدگر دارد ؟ با اینکه در مدت صیغه مدخوله نشده ؟

جواب :

عقد او باطل است پس اگر کاری که موجب رجوع باشد مانند لمس و بوسیدن به قصد رجوع انجام نداده باشد پس از پایان عدّه می تواند ازدواج کند .۲۱

سؤال :

مردی شیعه زن شیعه خود رابه طریق سنی طلاق داده پس از عده زن با مردی سنی ازدواج کرده اکنون تکلیف زن چیست ؟

جواب :

عقد دوم باطل است و او همسر مرد اول است .۲۲

سؤال :

زن و شوهری به قصد متارکه از هم جدا شده و مدتی را بدین منوال گذرانده اند حال پس از مدتی زن به همین جهت که متارکه را که به نیت طلاق انجام شده طلاق شرعی حساب نموده با مرد دیگری ازدواج کرده سؤال این جاست که اولا: طلاق با صرف متارکه و رضایت طرفین بر جدایی محقق می شود؟ ثانیا: در صورت منفی بودن پاسخ حکم ازدواج دوم چیست ؟

جواب :

اولا ـ محقق نمیشود . ثانیا ـ ازدواج دوم باطل است و در صورت علم مرد به شوهر داشتن اوبر او حرام ابدی میشودو در صورت جهل به احتیاط واجب حرتم ابدی است .۲۳

سؤال :

من حدود ۱۸ سال است یکبار از شوهرم جدا شدم و پس از ۴۸ سال رجوع کردیم آیا خواندن صیغه واجب بوده من باید چکار کنم ؟

جواب :

اگر طلاق شما رجعی بوده رجوع شوهر درست بوده و نیازی به صیغه مجدد نبوده است .۲۴

سؤال :

آیا اگر در عده طلاق بائن زن رجوع در مهرش نکند زوج می تواند با دادن یک مهری که رضایت زوجه را جلب کند اورا به عقد موقت یا دائم خود در آورد ؟

جواب :

می تواند .۲۵

سؤال :

چنانچه مردی به مدت طولانی بدون عذر شرعی با همسرش نزدیکی نکند آیازن می تواند به این دلیل طلاق بگیرد؟

جواب :

زن به این جهت نمی تواند طلاق بگیرد .۲۶

سؤال :

زن و یا شوهری که سالم است حق دارد طلاق و جدای را مطرح کند؟

جواب :

اگر به هنگام عقد، فریب صورت گرفته باشد یعنی در وقت خواستگاری و عقد خوانی زن و یا مرد خود را سالم معرفی کرده است و عقد مبنی بر سلامت طرفین واقع شده است در این صورت آن کس که فریب خورده حق دارد عقد را بهم بزند و فریبی که موجب حق اختیار می شود،تنها با سکوت زن و یا ولیّ او ثابت نمی شود اگر مرد عقیده داشته که بیماری وجود ندارد. اما اگر فریب کاری در میان نبوده ویا مرض او بعد از عقد پیدا شود مرد می تواند همسرش را مرض ایدز دارد طلاق دهد و اما همسر سالم آیا به مجرد این که شوهرش مریض است و با او نمی تواند مقاربت کند، می تواند طلاق بخواهد؟در این مسئله دو وجه است.واحتیاط ترك نشود البته اگرشوهری به کلی همسرش را ترك کند طوری که او بلاتکلیف بماند او می تواند به حاکم شرع مراجعه کرده و شوهرش را به یکی از دو امر الزام کند یا طلاقش دهد و یا به کلی او راترك نکند.۲۷

سؤال :

چه زمانی، زن می تواند از حاکم شرع، در خواست طلاق کند؟ آیا زنی که شوهرش دائم با او بدرفتاری می کند و یا نیاز جنسی اورا ارضاء نمی کند به طوری که بیم آن می رود که به او نگاه افتد، می تواند پیشنهاد طلاق دهد و آیا در چنین صورت، طلاق داده می شود؟

جواب :

اگر شوهری از انجام حقوق همسرش خود داری کند وپس از اجبارحاکم شرع به رعایت یکی از دو امر (طلاق و یا حسن معاشرت) نتیجه گرفته نشود زن می تواند از حاکم شرع در خواست طلاق کند و مواردی که زن می تواند از حاکم شرع در خواست طلاق کند به قرار ذیل است: ۱ـ موقعی که شوهر،نفقه و هزینه زندگی همسرش را نپردازد وحاضر به طلاق دادن هم نشود و همچنین اگر شوهری قادر به پرداخت هزینه نباشد و ازدیگر سو،طلاق هم ندهد. ۲ـاگر شوهری همسرش را بیازارد و برابر دستور خدا با وی رفتار نیکو کند. ۳ـ هرگاه مردی همسرش را رها کرده و او بلا تکلیف گذارد طوری که گویا شوهر ندارد. و اما درصورتی که مرد فقط نیاز جنسی همسرش را نمی تواند بطور کامل برآورده سازد و بیم آن رود که زن به گناه افتد هر چند که بنابر احتیاط واجب شوهر هر طور که شده از نظر مسائل جنسی همسرش را ارضاء کند و یا او را طلاق دهد با این وجود اگر چنین نکرد بهتر ان است که زن شیوه صبر و انتظار پیشه کند.۲۸

سؤال :

زنی شوهردار با مردی رابطه داشته شوهرش او را طلاق می دهد آیا اکنون می تواند به عقد آن مردی که با او رابطه داشته در آید؟

جواب :

زن شوهردار اگر زنا کند، بر مرد زنا کننده – بنابر احتیاط واجب – حرام ابدی می شود، ولی بر شوهر خود حرام نمی شود، و چنانچه توبه نکند و بر عمل خود باقی باشد، بهتر است که شوهر، او را طلاق دهد ولی باید مهرش را بدهد.۲۹

طلاق خلعی (تعداد : ۱)

زوجین ضمن طلاق خلعی توافق می کنند که زوجه در مدت عده حق رجوع به مال مبذول را از خود ساقط نماید چنین توافقی جایز الاتباع بوده یا خیر پس از توافق در مدت عده حق اقاله توافق سابق را دارند یا خیر؟

جواب :

شرط نافذ است اما اگر رجوع کرد طلاق رجعی می شود.۱

طلاق رجعی (تعداد : ۱)

اگر در طلاق رجعی زوج بجای رجوع در زمان عده زوجه را متعه سه ماهه کند وآیا بعد از انقضاء عده ودر ضمن آن سه ماه مدت صیغه هم بگذرد آیا زوجه می تواند با مرد دیگری ازدواج کند آیا نیاز به عده دیگر دارد ؟ با اینکه در مدت صیغه مدخوله نشده ؟

جواب :

عقد اوباطل است پس اگر کاری که موجب رجوع باشد مانند لمس وبوسیدن به قصد رجوع انجام نداده باشد پس از پایان عدّه می تواند ازدواج کند .۱

ع

عده (تعداد : ۳۱)

دختری هستم ۳۸ ساله که صیغه ای به مدت ۲ ماه با آقایی خواندیم بعد از ۳ روز متوجه شدیم این آقا ۴ عدد زن دارد . در چه صورتی می توانم این صیغه را فسخ کنم ؟ من ارتباطی با این آقا نداشتم آیا باز باید زمان عده تمام شود ؟

جواب :

اگر عقد بدون اجازه پدر یا جد پدری باشد و شما قبلا ازدواج نکرده اید عقد باطل است و ارتباطی با آن آقا ندارید و اما اگر ازدواج کرده باشید و یا اینکه پدر و یا جد پدری نداشته باشید عقد صحیح است و تا وقت عقد باشد و بقیه مدت را بذل نکرده باشد شما همسر ایشان هستید .۱

سؤال :

حدود یک سال است با خانمی ایرانی ازدواج کرده ام با مراسم عقد اسلامی و در مسجد مسلمان شش سالیست که ایشان مسیحی شده بود و بعد از اشنائی ما و صحبتهای زیاد و اشنائیبیشتر ایشان دوباره اسلام اورده و با خواندن ترجمه قرآن کریم و امدن به مسجد در مراسم اسلامی خود را مسلم خواند . چند ماهی است که با تماس دوباره با اشخاص از کلیسا اظهار پشیمانی و دور شدن از مسیح (ع) می نماید و چند دفعه ای اقرار به کفر و شرک و خداوندی حضرت مسیح می نماید از حضرتعالی تقاضای تکلیف شرعی خود را دارم ؟

جواب :

اگر پس از ارتداد در اثناء عده در طول ۳ پاکی توبه نکند ازدواج شما باطل می شود .۲

سؤال :

در صورتی که میّت بطور طبیعی زنده شود (مثلا با دعا یا تصرف ولایی یا رجعت) یا در مواردی که زن باید در عده وفات باشد مانند مرتد شدن زوج یا طلاق حاکم در زوج مفقود الاثر بعد از رفع مانع (توبه ، رجوع از ارتداد ، عودت زوج مفقود الاثر) حکم

رجوع زوج به زوجه را شرعاً بیان نمایید ؟

جواب :

رجوع جایز نیست بجز در مورد مفقود الاثری که در ایام عـده پیـدا شود و مرتـد ملی اگر قبل از انقضاء عده توبه کند زوجیّت بحالِ خود باقیاست ودر فطری اگر مرتدّ در اثناء عده توبه کرد ورجوع کرد احتیاط ترک نشود .۳

سؤال :

می دانیم که نکـاح خواهر زن در صورتی که خود زن در عـده طلاـق باشـد باطل است و بعـد از پایان عـدّه عقـد با خواهر زن جایز است. حال می خواهم بپرسم در صورتیکه دو خواهر از دو مادر باشد یعنی مادر هر کدام غیر از مادر دیگری باشد در اینصورت چه حکمی دارد؟

جواب :

فرقی نمی کند وحکم به بطلان ازدواج با خواهر زن در عده طلاق رجعی ونیز در عده متعه از باب احتیاط واجب می شود.۴

سؤال :

اگر محل سکونت زوجین ، کشتی یا اتومبیل مخصوص باشد آیا زوجه مطلقه باید در همان جا عده نگه دارد ؟

جواب :

فرق نمی کند .۵

سؤال :

زوجه ای با اذن زوج به منزل غیر مسـکونی خود منتقل می شود و سـپس زوج وی را طلاق می دهـد . آیا بعـد عـده را در منزل دوم بگیرد ؟

جواب :

هر جا که زوج اذن دهد باید بماند .۶

سؤال :

زنی که به شـبهه بـا کسـی نزدیکی کنـد ، حکمش این است که بایـد عـده طلاـق نگه دارد . اکنون حکم فوق شامـل کـدام یک از حالتهای زیر می شود ؟ ۱ - جایی که اشتباه تنها از ناحیه زن باشد ، نه مرد ؟ ۲ - جایی که اشتباه از ناحیه هر دو (زن و مرد) باشد ؟ ۳ - اگر زوجه منقطعه به شـبهه با کسی نزدیکی کند ، از نظر عده تکلیف عده او چیست (زیرا در نکاح موقت طلاق جاری نیست) ؟ جواب :

۱ - احتیاط واجب این است که عده نگه بدارد . ۲ - باید عده نگه بدارد و عده آن مثل عده طلاق است .

۳ - حتی در نکاح موقت باطل است . ۷

سؤال :

برخی خانم‌ها در اثر بستن لوله رحم دیگر خون حیض نمی بینند ، مسأله طهر غیر مواقعه و عده چنین زن‌هایی را بیان نمایید؟

جواب :

طلاق باید سه ماه پس از آخرین نزدیکی باشد وعده آنها سه ماه است.۸

سؤال :

آیا نگاه داشتن عده بر زنی که لوله های رحم او بسته شده لازم است ؟

جواب :

لازم است .۹

سؤال :

لطفاً مفهوم عده و متعه را بیان فرمایید؟

جواب :

عـده متعه بنابر احتیاط واجب حیض کامل است و اگر مقصود معنایی عـدّه و متعه است که عـده یعنی مـدتی که زن پس از مفارقت شوهر یا آمیزش شبهه باید از ازدواج دوری کند و احکام عده را مراعات نماید . و متعه یعنی ازدواج موقت . ۱۰

سؤال :

آیا نگه داشتن عده برای زنان اهل کتاب واجب است ؟ اگر مطمئن باشید که عده نگه نمی دارد چطور ؟

جواب :

در مواردی که ازدواج با اهل کتاب جایز است ، عده لازم نیست .۱۱

سؤال :

آیا به زنان بدکاره و فاحشه عده تعلق می گیرد ؟

جواب :

زنا عده ندارد .۱۲

سؤال :

نامحرم شدن زن متعه از زمان بخشیدن مدت است یا از زمان علم او به آن ؟ و عده از کدام زمان است ؟

جواب :

از زمان بخشیده شدن است .۱۳

سؤال :

اگر کسی جاهلا در عده رجعیه با خواهر زنش ازدواج کند حکم او چیست ؟

جواب :

عقد باطل است و اگر دخول شده وطی شبهه است و فرزند آنها حلال زاده است و اکنون باید ازهم جدا شوند تا عده همسرش تمام شود ، سپس می تواند دوباره عقد کند .۱۴

سؤال :

عده وفات چقدر است و آیا می توا ن با مرد نامحرم صحبت کند و حکم خروج او از منزل چیست و مخارج آن بعهده کیست ؟

جواب :

چهـار مـاه و ده روز یعنی ازدواج نکنـد و خـود را آرایش ننمایـد و ارتبـاط بـا نـامحرم در حـدی که همیشه مجـاز بـوده است مـانند صحبتهای معمولی اشـکال نـدارد . و مانعی نـدارد از منزل خارج شود ولی مکروه است در دوران عـده شب جای دیگری بخوابـد یا برای غیر ضـرورت یـا کاری یا انجام وظیفه ای یا اداء حقی خارج شود ، و رعایت این امور بهتر است ولی واجب نیست و مخارج او با خودش می باشد .۱۵

سؤال :

دختری بعد از ازدواج و دخول از دبر ، طلاق داده شد و بدون عده با کس دیگر ازدواج کرد حکم آنرا بیان کنید ؟

جواب :

عده بر او واجب بوده است اگر بمقدار ختنه گاه داخل شده باشد ، ولی اگر معلوم نیست به این مقدار داخل شده باشد عده واجب نیست . و بنا بر وجوب عده اگر با علم آنها به اینکه عده واجب است و ازدواج در عده حرام است ازدواج کرده اند ، ازدواج دوم باطل است و آن زن بر او حرام ابدی شده است ، و اگر نمی دانستند و عقد خوانده اند عقد باطل است ولی اگر دخول نشده باشد حرام ابدی نشده است و می توانند دوباره عقد بخوانند و اگر دخول شده باشد حرام ابدی هستند .۱۶

سؤال :

آیا مردی که خانمی را به صیغه خود در آورده و مدت تمام شده باید مراقب او باشد که در مدت عده با مرد دیگر ازدواج نکند یا خیر ؟

جواب :

لازم نیست .۱۷

سؤال :

اگر مرد و زنی مدت زیادی از هم جدا زندگی کنند و بعد از سه سال طلاق صورت بگیرد عده لازم است ؟

جواب :

باید عده نگه دارد .۱۸

سؤال :

اگر زنی اعتراف کند که مهر و کلیه حقوق خود را دریافت نمودم و بخششی به شوهر نکردم و طلاق می گیرد در اینصورت طلاق خلعی یا رجعی است ؟

جواب :

اگر شوهر طلاق داده است و بذل مالی نبوده رجعی است مگر اینکه یائسه یا صغیره یا غیر مدخول بها باشد .۱۹

سؤال :

شوهری زن خود را طلاق داده است در دادگاه ولی طلاق شرعی نداده است و می گوید نمی خواهم این زن دیگر ازدواج بکند و باید معلقه باشد آیا می تواند این زن ازدواج کند یا احتیاج به طلاق حاکم شرع دارد ؟

جواب :

اگر طلاق واجد شرائط شرعی نبوده است ، نمی تواند ازدواج کند ، ولی می تواند بحاکم شرع مراجعه نماید تا پس از طی مراحلی طلاق دهد .۲۰

سؤال :

اگر خانمی با گرفتن مهر و تمام حقوق خود طلاق بگیرد طلاق خلعی است یا رجعی ؟

جواب :

اگر شوهر طلاق داده است و بذل مالی نبوده طلاق رجعی است . مگر اینکه یائسه یا صغیره و یا غیر مدخول بها باشد .۲۱

سؤال :

سن واقعی یائسگی بانوان چند است؟

جواب :

در باب حیض شصت سالگی و در باب عدّه پنجاه سالگی البته با فرض انقطاع خون تماماً.۲۲

سؤال :

زمان نگه داشتن عده در ازدواج موقت چقدر است ؟

جواب :

دو حیض است و به احتیاط واجب یک حیض کفایت نمیکند .۲۳

سؤال :

آیا بدون نردیکی کردن باز هم باید زن عده نگه دارد ؟

جواب :

لازم نیست .۲۴

سؤال :

اگر مردی پس از اتمام زمان صیغه موقت مجددا با همان زن صیغه بخوانند ولی اینبار نزدیکی نکنند آیا زن باید عده نگه دارد ؟

جواب :

اگر مقصود این است که در مرحله اول نزدیکی کرده است در عقد دوم نزدیکی نکرده باشد که لازم است برای عقد با شخص دیگری عده اول به اتمام برساند.۲۵

سؤال :

اگر مردی با زنی صیغه عقد موقت جاری ساخته باشند و مجامعت نیز واقع شده باشد چنانچه به منظور تبدیل عقد مؤقت به دائم (میان همان مرد و زن) صیغه موقت را فسخ نمایند آیا قبل از جاری ساختن عقد دائم زن می بایستی عده نگه دارد؟ به بیان دیگر آیا برای تبدیل عقد موقت به دائم میان یک زن و مرد واحد نیز می بایستی توسط زن مدت عده رعایت شود؟

جواب :

عده لازم نیست ولی عقد را نمی توان فسخ کرد بلکه اگر وقت باقی است باید مرد باقیمانده را ببخشد.۲۶

سؤال :

ایا در ازدواج موقت با زن اهل کتاب عده نگه داشتن لازم است؟

جواب :

بله لازم است.۲۷

سؤال :

اگر در طلاق رجعی زوج بجای رجوع در زمان عده زوجه را متعه سه ماهه کند آیا بعد از انقضاء عده ودر ضمن آن سه ماه مدت صیغه هم بگذرد آیا زوجه می تواند با مرد دیگری ازدواج کند آیا نیاز به عده دیگر دارد ؟ با اینکه در مدت صیغه مدخوله نشده ؟

جواب :

عقد اوباطل است پس اگر کاری که موجب رجوع باشد مانند لمس وبوسیدن به قصد رجوع انجام نداده باشد پس از پایان عدّه می تواند ازدواج کند.۲۸

سؤال :

دلیل شرعی یا هر دلیل لزوم نگه داشتن عده حتی با فرض استفاده از کاندوم مطمئن چیست؟

جواب :

نگه داشتن عده یک دستور شرعی ودینی است وشرع حتی در مواردی که زن علم دارد حامله نیست واجب ولازم دانسته است که زن عده نگه دارد وانسان متدین ومعتقد خود را به اجرای آن ملتزم می داند اگر چه فلسفه وعلت آن برای اومعلوم نباشد.۲۹

سؤال :

عدّهٔ را توضیح دهید؟

جواب :

زمانی که یک زن به سبب طلاق ویا رگ شوهرش ویا در اثر وطی شبهه ، باید انتظار بکشد وجایز نیست با دیگری ازدواج کند.۳۰

سؤال :

آیا ازدواج زن در دوران عدّه درست است؟

جواب :

ازدواج در دوران عدّه باطل است.۳۱

عطر (تعداد : ۴)

می خواستم حکم استفاده از عطر را برای خانم ها بیرون خانه بدانم؟

جواب :

چناچه بقصد کشاندن دیگران به حرام نباشد مانعی ندارد.۱

سؤال :

آیا استفاده از ادکلن خارجی که الکل دارد اشکال دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۲

سؤال :

آیا ادکلن پاک است و می توان پس از استفاده از آن نماز خواند؟

جواب :

بلی، صحیح است.۳

سؤال :

آیا عطر گذاشتن زن در مکان عمومی چه حکمی دارد؟

جواب :

مانعی ندارد اگر شهوت انگیز نباشد.۴

عکاسی (تعداد : ۴)

آیا عکس انداختن بدون روسری و حجاب کامل حرام است یا نه ؟ و برای ظاهر کننده نگاتیو چه حکمی دارد ؟

جواب :

فی نفسه مانعی ندارد . اگر صاحب عکس را نشناسد و نگاه با شهوت نداشته باشد اشکال ندارد .۱

سؤال :

حکم نگاه کردن به عکسهای مبتذل چیست؟

جواب :

جایز نیست.۲

سؤال :

آیا عکس گرفتن بی حجاب و بدون روسری در مجلس دوستانه اشکال دارد و اگر دوستان قول بدهند که عکس فرد را به نامحرم نشان ندهند اما بعداً نشان دهند گناه آن به عهده کیست با توجه به این که شخص به گفته دوستان خود اعتماد کند تکلیف این شخص چیست ؟

جواب :

گرفتن عکس در چنین مواردی فی حد نفسه اشکال ندارد . مسؤولیت به عهده کسی است که عکس را نشان داده است .۳

سؤال :

عکس برداری را به مجلس جشن عروسی که در آن شراب می خورند دعوت می کنند آیا پذیرفتن چنین دعوتی جایز است؟

جواب :

جایز نیست از صحنه های شرابخواری وامثال آن که از محرومات اند، فیملبرداری شود.۴

عقیقه (تعداد : ۵)

آیا زن می تواند از خرجی خانه برای عقیقه خود استفاده کند؟ جواب :

تابع رضایت شوهر است.۱

سؤال :

پدر به چه نحوی باید برای فرزندش گوسفند عقیقه نماید ؟

جواب :

همین که گوسفند را به نیت عقیقه برای فرزند ذبح کند کافی است و مستحباتی برای آن ذکر شده است که در بعضی از کتب و رساله های عملیه مذکور است .۲

سؤال :

آیا عقیقه ملک بچه است یا برای مادر است ؟

جواب :

ملک بچه نیست ولی برای او ذبح می شود .۳

سؤال :

آیا والدین می توانند از گوشت عقیقه فرزندانشان بخورند ؟

جواب :

جائز است ولی مکروه بخصوص برای مادر .۴

سؤال :

آیا عقیقه واجب است؟

جواب :

واجب نیست ولی مستحب است.۵

عمل جراحی (زیبایی) (تعداد : ۱)

آیا می توان با عمل جراحی، صورت و یا قسمت های دیگر بدن را زیبا ساخت؟ جواب :

با پرهیز از لمس و نظر حرام، جایز است.۱

عمره مفرده (تعداد : ۵)

حضرت عالی در رساله مناسک فرموده اید، کسی که آگاهانه و به عمد در عمره مفرده پس از سعی، با زن خود آمیزش کند، عمره اش باطل می شود. حال آیا ترک عمـدی طواف یا سـعی باطل کننـده عمره است و مکلَّف می توانـد از حالت احرام بیرون بیایـد، یا آن که جز با ادای همه مناسک از احرامش خارج نمی شود؟

جواب :

جز با ادای آن از احرامش خارج نمی شود.۱

سؤال :

آیا کسی که مثلاً در آخر ماه رجب عمره به جای آورده باشد، جایز است که در اول ماه شعبان عمره دیگری به جای آورد؟

جواب :

جایز است.۲

سؤال :

کسـی که به هنگام ادای طواف عمره مفرده، دچار عارضه ای شد و سـلامتی اش مختل شد و در نتیجه او را به شهرش بازگرداندند، تکلیفش چیست؟

جواب :

در صورتی که این مسأله پس از به پایـان رسانـدن شوط چهـارم باشـد، بعیـد نیست که نایب گرفتن برای دیگر شوط ها و همچنین برای سـعی، مُجزی باشـد. در این صورت او پس از طواف نـایب، نمـاز طواف را می خوانـد و پس از سـعی او موهای سـرش را می تراشـد ـ یـا کوتـاه می کنـد ـ و برای طواف النساء نایب می گیرد و خود نماز آن را به جای می آورد و آن گاه کاملاً از احرام خود بیرون می آیـد. اما اگر این مسأله مربوط به قبل از شوط چهارم باشد، بیرون آمدنش از حالت احرام بدون آن که به مکه بازگردد و شخصاً اعمال عمره اش را به جای آورد، محل اشکال است.۳

سؤال :

کسی که برای عمره مفرده مُحرم شده است، آیا جایز است نیت خود را به حج تمتع تغییر دهد؟

جواب :

جایز نیست. البته اگر عمره اش در ماه های حج باشد و او تا یوم الترویه (هشتم ذی حجه) در مکه بماند و قصد حج کند، عمره اش، عمره تمتع به شمار می رود و او باید حج تمتع را به جای آورد.۴

سؤال :

کسی که حج واجب خود را به جای نیاورده است، آیا جایز است که در ایام حج، عمره مفرده به جای آورد، مانند آن که از میقات برای عمره مفرده مُحرم شود، پس با آن به مکه بیاید و سپس به میقات بازگردد و برای حج یا عمره تمتع مُحرم شود؟

جواب :

جایز است و احتیاط آن است که این دو عمره در یک ماه نباشد.۵

عمره تمتع (تعداد : ۱۵)

دارویی وجود دارد که زنان از آن برای به تأخیر انداختن عادت ماهانه خود استفاده می کنند. حال اگر زنی بداند که در صورت استفاده نکردن از این دارو پیش از رسیدن به میقات حیض می شود و نمی تواند عمره تمتع را به جای آورد، آیا بر او واجب است که از آن دارو استفاده کند و عادتش را به تأخیر اندازد، تا حجش به حج اِفراد مبدل نشود؟

جواب :

استفاده از دارو بر او واجب نیست.۱

سؤال :

اگر مکلَّف پس از انجام اعمال عمره تمتع متوجه شد که خانه ای که در مکه برایش در نظر گرفته اند خارج از حرم است. حال آیا می تواند در آن سکونت کند یا نه؟

جواب :

اگر آن خانه از محلات مکه به شمار رود، سکونت در آن مانعی ندارد.۲

سؤال :

در مناسک فرموده اید کسی که در حال انجام عمره تمتع است، بنابر احتیاط از مکه جز برای اعمال حج خارج نشود، مگر آن که خروجش بر اثر نیازی هر چند غیرضروری باشد. حال آیا خرید، تفریح و به دیدار دوستان رفتن، از نمونه های نیاز به شمار می روند؟

جواب :

ملاک در نیاز، نیاز عرفی است و موارد مذکور به اختلاف موارد گاه از مصادیق نیازمندی عرفی به شمار می روند و گاه نه.۳

سؤال :

زنی که صاحب عادت وقتیه و عددیه است و عادتش هفت روزه است، اگر پس از احرامش حیض شد و سپس روز هفتم پاک شد و غسل کرد و اعمال عمره اش را به جای آورد و آن گاه برای حج مُحرم شد و پس از آن اثرِ خونی دید، تکلیفش چیست؟

جواب :

خون دوم اگر در روز دهم از اولین زمان خون دیدن یا زودتر بند آمده، جزو حیض اول به شمار می رود. اما اگر از ده روز گذشت پس تمام خون دوم، استحاضه به شمار می رود. در صورت اول بنابر احتیاط واجب در مدت پاکی میان دو خون باید احکام زن پاک و زن حائض را رعایت کند، که نتیجه اش در این جا آن است که طواف عمره اش و نماز آن را پیش از طواف حج قضا کند.۴

سؤال :

زنی حیض می بیند و بعد از پاک شدن مُحرم می شود و به اعمال عمره تمتع می پردازد. سپس در روز عرفه خون می بیند و قبل از گذشت ده روز از ابتدای حیض قطع می شود. حال حکمش چیست؟

جواب :

به نظر می رسد که آن زن در پاکی میان دو خون که حکم یک حیض را دارند، اعمال عمره اش را انجام داده است. در مورد این پاکی میان فقها اختلاف نظر است. نظر مشهور آن است که جزو حیض است و جمعی از فقها گفته اند که پاکی است. لذا در

صورتی که حیض باشـد، وظیفه آن زن به حـج اِفراد مبدل می شود و باید پس از فارغ شدن از اعمال حج، اگر توانست عمره مفرده به جـای آورد. در صورتی که آن فترت پـاکی به شـمار آیـد، عمره آن زن صـحیح است و بایـد حـج تمتع را به جـای آورد و دیگر تکلیفی ندارد.

واز آن جا که ما در این مسأله احتیاط می کنیم، اگر آن زن به مجتهد دیگری رجوع کرد ـ البته با رعایت ترتیب در اعلمیت و قاعده الاـعلم فـاعلم ـ و او به حیض بودن یا پاکی آن حالت فتوا داد، وظیفه اش روشن است. لیکن اگر آن زن بخواهـد احتیاط کنـد، باید اعمال مشترک میان حج تمتع و حج افراد را با نیت اعم از آن دو به جای آورد. همچنین در منی قربانی را که از مختصات حج تمتع است به امید مطلوب واقع شدن انجام دهد. همچنین اگر می تواند، اعمال عمره مفرده را به امید مطلوب واقع شدن به جای آورد.۵

سؤال :

اگر زنی پیش از احرام در حـال حیض باشـد و بدانـد که حیضـش تـا پایـان حـج و عمره ادامه خواهـد داشت و همراهـانش منتظر او نشوند، آیا جایز است که برای عمره و حج تمتع مُحرم شود و برای دو طواف و نمازهای آن دو، نایب بگیرد؟

جواب :

ظـاهراً جایز است. پس می توانـد برای عمره مُحرم شود و برای طواف و نمازش نایب بگیرد و خودش سـعی و آن گاه تقصـیر کنـد. سپس حـج را به جای آورد و برای طواف حـج و نمازش نایب بگیرد. سـپس خودش سـعی کند و آن گاه برای طواف نسا و نمازش نایب بگیرد.۶

سؤال :

زنی انجـام اعمـال عمره اش را تا یوم الترویه به تأخیر می انـدازد و پیش از به جا آوردن شان خونی می بینـد و تصور می کنـد خون حیض است، در نتیجه نیتش را به حـج اِفراد تبـدیل می کنـد و در عرفـات حاضـر می شود و در آن جـا متوجه می شود که آن خون استحاضه بوده است، در این صورت چه کند؟

جواب :

اگر برایش ممکن باشـد که به مکه بازگردد و مناسک عمره را تا قبل از زوال روز عرفه انجام دهـد و سـپس برای حج مُحرم گردد، واجب است که چنین کنـد. و اگر نتواند پس اگر اعتقاد به حیض بودن با در نظر گرفتن ضوابط شـرعی بوده باشد ;مانند این که آن خون در ایام عادت بود، اما پیش از سه روز بند آمد، در این صورت بنابر احتیاط واجب اعمال حج اِفراد را به جای آورد و از حالت احرام خارج شود. پس اگر حـج در ذمه اش مسـتقر نشـده باشد و اسـتطاعتش بر جای نماند، دیگر تکلیفی ندارد وگرنه بنابر احتیاط مجدداً حج تمتع به جای آورد.

امـا اگر اعتقاد ظنی او درباره حیض بودن، براساس رعایت ضوابط شـرعی نباشـد، اظهر آن است که احرامش و حجش باطل است و در سال های بعد باید حج را به جای آورد.۷

سؤال :

اگر مکلّف خطـا کرد و به جای عمره تمتع برای حـج تمتع مُحرم شـد و اعمال عمره را انجام داد و سـپس متوجه خطای خود گشت، چه کند؟

جواب :

این کار به او ضرری نمی زند.۸

سؤال :

اگر مکلّف بر اثر جهل به حکم یا فراموشی، به جای عمره تمتع برای عمره مفرده مُحرم شد، چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر قصـد بـه جـا آوردن عمره ای را داشـت کـه وظیفه اش بـود و پنـداشت که همـان عمره مفرده است، این خطای در تطبیق به او ضرری نمی زنـد وگرنه باید اعمال عمره مفرده را به جای آورد و اگر تا یوم الترویه به قصد حج در مکه ماند، عمره اش، عمره تمتع به شمار می رود و حج تمتع را باید به جای آورد.۹

سؤال :

اگر کسی در حال انجام طواف عمره تمتع سکته قلبی کند و او را به شهرش برگردانند، تکلیفش چیست؟

جواب :

اگر وضع جسـمی اش اجازه ماندن در مکه برای تکمیل مناسک عمره اش را اگرچه از طریق نایب گرفتن و سپس احرام برای حج و ادراك وقـوف هـا به مقـداری که جز به آن حـج صـحیح نیست، ندهـد، در این صـورت احکـام محصـور که در مسأله ۴۴۶ رساله مناسک آمده است شاملش می گردد. در غیر این صورت اگر بازگشـتن به شهرش به خواست و اختیارش بوده باشد، بعید نیست که احرامش باطل گردد، گرچه در این کار گناهکار است. لیکن اگر بازگشـتش بدون اراده و اختیارش باشد، اقرب آن است که حکم مصدود که در مسأله ۴۳۹ مناسک آمده است، بر او جریان یابد.۱۰

سؤال :

اگر مکلّف برای عمره تمتع مُحرم گشت و سپس دچار اغما شد، وظیفه ولیّ او چیست؟

جواب :

اگر احتمـال بدهنـد که از حـالت اغمـا بیرون آیـد و حـج را درك کنـد ;یعنی وقـوف اختیـاری در مشـعر را درك کنـد یـا وقـوف اضـطراری آن را بـا وقـوف اختیـاری عرفه یا دو وقوف اضـطراری را درك کنـد، ولیّ برای او نایبی می گیرد تا به نیابت از او طواف کنـد و نماز آن را به جای آورد. سـپس مقـداری از مویش را کوتاه می کنـد و از احرام عمره اش خارج می شود. در یوم الترویه نیز احتیـاط آن است که ولیّ به نیـابت از او مُحرم شود ;یعنی به جـای او لبیـك بگویـد و او را از محرمـات احرام باز دارد و او را به دو موقف ببرد. اگر در آن جا از اغما بیرون آمـد، ـ اگر نتواند به مکه برود ـ از همان جا مُحرم شود. پس اگر در حال هوشیاری وقوف اختیاری مشـعر را یا وقوف اضـطراری مشـعر همراه با وقوف اختیاری یا اضـطراری عرفه درك کنـد حـج را درك کرده است و باید بقیه مناسکش را به جای آورد. و اگر پیش از انجام بقیه مناسك مجدداً به حالت اغما رفت، ولیّ نایبی می گیرد تا به نیابت از او آن ها را انجام دهد. لیکن اگر از حالت اغما بیرون نیامد تا وقوف ها را از دست داد، حجش باطل است.۱۱

سؤال :

اگر مکلّف عمره مفرده را به جـای آورد سـپس قصـد حـج تمتع کرد، آیـا بر او لازم است که جهت مُحرم شـدن برای عمره تمتع به یکی از میقات ها برود؟

جواب :

آری، این کـار بر او لازم است و بنـابر احتیـاط واجب مُحرم شـدن در ادنی الحـل ـ گرچه در مکه بوده باشـد ـ مُجزی نیست. اما در صورتی که عمره مفرده اش در ماه های حـج باشـد و او تا یوم الترویه به قصد حج در مکه مانده باشد، عمره اش به عمره تمتع مبدل می شود و باید حج تمتع را به جای آورد و دیگر محلی برای به جای آوردن عمره تمتع نیست.۱۲

سؤال :

اگر مکلّف در مـاه ذی حجه عمره مفرده را به جـای آورد. سـپس به جـده مسـافرت کرد و پیش از یـوم الـترویه بـا نیت حـج به مکه بازگشت، آیا عمره اش، عمره تمتع به شمار می رود و می تواند حج تمتع به جای آورد؟

جواب :

عمره تمتع نخواهد بود. زیرا یکی از شروطش این است که پس از به جا آوردن عمره مفرده تا یوم الترویه از مکه خارج نشود.۱۳

سؤال :

اگر مکلَّف از احرام عمره تمتع خارج شود و برای عمره مفرده مُحرم گردد، وظیفه اش چیست؟

جواب :

باید عمره مفرده اش را کامل کند. عمره اول او نیز باطل می شود و پس از آن باید آن را اعاده کند. البته اگر تا یوم الترویه به قصد حج در مکه بماند، عمره مفرده اش، عمره تمتع به شمار می رود و باید حج را به جای آورد.۱۴

سؤال :

معمولاً ـ گفته می شود که کودکان را از سفرهای عمره محروم نکنیم. آیا می توانیم پس از انجام عمره برای خودمان مجددا از مسجد تنعیم به نیابت از فرزندان محروم شویم و اعمال عمره را برای آنها انجام دهیم؟

جواب :

به قصد رجاء مطلوبیت مانعی ندارد.۱۵

عاق والدین (تعداد : ۱)

مادری به فرزندش می گوید برو همسرت را طلاق بده و گرنه عاقت می کنم چون او با عروس خود نمی سازد آیا اطاعت مادر در این خصوص واجب است؟

جواب :

اطاعت ازمادر در این مورد واجب نیست و آن کلام که تو را عاق می کنم ،بی اثر است البته باید از بد گفتاری با مادر اجتناب کرد.۱

عرفان (تعداد : ۱)

با توجه به مطالب منسوب به حضرتعالی در بعضی از سایتها مبنی بر تأیید (عرفان صاحب فصوصی) تقاضا می‌شود نظر شریف را در این رابطه اعلام فرمائید.

جواب :

این‌جانب در ارتباط با معارف اعتقادی به روش اکابر علمای امامیه (قدس الله اسرارهم) که مطابق با آیات قرآن مجید و روایات اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم السلام) می‌باشد معتقد بوده و روش فوق الذکر را تأیید نمی‌نمایم.۱

عروسک سازی (تعداد : ۳)

نظر معظم له در مورد عروسک سازی چیست ؟

جواب :

جایز نیست اگرذوات الارواح باشد .۱

سؤال :

آموزش ساختن عروسک (با خمیر یا پارچه و غیره) با لاخص در مساجد چه حکمی دارد ؟ آیا اگر عروسک نیمی انسان و نیمی

غیر باشد ساخت ان اشکال ندارد؟

جواب :

به احتیاط واجب جایز نیست حتی اگر نیمی تن انسان باشد و نیمی دیگر در تقدیر باشد مانند انسان نشسته و همچنین اگر نیم دیگر حیوانی دیگر باشد.۲

سؤال :

آیا خریدن عروسک یا بازی کردن بچه ها با آن اشکال دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۳

عزاداری (اهل بیت) (تعداد : ۹)

آیا در مجالس عزاداری، ناله وشیون بلند سر دادن و محکم به سر و صورت و دست کوبیدن جایز است ؟

جواب :

اشکال ندارد.۱

سؤال :

ما حدود سی سال است که در شب تاسوعا در مسجد شمع میگذاریم آیا می شود به جای شمع چیز دیگری مانند لامپ به مسجد داد؟

جواب :

اشکال ندارد.۲

سؤال :

آیا هروله کردن (بالا وپایین پریدن) در عزاداری یا جشن یا حتی عزاداری امام حسین (ع) جایز است یا خیر؟

جواب :

اشکال ندارد.۳

سؤال :

میخواستم نظر حضرت عالی وشرعی ونحوه حلال یا حرام را درباره لخت شدن افراد در هیئت های مذهبی که جهت سینه زنی انجام می گیرد را بدانم؟

جواب :

اشکال ندارد.۴

سؤال :

ایا کار کردن در روز عاشورا حرام یا مکروه است؟

جواب :

کار کردن و کسب در روز عاشورا مکروه است.۵

سؤال :

آیا در عزاداری و سینه زنی امام حسین در آوردن پیراهن و لخت شدن در مسا جد جایز است ؟

جواب :

جایز است .۶

سؤال :

لخت شدن در مراسم سینه زنی چه حکمی دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۷

سؤال :

حکم لباس مشکی در دو ماه محرم وصفر مستحب است یا مکروه ؟

جواب :

کار شایسته و پسندیده ای است.۸

سؤال :

آیا اشکالی ندارد در ابتدای دسته های عزاداری چهلچراغ قرار داشته باشد ؟

جواب :

مانعی ندارد .۹

عشق (تعداد : ۶)

آیا عاشق دختر شدن حرام است؟

جواب :

امر غیر اختیاری حکم ندارد گرچه مقدمات آن اختیاری است. اگر حرام باشد نباید آن را مرتکب شد ولی هرگونه رفتار شهوت آمیز قبل از عقد شرعی حرام است.۱

سؤال :

آیا هر گونه رابطه (دوستی) دختر و پسر با یکدیگر از نظر شرعی و اسلامی اشکال دارد ؟ یعنی حتی اگر دو طرف ، تمام کارهایی را که اسلام انسان را از انجام آنها منع کرده رعایت کنند و انجام ندهند و رابطه (دوستی) آنها از روی هوس نباشد ، دوستی آنها اشکال دارد ؟ در چه صورت مشکلی وجود ندارد ؟ و اگر در همه حال ایراد و مسئله دارد ، دلیل آن چیست ؟

جواب :

اگر ترس آن باشد که انسان به گناه بیفتد جایز نیست .۲

سؤال :

عاشق دختری شده ام که به هیچ عنوان نمی توانم دست از او بکشم ولی او سنی است در صورتی که از ازدواج با سنی بدم میاید چه کنم ؟

جواب :

ازدواج با وی مانعی ندارد و انشاءالله بعد از ازدواج هدایت می شود .۳

سؤال :

دوستی با دختر (در صورتیکه انسان از تنهایی دیگر تحمل نداشته باشد و امکان ازدواج برایش فراهم نباشد) بدون هیچ قصد و

اطمینان از خود چه حکمی دارد ؟

جواب :

جایز نیست و باید سعی در فراهم ساختن وسایل ازدواج داشته باشد .۴

سؤال :

اسلام برای دوستی با دختران چه محدودیتی برای پسران قرار داده است ؟

جواب :

چون خوف وقوع در حرام موجود است جایز نیست .۵

سؤال :

آیا دوست شدن دختر و پسر نامحرم بدون لمس گناه است ؟

جواب :

ارتباط دو نامحرم بدون عقد ازدواج منجر به ارتکاب گناه می شود و جائز نیست.۶

غ

غیبت (تعداد : ۹)

گاهی در بین مردم یا رسانه ها مطالبی به صورت طنز در مورد اقوام، گویشها وفرهنگهای مختلف کشورمان بیان می شود که موجب رنجش خاطر می گردد. حکم این گونه مطالب چیست؟

جواب :

غیبت نیست ولی اگر مستلزم اهانت وانتقاص باشد از این جهت حرام می شود.۱

سؤال :

لطفا توضیح کاملی در مورد غیبت بفرمائید ؟

جواب :

غیبت غیر فاسق حرام است . و غیبت فاسق در آنچه به آن تجاهر دارد جایز است . ۲

سؤال :

غیبت هایی که در دوران گذشته انجام شده است و در حال حاضر دسترسی به آن افراد نداریم چه کار باید کرد یا چه حکمی دارد؟

جواب :

وظیفه شما توبه است و چیز دیگری لازم نیست.۳

سؤال :

۱ـ می خواستم بدانم اگر شخصی نظر ما را در مورد اخلاقیات و خصوصیات شخص دیگر بپرسد جواب دادن به آن غیبت محسوب می شود؟ ۲ـ اگر مادرم بد برادرم را نزد من بگوید غیبت محسوب می شودیا خیر؟ جواب :

۱ـ اگر در مورد مشورت است برای امر مهمی مانند ازدواج یا مشارکت و امثال آنها غیبت جایزاست.

۲ـ غیبت است.۴

سؤال :

در مورد غیبت از فاسق لطفا فاسق را معرفی کنید به صورت کامل ؟

جواب :

فاسق کسی است که مرتکب معصیت بشود و غیبت هر فاسقی جایز نیست مگر متجاهر به فسقی باشد که در خصوص همان امر غیبت او اشکال ندارد .۵

سؤال :

سخن با چه شرایطی غیبت است ؟ آیا هر گاه که غیبتی میشود باید انرا نهی کرد و از غیبت شونده دفاع کرد؟

جواب :

غیبت یعنی عیب مستور دیگران را باز گو کردن و باید شخص غیبت کننده را که کار حرام انجام میدهد از ان نهی کرد.۶

سؤال :

غیبت کردن وافترا یا تهمت را برایم تعریف کنید . درچه صورتی چیزی غیبت محسوب میشود اگر در این مورد مثالی ارائه کنید ممنون می شوم؟

جواب :

غیبت یعنی ذکر عیبی که مستور وپوشیده است البته در وقتی که شخص غایب است وتهمت یعنی نسبت ناروا وخلاف واقع به کسی زدن.۷

سؤال :

اگر پشت سر کسی غیبت کنیم و شرایط حلالیت طلبیدن نداشته باشیم چه باید بکنیم ؟

جواب :

توبه کافی است .۸

سؤال :

تعریف غیبت چیست؟

جواب :

غیبت یعنی بازگو کردن عیب مؤمنی که مستور است.۹

غسل مستحب (تعداد : ۶)

الف ـ آیا می توان چند غسل مستحب را با هم نیت کرده و یک غسل انجام داد؟ ب ـ چند غسل واجب با هم چه طور؟ ج ـ چند غسل واجب و مستحب با هم چه طور؟ د ـ یا اینکه برای هر نیت، یک غسل جداگانه باید انجام داد؟

جواب :

الف و ب و ج – جایز است. د ـ لازم نیست. ۱

سؤال :

غسل بدل از وضو آیا اگر انسان غسل واجب به گردن نداشته باشد و غسل مستحبی بجای آورد با همان غسل می تواند نماز واجب بخواند یا باید وضو بگیرد؟

جواب :

اگر غسل مشروع و مستحب باشد می توان با آن بدون وضو نماز خواند.۲

سؤال :

آیا غسل زیارت امام حسین (علیه السلام) نیابت از وضو می کند و می توان با آن نماز خواند ؟

جواب :

هر غسلی که مشروع باشد با آن می شود نماز خواند .۳

سؤال :

آیا با غسل های مستحبی می توان نماز خواند؟

جواب :

با غسلهائی که استحباب آن ثابت است می توان نماز خواند.۴

سؤال :

آیا فرد غیر جنب می تواند برای خواندن نماز غسل جنابت کند ؟

جواب :

خیر ولی می تواتند با غسلی که مشروعیت آن ثابت باشد مانند غسل جمعه نماز بخواند .۵

سؤال :

لطفا نظر خود را در مورد غنا بیان بفرمائید ؟

جواب :

مقصود از غنا سخن باطلی است که با اوازی خوانده می شود که مناسب مجالس لهو و لعب و اهل عیش و نوش باشد و بنا بر احتیاط واجب سخنانی غیر از انچه گفته شد نیز به اینگونه صدا نخوانند و همچنین گوش دادن به غنا حرام است .۶

غنا (تعداد : ۲۷)

لطفا نظر خود را در مورد غنا بیان بفرمائید ؟

جواب :

مقصود از غنا سخن باطلی است که با اوازی خوانده می شود که مناسب مجالس لهو و لعب و اهل عیش و نوش باشد و بنا بر احتیاط واجب سخنانی غیر از انچه گفته شد نیز به اینگونه صدا نخوانند و همچنین گوش دادن به غنا حرام است .۱

سؤال :

آیا آواز خواندن زن حرام است ؟

جواب :

آواز خواندن زن حرام نیست مگر اینکه مشتمل بر ترقیق و تحسین که عادت مهیج شهوت شنونده باشد. بر مردان هم حرام است و منظور از آن سخن باطلی است که با آوازی خوانده می شود که مناسب مجالس لهو ولعب باشد.۲

سؤال :

آیا گوش دادن به موسیقی مجاز (که مناسب مجالس لهو و لعب و خوشگذرانی نیست) که توسط زن خوانده می شود برای مردان جایز است؟ برای زنان چطور ؟

جواب :

اگر موجب تهیج شهوت باشد جایز نیست و برای زنها اشکال ندارد .۳

سؤال :

می خواستم بدانم موسیقی که در تنهایی گوش داده می شود و انسان را به فساد (غنا و شهوت و) ... مبتلا نسازد چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر لهوی باشد جایز نیست .۴

سؤال :

من یک دختر هستم اگر قرآن ، شعر یا سرود را با صوت در جلوی مرد نامحرم بخوانم آیا جایز است؟

جواب :

اگر موجب تهییج شهوت باشد جایز نیست .۵

سؤال :

نظر حضرتعالی در مورد صدای زنی که آواز می خواند چیست؟ با این فرض که مناسب مجالس لهو ولعب نباشد . در واقع آیا مطلق صدای زن حرام است یا حکم آن مانند مرد به شرایط (لهوی بودن و غیره) ... بستگی دارد ؟

جواب :

زن جایز نیست صدای خود را نازک کند به نحوی که نوعا مهیج باشد .۶

سؤال :

آیا تشخیص حالت غنا به عهده مقلد است؟

جواب :

تشخیص اینکه او از مناسب مجالس لهو ولعب و خوشگذارنی است به عهده عرف می باشد ودر صورت شک جایز است.۷

سؤال :

آیا شنیدن صدای خواننده زن بدون قصد لذت اشکال دارد؟

جواب :

اگر موجب تلذذ شهوی نشود حلال است.۸

سؤال :

شنیدن آهنگ در صورتی که تأثیری بر روی شخص نگذارد و برای او عادی باشد چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر مناسب با مجالس لهو و لعب باشد حرام است ولو این که تأثیر بر او نگذارد .۹

سؤال :

حکم دقیق موسیقی به هر صورت یا انواع اصوات اعم از سرودهای بدون موسیقی یا نوحه ها یا مداحی ها به سبک جدید را خواستارم ؟

جواب :

آوازهایی که مخصوص اهل لهو و لعب نیست اشکال ندارد و اما آنچه از الحان اهل لهو و لعب است اگر با کلام باطل باشد حرام است و اگر با نوحه و مداحی و امثال آن باشد به احتیاط واجب جایز نیست و موزیک اگر مناسب مجالس لهو و لعب باشد حرام

است وگرنه حرام نیست.۱۰

سؤال :

با توجه به آنچه که در روایات آمده ، غناء را چگونه تعریف می کنید ؟

جواب :

غنا خوانندگیست که از نظر مضمون لهوی و از نظر وزن دارای آهنگهای مناسب مجالس عیش وطرب و رقص باشد البته خواندن قرآن مجید و ادعیه و اذکار مبارکه به این نوع آهنگها نیز حرام است و همچنین است بنابراحتیاط لازم خواندن دیگر مضامین غیر لهوی باینگونه آهنگها و استماع آنها نیز همین حکم را دارد .۱۱

سؤال :

آیا الف و لام (الغنا) در روایات الف و لام عهد است ؟

جواب :

خیر .۱۲

سؤال :

آیا غنا به عنوان اولی حرام است یا بعنوان ثانوی مثل لهو الحدیث و امثال اینها ؟

جواب :

بله بعنوان اولی حرام است ، و دلیل بر حرمت ذاتی او وجود دارد .۱۳

سؤال :

چنانچه غنا دارای موارد محلله و محرمه باشد ، شاخصهای آنرا بیان فرمائید ؟

جواب :

غنا به همه نوعش حرام است .۱۴

سؤال :

ترانه هائی که موجب تحریک شهوت نشود همان غناست ؟

جواب :

بله و غنا به همه نوعش حرام است .۱۵

سؤال :

آیا در اصطلاح فقهی موسیقی مترادف با غناست ؟

جواب :

غنا آواز طرب انگیز است که مخصوص مجالس لهو و عیاشی است و موسیقی صدای آلات مخصوص است .۱۶

سؤال :

مرجع در تشخیص غنا و موسیقی محرم کیست ؟

جواب :

ملاک تشخیص مکلّف است .۱۷

سؤال :

آیا با لحن اهل فسوق که همانا غنا است می شود قرآن یا اشعار مذهبی را خواند ؟

جواب :

جائز نیست با این لحن قرآن یا اشعار مذهبی خوانده شود بلکه احتیاط واجب آن است که سخن غیر مذهبی نیز با این لحن خوانده نشود و تشخیص اینگونه لحن با خود مکلف است .۱۸

سؤال :

معیاری که برای حرمت غنا و موسیقی بیان شده آنست که متناسب با مجالس لهو وفسق باشد لطفا مقصود از مناسب را بیان فرمائید ؟

جواب :

مقصود ما از مناسب بودن با مجالس لهو و فسق آنست که شنونده بالخصوص اگر آشنایی به این امور داشته باشد، بتواند این سبک و یا کیفیت را از موارد مجالس معصیت و فسق یا مشابه آنها تشخیص دهد، اما نسبت به موسیقی و سبک غنائی که موجب آرامش و تغییر حالتهای روحی می گردد مانند موسیقی آرام، مارش عزا و نظامی مانعی نمی باشد .۱۹

سؤال :

گوش دادن به نوار ترانه مرد چنانچه موجب برانگیختن شهوت نشود و اثر نکند چه حکمی دارد ؟

جواب :

جائز نیست .۲۰

سؤال :

کسی که عادت به گوش دادن به ترانه دارد و ترک آن بسیار مشکل است آیا می تواند گوش کند یا خیر ؟

جواب :

نمی تواند .۲۱

سؤال :

آیا عرفانی بودن اشعار که با غنی خوانده شده سبب از بین رفتن حرمت غنی می باشد ؟

جواب :

فرقی نمی کند و غنی حرام است .۲۲

سؤال :

غنائی که شب زفاف و عروسی استثناء کرده اند ایشان قبول دارند یا خیر ؟

جواب :

به نظر ایشان مورد اشکال است .۲۳

سؤال :

اگر غنا حرام است پس چرا در مراسم عروسی زنانه جائز می شود ؟

جواب :

کسی که جائز می داند با شرط اینکه مفسده نداشته باشد و مرد نشنود و سخن باطل نباشد جائز دانسته است.۲۴

سؤال :

استماع شعر خوانی زن یا دختر همراه با پخش تصویر پسری نوجوان به نحوی که تماشاچی خیال کند خواننده پسر است برای شنونده و بیننده زن و مرد چه حکمی دارد ؟

جواب :

تصویر دخالت ندارد . و جائز نیست زن صدای خود را بطوری نازک و زیبا اداء کند که معمولا تحریک کننده باشد حتی اگر شنونده محرم باشد و اگر چنین نباشد و لحن غنا نباشد حرام نیست .۲۵

سؤال :

استماع صدای زن تا چه حدی برای مرد نامحرم جائز است ؟

جواب :

استماع صدای زن نامحرم اگر از روی لذت نباشد و خوف فریفته شدن در وقوع در حرام نباشد اشکال ندارد .۲۶

سؤال :

آیا بانوان در شب زفاف و عروسی می توانند با هر نوع آهنگی آواز خوانی کنند حتی با آهنگ های متناسب مجالس لهو و لعب؟ و آیا آنان می توانند از آلات و ابزار موسیقی استفاده کنند؟ و آیا آن وضع را می توان در مجلس عقد خوانی، شب حنابندان و یا مناسبت های دیگر، تکرار کرد یا مخصوص شب عروسی است؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب، چنان آواز خوانی ها حتی در شب زفاف و عروسی هم ترک شود تا چه رسد به شبها و مناسبت های دیگر و حکم موسیقی و آواز خوانی حلال و حرام در مسائل قبل توضیح داده شد.۲۷

غسل (تعداد : ۵۴)

الف ـ آیا می توان چند غسل مستحب را با هم نیت کرده و یک غسل انجام داد؟ ب ـ چند غسل واجب با هم چه طور؟

ج ـ چند غسل واجب و مستحب با هم چه طور؟ د ـ یا اینکه برای هر نیت، یک غسل جداگانه باید انجام داد؟ جواب :

الف و ب و ج – جایز است. د ـ لازم نیست. ۱

سؤال :

می خواستم بپرسم که اگر در استخر غسل کنیم و مایو به پا داشته باشیم آیا آن غسل صحیح است؟

جواب :

اشکال ندارد اگر آب به تمام نقاط بدن برسد.۲

سؤال :

اگر چند ساعت پس از غسل متوجه شود چسبی بر روی پای چپ است و بداند مربوط به روز گذشته است و در موقع غسل آنرا جدا نکرده باشد آیا غسل صحیح است ؟

جواب :

همان مقدار را به قصد غسل بشوئید کافی است ونمازهایی را که خوانده اید قضاء نمائید.۳

سؤال :

من در غسل زیاد شک می کنم مثلاً ـ وقتی طرف چپ را می شویم شک می کنم که طرف راست بدنم را مثلاً ـ قسمتی از آن را شسته ام یا نه در اینجا تکلیف من چیست؟هر چی فکر می کنم که شسته ام یا نه یادم نمی آید.

جواب :

به شک خود اعتنا نکنید.۴

سؤال :

سوالم در مورد غسل است ، همانطور که معلوم است در وضو یکبار آب کشیدن واجب و دو بار مستحب است و سه بار حرام آیا در غسل نیز همین حکم جاری است بگونه ای که یکبار شستن بدن واجب و دوبار مستحب و سه بار حرام باشد ؟

جواب :

حکم مزبور در غسل جاری نیست .۵

سؤال :

آیا غسل هم باید مانند وضوء(که اجزاء وضوء باید پاك باشند) باشد ، یعنی قبل از غسل باید مکان نجاست را تطهیر کرد؟

جواب :

فرقی بین وضوء و غسل نیست و اگر غسل با آب کر و امثال آن باشد می تواند با یک بار شستن هر دو کار را انجام دهد .۶

سؤال :

آیا می توانم به جای وضو غسل کنم؟

جواب :

اگر از غسل هائی باشد که استحباب آن ثابت شده از وضو کفایت می کند.۷

سؤال :

در شرایطی که نتوان غسل کرد آیا می شود بعد از اذان صبح غسل کرد؟

جواب :

برای روزه تیمم کنید و بعد از طلوع فجر اگر ضرورت برطرف شد غسل کنید.۸

سؤال :

پوست بدن من چرب است آیا برای وضو یا غسل اشکال ایجاد میکند یا نه؟

جواب :

اشکال ندارد.۹

سؤال :

آیا می شود با داشتن غسل بدون وضو نماز بجا آورد ؟

جواب :

می توان با غسل نماز بجا آورد .۱۰

سؤال :

مدتی است که به روشی غسل می کنم بدین صورت که پارچه ای را خیس کرده و به بدنم می کشم آیا غسل من صحیح است ؟

جواب :

اگر اب جریان یابد صحیح است .۱۱

سؤال :

مقداری از ابروی بنده در کودکی در اثر تصادف مو رویش نکرده است، و من آن را تاتو کرده ام (ارایشگر مو کاشته است) لطفا بفرمائید غسل و وضو چه حکمی دارد ؟ آیا باطل است یاخیر ؟

جواب :

باطل است و بنا بر احتیاط واجب باید آنها را خارج سازید .۱۲

سؤال :

چرا در احکام اسلامی داماد می تواند مادر زن خود را غسل دهد ولی مادر خود را نمی تواند غسل دهد؟

جواب :

می تواند در صورت نبودن زن و اگر باشد بنابر احتیاط واجب نمی تواند نسبت به هردو.۱۳

سؤال :

اگر بر من دو غسل واجب باشد (غسل حیض و جنابت) آیا می توانم در یک غسل بگویم نیت می کنم غسل حیض و جنابت انجام دهم و با دو نیت یک غسل انجام دهم؟

جواب :

اشکال ندارد بلکه اگر یکی از آنها را هم انجام دهید و دیگری را اصلاً نیت نکنید هم کافی است.۱۴

سؤال :

غسل تعمیم چیست و در چه زمان انجام آن واجب می باشد؟

جواب :

چنین غسلی در اسلام نیست آنچه شنیده اید غسل تعمید است و از سنتهای مسیحی است.۱۵

سؤال :

آیا با هر غسلی می توان نماز خواند؟

جواب :

بلی اگر مشروع باشد چه واجب باشد و یا مستحب به استثنای غسل استحاضه متوسطه.۱۶

سؤال :

غسل بدل از وضو آیا اگر انسان غسل واجب به گردن نداشته باشد و غسل مستحبی بجای آورد با همان غسل می تواند نماز واجب بخواند یا باید وضو بگیرد؟

جواب :

اگر غسل مشروع و مستحب باشد می توان با آن بدون وضو نماز خواند.۱۷

سؤال :

اگر انسان به خاطر ترس از آبرو به جای غسل تیمم کند، آیا تیمم او صحیح است؟

جواب :

چنانچه غسل کردن برای او حرجی باشد، تیمم او صحیح است.۱۸

سؤال :

اگر بعد از غسل واجب مانعی بر روی بدن دیده شد که ندانستیم در حین غسل بوده یا بعد از غسل چسبیده، آیا باید دوباره غسل کرد ؟

جواب :

غسل محکوم به صحت است و می توانید بعد از برطرف کردن مانع، آن جا را به قصد غسل بشویید .۱۹

سؤال :

آیا می توان یک غسل با چند نیت انجام داد ؟

جواب :

بله می تواند .۲۰

سؤال :

آیا در آب استخر و جکوزی می شود غسل کرد ؟

جواب :

در هر دو مورد غسل اشکال ندارد .۲۱

سؤال :

در انجام غسل اگر از آدم بادی یا ادراری خارج شود چه حکمی دارد ؟

جواب :

می تواند غسل را تمام کند ولی بنابر احتیاط واجب نمی تواند به این غسل جهت نماز اکتفا نماید بلکه باید وضو بگیرد .۲۲

سؤال :

اگر پس از اتمام غسل بفهمد که قسمتی از طرف چپ بدن نشسته مانده ولی حدث اکبر یا اصغر هم از او سر زده آیا شستن همان قسمت کافی است یا باید دوباره غسل کند یا اصولا حکمی دیگر دارد؟

جواب :

اگر حدث اکبر مثل جنابت صادر نشده باشد همان قسمت را بشوید کافی است و اگر حدث اکبر صادر شده باشد باید مجدد غسل نماید.۲۳

سؤال :

اگر شک داشته باشیم محتلم شده ایم یا نه حکم چیست؟

جواب :

غسل لازم نیست.۲۴

سؤال :

اگر منی بدون شهوت از بدن خارج شود آیا غسل واجب است؟

جواب :

غسل واجب می شود.۲۵

سؤال :

اگر منی بدون شهوت یک قطره شفاف خارج شود غسل جنابت واجب است؟

جواب :

اگر منی باشد یا علائم منی را داشته باشد غسل واجب می شود.۲۶

سؤال :

غسل جنابت را می شود زیر دوش انجام داد؟

جواب :

انجام غسل زیر دوش اشکال ندارد.۲۷

سؤال :

آیا آبی که قبل از منی از انسان خارج می شود (وذی) ، اگر از راه و ملاعبه حرام خارج شده باشد نجس است یا خیر ؟ غسل لازم است یا خیر ؟ مبطل وضو است یا خیر ؟

جواب :

پاك است و موجب غسل نمی شود و مبطل وضو هم نیست .۲۸

سؤال :

من تاحدود ۲۷ سالگی یک مسئله را نمی دانستم و این که آدم وقتی استمنا میکند با ید غسل کند و تمام این مدت را از سن تکلیف تا ۲۷ سالگی را نماز و روزه می گرفتم که استمنا کرده بودم ولی غسل نکرده بودم تکلیف این همه روزه و نمازهای من چیست ایا باید همه را قضا بگیرم ؟

جواب :

هر نوع بازی با آلت تناسلی موجب غسل نیست . اگر به اوج لذت جنسی رسیده باشید و درآن حال آبی خارج شده باشدغسل واجب است و همچنین بنابر احتیاط واجب اگر آب زیادی خارج شود با شهوت هر چند به اوج لذت نرسد. و اگر نمازی در این حال بدون غسل خوانده اید باطل است و باید قضاء کنید ولی آن چه پس از یک غسل مشروع چه واجب مانند حیض وچه مستحب مانند جمعه خواند ه باشید صحیح است.۲۹

سؤال :

رطوبتی که از خانمها به هنگام ملاعبت با همسر بدون دخول خارج میشود چه حکمی دارد و چه موقع حکم منی دارد و باید غسل انجام داد؟

جواب :

رطوبت زیادی که به هنگام ملاعبه خارج می شود که نوعا باسستی بدن همرا ه است نجس است و موجب غسل می شود.۳۰

سؤال :

۱ ـ در غسل ، آیا باید به اعضاء دست هم کشید ؟ ۲ ـ آیا باید با هر طرف از بدن ، عورتین را هم شست ؟ ۳ ـ اگر نیت شستن طرف راست بدن را بکنیم و در حین این کار دستمان با طرف

جواب :

۱ ـ دست کشیدن لازم نیست . ۲ ـ لازم نیست . ۳ ـ خیر ، اشکال ندارد و بین طرف راست و چپ ترتیب معتبر نیست .۳۱

سؤال :

آیا بول و ادرار غسل را باطل میکند؟

جواب :

غسل را باطل نمی کند ولی برای نماز باید وضو گرفت و مانند حیض و جنابت است که غسل را باطل می کند.۳۲

سؤال :

بابدن خیس می توان غسل جنایت کرد ؟

جواب :

مانعی ندارد .۳۳

سؤال :

روزهایی که به سن تکلیف رسیده بودم اما به هر دلیل در سالهای ۴-۵ سال دبستان روزه نگرفتم حال حکم ان چیست ؟

جواب :

روزه ان ایام را قضا کنید و نسبت به کفاره اگر در جهل خود معذور بوده اید کفاره‌ای بر شما لازم نیست و اگر افطارش عمدی بوده یا در جهل خود مقصر بوده اید باید کفاره آنرا هم بدهید.۳۴

سؤال :

غسل جنابت در ایام حیض چه حکمی دارد و ایا غسل در این ایام صحیح است ؟

جواب :

اشکال ندارد ولی حدث حیض با این غسل بر طرف نمیشود.۳۵

سؤال :

با کدام غسلها میتوان نماز بدون وضو خواند ؟

جواب :

با هر غسل واجب یا مستحبی که استحباب آن ثابت شده است میتوان نماز خواند .۳۶

سؤال :

در صورتیکه با همسرم نزدیکی کنم و دخولی انجام نگیرد آیا همسرم بایستی غسل کند ؟

جواب :

اگر شهوت حاصل شد غسل واجب است .۳۷

سؤال :

در زمستان چون هوا سرد است و نمیشود همیشه پس از نزدیکی غسل نمود و امکان سر ما خوردگی زیاد است تکلیف چیست ؟ آیا می توان تیمم کرد و هر موقع هوا بهتر بود غسل کنیم ؟

جواب :

تیمم باطل است به فرض سؤال .۳۸

سؤال :

اگر زن جنب پس از غسل جنابت آبی از او خارج شود و شک کند که منی است یا خیر چه حکمی دارد ؟ و آیا دوباره باید غسل کند ؟

جواب :

تجدید غسل لازم نیست .۳۹

سؤال :

اگر شخص جنب بدلیل تنبلی غسل نکند و بجای آن تیمم کند اما بعد غسلش را انجام دهد این کار گناه دارد ؟

جواب :

اگر با ان تیمم نماز خوانده نمازش باطل است .۴۰

سؤال :

در صورتی که در حال خواب انسان جنب شود(منی از آن خارج شود) وبنا به دلایلی نتواند غسل کند خواندن نماز چگونه است؟

جواب :

نماز خواندن در فرض سوال باطل است وباید غسل کند.۴۱

سؤال :

حدود چند روز بعد از غسل واجب متوجه شدم که مقدار کمی لکه به ناخنم چسبیده که احتمال می دهم از قبل غسل روی ناخن بوده آیا الان بعد از چند روز فهمیدم غسلهایم باطل بود ونمازهایم باطل شده است؟

جواب :

غسل ونمازهای خوانده شده صحیح است.۴۲

سؤال :

اگر غسل کننده در اثناء غسل محدث به حدث اصغر شود وظیفه اش چیست؟

جواب :

غسل را تمام کند و بعد از آن وضو بگیرد.۴۳

سؤال :

من لنز در چشمم میگذارم آیا برای غسل کردن باید آن را در بیاورم

جواب :

لازم نیست.۴۴

سؤال :

آیا فرد غیر جنب می تواند برای خواندن نماز غسل جنابت کند ؟

جواب :

خیر ولی می تواتند با غسلی که مشروعیت آن ثابت باشد مانند غسل جمعه نماز بخواند .۴۵

سؤال :

آیا باید با هر طرف از بدن ، عورتین را هم شست ؟

جواب :

لازم نیست .۴۶

سؤال :

اگر نیت شستن طرف راست بدن را بکنیم ودر حین این کار دستمان با طرف چپ بدن هم تماس پیدا کند ـ عمدی یا سهوی ـ ، غسل اشکال دارد ؟ جواب :

خیر ، اشکال ندارد وبین طرف راست وچپ ترتیب معتبر نیست .۴۷

سؤال :

اگر در حین غسل کردن بدن به نجاستی نجس شود ـ مثل خون چه باید کرد ؟

جواب :

موجب بطلان غسل نمی شود ـ فقط همان موضع را تطهیر کنید .۴۸

سؤال :

بعد از تطهیر وانجام غسل جنابت آبی که از انسان خارج میشود نجس است یا خیر؟

جواب :

اگر قبل از غسل ادرار کرده وبعد از ادرار هم استبراء انجام داده است آن آب پاک است.۴۹

سؤال :

با توجه به این که مووناخن جزء اعزای مرده بدن هستند آیا ناخن جزی اعضای وضوهست یا خیر همانطور که رنگ موباعث ابطال غسل نمی شود آیا لاک روی ناخن باعث ابطال غسل ووضوء میشود؟

جواب :

ناخن جزء اعضای وضواست واگر مانعی بر آن باشد باید برطرف شود ورنگ موموانع غسل نیست.۵۰

سؤال :

آیا جوهر و مرکب خشک مانع از صحت وضو و غسل می شود و یا با آن وجود وضو و غسل صحیح می باشد؟

جواب :

اگر جوهر و مرکب دارای جرم نباشد که مانع از وصول آب به پوست بدن شوند وضو و غسل صحیح است و در صورت شک و تردید باید آن را برطرف کرد.۵۱

سؤال :

آیا کرمی که به پوست مالیده می شود مانع رسیدن آب است و به هنگام وضو و غسل، باید آن را پاک کرد؟

جواب :

ظاهراً کرم پس از مالیدن بر پوست از بین می رود و آنچه می ماند مختصر چربی، بیش نیست و مانع نفوذ آب نمی شود.۵۲

سؤال :

برخی خانمها ناخنهایشان را به قصد آرایش از حد طبیعی بلندتر می کنند و چون گاهی اوقات آنها می شکنند طبیبان روکشی تجویز می کنند که تا پاسی از روز روی ناخنها می ماند و با علم به این که آن روکش و یا لاک و" مانکور "مانع از رسیدن آب به هنگام غسل و وضو به ناخنهاست آیا استفاده خانمها از چنان روکش، لاک و یا مانکور جایز است و وضو و غسل با آن چطور است؟

جواب :

غسل و وضو با چنان چیزی که مانع از وصول آب می شود صحیح نیست و ناگزیر باید آنها را برای انجام غسل و وضوی صحیح زایل پاک کرد و قصد آرایش، مجوّز چنان کاری نمی شود.۵۳

سؤال :

آیا برای غسل ترتیبی، زیر دوش ایستادن و شستن قسمت های گفته شده کافی است یا باید بعد از شستن هر قسمت از غسل آب را بست و دوباره باز کرد؟

جواب :

مانعی ندارد و لازم نیست از زیر دوش کنار برود.۵۴

غسل میت (تعداد : ۹)

اگر از بدن میت خون بیاید وتمام بدن میت خون آلود باشد طریقه غسل دادن میت چگونه باید باشد؟

جواب :

باید ابتدا بدن را از خون تطهیر کرد بعد وی را غسل داد.۱

سؤال :

اگر از میت خون بیاید وآن خون بند نیاید زخم گچ می ریزند تا آن خون بند بیاید آیا این کار درست است واگر درست نیست چه باید کرد؟

جواب :

دلیل بر مشروعیت جبیره در غسل میت نیست پس اگر ممکن است صبر کنند بدون اینکه مستلزم تغییر بدن میت شود – با اینکه خون قطع شود هر چند برای مدتی کوتاه کافی است برای انجام غسل واجب است و إلّا باید او را تیمم داد.۲

سؤال :

غسل میت با وسایل ماشینی با رعایت همه شرایط شرعی در صورتی که تکمه را مسلمان با نیت مقرره فشار می دهد چیست؟

جواب :

اشکال ندارد.۳

سؤال :

اگر پوست لب را با دست بکنیم و خون نیاید و یا اگر با درد همراه باشد و باز هم خون نیاید باید غسل مس میت کنیم یا نه؟

جواب :

واجب نیست.۴

سؤال :

آیا بر لباسی که قبل از غسل میت بر تن میت بود غسل واجب است؟

جواب :

طاهر است مگر اینکه با رطوبت به تن میت خورده باشد.۵

سؤال :

در رشته دندانپزشکی مشغول تحصیل هستم و در کلاس درس مجبوریم به جسد یا اجزای آن به طور جداگانه دست بزنیم تکلیف چیست ؟

جواب :

اگر دستکش بین جسد میت و دست حائل باشد این تماس موجب غسل می شود و در صورتی که جسد میت متفرق الاجزاء باشد مس بعضی از آن ـ اگر به حد معظم الاجزاء نرسد ـ موجب غسل نمی شود .۶

سؤال :

کادر پزشکی در بیمارستان چه موقعی باید بعد از مس فردی که در حالت مرگ است غسل نماید ؟

جواب :

خیر غسل نمی خواهد مگر اینکه سرد شده باشد .۷

سؤال :

آیا عضوی که از بدن انسان جدا شود مثل انگشت یا سایر اعضاء آیا در صورت مس آن باید غسل کرد ؟ یا دفن کند آن عضو را ؟

جواب :

غسل مس ندارد و تنها دفن می شود .۸

سؤال :

اگر به مرده دست زدیم تا چه مدت باید غسل کرد ؟

جواب :

اگر بدن انسان مرده ای را که سرد شده و غسلش نداده اند مس کنید یعنی جائی از بدن خود را به آن برسانید باید غسل مس میت نمایید .۹

غسل جنابت (تعداد : ۲۶)

در حین غسل جنابت حدثی از من سر زد، بعد تمام شدن غسل نتوانستم سریعا وضو بگیرم و چند مرتبه اعمالی که وضو را باطل می کند از من سر زد، آیا باید دوباره غسل کنم؟

جواب :

لازم نیست و تنها وضو گرفتن کافی است.۱

سؤال :

حکم خارج شدن منی بدون آن سه شرط اگر همراه بول باشد چیست؟

جواب :

اکر مطمئن هستید غسل لازم است.۲

سؤال :

کسی که از طریق استمناء غسل بر او واجب شده بعد از غسل برای نماز وضو باید بگیرد یا خیر؟

جواب :

وضو ندارد.۳

سؤال :

وقتی غسل می کنیم بعد از شستن سروگردن وقتی سمت راست بدن را می شوریم سمت راست سرو گردن را هم باید با سمت راست بدن بشوریم یا خیر و هنگام شستن سمت چپ بدن باید سمت چپ سر وگردن را با سمت چپ بشوریم یاخیر؟

جواب :

شستن سر وگردن در هنگام شستن بدن لازم نیست.۴

سؤال :

اگر کسی غسل خود را برای جلوگیری از اسراف آب زود سریع انجام دهد اشکال دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۵

سؤال :

ترشحاتی که موجب غسل جنابت می شود، چه ویژگی هایی دارد؟

جواب :

رطوبت زیادی که با شهوت خارج می شود ونوعاً بالرزش همراه است نجس است و موجب غسل است.۶

سؤال :

هنگامی که در حال بازی بایک بازی رایانه ای هستم مایعی شفاف از من خارج می شود که نمی دانم منی است یا نه؟

جواب :

آب مزبور محکوم به طهارت است و غسل لازم نیست.۷

سؤال :

آیا با غسل جنابت از حرام می شود نماز خواند؟

جواب :

بلی می شود.۸

سؤال :

می گویند قبل از غسل جنابت باید ادرار و استبراء کرد ، اگر در میان غسل قطره‌ای از فرد خارج شود باید غسل را تکرار کرد یا نه؟

جواب :

لازم نیست غسل را تکرار نماید ولی بنابر احتیاط واجب برای نماز وضو نیز بگیرد.۹

سؤال :

آیا می شود به جای چند غسل جنابت واجب فقط یک غسل انجام داد؟

جواب :

مانعی ندارد.۱۰

سؤال :

غسل جنابت در ماه رمضان اگر موقعیت غسل نبود بعد از اذان صبح می شود غسل کرد؟

جواب :

اگر فرصتی برای غسل نباشد باید تیمم کند سپس در صورت ارتفاع ضرورت برای نماز غسل کند.۱۱

سؤال :

در ایام ماه مبارک اگر شخصی بعد از اذان صبح بیدار شود در حالی که احتیاج به غسل جنابت داشته باشد تکلیف چیست؟ آیا آن روز را نمی شود روزه گرفت؟

جواب :

روزه درست است و برای نماز غسل کنید.۱۲

سؤال :

در ماه مبارک رمضان قبل از اذان صبح به منظور انجام غسل جنابت به حمام رفتم . کمی بعد از شروع غسل اب بطور غیر معمول سرد شد طوریکه از ادامه غسل باز ماندم و اذان گفته شد . بعد از آن با تهیه شدن مقداری اب گرم غسل را ادامه دادم و بعد اب حمام هم گرم شد و غسل را به پایان رساندم ولی هوا روشن شده بود . لطفاً بفرمائید : ۱ _ آیا گناهی مرتکب شده ام؟ ۲ _ روزه این روز چه حالتی پیدا می کند ؟

جواب :

روزه مزبور صحیح است و در چنین حالتی وظیفه تیمم است و بعد غسل انجام می دهد و نماز را بعد از غسل می خواند .۱۳

سؤال :

عرق کسی که از حرام جنب شده چه حکمی دارد و آیا با آن می توان نماز خواند و غسل جنابت از حرام با آب گرم چگونه است ؟

جواب :

پاک است و نماز با آن مانعی ندارد .۱۴

سؤال :

من چون نمی دانستم که جنابت غسل دارد. یکسال اول تکلیفم را بدون غسل نماز خواندم. آیا باید آنها را اعاده کنم؟

جواب :

هر نمازی که بعد از جنابت و قبل از یک غسل مشروع انجام داده اید باطل است و باید قضا کنید و اما اگر غسلی کرده باشید هرچند غسل جمعه که مستحب است کفایت می کند البته غسلهایی که استحباب یا وجوب آنها شرعاً ثابت نیست کفایت نمی کند.۱۵

سؤال :

اگر انسان بعد از غسل متوجه شود به جایی از بدن از آب نرسیده غسل او صحیح است یا خیر؟ جواب :

شستن همان مقدار کافی است مگر اینکه آن قسمت در سر یا گردن باشد که برای مراعات ترتیب بدن را هم باید شست.۱۶

سؤال :

اگر بر من دو غسل واجب باشد (غسل حیض و جنابت) آیا میتوانم در یک غسل بگویم نیت می کنم غسل حیض و جنابت انجام دهم و با دو نیت یک غسل انجام دهم؟

جواب :

اشکال ندارد بلکه اگر یکی از آنها را هم انجام دهید و دیگری را اصلاً نیت نکنید هم کافی است. ۱۷

سؤال :

در غسل ترتیبی آیا در استخر و امثال آن می توان داخل آب شد و زیر آب روی بدن با حرکت دست غسل نمود یا خیر ؟

جواب :

هر قسمتی را که می خواهد غسل بدهد اگر همان قسمت را از آب بیرون بیاورد و به نیت غسل در آب فرو ببرد کافی است .۱۸

سؤال :

آیا فرد غیر جنب می تواند برای خواندن نماز غسل جنابت کند ؟

جواب :

خیر ولی می تواتند با غسلی که مشروعیت آن ثابت باشد مانند غسل جمعه نماز بخواند .۱۹

سؤال :

کسی که استمنا می کند و بعد از آن غسل می کند آیا می شود با آن غسل نماز خواند و یا اینکه باید دوباره وضو بگیرد؟

جواب :

با همان غسل نماز بخواند احتیاجی به وضو نیست.۲۰

سؤال :

جنابت بانوان به چه صورت است و در چه مواردی غسل جنابت بر آنان واجب می شود ؟

جواب :

اگر به اوج تلذذ جنسی برسد و آب بیرون بیاید آن آب نجس و موجب جنابت است و همچنین بنا به احتیاط واجب اگر قبل از آن خارج شود اگر زیاد باشد که لباسهای زیر را خیس کند .۲۱

سؤال :

برای هر غسلی از جمله غسل جنابت چه نیتی کنیم ؟

جواب :

کافی است نیت طهارت بکند.۲۲

سؤال :

غسل جنابت را بایـد با اب خالی انجام داد یا با مواد شوینـده مثل شامپو در ضـمن میتوان ابتدا حمام کرد وسـپس با همان بدن خیس غسل جنابت را انجام داد؟

جواب :

آب خالی کافی است، ومیتواند با بدن خیس غسل کرد.۲۳

سؤال :

آیا باید حتماً در موقع اذان غسل جنابت را انجام داد وآیا باید حتماً با آن غسل نماز خواند؟

جواب :

واجب نیست.۲۴

سؤال :

میخواسـتم بـدانم در هنگام غسل جنابت اگر یکی از کارهایی که وضو را باطل میکنـد پیش آید بعد از اتمام غسل برای نماز وضـو واجب است یا با همان غسل میتواند نماز خواند؟

جواب :

به احتیاط واجب برای نماز در اینصورت باید وضو گرفت.۲۵

سؤال :

اگر من غسـل جنابت را فراموش کنم و پس از چهار روز به یاد بیاورم که غسل جنابت انجام نـداده ام ... در آن صورت بایـد غسـل جنابت را انجام دهم و آیا باید نمازهای گذشته ام را قضا کنم؟

جواب :

باید غسل کنید و نماز ها را قضا کنید.۲۶

غسل جمعه (تعداد : ۱)

آیا می توان با غسل جمعه نماز خواند؟

جواب :

اشکال ندارد.۱

غسل حیض , نفاس , استحاضه (تعداد : ۳)

دختری که ۳ روز پشت سر هم نشانه های حیض ببیند یا در روزهای عادت خون ببیند و پاک شود چه کار کند؟

جواب :

باید غسل حیض نماید و عبادات خود را انجام دهد.۱

سؤال :

به دلیل مرتب بودن عادت ماهانه آیا می توانم برای اینکه اعمال استحاضه بجا نیاورم می توانم در این مسئله به مرجع دیگری رجوع کنم؟

جواب :

به نظر حضرت آیت الله زن تا شصت سالگی ممکن است حیض شود هرچند علویه نباشد.۲

سؤال :

اگر بر من دو غسل واجب باشد (غسل حیض و جنابت) آیا می توانم در یک غسل بگویم نیت می کنم غسل حیض و جنابت انجام دهم و با دو نیت یک غسل انجام دهم.

جواب :

اشکال ندارد بلکه اگر یکی از آنها را هم انجام دهید و دیگری را اصلاً نیت نکنید هم کافی است.۳

غصب (تعداد : ۷)

اگر نوار موسیقی را بدون اجازه که از اموال شخصی فرد دیگری است ، خارج کنیم ، در صورتیکه برای مالک اهمیتی نداشته باشد می توان آن را از بین برد یا با ضبط کردن قرآن همان نوار را برگرداند ؟

جواب :

تصرف در مال دیگری برای نهی از منکر باید با اجازه حاکم شرع باشد.۱

سؤال :

آیا غصب کردن اموال دشمنان اهل بیت که از آنها تعبیر می شود به ظالم و فاسق و منافق جائز است ؟

جواب :

در شرائط فعلی کاری که موجب سلب امنیت و به خطر افتادی جان مسلمانان است نباید انجام داد .۲

سؤال :

در صورتیکه فردی ارث شخصی آخری را غصب کند آیا خوردن از مال او مثل نذورات و صدقات و تبرعات او برای مجالس عزا چگونه است ؟

جواب :

اگر غصبی بودن عین آن مال محرز نباشد اشکال ندارد .۳

سؤال :

اگر جنس غصبی را درمنزل بکار ببرند تصرف در آن ساختمان چگونه است ؟

جواب :

جنس مغصوب اگر جنس را فروخته و پول آن را صرف کرده است ضامن جنس است ولی اگر خود جنس را در خانه به کار برده است باید رضایت صاحب مال را به دست آورد . و اگر او مطالبه عین جنس را بکند اگر تلف نشده باشد باید تحویل دهد هر چند موجب خراب شدن خانه باشد و اگر تلف شده است باید مثل یا قیمت بدهد .۴

سؤال :

اگر شخصی بدون رضایت صاحب ملکی از درون باغ آن ، آب خود را عبور دهد جهت آبیاری ، چه حکمی دارد ؟

جواب :

جایز نیست مگر اینکه متعارف باشد به نحوی که در وقت خرید جواز آن شرط ارتکازی عرفی شمرده شود .۵

سؤال :

خوردن میوه باغی که غصبی است و جلوس در آن چه از روی اجبار یا خجالت صورت بگیرد چه حکمی دارد ؟

جواب :

نشستن در انجا و خوردن میوه آن جایز نیست و موجب ضمان است و خجالت عذر نیست .۶

سؤال :

خرید محصولات برخی از کارخانجات که خود کارخانه یا زمین آن غصبی باشد جایز است؟

جواب :

جایز است.۷

ف

غصب (تعداد : ۷)

اگر نوار موسیقی را بدون اجازه که از اموال شخصی فرد دیگری است ، خارج کنیم ، در صورتیکه برای مالك اهمیتی نداشته باشد می توان آن را از بین برد یا با ضبط کردن قرآن همان نوار را برگرداند ؟

جواب :

تصرف در مال دیگری برای نهی از منکر باید با اجازه حاکم شرع باشد.۱

سؤال :

آیا غصب کردن اموال دشمنان اهل بیت که از آنها تعبیر می شود به ظالم و فاسق و منافق جائز است ؟

جواب :

در شرائط فعلی کاری که موجب سلب امنیت و به خطر افتادی جان مسلمانان است نباید انجام داد .۲

سؤال :

در صورتیکه فردی ارث شخصی آخری را غصب کند آیا خوردن از مال او مثل نذورات و صدقات و تبرعات او برای مجالس عزا چگونه است ؟

جواب :

اگر غصبی بودن عین آن مال محرز نباشد اشکال ندارد .۳

سؤال :

اگر جنس غصبی را درمنزل بکار ببرند تصرف در آن ساختمان چگونه است ؟

جواب :

جنس مغصوب اگر جنس را فروخته و پول آن را صرف کرده است ضامن جنس است ولی اگر خود جنس را در خانه به کار برده است باید رضایت صاحب مال را به دست آورد . و اگر او مطالبه عین جنس را بکند اگر تلف نشده باشد باید تحویل دهد هر چند موجب خراب شدن خانه باشد و اگر تلف شده است باید مثل یا قیمت بدهد .۴

سؤال :

اگر شخصی بدون رضایت صاحب ملکی از درون باغ آن ، آب خود را عبور دهد جهت آبیاری ، چه حکمی دارد ؟

جواب :

جایز نیست مگر اینکه متعارف باشد به نحوی که در وقت خرید جواز آن شرط ارتکازی عرفی شمرده شود .۵

سؤال :

خوردن میوه باغی که غصبی است و جلوس در آن چه از روی اجبار یا خجالت صورت بگیرد چه حکمی دارد ؟

جواب :

نشستن در انجا و خوردن میوه آن جایز نیست و موجب ضمان است و خجالت عذر نیست .۶

سؤال :

خرید محصولات برخی از کارخانجات که خود کارخانه یا زمین آن غصبی باشد جایز است؟

جواب :

جایز است.۷

فیلم (تعداد : ۱۳)

نظرتان درباره تماشای فیلم های خارجی جهت آموزش زبان از روی اجبار چیست؟

جواب :

اگر فیلم مبتذل نباشد و بدون شهوت اشکال ندارد.۱

سؤال :

تماشای فیلمهای هندی که همراه با موسیقی صحنه های عشقی خشونت وفساد است چه حکمی دارد؟

جواب :

گوش دادن به موسیقی مناسب مجالس لهو وهم چنین نگاه به فیلمهائی که سبب افتادن در حرام می شود جایز نیست.۲

سؤال :

آیا دیدن فیلمهای مستهجن که از بلاد کفار است اشکال دارد ؟

جواب :

اگر باشهوت نگاه کند حرام است و همچنین بدون شهوت هم بنا بر احتیاط واجب حرام است .۳

سؤال :

حکم شرعی برای تماشای فیلمهایی که دارای قطعات مبتذل میباشد چیست ؟

جواب :

نگاه کردن به شهوت و خوف وقوع در حرام ، حرام است و همچنین بنابر احتیاط واجب اگر بدون شهوت و خوف وقوع در حرام باشد.۴

سؤال :

آیا بازی کردن در فیلم های با شرایط این که کارگردان یا نقش روبرو زن باشد اشکال دارد؟

جواب :

اگر مستلزم فعل حرام باشد هر چند مانند خلوت با اجنبی و خوف وقوع در حرام یا لمس اجنبی حرام است ۵.

سؤال :

آیا دیدن شبکه های تلویزیونی و فیلمهای سینمائی جایز است؟

جواب :

اگر مشتمل بر مقاطع لخت و کارهای منکر یا مشتمل بر مفسده باشد حرام است.۶

سؤال :

آیا رفتن به سینما با توجه به وجود صحنه ها یا صداهای غیر شرعی جایز است ؟

جواب :

نگاه کردن به فیلمهای فاسد و عریان با شهوت حرام است و همچنین نگاه بدون شهوت و همچنین شنیدن موسیقی مناسب مجالس لهو و لعب و خوشگذرانی است حرام است و همچنین شنیدن غنا .۷

سؤال :

آیا نوشتن فیلمنامه حرام است ؟

جواب :

جایز است مگر اینکه موجب فساد و افساد باشد .۸

سؤال :

حرمت فیلمها و نمایشها و سریالهائی که در تلوزیون و سینما بنمایش در می آید چه معیاری دارد ؟

جواب :

دیدن فیلمهای مبتذل و فیلمهایی که گمراه کننده و سوق دهنده به گناه و تبهکاری است مطلقا جائز نیست و در غیر آنها نگاه باشهوت یا با خوف وقوع در حرام جائز نیست و همچنین به احتیاط واجب نگاه زن به فیلم برهنه مرد بیش از مقدار معمول و نگاه کردن مرد به فیلم برهنه زن بیش از مقدار معمول نزد بی حجابان حتی اگر باشهوت نباشد جائز نیست .۹

سؤال :

بازیگرانی که نقش همسر و مادر و پدر را بازی می کنند اگر به نامحرم خود کلمات محبت آمیز و شوخی صورت بگیرد چه حکمی دارد و اگر اثر منفی برای بیننده داشته باشد چطور ؟ و اگر این کلمات بعدا روی فیلم صداگذاری شود چطور ؟

جواب :

اگر تحریک کننده باشد یا تلذذ و شهوت در آن باشد یا خوف کشیده شدن به گناه داشته باشد جائز نیست ، و اگر در بیننده آثار منفی داشته باشد جائز نیست و اگر بعدا روی فیلم صداگذاری شود اشکال از جهت اول ندارد ولی از جهت بعدی اشکال باقی است .۱۰

سؤال :

آیا ایفای نقش معصومین (ع) توسط شخص یا اشخاص یهودی و مسیحی یا غیر اهل کتاب یا سایر فرق اسلامی جائز است یا خیر ؟

جواب :

در انتخاب افراد برای ایفای نقش آن بزرگواران نیز باید رعایت عدم هتک بشود و انتخاب افراد یاد شده معمولا مستلزم هتک و خدشه دار نمودن چهره آن بزرگواران در اذهان عموم است و جائز نیست .۱۱

سؤال :

فیلمهائی که در خارج رواج یافته که در آن نقش رسول اکرم (ص) یا امامان معصوم (ع) یا غیره ایفا می شود و چنانچه احتمال اغراض ناشایسته ای در آن بکار رفته باشد چه دستور العملی را بیان می فرمائید ؟

جواب :

اگر مستلزم هتک هر چند در آینده و هر چند به لحاظ شخص ایفا کننده نقش باشد ،باید در صورت امکان از تولید و پخش آن جلوگیری شود .۱۲

سؤال :

اساسا برای ارائه زندگی معصومان (ع) از طریق فیلم ونمایش و سریال با حفظ حدود فقهی چه راه حلّی را ارائه می دهید ؟

جواب :

علاوه بر رعایت احترام آن ذوات مقدس باید سعی شود از واقعیات تاریخ آنان استفاده شود و چیزی به دروغ به آنها نسبت داده نشود .۱۳

فیلمبرداری (تعداد : ۱)

آیا فیلمبردای و نیز میکس فیلمهای مجالس زنانه (اغلب بی حجاب) جایز است ؟

جواب :

برای مرد جایز نیست وارد اینگونه مجالس شود و اما میکس و سایر کارها بر روی فیلم که مستلزم نگاه است اگر نگاه از روی لذت نباشد و فیلمها مستهجن نباشد اشکال ندارد .۱

فال گیری (تعداد : ۱)

کف و یا فال فنجان بین ، پیشگویی هایی می کند و می گوید که برای شخص در حال و آینده چه پیش خواهد آمد ؟ آیا چنین کاری جایز است به ویژه اگر صاحب فنجان به آنچه گفته می شود ترتیب اثر بدهد ؟

جواب :

چنان پیشگوی هایی اعتبار ندارد و او هم نباید به طور جزم و یقین ، سخنی بگوید هم چنانکه دیگران هم در مواردی که وجود حجّت شرعی و عقلی لازم است ، نباید بر آن پیشگویی ها ، اثر بار کنند .۱

فطریه (تعداد : ۹)

شخصی در غذاخوری بدون اطلاع قبلی که فردا روز عید فطر است میهمانی داده ، بعد از اتمام میهمانی ثابت شده شب عید فطر بوده است آیا زکات فطره میهمانان بر ذمه میزبان می باشد ? اگر بر عهده میزبان باشد آیا میهمانان می توانند از میزبان وکالت بگیرند که زکات فطره را خودشان پرداخت کنند ؟

جواب :

زکات فطره میهمانان در مورد سوال بر عهده میزبان نیست .۱

سؤال :

مؤسسه خیریه ای که جهت کمک به خانواده های محروم و مستضعفین تحت پوشش خود از فطریه و کمکهای مردمی استفاده می نماید ، آیا می تواند از این هزینه ها جهت امور اقتصادی خیریه مثل : داروخانه ، درمانگاه ، موادغذایی و مکانهای ورزشی استفاده

نماید و سود حاصله را برای این خانواده خرج نماید ؟

جواب :

بنا بر احتیاط واجب فطریه را فقط می توان به فقرا داد و صرف در مصالح عامه فی سبیل الله محل اشکال است .۲

سؤال :

ماه مبارك رمضان را در ژاپن هستم و کل هزینه خورد و خوراك من را دولت ژاپان می دهد، زکات فطریه خود را در ایران باید به ریال بدهم یا به ین ژاپن؟

جواب :

می توانید در ایران به ریال بدهید.۳

سؤال :

من در آمریکا مشغول به تحصیل هستم. می خواستم در مورد زکات فطریه بپرسم که به چه صورت و چه مقدار باید بپردازم. آیا می توانم این مبلغ را نگهدارم و وقتی برگشتم به ایران به افراد نیازمند بدهم؟

جواب :

می توانید به افراد در این وکالت دهید که از طرف شما از اموال خودتان زکات فطره را پرداخت کنند و اگر در این پول نداشته باشید می توانید از آنها بخواهید که به شما قرض دهند سپس آن را بعنوان زکات فطره با وکالت از طرف شما به فقیر بدهد. و مقدار آن ۳ کیلو گندم یا برنج یا قیمت آن است.۴

سؤال :

اگر فرد در شب عید فطر زکات فطره را جدا کند اما سهواً گم شود یا خرج گردد وظیفه چیست ؟

جواب :

لازم است بدل آن را بدهند و بنابر احتیاط واجب به نیت قربت مطلقه باشد .۵

سؤال :

اگر در آخرین شب ماه رمضان شخصی سر زده به مهمانی برود آیا زکات فطره او به عهده صاحبخانه است ؟

جواب :

خیر ، مگر در شب عید باشد و طوری باشد که عرفا در آن شب نانخور او شمرده شود .۶

سؤال :

آیا می توان زکات فطریه را به شخص سید داد؟

جواب :

فطریه سید به سید می رسد.۷

سؤال :

اگر قبل از عید فطر شخصی از شهر خود به شهر دیگری برود و به خانه کسی برود ایا باید فطریه خود را خودش بدهد یا صاحب خانه دهد ؟

جواب :

اگر در شب عید در خانه او باشد و نان خور او حساب شود فطریه او با صاحب خانه است واگر از نظر عرف نان خور تو حساب نشود فطره او بر خودش واجب است .۸

سؤال :

اگر در آخرین شب ماه رمضان شخصی سر زده به مهمانی برود آیا زکات فطره اوبه عهده صاحبخانه است ؟

جواب :

خیر ، مگر در شب عید باشد وطوری باشد که عرفا در آن شب نانخور اوشمرده شود .۹

ق

قرض (تعداد : ۱۸)

میخواهم تمام بدهی ها و قرضهایم را پرداخت کنم سعی من بر این است که بدهی را که من میدانم را پرداخت کنم ولی مشکل اینجاست که یقین ندارم که چند نفر از من طلب دارند . چه مقدار؟ در گذشته من بعضی را فریب هم داده ام برا ی مثال من چیزهایی را خریداری میکردم و از انجا که فروشنده خیلی اطلاع نداشت من پواش را پرداخت نمیکردم لطفا بفرمایید که چگونه میتوانم از بار سنگین حقوق العباد خودم را رهایی بخشم؟

جواب :

ان مقداری که مطمئن هستید پرداخت کنید و اگر به صاحبانشان دسترسی ندارید از طرف انها صدقه بدهید.۱

سؤال :

از کسی مبلغی پول قرض می خواهیم بگیریم یا بدهی شخص پول دهنده شرط می کند بنده یک ونیم برابر آن را در چند قسط از شما می گیریم پول را به شما می دهم.

۱- آی پول اضافه ای که وام دهنده می گید حلال است یا حرام؟

۲- آیا برای قرض گیرنده شرعاً مشکلی پیش می آید؟

جواب :

۱- حرام است.

۲- بر او هم حرام است.۲

سؤال :

من خودکاری از کسی قرض گرفتم برای نوشتن در مکانی شلوغ و بعد آن آقایی که این خودکار را به من داد رفت و من او را پیدا نکردم و او را هم نمی شناسم تکلیف من در رابطه با خودکار ایشان چیست؟ آیا می توانم از آن استفاده کنم؟

جواب :

اگر اطمینان دارید که او از خودکار خود صرف نظر کرده است و یا اینکه اطمینان دارید که به تصرف شما راضی است می توانید خودکار را در اختیار خود قرار دهید و به آن تصرف کنید، و الا لازم است که او را صدقه دهید و به احتیاط واجب لازم است که تصدق به اذن حاکم شرع باشد.۳

سؤال :

از کسی مبلغ زیادی قرض الحسنه گرفته ام بمدت یک ماه که جنسی را خرید و فروش کنم . آن شخص به هیچ عنوان سود و یا بهره از من نخواسته است . در صورتیکه من با خرید و فروش آن جنس (خودرو) نه سود کنم و نه ضرر آیا می توانم بدون خبر او هدیه یا مبلغی تشکر بپردازم ؟ آیا راه تشکر دیگر شرعی که در آن هدیه ای باشد وجود دارد ؟

جواب :

جایز بلکه مستحب است .۴

سؤال :

نیاز به یک ماشین دارم. آیا می توانم مبلغ دو میلیون تومان از کسی به عنوان کار کردن بگیرم و پس از یک ماه با توجه به اینکه سود هم خواهم کرد مبلغ ۹۰ هزار تومان به عنوان سود به او بدهم. (لازم به یادآوری می باشد که این دو میلیون را فقط برای یک ماه می خواهم و این کار در ایران توسط بانکهای مختلف برای خرید منزل و ماشین انجام می شود). آیا این راه شرعی است یا خیر؟ آیا راه شرعی دیگر دارد که بتوان از این پول استفاده کرد؟

جواب :

اگر قرض به شرط سود باشد ربا و حرام است و اگر بدون شرط باشد حلال است.۵

سؤال :

عده ای از مردم جمع می شوند و ماهانه مقدار مشخصی پول می گذارند و به قید قرعه جمع این پول را هر ماه به یک نفر از جمع خودشان می دهند و به همین ترتیب مبلغ مشخص پول را برمی گردانند چه حکمی دارد؟

جواب :

اشکال ندارد و اولین کسی که پول را می گیرد از دیگران قرض می گیرد و تدریجاً ادا می کند و آخرین کس فقط آنچه را قرض داده یک جا باز پس می گیرد و کسانی که در وسط اند به نسبت پولی که داده اند یا نداده اند حکم اولین کس و آخرین کس را دارند.۶

سؤال :

آیا می توانیم جهت خرید مسکن ، پول با بهره قرض بگیریم ؟

جواب :

می توانید پول را از بانک به عنوان مجهول المالک دریافت کنید و از طرف حضرت آقا به خودتان قرض دهید و پرداخت اقساطی که بانک بعداً از شما با زیاده مطالبه می کند مانعی ندارد .۷

سؤال :

اگر قرضها آن قدر کم باشد که بعد از چند سال خجالت بکشد به او رد کند حکمش چیست ؟

جواب :

خجالت عذر نیست باید پول آنها را بدهد یا رضایت بخواهد و در مورد آنها که نمی شناسد یا دست رسمی ندارد اگر از یافتن آنها مأیوس باشد همان مقدار پول را به فقیر صدقه بدهد و به احتیاط واجب باید از حاکم شرع اجازه بگیرد .۸

سؤال :

اگر مدیون نتواند در وقت معین اداء دین کند و چکی از فردی نزد او باشد (مدت دار) یا خود چکی صادر کند (مدت دار) اگر طرفین قبول کنند که مبلغ آنرا کمتر حساب کنند بخاطر مدت آن چه حکمی دارد ؟

جواب :

جایز نیست .۹

سؤال :

آیا می توان دینی را که در ذمه هست تبدیل به طلا نمود بدین معنی که چون ادعی می کند ندارم یکسال با او صبر کنم منوط بر

اینکه ذمه او از تومان به طلا تبدیل شود یا جایز نیست ؟

جواب :

جایز نیست .۱۰

سؤال :

اگر مقروض قرض را در وقت معین پرداخت نکرد ، آیا برای تأخیر آن ، گرفتن زیادی جایز است ؟

جواب :

جایز نیست .۱۱

سؤال :

آیا قرضی را که سالهای پیش کرده و پرداخت ننموده و اکنون می خواهد پرداخت است اگر همان مقدار را بپردازد ذمه ربوی است ؟

جواب :

ربوی است .۱۲

سؤال :

آیا می توان پول مدرسه علمیه را به کسی قرض داد ولو بنحو مدت دار یا خیر ؟

جواب :

نباید پول مدرسه رابه کسی بعنوان قرض داد و این کار جایز نیست و گیرنده باید پول را هرچه زودتر برگرداند .۱۳

سؤال :

قرض دادن بشرط اینکه باید در حساب مبلغی به نسبت داشته باشد چه حکمی دارد ؟

جواب :

پول گذاشتن با شرط قرض دادن بعد از آن جائز نیست ، ولی اگر شرط نکند قرض گرفتن بعد از آن جائز است .۱۴

سؤال :

وقتی قرض داده می شود از ملک او خارج می شود یا خیر ؟

جواب :

از ملک قرض دهنده خارج و به ملک گیرنده وارد می شود .۱۵

سؤال :

اگر چیزی را از کسی قرض بگیریم ودهنده شرط کند که در صورت تأخیر از مقرر وجهی را بعنوان جریمه مازاد برشیء مقروض دریافت کند اشکال دارد؟

جواب :

جایز نیست.۱۶

سؤال :

در صندوق خانوادگی ماهیانه شرط است که مبلغ ثابتی داده شود ودر همان جلسه کل مبلغ جمع شده از خانواده ها به صورت قرعه کشی به یکی از اعضایکه عضوبوده وپول گذاشته وام می دهند.آیا دریافت وام به این صورت صحیح است؟

جواب :

اشکالی ندارد.۱۷

سؤال :

ادای قرض به ربا خوار جایز است ؟

جواب :

اداء اصل قرض واجب است زیرا اصل قرضش صحیح است و شرط باطل است .۱۸

قصاص (تعداد : ۱)

در مورد افرادی که باید قصاص شوند آیا اولیاء دم می توانند عضو جانی را مشروط و معلق (نه منجز) انجام دهند ؟

جواب :

می توانند .۱

قنوت (تعداد : ۶)

حکم کلمه (آمین) در قنوت نماز پس از استماع دعای امام جماعت چیست ؟

جواب :

به قصد دعا مانعی ندارد .۱

سؤال :

آیا اگر قنوت یادمان رفت چه باید کرد ؟

جواب :

اگر بعد از دخول در رکوع یادتان بیاید می توانید بعد از رکوع آن را و اگر در حال سجود یا بعد از آن یادتان آمد می توانید بعد از نماز او را قضاء کنید .۲

سؤال :

فراموش کردن قنوت یا تشهد در رکعت دوم باید نماز را دوباره تکرار کنیم یا خیر ؟ جواب :

قنوت مستحب است و برای تشهد فراموش شده دو سجده سهو به جا آورید .۳

سؤال :

آیا می توان در نماز های واجب در قنوت فارسی دعا کنیم؟

جواب :

بعد از انجام وظیفه قنوت به عربی اشکال ندارد که به فارسی دعاکنید .۴

سؤال :

اگر قنوت نمازی که باید با صدای بلند خوانده شود به صورت اهسته خوانده شود چه حکمی دارد ؟

جواب :

جایز است.۵

سؤال :

مواردی که دعای فارسی در قنوت جایز است چیست؟

جواب :

در تمام نمازها دعای فارسی جایز است ولی نه به جهت قنوت بلکه چون دعا نماز را باطل نمی کند چه فارسی باشد چه عربی لذا معلوم نیست استحباب قنوت به دعای فارسی محقق شود.۶

قمار (تعداد : ۷)

بازی کردن با شطرنج و نرد بدون برد و باخت چه حکمی دارد و کلا اگر عرف جامعه وسیله ای را آلت قمار ندانند کافی است یا در تشخیص آلت قمار نظر مرجع تقلید شرط است؟

جواب :

بازی با شطرنج و نرد گرچه بدون برد و باخت هم باشد حرام است و همچنین بازی با آلاتی که در عرف محل از آلات قمار شمرده شود چنانچه بدون برد و باخت باشد بنابر احتیاط واجب جایز نیست.۱

سؤال :

بازی کردن بیلیارد و دائر کردن مراکز وسالنهای بازی بیلیارد چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر بازی با برد وباخت نباشد وخود آن هم ازوسائل قمار درآن شهر شناخته نشود بازی اشکال ندارد ولی دایر کردن ان جایزنیست ۲.

سؤال :

بازی کردن پاستور با کامپیوتر به صورت تک نفره چه حکمی دارد ؟

جواب :

بنا بر احتیاط واجب جایز نیست .۳

سؤال :

منظور از عرف در محل در بازی با کارت (پاسور) چیست ؟

جواب :

مقصود این است که در آن منطقه معمولا با آن برد و باخت مالی شود و معارف بازی با آن بدون برد و باخت مالی باشد که در این صورت بازی با آن بدون برد و باخت مالی اشکال ندارد.۴

سؤال :

بازی با منچ چه حکمی دارد ؟(در منچ از تاس استفاده می کنند)؟

جواب :

چنانچه در عرف حمل از آلات قمار شمرده شود بازی با آنها بدون برد و باخت هم بنابر احتیاط واجب جائز نیست .۵

سؤال :

مصرف پول در بازیهایی که بستگی به شانس دارد آیا درست است ؟ اکثر این بازیهارا با دقت میتوان در آن برنده شد و ربطی به شانس ندارد حکم این بازیها چگونه است ؟

جواب :

بازی با برد و باخت جایز نیست .۶

سؤال :

تصرف در جایزه ای که از حساب قرض الحسنه بانکها برده میشود چگونه است؟

جواب :

بعد از اینکه نصف جایزه را به فقیر متدین صدقه دادید از نصف دیگر آن می توانید استفاده کنید.۷

قانون (تعداد : ۹)

قانون کشوری تا چه حد در اعمال انسان موثر است ؟ مثلا طبق قانون فلان کار نشود چنانچه ما به قانونی عمل نکنیم گناه است؟

جواب :

قوانین تنفیذ شده از طرف حاکم شرعی باید رعایت شود.۱

سؤال :

آیا باید قوانین را رعایت کرد؟

جواب :

حضرت آیهٔ الله اجازه مخالفت قوانینی که برای حفظ نظم و به مصلحت جامعه است را نمی دهند مانند قوانین رانندگی.۲

سؤال :

کار کردن با اینترنت و وسایل اداری جهت امور شخصی مثل چسب و خودکار چه حکمی دارد؟

جواب :

با اجازه مسئول صلاحیتدار اشکال ندارد.۳

سؤال :

استفاده شخصی از تلفن محل کار به اندازه متداول چه حکمی دارد (با توجه به اینکه نمی توان محل کار را ترک کرد، و نیاز به تلفن هم باشد)؟

جواب :

با اجازه مسؤول صلاحتیدار اشکال ندارد.۴

سؤال :

مدتی است که در شهر تهران شاهد هستیم که موتور سوارانی مبادرت به مسافر کشی خصوصاً در محدوده مرکزی شهر و حوالی بازار می نمایند. سؤال این است که با توجه به ممنوعیت احتمالی این کار از نظر قوانین راهنمایی رانندگی معامله فیمابین در این خصوص چگونه است. همچنین در مورد ماشین های شخصی که مبادرت به مسافر کشی می نمایند، خصوصاً ماشین های شخصی فاقد طرح ترافیک در داخل محدوده طرح ترافیک و در ساعات طرح؟

جواب :

اگر قانون مذکور برای مصلحت عموم لازم باشد مخالفت با آن جایز نیست.۵

سؤال :

من در فنلاند زندگی می کنم چون همسرم دانشجواست حقوق ما کم است وکفاف زندگی را نمی کند ومن هم اجازه کار را بطور قانونی ندارم. بنابراین من می توانم بدون اطلاع دولت کار کنم؟

جواب :

اگر مخالف قوانین آن کشور باشد جایز نیست.۶

سؤال :

اگر دریافت حقوقم کم باشد آیا می توانم از طریق دیگر احقاق حق خویش را بنمایم مانند کار تراشی، فاکتور بازی؟

جواب :

اگر مخالف قانون باشد جایز نیست.۷

سؤال :

در کشورهای غیر اسلامی، می توان کنتورهای آب و برق و یا گاز را دست کاری کرد و احیانا از کار باز داشت؟

جواب :

چنان کاری جایز نیست.۸

سؤال :

ایا مسلمانان می تواننـد به نیت دستیـابی بر مزایـا و تسـهیلات مادی و معنوی از راههای قانونی پـذیرفته شـده در نزد کشورهای غیر اسلامی، اطلاعات نادرستی به ادارات دولتی کشورهای مزبور بدهند؟

جواب :

چنان کاری جایز نیست زیرا دروغ می باشد و آنچه در سؤال فرض شده است از موارد تجویز دروغ به حساب نمی آید.۹

قبله (تعداد : ۷)

اگر در نماز سهوا رو از قبله برگردانیم حکم نماز چیست؟

جواب :

اگر به مقدار یمین ویسار برسد نماز صحیح است.۱

سؤال :

مسافرت به کره ماه جهات قبله را برای ادای نماز چگونه تشخیص بدهیم ؟

جواب :

شخص مزبور نماز را به طرف زمین می خواند .۲

سؤال :

من قبله نما خریدم قبله را سمت دستشویی نشان می دهد . حالا اشکالی ندارد که ما در دستشویی به سمت قبله می نشینیم ؟

جواب :

بنا بر احتیاط واجب شخص در حال قضاء حاجت نباید رو به قبله یا پشت به قبله باشد .۳

سؤال :

نماز در هواپیمائی که وسیله ای نباشد تا قبله را بفهمی چه حکمی دارد؟

جواب :

می توانـد از مهمانـدار بپرسـد و اگر یقین حاصل شـد بهرطرف که گمان می رود نماز بخوانـد و اگر گمان هم حاصل نشـد به یک طرف نماز بخواند.۴

سؤال :

من در آلمان هستم و متأسفانه نمی دانم جهت قبله کدام طرف است؟ تکلیف من چیست؟

جواب :

اگر مسجدی در آنجا هست از روی محراب آن می توانید قبله را تشخیص دهید و همچنین می توانید از قبله نما استفاده کنید.۵

سؤال :

من ۵ ماه نماز را با ۳۵ درجه اختلاف به جا آوردم تکلیف چیست؟

جواب :

نمازهایی که خوانده اید صحیح است .۶

سؤال :

دستشوئی که پشت به قبله هست چه حکمی دارد ؟

جواب :

به احتیاط واجب جلوی بدن یعنی شکم و سینه از پشت به قبله منحرف سازد .۷

قرآن کریم (تعداد : ۳)

آیا دست زدن بی وضو به نام شیطان و فرعون و امثال او در قرآن اشکال دارد یا نه ؟

جواب :

مس کلمات قرآن بدون طهارت جایز نیست ولو آن کلمات مثل کلمه فرعون و امثال آن باشد .۱

سؤال :

سوره حم سجده چه سوره ای است؟

جواب :

سوره فصلّت.۲

سؤال :

قرائت سوره فصلت وسجده آن برای زن حائض چه حکمی دارد؟

جواب :

اشکال ندارد وفقط آیاتی که سجده واجب دارد نباید خوانده شود.۳

قرعه کشی (تعداد : ۲)

شخصی در قرعه کشی حسابهای قرض الحسنه بانک برنده کمک هزینه سفر عمره شده است آیا دریافت این پول حلال است؟ آیا باید حتما برای سفر حج خرج شود؟

جواب :

بعد از صدقه دادن نصف ان به فقیر متدین میتواند نصف دیگر انرا در سفر عمره یا غیر آن خرج کنید.۱

سؤال :

در صندوق خانوادگی ماهیانه شرط است که مبلغ ثابتی داده شود ودر همان جلسه کل مبلغ جمع شده از خانواده ها به صورت قرعه کشی به یکی از اعضایکه عضوبوده وپول گذاشته وام می دهند.آیا دریافت وام به این صورت صحیح است؟

جواب :

اشکالی ندارد.۲

قسم (تعداد : ۶)

یکی از آشنایان یک بار به خدا و کعبه قسم خورده که به خانه فرزندش نرود (به دلیل ناراحتی از فرزند و عصبانیت). اکنون پس از گذشت مدّتی که اختلاف حل شده ایشان قصد دارد قسم خود را بشکند و به خانه فرزندش برود. آیا این کار کفاره دارد؟ جریمه شکستن قسم در این حالت چیست؟ اگر باید کفاره بدهد یا اطعام نماید یا غیره، آیا میتواند بعداً این کار را انجام دهد یا اینکه لازم است قبل از رفتن به منزل فرزندش انجام دهد؟

جواب :

می تواند برود و کفاره ندارد.۱

سؤال :

اگر کسی قسم خود را بشکند و قول دهد که تکرار نشود آیا آن در حکم عهد است ؟

جواب :

آن قول در حکم عهد نیست و کفاره ندارد .۲

سؤال :

آیا می توان کفاره عهد و قسم و یمین و نذر را بغیر مساکین داد ؟

جواب :

خیر مصرف کفاره آنها فقراء و مساکین اند .۳

سؤال :

کفاره ۳ بار قسم خوردن قران به دروغ چیست و باید به چه کسی داده شود ؟

جواب :

کفاره ندارد.۴

سؤال :

بنده دو بار در مورد دو موضوع مختلف قسم به مقدسات (قرآن و خدا و غیره) خورده ام ولی به علت شدت شهوت آنها را شکستم می خواستم بدانم که حکم مسئله من چیست؟

جواب :

قسم به غیر از خداوند أثری ندارد وبرای شکستن قسم شرعی باید به ده فقیر به هرکدام حداقل ۷۵۰ گرم طعام مثل گندم یا نان بدهید.۵

سؤال :

اگر به ائمه اطهار علیهم السلام قسم بخوریم و آن قسم را بشکنیم حکمش چیست؟

جواب :

صدقه بدهد.۶

قضاوت (تعداد : ۳)

آیا قاضی می تواند به علم خود حکم کند؟ علم متعارف یا غیر متعارف؟

جواب :

علم قاضـی جـای بینه و اقرار را نمی گیرد و لکن بینه مختص به شـهادت عـدلین نیست و چنانچه امر د رنزد قاضـی واضـح باشـد (از راههـای علمی نه از طرق اظهـارات شخصـیه) می توانـد که بر طبق آن در غیر اجراء حـدود حکم نمایـد و در اجراء حـدود اشـکال دارد.۱

سؤال :

از نظر شما آیا زن میتواند قا ضی شود ؟

جواب :

قاضی باید مجتهد مرد باشد.۲

سؤال :

آیا کسـی که گواهینامه حقوقی دارد و کارشـناس امور قضایی است می تواند در یک کشور غیر اسلامی با قوانین موجود آنها میان مردم قضاوت و داوری کند؟

جواب :

کسی که برای قضاوت شایستگی ندارد نباید قضاوت کند و جز با قوانین اسلامی، نمی توان قضاوت و داوری کرد.۳

ک

کفن کردن (تعداد : ۱)

میتی که جنـازه اش بعـد از آنکه مـدتی در بیابان افتاده بوده و شدیـدا بو گرفته ومتلاشـی شـده بـدست آمـده و قابلیت غسل و تیمم ندارد چه باید کرد و ثانیا کفن کامل برای او لازم است ؟

جواب :

یک بار آن تیمم دهند و بر او نماز خوانده شود و مثل دیگران کفن گردد .۱

کفارات (تعداد : ۲۲)

اگر کسی در روزه ماه رمضان دچار ریا گردد آیا علاوه بر قضای روزه کفاره هم باید بدهد؟

جواب :

کفاره لازم نیست.۱

سؤال :

۱ ـ من در وانکوور زند گی می کنم خواسـتم بپرسم کفاره هر روز را چقدر بپردازم؟ ۲ ـ آیا می شود پـدرم کفاره خودم را در ایران مثل خودشان با پول ایرانی بدهد؟ جواب :

۱ ـ مقـدار کفاره روزه ای که عمـداً و عصـیاناً گرفته نشـده است برای هر روز اطعام ۶۰ مسـکین است که می توانـد به هر یک ۷۵۰ گرم گندم یا آرد بدهد. ۲ ـ اشکال ندارد.

۲

سؤال :

اینجانب در انگلیس زندگی می کنم آنجا شرکتهای بیمه پول زیادی به مشتریان خود میدهند بویژه در صورت جراحی در اعضاء بدن بنده به علت عدم علم یک کار انجام دادم که انگشت دست خود را بریدم و از جانب شرکت پول زیادی به اینجانب رسید . این کار بنده از جهت شرعی چه حکمی دارد ؟ آیا به گردن اینجانب کفاره ای هست ؟اگر روشن شود که شرکت بیمه مسلمان نیست و کشور هم مسلمان نیست ؟

جواب :

برشما کفاره ای لازم نیست و می توانید پولی را که دریافت کرده اید برای خود تملک کنید .۳

سؤال :

کسی که نتوانسته روزه بگیرد و کفاره بر او تعلق گرفته و برای کفاره پول گندم حساب کرده آیا میتواند با آن پول برنج بخرد و به فقیر بدهد ؟

جواب :

باید برای هر روز یک مد (۷۵۰ گرم تقریبا) طعام یعنی گندم یا جو یا نان و مانند اینها به فقیر بدهد و دادن پول کافی نیست مگر اینکه به وکالت از شخص طعام را بخرد و به عنوان کفاره برای خود بردارد.۴

سؤال :

کسی که بیمار است و بیماری او دایمی است و هرگز نمیتواند روزه بگیرد آیا کفاره بر او تعلق می گیرد ؟

جواب :

باید برای هر روز یک مد (۷۵۰ گرم تقریبا) طعام یعنی گندم یا جو یا نان و مانند اینها به فقیر بدهد .۵

سؤال :

کفاره جمع که به تاخیر افتد حکمش چیست ؟

جواب :

حکم خاصی ندارد .۶

سؤال :

در اوایل سن تکلیف ۶ روز ماه رمضان را به حرام شکستم ولی با توجه به این موضوع که بعدا کفاره آن را می دهم روزه مستحبی زیادی گرفتم حکم چیست ؟ آیا باز هم میتوانم بگیرم ؟مبلغ ریالی آن چقدر می شود و چگونه قابل پرداخت است ؟

جواب :

تا قبل از قضاء آن روزه ها نمی توانید روزه مستحبی بگیرید و کفاره برای هر یک روز اطعام ۶۰ فقیر است که می توانید به هر یک ۷۵۰ گرم کندم بدهید .۷

سؤال :

کسانی که از روی نادانی و جهل در ابتدای تکلیف روزه ماه رمضان را ترک کرده اند چه حکمی دارند قضا یا کفاره؟

جواب :

قضا واجب است و اگر علم به مسأله داشته کفاره واجب است و بنابر احتیاط واجب کفاره ثابت میشود حتی اگر جاهل مقصر مردد باشد.۸

سؤال :

اگر زن و شوهر جوانی در ماه رمضان در زمانی که روزه هستند ناخاسته و بدون کنترل خود با هم نزدیکی کنند و روزه شان باطل شود چه باید بکنند؟

جواب :

قضا و کفاره واجب است و کافی است اطعام شصت مسکین هر مسکینی ۷۵۰ گرم گندم یا آرد برای هر یک از زن و شوهر.۹

سؤال :

من اگر کفاره روزه بگیرم همه می فهمند، وسع مالی هم ندارم، شما بگویید چه کنم؟

جواب :

فهمیدن مردم مهم نیست و نیز می توانید به طور توریه وانمود کنید که روزه مستحب می گیرید و نیز می توانید برای هر روز مبلغ ۷۲۰۰ تومان تهیه کنید ولو از طریق قرض و به این دفتر بفرستید تا به وکالت از شما کفاره پرداخت کنند.۱۰

سؤال :

اگر کسی سه روز روزه نگرفته باشد می تواند به جای آن پول بدهد؟ مثلاً به جای گندم پول آن را به ایتام یا به کمیته امداد بدهد، و این پول چقدر باید باشد، برای سه روز؟

جواب :

روزه هائی که نگرفته است باید آن را قضا کرد و در کفاره پرداخت پول به فقیر به جای خوراکی کفایت نمی کند.۱۱

سؤال :

شخصی نذر کرده است که نماز شب بخواند در صورتی که آن را ترک کند میزان کفاره آن چه مقدار می باشد ؟

جواب :

با مخالفت در یک شب نذر حنث می شود و باید کفاره بدهید و کافی است به ده مسکین هر یک ۷۵۰ گرم گندم یا آرد بدهید ۱۲.

سؤال :

گوشت گوسفندی که حاجی بعنوان کفاره می دهد خودش می تواند از آن بخورد ؟

جواب :

احوط ترک است .۱۳

سؤال :

کفاره در صورتیکه قتل عمدی باشد یا سهوی فرق می کند یا نه ؟

جواب :

به طور کلی در قتل مؤمن کفاره واجب است .۱۴

سؤال :

کفارات مختلفه که بر ذمه میت هست از اصل ترکه خارج می شود یا از ثلث ؟ جواب :

از ثلث برداشته می شود .۱۵

سؤال :

آیا می توان کفاره ماه مبارک رمضان را به شخصی وکالت داد یا خیر ؟

جواب :

اگر اطمینان داشته باشید که با آن پول همان مقدار نان را به وکالت از شما می خرد و به وکالت از شما بعنوان کفاره قبض می کند اشکال ندارد .۱۶

سؤال :

کسی که نذر کرده نماز مستحبی را هفته ای یکبار بخواند در صورت ترک کفاره آن چه مقدار میباشد آیا در صورت تکرار کفاره هم تکرار می شود؟

جواب :

کفاره مخالفت نذر، اطعام ۱۰ فقیر است و کفایت می کند به ده فقیر هر نفر ۷۵۰ گرم گندم بدهید. و در صورت تکرار بیش از یک کفاره لازم نیست.۱۷

سؤال :

آیا در موضوع کفاره روزه بجای اطعام ده فقیر میتواند پول ده پرس غذای متوسط را به صندوق مستمندان واریز کرد؟

جواب :

کافی نیست.۱۸

سؤال :

کفاره عهد چقدر است؟ به چه صورت باید داده شود؟

جواب :

میتوانید شصت فقیر را اطعام کنید و در اطعام کافی است که به هر فقیر ۷۵ گرم نان یا گندم بدهید.۱۹

سؤال :

کفاره ۳ بار قسم خوردن قران به دروغ چیست؟

جواب :

کفاره ندارد.۲۰

سؤال :

آیا می توان در کفاره جمع به جای ۶۰ روز روزه به ۶۰ فقیر طعام داد؟

جواب :

در افطار به حرام کفاره جمع به نظر آقای سیستانی (حفظه الله) واجب نیست و همان اطعام (۶۰) فقیر کافی است فقط در کفاره قتل عمدی کفاره جمع هست و در این صورت باید شصت روز روزه بگیرد و ۶۰ فقیر را اطعام کند یعنی به هر یک مد (۴/۳ کیلو) طعام بدهد (۷۵۰ گرم) ولی نمی تواند به جای روزه فقط آنها را اطعام کند.۲۱

سؤال :

کفاره نذر چیست؟

جواب :

کافی است ۱۰ مسکین را اطعام کند هر مسکین ۷۵۰ گرم گندم یا نان.۲۲

کمک کردن (تعداد : ۱)

آیا می توانید به غیر مسلمان کمک مادی یا معنوی کرد ؟

جواب :

کمک اشکال ندارد .۱

کار (تعداد : ۲)

دروغ گفتن در کار و در معاملات چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر برای دفع ضرر باشد اشکال ندارد نه برای جلب منفعت.۱

سؤال :

من در یک رستورانی در کشور آمریکا کار می کنم ونوار موسیقی حرام اکثر مواقع روشن است می خواهم بدانم که حکم کار کردن من در آنجا چیست ؟

جواب :

شما به آن گوش ندهید وتنها به گوش رسیدن اشکال ندارد .۲

کالاهای قاچاق (تعداد : ۱)

خرید و فروش کالاهای قاچاق چه حکمی دارد ؟

جواب :

نظر معظم له نباید از مقررات تخلف شود .۱

کف زدن (تعداد : ۷)

ایا کف زدن ایرادی دارد یا ندارد چه در مجالس لطفا توضیح دهید ؟

جواب :

فی نفسه اشکال ندارد .

۱

سؤال :

کف زدن در مجالس اعیاد برای بزرگداشت اهل بیت (علیهم السلام) در غیر حسینیه و مسجد اگر موجب وهن ائمه (علیهم السلام) نباشد چه حکمی دارد؟

جواب :

اشکال ندارد ولی سزاوار نیست جای صلوات را بگیرد.۲

سؤال :

حکم کف زدن چیست ؟

جواب :

کف زدن مانعی ندارد .۳

سؤال :

آیا دست زدن در مجالس ائمه (ع) اشکال دارد ؟

جواب :

فی نفسه مانعی ندارد و مناسب اینست که جایگزین صلوات و ذکر نشود .۴

سؤال :

آیا ساز زدن و دست زدن در جشن عبادت کودکان جایز است ؟

جواب :

بدون کیفیت لهوی مانعی ندارد .۵

سؤال :

کف زدن در مجالس موالید ائمه (علیهم السلام) جایز است ؟

جواب :

مانعی ندارد .۶

سؤال :

دست زدن مردها و زن ها در عروسی به طوری که از همدیگر جدا باشند و صدای دست زدن را بشنوند چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر مفسدای برآن مترتب نباشد اشکال ندارد.۷

کفار (تعداد : ۷)

اگر ما خودمان بدانیم که شخص کافر است ولی از نظر عرف مسلمان به حساب بیاید، مثلا در پرسش نامه خود را مسلمان معرفی کند آیا چنین شخصی را باید کافر دانست؟

جواب :

اگر منکر نبوّت یا چیزی که رسول خدا (ص) از طرف پروردگاربه مردم تبلیغ کرده که مستلزم تکذیب پیامبر (ص) بشود هرچند فی الجمله کافر و نجس است.۱

سؤال :

مراد از نجاست کافر، نجاست باطنی است یا نجاست ظاهری؟ اگر نجاست ظاهری در نظر بگیریم، ما که در کشور هندوستان و کشوری که دولت آن کافر غیر اهل کتابی است چه حکمی دارد؟

جواب :

نجاست ظاهری مراد است و هر چیزی که با رطوبت با آن تماس حاصل کند نجس می شود.۲

سؤال :

یکی از شرایط تکفیر منکر شدن یکی از ضروریات دینی مثل نماز می باشد اگر فرد مسلمانی نماز نخواند و بالغ و آگاه هم باشد حکم آن چیست؟

جواب :

اگر منکر نباشد کافر نیست.۳

سؤال :

در ما ه رمضان استمنا کردم البته به قصد بیرون آمدن منی نبود ولی منی از من خارج شد و می دانستم که به واسطه بیرون آمدن منی روزه ام باطل میشود حالا چه باید بکنم آیا باید ۶۰ روز یا ۶۰نفر را سیر کنم یا نه؟

جواب :

اگر هنگام استمناء کردن مطمئن بودید که به مرحله ای نمی رسید ک منی از شما خارج می شود و اتفاقاً خارج شد برشما قضا و کفا ره واجب نیست و اگر خروج آنرا احتمال میدادید در اینصورت هم قضا واجب است و هم کفاره وبرای کفاره کفایت میکند که به شصت فقیر به هر نفر ۷۵۰ گرم طعام مثل گندم بدهید.۴

سؤال :

هم غذا شدن با کفار چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر کافر بت پرست ومشرک باشد وبا رطوبت دستش یا بدنش با غذا تماس بگیرد نجس است وغذا خوردن حرام است ودر غیر این صورت نجس نیست پس اگر شک بکنیم در تماس با رطوبت پاک است وهمچنان اگر کافر کتابی (یهودی یا نصرانی باشد) طاهر است.۵

سؤال :

هدیه گرفتن از کفار چه حکمی دارد؟

جواب :

اشکال ندارد وملک انسان می شود.۶

سؤال :

خرید وفروش جنس حلال با کفار چه حکمی دارد؟

جواب :

جایز است.۷

کفارات حج (تعداد : ۵)

آیا برای گوسفندی که جهت کفاره آن چه گذشت ذبح می شود، داشتن شروط قربانی معتبر است؟

جواب :

معتبر نیست، گرچه احوط رعایت آن هاست.۱

سؤال :

اگر حاجی در مکه یا منی کفاره خود را ادا کرد و فقیری نیافت تا ذبیحه را به او صدقه دهد و آن را رها کرد تا تلف شد، آیا ضامن قیمت آن برای فقیران است؟

جواب :

آری، بنابر احتیاط ضامن قیمت آن پس از ذبح است.۲

سؤال :

در مناسک فرموده اید که موارد مصرف کفاره، فقیران و مساکین هستند. حال اگر حاجی در مکه یا منی فقیری نیافت تا ذبیحه را به

او صدقه دهد، آیا باز لازم است که در آن جا ذبح کند و اگر چنین کرد، با گوشت ذبیحه چه کند؟

جواب :

اگر برایش ممکن بود که به یکی از فقیران دست پیدا کند و از او وکالت بگیرد تا کفاره را پذیرفته در آن تصرفی از قبیل فروش، هدیه، اعراض و مانند آن کند، واجب است که چنین کند و اگر این کار برایش ممکن نگشت، جایز است که ذبح کردن را تا رسیدن به شهرش به تأخیر اندازد.۳

سؤال :

اگر در فرض سؤال قبلی به تأخیر انداختن برای حاجی جایز نبود و او بر اثر عذری و یا بدون هیچ عذری، آن را به تأخیر انداخت، حال آیا ذبح کردن در شهرش مُجزی است، یا آن که ناچار است کسی را نایب خود کند تا در مکه یا منی گرچه در سال های بعد قربانی کند ؟

جواب :

ذبح در شهرش مُجزی است.۴

سؤال :

اگر بر حاجی کفاره واجب گشت، آیا به سبب گرانی گوسفند در مکه و منی جایز است ادای آن را تا رسیدن به شهرش به تأخیر اندازد؟

جواب :

اگر کفاره دادن در خود مکه و منی به سبب بالا بودن نرخ ها دشوار و حرجی باشد، جایز است آن را تا رسیدن به شهرش به تأخیر اندازد وگرنه در ادای کفاره صید ـ و بنابر احتیاط در دیگر کفاره ها نیز ـ تأخیر جایز نیست.۵

گ

گفتگو با نامحرم (تعداد : ۳)

اگر در چت ترس وقوع در حرام وجود نداشته باشد اشکال دارد ؟

جواب :

اگر کلماتی که ردّ وبدل می شود مهیج باشد یا احتمال وقوع در حرام باشد جایز نیست .۱

سؤال :

گفتن و خندیدن با دختران نامحرم در دانشگاه چگونه می باشد ؟

جواب :

جایز نیست .۲

سؤال :

روابطی که هم اکنون قبل از ازدواج بین دختران و پسران می باشد اگر قبل از ازدواج به روابط نامشروع نینجامد چگونه می باشد ؟

جواب :

جایز نیست چون خوف منجر شدن به حرام است .۳

گنج (تعداد : ۱)

اگر انسان گنجی را در مکان های زیر پیدا کند حکم آن چگونه است؟

۱)درملک شخصی ۲)درصحرا و بیابانها و مراتع ۳) در قبرستانهای بسیار قدیمی و آیا تحویل دادن آن به دولت واجب است؟ جواب :

انسان گنج را با حیازت مالک می شود و باید خمس آن را بپردازد ولی اگر در ملک خود باشد و احتمال بدهد متعلق به مالک سابق است باید تحقیق کند و اگر مربوط به او نبود و احتمال داده شد ملک مالک قبل از او باشد باز هم باید تحقیق کند.۱

ل

لقطه (تعداد : ۱۱)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ ۲ بعد » نمایش همه

سؤال :

اگر تخم اردک یا مرغ در زمین خود ببیند و بداند که متعلق بخود نیست و علامتی هم ندارد می توان آنرا استفاده نمود یا خیر ؟

جواب :

اگر علامتی ندارد که انرا معرفی کند می تواند برای خود برادارد ولی بهتر است آن را به فقیری صدقه بدهد و اگر علامت دارد و قیمت آن کمتر از نیم مثقال نقره سکه دار است می تواند آنرا به فقیر صدقه بدهد .۱

سؤال :

پولی را که در کشورهای غیر اسلامی پیدا می شود چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر در محله ای باشد که مسلمانان زیاد زندگی می کنند که احتمال معتنی بهی داده می شود که ملک مسلمان است باید طبق حکم لقطه اگر علامتی دارد اعلام شود ، و اگر علامتی ندارد حتی از نظر مقدار یا خصوصیات دیگر می تواند تملک کند و اگر در چنین محله ای نباشد به هر صورت باشد می تواند تملک کند .۲

سؤال :

هنگام تصدق لقطه عین را باید داد یا قیمت را هم می شود داد؟

جواب :

باید عین آن را صدقه بدهد.۳

سؤال :

در کنار دریا وسایل کشتی های غرق شده دیده می شود. آیا اینها حکم مجهول المالک را دارند یا خیر؟

جواب :

اگر احراز شود که مالک آن را گم کرده است لقطه است، وگرنه مجهول المالک است.۴

سؤال :

اگر احتمال داده شود که وسائل کشتی شکسته هائی که در کنار ساحل پیدا می شود مورد اعراض قرار گرفته آیا می شود آنرا برداشت ؟

جواب :

اگر به نداشتن موجب تلف باشد می توانید بردارید ولی باید از صاحبش جستجو کنید ، مگر اینکه احتمال یافتنش نباشد . و به هر حال اگر مأیوس شدید می توانید قیمت آنرا صدقه بدهید ولی صدقه دادن به خودش یا قیمتش باید با اجازه حاکم شرع باشد .۵

سؤال :

لقطه (چیزی که پیدا شده) اگر در کشور کافر هندوستان باشد چه حکمی دارد؟ آیا حکم کشور اسلامی با کشور کافر فرق می کند؟

جواب :

اگر در جایی نباشد که احتمال قوی داده شود مربوط به مسلمانان است می تواند بردارید.۶

سؤال :

اگر آدم چیزی پیدا کند و با اینکه اطلاعیه داد ولی کسی برای ان مال نیامد چه باید کرد ؟در ضمن از اخرین اگهی ۴۰ روز گذشته است؟

جواب :

تا یک سال باید معرفی کند اگر صاحبش را نیافت به احتیاط واجب آنرا صدقه بدهد .۷

سؤال :

اگر پولی را پیدا کردیم حکم آن چیست؟

جواب :

اگر علامتی که آن را مشخص کند و صاحب آن می تواند با آن علامت به آن برسد نداشته باشد هرچند از نظر مقدار آن می توانید آن را تملک کنید.۸

سؤال :

اگر آدم چیزی پیدا کند و با اینکه اطلاعیه داد ولی کسی برای ان مال نیامد چه باید کرد ؟در ضمن از اخرین اگهی ۴۰ روز گذشته است؟

جواب :

تا یک سال باید معرفی کند اگر صاحبش را نیافت به احتیاط واجب قیمت آنرا صدقه بدهد.۹

سؤال :

هرگاه مبلغ زیادی پول در یک کشور اروپایی پیدا کنیم وعلامتی هم نداشته باشد می توانیم آن را تملک کنیم؟

جواب :

اگر آن پول دارای علامت نباشد که بدان وسیله صاحبش را شناسایی کنیم هر چند آن علامت، مقدار و مبلغ آن باشد می توان آن را تملک کرد مگر آنکه مورد از مسائلی باشد که در پیش گفتیم که در آن صورت برابر مقررات قانونی آن کشور باید عمل شود.۱۰

سؤال :

اگر پولی را پیدا کردیم حکم آن چیست؟

جواب :

اگر علامتی که آن را مشخص کند و صاحب آن می تواند با آن علامت به آن برسد نداشته باشد هر چند از نظر مقدار آن می

توانید آن را تملک کنید.۱۱

لباس (تعداد : ۱۷)

بعضـی از لباسـهایی که جوانـان می پوشـند ترکیب بنـدی لبـاس به گـونه ای است که جلب توجه می کنـد مثلاـ از مانتوهـایی که با رنگهـای خیلی تنـد اسـتفاده می کننـد یـا اینکه ترکیب رنـگ روسـری با مانتو ولباسـشان جوری است که جلب توجه می کنـد یا از کفشها وپیراهنهایی که نوع ورنگ ان توجه کننده است استفاده می کنند،

۱–آیا لباس شهرت محسوب می شود وحرام است پوشیدن آن؟

۲–نماز خواندن با لباس شهرت اشکال دارد؟

جواب :

۱–لباس های شهرت محسوب نمی شود ولی اگر زی مختص کافر باشد به احتیاط واجب پوشیدن آن جایز نیست.

۲–نماز صحیح است.

۱

سؤال :

پوشیدن لباس‌های زنانه توسط مرد چه حمکی دارد؟

جواب :

اگر طوری نباشد که به هیئت زنانه درآید اشکال ندارد.۲

سؤال :

آیا پوشیدن کت چرمی که از کشور خارجی برایم رسیده است حرام است ؟

جواب :

پوشـیدن آن حرام نیست ولی اگر می دانیـد از حیوانی است که به طریق شـرعی تـذکیه نشده نجس است و نماز خواندن با آن جایز نیست .۳

سؤال :

آیا پوشیدن لباس با رنگ مشکی مکروه است ؟

جواب :

مکروه نیست .۴

سؤال :

آیا رسول اکرم (ص) لباس سفید را ترجیح نمی دادند ؟

جواب :

ایشان لباس سفید را برای مرد ترجیح می دادند .۵

سؤال :

پوشیدن پیراهن آستین کوتاه به طوری که تا آرنج را بپوشاند چه حکمی دارد؟

جواب :

فی نفسه جائز است.۶

سؤال :

پوشیدن شلوار لی و لباسهای خارجی برای مردان چه حکمی دارد ؟

جواب :

اشکال ندارد.۷

سؤال :

آیا استفاده از دستمال گردن ابریشم حرام است ؟

جواب :

اشکال ندارد.۸

سؤال :

ایا پوشیدن پیراهن آستین کوتاه برای مردان اشکال دارد؟

جواب :

خیر اشکال ندارد.۹

سؤال :

پوشیدن شلوار لی و لباسهای خارجی برای مردان چه حکمی دارد ؟

جواب :

اشکال ندارد.۱۰

سؤال :

آیا والدین می توانند فرزندان را از پوشش لباسهای مد روز منع کنند ؟

جواب :

پـدر ومادر میتواننـد از بعضـی کمکها امتناع کننـد مگر اینکه فرزنـد چنین باشد وچنان نباشد وفرزند هم ناچار است برای رسـیدن به مقاصد خود آنها را اطاعت کند.۱۱

سؤال :

حکم پوشاندن بدن برای مرد چیست؟

جواب :

پوشاندن عورتین وبیضین لازم است وغیر آن لازم نیست.۱۲

سؤال :

آیااستفاده از کروات در مجالس جشن و عروسی اشکال دارد ؟

جواب :

فی نفسه مانعی ندارد مگر این که عنوان ثانوی منطبق شود که مقتضی تحریم باشد .۱۳

سؤال :

حکم لباس مشکی در دو ماه محرم وصفر مستحب است یا مکروه ؟

جواب :

کار شایسته و پسندیده ای است.۱۴

سؤال :

فقها به حرمت پوشیدن حریم و ابریشم طبیعی خالص برای مردان فتوا می دهند، آیا یک مرد می تواند حریر و ابریشم آمیخته به جز آن را بر تن کند مثل کراوات. وانگهی بستن کراوات برای مردان به طور کلی آن هم از حریر خالص چطور است؟

جواب :

بستن کراوات حتی اگر ابریشم و حریر خالص هم باشد حرام نیست زیرا به آن، لباس صدق نمی کند و ستر عورت با آن ممکن نیست و اما آنچه حریر و ابریشم خالص نیست و به غیر آن آمیخته است و حریر به آن گفته نمی شود، پوشیدن آن جایز است هر چند که با آن ستر عورت ممکن باشد.۱۵

سؤال :

برخی شرکت ها روی برخی پارچه ها و منسوجات خود می نویسند «ابریشم خالص» با این وجود، ما در صحت چنان چیزی، شک داریم چون بهای آنها خیلی ارزان است و حریر و ابریشم به آن ارزانی نیست، پوشیدن آنگونه لباسها چگونه است و می توان با آنها نماز خواند؟

جواب :

با وجو شک، می توان آنها را پوشید و نماز هم خواند.۱۶

سؤال :

آیا یک زن می تواند کت و شلوار بپوشد و در خیابانها و بازارها راه بیفتد؟

جواب :

اگر آن جامه بر جستگی های اندام او را مشخص کند و یا سبب فتنه انگیز شود، جایزنمی باشد.۱۷

لباس نمازگزار (تعداد : ۱۲)

آیا زنان باید در هنگام نماز، جوراب بپوشند؟

جواب :

لازم نیست.۱

سؤال :

اگر با لباسی که به آن عطر یا ادکلن زده باشیم نماز بخوانیم چه حکمی دارد؟ همچنین به بدن عطر یا ادکلن زده باشیم چه حکمی برای نماز خواندن دارد ؟

جواب :

اشکالی ندارد .۲

سؤال :

آیا خانمها با لباس تنگ می توانند نماز بخوانند البته نامحرمی او را نبیند ؟

جواب :

می تواند .۳

سؤال :

نماز خواندن با آستین کوتاه چه حکمی دارد ؟

جواب :

نماز صحیح است .۴

سؤال :

آیا در مورد شرایط لباس نماز گزار ، پر پرنده حرام گوشت هم حکم مو را دارد ؟

جواب :

مانعی ندارد۵

سؤال :

موی گربه نجس بوده و نماز ندارد آیا این موضوع صحت دارد؟

جواب :

موی گربه نجس نیست و اگر به بدن یا لباس چسبیده باشد نماز را باطل نمیکند.۶

سؤال :

اندازه شلوار و پیراهن نمازگذار چقدر باید باشد این سئوال در هنگام وضو چطور ؟

جواب :

در نماز باید عورت پوشیده باشد و بیش از آن لازم نیست گر چه بهتر است از ناف تا زانو پوشیده باشد ودر وضو هیچ ساتری لازم نیست .۷

سؤال :

ایا پوشیدن شورت برای مقلدین شما در نماز اجباری است ؟

جواب :

پوشیدن ان لازم نیست و میتواند به لباس دیگری که پوشیده است اکتفا کند.۸

سؤال :

در صورتی که زن در محیطی امن و مطمئن یخواهد نماز بخواند که هیچ نا محرمی وجود ندارد آیا برای نماز نیاز به حجآب دارد؟ در صورت بله دلیل انرا بفرمایید؟

جواب :

پوشش در هنگام نماز (ولو نامحرمی نباشد) لازم است.۹

سؤال :

به اقتضای شغلم که پرستاری است آستین لباسم تا آرنج می پوشاند چهارده ساعت در شیفت کار می کنم لطفا بگویید آیا می توانم با همین لباسم (یونیفرم) نماز بخوانم؟

جواب :

پوشاندن دستها تا مچ در نماز لازم است.۱۰

سؤال :

آیا می توان با شورت آغشته به مذی نماز خواند؟

جواب :

مانعی ندارد.۱۱

سؤال :

نماز خواندن با لباسهایی که به آن خمس گرفته بود و ما نمی دانستیم به آن خمس گرفته آیا باید قضا کنیم ؟

جواب :

در این صورت نماز صحیح است .۱۲

لقاح مصنوعی (تعداد : ۷)

حکم شرعی تلقیح مصنوعی با اسپرم مرد اجنبی در محیط آزمایشگاهی وقتی که شوهر فاقد اسپرم باشد چگونه است ومحرمیت به بستگان زن وشوهر چگونه است؟

جواب :

وارد کردن اسپرم مرد اجنبی به رحم زن جایز نیست ولی تلقیح تخمک زن با اسپرم مرد اجنبی در خارج از رحم ووارد کردن آن در رحم فی حد ذاته جایز است وحرمت آن به لحاظ امور جانبی است که معمولا ـ لازم می آید مانند کشف عورت وبه هر حال فرزند منتسب به صاحب اسپرم است وربطی به شوهر ندارد ولی اگر دختر باشد با او محرم است زیرا فرزند همسر او است وهمچنین محرمیت فرزند با فامیل آن زن محقق است.۱

سؤال :

آیا کشت نطفه جایز است بدین معنی که تخمک زن ونطفه مرد را منتقل می کنند وتخمک را در بیرون رحم تلقیح کرده وآنگاه درداخل بدن قرارمی دهند ؟!

جواب :

این کار در حد ذات خود جایز است.۲

سؤال :

برخی بیماری های ارثی هستند که از پدران به فرزندان انتقال می یابد و زندگانی آنها را به مخاطره می اندازد.علم جدید راه نجات برخی از مرضها را یافته است بدین ترتیب که تخمک زن را در لوله خارجی کشت می کنند و جنین های به وجود آمده را کنترل می کنند و سالم را از بین آنها انتخاب و در رحم مادر کشت می کنند، بقیه را از میان می برند آیا چنین عملی شرعاً جایز است؟

جواب :

مانعی ندارد .۳

سؤال :

در عمل تلقیح تخمک در داخل دستگاه مصنوعی، گاهی چندین جنین شکل می یابد و چه بسا کشت همه آنها در رحم مادر برای او مرگ آور و یا خطر ناک است آیا می توان یک جنین را برگزید و بقیه را تلف کرد؟

جواب :

کشت تخمک پرورده شده که در دستگاه آزمایش، به عمل می آید واجب نیست پس در فرض سؤال می توان یکی را برگزید و بقیه را تلف کرد و از بین برد.۴

سؤال :

برخی اوقات، زن و شوهر به تلقیح مصنوعی که پزشکی آن را اجراء می کند نیاز پیدا می کنند و آن عمل، مستلزم دیدن آلت تناسلی آنان توسط پزشک است آیا چنین عملی جایز است؟

جواب :

دیدن آلت تناسلی و مشاهده آن توسط فرد نامحرم، تنها به سبب یاد شده در سؤال، جایز نمی باشد و اما اگر نیاز به فرزند، ضروری باشد و آن، به دیدن آلت تناسلی موقوف باشد در آن صورت جایز می شود و از موارد ضرورت آن است که پدر و مادر آنچنان برای فرزند داشتن بی صبری می کنند که تحمل آن وضع برایشان فوق العاده دشوار و طاقت فرساست.۵

سؤال :

در برخی کشورهای غربی چنان رایج شده که تخمک زن را از نطفه مرد می گیرند و آن را در یک رحم مصنوعی می کارند و سپس جنین بارور شده را به رحم مادر صاحب تخمک منتقل می سازند و آن گاه جنین در رحم مادر بزرگ، پرورش یافته و وضع حمل پیش می آید. اولاً:آیا کشت جنین در رحم مادر بزرگ جایز است؟ و ثانیاً مادر شرعی این طفل کیست؟

جواب :

جواز این کار مشکل است قطع نظر از این که چنان عملی احیاناً به دست زدن و نگاه نا محرم موقوف می شود و اگر تلقیح مصنوعی، عملی شد در این که مادر نسبی آن طفل کیست؟ دو احتمال وجود دارد و نسبت به هر دو، زن صاحب تخمک و مادراو، احتیاط ترک نشود.۶

سؤال :

لقاح مصنوعی از زن و مرد شرعی و گزاردن آن در رحم زن دیگر برای باردار شدن چیست؟

جواب :

فی حد نفسه اشکال ندارد.۷

م

مجهول المالک (تعداد : ۲)

اگر شاخه های درخت میوه ی همسایه از روی دیوار داخل حیاط خانه ی ما شده باشد آیا خوردن میوه های آن حلال است یا خیر ؟

جواب :

باید با اجازه مالک باشد .۱

سؤال :

مجهول المالک را توضیح دهید؟

جواب :

مال ودارایی که صاحب آن شناخته نیست هر چند که از اوگم نشده است .۲

محبت (تعداد : ۲)

آیا صحبت کردن با خواستگارم اشکال شرعی ندارد ؟ آیا صحبت کردن من و ابراز محبت از طریق زبان با او از نظر اسلام جایز است ؟

جواب :

قبل از اجرای عقد شرعی سخنی که تحریک آمیز باشد جایز نیست .١

سؤال :

آیا دوستی سالم یعنی حرف زدن و درد دل کردن با دختر اشکال دارد؟

جواب :

جایز نیست .٢

مسواک زدن (تعداد : ١)

خرید و فروش و یا استعمال فرچه مسواکی که از موی خوک فراهم شده است جایز است؟

جواب :

خرید و فروش و حتی استعمال آن جایز است اما دهان بدان وسیله آلوده و نجس می شود و با بیرون آوردن و بر طرف کردن بقایای آن فرچه، دهان نیز پاک می شود.١

مسابقات (تعداد : ۵)

حکم شرکت در مسابقات (علمی یا ورزشی) که در ابتدا از شرکت کنندگان مبلغی می گیرند و در انتها ازهمان پول جایزه ای به برندگان می دهند تکلیف چیست؟

جواب :

مانعی ندارد.١

سؤال :

آیا در مسابقاتی که بدون آلات قمار انجام میشود گرفتن پول برای برگزاری مسابقه نه جایزه مشکلی دارد و در این صورت مسئولین برگزاری مسابقه چه وظیفه ای دارند؟

جواب :

اگر مسابقه علمی باشد اشکال ندارد.٢

سؤال :

آیا در مسابقات فوتبال که تیم برنده پول میگیرند حلال است یا حرام؟

جواب :

اگر با شرط باشد حرام است.٣

سؤال :

آیا جامهایی که به عنوان جایزه مسابقات می گذارند حلال است؟

جواب :

اشکال ندارد.۴

سؤال :

در مسابقات بین المللی قرائت قران یکی از قاریان خانم بود حکم معظم له در مورد قرائت قران توسط خانم چیست؟

جواب :

اگر مهیج نباشد و مستلزم مفسده نباشد حرام نیست.۵

مسح کردن (تعداد : ۹)

مسح از انگشت کوچک پا در صورتی که باقی ناخنها لاک داشته باشند جایز است دران صورت حکمش چیست؟

جواب :

جایز است.۱

سؤال :

بعد از شستن دست چپ در وضووقبل از مسح اگر چیزی یا عضوی غیر از عضوی که باید شود را لمس کنیم آیا در مسح اشکال ایجاد می کند وآن لمس مسح آن عضوحساب خواهد شد؟

جواب :

اگر بر رطوبت موجود در کف تأثیر نگذارد اشکال ندارد.۲

سؤال :

می خواستم بدانم که آیا باز کردن فرق در مسح سر برای زنها در وضو واجب است یا نه؟

جواب :

لازم نیست و کافی است که به جلو سر مسح بکشند.۳

سؤال :

آیا رطوبت کم باقیمانده در کف دست برای مسح پا کافی است یا حتماً باید محل مسح کاملًا تر شود؟ و آیا مسح را می توان عمداً از سر انگشتی غیر از انگشت شصت پا شروع کرد؟

جواب :

کافی است ـ اشکال ندارد.۴

سؤال :

مسح دو پا همزمان جایز است؟

جواب :

جایز است.۵

سؤال :

من برای وضو گرفتن در هنگام مسح سر دچار مشکل هستم چرا که من دارای موهای بلندی هستم وفرقم هم از وسط سرم نیست با این تفاسیر طریقه درست مسح سر برای موهای بلند را توضیح دهید؟

جواب :

لازم نیست فرق باز کنید وکافی است که مسح بر قسمتهای پائین موباشد که اگر آن قسمت را بکشید از حدود یک چهارم جلوی سر تجاوز نکند ودر مقدار مسح کافی است که انگشت را تکانی بدهید که صدق مسح کند .۶

سؤال :

آیا مسح کشیدن روی دوانگشت کوچک صحیح است یا خیر؟

جواب :

صحیح است.۷

سؤال :

آیا میشود با دست چپ پای راست را و بادست راست پای چپ را مسح کرد؟

جواب :

اشکال ندارد.۸

سؤال :

حکم ژل و روغن بادام به سر زدن چیست؟

جواب :

اشکال ندارد و برای مسح بر بیخ موها مسح بکشد.۹

میقات (حج) (تعداد : ۱۷)

در مناسک فرموده اید که برای زن حائض و مانند آن جایز است بیرونِ مسجد شجره مُحرم شود. حال اگر داخل مسجد شد و در آن جا مُحرم گشت، آیا احرامش صحیح است؟

جواب :

اگر در حال گذر از مسجد با واردشدن از دریو بیرون رفتن از دری دیگر مُحرم شود، صحیح است. بلکه مطلقاً صحیح است.۱

سؤال :

آیا نذر کردن جهت احرام پیش از میقات از سوی کسی که می داند بدین سبب ناگزیر از در سایه قرار گرفتن تحریم شده می گردد، صحیح است؟

جواب :

محل اشکال است.۲

سؤال :

اگر مکلَّف با هواپیما به جده رسید و از آن جا خواست به مدینه منوره برود لیکن به او اجازه داده نشد لذا با نذر از جده مُحرم شد و یا به جحفه رفت و از آن جا مُحرم گشت، سپس به او اجازه داده شد که به مدینه برود، آیا جایز است از احرامش عدول کند و از مسجد شجره مُحرم شود، یا نه؟ و اگر جایز نیست و او از احرامش عدول کرد، تکلیفش چیست؟

جواب :

پس از آن که احرامش درست صورت گرفت، جایز نیست از آن عدول کند. لیکن اگر نسبت به حکم مسأله جاهل بود و از لباس احرام درآمد و لباس دوخته پوشید و یا دیگر مُحرّمات احرام را مرتکب شد، کفاره بر او واجب نیست، جز در مورد روغن معطر یا عطرآمیز به خود زدن که بنابر احتیاط کفاره دارد.۳

سؤال :

حدود مکه قدیم چیست؟

جواب :

بنابر روایات معصومین: حدود مکه عبارتند از : عقبه مدنی ها و عقبه ذی طوی.۴

سؤال :

آیا مُحرم شـدن از محلات جدیـد مکه مکرمه، ماننـد «شیشه»، «عزیزیه» و «شارع الستین» با توجه به این که پاره ای از آن ها نزدیک بیست کیلومتر از مرکز شهر فاصله دارند، صحیح است ؟

جواب :

مُحرم شـدن از محلات جدید اگر امروزه جزو این شـهر مقدس به شـمار روند، بنابر اظهر جایز است، مگر محلاتی که خارج از حرم باشند.۵

سؤال :

در رسـاله مناسـک فرموده ایـد اگر مکلَّف بدانـد ـ گرچه اجمالاً ـ که میان جـده و حرم نقطه محاذی یکی از میقات ها وجود دارد ـ همچنان که با توجه به محاذات جـده با جحفه این مسأله بعیـد نیست ـ جایز است که با نذر مُحرم شود. لیکن با توجه به این ادّعا که جـده از نظر طول جغرافیایی پس از جحفه واقع شده است، گاه در وجود چنین نقطه محاذاتی شک می شود و نمی توان وجود نقطه محاذاتی میان آن و مکه مکرمه در مقایسه با جحفه تصور کرد. نظر حضرت عالی در این باب چیست؟

جواب :

نقشه هـای جغرافیـایی نشـان می دهنـد که جـده از نظر طول جغرافیـایی پیش از جحفه است، نه پس از آن. بنـابراین، به نظر ما نقطه محاذی جحفه در جنوب شرقی جده قرار دارد.۶

سؤال :

چگونه می توانیم مکـان محـاذی میقـات را که احرام بسـتن از آن جایز است برای کسـی که از هیـچ یک از میقات ها نمی گـذرد، تعیین کنیم؟

جواب :

اگر دو خط را در نظر بگیریم که یکدیگر را قطع می کنند و زاویه ای ۹۰ درجه تشکیل می دهند و یکی از آن ها از مکه می گذرد و یکی از میقـات، در این صورت اگر شـخص مکلَّف در نقطه تقـاطع به سـمت مکه بایسـتد، در جایی ایسـتاده است که محاذی آن میقات است. معیار در این مسأله نیز صدق عرفی است و دقت عقلی لازم نیست.۷

سؤال :

با توجه به گسترش تازه ای که در مسـجد شـجره صورت گرفته است و پنهان شـدن آثار مسـجد اصـلی، آیا مُحرم شـدن از هر جای مسجد تازه، جایز است؟

جواب :

بعید نیست مُحرم شدن از هر جای مسجد شجره حتی بخش های جدید آن جایز باشد.۸

سؤال :

در فرض سؤال قبلی، آیـا به نظر حضـرت عـالی میقـات در قرن المنـازل همـان «هـدا» است یا «وادی السـیل»؟ یا آن که معیار در آن اطمینان یافتن مکلَّف پس از تحقیق در مسأله است ؟

جواب :

این نکته تابع اطمینان مکلَّف است و در صورت اطمینان نیافتن، می تواند با شیوه مذکور در مسأله قبل، از این مشکل رهایی یابد.۹

سؤال :

در مورد تعیین مکان میقات در قرن المنازل بین «هدا» (وادی محرم) و «وادی السیل» اختلاف نظر است. با توجه به این که عده ای از افراد ثقه می گویند هدا نسبت به وادی السـیل از مکه دورتر است، آیا مکلَّف می تواند پیش از رسـیدن به آن و یا در همان نقطه با

گفتن : «برای خدا بر من است که از این مکان مُحرم شوم» مُحرم گردد؟ یا آن که برای رهایی از این اختلاف احتیاط کند و در هر دو نقطه مُحرم شود؟ و آیا نذر در میقات های معین چه نذر پیش از رسیدن به آن باشد و چه پس از رسیدن به آن مشروع است؟

جواب :

اگر «هدا» نسبت به مکه مکرمه پشت وادی السیل باشد، جایز است نذر کند که در آن مُحرم شود و در این صورت احرام در آن به هر تقدیری صحیح است و احتیاجی به احتیاط کردن و مُحرم شدن در دو نقطه نیست. همچنین صحیح است که با نذر مُحرم شوند، چه پیش از رسیدن به میقات های معین و چه در خود میقات ها.۱۰

سؤال :

در مناسک آمده است : کسی که از سایر میقات ها مُحرم می شود اولی آن است که اندکی راه برود و سپس لبیک بگوید. آیا مقصودتان، اندکی راه رفتن از خود میقات است یا پس از گذشتن از آن؟

جواب :

مقصود لبیک گفتن در میقات است، اما پس از اندکی پیش رفتن از جایی که در آن نیت احرام کرده اند.۱۱

سؤال :

آیا میقات در میقات های پنجگانه (ذوالحلیفه، جحفه، عتیق، قرن المنازل و یلملم) به مساجد آن ها اختصاص دارد، یا آن که احرام در هر جایی از آن ها جایز است؟

جواب :

در هر جایی از این میقات ها احرام جایز است، به جز ذوالحلیفه که به احتیاط واجب در مسجد آن (مسجد شجره) مُحرم شوند و احرام بسته شود بیرون از آن ـ جز برای زنان حائض و نفساء ـ مُجزی نیست.۱۲

سؤال :

در فرض سؤال قبلی اگر محرم نشدن از مسجد شجره و رفتن به جده بدون احرام برای مکلَّف جایز نباشد، لیکن او به عمد چنین کند، آیا بر او واجب است که به مدینه بازگردد و از مسجد شجره مُحرم شود، یا آن که برایش جایز است که از جده با نذر مُحرم شود؟

جواب :

جایز است که به جحفه برود و از آن جا مُحرم شود، گرچه به سبب مُحرم نشدن از مسجد شجره معصیت کرده است. لیکن در هیچ حال جایز نیست که با نذر از جده مُحرم شود.۱۳

سؤال :

آیا جایز است کسی که در مدینه منوره است و قصد ادای عمره یا حج دارد، برای پرهیز از مُحرم شدن از مسجد شجره مقصدش را جده قرار دهد و با هواپیما بدان جا برود. سپس با نذر یا غیر آن از آن جا مُحرم شود؟

جواب :

اگر هنگام آغاز مسافرتش از مدینه منوره، به دلیل توقف کم در جده مثلاً چندساعته، عرفاً مسافر مکه به شمار رود، جایز نیست که بدون احرام از مسجد شجره بگذرد. اما اگر عرفاً مسافر جده به شمار رود و سفرش از جده به مکه آغاز سفر دیگری به شمار آید، در این صورت به تأخیر انداختن احرام از مسجد شجره جایز است.۱۴

سؤال :

آیا جایز است کسی که از مسجد شجره مُحرم شده است، پس از احرام به مدینه منوره برگردد و از آن جا از طریق هوایی به جده

مسافرت کند و سپس از آن جا راهی مکه گردد؟

جواب :

این کار فی نفسه جایز است. لیکن بر او واجب است که از در سایه قرار گرفتنِ حرام، اجتناب کند.۱۵

سؤال :

محاذات میقات یعنی چه؟

جواب :

اگر دو خط متقاطع فرض کنیم که زاویهً قائمه نود درجه تشکیل دهند و یکی از آن دو خط در مکه و دومی از میقات گذرد وقتی انسان در نقطه تقاطع رو به قبله و مکه مکرمه بایستد او در واقع در محاذات و برابر میقات قرار گرفته است و اعتبار در چنین محاذاتی، صدق عرفی است و دقّت عقلی لازم نمی باشد .۱۶

سؤال :

فرودگاه زایران حج ، شهر جدّه می باشد آیا حاجی می تواند از جدّه محرم شود؟

جواب :

شهر جدّه میقات نیست و محاذی یکی از میقات ها هم نمی باشد پس از احرام از آنجا برای حج و یا عمره صحیح نیست اما اگر حاجی بداند که میان شهر جدّه وحرم ، جایی است که با یکی از مقیات ها، محاذی می باشد بعید نیست که احرام از آنجا صحیح باشد همچنانکه احتمال دارد حاجی از محاذات جحفه که یکی از مقیات هاست بگذرد چنان که او می تواند از جده با نذر محرم شود .۱۷

مکان نماز گزار (تعداد : ۱)

ایا نماز خواندن بر فرش ابریشمی ایراد دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۱

مؤسسات مالی (تعداد : ۱)

سودی که مؤسسه مالی به ازای پرداخت وام خرید خودرو (اجاره به شرط تملیک) از وام گیرنده دریافت می دارد برای طرفین چه حکمی دارد ؟

جواب :

اجاره به شرط تملیک فی نفسه مانعی ندارد .۱

مالیات (تعداد : ۱)

آیا گرفتن و دادن مالیات حرام است؟

جواب :

اگر به حکم ولی مسلمین باشد حرام نیست.۱

ماهواره (تعداد : ۱)

با توجه به این که برنامه های ماهواره شامل برنامه های مفید وعلمی نیز هست، نظر حضرتعالی در رابطه با استفاده از ماهواره چیست؟

جواب :

استفاده از برنامه های مباح آن اشکال ندارد.۱

مبیت در منی (حج) (تعداد : ۱۱)

آیا ماندن تمام شب در منی واجب است، یا خارج شدن از آن در بخشی از شب جایز است؟

جواب :

حاجی مخیّر است که از اول شب تا نیمه آن یا از نزدیکی های نیمه شب تا سپیده دم در آن جا بماند.۱

سؤال :

اگر حاجی قصد مبیت (ماندن شبانه) در منی کرد. سپس بر اثر ضرورت ناچار شد آن جا را ترک و مبیت را رها کند، آیا کفاره دارد؟

جواب :

آری، بنابر احتیاط باید گوسفندی کفاره دهد.۲

سؤال :

روز دوازدهم ذی حجه در منی به شدت ازدحام می شود، چه برای رمی و چه برای کوچ از آن پس از زوال، حال تکلیف افراد ناتوان، بیماران و زنان نسبت به رمی و کوچ بعدازظهر روز دوازدهم چیست؟

جواب :

اگر بر اثر شدت ازدحام این کسان خودشان نتوانند رمی کنند، می توانند برای آن نایب بگیرند و اگر ازدحام مانع کوچشان پس از زوال روز دوازدهم شود، در صورتی که می توانند بدون سختی و حرج آن شب را در منی بمانند، باید چنین کنند وگرنه برایشان جایز است که پیش از زوال از آن جا کوچ کنند.۳

سؤال :

مبیت نیمه اول شب در منی افضل است یا نیمه دوم آن؟

جواب :

افضلیتی برای هیچ یک ثابت نشده است، البته احتیاط در مبیت نیمه اول است.۴

سؤال :

کسی که برای مبیت در منی می خواهد بدان جا برگردد، اما شدت ازدحام مانعش می شود، تکلیفش چیست؟

جواب :

اگر از مکه خارج شده باشد، کفاره ندارد و اگر در آن جا شب را مانده باشد، بنابر احتیاط باید گوسفندی کفاره دهد.۵

سؤال :

مردی شب را در منی بدون نیت مبیت، می ماند، زیرا معتقد است که این کار واجب نیست و تنها از آن جهت مانده است تا بتواند

اول روز به راحتی رمی کند، آیا کفاره ای بر او لازم می آید؟

جواب :

ظاهراً بدین سبب کفاره ثابت نمی شود.۶

سؤال :

اگر حاجی جمرات سه گانه را صبح روز دوازدهم رمی کرد، آیا برایش جایز است که به منزلش در مکه بازگردد و سپس پیش از زوال به منی برگردد، تا پس از زوال از آن جا کوچ کند؟ یا آن که کوچ از منی جز پس از زوال جایز نیست؟

جواب :

اگر در مکه چیزی به جای گذاشته باشد که مستلزم بازگشتش است، مانند آن که وسائل خود را آن جا گذاشته باشد، خارج شدن برایش جایز است وگرنه بنابر احتیاط جایز نیست، گرچه قصد بازگشت را داشته باشد. به هر تقدیر واجب نیست که بازگشتش به منی پیش از زوال باشد، بلکه جایز است پس از آن به منی بازگردد تا قبل از غروب همان روز یا روز سیزدهم از آن جا کوچ کند.۷

سؤال :

اگر حاجی اول صبح روز دوازدهم جمرات سه گانه را رمی کرد و سپس به مکه بازگشت، آیا بر او واجب است که قبل از زوال به منی بازگردد؟

جواب :

اگر حاجی بعد از رمی و قبل از زوال از منی خارج شد و در آن چیزی به جای گذاشت که مستلزم بازگشتش بود، مانند آن که وسائل خود را جای گذاشته بود، بر او لازم است که بدان جا برگردد. حتی بنابر احتیاط باید بدان جا برگردد، اگرچه چیزی که مستلزم بازگشتش باشد، در آن نداشته باشد و بنابر اظهر خروج در صورت اول و جایز است و در صورت دوم احتیاط واجب ترک آن است.

به هر تقدیر واجب نیست که بازگشتش به منی قبل از زوال باشد، بلکه جایز است که پس از آن نیز برگردد، زیرا معیار آن است که نَفْر (کوچ از منی) قبل از زوال نباشد. لذا جایز است که پس از زوال بازگردد. تا قبل از غروب همان روز یا پس از رمی در صبح روز سیزدهم از آن کوچ کند.۸

سؤال :

در مناسک فرموده اید که از مکه برای بازگشتن به منی خارج می شود و از عقبه مدنی ها می گذرد، برایش جایز است که قبل از رسیدن به منی در راه بخوابد. حال اگر حاجی ساکن منطقه عزیزیه یا شیشه ـ که هر دو پس از عقبه مدنی ها واقع شده است ـ بود، آیا برایش جایز است که چون از بخش قدیمی مکه خارج شد به اختیار خود در منزل بخوابد و به منی نرود؟

جواب :

این کار برایش جایز نیست.۹

سؤال :

کسی که رمی در شب دوازدهم برایش جایز است، مانند زن، کودک و شخص ناتوان، اگر رمی کرد و به مکه بازگشت، آیا بر او واجب است که تا پیش از ظهر روز دوازدهم به منی بازگردد تا بعدازظهر از آن کوچ کند؟

جواب :

این سؤال مبنی بر جواز رمی جمرات سه گانه در شب برای کسی است که بر اثر شدت ازدحام بر جان خود ترسان است، مانند زن، کودک و شخص ناتوان، لیکن نظر ما آن است که جواز رمی در شب ـ جز رمی جمره عقبه در شب عید ـ مختص کسی است که

در روز حتی به مقدار رمی کردن نیز نمی توانـد توقف کنـد، ماننـد کسـی که می ترسد و چوپان و بنده، اما زنان و کودکان و افراد ناتوان و ماننـد آن ها که بر اثر شدت ازدحام و جز آن نمی توانند در روز رمی کنند، برای این کار باید نایب بگیرند، گرچه احتیاط اولی آن است که میان آن دو جمع کنند و هم شبانه رمی کنند و هم برای رمی در روز نایب بگیرند.

بنابر قول اول، برای کسـی که در شب دوازدهم رمی کرده و می توانـد روز نیز در منی بماند ـ نه مانند کسـی که می ترسد و بنده و چوپان ـ جایز نیست که پس از رمی کوچ کند و اگر از منی به سوی مکه برای طواف و یا کار دیگری خارج شد، بر او واجب است به آن جا بازگردد تا پس از زوال روز دوازدهم و یا بعد از رمی در صبح روز سیزدهم ـ به شرحی که در جواب سؤال ۳۸۲ گذشت ـ از آن جا کوچ کند.۱۰

سؤال :

حکومت عربستان برای حاجیـان در عرفـات و منی جاهـا را اختصاص میدهـد وما نمی دانیم آیا آنها در داخل حـدود منی و عرفات هستند که حاجی باید وقوف کند یا خارج اند و آیا پرس و جو در این مورد لازم است؟

جواب :

اگر حدود اعلام شده که دارای علائم نصب شده می باشد نسل به نسل معلوم بوده است پرس و جو لازم نیست.۱۱

مبطلات وضو (تعداد : ۶)

آیا جوهر و مرکب خشک مانع از صحت وضو و غسل می شود و یا با آن وجود وضو و غسل صحیح می باشد؟

جواب :

اگر جوهر و مرکب دارای جرم نباشـد که مانع از وصول آب به پوست بـدن شونـد وضو و غسل صـحیح است و در صورت شک و تردید باید آن را برطرف کرد.

۱

سؤال :

اگر جسم خارجی به مژه چسبیده باشد وضو صحیح است ؟

جواب :

صحیح نیست .۲

سؤال :

حلقه طلا وضو را باطل می کند ؟

جواب :

وضو را باطل نمی کند .۳

سؤال :

آیـا آبی که قبـل از منی از انسـان خارج می شود (وذی) ، اگر از راه ملاعبه حرام خارج شـده باشـد نجس است یا خیر ؟ غسل لازم است یا خیر ؟ مبطل وضواست یا خیر ؟

جواب :

پاک است وموجب غسل نمی شود ومبطل وضوهم نیست .۴

سؤال :

آیا جوهر خودنویس یا روانویس یا ماژیک مانعی برای رسیدن آب به دست است؟

جواب :

مانع نیست.۵

سؤال :

با توجه به این که مووناخن جزء اعزای مرده بدن هستند آیا ناخن جزی اعضای وضوهست یا خیر همانطور که رنگ موباعث ابطال غسل نمی شود آیا لاک روی ناخن باعث ابطال غسل ووضوء میشود؟

جواب :

ناخن جزء اعضای وضواست واگر مانعی بر آن باشد باید برطرف شود ورنگ مومانع غسل نیست.۶

مبطلات نماز (تعداد : ۸)

حلقه (انگشتر) طلا سفید نماز را باطل می کند ؟

جواب :

نماز با انگشتر طلا باطل است مگر اینکه شخص جاهل و ناشی باشد .۱

سؤال :

تربیت ونگهداری گربه وخرگوش در منزل چه حکمی دارد؟ آیا موی آنها نماز را باطل می کند؟

جواب :

مانعی ندارد نماز را باطل نمی کند.۲

سؤال :

آیا گریه کردن در نماز اشکال دارد؟

جواب :

از مبطلات نماز بنابر احتیاط واجب برای کار دنیا عمدا با صدا یا بی صدا گریه کند ولی اگر از ترس خدا یا از روی شوق به سوی او یا برای آخرت گریه کند آهسته باشد یا بلند اشکال ندارد بلکه از بهترین اعمال است بلکه اگر برای خواستن حاجت دنیوی از خدا روی تذلل در پیشگاه او گریه کند اشکال ندارد و همچنین گریه برای مصائب اهل بیت (ع).۳

سؤال :

ایا فراموش کردن قیام پیش از رکوع (متصل به رکوع) نماز را باطل میکند؟

جواب :

قیام که متصل به رکوع از حال قیام باشد نه اینکه از حالته نشستن به صورت خم بلند شود تا به حد رکوع برسد.۴

سؤال :

با توجه به حرمت طلاـ برای آقایان ، چنانچه در ساخت ساعت مچی مثلاًـ عقربه های آن از طلا باشد نیز آیا حرمت وجود دارد وحکم نماز در این خصوص چیست ؟

جواب :

اشکال ندارد ونماز هم صحیح است .۵

سؤال :

دندانهای اینجانب روکش طلا دارند . برای نماز اشکال دارد یا خیر ؟

جواب :

نماز صحیح است .۶

سؤال :

بدست کردن انگشتر طلای سفید در نماز وغیراز آن چه حکمی دارد؟

جواب :

پوشیدن طلای سفید (نه پلاتین) برای مرد حرام است ونماز با آن باطل است.۷

سؤال :

آیا موی گربه روی لباس نمازگزار باعث ابطال نماز می شود؟

جواب :

نماز را باطل نمی کند.۸

مجالس لهو و لعب (تعداد : ۱)

نظر به اینکه مجالس عروسی امروزه اغلب مختلط و همراه با رقص و موسیقی است و عدم شرکت باعث کدورت آشنایان می شود، آیا شرکت در این مجالس با رعایت حجاب کامل اسلامی و عدم همراهی در اعمال آنها جایز است؟

جواب :

مانعی ندارد و وظیفه نهی از منکر هم باید رعایت شود.۱

مجسمه سازی (تعداد : ۱۱)

اینجانب عروسکهائی با پارچه وپنبه درست می کنم این کار صرفا برای سرگرمی من است می خواستم حکمش را بدانم؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب جایز نیست ولی نگهداری آنچه درست کرده اید مانعی ندارد.۱

سؤال :

آیا ساختن عروسک پارچه ای جایز است؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب جایز نیست.۲

سؤال :

ساختن مجسمه ناقص یا کامل انسان یا حیوان بعنوان اثر هنری چه حکمی دارد ؟

جواب :

ساختن مجسمه انسان و حیوان به احتیاط واجب حرام است هرچند ناقص باشد ولی ساختن مجسمه یک جزء بدن مانند سر یا پا اشکال ندارد .۳

سؤال :

ساختن مجسمه کامل انسان و حیوان با امعاء و احشاء داخلی جهت استفاده آموزشی در مراکز آموزشی چه حکمی دارد ؟

جواب :

با امکان وارد کردن اینگونه مجسّمه ها از کشورهای دیگر بنابر احتیاط واجب نباید بسازند .۴

سؤال :

نقاش انسان یا حیوان بعنوان اثر هنری یا در کتب علمی و تابلوهای آموزشی یا نقاشی ومجسمه گیاه چه حکمی دارد ؟

جواب :

اشکال ندارد .۵

سؤال :

آیا ساخت مجسمه دلفین با سنگ برای فروش جایز است ؟

جواب :

به احتیاط واجب جایز نیست .۶

سؤال :

۱ـ ساخت عروسک فانتزی که شکل صورت و اعضای بدن آن با صورت و اعضای بدن انسان یا حیوان تفاوت دارد چگونه است؟

۲ـ ساخت مجسمه گیاهان و گلها چه حکمی دارد ؟

جواب :

۱ـ بنابر احتیاط واجب جایز نیست.

۲ـ اشکال ندارد.۷

سؤال :

آیا ساختن مجسمه حیوانات و انسان دارای حلیت است و در موردساختن مجسمه زنان به صورت برهنه و یا ساختن مجسمه زن و مرد نظر شریفتان چیست ؟

جواب :

بنا بر احتیاط واجب حرام است و ساختن مجسمه هایی که موجب نشر فساد و فحشاء است حرام می باشد.۸

سؤال :

آیا ساخت مجسمه دلفین با سنگ برای فروش جایز است ؟

جواب :

به احتیاط واجب جایز نیست .۹

سؤال :

ساخت مجسمه گیاهان وگلها چه حکمی دارد ؟

جواب :

اشکال ندارد.۱۰

سؤال :

آیا خرید مجسمه آدمی و برهنه اعم از مجسمه زن و یا مرد جایز است ؟ و خرید مجسمه و تندیس حیوانات که برای زینت می تراشند چه طور است ؟

جواب :

دومی بی اشکال است اما اولی اگر ترویج فساد باشد ، جایز نیست .۱۱

مراسم دینی (تعداد : ۱)

آیا دست زدن در مجالس سرور اهلبیت (علیهم السلام) مطلقا حرام است؟ درچه صورت حرام است و در چه صورت جائز است؟

جواب :

مطلقاً حلال است.۱

مسائل پزشکی (تعداد : ۱۰)

اگر برای علاج انسان لازم باشد ادرار انسان از طریق دهان یا نوعی تزریق استفاده شود ایا جایز است؟

جواب :

تزریق ان مانعی ندارد ولی خوردن ان جایز نیست مگر اینکه معالجه فقط بر ان متوقف باشد که در این صورت جایز است.۱

سؤال :

در مورد زنی که پزشک است و مجبور به معاینه مردان و لمس انها میشود و با نام اینکه پزشک است مجبور به صحبت با پزشکان دیگر مرد می باشد آیا اشکال دارد ؟

جواب :

اگر ضرورت باشد اشکال ندارد.۲

سؤال :

استفاده از داروهایی که در آنها مقداری الکل مخلوط شده است (مثلا ٪۱۰) جایز است ؟

جواب :

جایز نیست مگر در حد ضرورت .۳

سؤال :

آیا قرار دادن نطفه مرد اجنبی در رحم زن اجنبیه فی نفسه جایز است ؟ آیا این عمل شبیه به زنا نیست ؟

جواب :

جایز نیست ولی حکم زنا را ندارد .۴

سؤال :

حکم استفاده از داروهای تقویتی که از ژلاتین طبیعی یا مصنوعی (کبسول) ساخته شده است چیست؟

جواب :

مصرف آن اشکال ندارد.۵

سؤال :

کار طبابت ایجاب می کند که پزشکان بعضی خانمهای بیمار را با دقت معاینه کنند و چون در کشورهای اروپایی در آوردن لباسهای رویی به هنگام معاینه،معمولی است آیا پرداختن به شغل پزشکی در آنجاها و به این صورت جایز است؟

جواب :

با اجتناب از نگاه کردن و دست زدن که حرام می باشند جایز است، مگر به مقداری که تشخیص بیماری به آن بستگی دارد.۶

سؤال :

گاهی پزشک معالج، لازم می بیند که بخشی از بدن زن نامحرم را باز کند و احیاناً ممکن است آنجا، از جاهای حساس باشد جز آلت تناسلی آیا باز کردن بدن نامحرم به هنگام معاینه و یامعالجه جایز است؟ اولاً: با وجود پزشک زن هر چند با پرداخت ویزیت گران؟ ثانیاً: بیماری چندان مهم نیست ولی به هرحال او مریض شده و به پزشک مراجعه کرده است. ثالثاً: اگر پزشک بخواهد به آلت تناسلی نگاه کند حکم آن چیست؟

جواب :

۱ـ با وجود پزشک زن، مراجعه به پزشک مرد جایز نیست مگر آنکه حق ویزیت آنقدر زیاد باشد که او از عهده پرداخت آن نتواند بیرون آید. ۲ـ و اگر در آن صورت ترک معالجه به ضرر و زیان افتد و یا به رنجی گرفتار شود که تحمل پذیر نیست، جایز است.
۳ـ به هر تقدیر باید به اندازه ضرورت و ناچاری اکتفا شود و اگر معالجه بدون نگاه مستقیم میسر باشد مانند نگاه در صفحه تلوزیون و یا در آینه،احتیاط ترک نشود.۷

سؤال :

ماده انسولین که در معالجه بیماری قند تزریق می شود احیاناً از بنکربایس خوک، گرفته می شود آیا استعمال آن جایز است؟

جواب :

مانعی نیست که در عضله یا رگ یا زیر پوست با سوزن، تزریق شود.۸

سؤال :

آیا شخص مبتلا به بیماری ایدز می تواند با شخص سالم ازدواج کند؟

جواب :

آری، ولی نمی تواند طرف را فریب دهد یعنی خود را به هنگام خواستگاری سالم معرفی کند با این که خود می دانسته است که بیمار است. همچنانکه بر او جایز نیست با همسرش مقاربت کند که به سرایت ویروس منتهی می شود و اما مجرد احتمال سرایت با وجود عدم یقین، اجتناب از نزدیکی واجب نیست البته پس از توافق و تحصیل رضایت طرف.۹

سؤال :

موی سر برخی بانوان در شرایطی می ریزد آیا آنان می توانند به پزشک مرد مراجعه کنند و به قصد درمان، موهای خود را به او نشان دهند اعم از آنکه ریزش مو برایشان زحمت داشته باشد و یا فقط به نیت زیبایی مراجعه کنند؟

جواب :

با وجود زحمت طاقت فرسا جایز است والا جایز نمی باشد.۱۰

مستحبات مکه معظمه (تعداد : ۱)

مستحبات مکه معظمه را بیان فرمایید ؟

جواب :

در مکه چند چیز مستحب است، از جمله:

زیاد خدا را ذکر نمودن و خواندن قرآن.

ختم نمودن قرآن در آن جا.

خودن از آب زمزم، و بعد از خودن این دعا را بخواند:

«اللهم اجعله علما نافعا و رزقا واسعا و شفاءاً من کل داء و سقم» سپس بگوید: «بسم الله و بالله و الشکر لله».

زیاد نگاه کردن به کعبه.

در شبانه روز ده مرتبه طواف نمودن اطراف کعبه، در اول شب سه طواف، و در آخر شب سه طواف، و پس از صبح دو طواف، و بعد از ظهر دو طواف.

در روزهای اقامت در مکه سیصد و شصت مرتبه طواف نماید، و اگر این مقدار نتاوانست پنجاه و دو مرتبه طواف کند، و اگر آن هم میسور نشد هر مقداری که بتواند.

شخص صروره به خانه کعبه داخل شود، و مستحب است قبل از دخول غسل بنماید، و در وقت داخل شدن بگوید:

«اللهم انک قلت: و من دخل کان آمنا، فآمنی من عذاب النار».

پس دو رکعت نماز گزارده بر سنگ قرمز بین دو ستون، در رکعت اول بعد از حمد سوره حم سجده و دو رکعت دوم بعد از حمد پنجاه و پنج آیه از سایر آیات قرآن بخواند.

نماز خواندن در هر یک از چهار گوشه کعبه، و بعد از نماز این دعا را بخواند:

«اللهم من تهیا او تعبا او اعد او استعد لوفادهٔ الی مخلوق رجاء رفده و جائزته و نوافله و فواضله، فالیک یا سیدی تهیئتی و تعبئتی و اعدادی و استعدادی رجاء رفدک، و نوافلک و جائزتک، فلا تخیب الیوم رجائی، یا من لا یخیب علیه سائل، و لا ینقصه نائل، فانی لم آتک الیوم ثقهٔ بعمل صالح قدمته، و لا شفاعه مخلوق رجوته، و لکنی اتیتک مقرّا بالظلم و الاساءهٔ علی نفسی، ژفانه لا حجهٔ لی ولا عذر، فاسالک یا من هو کذلک ان تصلی علی محمد و آله محمد و تعطینی مسالتی و تقی عثرتی و تقلبنی برغبتی، و لا تردنی مجبوها ممنوعا و لا خائبا، یا عظیم یا عظیم یا عظیم ارجوک للعظیم، اسالک یا عظیم ان تغفر لی الذنب العظیم، لا اله الا انت».

و مستحب است هنگام بیرون آمدن از کعبه سه مرتبه «الله اکبر» بگودی، و بگوید:

«اللهم لا تجهد بلاءنا، ربنا و لا تشمت بنا اعداءنا، فانک انت الضار النافع».

بعدا پایین آمده، و پله ها را در سمت چپ خود قرار داده کعبه را استقبال نماید، و نزد پله ها دو رکعت نماز بخواند.۱

مستحبات منی (تعداد : ۱)

مستحبات در منی را بیان فرمایید ؟

جواب :

برای حاجی مستحب است که روز یازدهم و دوازدهم و سیزدهم را در منی بماند، و از آن جا بیرون نرود حتی برای طواف مستحب بجا آوردن.

و تکبیر گفتن در منی بعد از پانزده نماز و در غیر منی بعد از ده نماز که اول آنها نماز ظهر روز عید است مستحب می باشد، واولی در کیفیت تکبیر آن است که بگوید:

«الله اکبر، الله اکبر، لا اله الا الله و الله اکبر، الله اکبر ولله الحمد، الله اکبر علی ما هدانا، الله اکبر علی ما رزقنا من بهیمهٔ الانعام، و الحمد لله علی ما ابلانا».

و مستحب است که نمازهای واجب و مستحب خود را در مسجد خیف به جا آورد، و روایت نموده است ابوحمزه ثمالی از حضرت باقر (علیه السلام) اینکه فرموده است: هر کس صد رکعت نماز در مسجد خیف واقع در منی بخواند قبل از اینکه از منی بیرون رود، معادل عبادت هفتاد سال خواهد بود، و هر کس در آن جا صد مرتبه «سبحان الله» بگوید، ثواب آن برابر ثواب بنده آزاده کردن است، و هر کس در آن جا صد مرتبه «لا اله الا الله» بگوید، ثواب آن برابر است با ثواب کسی که احیای نفس کرده باشد، و هر

کس در آن جا صد مرتبه «الحمدلله» بگوید، ثواب آن برابربا ثواب صدقه دادن خراج عراقین در راه خداوند جل و علا.۱

مسجد (تعداد : ۷)

استفاده از اشیاء و اجسام آمیخته با طلا ـ از فرش و پارچه گرفته و اشیای دیگر که در مسجد جهت زینت چه حکمی دارد و آیا استفاده در خانه از آنها چطور ؟

جواب :

زینت کردن مسجد با طلا جایز نیست و استفاده از آن در خانه حرام نیست گرچه سزاوار نیست بجز ظرف طلا و نقره استفاده از آن در خوردن و آشامیدن حرام است بلکه در غیر آن نیز محل اشکال است .۱

سؤال :

آیا میتوانید در یکی از طبقات یک برج مسکونی چندین طبقه یک باب مسجد نیز ایجاد نمود در این صورت حکم طبقات بالاو پایین آن محل چیست؟

جواب :

مانعی ندارد و فقط همان طبقه مسجد میشود.۲

سؤال :

استفاده از اب موقوفه مسجد جهت شرب در حد ۲ یا ۳ گالن اشکال دارد؟

جواب :

با اجازه متولی اشکال ندارد.۳

سؤال :

اگر مسجد ۲ طبقه باشد ولی زمان خواندن صیغه مسجد یک طبقه بود و طبقه ۲ بعدا اضافه شده ایا طبقه ۲ هم حکم مسجد را دارد (برای خانمها) ؟

جواب :

بلی مسجد شمرده میشود.۴

سؤال :

حکم سلام کردن در موقع ورود به مساجد ، چون باعث پرت شدن حواس می شود چه حکمی دارد؟

جواب :

بهتر است نگوئید.۵

سؤال :

قرار است که فرش های مسجد را تعویض کنیم و فرش جدید برای مسجد بگیریم . آیامی توانیم فرش هایی که الآن در مسجد وجود دارند را فروخته و پول آن را صرف خرید فرش های جدید کنیم ؟ و یا می توانیم که فرش ها را به مسجدی دیگر فروخته و از پول آن برای خرید فرش های جدید استفاده کنیم ؟

جواب :

اگر فرش کهنه با پول خود مسجد خریداری شده می توانید بفروشید ولی اگر وقف باشد فروش جایز نیست پس اگر در خود مسجد قابل هر نوع استفاده باشد باید در مسجد بماند در غیر این صورت باید به سایر مساجد داده شود .۶

سؤال :

آیـا پیروان ادیـان وکتابهـای آسـمانی وبا دیگر کفار که اهل کتاب نیسـتند، می تواننـد وارد مساجـد و دیگر اماکن عبادت و مشاهد مقدس شوند و بر فرض جواز ورود، آیا بانوان بی حجاب ایشان را به رعایت حجاب باید الزام کرد؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب ،ورود آنان به مساجـد جایز نیست اما دیگر اماکن مقـدس، مانعی نـدارد وزنان بایـد به رعایت حجاب و پوشـش اسلامی معتقد باشند در صورتی که بی حجابی آنان نوعی بی احترامی تلقی شود.۷

مشارکت (تعداد : ۵)

آیا در مشارکت یکی از شرکای می تواند سهم الشرکه خود را به صورت اقساطی بپردازد؟

جواب :

اشکال ندارد هر بار به اندازه قسط پرداختی شریک می شود.۱

سؤال :

آیا می توان با شرط ضمن عقد در سود سهیم شد؟

جواب :

می شود با ضمن شرط عقد یکی از شرکاء متعمد شود که خسارت را از مال۲

سؤال :

آیا در مشارکت یکی ازشرکا می تواند از دیگری وثیقه در یافت نماید تا در صورت زیان از آن برداشت کند؟

جواب :

اگر مال در اختیار اوست اشکال ندارد.۳

سؤال :

در عملیات مشارکت آیا می توان از ابتدا سود را بر مبنای سرمایه ای که در عملیات به کار خواهد رفت تعیین نمود یا این که ابتدا با ید درصد سود را مشخص نمود مقدار دقیق سود بعد از حصول سود حاصل شود؟

جواب :

ظـاهراً منظور شـما مضـاربه است مضـاربه نیز همان شـرط صـحیح است و میشود پس از تعیین درصـد سود شـرط کنـد که اگر سود کمتراز فلان مقدار بود عامل از جیب خود آن را تا آن مقدار تکمیل کند.۴

سؤال :

اگر انسان با دوستی که می دانیم خمس نمی دهد شراکت کند چه حکمی دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۵

مشروبات الکلی (تعداد : ۱۵)

آیا شرکت در مراسمی که در آن مشروبات الکلی توزیع وصرف می شود جائز است ؟

جواب :

چنانچه شرکت در آن مجلس تأیید کار آنها به حساب آید جایز نیست.۱

سؤال :

آیا نشستن بر میزی که روی آن مایعات الکلی نیست اما میز در مکانی است که در آن مایعات الکلی صرف می شود ، جایز است؟

جواب :

چنانچه شرکت در آن مجلس تأیید کار آنها به حساب آید جایز نیست.۲

سؤال :

دلیل قرآنی یا حدیث مبنی بر حرام بودن مشروب ؟

جواب :

دلیل حرمت خمر آیاتی است که در قرآن امده مانند ایه شریفه (انما الخمر ... رجس من عمل الشیطان فاجتنبوه) و در روآیات زیادی حرمت خمر و هر چیزی که مست کننده باشد وارد شده است .۳

سؤال :

خوردن مشروبات الکلی از نظر دارویی آیا اشکال دارد ؟

جواب :

اگر معالجه متوقف و منحصر به آن باشد به مقدار ضرورت مانعی ندارد .۴

سؤال :

آیا الکل صنعتی هم همانند الکل خوراکی نجس است ؟ اگر نجس است پس تکلیف شربتهایی که در آن از الکل استفاده می شود چیست ؟

جواب :

الکل کلا پاک است .۵

سؤال :

حکم نوشیدن آبجویهای که ظاهراً درصد کمی هم الکل دارند و پزشک نیز آن را برای امراض کلیه و دفع سنگ کلیه تجویز مینماید چیست؟

جواب :

اگر شرب آنها به مقدار زیاد موجب مستی ولو در حد خیلی خفیف بشود خوردن آنها مطلقاً حرام است.۶

سؤال :

من در آمریکا زندگی می کنم و طبق قانون آمریکا اگر یک رستوران مشروبات الکلی نفروشد مردم می توانند مشروب خود را با خود به رستوران ببرند. سؤال این است که آیا شرعاً اجازه داریم که یک رستوران با این اوصاف تأسیس کنیم؟

جواب :

مانعی ندارد.۷

سؤال :

اگر نوشیدن شراب به حدی باشد که انسان را از حالت خود درنیاورد جایز است ؟

جواب :

نوشیدن شراب ـ ولو به مقدار یک قطره باشد ـ حرام است و از گناهان بزرگ است .۸

سؤال :

آیا مسکر الزاماً باید مایع باشد یا اگر به صورت جامد باشد یا گاز باز هم شرب آن حرام و موجب حدّ شرب خمر می شود ؟

جواب :

استفاده از مسکر جایز نیست چه به صورت جامد باشد یا مایع .۹

سؤال :

در مورد صرف غذا در اماکن و رستورانهایی که در آن مشروبات الکلی می باشد حکم چیست؟

جواب :

مانعی ندارد ولی نشستن بر سر سفره ای که در آن شراب می خورند بنابر احتیاط واجب جایز نیست و چیز خوردن از آن حرام است.۱۰

سؤال :

من در یک جایی کار می کنم که گاهی اوقات مجبور به سرو مشروبات الکلی می باشم حکم آن چیست ؟

جواب :

جایز نیست .۱۱

سؤال :

حکم خوردن الکل سفید و مشروب در صورتی که شخص را از حالت عادی خارج نکند چیست؟

جواب :

حرام است.۱۲

سؤال :

ارایه مشروبات الکلی وفروش آن در رستوران چه حکمی دارد؟

جواب :

حرام است.۱۳

سؤال :

آبجویی را می توان خورد که روی بطری آن نوشته شده" خالی از الکل است؟

جواب :

خوردن آبجو که موجب سکر و مستی هر چند سبک می شود حلال نیست اما اگر مراد از آن، ماء الشعیر باشد که اصلا سکر و مستی آور نیست، اشکال ندارد.۱۴

سؤال :

نظر جنابعالی در مورد ماء الشعیرهائی که در بازار به فروش می رسد واحیاناً عبارت (بدون الکل) روی آن نوشته شده است چیست؟

جواب :

نوشیدنی که از جو گرفته می شود و به آن فقاع می گویند قطعاً حرام است و به احتیاط واجب نجس است و این نوشیدنی معمولاًسبب مستی نمی شود بلکه موجب نشأه است که می توان آن را مستی خفیف نامید وظاهراً منشأ آن پایین بودن نسبت الکل است. پس اگر نوشیدنی مورد سؤال از ابتدا کاملاًـ خالی از الکل ساخته شود که به آن فقاع گفته نشود اشکال ندارد در غیر این صورت حرام است هر چند پس از تولید الکل را از آن جدا کنند.۱۵

مضاربه (تعداد : ۱۱)

آیا می توانیم به وسیله شرط ضمن عقد برای مضاربه مدت زمان تعین نمود ؟

جواب :

می توانید.۱

سؤال :

آیا می توانیم به طریقی کلیه هزینه های مضاربه یا بخشی از آن را به عهده عامل قرار داد؟

جواب :

با شرط تدارک صحیح است .۲

سؤال :

آیا سود حاصل از حساب سپرده کوتاه مدت یا بلند مدت از بانک حلال است ؟

جواب :

اگر بر اساس معامله شرعی مانند مضاربه یا جعاله باشد حلال است .۳

سؤال :

در مضاربه که عامل در سود سهیم است نه در زبان ، پس چگونه خسارت از سود کل جبران می شود نه تنها از سود مالک ؟

جواب :

عامل درصدی از سود بعد از پایان معاملات بعنوان اجرت عمل دریافت می کند .۴

سؤال :

کسی مقداری پول به فردی می دهد که تجارت کند و بعد از مدت معینی سود معینی به او بدهد گرفتن آن سود اشکال دارد ؟

جواب :

اگر مضاربه با رعایت شرائط باشد اشکال ندارد .۵

سؤال :

آیا میشود مضاربه با بانکها نمود که سود آنرا تعیین می کند و هرماه سودی علی الحساب می دهند و در آخر سال تصفیه می شود ؟

جواب :

اشکال ندارد .۶

سؤال :

آیا می توان عقد مضاربه را منعقد کرد در صورتیکه سود معین و ضرر بر عامل باشد یا خیر ؟

جواب :

می توانید عقد مضاربه را با شروط زیر انجام دهید تا بوجه شرعی نتیجه مقصود را بدهد و این شروط چون در ضمن معامله است واجب الوفاء است :

۱ – عامل وکیل باشد از طرف صاحب مال که بر فرض داشتن سود هر ماه سهم او را از سود حاصله با آن مقدار معین از مال مصالحه کند . ۲ – عامل در صورتیکه سود نباشد همان مقدار از مال را از مال خود به صاحب سرمایه هبه کند . ۳ – سهم المالك از سود ، جبران کننده خساراتی که بعد از آن حاصل می شود نباشد . ۴- عامل پس از پایان مدت مضاربه یا فسخ آن در صورتیکه

سرمایه ناقص شده باشد آن را از مال خود تکمیل نماید .۷

سؤال :

آیا مضاربه به این نحو که مبلغی را به عامل بدهد که کار کند و ۵ درصد سود ماهانه از او بگیرد صحیح است یا خیر ؟

جواب :

اگر شرط کند ربا است و حرام است .۸

سؤال :

بانک ها مبلغی را بعنوان مضاربه در اختیار افراد قرار میدهند و پس از مدت معینی مبلغ پرداختی را بعلاوه مبلغی (معین شده از قبل) پس میگیرند آیا استفاده از این مبلغ برای ما صحیح است؟

جواب :

مضاربه این است که کسی پول در اختیار دیگری قرار میدهد که با ان خرید و فروش کند و سود را طبق قرار داد و تعیین سهم هر کدام مثلا نصف یا ثلث تقسیم کنند اگر بانک چنین معامله ای انجام دهد اشکال ندارد.۹

سؤال :

بانک ها مبلغی را بعنوان مضاربه در اختیار افراد قرار میدهند و پس از مدت معینی مبلغ پرداختی را بعلاوه مبلغی (معین شده از قبل) پس میگیرند ایا استفاده از این مبلغ برای ما صحیح است؟

جواب :

مضاربه این است که کسی پول در اختیار دیگری قرار میدهد که با ان خرید و فروش کند و سود را طبق قرار داد و تعیین سهم هر کدام مثلا نصف یا ثلث تقسیم کنند اگر بانک چنین معامله ای انجام دهد اشکال ندارد.۱۰

سؤال :

من دانشجوی کارشناسی ارشد هستم وطرح تحقیقی ام در مورد بانکداری بدون ربا می باشد... ۱ـ با توجه به این که مضاربه از عقود جایز است آیا می توان به وسیله شرط ضمن عقد برای مضاربه ، مدت زمان تعیین نمود؟
۲ـ آیا می توان به طریقی کلیه هزینه های مضاربه یا بخشی از آن را به عهده عامل قرار داد؟ ۳ـ آیا می توان عامل را عهده دار تامین خسارت نمود؟ ۴ـ آیا بانک مجاز است عامل را مکلف به پرداخت سود مشخص نماید ویا اینکه به اوبگوید حداقل ازاین مقدار نباید کمتر باشد؟ ۵ـ آیا بانک مجاز است در صورتی که مضاربه سود نداشته به اندازه ای که برای سود قبلا مشخص شده بود از وثایقی که قبلا عامل در اختیار بانک در قرار داده بود برداشت کند؟

جواب :

۱ـ ممکن است زمانی تعیین شود وشرط شود که تا آن زمان هیچکدام فسخ نکنند ولی این امر فقط حکم تکلیفی به حرمت فسخ را در پی دارد واگر فسخ کنند فسخ می شود ولی می توانند شرط کنند که هر کدام اگر فسخ کردند فلان مقدار پول به دیگری بپردازد. ۲ـ اشکال ندارد. ۳ـ مالک می تواند شرط کند که اگر خسارت شد یا سرمایه تلف شد عامل به مقدار آن از مال خود جبران کند واین صیغه با صیغه ضمان خسارت فرق می کند. ۴ـ مالک که در این فرض بانک است می تواند شرط کند که اگر سود به این مقدار نرسید عامل باید تا سقف این مقدار از مال خود بپردازد. ۵ـ مالک می تواند شرط کند که اگر سود نداشت حق داشته باشد به مقدار مال یاد شده از اموال اوبردارد.۱۱

معاملات (تعداد : ۱)

آنچه که رایج است در معامله منزل ومانند آن که در قولنامه مبلغی را بعنوان پشیمانی از امضاء معامله منزل مومانند آن که در قولنامه مبلغی را بعنوان پشیمانی از امضاء معامله در نظر میگیرند و به عهده نادم میگذارند آیا شرعی و الزامی است ؟

جواب :

اگر به صورت شرط در ضمن معامله بر آن توافق شود اشکال ندارد .۱

ن

نیت نماز (تعداد : ۸)

عدول نیت از نماز مستحبی به واجب چه حکمی دارد؟

جواب :

مشروع نیست .۱

سؤال :

عدول نیت از نماز واجب به نماز مستحبی چه حکمی دارد ؟

جواب :

مشروع نیست مگر در جائی که می خواهد به نماز جماعت ملحق شود .۲

سؤال :

عدول نیت از نماز عشاء به مغرب (وقت عدول) چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر در اثناء نماز بیاید نماز مغرب را نخوانده و هنوز به رکوع رکعت چهارم نرفته و وقت دارد به نماز مغرب عدول کند .۳

سؤال :

عدول نیت از نماز عصر به ظهر (وقت عدول) چه حکمی دارد؟

جواب :

اگر در اثناء نماز عصر متوجه بشود ظهر را نخواند و و قت باقی است به نماز ظهر عدول کند .۴

سؤال :

نیت در نمازهای شکسته در حین سفر چگونه باید باشد؟

جواب :

نیت نماز شکسته را بکنید.۵

سؤال :

اگر ندانیم وقت نماز گذشته است یا خیر در خواندن نماز چگونه باید نیت کنیم؟

جواب :

به نیت ما فی الذمه آنرا انجام بدهید.۶

سؤال :

اگر نماز صبح قضا شود وهنگام ادای قضا مثلا هنگام نماز ظهر آیا باید اول نماز صبح را بجا آورد یا میشود بعد از نماز ظهر ویا

عصر قضای نماز صبح را بجا آورد واینکه ایا میشود موقعی که نیت نماز ظهر کرده ای ومشغول هستی در حین یادت بیاید که نماز صبح را نخوانده ای ایا میشود در نماز تغییر نیت کرد وآنرا نماز صبح تبدیل نمود؟

جواب :

مخیر است اگر چه بهتر است که قبل از نماز نماز ظهر قضای نماز صبح را انجام بدهد واگر در اثناءنماز یادش افتاد که نماز صبح نخوانده می تواند نیت خود را به آن برگرداند.۷

سؤال :

آیا نیت نماز یا غسل به زبان فارسی صحیح است؟

جواب :

صحیح است وکافی است.۸

نماز قضا (تعداد : ۳۱)

آیا در نمازهای قضا برای مثال نماز صبح لازم است نماز قضای صبح را قبل از نماز ادای ظهر وعصر خواند؟

جواب :

لازم نیست اگر چه بهتر است.۱

سؤال :

آیا در نمازهای قضا هم مثل نمازهای یومیه (ادا) اعمال شکیات نماز از احتیاط باید انجام شود؟

جواب :

فرقی نمی کند.۲

سؤال :

کسی که نماز شب می خواند و نماز قضاء بر ذمه اش است آیا جایز است که در نماز شب نیت قضا کند؟

جواب :

اگر نیت قضا کند نماز شب محسوب نمی شود.۳

سؤال :

آیا کسی که نماز قضا بر عهده دارد می تواند به دعا و اعمال مستحبی بپردازد؟

جواب :

مانعی ندارد ولی نسبت به انجام قضاء نباید سهل انگاری بکند.۴

سؤال :

من در خانواده ای بدنیا آمده ام که هیچ آشنایی با مسایل مذهبی نداشتم و حتی پدرم مخالف مذهب است ولی به لطف خدا به مرور زمان با مسایل مذهبی آشنا شدم و پله پله معارف دینی را آموختم ولی این مسیر طولانی بود و مسایلی چون ولایت امامان، نیاز به مرجع و... را تا مدتی خیلی توجه نمی کردم. ۱ ـ من نمازهایی را که در آن زمان خوانده ام بدلیل اینکه مثلاً مقید به قرائت از مخارج درست نبوده ام و... را که چند سال میشود دوباره بخوانم آیا واجب است؟ در مورد روزه هایم با توجه به درست نبودن غسلهایم در اوایل و روزه هایی که اجازه روزه به من نمیدادند چه؟

جواب :

۱ـ اگر مطمئن بودید که قرائت به آن نحو صحیح است قضا لازم نیست و اگر غسل صحیح نبوده نماز باطل است ولی روزه صحیح است البته بهتر است وجه بطلان غسل را بنویسید و روزه هایی که با اجبار خورده اید قضاء لازم است و کفاره ندارد.۵

سؤال :

نمازهایی که قضا شده می خواستم بخوانم ولی تعدادش را نمی دانم، چکنم؟

جواب :

به مقداری که یقین دارید از شما قضا شده اکتفا کنید.۶

سؤال :

در نمازهای قضا تسبیحات اربعه را یکبار بگوئیم ؟

جواب :

در قضا و غیر قضا یکبار کافی است .۷

سؤال :

برای گرفتن روزه و نماز قضا برای میت (مثلا ده سال) آیا چند نفر در یک زمان می توانند این تکلیف را انجام دهند . (برای مثال ۵ نفر و هرکدام دو سال نماز و روزه بگیرند)؟

جواب :

می توانند و ترتیب معتبر نیست .۸

سؤال :

آیا می شود در حین خطبه های نماز جمعه، نماز قضا خواند؟

جواب :

اگر با گوش دادن منافات داشته باشد بنابر احتیاط واجب نباید خواند.۹

سؤال :

من حدود یک سال و نیم است که بالغ شده ام. حدود سه ماه هم هست که مرجع تقلید دارم. در مدت این یکسال و نیم یکی از معلمان مدرسه مان میگفت: اگر نماز را با تلفظ صحیح عربی نخوانید اشکال ندارد (البته من نظر برخی مراجع که باید نماز را با تلفظ صحیح خواند میدانستم اما نظر شما را نمیدانستم) و من به گفته معلم قرآنمان استناد کردم و حدود شش یا هفت ماه را با تلفظ معمولی خواندم. شش هفت ماه قبلی اش هم اصلاً نمیدانستم تلفظ صحیح مهم است یا نه. حال میخواستم بدانم تکلیف من چیست؟ لطفاً پاسخ خود را با ذکر منابع بگویید تا من به عده ای از دوستانم که همین مشکل را دارند بگویم.

جواب :

قرائت باید صحیح باشد و اگر به گفته معلم اعتماد پیدا کردید نمازهای گذشته را لازم نیست قضا کنید. ۱۰

سؤال :

در جائی که نماز قضا داریم خواندن نماز مستحب جایز است ؟

جواب :

جایز است .۱۱

سؤال :

اگر هنگام نماز صبح ندانیم که نماز قضاست چگونه عمل کنیم ؟

جواب :

می توانید نماز را به نیّت اداء بخوانید .۱۲

سؤال :

نماز قضای پدر و مادر بر پسر بزرگتر واجب است حال اگر آنها تارک الصلاهٔ باشند وظیفه پدر بزرگتر چیست ؟

جواب :

قضای نمازهای مادر بر فرزنـد واجب نیست و نمازهائی که از پـدر به جهت عـذر فوت می شود و پـدر با تمکین از قضای آن ، آنرا اقضا نمی کنـد ، در این صورت ـ بنابر احتیاط ـ بر پسـر بزرگ قضای آن واجب است و این احتیاط در موردی است که پسـر بزرگ در هنگام فوت پدر صغیر یا مجنون نباشد و همچنین از ارث هم ممنوع نباشد والا قضای آن واجب نیست .۱۳

سؤال :

اگر شخصی بعد از اقامه نماز مغرب بخواب رود و نماز عشاء او قضا گردد تکلیف چیست؟ آیا کفاره دارد؟

جواب :

فقط قضا واجب است.۱۴

سؤال :

اگر بعد از اذان ظهر عادت شوم و نماز خوانده باشیم آیا باید قضای آن را بجا بیاوریم؟

جواب :

اگر بمقداری بوده که فرصت برای نماز بوده باید آنرا هم قضا کنید.۱۵

سؤال :

آیا زن می تواند نماز قضای میت را بجا آورد؟

جواب :

می تواند.۱۶

سؤال :

آیا بنده که نماز قضا به گردنم می باشد می توانم همزمان هم نماز قضا را بجا آورم و هم مستحبی مثل نماز تهجد؟

جواب :

جایز است ولی اداء واجب مهمتراست.۱۷

سؤال :

اگر نمـاز صـبح قضا شود و هنگام ادای قضا مثلا هنگام نماز ظهر آیا بایـد اول نماز صـبح را بجا آورد یا میشود بعـد از نماز ظهر ویا عصـر قضای نماز صبح را بجا آورد و اینکه ایا میشود موقعی که نیت نماز ظهر کرده ای ومشغول هستی در حین یادت بیاید که نماز صبح را نخوانده ای ایا میشود در نماز تغییر نیت کرد و آنرا نماز صبح تبدیل نمود؟

جواب :

مخیر است اگر چه بهتر است که قبل از نماز نماز ظهر قضای نماز صـبح را انجام بدهـد و اگر در اثناءنماز یادش افتاد که نماز صـبح نخوانده می تواند نیت خود را به آن برگرداند.۱۸

سؤال :

برای ادای نمازهای قضا شده به تعداد زیاد چه باید کرد؟

جواب :

به مقداری که یقین دارید که فوت شده است تدریجا قضا کنید.۱۹

سؤال :

در مورد نمازی که نمیدانیم وقتش گذشته یا نه فرصت تحقیق هم نیست باید چه نیتی نماز بخوانیم (مافی الذمه) یا نیت دیگر؟

جواب :

به نیت مافی الذمه کافی است.۲۰

سؤال :

در صورت در شرف قضا بودن نماز چه اختصاراتی در نمازجایز است ؟

جواب :

میتواند تمام مستحبات را ترک کند.۲۱

سؤال :

آیا می توان قضای نماز مغرب را بعد نماز ظهر و عصر خواند و قضای نماز عشارا شب با نماز مغرب و عشا خواند ؟

جواب :

بهتر است نماز اول وقت اول بخوانید و بعد آن نماز قضا را بجا آورید .۲۲

سؤال :

آیا می شود به جای نافله نماز شب قضای نماز ظهر و عصر را بخوانیم ؟ جواب :

می توانید .۲۳

سؤال :

من تعداد زیادی نماز قضا دارم که ترتیب انها را هم نمیدانم لطفا راهنمایی کنید؟

جواب :

بمقداری که یقین دارید که نخوانده اید قضا کنید و ترتیب بین انها لازم نیست مگر بین نماز ظهر و عصرو بین مغرب و عشاء از هر روز. ۲۴

سؤال :

وقت قضا شدن نماز عشا چه موقع است؟

جواب :

اگر عذر وحرجی نیست تا نیمه شب ولی اگر عذر وبیماری هست تا قبل از اذان صبح.۲۵

سؤال :

نمازهای قضا را اگر بیمار باشیم آیا می توانیم نشسته بخوانیم؟

جواب :

می توانید.۲۶

سؤال :

الف ـ درست نمی دانم (یقین ندارم) چه قدر نماز قضا دارم من ۱۷ شهریور سال ۱۳۶۲ به دنیا آمده ام و تقریباً یک سال است که نمازهایم را می خوانم. ب ـ چگونه و با چه کیفیتی این نمازها را قضا کنم با توجه به اینکه فعلاً به درس دانشگاه مشغولم (به چند

وعده تقسیم کنم). ج ـ و آیا امکان به عقب انداختن قضای نمازها به بعد از فارغ التحصیلی هست (آیا با این کار معصیتی مرتکب می شوم؟). د ـ آیا این درست است که قضای نمازها در وقت نافله ثواب نماز نافله را هم دارد. هـ ـ وقت نافله ها (قبل از اذان) است یا (قبل از ادای نماز و بعد از داخل شدن در وقت نماز).

جواب :

الف ـ کافی است که نمازهائی را که یقیناً بعد از سن بلوغ نخوانده اید قضا کنید. ب ـ هر مقدار که می توانید به صورت تدریج آنها را قضا کنید. ج ـ اشکال ندارد. د ـ می توانید در وقت نافله نمازهای قضا را انجام بدهید.

هـ ـ نافله صبح، ظهر و عصر قبل از نمازهای یاد شده و در مغرب و عشاء بعد از خواندن آنها است.۲۷

سؤال :

آیا می توان به جای پرداخت پول به افرادی که نماز قضای شخص متوفی را به جا می آورند، می توان این مبلغ را به افراد مستحق و نیازمند و با همان نیت نماز و روزه قضا شده متوفی داد؟

جواب :

اشکال ندارد ولی نماز قضا حساب نمی شود.۲۸

سؤال :

اگر شخصی جنب باشد و نماز و روزه بگیرد ولی نداند که جنب است وبعد از چند مدت متوجه شود و بداند که جنب بوده تکلیف چه میباشد؟

جواب :

روزه های وی صحیح است و نمازهایی که قبل بجا آورده است قضا کند.۲۹

سؤال :

ایا مردها باید نماز قضای صبح یا مغرب را هم صدای بلند بخوانند؟

جواب :

به احتیاط واجب باید بلند خوانده شود. ۳۰

سؤال :

اگر نماز صبح قضا شود وهنگام ادای قضا مثلا هنگام نماز ظهر آیا باید اول نماز صبح را بجا آورد یا میشود بعد از نماز ظهر ویا عصر قضای نماز صبح را بجا آورد واینکه ایا میشود موقعی که نیت نماز ظهر کرده ای ومشغول هستی در حین یادت بیاید که نماز صبح را نخوانده ای ایا میشود در نماز تغییر نیت کرد وآنرا نماز صبح تبدیل نمود؟

جواب :

مخیر است اگر چه بهتر است که قبل از نماز نماز ظهر قضای نماز صبح را انجام بدهد واگر در اثناءنماز یادش افتاد که نماز صبح نخوانده می تواند نیت خود را به آن برگرداند.۳۱

نماز مریض (تعداد : ۴)

احتراماً پدری دارم که حدود چهار سال است که در اثر سکته مغزی یک سمت ایشان فلج شده و بر روی صندلی چرخدار نشسته است و همچنین نمیتواند نماز بخواند، وضعیت نماز ایشان چگونه است؟ تکلیف چیست؟

جواب :

نماز را به همان صورتی که تمکن دارد بجا آورد.۱

سؤال :

آیا با داشتن مرض و عذر موجه می توانیم در خواندن نماز به حالت نیمه خیز نماز خواند ؟ حکم نماز خواندن بر روی میز چیست؟

جواب :

می توانید و اگر از نماز خواندن در حال نشستن با رکوع و سجود عاجز باشید می توانید روی میز با ایماء برای رکوع و سجود نماز بخوانید .۲

سؤال :

اگر شخصی بتواند قیام و رکوع نمازش را ایستاده به جا آورد ولی نتواند در حالت ایستاده به سجده برود وظیفه اش چیست؟

جواب :

در هنگام سجده مینشیند و در حال نشسته سجده میکند.۳

سؤال :

اینجانب از باد شکم رنج میبرم وبه همین خاطر نمازهایم تحت تأثیر قرار می گیرد چه کنم ؟

جواب :

شما حکم کسی را دارید که دچار سلس بول شده است می توانید بعد از گرفتن وضونماز بخوانید در أثنا به آنچه مبتلا هستید از شما بیرون بیاید .۴

نماز در فضا (تعداد : ۱)

کسانی که به فضا می روند چگونه نماز می خوانند ؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب در هر ۲۴ ساعت نماز بخواند .۱

نماز در هواپیما (تعداد : ۱)

نماز را در هواپیما که نه قبله در آن معلوم است و نه طمأنینه حاصل است چگونه باید خواند؟

جواب :

سمت قبله را می توان از کاپیتان و یا مهماندار که پاسخهایشان غالباً اطمینان بخش و ظن آور است پرسید و برابر گفته آنان عمل کرد و طمأنینه، در صورت عدم امکان آن ساقط می شود و به هر حال نماز را از وقت خود نباید عقب انداخت و آن را با رعایت سایر شرایط، باید خواند.

۱

نماز شب (تعداد : ۶)

وقت خواندن نماز شب از چه زمانی شروع می شود؟

جواب :

وقت نماز شب از اول شب شروع می شود.۱

سؤال :

آیا می توان نافله شب را نشسته خواند (به علت کهولت سن) ؟

جواب :

اشکال ندارد.۲

سؤال :

کسی که نماز شب می خواند و نماز قضاء بر ذمه اش است آیا جایز است که در نماز شب نیت قضا کند؟

جواب :

اگر نیت قضا کند نماز شب محسوب نمی شود.۳

سؤال :

اینجانب بسیار راغب به دانستن کیفیت نماز شب می باشم . لـذا از جنابعالی تقاضا دارم در مورد کیفیت نماز مذکور و زمان بجای اوردن آن بنده را راهنمائی بفرمائید ؟

جواب :

افضل اوقات نماز شب وقت سحر است یعنی ثلث اخیر شب ، و کیفیت آن این اینست که چهارتا ۲ رکعتی مثل نماز صبح به نیت نافله شب و بعد یک دو رکعتی به نیت شفع و در اخر یک رکعتی (که قنوت دارد) به نیت نماز وتر بجا می آورد .۴

سؤال :

حداقل خواندن نماز شب و حداکثر آن چیست؟

جواب :

حداقل آن یک رکعت وتر است و حداکثر آن ۱۱ رکعت است.۵

سؤال :

می خواستم بدانم در صورتی که برای نماز شب فرصت کافی نداشته باشیم بهتر است نمازهای ۲ رکعتی را ادامه دهیم و از ابتدا شروع کنیم و یا مثلاً نماز شفع را شروع کنیم. دیگر اینکه دعا برای ۴۰ مؤمن حتماً باید به رقم ۴۰ برسد یا کمتر از آن هم مشکلی ندارد. سوم اینکه اذکار بلافاصله بعد از نماز شب چیست؟

جواب :

می توانید.۶

نیت روزه (تعداد : ۲)

نیت روزه تا چه موقع می تواند باشد؟

جواب :

اگر نیت روزه ماه رمضان را فراموش کند وتا قبل از ظهر متذکر شود نیت همان وقت کافی است ولی اگر بعد از ظهر متذکر شود بنابر احتیاط واجب کافی نیست ، بنابر این باید نیت روزه نماید واحتیاطا پس از ماه رمضان قضا کند. البته منظور از نیت گفتن کلامی نیست یا به قلب سپردن مطلبی نیست بلکه همین که درضمیر ناخود آگاه او انگیزه روزه باشد کافی است حتی اگر تفصیلا متوجه نباشد.۱

سؤال :

۱ـ اگر انسان نذری بکند ولی از سختی ها ی آن نذراطلاع کافی نداشته باشد بعد از نذر کردن به سختی های آن کار پی ببرد آیا انجام آن نذر واجب است یاخیر؟

۲– اگر انسان مطمئن با شد که زمانی نذری کرد ه است ولی هر چه فکر کند یادش نیاید آن نذر چه بوده حکم آن چیست؟

جواب :

۱ـ اگر قادر باشد و نذر با صیغه صحیح شرعی باشد باید انجام داد.

۲–اگر متعلق نذر مردد بین چند چیز معین باشد باید همه آنها را انجام دهد و اگر مردد بین چیزهای نامحدودی باشد به مقداری انجام دهد که یقین به اشتغال ذمه باقی نباشد.۲

نیت غسل (تعداد : ۲)

الف ـ آیا می توان چند غسل مستحب را با هم نیت کرده و یک غسل انجام داد؟ ب ـ چند غسل واجب با هم چه طور؟ ج ـ چند غسل واجب و مستحب با هم چه طور؟ د ـ یا اینکه برای هر نیت، یک غسل جداگانه باید انجام داد؟ جواب :

الف و ب و ج – جایز است. د ـ لازم نیست. ۱

سؤال :

همانطور که می دانید می توان چند نیت غسل را با یک بار غسل کردن انجام داد آیا ترتیب در نیتها مهم است یا خیر چگونه ؟

جواب :

ترتیب در نیت لازم نیست .۲

نفقه (تعداد : ۲۱)

من با همسرم حدود یک سال است اختلاف داریم ایشان مطالبه مهرشان را میکند و مبلغ آن سنگین است از طرفی با ایشان صحبت کرده بودم تا این مبلغ را در آینده بعد از استطاعت مالی به ایشان بپردازم از طرفی دیگر ایشان در بین جمعی از بزرگان چندین مرتبه گفته اند که حاضر به ادامه زندگی با اینجانب نیستند و طلاق می خواهند ولی چون قوانین به نحوی است می توانند این مبلغ را بگیرند از اقدام قانونی امتناع کرده و مرا اسیر کرده اند از طرفی وضعی را ایشان بوجود اورده اند از نظر شرعی برای من مشکلاتی بوجود آورده است وضع نفقه ایشان چگونه است؟

جواب :

نفقه واجب است مگر این که به کلی از تمکین ابا کند بدون عذر .۱

سؤال :

قبلا در باب اینکه اگر طفل دختری در کودکی دچار ازار قرار گیرد سوال کرده بودم می خواستم بدانم : ۱ ــ اگر این فرد با فرض اینکه دیگر باکره نیست بدون اذن پدر با فردی که قبلاازدواج کرده است ازدواج کند (واین در حالی صورت گیرد که پدر دختر در شدت مریضی روحی قرار داشته و اکنون که پدر بهبود یافته نه بطور کامل از این وصلت راضی نمی باشد) آیا این ازدواج صحیح است یا خیر ؟ و چنانچه زن فردی را که به همسری انتخاب کرده دوست داشته باشد حکم بر ادامه است یا جدا شدن ؟

۲ ــ آیا بعلت از دست دادن بکارت در کودکی از شان این فرد کاسته می گردد (نه بخاطر مهریه بلکه بخاطر رعیت شوؤن اجتماعی از طرف همسر) و آیا همسر حق توهین به او بابت گناهی که در حق او رخ داده است را ارد یا نه ؟ ۳ ــ آیا همسر می تواند به این علت در دادن نفقه کوتاهی کند ؟

جواب :

نمی تواند .۲

سؤال :

میزان نفقه و تامین هزینه زندگی که بر مرد نسبت به همسرش واجب است چقدر است و چگونه تعیین می گردد ؟

جواب :

به مقدار متعارف و مناسب با شوؤن مرد و زن .۳

سؤال :

می خواستم در مورد حدود و ثغور وظائف شوهر در مورد نفقه زن و مراقبت از او سوالی داشته باشم ؟

جواب :

بر شوهر واجب است نفقه زن را از خوراك وپوشاك ومَسكن ودارو وسایر لوازم زندگی متعارف به نحوی كه مناسب شأن اجتماعی او به اعتبار همسرش بپردازد نه به اعتبار پدرش .۴

سؤال :

اگر ضمن عقد منقطع، شرط نفقه شده باشد آیا این شرط صحیح است و بر فرض صحت تاییدیّه نفقه از ناحیه زوج وتحقق تخلف شرط آیا زوجه می تواند تقاضای انحلال نکاح را بنماید؟

جواب :

شرط صحیح است وبر زوج واجب است بپردازد واگر نپرداخت زوجه می تواند با مراجعه به حاکم شرع بلکه به محاکم عرفی او را ملزَم به پرداخت کند ولی نمی تواند عقد را فسخ کند.۵

سؤال :

آیا پرداخت نفقه زوجه ای که در عقد بستگی تمکین تامّ نمی کند بر زوج لازم است ؟

جواب :

چنانچه مقصود زمانی است که دختر هنوز به خانه شوهر نرفته چنانچه شرط شده که زن می تواند تمکین تامّ نکند ولو از باب شرط ارتکازی ناشی از تعارف بر او تمکین تام لازم نیست وشوهر، هم که شرط عدم انفاق در این مدت کرده ولو از همان باب شرط ارتکازی انفاق بر او هم واجب نیست .۶

سؤال :

می دانیم در شرع مقدس اسلام حق طلاق با شوهر است و مرجع یا حاکم شرع در موارد خاص می تواند زن را مطلقه نماید . این موارد کدامند ؟

جواب :

یکی در مورد عدم نفقه است و دیگری در مورد کسی که شوهرش مفقود است و هر کدام شرایطی دارد که می توانید به رساله عملیه مراجعه کنید .۷

سؤال :

آیا هزینه درمان و هزینه دارو و بیمارستان جزء نفقه زن محسوب می شود یا خیر ؟

جواب :

هزینه های متعارف دکتر و دارو و درمان جزء نفقه واجب است که شوهر باید بپردازد .۸

سؤال :

اگر فردی ازدواج کرد و در مدت یکسال دخول صورت نگرفت و او را طلاق داد آیا زن حق مطالبه نفقه را دارد ؟

جواب :

اگر زن خود را برای شوهر آماده می ساخت و از خانه بدون اجازه او خارج نمی شد استحقاق نفقه را دارد بلکه بنا بر احتیاط واجب اگر بدون اجازه از خانه خارج می شد ولی خود را برای شوهر آماده می ساخت ، حق نفقه را دارد . بله اگر متعارف این باشند که تا شب عروسی و زفاف نفقه ای برای زن نیست که خود قرینه بر اسقاط این حق است ، اگر او را قبل از شب عروسی طلاق بدهی حقی ندارد .۹

سؤال :

اگر مردی زن افضاء شده را طلاق دهد نفقه او بر عهده کیست و تا چه وقت ؟

جواب :

اگر قبل از بلوغ افضاء شده است نفقه او بر مرد واجب است حتی پس از طلاق یا نشوز . و اگر ازدواج کند احتیاط واجب دادن نفقه است ، و اگر بعد از بلوغ افضاء شده است احتیاط واجب دادن نفقه نیز است .۱۰

سؤال :

اگر شوهر علم پیدا کند که اگر مهر حاضر را بزوجه بدهد باز او امتناع از تمکین می کند گرچه زوجه می گوید اگر مهر حاضر را بدهد تمکین می کنم چون او علم دارد که شوهر امکانات ندارد آیا نفقه او لازم است ؟

جواب :

علم به تحقق نشوز پس از گرفتن مهر حاضر موجب سقوط نفقه بالفعل نمی شود .۱۱

سؤال :

در چه صورتی نفقه پدر و مادر بر فرزند واجب است و اطاعت از آنها تا چه حدی لازم است ؟

جواب :

اگر فقیر باشند و اطاعت از آنها در موردیکه اطاعت ننمودن موجب اذیت آنها شود بجهت سرپیچی از فرمان آنها در امور مشروعه .۱۲

سؤال :

در صورتیکه زن درآمد مکفی داشته باشد ، آیا شوهر می تواند از پرداختن نفقه به همسر خود امتناع ورزد ؟

جواب :

خیر .۱۳

سؤال :

اگر مردی فوت کند و خانم پولی نداشته باشد ، نگهداری و سرپرستی اولاد که به عهده مادر است، از جهت نفقه چه بکند ؟

جواب :

نگهداری وظیفه مادر است نه سرپرستی ، و به مقدار نفقه لازم مناسب با شأن خود اگر نیازمند باشد می تواند از مال صغیر استفاده کند ، و نگهداری او تا حد بلوغ است .۱۴

سؤال :

اگر زوجه در منزل پدر باشد آیا حق مطالبه نفقه را دارد ؟

جواب :

تا عروسی نشده است چون متعارف اسقاط حق نفقه است حق مطالبه آن را ندارد .۱۵

سؤال :

اگر در اثر درگیری زوجه بخانه پدر برده شود آیا نفقه او و فرزندان واجب است ؟

جواب :

نفقه زن واجب نیست مگر اینکه عدم تمکین او شرعا جایز باشد ولی مخارج بچه را باید بپردازد .۱۶

سؤال :

در صورت جواز عـدم تمکین زوجه آیا در غیر تمکین حق دارد از شوهر اطاعت نکند و هر جا خواست برود و درخواست نفقه کند ؟

جواب :

نفقه را می تواند مطالبه کند ولی از منزل نباید بدون اجازه او خارج شود و کارهای دیگر به اجازه شوهر منوط نیست .۱۷

سؤال :

اگر شرطی درباره مسکن صورت نگیرد آیا زن می تواند بخانه شوهر نرود چون مناسب او نیست و درخواست نفقه کند ؟

جواب :

اگر منزل مناسب شأن او با ملاحظه وضع شوهرش باشد باید بپذیرد و تمکین کند و گرنه مستحق نفقه نیست .۱۸

سؤال :

نفقه زن بر مرد کی واجب می شود؟ بعد از عقد یا بعد از عروسی؟

جواب :

بعد از عروسی واجب است.۱۹

سؤال :

مقصود از هزینه و نفقه ای که هر شوهر برای همسـرش باید بپردازد چیست؟ آیا آن، باید با وضع اجتماعی شوهر متناسب باشد؟ و یا با موقعیت خانوادگی همسر مطابق باشد؟ و یا، نه آن است و نه این؟

جواب :

ملاک، شئون زن است به نسبت موقعیت شوهر.۲۰

سؤال :

از ثلث سهم امام آیا در صورت عدم تمکن فرزندان اجازه می فرمایید به آنها داده شود البته پدر توان خرجی آنها را ندارد.

جواب :

فرزند واجب نفقه است و مصرف خمس نیست.۲۱

نفاس (تعداد : ۲)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

احکام نماز خانمی که عمل سزارین را انجام داده است چیست ؟

جواب :

خونی که بعد از سزارین از مجرای طبیعی خارج می شود مانند خونی است که بعد از ولادت طبیعی خارج می شود اگر خون جراحت نباشد نفاس محسوب می شود.۱

سؤال :

بعضی از فقهاء خون بعد از عمل جراحی سزارین را (دم جروح) می دانند، به نظر حضرتعالی خون مزبور نفاس است و موجب غسل می گردد؟

جواب :

نفاس حساب می شود.۲

نگاه کردن (تعداد : ۱۳)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

آیا دیدن اعضای بدن خواهر یا برادر حرام است؟

جواب :

حرام است بجز دیدن اعضایی که موجب تحریک شهوت نمی شود.۱

سؤال :

آیا نگاه کردن به زنی که بدون حجاب است حرام است ؟

جواب :

جایز نیست .۲

سؤال :

آیا دیدن زن نامحرم که مقداری از بدنش معلوم است و انسان هم بداند که به حرام نمی افتد جایز است ؟

جواب :

اگر همراه با شهوت نباشد و خوف وقوع در حرام نباشد، اشکالی ندارد .۳

سؤال :

آیا نگاه کردن به اساتید مرد، هنگام تدریس حرام است؟

جواب :

اگر بدون شهوت و خوف وقوع در حرام باشد مانعی ندارد.۴

سؤال :

حد نگاه کردن به زن نا محرم نه از روی لذت تا به چه حد است؟

جواب :

مساله نگاه کردن مرد به بدن زنان نا محرم و همچنین نگاه کردن به موی آنان, چه با شهوت باشد چه بدون شهوت, چه باترس

وقوع در حرام چه بدون آن , حرام است. ونگاه کردن به صورت آنان ودستها یشان تا مچ, اگر با شهوت یا با ترس از وقوع در حرام باشد , حرام است . بلکه احتیاط مستحب آن است که بدون شهوت و ترس از وقوع در حرام هم به آن نگاه نکند. و نیز نگاه کردن زن به بدن مرد نامحرم باشهوت و ترس از وقوع در حرام, حرام می باشد, بلکه بنابر احتیاط واجب بدون آن نیز نباید نگاه کند مگر به جاهائی از بدن که معمولاـ مردها نمی پوشانند . مثل سرودستها و ساق پاها که نگاه کردن زن به این جاها اگر بدون شهوت وخوف وقوع در حرام باشد , اشکال ندارد. و نگاه کردن به بدن زنهای بی باک که اگر کسی آنها را امر به حجاب نماید اعتنا نمی کنند , اشکال ندارد مشروط به آنکه بدون شهوت و ترس ازوقوع در حرام باشد , و در این حکم فرقی میان زنهای کفار و دیگر زنها نیست , و همچنین فرقی نیست میان دست وصورت ودیگر جاهای بدن که معمولا آنها نمی پوشانند.۵

سؤال :

آیا نگاه کردن به مو و بدن زنان بی بندو بار اشکال دارد؟

جواب :

نگاه کردن به بدن زنهای بی باک که اگر کسی را امر به حجاب نماید اعتنا نمیکند اشکال ندارد مشروط به آنکه بدون شهوت و ترس وقوع در حرام باشد و در این حکم فرقی میان زنهای کفارو دیگر زنها نیست و همچنین فرقی نیست میان دست و صورت و دیگر جاهای بدن که معمولا آنها نمیپوشانند.۶

سؤال :

نگاه کردن به عورت زن غیر مسلمان در تصویر چه حکمی دارد؟

جواب :

نگاه التذاذی جایز نیست وبدون آن هم به احتیاط واجب جایز نیست.۷

سؤال :

حکم نگاه کردن وصحبت کردن با زن مسلمان که حجاب خود را به طور کامل رعایت نمی کند چیست ؟

جواب :

اگر نگاه شهوی ، یا خوف وقوع در حرام باشد جایز نیست .۸

سؤال :

حکم دیدن موی زن کافر حرام چیست؟

جواب :

بدون شهوت اشکال ندارد.۹

سؤال :

حکم نگاه کردن زن به بدن مرد نامحرم چیست؟

جواب :

زن به احتیاط واجب به قسمتهای از بدن مرد , که عادتا پوشانده می شود نگاه نکند.۱۰

سؤال :

آیا نگاه کردن به عکس زن باحجابی که در عکس بدون حجاب است، جایز است؟

جواب :

احتیاط آن است که به غیر از صورت و دو دست از آن عکس نگاه نشود و امّا صورت و دو دست بدون ریبه و لذت جنسی، جایز

می باشد.۱۱

سؤال :

آیا نگاه به تصویر تلویزیونی و غیر تلویزیونی زنان غیر مسلمانی که پوشش ندارد و برهنه و یا شبه برهنه هستند جایز است؟ آن هم به قصد کنجکاوی و امثال آن، با این که اطمینان نداریم لذّت جنسی حاصل شود. و در خیابان ها نگاه به زنان نه به آن قصد که گذشت بلکه به نیّت تحریک شدن مرد نسبت به همسر خود، چطور است؟

جواب :

نگاه کردن به صحنه های برهنه، به طور مستقیم و یا در صفحه تلویزیون و امثال آن جایز نیست بلکه احتیاط واجب آن است به طور مطلق به آن مناظر نگاه نکند.۱۲

سؤال :

آیا بانوان می توانند اندام مردانی را که برای عزاداری (سینه زنی و زنجیر زنی) لباس خود را در می آورند نگاه کنند؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب، جایز نیست .۱۳

نوافل (تعداد : ۳)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

نافله ظهر و عصر اگر بعد از نماز ظهر وعصر خوانده شود به چه نیتی باشد وآیا میتوان بعلت کهولت سن نافله ها را نشسته خواند؟

جواب :

به نیت مافی الذمه بخواند ومی تواند نشسته بخواند.۱

سؤال :

الف ـ درست نمی دانم (یقین ندارم) چه قدر نماز قضا دارم من ۱۷ شهریور سال ۱۳۶۲ به دنیا آمده ام و تقریباً یک سال است که نمازهایم را می خوانم؟ ب ـ چگونه و با چه کیفیتی این نمازها را قضا کنم با توجه به اینکه فعلاً به درس دانشگاه مشغولم (به چند وعده تقسیم کنم)؟ ج ـ و آیا امکان به عقب انداختن قضای نمازها به بعد از فارغ التحصیلی هست (آیا با این کار معصیتی مرتکب می شوم)؟ د ـ آیا این درست است که قضای نمازها در وقت نافله ثواب نماز نافله را هم دارد؟ هـ ـ وقت نافله ها (قبل از اذان) است یا (قبل از ادای نماز و بعد از داخل شدن در وقت نماز)؟

جواب :

الف ـ کافی است که نمازهائی را که یقیناً بعد از سن بلوغ نخوانده اید قضا کنید. ب ـ هر مقدار که می توانید به صورت تدریج آنها را قضا کنید. ج ـ اشکال ندارد.

د ـ می توانید در وقت نافله نمازهای قضا را انجام بدهید. هـ ـ نافله صبح، ظهر و عصر قبل از نمازهای یاد شده و در مغرب و عشاء بعد از خواندن آنها است.۲

سؤال :

کسیکه نماز فرادی می خوانده وبعد متوجه میشود جماعت برپاشد در رساله فرموده میتواند عدول بنافله نماید برای ملحق شدن به

جماعت حال سؤال اینست که بعد از عدول آیا میتواند نافله را تمام نکند وآنرا بشکند تا زودتر به جماعت برسد؟

جواب :

جواز عدول از فریضه به نافله ، درمواردی که بنا بر قطع آن را دارد ، اشکال ندارد.۳

نقاشی و طراحی (تعداد : ۶)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

لطفا بفرمائید کشیدن (طراحی یا نقاشی) چهره انسان (ناقص یا کامل یا شناس یا ناشناس) و کشیدن موجودات دارای روح از نظرمعظم له جایز است؟

جواب :

اگر صرف نقاشی بدون تجسیم با برآمدگی براثر حک باشد حلال است.۱

سؤال :

آیا ترسیم عکس انسان با آیات قرآن جایز است ؟

جواب :

فی نفسه مانعی ندارد .۲

سؤال :

حک کردن تصویر زن بر روی سنگ قبر از نظر شرع مقدس را بیان بفرمائید ؟

جواب :

به احتیاط واجب جایز نیست.۳

سؤال :

نقاشی انسان یا حیوان بعنوان اثر هنری یا در کتب علمی و تابلوهای آموزشی یا نقاشی ومجسمه گیاه چه حکمی دارد ؟

جواب :

اشکال ندارد .۴

سؤال :

نقاشی مرد از عکس زن نامحرم چه حکمی دارد ؟

جواب :

اصل نقاشی اشکالی ندارد ولی نگاه کردن به عکس بی حجاب زن نامحرمیکه او را می شناسد اگر هتک نباشد بااحتیاط واجب جائز نیست.۵

سؤال :

در مدرسه ها از دانش آموزان می خواهند که انسان و حیوان را رسم و نقاشی کنند طوری که دانش آموز نمی تواتند مخالفت کند آیا چنین کاری جایز است و اگر موضوع ، مجسمه سازی و پیکر تراشی باشد چه طور است ؟

جواب :

صورتگری و نقاشی به طوری مطلق جایز است ، و بنابر احتیاط واجب ، مجسمه سازی و پیکر تراشی در زمینه موجودات جاندار ، ترک شود و تکلیف دبستانی در مورد عملی که به احتیاط واجب باید ترک شود ، مجوّز محسوب نمی گردد ، مگر آنکه ضورت ایجاب کند مثل این که اگر چنان نکند او را از مدرسه بیرون می کنند و آن برای او کار پرزحمتی است که معمولاً نمی توان تحمل کرد .۶

نماز وحشت (تعداد : ۱)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

نماز وحشت را می توان به جماعت خواند؟

جواب :

نمی شود.۱

نماز آیات (تعداد : ۷)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

در مناطق زلزله خیز که پس لرزه های متعدد می آید برای هر لرزه نماز آیات واجب می شود؟

جواب :

اگر محسوس باشد واز یکدیگر جدا باشد که عرفا زلزله دیگری شمرده شود بنابر احتیاط واجب باید نماز بخوانند.۱

سؤال :

اگر رعد و برق در آسمان باعث ترس انسان شود، آیا نماز آیات لازم است؟

جواب :

لازم نیست.۲

سؤال :

می خواستم بپرسم که در انجام نماز آیات اگر کسی قنوت نخواند نمازش باطل است ؟

جواب :

باطل نیست .۳

سؤال :

آیا باید برای تمام خورشید گرفتگی و ماه گرفتگی هایی که در طول سال رخ میدهد نماز آیات به جا آورد یا برای مواردی که نشانهای خاصی دارند ؟ چون همان طور که میدانید در اکثر تقویم ها خورشید گرفتگی ها و ماه گرفتگی ها زیادی ثبت شده و فقط تعداد کمی از آنها از طریق تلویزیون اعلام می شود ؟

جواب :

هر کسوف و خسوفی که در محل زندگی شما رخ دهد و از آن اطلاع یابید نماز آیات دارید و همچنین اگر بعدا مطلع شدید با فرض این که همه ماه یا آفتاب گرفته شده باشد .۴

سؤال :

در شهرستان ما ۸ زلزله با فواصل گوناگون زمانی یک ربع الی چند ساعت اتفاق افتاده است آیا برای هر کدام بایست یک نماز بخوانیم؟

جواب :

اگر همان موقع نماز نخوانده اید قضای ان برشما لازم نیست.۵

سؤال :

نماز آیات برای حایض واجب است ؟

جواب :

واجب نیست و قضا ندارد .۶

سؤال :

آیا یک امام جماعت می تواند دو بار نماز آیات را امام باشد؟ (برای دو گروه).

جواب :

بنابر احتیاط نمی تواند.۷

نماز احتیاط (تعداد : ۲)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

در نماز احتیاط بعد از خواندن حمد، سوره نیز باید خوانده شود یانه؟

جواب :

خواندن حمد به تنهائی کافی است.۱

سؤال :

آیا بین نماز احتیاط یا سجده سهو و نمازی که برایش احتیاط یا سجده را میخوانیم میتوان کاری که نماز را باطل میکند انجام داد؟

جواب :

قبل از نماز احتیاط منافی باید ترک شود و همچنین نسبت به سجده سهوی بنابر احتیاط واجب.۲

نماز استیجاری (تعداد : ۱)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

آیا چند نفر با هم در یک زمان می توانند نماز استیجاری یک میت را بخوانند ؟ و در صورت توانستن می توانند به جماعت بخوانند

؟

جواب :

بلی در هر دو صورت می توانید .۱

نماز جمعه (تعداد : ۱۳)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

وقت دقیق خطبه نماز جمعه از چه وقتی است ؟ لطفا نسبت به وقت خطبه در نماز جمعه و احکام مترتب بر آن توضیحاتی بدهید؟

جواب :

ابتداء زوال است و بنابر احتیاط واجب خطبتین نباید قبل از آن خوانده شود.۱

سؤال :

آیا نماز جمعه کفایت از نماز ظهر می کند یا باید نماز ظهر نیز خوانده شود؟

جواب :

کفایت می کند.۲

سؤال :

در زمان غیبت امام زمان (عجل الله فرجه) حکم نماز جمعه چیست؟

جواب :

اگر شرائط جمعه حاصل شود مخیرید حضور یابید یا نماز ظهر بخوانید.۳

سؤال :

اگر جمعه عید شود نماز جمعه هست یا خیر؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب از اهل بلد نماز جمعه ساقط نمی شود ولی به هر حال در زمان غیبت نماز جمعه واجب تخییری است.۴

سؤال :

آیا می شود در حین خطبه های نماز جمعه، نماز قضا خواند؟

جواب :

اگر با گوش دادن منافات داشته باشد بنابر احتیاط واجب نباید خواند.۵

سؤال :

در مورد نماز آخرین جمعه ماه رمضان، چند رکعت و به چه ترتیب است؟

جواب :

نماز جمعه ۲ رکعت است و فرقی بین جمعه ها نیست.۶

سؤال :

آیا مسافر می تواند امامت نماز جمعه را به عهده بگیرد؟

جواب :

اشکال ندارد.۷

سؤال :

حکم جناب عالی در مورد شرکت در نماز جمعه چیست ؟

جواب :

شخص در روز جمعه مخیّر است بین انجام نماز ظهر یا نماز جمعه و باید عدالت امام جمعه را احراز کند .۸

سؤال :

اگر فاصله مان به محلی که سنی ها نماز جمعه می خوانند نزدیک باشد آیا با آنها نماز بخوانیم یا خیر ؟

جواب :

شرکت در نماز جمعه ایشان محذور ندارد ولی نماز ظهر را هم باید بخوانید .۹

سؤال :

وقت نماز جمعه از خطبه شروع می شود یا از خود نماز ؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب باید شروع به خطبه هم بعد از زوال باشد .۱۰

سؤال :

۱ ـ آیا دو خطبه نماز جمعه باید بعد از وارد شدن در ظهر شرعی باشد؟ ۲ ـ اگر جواب منفی است می توان در نماز جمعه ای که خطبه هایش قبل از ظهر شرعی شروع شده شرکت کرد به طوری که نماز ظهر را بعد از نماز جمعه خواند و نماز عصر را به همان امام اقتدا کرد ؟آیا نماز عصر صحیح است ؟

جواب :

۱ ـ به احتیاط واجب بعد از دخول وقت انجام شود . ۲ ـ اشکال ندارد .۱۱

سؤال :

آیا هنگام نماز جمعه خرید وفروش ایراد دارد؟

جواب :

اشکال ندارد.۱۲

سؤال :

اگر به اشتباه بعد از قنوت رکعت دوم به رکوع برویم نماز ما چه حکمی دارد؟ (در نماز جمعه)

جواب :

اگر قنوت بعد از رکوع باشد نماز باطل می شود زیرا رکوع تکرار شده است البته اکتفا کردن به نماز جمعه هم محل اشکال و احوط آنکه ظهر را هم بخواند.۱۳

نماز در قطار (تعداد : ۱)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

در قطار و یا اتومبیل چگونه نماز بخوانیم ؟ تنها خم شدن کافی است و یا بر چیزی باید سجده کرد؟

جواب :

نماز را تا حد توان، باید آنگونه خواند که شخص مختار می خواند پس لازم است در همه حالات نماز، قبله و سایر شرایط را رعایت کند و در صورت عدم امکان، در تکبیرة الاحرام. و اگر در آن حال هم میسر نباشد شرط رو به قبله بودن هم ساقط می شود هم چنان که در صورت امکان باید رکوع و سجود کامل کرد مثلاً در راهرو قطار و اتوبوس نماز گزارد و اگر میسر نشد به اندازه ای که اسم رکوع و سجود صدق کند خم شود کافی است و اگر آن هم ممکن نشد مختصر خم شدن کفایت می کند.

نماز در قطب (تعداد : ۱)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

افرادی که در قطب زندگی می کنند ۶ ماه شب است و ۶ ماه روز چگونه باید نماز بخوانند ؟

جواب :

بنابر احتیاط واجب نزدیکترین مکان به قطب را که شبانه روز آنجا ۲۴ ساعت است در نظر بگیرید و نماز های یومیه را بر طبق اوقات آنجا بدون قصد قضاء و اداء بجا آورد .۱

نماز در اتوبوس (تعداد : ۲)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

اگر راننده اتوبوس به مسافر فرصت کافی برای خواندن خارج از اتوبوس ندهد، آیا مسافر جایز است که نماز واجبش را در حالی که در اتوبوس بر جای خود نشسته است به جای آورد؟

جواب :

آری، لیکن خواندن نماز در حالت ایستاده بر آن مقدم است. در هر دو صورت اگر ممکن گردد باید در همه حالات نماز رو به قبله باشد والا در صورت تمکن در حالت تکبیرة الاحرام رو به قبله باشد وگرنه شرط رو به قبله بودن ساقط می شود. همچنین اگر بتواند رکوع و سجود اختیاری به جای آورد ـ مانند آن که از راهرو میان اتوبوس استفاده کند ـ واجب است که چنین کند و اگر نتوانست آن ها را به جای آورد، در صورتی که می تواند به مقداری که عنوان رکوع و سجود صدق کند خم شود، باید چنین کند. در سجود نیز گذاشتن پیشانی بر سجده گاه را رعایت کند، گرچه با بالا آوردن سجده گاهه باشد و اگر به این مقدار نیز نتوانست خم شود، بدل از آن ها اشاره کند.۱

سؤال :

اگر راننده اتوبوس به مسافر فرصت کافی برای خواندن خارج از اتوبوس ندهد، آیا مسافر جایز است که نماز واجبش را در حالی که در اتوبوس بر جای خود نشسته است به جای آورد؟

جواب :

آری، لیکن خواندن نماز در حالت ایستاده بر آن مقدم است. در هر دو صورت اگر ممکن گردد باید در همه حالات نماز رو به قبله باشد والا در صورت تمکن در حالت تکبیرهٔ الاحرام رو به قبله باشد وگرنه شرط رو به قبله بودن ساقط می شود. همچنین اگر بتواند رکوع و سجود اختیاری به جای آورد ـ مانند آن که از راهرو میان اتوبوس استفاده کند ـ واجب است که چنین کند و اگر نتوانست آن ها را به جای آورد، در صورتی که می توانـد به مقـداری که عنوان رکوع و سـجود صـدق کنـد خم شود، بایـد چنین کنـد. در سجود نیز گذاشـتن پیشانی بر سـجده گاه را رعایت کند، گرچه با بالا آوردن سجده گاهه باشد و اگر به این مقدار نیز نتوانست خم شود، بدل از آن ها اشاره کند.۲

نماز عید (تعداد : ۳)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

خطبه های عید فطر که بعد از نماز هستند آیا امام جماعت حق دارد که خطبه های نماز عید را قبل از نماز بخواند ؟

جواب :

اوردن دو خطبه قبل از نماز عید مشروع نیست .۱

سؤال :

خواندن نماز عید فطر به جماعت چه صورتی دارد ؟

جواب :

مستحب است و بنا بر احتیاط واجب باید با دو خطبه باشد اگر به جماعت خوانده شود .۲

سؤال :

آیا میتوان نماز عیدین (عید سعید فطر و قربان) را به صورت فردی خواند؟

جواب :

اشکال ندارد.۳

نمازهای مستحب (تعداد : ۱۳)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

در مورد جواز نافله در حال حرکت، مثلا اگر در اتومبیل در حال حرکت مشغول نافله بودیم و پشت چراغ قرمز ایستاد آیا نافله رارها یا ادامه دهیم ؟

جواب :

می توانید ادامه دهید .۱

سؤال :

آیا خوانـدن نماز زفاف و دعای آن در شب اول عقد واجب است. و اگر زن و شوهر تنها اسـتمناء کرده و مرد داخل نشده باشد و با دست خود زن را تحریک کرده حکم آن چیست؟

جواب :

در هیچ شبی واجب نیست بلکه مسـتحب است و اسـتحباب آن هم در شب عروسـی است و اگر دخول نشده باشد در صورتی که از مرد منی خـارج شود غسـل بر او واجب است و بر زن هم اگر آب خـارج شود و به حـالت ارگـاسم برسـد غسـل واجب است و اگر نرسد و آب زیاد باشد هم احتیاطاً باید غسل کند.۲

سؤال :

آیا صحیح است که بعضی می گویند خواندن نماز مستحب فوراً پس از نماز صبح مکروه است؟

جواب :

چنین گفته شـده است نسبت به نوافل مبتـدا که غیر از نوافل یومیه و چه نوافلی که ذوات السـبب هسـتند مانند نمازهای مسـتحب در روزهای مخصوص یا نماز جعفر و نماز رسول الله و نماز امیرالمؤمنین و بقیه معصومین علیهم افضل الصلاهٔ و السلام.۳

سؤال :

آیا نماز امام زمان (عجل الله تعالی فرجه شریف) را می شود به صورت جماعت یا دست جمعی خواند ؟

جواب :

به صورت جماعت جایز نیست ولی به صورت دسته جمعی اشکال ندارد.۴

سؤال :

در شبهای ماه ذی الحجه از اول تا نهم ماه به خواندن یک نماز سفارش شده است فلسفه آن نماز چیست ؟

جواب :

فلسـفه نمـاز ذی الحجـه ممکـن است علت هـای گونـاگونی داشـته باشـد ، از جمله اگر مسـلمانی به علتهـای گونـاگون ماننـد عـدم استطاعت مالی یا بیماری نتواند به حج برود می تواند با خواندن این نماز در ثواب حجاج بیت الله الحرام سهیم گردد.۵

سؤال :

علت انتخاب آیه ۱۴۲ از سوره اعراف در نماز های ذی الحجه چیست ؟

جواب :

علت انتخاب این آیه دلایل متعددی می تواند داشـته باشد . به عنوان مثال : ده روز اول این ماه عشره معلومات است که مکمل چهل روز وعده خداوند سـبحان با حضرت موسی (علیه السلام) بوده و یا روز هشتم این ماه مصادف است با تجلی پروردگار بر کوه طور برای حضرت موسی (ع) و همراهانش.۶

سؤال :

آیا می شود به جای نافله برای پدر و مادر نماز قضا بجا آورد ؟ آیا ثواب نافله را هم می آورد ؟

جواب :

رجاءاً مانعی ندارد.۷

سؤال :

در جائی که نماز قضا داریم خواندن نماز مستحب جایز است ؟

جواب :

جایز است .۸

سؤال :

نمازی که بعد از دعای ندبه در مفاتیح الجنان ذکر شده است چند رکعت است و چگونه میباشد؟

جواب :

۱۲ رکعت هردو رکعت به یک سلام.۹

سؤال :

نماز مستحبی با تیمم چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر از طهارت با آب معذور باشد صحیح است .۱۰

سؤال :

آیا نمازهای مستحبی یا به طور مثال نماز زیارت که درحرم امامان علیهم السلام خوانده میشود تیاز به وضو دارند؟

جواب :

بلی نیاز به وضو دارند .۱۱

سؤال :

نماز مستحبی با تیمم چه حکمی دارد ؟

جواب :

اگر از طهارت با آب معذور باشد صحیح است .۱۲

سؤال :

نمازهای مستحبی را باید آهسته خواند یا بلند ؟

جواب :

تفاوتی نمی کند .۱۳

نامزدی (تعداد : ۱)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

آیا دختری که با کسی نامزد کرده است وبعد از مدتی انصراف داد آیا حق دارد که منصرف شود یا خیر؟

جواب :

اگر عقد نخوانده اند مخیر است ومی تواند منصرف شود.۱

نبش قبر (تعداد : ۲)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

پدر و مادر من قبلا پسری داشتند که حدود ۳۰ سال پیش در سن حدود پنج سالگی فوت کرده آیا میتواند باقیمانده جسد او را به قبرستانی غیر از جایی که دفن شده منتقل کرد؟

جواب :

جایز نیست.۱

سؤال :

اگر شخصی وصیت کند که او را در مکانی (قبرستان قدیم شهر) دفن کنند ولی بعد از فوت دفن کردن در آن قبرستان ممنوع می شود و او را در قبرستان دیگری دفن می کنند. اما بعد از یک سال دفن کردن در قبرستان قدیم (یعنی جایی که میت برای دفن وصیت کرده بود) آزاد می شود. حال انتقال میت از جایی که هم اکنون هست به قبرستان قدیم شهر چه حکمی دارد؟

جواب :

جایز نیست.۲

نشوز (تعداد : ۱)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

نشوز را توضیح دهید؟

جواب :

رعایت نکردن حق دیگری وغالباً میان زوجین وزن وشوهر مطرح می شود.۱

نظافت (تعداد : ۲)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

با توجه به احادیث رسیده من متوجه شدم که رسول اکرم (ص) دستور دادند که مسلمانان موهای زاید بدن را با نوره بزدایند لطفاً اندازه آن را از لحاظ مساحت بدن بفرمایید؟

جواب :

طبق روایات رسیده برای همه بدن مستحب است.۱

سؤال :

آیا تراشیدن موی زیر شکم و بالای عورت جایز است ؟

جواب :

در روایت تاکید شده است که آقایان حداقل در هر ۴۰ روز از نظافت نوره استفاده کنند و خانمها در هر ۲۰ روز .۲

و

وقت افطار (تعداد : ۱)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

آیا با پنهان شدن قرص خورشید می توان افطار نمود و نماز مغرب را خواند؟

جواب :

به احتیاط واجب تا ذهاب حمره مشرقیه صبر کند .۱

ولایت فقیه (تعداد : ۲)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

آیا ولایت فقیه تحقیقی است یا تقلیدی ؟

جواب :

تقلیدی است .۱

سؤال :

نظر معظم له درباره ولایت فقیه چیست؟

جواب :

ولایت در آن چه – به اصطلاح فقها – امور حسبیه خوانده می شود برای هر فقیهی که جامع شرایط تقلید باشد ثابت است . و اما در امور عامه که نظم جامعه اسلامی بر آنها متوقف است هم در شخص فقیه و هم در شرایط به کار بستن ولایت امور دیگری معتبر است از جمله مقبول بودن نزد عامه مؤمنین.۲

وام (تعداد : ۱۲)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

آیا وام گرفتن از بانک دولتی حرام است؟ ربا محسوب می شود؟

جواب :

اگر به شرط سود یا مزد باشد جایز نیست.۱

سؤال :

آیا وامهایی که برای اموری خاص اعطا می شود به مردم مثل وام فرش یا منزل یا اشتغال و... را میشود در غیر مورد آن استفاده

کرد؟

جواب :

اگر براساس معامله ای باشد که به حسب موازین فقهی صحیح باشد باید به آن ملتزم شوید.۲

سؤال :

آیا وام جعاله برای تعمیر خانه با بهره اشکال دارد ؟ آیا می شود این وام را صرف ادای قرض کرد ؟

جواب :

وجهی که به عنوان جعاله می دهند وام نیست بلکه اجرت کار است و در صورتی که معامله صحیح شرعی باشد اشکال ندارد .۳

سؤال :

آیا می توان با دریافت وام بهره از بانک تجارت کرد؟

جواب :

جایز نیست ولی میتواند مبلغ بانك را به عنوان مجهول المالك بگیرید وآن را از طرف حضرت آیت الله به خودتان قرض بدهید سپس مبلغی را که بانک مطالبه می کند میپردازد.۴

سؤال :

چنانچه از بانک وام قالی بافی دریافت ولی وجه ان در محل دیگری مصرف شود چه حکمی دارد؟

جواب :

چنانچه صرف مبلغ دریافت شده در موارد اعتراض بانك ودولت نیست اشکال ندارد.۵

سؤال :

در صورتیکه پولی را در قرض الحسنه بگزارند و هدف این با شد که بعد از مدتی دو برابر آن را وام بگیرند آیا درست می باشد ؟

جواب :

اگر شرط قرض نکند مانعی ندارد .۶

سؤال :

بانک مبلغ ۵ میلیون تومان وام می دهد ودر اقساط ۲۰ ساله پس می گیرد ولی همان طور که مستحضر هستید بیشتر میگیرد با بهره شانزده درصد (٪۱۶) به عبارت دیگر بنده پنج میلیون وام می گیرم ولی باید حدوداً (۱۰) ده میلیون در مدت بیست سال به بانک پس بدهم . آیا حضرت عالی این اجازه را می دهید که بنده این وام را بگیرم ؟

جواب :

اگر بانك دولتی یا مشترك است مجاز است مجازید پول را به عنوان مجهول المالك از آنها بگیرید وآن را قرض از سوی معظم له به حساب بیاورید وبا پرداخت به آنها ذمّه شما مبری می شود .۷

سؤال :

اگر بنده بخواهم حق وامم را به دیگری در ازای مبلغی پول واگذار کنم باید تحت چه عنوانی باشد ظاهرا بیع نمی شود ؟

جواب :

اشکال ندارد .۸

سؤال :

آیا وام گرفتن از بانک با بهره بانکی حرام است؟

جواب :

حرام است ولی اگر بانک دولتی یا مشترک باشد می توانید به عنوان مال مجهول المالک بردارید وسپس آن را قرض از سوی معظم له حساب کنید وایشان این وکالت را به همه مؤمنین داده اند .۹

سؤال :

اخیرا قرض الحسنه ها شرطی برای دادن وام قرار داده اند که برای دادن وام معینی باید درآن قرض الحسنه سپرده گذاری شود اینکار چه حکمی دارد ثانیا این قرض الحسنه ها عموما با این سپرده ها فعالیتهای اقتصادی کرده وبه سپرده گذاران هیچ سودی از در آمد های که دارد وندارد وعلاوه برآن کارمزد هم میگیرند آیا شرعا جایز است؟

جواب :

سپردن مبلغ یاد شده به شرط اینکه صندوق قرض بدهد جایز نیست وعلی أی حال گرفتن قرض از صندوق قرض الحسنه بعد ازآن اشکال ندارد.۱۰

سؤال :

کسانی که صندوق قرض الحسنه افتتاح می کنند وقتی وام می دهند یک درصد به عنوان کارمزد کم می کنند آیا از این مبلغ می توان دست مزد به گردانندگان صندوق قرض الحسنه داد؟

جواب :

گرفتن کارمزد جایز نیست وکارمندی که کارش در رابطه با قرض ربوی نیست می تواند از حقوق صندوق استفاده کند.۱۱

سؤال :

کم گرفتن وام از بانکهای خصوصی چیست؟

جواب :

بدون شرط زیادی اشکال ندارد.۱۲

وکالت (تعداد : ۶)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

آیا وکالت دادن به مؤسسات صحیح است؟

جواب :

اگر این وکالت به توکیل معنون به عنوان خاص مثلاً رئیس مؤسسه باشد در صورت قبولش، اشکالی ندارد. گرچه آن که دارای این عنوان است گاه به گاه عوض شود و همچنین هر عنوان دیگری در مؤسسه از این قبیل، جایز است. اما وکالت دادن به مؤسسه به عنوان خودش صحیح نیست.۱

سؤال :

آیا در صحت وکالت شرط است که شخص وکیل نزد موکل معلوم باشد؟

جواب :

شناخت او شرط نیست، البته لازم است که وکیل در واقع معین باشد، مانند آن که زید خواستار وکیلی می شود و طبق خواسته اش

شخص معینی را ـ گرچه زید او را نشناسد ـ وکیل می سازند. اما وکالت دادن به یکی از دو شخص به نحو تردید و نامعین صحیح نیست.۲

سؤال :

آیا یک نفر می تواند به وکالت از دو نفر، طرف خرید و فروش در بیع شود؟

جواب :

اشکالی ندارد.۳

سؤال :

مردی کسی را وکیل کرده که همسرش را طلاق دهد. همسر برای اینکه زوج دیگر حق رجوع نداشته باشد، مهرش را بذل نموده تا طلاق مبارات صورت پذیرد. وکیل با کسب رضایت موکل، صیغه طلاق مبارات جاری میکند. آیا حق رجوع برای زوج باقی است؟ نیز در صورتی که زوجه از بذل خود در زمان عده رجوع کند، آیا حق رجوع برای زوج باقی است؟

جواب :

مبارات در صورتی صحیح است که هر دو از یکدیگر کراهت داشته باشند و اگر فقط از طرف زوجه باشد خلع است و به هر حال اگر با شرایط طلاق خلع یا مبارات انجام بگیرد زوج حق رجوع ندارد مگر اینکه زوجه در عده از بذل خود رجوع کند.۴

سؤال :

اگر زن طبق وکالت مرد دارای حق طلاق بوده و هم اکنون مرد به دلیل عدم تمکین زن با اجازه دادگاه تجدید فراش تماید آیا حق طلاق از زن ساقط می شود یا نه ؟

جواب :

اگر وکالت در طلاق عام بوده و شامل این فرض هم می شود زن می تواند خود را وکالتا از طرف شوهر طلاق بدهد .۵

سؤال :

آیا کسی که دارای دکترای حقوق است می تواند رد یک کشور غیر اسلامی وکالت بپذیرد که با قوانین آن کشور داوری بعمل می آید و او در میان مردمان غیر مسلمان به قضاوت بپردازد و همّ و غمّ او فقط قضاوت و داوری باشد هر چه شد؟

جواب :

اگر وکالت و داوری او تضییع حق کسی نباشد و دروغ و یا حرام دیگری را به دنبال نداشته باشد مانعی ندارد.۶

وقف (تعداد : ۱۵)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

درصورتی که مدرسه ای وقف تحصیل برای شیعه اِثنا عشری شده باشد آیا انجام کارهای مباح مثل صحبت و خواب و کارهایی که نمی توان آنرا تحصیل نامید خواه کم یا زیاد د رمدرسه حرام است ؟ و نیز موقعی که انسان حالش برای درس مساعد نیست آیا جایز است در مدرسه بماند؟ ویا منظور واقف این بوده که کارهایی که مخالف تحصیل است نباید انجام شود؟

جواب :

اگر به نحو متعارف درس بخواند بقیه کارها جایز است.۱

سؤال :

اگر متولی خیانت کند که باعث از بین رفتن تمام املاک وقف شود و متولی را نمی شود برکنار کرد الا مرگ او را می تواند از این عهده برکنار کند چه باید کرد ؟

جواب :

اگر خیانت متولی ثابت شود و حاکم شرع با ضم امین به او نتوانـد از خیانت او جلوگیری کند در صورتی که متولی دیگری پس از او تعیین نشده حاکم شرع نصب متولی می نماید .۲

سؤال :

یک قطعه زمین متعلق به قبرستان قدیمی و متروکه میباشد که هیچ گونه اثاری از قبر در آن مشاهده نمی شود و به گفته اهالی محل حدود ۵۰ الی ۶۰ سال است که دیگر کسی یاد نمی دهد که میت در این محل دفن شده باشد .زمین فوق از طرف اهالی و معتمدین محل در اختیار یک مرکز خیریّه باشد . آیا از نظر شرعی جهت ساخت و ساز مشکلی ندارد ؟

جواب :

اگر وقف نباشد اشکال ندارد .۳

سؤال :

تولیت یعنی چه ؟ و متولی چه وظایفی و چه اختیاراتی نسبت به موقوفه دارد ؟

جواب :

تولیت یعنی تدبیر شوؤن وقف و اگر واقف در متن وقف وظیفه خاصـی برای متولی تعیین ننمود پس وظیفه اش همان متعارف است در جهت حفظ موقوفه و رعایت جهت وقف است .۴

سؤال :

آیا غیر متولی می تواند تولیت را باطل اعلان کند ؟

جواب :

خیر مگر در یک مورد که در مسأله توضیح المسائل ذکر شده است .۵

سؤال :

آیا متولی می تواند از تولیت اعراض کند با فوت واقف و قبول متولی در حیات واقف ؟

جواب :

بعید نیست جائز باشد هر چند بنا بر احتیاط مستحب از عزل نمودن خود اجتناب نماید .۶

سؤال :

اگر وقف نـامه ضـایع شـد آیا متولی یا منتظمین این وقف می تواننـد بخواست خود و در این وقف تصرف کننـد و مغازه بسازنـد و اجاره و سرقفلی بدهند ؟

جواب :

اگر مباشر متولی شرعی باشد و تصرفات مذکور جزء موارد وقف باشد مانعی ندارد و الا منوط باجازه حاکم شرع است .۷

سؤال :

اگر مدرسه و امکاناتی را وقف برای تحصـیل دروس حوزوی بشود آیا فرزندان مؤمنین می توانند از اینها اسـتفاده کنند و حال آنکه برای تحصیل دروس حوزوی نباشد یا خیر ؟

جواب :

اگر وقف تحصیل علوم دینی شده است استفاده در شوؤن دیگر جایز نیست .۸

سؤال :

آیا اصل مال را نیز میتوان وقف نمود که علاوه بر منفعت مال در بعضی شرایط قید شود که اصل مال نیز فروخته و صرف مورد وقف گردد؟

جواب :

چنین وقفی صحیح نیست ولی می تواند واقف در ضمن صیغه وقف شرط کند که در شرایط خاصی عین موقوفه فروخته شود و ثمن در این فرض به موقوف علیه بر می گردد.۹

سؤال :

استفاده از اب موقوفه مسجد جهت شرب در حد ۲ یا ۳ گالن اشکال دارد؟

جواب :

با اجازه متولی اشکال ندارد.۱۰

سؤال :

قرانی است گرانبها از لحاظ قدمت که در ۴۰۰ سال قبل واقف نوشته است فرزند ارشد انرا قرائت نماید اکنون بعلت فرسودگی امکان قرائت نبوده و نگهداری ان مشکل است تکلیف چیست؟ ایا میشود انرا فروخت ؟ در صورت فروش با بهای ان چه بایستی کرد؟

جواب :

چنانچه استفاده از ان به هیچ وجه ممکن نیست میتواند انرا بفروشد ولکن باید با پول ان قران یا قران هایی خریداری کند و بنحو سابق وقف نماید.۱۱

سؤال :

شخص نیکوکاری قصد دارد منزلش را حسینیه کند لکن طبقه فوقانیی آنرا برای خود و فرزندانش نگهدارد نحوه وقف او باید به چه نحوی باشد ؟

جواب :

می تواند فقط طبقه پایین را وقف کند .۱۲

سؤال :

در خرمشهر رسم است یک اتاق منزل را بعنوان حسینیه در نظر میگیرند آیابا اقامه عزای حسینی در آن وقف خواهد شد و از مالکیت آنها بیرون خواهد رفت یا مثل نمازخانه در منزل خواهد بود ؟

جواب :

مانند نمازخانه است .۱۳

سؤال :

قرار است که فرش های مسجد را تعویض کنیم و فرش جدید برای مسجد بگیریم . آیامی توانیم فرش هایی که الآن در مسجد وجود دارند را فروخته و پول آن را صرف خرید فرش های جدید کنیم ؟ و یا می توانیم که فرش ها را به مسجدی دیگر فروخته و از پول آن برای خرید فرش های جدید استفاده کنیم ؟

جواب :

اگر فرش کهنه با پول خود مسجد خریداری شده می توانید بفروشید ولی اگر وقف باشد فروش جایز نیست پس ارگ در خود مسجد قابل هر نوع استفاده باشد باید در مسجد بماند در غیر این صورت باید به سایر مساجد داده شود .۱۴

سؤال :

آیا واقف می تواند متولی را عوض نماید؟

جواب :

نمی تواند مگر اینکه تعیین متولی را در حین انشاء وقف برای خودش قید کرده باشد.۱۵

وقوف در عرفه و مزدلفه (تعداد : ۱۰)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

حضرت عالی در رساله مناسک فرموده اید اگر هلال از طرق معتبر نزد ما، ثابت نشود و نزد قاضی سرزمین مقدس ثابت شود و مکلَّف بر طبق حکم قاضی دو وقوف را به جای آورد، چه بداند که حکم قاضی مخالف واقع است و چه آن را احتمال دهد، صحت حجش محل اشکال است. حال سؤال این است که حضرت عالی به فساد این حج در این دو صورت فتوا می دهید یا احتیاط می کنید؟

جواب :

ما احتیاط را در این مسأله واجب می دانیم و کسی که از ما تقلید می کند می تواند با رعایت قاعده ترتیب در اعلمیت در این مسأله به دیگری رجوع کند.۱

سؤال :

آیا به حدود معین شده موجود در مشاعر مقدسه می توان اعتماد کرد؟

جواب :

اگر قدیمی و دست به دست برگرفته از گذشتگان باشد، تا هنگامی که به خطایشان اطمینان پیدا نشود، می توان بر آن ها اعتماد کرد.۲

سؤال :

در رساله مناسک آمده است که زنان، افراد ناتوان مانند پیران و بیماران و «متولی امور آنان» می توانند به وقوف شب عید در مزدلفه اکتفا کنند و پیش از طلوع فجر از آن جا راهی منی شوند. حال آیا مقصود از «متولی امور آنان» همه کسانی هستند که برای انجام کارهایشان آنان را همراهی می کنند، یا فقط کسانی هستند که از آنان نمی توانند بی نیاز شوند و سخت محتاج آنان هستند؟

جواب :

مقصود فقط کسانی هستند که نمی توانند از آنان بی نیاز شوند.۳

سؤال :

آیا وقوف در مزدلفه داخل اتوبوس هایی که حُجاج را از منی به عرفات منتقل می کنند، مُجزی است؟ یعنی اگر اتوبوس مخصوص انتقال حجاج به مزدلفه در راه خود به منی بود و حاجی در آن بی آن که اتوبوس توقف کند، نیت وقوف نمود، آیا با این کار

وقوف رکنی محقق می شود؟

جواب :

آری، با این کار وقوف رکنی محقق می شود، اگرچه پیش از طلوع فجر راهی شوند.۴

سؤال :

اگر مسئولان مراسم حج، هر منطقه از مشاعر مقدسه را به گروهی از حُجاج و طواف کنندگان اختصاص دهند، آیا این کار به آنان حقی می دهد به گونه ای که اگر کسی در منطقه ای که از نظر تقسیم بندی متعلق به دیگری است، وقوف کرد، وقوفش صحیح نباشد؟

جواب :

چنین نیست، لیکن مخالفت با قوانین تنظیم شده برای مراسم حج سزاوار نیست.۵

سؤال :

اگر حاجی قسمتی از شب عید را در مزدلفه بماند سپس برای انجام پاره ای کارها پیش از طلوع فجر به منی برود و دیگر برای وقوف مابین الطلوعین به مزدلفه بازنگردد، حجش چه حکمی دارد؟

جواب :

بنابر اظهر حجش صحیح است و باید گوسفندی کفاره دهد.۶

سؤال :

اگر حاجی بر اثر جهل به حکم وقوف در مزدلفه میان طلوع فجر و طلوع خورشید روز عید را از دست داد، آیا وقوف اضطراری در آن برایش مُجزی است؟

جواب :

اگر مدتی از شب عید را در آن جا وقوف کرده باشد، این کارش مُجزی است وگرنه در آن جا پیش از زوال خورشید روز عید وقوف کند و بدین ترتیب حجش صحیح است.۷

سؤال :

جمعی از حُجاج در شب عید، از عرفات برای وقوف در مزدلفه راهی می شوند و به منطقه ای می رسند که به آنان گفته می شود جزو مزدلفه است. آنان نیز شب را در آن جا می مانند و روز بعد متوجه می شوند که جزو مزدلفه نبوده است، حکمشان چیست؟

جواب :

اگر وقوف اضطراری مزدلفه ـ یعنی وقوفی کم میان طلوع خورشید تا زوال روز عید ـ را درک کنند، حجشان صحیح است وگرنه باطل است و به عمره مفرده منقلب می شود.۸

سؤال :

اگر حاجی در عرفات وقوف کرد و آن گاه بیهوش شد و تا زوال روز عید به هوش نیامد، حکمش چیست؟

جواب :

حجش باطل است و به عمره مفرده منقلب می شود و باید مناسک آن را به جای آورد و از احرام خارج شود.۹

سؤال :

اگر حاجی برای وقوف در عرفه یا مزدلفه نیت کند و تمام وقت را بخوابد، آیا وقوفش مُجزی است؟

جواب :

اگر اول وقت نیت کنـد سپس ـ گرچه تا آخر وقت ـ بخوابد، مُجزی است. اما اگر پیش از دخول وقت نیت کند سپس تا آخر وقت بخوابد، احوط مُجزی نبودن آن است.۱۰

وجوهات (تعداد : ۱۳)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

اگر وجوهات را حساب کرده و کنار بگذارد ولی دزد آن را بدزدد آیا باید وجوهات را پرداخت نماید؟

جواب :

باید وجوهات خود را در فرض مزبور بپردازد .۱

سؤال :

مؤسسه خیریه ای که جهت کمک به خانواده های محروم و مستضعفین تحت پوشش خود از فطریه و کمکهای مردمی استفاده می نماید ، آیا می تواند از این هزینه ها جهت امور اقتصادی خیریه مثل : داروخانه ، درمانگاه ، موادغذایی و مکانهای ورزشی استفاده نماید و سود حاصله را برای این خانواده خرج نماید ؟

جواب :

بنا بر احتیاط واجب فطریه را فقط می توان به فقرا داد و صرف در مصالح عامه فی سبیل الله محل اشکال است .۲

سؤال :

با توجه به اینکه یکی از محلهای مصارف وجوهات کمک به بدهکاران است چرا هیچ یک از مراجع به بنده که در زمانی که وضع مالی خوبی داشته ام و خمس هم می داده ام و الان گرفتار نزول می باشم وام به بنـده نمیدهند آیا این باعث دلسرد شدن نسبت به مسایـل دینی نمی شود چون خود بنـده تقریباً نسبت به اعتقاداتم خیلی سرد شـده ام و در گرفتن روزه و خوانـدن نماز بی تفاوت و باری به هر جهت شده ام آیا این بی توجهی از طرف بزرگان که حتی حاضر به بررسی به امور افرادی مانند اینجانب نمی شوند در دراز مدت باعث خدای نکرده دلسرد شدن مسلمین در برابر مسایل دینی نمی شود.

جواب :

بدهکاران از موارد صرف زکات است نه سهم امام و آنچه نزد علماء است زکات نیست.۳

سؤال :

آیا فطریه ماه رمضان را می توان به مصرف آسایشگاه بیماران روانی (امین آباد تهران) رساند؟

جواب :

مصرف زکات فطره بنابر احتیاط واجب فقط فقراء شیعه.۴

سؤال :

ماه مبارک رمضان را در ژاپن هستم و کل هزینه خورد و خوراک من را دولت ژاپان می دهد، زکات فطریه خود را در ایران باید به ریال بدهم یا به ین ژاپن؟

جواب :

می توانید در ایران به ریال بدهید.۵

سؤال :

من در آمریکا مشغول به تحصیل هستم. می خواستم در مورد زکات فطریه بپرسم که به چه صورت و چه مقدار باید بپردازم. آیا می توانم این مبلغ را نگهدارم و وقتی برگشتم به ایران به افراد نیازمند بدهم؟

جواب :

می توانید به افراد در این وکالت دهید که از طرف شما از اموال خودتان زکات فطره را پرداخت کنند و اگر در این پول نداشته باشید می توانید از آنها بخواهید که به شما قرض دهند سپس آن را بعنوان زکات فطره با وکالت از طرف شما به فقیر بدهد. و مقدار آن ۳ کیلو گندم یا برنج یا قیمت آن است.۶

سؤال :

آیا اجازه داریم درصدی از سهم امام را برای ساخت مراکز آموزشی و ورزشی استفاده نمائیم؟

جواب :

فقط می توانید در موارد مقرر شرعی که در رساله آمده است مصرف کنید .۷

سؤال :

مسجد روستای ما برای تعمیر و مرمت نیاز به پول دارد آیا می شود از دو سوم سهم امام خرج کرد ؟

جواب :

نیاز به اجازه مرجع تقلید دارد .۸

سؤال :

آیا می توان سهم دینی را صرف مدرسه کرد که در آن علوم مختلف تدریس می شود؟

جواب :

به صورت موردی باید اجازه گرفت.۹

سؤال :

آیا بدون اجازه مرجع تقلید ، می توان مقداری از سهم امام را برای مصرفی که امام (ع) بدان خشنود است ، هزینه کرد ؟

جواب :

چنان کاری ، جایز نیست و احراز رضای امام (ع) در زمینه مصرف سهم او بدون اجازه گرفتن از مرجع تقلید اعلم با احتمال دخالت اذن او در رضای امام ، ممکن نمی باشد .۱۰

سؤال :

آیا سهم امام (ع) را می توان در بنیادهای خیریه خرج کرد در حالی که دهها هزار از مسلمانان به پاره ای نان و یک دست لباس برای پوشاندن اندام خود محتاجند ؟

جواب :

در مصرف سهم امام (ع) باید الاهمّ فالاهمّ را مراعات کرد و تشخیص آن بنابر احتیاط موکول به تشخیص فقیه اعلم است که از جهات عمومی ، مطلع می باشد .۱۱

سؤال :

آیا می شود سهم امام را به فقیر داد؟

جواب :

باید از حاکم شرعی اجازه گرفت.۱۲

سؤال :

از ثلث سهم امام آیا در صورت عدم تمکن فرزندان اجازه می فرمایید به آنها داده شود البته پدر توان خرجی آنها را ندارد.

جواب :

فرزند واجب نفقه است و مصرف خمس نیست.۱۳

ورود به مکه با احرام (تعداد : ۶)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

در مناسک فرموده اید کسی که اعمال عمره مفرده خود را در مکه مکرمه به پایان رسانـد و از آن خارج شد، جایز است که بدون احرام بـدان بـازگردد، در صورتی که بازگشـتش پیش از پایـان مـاهی باشـد که در آن عمره اش را به جـای آورده است. سؤال این است که این حکم در موردی که عمره به جای آورده شده برای خود شخص نبوده و نیابت از دیگری باشد، باز جاری است؟

جواب :

در آن اشـکالی به نظر می رسـد. احتیاط آن است که در فرض سؤال جز با احرام مجـدد به مکه باز نگردد، اگرچه این بازگشت در همان ماهی باشد که عمره نیابتی را در آن به جای آورده است.۱

سؤال :

اگر کسـی به عمـد یا بر اثر عـذری بـدون احرام وارد مکه شـد، آیا مانـدنش در آن حرام است و بر او واجب است که فوراً شـهر را ترک کند، یا نه؟

جواب :

ظاهر آن است که نفس ورود بدون احرام حرام است، نه ماندن در آن حال و ادامه آن.۲

سؤال :

اگر کسی بر اثر فراموشی، نادانی و یا عذری مانند انها، از میقات مُحرم نشد و بدون احرام داخل مکه گشت، آیا بر او لازم است که برای مُحرم شدن به میقات بازگردد، اگرچه این کار به سبب هزینه بالای انتقال که بر او سنگین است، برایش دشوار و حرجی باشد؟

جواب :

در چنین صورتی لازم نیست، لیکن اگر برایش ممکن باشد و حرجی نباشد، به خارج از حرم برود و از آن جا مُحرم شود.۳

سؤال :

آن که مقیم مکه است، هرگـاه در هر روز یـا هر هفته از مکه بیرون رود، آیـا بر او واجب است که هنگـام بازگشـتش مجـدداً مُحرم شود؟

جواب :

اگر هر روز یا سه چهار بار در هفته از مکه بیرون رود، بر او واجب نیست که هنگام ورود مجدداً مُحرم شود.۴

سؤال :

در رساله مناسك فرموده اید کسـی که بعد از فراغت از اعمال عمره تمتع بی احرام از مکه خارج شود، اگر بازگشتش پس از ماهی

باشـد که در آن عمره به جـای آورده است، برای برگشـتن به مکه بر او واجب است که برای عمره مُحرم شـود. حـال آیـا مقصود از عمره، عمره تمتع است یـا عمره مفرده؟ و اگر مقصودْ عمره تمتع است، آیا آن عمره اولی مفرده به شـمار می رود و واجب است که طواف النساء و دو رکعت نمازش را به آن بپیوندد؟

جواب :

عمره اوّلی لغو شـده است و طواف النساء برایش واجب نیست. پس اگر بخواهـد عمره دوم را به حـج بپیوندد، بر او لازم است که به قصـد عمره تمتع از یکی از میقاتهـا محرم شود وعمره تمتع را انجـام دهـد واگر نتوانـد به انجـا برود از ادنی الحل جهت عمره مفرده احرام ببندد وپس از انجام دادن اعمال آن تا روز ترویه در مکه بماند وقصد حج کند که عمره مفرده او منقلب به تمتع می شود ولی اگر بخواهد میانش و میان حج به وسـیله عمره دیگری فاصـله اندازد ;مانند آن که عمره اولی او در ماه شوال بوده باشد و آن گاه از مکه خـارج شود و در مـاه ذی قعـده بخواهـد وارد آن شود و از آن جا مجـدداً بیرون رود و در ماه ذی حجه بـدان بازگردد، در این صورت هنگامی که خواست در ماه ذی قعده وارد مکه شود، بر او لازم است که برای عمره مفرده مُحرم شود. زیرا او میان این عمره و حج با عمره دیگری که آن را در ماه ذی حجه به جای خواهد آورد، فاصله انداخته است.۵

سؤال :

کسـی با احرام عمره مفرده وارد مکه مکرمه می شود و اعمالش را به جا می آورد. سپس برای مثلاً انجام پاره ای کارهای مربوط به خـدمت حجاج به سوی عرفات خارج می شود و آن گاه می خواهـد به مکه بازگردد، حال آیا بایـد برای عمره مفرده دیگری محرم شود، یا نه؟ و اگر مُحرم شدن بر او واجب است، از کجا باید مُحرم شود؟

جواب :

اگر پیش از پایـان ماهی که در آن عمره اش را به جای آورده است بخواهـد به مکه بازگردد، می توانـد بـدون احرام وارد شود. اما پس از پایـان آن مـاه، ورودش به مکه بـدون احرام جایز نیست و در صورتی که از میقات ها نگذشـته باشـد و بخواهـد به مکه وارد شود، مُحرم شدنش از ادنی الحل برای عمره مفرده جایز است وگرنه بر او واجب است که از یکی از میقات ها مُحرم گردد.۶

ورزش (تعداد : ۷)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

آیا بیلیارد و ورق یا تخته و امثال آنها اگر بین افراد خانواده یا دوستان انجام گیرد اما بـدون هیـچ گونه شـرط بندی و قمار آیا مجاز است ? بـا توجه به اینکه میشود برای هر نوع بـازی و ورزش همچون شـنا یا اسب سواری هم شـرط بنـدی کرد بفرمائیـد حکم انجام اینگونه ورزشها بدون شرط بندی و قمار چگونه است ؟

جواب :

بازی با الاتی که در عرف محل از الات قمار شـمرده می شود بنا براحتیاط واجب بـدون برد و باخت هم حرام است و هر نوع شـرط برد و باخت مالی حرام است مگر در مثل اسب سواری و تیر اندازی .۱

سؤال :

در مورد ورزش آیا این ورزشـهایی که در این زمان هست و بعضا انرژی زیادی هم از فرد برای انجام آن می گیرد هـدر دادن قوای جسـمانی نیست در حالیکه می دانید مثلا اما علی دران زمان فعالیت بدنی که انجام می داده این بوده که چاهی حفر می کرده و بعد

انرا انفاق می کرده در راه خدا که هم کار خیر است (کمک به مستمند_ ابادانی زمین _ ایجاد شغل و) ... که هم فعلیت جسمی بوده و هم کاری مفید و مؤثر . چگونه می توانیم انرا با زندگی شهری امروزمان مطابقت دهیم؟

جواب :

فعالیت بدنی موجب هدر رفتن نیرو نیست بلکه موجب افزایش آن است .۲

سؤال :

حکم انجام ورزش (همراه با موزیک) جهت سلامتی جسمی توسط خانمها چیست ؟

جواب :

ورزش اشکالی ندارد و موسیقی اگر لهوی باشد گوش دادن به آن جایز نیست .۳

سؤال :

لطفا نظرتان را درباره ورزش باستانی زنان و برگزاری کلاسهای مرشدی برای زنان اعلام فرمایید؟

جواب :

با رعایت حدود شرعی اشکال ندارد.۴

سؤال :

حکم ورزشهایی که در آن زد و خورد و احیاناً موجب آسیب جسمی می شود چیست؟

جواب :

اگر ضرر محتمل، معتدّ به و مهم نباشد اشکال ندارد.۵

سؤال :

آیا دوچرخه سواری برای دختران درمکانی مانند پارک مانعی دارد اسکیت چطور؟

جواب :

اگر در معرض دید نامحرم باشد ووضع اوتحریک کننده باشد جایز نسیت.۶

سؤال :

آیا بانوان می توانند به انواع مختلف ورزش کشتی بپردازند و آیا آنان می توانند اندام لخت کشتی گیران را مستقیم و یا در صفحه تلوزیون بدون لذت جنسی تماشا کند؟

جواب :

هر چیزی که به انسان ضرر بزند حرام است و بنابر احتیاط واجب، زن، اندام مرد نامحرم را بدون لذت حتی در صفحه تلوزیون هم ننگرد مگر دست و پا آنچه که معمولاً، پوشانده نمی شود.۷

وسواس (تعداد : ۷)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

من وسواس دارم در امور نجس وپاکی میشود مرا راهنمی کنید ؟

جواب :

اول: در آب کشیدن چیزهای متنجس به یک و یا دو بار اکتفا نمائید هرچند یقین داشته باشید که آن چیز هنوز نجس است.

دوم: اگر از راهی یقین به نجس شدن چیزی پیدا نمودید که آن راه برای غیر شما یقین آور نیست به این یقین اعتنا ننمائید و آن چیز را آب نکشید. و همچنین در هر حال به شک در نجاست اعتنا نکنید.

سوم: بدانید که اگر به روش فوق الذکر عمل کنید هرگز نزد خداوند متعال مسئولیتی نخواهید داشت، و این معنا را مکرراً به خود تلقین نمائید تا انشاء الله تعالی عارضه وسوسه شما کم کم مرتفع شود.۱

سؤال :

من در غسل زیاد شک می کنم مثلاً۔وقتی طرف چپ را می شویم شک می کنم که طرف راست بدنم را مثلاً۔قسمتی از آن را شسته ام یا نه در اینجا تکلیف من چیست؟

جواب :

به شک خود اعتنا نکنید.۲

سؤال :

کسی که در نماز زیاد شک می کند آیا باید نماز شک را بخواند ؟

جواب :

بنا را بر صحت بگذارد و اعتنا به شکش نکند و نماز احتیاط خواندن واجب نیست .۳

سؤال :

من در انجام غسل خیلی وسواس دارم و هر غسلی ۱ یا ۵/۱ساعت طول میکشد بطوری که بعضی اوقات نمازم قضا می شود برای رفع این مشکل لطفاً راهنمائیم کنید؟

جواب :

کاری که می کنید جایز نیست . پیش از حد متعارف تکلیف دیگری ندارید غسل کردن مانند برادرت یا پسر عمویت چه از نظر وقت وچه از نظر آب مصرف شده برای شما کافی است . از شیطان پرهیز کنید که تارک الصلاهٔ عذابش معلوم نیست.۴

سؤال :

حکم شما در مورد وسواس چیست؟

جواب :

وسواس لازم نیست به شک خود اعتنا کند بلکه لازم نیست تحصیل یقین در مورد طهارت و مانند آن بنماید.۵

سؤال :

آیا یقین فرد وسواسی در حکم شک می باشد؟

جواب :

در بعضی موارد حکم شک را دارد.۶

سؤال :

آیا قرآن در مورد وسواس آیه ای دارد؟

جواب :

سوره (ناس) در این مورد است.۷

وصیت (تعداد : ۱۱)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

می خواستم بدانم هزینه یک سال نماز و یک ماه روزه مرحوم پدرم چقدر است؟ و برای ۲۰ سالی که ایشان وصیت نموده در صورت عدم تمکن مالی چه باید کرد؟

جواب :

از ثلث ایشان به همان مقداری که ممکن است بدهید.۱

سؤال :

آیا تأخیر در انجام وصیّت میت جایز است ؟

جواب :

تأخیر در انجام وصیت جایز نیست .۲

سؤال :

وضعیت وصیت ما زاد بر ثلث میتی که فرزند صغیر دارد آیا نافذ میباشد یا نه؟

جواب :

اگر ورثه کبار اجازه بدهند در مقدار سهم خودشان وصیت نافذ است.۳

سؤال :

شخصی از دنیا رفته واز زندگی دنیا یک باب منزل مسکونی دارد، دارای هفت فرزند می باشد، واین فرزندان جز همین یک باب منزل هم سر پناهی ندارند، شخص متوفی وصیت کرده ۱/۳ از دارای اش را خرج اوکنند. سؤال اینجاست که باید خانه بفروشد و۱/۳ را خرج کنند. در صورت فروش خانواده آواره شده وچون منبع در آمد ثابتی هم ندارند به مشکلات بسیاری برخورد می نمایند. سؤال دیگر اینکه از آنجایی که پدر خانواده مغروض بوده مبالغی هم جهت تسویه به طلبکاران پرداخت شده است. آیا می توان این مبالغ را جز آن ۱/۳ دانست؟

جواب :

۱- باید وصیت عمل شود. ۲- نمی شود از ثلث بپردازند بلکه ابتدا دیون را بدهند وسپس ثلث را جدا کنند وما بقی را تقسیم کنند.۴

سؤال :

اگر شخصی وصیت کند که او را در مکانی (قبرستان قدیم شهر) دفن کنند ولی بعد از فوت دفن کردن در آن قبرستان ممنوع می شود و او را در قبرستان دیگری دفن می کنند. اما بعد از یک سال دفن کردن در قبرستان قدیم (یعنی جایی که میت برای دفن وصیت کرده بود) آزاد می شود. حال انتقال میت از جایی که هم اکنون هست به قبرستان قدیم شهر چه حکمی دارد؟

جواب :

جایز نیست.۵

سؤال :

ایا اهدا قلب و یا کلیه و دیگر اعضاء اشکال شرعی دارد؟

جواب :

اگر وصیت کرده باشدکه قلب یا کلیه اش را بعد از فوت به دیگری بدهند در صورتی که حفظ حیات مسلمانی بران متوقف نباشد نفوذ وصیت و جواز قطع محل اشکال است.۶

سؤال :

ایا ثلث مال را مطابق قیمت زمان فوت باید محاسبه کرد یا به قیمت روز ایا ثلث مال را وصی باید طبق وصیت خرج کند یا ورثه هر یک مقداری از ان را میتواندطبق وصیت خرج کنند؟

جواب :

به قیمت روز ، باید با موافقت وصی باشد.۷

سؤال :

اگر وارث به ثلث احتیاج مبرم داشته باشد میتواند آنرا مصرف کرده و سپس به مرور آنرا ماهیانه یا سالیانه طبق وصیت خرج کند؟

جواب :

جایز نیست و تاخیر در انجام وصیت نیز جایز نیست.۸

سؤال :

شخصی وصیت نموده بعد از فوت وی ۵ ، ۸ سهم از ۱۷ ملکی وی از یک شرکت با مسؤولیت محدود در اختیار یکی از بنیادهای خیریه قرار گرفته تا به مصرف محرومین وفقرا تحت حمایت نهاد موصوف برسد متعاقباً پس از فوت موصی وراث نیز وصیت را تنفیذ نموده اند لیکن مطابق ماده ۱۰۲ قانون تجارت مصوب ۱۳۰۹ هر گونه انتقال سهام شرکت با مسؤولیت محدود منوط به رضایت سه چهارم شرکای شرکت می باشد .

به نظر مرجع معظم آیا قانون موصوف تسری به وصیت دارد واصولاً شمول قانون موصوف بر وصیت یا وقف شرعی است یا خیر ؟ اگر شرکای شرکت در فرض قانون راضی به وصیت موصی نباشد آیا وصیت باطل است وقابل عمل نیست؟ با وجود تأکیدات شارع مقدس بر انجام وصایای میت تکلیف وصیت مذکور که بنفع محرومین است چیست ؟

جواب :

۱ ـ تشخیص شمول قانون وعدم آن وظیفه کارشناس است واز نظر شرعی اگر قانون شامل باشد وشرکت بر اساس قانون تأسیس شده باشد وبه عنوان شرط ضمنی لازم الإجرا است . ۲ ـ می توانند ورثه در آمد آن مقدار از سهام را به بنیاد مذکور بدهند ودر یک سند قانونی ثبت کنند که گر چه رسماً سند منتقل نشده است ولی این مقدار از سهام ملک این بنیاد است ومنافع آن به آنجا داده شود .۹

سؤال :

لطفا بفرمایید در وصیت تملیکی اگر موصی مال غیر را به اعتبار اینکه در آینده آن مال را تملک خواهد نمود مورد وصیت قرار دهد این وصیت صحیح است یا خیر؟

جواب :

اگر بعد از تملک آن وصیت سابق را ابقاء کند صحیح است.۱۰

سؤال :

اگر شخصی به هنگام وفات وصیت نامه نداشته باشد تکلیف ارثیه چیست؟

جواب :

اگر میت بدهی یا حجی به گردن داشته باشد می دهند و مابقی را بین ورثه تقسیم می کند.۱۱

وصیت (تعداد : ۱۱)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

می خواستم بدانم هزینه یک سال نماز و یک ماه روزه مرحوم پدرم چقدر است؟ و برای ۲۰ سالی که ایشان وصیت نموده در صورت عدم تمکن مالی چه باید کرد؟

جواب :

از ثلث ایشان به همان مقداری که ممکن است بدهید.۱

سؤال :

آیا تأخیر در انجام وصیّت میت جایز است ؟

جواب :

تأخیر در انجام وصیت جایز نیست .۲

سؤال :

وضعیت وصیت ما زاد بر ثلث میتی که فرزند صغیر دارد آیا نافذ میباشد یا نه؟

جواب :

اگر ورثه کبار اجازه بدهند در مقدار سهم خودشان وصیت نافذ است.۳

سؤال :

شخصی از دنیا رفته واز زندگی دنیا یک باب منزل مسکونی دارد، دارای هفت فرزند می باشد، واین فرزندان جز همین یک باب منزل هم سر پناهی ندارند، شخص متوفی وصیت کرده ۱/۳ از دارای اش را خرج اوکنند. سؤال اینجاست که باید خانه بفروشد و۱/۳ را خرج کنند. در صورت فروش خانواده آواره شده وچون منبع در آمد ثابتی هم ندارند به مشکلات بسیاری برخورد می نمایند. سؤال دیگر اینکه از آنجایی که پدر خانواده مغروض بوده مبالغی هم جهت تسویه به طلبکاران پرداخت شده است. آیا می توان این مبالغ را جز آن ۱/۳ دانست؟

جواب :

۱- باید وصیت عمل شود. ۲- نمی شود از ثلث بپردازند بلکه ابتدا دیون را بدهند وسپس ثلث را جدا کنند وما بقی را تقسیم کنند.۴

سؤال :

اگر شخصی وصیت کند که او را در مکانی (قبرستان قدیم شهر) دفن کنند ولی بعد از فوت دفن کردن در آن قبرستان ممنوع می شود و او را در قبرستان دیگری دفن می کنند. اما بعد از یک سال دفن کردن در قبرستان قدیم (یعنی جایی که میت برای دفن وصیت کرده بود) آزاد می شود. حال انتقال میت از جایی که هم اکنون هست به قبرستان قدیم شهر چه حکمی دارد؟

جواب :

جایز نیست.۵

سؤال :

ایا اهدا قلب و یا کلیه و دیگر اعضاء اشکال شرعی دارد؟

جواب :

اگر وصیت کرده باشدکه قلب یا کلیه اش را بعد از فوت به دیگری بدهند در صورتی که حفظ حیات مسلمانی بران متوقف نباشد نفوذ وصیت و جواز قطع محل اشکال است.۶

سؤال :

ایا ثلث مال را مطابق قیمت زمان فوت باید محاسبه کرد یا به قیمت روز ایا ثلث مال را وصی باید طبق وصیت خرج کند یا ورثه هر یک مقداری از ان را میتواندطبق وصیت خرج کنند؟

جواب :

به قیمت روز ، باید با موافقت وصی باشد.۷

سؤال :

اگر وارث به ثلث احتیاج مبرم داشته باشد میتواند آنرا مصرف کرده و سپس به مرور آنرا ماهیانه یا سالیانه طبق وصیت خرج کند؟

جواب :

جایز نیست و تاخیر در انجام وصیت نیز جایز نیست.۸

سؤال :

شخصی وصیت نموده بعد از فوت وی ۵ ، ۸ سهم از ۱۷ ملکی وی از یک شرکت با مسؤولیت محدود در اختیار یکی از بنیادهای خیریه قرار گرفته تا به مصرف محرومین وفقرا تحت حمایت نهاد موصوف برسد متعاقباً پس از فوت موصی وراث نیز وصیت را تنفیذ نموده اند لیکن مطابق ماده ۱۰۲ قانون تجارت مصوب ۱۳۰۹ هر گونه انتقال سهام شرکت با مسؤولیت محدود منوط به رضایت سه چهارم شرکای شرکت می باشد .

به نظر مرجع معظم آیا قانون موصوف تسری به وصیت دارد واصولاً شمول قانون موصوف بر وصیت یا وقف شرعی است یا خیر ؟ اگر شرکای شرکت در فرض قانون راضی به وصیت موصی نباشد آیا وصیت باطل است وقابل عمل نیست؟ با وجود تأکیدات شارع مقدس بر انجام وصایای میت تکلیف وصیت مذکور که بنفع محرومین است چیست ؟

جواب :

۱ ـ تشخیص شمول قانون وعدم آن وظیفه کارشناس است واز نظر شرعی اگر قانون شامل باشد وشرکت بر اساس قانون تأسیس شده باشد وبه عنوان شرط ضمنی لازم الإجرا است . ۲ ـ می توانند ورثه در آمد آن مقدار از سهام را به بنیاد مذکور بدهند ودر یک سند قانونی ثبت کنند که گر چه رسماً سند منتقل نشده است ولی این مقدار از سهام ملك این بنیاد است ومنافع آن به آنجا داده شود .۹

سؤال :

لطفا بفرمایید در وصیت تملیکی اگر موصی مال غیر را به اعتبار اینکه در آینده آن مال را تملك خواهد نمود مورد وصیت قرار دهد این وصیت صحیح است یا خیر؟

جواب :

اگر بعد از تملك آن وصیت سابق را ابقاء کند صحیح است.۱۰

سؤال :

اگر شخصی به هنگام وفات وصیت نامه نداشته باشد تکلیف ارثیه چیست؟

جواب :

اگر میت بدهی یا حجی به گردن داشته باشد می دهند و مابقی را بین ورثه تقسیم می کند.۱۱

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

وصیت به حج (تعداد : ۶)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

اگر شخصی برای خودش حج را به جای آورد سپس وصیت کند پس از فوتش به نیابت از او حج کنند و معلوم نباشد که مورد وصیت، حجهٔ الاسلام است ـ مانند آن که برایش بطلان حج سابقش آشکار شود و یا دریابد که آن هنگام مستطیع نبوده است ـ که لازم است هزینه آن از اصل ماترک جدا شود و یا آن که این حج، احتیاطی یا مستحبی است که باید از ثلث جدا شود واگر کفاف هزینه حج را ندهد اجرای آن متوقف بر موافقت ورثه است، در چنین حالتی تکلیف چیست؟

جواب :

اگر استطاعتش در زمانی معلوم باشد و ندانند که پس از آن حجهٔ الاسلام را به جای آورده است، یا نه، بر ورثه واجب است که هزینه آن را از ثلث جدا کنند و کاستی آن را ـ در صورتی که ثلث پاسخگو نباشد ـ از اصل ترکه جبران نمایند و اگر ندانند که مستطیع بوده است و یا بدانند که مستطیع بوده و پس از آن خودش حج به جای آورده است، هزینه حجش را از ثلث می پردازند و اگر کفاف نکرد، کاستی آن را با اجازه ورثه از مابقی ارث جبران می کنند.۱

سؤال :

اگر شخصی که نمی تواند مباشرتاً حج گزارد، وصیت کند که پس از فوتش به نیابت از او حج کنند. آن گاه پس از وصیت، در همان حال حیاتش کسی را به نیابت از خود به حج بفرستد، آیا عمل به وصیتِ پیش از این حج نیابتی واجب است و یا آن که لغو شده به شمار می رود؟

جواب :

اگر معلوم شود که حج مورد وصیت، همان است که در زندگیش برای ادایش نایب گرفته است، به گونه ای که نایب گرفتن عدول از وصیت به شمار رود، وصیت لغو شده خواهد بود و در غیر این صورت، عمل به وصیت واجب است.۲

سؤال :

اگر شخصی وصیت کرد که به نیابت از او حج کنند، لیکن معلوم نشد که مقصودش حج بلدی است یا حج میقاتی یا اعم از این دو، در این صورت وظیفه شخص وصی چیست؟

جواب :

حج میقاتی از او کفایت می کند، مگر آن که قرینه روشنی بر اراده حج بلدی، وجود داشته باشد.۳

سؤال :

شخصی از ثلث ماترک خود، به حج وصیت می کند و شخصی را برای ادای آن تعیین می نماید. لیکن ورثه اش کسی دیگر را برای نیابت از او برمی گزینند، حال حکم این حج چیست و اجرت آن به عهده کیست؟

جواب :

حجش صحیح است، لیکن ورثه ضامن اجرت آن هستند پس اگر مورد وصیت حجهٔ الاسلام باشد، ثلث را در راهی که به نظر وصیت کننده نزدیک تر باشد، صرف کنند و اگر مورد وصیت حج مستحبی باشد، واجب است که وصیت را اجرا کنند.۴

سؤال :

شخصی وصیت می کند که یکی از املاک معین شده اش را پس از مرگش بفروشند و با پول آن به نیابت از او حج کنند و چون آن را می فروشند، می بینند که پولش بسیار بیشتر از هزینه حج است. حال با این پول مازاد چه کنند؟

جواب :

اگر از وصیت تعدّد مطلوب فهمیده شود، آن را در یکی از راه های خیر که به غرض وصیت کننده نزدیک تر باشد، صرف کنند وگرنه جزو ارث وارثان می شود.۵

سؤال :

آیا شخص می تواند به ناقص العضوی وصیت کند که حجهٔ الاسلام یا غیر آن را به نیابت از او به جای آورد، در صورتی که نقص عضوش بر نحوه طبیعی انجام اعمال اثر می گذارد؟

جواب :

اگر وصیت کننده از نقص عضو نایب بی خبر بود، یا آن که این نقص بعد از وصیت پدید آمد و وصیت کننده بی آن که از آن باخبر شود، فوت کرد و یا آن که پس از مرگ وصیت کننده، نقص عضو پیدا شد، بعید نیست که وصیت باطل باشد. اما اگر وصیت کننده با علم به نقص عضو وصیت کرد و یا آن که پس از وصیت این نقص پدیدار شد ولی وصیت کننده با آگاهی از آن از وصیت خود عدول نکرد، ظاهراً اجرای وصیت از ثلث میت واجب است. البته اگر مورد وصیت حجهٔ الاسلام بوده باشد، احتیاط واجب آن است که هم وصیت را اجرا کنند و هم کسی را که توانایی ادای عمل اختیاری داشته باشد، از اصل ترکه میت برای حج نایب بگیرند.۶

۵

هدیه کردن اعضاء بدن (تعداد : ۲)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

ایا اهدای قلب ویا کلیه ودیگر اعضاء اشکال شرعی دارد؟

جواب :

اگر وصیت کرده باشد که قلب یا کلیه اش را بعد از فوت به دیگری بدهند در صورتی که حفظ حیات مسلمانی بر آن متوقف نباشد نفوذ وصیت وجواز قطع محل اشکال است.۱

سؤال :

هدیه کردن کلیه مثلاً از آدمی زنده برای زنده دیگر و یا با وصیت مرده ای برای زنده اعم از مسلمان برای کافر ویا به عکس، جایز است؟ و آیا فرقی میان اعضاء هدیه شده وجود دارد؟

جواب :

بخشیدن عضوی از شخص زنده برای زنده دیگر و پیوند آن به بدن دیگری اگر او را با خطر جدی روبرو نکند مانعی ندارد مانند آنکه شخصی که کلیه دیگرش سالم است و کار می کند کلیه دومش را به بیمار کلیوی اهدا کند، وهمچنین بریدن عضوی از اندام مرده با وصیت او و پیوند دادن آن به شخص دیگر هرگاه میّت، مسلمان و یا در حکم مسلمان نباشد باز مانعی ندارد، زیرا نجات یک انسان مسلمان موقوف به آن است، وامّا در غیر این دوصورت در نفوذ وصیّت و در صحّت آن و در جواز قطع عضوی از وی، اشکال هست اما به هر حال اگر طبق وصیت عضوی بریده شد برای قطع کننده آن، دیه واجب نمی شود.۲

هدیه (تعداد : ۵)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

اینجانب مدتی است که با همسرم اختلاف دارم و ایشان قبل از اینکه به خانه بنده بیایند از طریق دادگاه مطالبه مهر و نفقه نموده اند ، این در حالی است که قرار بود خانواده ایشان زمان عروسی را به ما اطلاع بدهند و این مدت را ایشان در خانه پدرشان باشند عرف حاکم در بین اقوام ما این است که در این مدت مرد نفقه نمی دهد ولی من در این مدت با اعطای هدایایی سعی کردم دینی بر عهده ام نباشد همینطور با ایشان در رابطه با پرداخت مهریه در اینده به صورت اقساط صحبت کرده بودم . از طرفی مدتی قبل ایشان در بین تعدادی (بیش از هشت نفر) از بزرگان فامیل اظهار داشتند قصد مراجعت به منزل اینجانب را ندارند و طلاق می خواهند و این موضوع را به کرات (بیش از سه مرتبه) عنوان نموده اند . (البته بنده حاضر به طلاق نیستم مگر به خواست ایشان باشد و با پاره ای توافقات) همچنین مقداری نیز جواهرات به صورت امانت نزد ایشان است (بنده نزد وجدان خود اسوده ام که کوتاهی از اینجانب نبوده است) . سوالم اینست : وضعیت امانات شرعا چگونه خواهد بود ؟

جواب :

هدآیائی که زن و شوهر به یکدیگر می دهند چنانچه باقی باشد می توانند پس بگیرند .۱

سؤال :

اگر کسی هدیه ای بدهد و شرطی در ضمن آن بکند مثلاً بگوید این پول را بگیر و با آن فلان چیز را بخر آیا میشود از این شرط تخلف کرد و در جای دیگر آن پول را خرج نمود با توجه به این مطلب که آن پول فقط هدیه است نه کفاره و نذر واگر شک داشته باشم که هدیه است یا کفاره و... حکم چیست؟ جواب :

در هر دو فرض نمیشود تخلف کرد.۲

سؤال :

هدیه گرفتن از کفار چه حکمی دارد؟

جواب :

اشکال ندارد وملک انسان می شود.۳

سؤال :

می خواستم بدانم که طلایی که خانواده داماد سر عقد به عروس هدیه می دهند متعلق به عروس است یا به داماد ؟

جواب :

اگر طلائی باشد که خانم ها می پوشند مربوط به زن است و اگر غیر آن باشد مانند سکه و امثال آن مربوط به قصد شخص بخشنده که نوعاً از روی قرائن معلوم می شود .۴

سؤال :

آیا قرآن، دعاها و ذکرهای ویژه محافظت، روزی و یا عافیت و سلامت را می توان به کافران هدیه داد؟

جواب :

اگر جانب احترام رعایت شود و آنها در معرض بی حرمتی قرار نگیرند، مانعی ندارد.۵

هیپنوتیزم (تعداد : ۳)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

نظر آیت الله در مورد خواب مصنوعی یا هیپنوتیزم چیست؟ خصوصاً چنانچه توسط شخص متخصص جهت درمان بیماری روانی و اعصاب بکار رود. همچنین خواهشمند است بفرمائید استفاده این روش توسط خود شخص برای خودش به منظور درمان و یا پیشرفت چه حکمی دارد؟

جواب :

مانعی ندارد.۱

سؤال :

حکم هیپنوتیزم چیست؟

جواب :

فی نفسه اشکالی ندارد .۲

سؤال :

خواب مغناطیسی و احضار ارواح جایز است ؟

جواب :

هر کاری که به انسان صدمه وضرر وارد می کند ، حرام است وجایز نمی باشد.۳

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

ی

یائسگی (تعداد : ۲)

سؤال‌ها و جواب‌ها . ارسال سؤال

« قبل ۱ بعد » نمایش همه

سؤال :

اگر پس از سن یائسگی باز هم مثل قبل زن خون ببیند چه حکمی دارد ؟

جواب :

خونی که خانمها بعد از شصت سال قمری می بینند استحاضه است .۱

سؤال :

سن واقعی یائسگی بانوان چند است؟

جواب :

در باب حیض شصت سالگی و در باب عدّه پنجاه سالگی البته با فرض انقطاع خون تماماً.۲

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحیم
جاهِدُوا بِأَمْوالِکُمْ وَ أَنْفُسِکُمْ فی سَبیلِ اللَّهِ ذلِکُمْ خَیْرٌ لَکُمْ إِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)
با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند
بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹
بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلبیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.
مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.
اهداف :دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السّلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.
از جمله فعالیتهای گسترده مرکز :
الف)چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی
ب)تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن سهمراه
ج)تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما ، انیمیشن ، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و...
د)ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

دیگر

ه)تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و)راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

ز)طراحی سیستم های حسابداری ، رسانه ساز ، موبایل ساز ، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک ، SMS و...

ح)همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط)برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی)برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضوری و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت : ۲۳۷۳ شناسه ملی : ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳- (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵(۰۳۱۱)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی ، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشاالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳ ، شماره کارت :۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳و شماره حساب شبا : IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-۰۶۰۹-۵۳به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان – خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام -: هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کَرَم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بِدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند

آزاد کردن بنده دارد».